BİLİMKURGU KLASİKLERİ

FRANK HERBERT

DUNE ÇOCUKLARI

ithaki

Çeviren
Dost Körpe

"Her bilimkurgu hayranı, *Dune Çocukları*'nda kendilerine göre bir şey bulabilir."

–Publisher's Weekly

"Bilimkurguda bir dönüm noktası."

–Los Angeles Times

"TIPKI İNSAN HAYATI GİBİ, HER GEZEGENİN DE BİR BAŞLANGICI VE BİTİŞİ VARDIR."

Frank Herbert, deneylerden çok deneysel yaklaşımların had safhaya ulaştığı, tür içerisindeki "iyi edebiyat iyi edebiyattır"cıları bir araya getiren yeni dalga bilimkurgu akımının en önemli temsilcilerinden. Türün tüm olanaklarını, suyunu çıkarana kadar kullandığı *Dune* serisinin üçüncü kitabı *Dune Çocukları*, din ve güç arasındaki ince çizginin altını çizen sayılı romanlardan.

Paul'ün çöle gidişinin üzerinden dokuz sene geçmiş, çöl gezegeni artık yeşillenmeye başlamıştı. Baharat üretimi de giderek artıyordu. Bu değişimlerle beraber çöl terk ediliyor, kök salmış âdetlerden sapılıyordu.

Baharatın sağladığı geleceği görme gücünden yoksun kalan Alia, İmparatorluk'u kaybetmemek adına elinden geleni yaparken, karşısında geçmişinden hesaba katmadığı rakipler bulacaktı. Çölün derinliklerinden çıkagelen Vaiz, Paul'ün dinine karşı vaazlar veriyordu. Unutulmayan kan davaları tekrar gün yüzüne çıkacaktı.

Paul'ün ikizleri, II. Leto ve Ganimet ise İmparatorluk'un yeni mehdileri olarak yetiştirilmekteydi. Fakat onların da kendi planları vardı.

Dune Çocukları, efsanesiyle uzlaşamayan bir gezegenin yörüngede kalma mücadelesi.

Dune - 3
Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut

ithaki
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari
/ithakiyayinlari

www.ithaki.com.tr
İnternet satış:
www.ilknokta.com

9 786257 737616

Frank Herbert

1920'de ABD'de doğan Frank Herbert, altı kitaplık, efsanevi *Dune* serisinin başı çektiği birçok bilimkurgu romanının yazarıdır. Tarihte verilen ilk Nebula Ödülü'nü kazanan yazarın *Dune* ile kazandığı bir de Hugo Ödülü bulunmaktadır. Yazar 1986'da hayata gözlerini kapamıştır.

Dune Çocukları
Frank Herbert

Özgün Adı
Children of Dune

İthaki Yayınları - 1778

Bilimkurgu Klasikleri - 16
Dune - 3

Yayın Yönetmeni: Alican Saygı Ortanca
Sanat Yönetmeni: Hamdi Akçay

Dizi Editörü: Emre Aygün
Yayıma Hazırlayan: Su Akaydın
Düzelti: Emre Aygün
Kapak Tasarımı ve Uygulama: Şükrü Karakoç
İç Kapak Görseli: Alex Trochut
Poster: Ebrahel Lurci
Kutu ve Sırtama Tasarımı: Hamdi Akçay
Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut
3. Baskı, Kasım 2021, İstanbul
ISBN: 978-625-7737-61-6
Sertifika No: 46603

Türkçe Çeviri © Dost Körpe, 2016
Frank Herbert © 1976
Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2016

Bu eserin tüm hakları Kayı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

FRANK HERBERT

DUNE ÇOCUKLARI

Çeviren

Dost Körpe

ithaki

BEV'e
Aramızdaki derin sevgiyi, güzelliğini ve bilgeliğini benimle paylaştığı için. Bu kitabın ilham kaynağı odur.

Muad'Dib'in öğretileri skolastiklerin, batıl inançlıların ve ahlaksızların elinde oyuncak haline geldi. Muad'Dib dengeli bir yaşam yolunu, insanın sürekli değişen evrende sorunlarını çözebilmesini sağlayacak bir felsefeyi öğretmişti. İnsanoğlunun hâlâ evrim geçirdiğini ve bu sürecin hiç bitmeyeceğini söylemişti. Bu evrimi belirleyen kuralların sürekli değiştiğini ve bu kuralları sadece sonsuzluğun bildiğini söylemişti. Habis zihinli kişiler böyle bir özü nasıl çarpıtabilir?

–MENTAT DUNCAN
Idaho'nun Sözleri

Mağaranın kaya zeminini kaplayan koyu kırmızı kilimin üstünde bir ışık beneği belirdi. Kaynağı belirsiz bu ışık beneği, baharat lifinden dokunmuş kırmızı kilimin üzerinde gezindi. Yaklaşık iki santimetre çapındaydı ve hareket ederken şekil değiştiriyor, kâh uzayıp kâh ovalleşiyordu. Koyu yeşil bir yatağın kenarı yoluna çıkınca, sıçrayıp yatağın üstünde gezinmeye başladı.

Saçı pas kızılı, yüzü hâlâ bebek gibi tombul, geniş ağızlı bir çocuk yeşil yorganın altında yatmaktaydı... Vücudu Fremenlerinki kadar zayıf olmasa da dışdünyalılarınki kadar sulu da değildi. Işık beneği kapalı gözkapaklarının üstünden geçerken, çocuk hafifçe kımıldandı. Işık söndü.

Şimdi sadece düzenli solukların sesi ve mağaranın çok üstünde bir yerlerdeki bir rüzgâr-imbiğinin yakalayıp toplayıcı-havzasında biriktirdiği, şıp şıp damlayan suyun hafif ve huzur verici sesi vardı.

Işık beneği tekrar belirdi. Bu kez biraz daha büyük ve par-

laktı. Artık kaynağı ve kaynağının hareketleri hayal meyal seçiliyordu: Odanın karşı ucundaki kemerli kapının eşiğinde duran kukuletalı birinden geliyordu. Işık yeniden odada gezinmeye başladı; etrafı yokluyor, bir şey arıyordu. Bu ışık beneğinin tehditkâr, huzursuz, tatminsiz bir havası vardı. Uyuyan çocuğa yaklaşmadan, odanın üst köşelerinden birindeki havalandırma mazgalında duraksadı; kaya duvarları gizleyen yeşilli sarılı örtülerdeki bir kabartıyı yokladı.

Sonunda tekrar söndü. Kukuletalı kişi giysisini hışırdatarak kemerli kapının yanına geçip beklemeye başladı. Burânın, yani Tabr Siyeçi'nin rutinlerini bilen herkes bu kişinin Stilgar olduğunu hemen tahmin ederdi; Siyeç Naibi Stilgar, günün birinde babaları Paul Muad'Dib'in tahtına oturacak öksüz ikizlerin hamisiydi. İkizlerin odalarını geceleri sık sık kontrol eder, önce Ganimet'in odasına gider, sonra da yandaki odaya geçerek Leto'nun güvende olup olmadığına bakardı.

Sersem ihtiyarın teki yim, diye düşündü.

Işık projektörünü kemerindeki kılıfına geri koymadan önce soğuk yüzeyine dokundu. Projektöre ihtiyacı vardı ama yine de sinirini bozuyordu. İmparatorluk'taki karmaşık cihazlardan biri olan bu alet, iri ve canlı bedenlerin varlığını saptamaya yarıyordu. Kraliyet yatak odalarında yalnızca uyuyan çocukları göstermişti.

Stilgar duygu ve düşüncelerinin o ışığa benzediğini biliyordu. İçinde durduramadığı, huzursuz bir izdüşüm vardı. *Bu* hareketi daha büyük bir güç yönetiyordu. Şimdi Stilgar'da, giderek büyüyen bir tehlike olduğu hissi uyandırıyordu. Karşısında, bilinen evrenin her yerindeki ihtişam hayallerini çeken bir mıknatıs yatıyordu. Karşısında dünyevi zenginlik, seküler otorite ve tüm mistik tılsımların en güçlüsü, yani Muad'Dib'in dinsel vasiyetinin kutsal yetkisi yatıyordu. Muazzam bir güç, bu ikizlere –Leto ile ablası Ganimet'e– odaklanmıştı. İkizler hayatta olduğu sürece, Muad'Dib ölü olsa bile onların içinde yaşayacaktı.

Onlar sadece dokuz yaşındaki çocuklar değildi; onlar bir doğa gücüydü, hürmet edilen ve korkulan varlıklardı. Zaman içinde tüm Fremenlerin mehdisi olan Muad'Dib'in, Paul Atreides'in çocuklarıydı. Muad'Dib insanlık tarihinde bir patlama yaratmıştı; Fremenler coşkuyla cihada çıkarak bu gezegenden insan evrenine yayılmış ve tüm gezegenlere damgasını vuran büyük bir din devleti kurmuştu.

Stilgar, *Yine de Muad'Dib'in çocukları etten kemikten,* diye düşündü. *Bıçağımın iki basit darbesiyle kalplerini durdurabilirim. Suları kabileye geri döner.*

Aklından geçen bu düşünce zihninde kargaşaya yol açtı.

Muad'Dib'in çocuklarını öldürmek!

Ama yıllar geçtikçe kendini gözlemlemekte ustalaşmış olan Stilgar, bu korkunç düşüncenin kaynağını biliyordu. O düşünce kutsanmışların sağ elinden değil, lanetlilerin sol elinden gelmişti. Stilgar hayatın *âyât* ve *burhanını* pek gizemli bulmazdı. Bir zamanlar, Fremen olmakla ve çölü dost kabul etmekle, gezegeninin adını tüm İmparatorluk haritalarında yazdığı gibi Arrakis olarak değil, Dune olarak kabul etmekle gurur duyardı.

Mesihimiz bir düşten ibaretken her şey ne kadar basitti, diye düşündü. *Mehdimizi bulduğumuz zaman, sayısız peygamberlik düşünü evrene saldık. Şimdiyse cihada boyun eğen herkes kendilerini kurtaracak bir liderin gelişini düşlüyor.*

Stilgar karanlık yatak odasına baktı.

Bıçağımla tüm o insanları kurtarsam, beni mesih olarak görürler mi?

Leto'nun yatağında huzursuzca kımıldandığını duydu.

Stilgar iç geçirdi. Çocuğun ismini aldığı dedesini hiç tanımamıştı. Ama pek çok kişi Muad'Dib'in ahlakını babasından aldığını söylerdi. O korkunç *haklılık* hissi bir nesil atlayacak mıydı? Stilgar bu sorunun yanıtını bilmiyordu.

Tabr Siyeçi bana ait, diye düşündü. *Buranın lideri benim. Ben bir Fremen Naibi'yim. Ben olmasam Muad'Dib de olmazdı.*

Bu ikizlerin damarlarında benim de kanım var... çünkü anneleri Chani akrabamdı; damarlarında Muad'Dib'in, Chani'nin ve başkalarının yanı sıra benim de kanım var. Evrenimizi ne hale getirdik böyle?

Gecenin bir vakti aklına böyle düşünceler gelmesinin ve suçluluk duymasının sebebini bilmiyordu. Kukuletalı cüppesinin içinde büzüldü. Gerçekler hayal ettiklerinden çok farklıydı. Bir zamanlar kutuptan kutba uzanan dost çöl şimdi neredeyse yarı yarıya küçülmüştü. Efsanelerindeki cennetin gerçekleşmesi, gezegenin yeşillenmesi Stilgar'ın canını sıkıyordu. Hiç hayal ettiği gibi olmamıştı. Ayrıca gezegeni değiştikçe kendisinin de değiştiğini biliyordu. Artık siyeç liderliği yaparkenki eski halinden çok daha kurnazdı. Artık birçok şeyin –devlet yönetiminin inceliklerinin ve en ufak kararların bile muazzam sonuçlar doğurabileceğinin– farkındaydı. Ama yine de sahip olduğu bu bilgilerin ve kurnazlığının aslında demirden bir çekirdeği, daha basit ve determinist bir farkındalığı gizleyen incecik bir cila katmanından başka bir şey olmadığını hissediyordu. Bu eski farkındalık ona sesleniyor, daha temiz değer yargılarına geri dönmesi için yalvarıyordu.

Sabah olurken, siyeçin sesleri düşüncelerini bölmeye başladı. Mağarada insanlar gezinmeye başlamıştı. Stilgar yanaklarında bir esinti hissetti; birileri kapımühürlerini açıp dışarıya, şafak öncesi karanlığına çıkıyordu. Bu esinti hem lakayıtlığın hem de değişen zamanın göstergesiydi. Siyeç sakinleri artık eski zamanlardaki sıkı su disiplinini umursamaz olmuştu. Yağmur yağar ve gökyüzünde bulutlar görülür olmuşken, bir vadide sekiz Fremen selde boğulmuşken neden umursasınlardı ki? O olaydan önce, Dune dilinde *boğulmak* sözcüğü yoktu. Ama burası Dune değildi artık; burası Arrakis'ti... ve olaylı bir gün başlıyordu.

Stilgar, *Muad'Dib'in annesi, ikizlerin babaannesi Jessica bugün gezegenimize dönüyor,* diye düşündü. *Gönüllü sürgünden*

neden şimdi dönüyor acaba? Neden Caladan'daki rahat ve güvenli yaşamını bırakıp da tehlikelerle dolu Arrakis'e geliyor?

Onu kaygılandıran başka meseleler de vardı: Jessica, Stilgar'ın içindeki şüpheleri sezecek miydi? O bir Bene Gesserit cadısıydı, Rahibeler Birliği'nin en üst düzey eğitimini almış ve hakkıyla Rahibe Ana olmuştu. Öyle kadınlar çok dikkatli ve tehlikeli olurdu. Jessica, Ümmi-Hami Liet-Kynes'a emredilen şekilde, Stilgar'ın kendi bıçağının üzerine düşerek intihar etmesini mi isteyecekti?

Stilgar, *Emretse yapar mıyım?* diye merak etti.

Bu sorunun yanıtını bilmiyordu ama şimdi Liet-Kynes'ı, Dune'u çöl gezegeninden yeşillikler diyarına dönüştürmenin hayalini kuran ilk insan olan o gezegenbilimciyi düşünmeye başlamıştı. Artık bu hayal gerçekleşiyordu. Liet-Kynes, Chani'nin babasıydı. O olmasa ne bu hayal gerçekleşebilir ne de Chani ile kraliyet ikizleri doğabilirdi. Bu incecik zincirin böylesine karmaşık olması Stilgar'ın canını sıkıyordu.

Nasıl oldu da hepimiz burada buluştuk? diye kendine sordu. *Nasıl bir araya geldik? Ne sebeple? Benim görevim her şeyi bitirmek, bu büyük birlikteliğe son vermek mi?*

Stilgar içindeki korkunç dürtüyü artık kabullenmişti. O seçimi yapabilirdi; bir Naib'in gerektiğinde kabilesi uğruna sevdiklerini, ailesini feda ettiği olurdu. Başka bir açıdan bakıldığındaysa böyle bir cinayet korkunç bir ihanet ve canilikti. *Çocukları öldürmek!* Ama onlar sıradan çocuklar değildi ki. Melanj yemiş, siyeç orjilerine katılmış, çölde kumalabalığı aramış ve Fremen çocuklarının diğer oyunlarını oynamışlardı... Ayrıca İmparatorluk Konseyi üyesiydiler. Yaşları küçük olmasına rağmen Konsey üyesi olacak kadar akıllıydılar. Çocuk bedeninde olsalar da kadim deneyimlere sahiptiler; tıpkı halaları Alia gibi, onları diğer tüm insanlardan farklı kılan bir genetik bellekler bütününe ve korkunç bir farkındalığa sahip olarak doğmuşlardı.

Stilgar ikizlerle halalarını diğer insanlardan ayıran bu

farklılık üstüne geceler boyu düşünmüştü; kim bilir kaç gece uykudan kalkıp, aklında bu acı verici düşüncelerle buraya, ikizlerin yatak odalarına gelmişti. Duyduğu şüpheler artık iyice netleşmişti. Karar verememek de bir karardı... bunu biliyordu. Bu ikizler ve halaları ana rahminde uyanmış, atalarından geçen tüm bellekleri özümsemişlerdi. Buna annelerinin, Leydi Jessica ile Chani'nin baharat bağımlılığı yol açmıştı. Leydi Jessica bağımlı olmadan önce bir erkek çocuğu, Muad'Dib'i doğurmuştu. Alia ise bağımlılıktan sonra doğmuştu. Şimdi geçmişe bakınca her şey ortadaydı. Bene Gesseritler sayısız nesil boyunca seçici döllenmeler gerçekleştirerek Muad'Dib'i yaratmışlardı ama planlarında melanj faktörü hiç yer almamıştı. Bu olasılığın bilincinde olsalar da korkmuş ve ona *Hilkat Garibeliği* demişlerdi. İşin en can sıkıcı tarafı da buydu. Hilkat Garibeliği. Böyle bir yargıya varmak için sebepleri vardı mutlaka. Eğer onların dediği gibi Alia bir Hilkat Garibesi'yse, o zaman ikizler de öyle olmalıydı, çünkü Chani de bol miktarda baharat kullanmış ve genleri bir şekilde Muad'Dib'inkileri tamamlamıştı.

Stilgar'ın zihninden peş peşe düşünceler geçiyordu. İkizlerin babalarını da aştıkları şüphesizdi. Ama hangi açıdan? Leto, babası *olabilme* yeteneği hakkında konuşmuş... ve bunu kanıtlamıştı. Daha küçücük bir çocukken bile sadece Muad'Dib'in bilebileceği şeyleri anımsardı. Diğer ataları, inançları ve âdetleriyle insanlığı akıl almaz tehlikelere atmış ataları, o geniş anı yelpazesinde sıraya girmiş bekliyor muydu?

Bene Gesserit'in kutsal cadıları, ikizlere Hilkat Garibesi diyordu. Ama Rahibeler Birliği yine de bu çocukların genlerinin peşindeydi. O cadılar, ikizlerin sperm ve yumurtalarını istiyordu ama bunları taşıyan tedirgin edici bedenleri değil. Leydi Jessica neden tam da şimdi geri dönmeye karar vermişti? Çok eskiden, eşi Dük Leto'yu desteklemek için Rahibeler Birliği'nden ayrılmıştı; ama söylentilere bakılırsa şimdi yeniden Bene Gesserit yöntemlerine dönmüştü.

Stilgar, *Bütün bu hayallere son verebilirim,* diye düşündü. *Hem de kolayca.*

Ama böyle bir seçeneği düşünebilmesine bir kez daha şaşırdı. İnsanların hayallerini yerle bir eden gerçekliğin sorumlusu Muad'Dib'in ikizleri miydi? Hayır. Onlar ışığın evrendeki yeni şekilleri ortaya koymak üzere içinden geçtiği merceklerdi, o kadar.

Istırap çeken Stilgar'ın zihni ilkel Fremen inançlarına geri dönmüştü... *Tanrı'nın buyruğu eninde sonunda gelecek; gelişini hızlandırmaya çalışma,* diye düşündü. *Tanrı yol göstericidir ve kimileri yoldan çıkar.*

Stilgar'ı en çok rahatsız eden şey Muad'Dib diniydi. Neden Muad'Dib'i tanrılaştırmışlardı ki? Etten kemikten olduğu bilinen bir adamı neden ilahlaştırmışlardı? Muad'Dib'in *Altın Yaşam İksiri,* tüm insan ilişkilerini kontrol eden bürokratik bir canavar yaratmıştı. Hükümet ile din birleştirilmiş, yasaları çiğnemek günah haline gelmişti. Hükümetin aldığı kararları sorgulayan herkese kâfir gözüyle bakılıyordu. Aşırı ahlakçı zihniyet, asileri hem bu dünyada cezalandırıyor hem de cehennemde yanacaklarını söylüyordu.

Oysa bu hükümet kararlarını alanlar da insandı.

Stilgar başını kederle iki yana sallarken, sabah vazifelerini yerine getirmek için Kraliyet Antresi'ne giren hizmetçileri görmedi.

Belindeki billurbıçağı parmakuçlarıyla okşarken, bu bıçağın simgelediği geçmişi düşündü; asilerin beyhude isyanlarını defalarca bizzat bastırmasına karşın zaman zaman onlara sempati duyduğunu hatırladı. Aklı karmakarışıktı ve bu durumdan kurtulmanın yolunu bilmek, sorunları bıçakla halletmenin sadeliğine geri dönmek istiyordu. Ama evren geriye dönmezdi. Evren varolmayışın gri boşluğuna yansıtılmış devasa bir makineydi. Stilgar ikizleri bıçağıyla öldürürse, bu eylem o boşlukta yankılanacak ve insanlık tarihinde yeni karmaşık sonuçlar doğurmaktan, yeni kaos dalgaları oluş-

turmaktan, insanoğlunu başka düzen ve kargaşa biçimleri aramaya sevk etmekten başka işe yaramayacaktı.

Stilgar etrafında hareket edildiğini fark edince iç geçirdi. Evet, bu hizmetçiler Muad'Dib'in ikizlerinin getirdiği yeni düzeni simgeliyordu. Yalnızca ânın gereklerini yerine getirerek yaşıyorlardı. Stilgar, *En iyisi onlar gibi yapmak,* diye düşündü. *En iyisi sadece ânın gereklerine odaklanmak.*

Sonuçta ben de hizmetkârım, dedi kendine. *Efendimse Merhametli, Müşfik Tanrı.* İçinden alıntı yaptı: *"Bilin ki onların boyunlarına, çenelerinin altına dek pranga taktık, başları dik olsun diye; ve önlerine ve arkalarına birer engel koyup üzerlerini örttük, etraflarını görmesinler diye."*

Eski Fremen dininde böyle yazılıydı.

Stilgar başını sallayarak kendi düşüncelerini onayladı.

Muad'Dib'in gördüğü, huşu uyandıran, geleceğe dair hayaller sayesinde yaptığı gibi bir sonraki anda olacakları öngörebilmek, insan ilişkilerine bir karşıt güç getirirdi. İnsan karar vermek için daha çok veriye sahip olurdu. Prangasız olmak, evet, Tanrı'nın bahşettiği bir lütuf olarak görülebilirdi. Bu da sıradan insan idrakını aşan bir başka karmaşık meseleydi.

Stilgar elini bıçağından çekti. Parmakuçları bıçağa dokunuşunun anısıyla karıncalanıyordu. Ama bir zamanlar bir kumsolucanının açık ağzında parıldayan bu bıçak hâlâ kınındaydı. Stilgar artık o bıçağı çekmeyeceğini, ikizleri öldürmeyeceğini biliyordu. Bir karara varmıştı. Eski erdemlerinden geriye kalan sonuncusunu, hâlâ değer verdiği sadakat erdemini koruması daha iyiydi. Anladığını düşündüğü karmaşık meselelerle uğraşması, kavrayışına meydan okuyan karmaşık meselelerle uğraşmasından iyiydi. Şimdiyi yaşamak, geleceğin hayalini kurmaktan iyiydi. Stilgar'ın ağzındaki acı tat, bazı hayallerin ne kadar boş ve iğrenç olabildiğini söylüyordu.

Hayır! Artık hayallere son!

SORU: "Vaiz'i gördün mü?"
YANIT: "Bir kumsolucanı gördüm."
SORU: "Ne olmuş o kumsolucanına?"
YANIT: "Bize soluduğumuz havayı veriyor."
SORU: "Öyleyse neden onun toprağını mahvediyoruz?"
YANIT: "Çünkü Şeyh Hulud [solucan tanrı] öyle buyuruyor."

–HÂRİKU'L-ÂDE
Arrakis Bilmeceleri

Atreides ikizleri Fremen âdetleri uyarınca şafaktan bir saat önce uyandı. Yan yana olan yatak odalarında aynı anda, gizli bir uyumla esneyip gerindiler; yerleşim merkezi olan mağaranın diğer bölümlerinde yaşanan hareketliliği hissetmişlerdi. Hizmetçilerin ön odada sade bir kahvaltı (kısmen mayalanmış baharat kaymağına bulanmış hurmalı ve fındıklı lapa) hazırladığını duyuyorlardı. Ön odadaki korkürelerden gelen yumuşak sarı ışık, yatak odalarının açık olan kemerli kapılarından giriyordu. İkizler bu yumuşak ışıkta hızla giyinirken birbirlerinin çıkardığı sesleri duyuyordu. Kararlaştırdıkları şekilde, çölün kavurucu rüzgârlarından korunmak için damıtıcı-giysi giydiler.

Giyindikten sonra ön odada buluşan soylu ikizler, hizmetçilerin bir anda sus pus olduğunu fark etti. Leto gri ve kaygan damıtıcı-giysisinin üstüne kenarları siyah işlemeli, açık kahverengi bir pelerin geçirmişti. Ablasıysa yeşil bir pelerin takmıştı. Pelerinleri boyun kısmından, Atreides şahini şeklinde birer tokayla tutturulmuştu... Bu altın şahinlerin gözleri kırmızı mücevherdendi.

İkizlerin iki dirhem bir çekirdek halini gören Harah (Stilgar'ın eşlerinden biriydi), "Görüyorum ki babaannenizin onuruna hazırlanmışsınız," dedi. Leto, Harah'nın rüzgârdan yıpranmış esmer yüzüne bakmadan önce kahvaltı kâsesini aldı. Başını iki yana salladı. Sonra, "Kendimizin onuruna böyle giyinmediğimizi nereden biliyorsun?" diye sordu.

Harah onun alaycı bakışları karşısında gözlerini kaçırmadan, "Benim gözlerim de seninkiler kadar mavi!" dedi.

Ganimet kahkahayı bastı. Harah, Fremenlerin atışma oyununda ustalaşmıştı. Tek cümleyle birçok şey söylemişti: "Benimle dalga geçmeye kalkma evlat. Soylu olabilirsin ama ikimiz de melanj bağımlısıyız... bu masmavi gözlerimizden anlaşılıyor. Hangi Fremen bundan daha büyük bir onura, daha güzel mücevherlere ihtiyaç duyar?"

Gülümseyen Leto başını esefle iki yana salladı. "Harah, tatlım, daha genç olsan ve Stilgar'ın karısı olmasan seni kendime alırdım."

Bu küçük zaferi hemen kabul eden Harah, diğer hizmetçilere odaları bu önemli gün için hazırlamayı sürdürmelerini işaret etti. "Kahvaltınızı yapın," dedi ikizlere. "Bugün enerjiye ihtiyacınız olacak."

Ganimet ağzı lapa doluyken konuştu: "Babaannemizle görüşmek için fazla şık olmadığımızı kabul ediyorsun yani?"

"Ondan korkmayın Gani," dedi Harah.

Ağzındaki lapayı yutan Leto, Harah'yı dikkatle inceledi. Bu kadın şeytani köylü zekâsı sayesinde onların şıklık oyununun içyüzünü anında görmüştü. "Ondan korktuğumuzu mu düşünecek sence?" diye sordu.

"Sanmam," dedi Harah. "Eskiden Rahibe Ana'mızdı, hatırlasanıza. Onu iyi tanırım."

Ganimet, "Alia nasıl giyinmiş?" diye sordu.

"Görmedim." Harah böyle diyerek kestirip attıktan sonra sırtını dönüp uzaklaştı.

Leto ile Ganimet imalı imalı bakıştıktan sonra eğilip kah-

valtılarına çabucak devam ettiler. Kahvaltıları bitince büyük ana koridora gittiler.

Ganimet genetik hafızalarında paylaştıkları kadim dillerden biriyle konuştu: "Demek bugün bir babaannemiz olacak."

"Bu Alia'nın epey canını sıkıyor," dedi Leto.

Ganimet, "Kim otoritesini kaybetmekten hoşlanır ki?" diye sordu.

Leto hafifçe güldü; sesi yaşından beklenmeyecek kadar olgun çıkmıştı. "Derdi sadece bu değil."

"Annesi bizim gördüklerimizi görecek mi sence?"

Leto, "Neden olmasın?" diye sordu.

"Evet... Alia bundan korkuyor olabilir."

Leto, "Bir Hilkat Garibesi'ni bir başka Hilkat Garibesi'nden daha iyi kim tanıyabilir ki?" diye sordu.

"Yanılıyor olabiliriz ama," dedi Ganimet.

"Hayır, "yanılmıyoruz." Leto, Bene Gesserit *Azher Kitabı*'ndan alıntı yaptı: "Ana rahmindeyken doğanlara *Hilkat Garibesi* dememiz sebepsiz değildir; geçmişteki korkunç tecrübelerimize dayanıyoruz. Rahimdeki bebeğin bedenini kötülüklerle dolu geçmişimizdeki kayıp ve lanetli kişilerden hangisinin zapt edeceğini kim bilebilir ki?"

"Bu meselenin tarihini biliyorum," dedi Ganimet. "Ama bu doğruysa, biz neden öyle bir içsel saldırıya maruz kalmıyoruz?"

Leto, "Belki de içimizdeki ebeveynimiz bizi koruyorlardır," diye yanıtladı.

"Öyleyse neden Alia'yı da koruyanlar olmasın?"

"Bilmem. Belki Alia'nın ebeveyninden biri hâlâ sağ olduğu içindir. Veya belki de sebep henüz genç ve güçlü olmamızdır. Belki yaşlanıp kinikleştiğimizde..."

"Babaannemizin karşısında çok dikkatli olmalıyız," dedi Ganimet.

"Gezegenimizde dolaşıp kâfirce vaazlar veren şu Vaiz'den bahsetmeyelim mi?"

"O adamın babamız olduğuna inanıyor olamazsın!"

"Henüz bu konuda bir yargıya varmadım ama Alia ondan korkuyor."

Ganimet başını sertçe iki yana salladı. "Bu Hilkat Garibesi saçmalığına inanmıyorum!"

"Sende de bendeki kadar çok sayıda bellek var," dedi Leto. "Neye istersen inanabilirsin."

"Sebebin Alia gibi baharat transına geçmeye henüz cesaret edemeyişimiz olduğunu düşünüyorsun," dedi Ganimet.

"Tam üstüne bastın."

Sustular ve ana koridorda yürüyen insanların arasına karışarak ilerlediler. Tabr Siyeçi serindi ama damıtıcı-giysileri ikizleri sıcak tutuyordu; nem toplayıcı kukuletalarını geriye attıklarından kızıl saçları açığa çıkmıştı. Aynı genleri paylaştıkları yüzlerinden, geniş ağızlarından, baharat bağımlılıklarını ele veren masmavi ve arası açık gözlerinden anlaşılıyordu.

18 Alia Halaları'nın yaklaştığını ilk gören Leto oldu.

Atreides savaş dilinde, "İşte geliyor," diye uyarıda bulundu.

Alia gelip karşılarında durunca, Ganimet halasına başıyla selam verip, "*Savaşta elde edilen,* şanlı akrabasını selamlıyor," dedi. Ganimet yine Çakobsa dilini kullanarak kendi adının anlamını vurgulamıştı... *Savaşta Elde Edilen Şey.*

"Görüyorsun ya sevgili halacığım, bugün annenle yapacağımız görüşmeye hazırlanıyoruz," dedi Leto.

Onca saray mensubu arasında bu çocukların yetişkin gibi davranmasına şaşırmayan tek kişi olan Alia onlara birer birer, öfkeyle baktı. Sonra, "Dilinize hâkim olun, ikiniz de!" dedi.

Alia'nın bronz rengi saçı iki altın su halkasıyla arkadan toplanmıştı. Oval yüzündeki kaşları çatıktı; keyfine düşkünlüğünü ele veren, kenarları aşağı kıvrık geniş ağzı gerilip ince bir çizgi olmuştu. Masmavi gözlerinin kenarlarında endişeden kaynaklanan kaz ayağı kırışıklıkları vardı.

"İkinizi de bugün nasıl davranmanız gerektiği konusunda uyardım," dedi Alia. "Bunu istememin sebeplerini çok iyi biliyorsunuz."

"Biz senin sebeplerini biliyoruz ama sen bizimkileri bilmiyor olabilirsin," dedi Ganimet.

Alia, "Gani!" diye homurdandı.

Leto halasına öfkeyle bakarak, "Özellikle bugün aptal aptal sırıtan çocuklar gibi davranmamızı bekleme bizden!" dedi.

"Aptal aptal sırıtmanızı isteyen yok," dedi Alia. "Ama annemde tehlikeli fikirler uyandırmanızın iyi olmayacağını düşünüyoruz. Irulan da benimle aynı görüşte. Leydi Jessica'nın hangi rolü seçeceğini kim bilebilir? Sonuçta o bir Bene Gesserit."

Leto başını iki yana sallarken, *Alia şüphelendiğimiz şeyin neden farkında değil?* diye merak etti. *Yoksa durumu iyice kötüleşti mi?* Alia'nın yüzündeki, anne tarafından dedesinden aldığı ufak tefek genetik özellikler Leto'nun özellikle dikkatini çekti. Baron Vladimir Harkonnen sağlığında pek hoş bir insan değildi. Bunu düşününce kendi içinde huzursuzluk kıpırtıları algılayan Leto, *O adam benim de atam,* diye düşündü.

"Leydi Jessica hükmetmek üzere eğitildi," dedi.

Ganimet başıyla onayladı. "Neden tam da şimdi dönmeyi seçti acaba?"

Alia kaşlarını çattı. "Sadece torunlarını görmek istemiş olamaz mı?" diye sordu.

Ganimet, *Öyle olmasını umuyorsun halacığım,* diye düşündü. *Ama hiç sanmıyorum.*

"Burada hükmedemez," dedi Alia. "Caladan ona ait. Orayla yetinmeli."

Ganimet yatıştırıcı bir sesle konuştu: "Babamız ölmek için çöle gittiğinde, seni saltanat naipliğine atamıştı. O..."

Alia sert bir sesle, "Bu konuda bir şikâyetiniz mi var?" diye sordu.

Ablasının lafı nereye getirmek istediğini anlayan Leto "Mantıklı bir seçimdi," dedi. "Bizim gibi doğmanın ne demek olduğunu bilen tek kişi sensin."

Alia konuştu: "Annemin Rahibeler Birliği'ne geri döndüğü söyleniyor; ikinizin de bildiği gibi, Bene Gesseritlerin bu konudaki düşüncesi..."

"Hilkat Garibesi diyorlar," dedi Leto.

Alia öfkeyle, "Evet!" dedi.

"Bir kez cadı olan hep cadı olarak kalır... öyle derler," dedi Ganimet.

Leto, *Tehlikeli bir oyun oynuyorsun abla,* diye düşünse de Ganimet'e eşlik etti: "Babaannemiz diğer Bene Gesseritlere kıyasla oldukça yalın bir kadındı. Onunla aynı bellekleri paylaşıyorsun Alia; ondan ne beklemek gerektiğini biliyor olmalısın."

"Yalınmış!" diyen Alia, başını iki yana sallayarak kalabalık koridora göz gezdirdikten sonra ikizlere döndü. "Annem komplike biri olmasa bugün burada olmazdınız... ben de olmazdım. İlk çocuğu olurdum ve bunların hiçbiri..." Ürpererek omuz silkti. "İkinizi de uyarıyorum. Bugün davranışlarınıza çok dikkat edin." Sonra başını kaldırıp baktı. "İşte muhafızlarım geliyor."

Leto, "Uzay limanında sana eşlik etmemizin bizim için güvenli olmadığında ısrarcı mısın?" diye sordu.

"Burada bekleyin," dedi Alia. "Ben onu getiririm."

Ablasıyla bakışan Leto, "Bizden önce yaşamış kişilerin anılarına sahip olmanın, hayatta tecrübe kazanana dek pek işimize yaramayacağını sık sık söylersin," dedi. "Ablamla ben de buna inanıyoruz. Babaannemizin gelişinin tehlikeli değişimlere yol açacağını tahmin ediyoruz."

"O sözüme inanmaktan sakın vazgeçmeyin," dedi Alia. Sırtını döndü ve etrafını çeviren muhafızlarla birlikte Resmi Giriş'e, onları bekleyen ornitopterlere doğru hızla yürümeye başladı. Ganimet sağ gözünden akan yaşı sildi.

Leto onu kolundan tutarak, "Ölüye su mu veriyorsun?" diye fısıldadı.

Derin ve titrek bir nefes alan Ganimet, halasının davranışlarını bildiği en iyi yöntemle, atalarının deneyimlerinin kendi içindeki anılarına dayanarak yorumlamasını düşündü. "Sence baharat transı yüzünden mi böyle oldu?" diye sordu ama Leto'nun ne diyeceğini biliyordu.

"Daha iyi bir açıklaman var mı?"

"Babamız... ve babaannemiz neden yenik düşmedi peki?"

Leto bir an Ganimet'i süzdü. Sonra, "Yanıtı sen de biliyorsun," dedi. "Arrakis'e geldiklerinde kişilikleri tamamen oturmuştu. Baharat transı... şey..." Omuz silkti. "Onlar doğduklarında atalarının bellekleri tarafından ele geçirilmemişlerdi. Oysa Alia..."

"Neden Bene Gesseritlerin uyarılarına aldırmadı?" Ganimet alt dudağını kemirdi. "Alia bizimle aynı bilgilere sahipti."

"Ona Hilkat Garibesi demeye başlamışlardı bile," dedi Leto. "Hem içindeki herkesten daha güçlü olup olmadığını anlamak cazip değil mi?"

"Hayır, değil!" Kardeşinin inceleyici bakışlarından hoşlanmayarak yüzünü çeviren Ganimet ürperdi. Genetik belleklerine danışınca, Rahibeler Birliği'nin uyarıları somutluk kazanıyordu. Rahimde doğanlar büyüyünce genellikle kötü alışkanlıklar edinirdi. Bunun sebebi ise muhtemelen... Ganimet tekrar ürperdi.

"Atalarımız arasında rahimde doğmuş birinin olmaması ne yazık," dedi Leto.

"Belki de vardı."

"Ama öyle olsa bilirdik... Ahh, evet, şu eski ve yanıtsız soru: Tüm atalarımızın tüm deneyimlerinin anılarına erişimimiz var mı gerçekten?"

Bu konuşmadan rahatsız olan Leto, ablasının da aynı şeyi hissettiğini biliyordu. Bu konuyu defalarca konuşmuş ama bir sonuca varamamışlardı. "Alia bizi transa sokmak istedi-

ğinde hep ertelemeliyiz. Aşırı dozda baharat almamaya çok dikkat etmeliyiz; izleyebileceğimiz en iyi yol bu."

"Bünyemiz baharata dayanıklıdır herhalde," dedi Ganimet.

Leto, "Aşırı doz eşiğimiz muhtemelen epey yüksektir," diye katıldı. "Baksana, Alia ne kadar çok kullanıyor."

"Ona acıyorum," dedi Ganimet. "Cazibesine kapıldığı şey sinsi olsa gerek; çaktırmadan ona sokulup..."

"Evet, Alia bir kurban," dedi Leto. "Hilkat Garibesi."

"Yanılıyor da olabiliriz."

"Doğru."

Ganimet düşünceli bir edayla konuştu: "Ne zaman bir atamın anılarına dalsam hep merak ediyorum, acaba bu sefer..."

"Geçmiş sana yastığın kadar yakın," dedi Leto.

"Bir fırsatını bulup bu meseleyi babaannemizle konuşmalıyız."

"İçimdeki belleği de öyle diyor," dedi Leto.

Ganimet onunla bakıştı. "Çok fazla bilgiye sahip olmak, hiçbir zaman basit kararlar vermeye yaramaz," dedi.

Çöl sınırındaki siyeç
Liet'indi, Kynes'ındı,
Stilgar'ındı, Muad'Dib'indi
Ve tekrar Stilgar'ın oldu.
Naibler kumda uykuya daldı birer birer,
Ama siyeç hâlâ yerinde duruyor.

–Bir Fremen şarkısından

Alia ikizlerden uzaklaşırken kalbinin küt küt attığını hissetti. Birkaç saniye boyunca, yanlarında kalıp yardım dilenme dürtüsü duymuştu. Ne aptalca bir zayıflık! Bunu hatırladıkça kaygılanıyor, içine durgunluk yayılıyordu. O ikizler kâhinlik yapmaya cesaret edecek miydi? Babalarını yutan yol... değişken bir rüzgâra kapılmış tüller misali dalgalanan, geleceğe dair görüntüler gösteren baharat transı onları da mutlaka baştan çıkaracaktı.

Alia, *Neden geleceği göremiyorum?* diye merak etti. *O kadar denememe karşın neden bir türlü olmuyor?*

İkizler bunu denemeli, dedi kendine. Bunu yapmaya ikna edilebilirlerdi. Çocukların merakına ve binlerce yıllık belleklere sahiptiler.

Alia, *Tıpkı benim gibi,* diye düşündü.

Muhafızları siyeçin Resmi Girişi'ndeki nem mühürlerini açtı ve Alia'nın dışarıdaki iniş pistinde bekleyen ornitopterlere doğru yürümesi için yana çekildi. Çölden esen rüzgârla birlikte toz bulutları gelse de aydınlık bir gündü. Siyeç korkürelerinin ışığından kurtulup gün ışığına çıkmak Alia'nın dikkatini dış dünyaya yöneltmesine yol açtı.

Leydi Jessica neden dönmek için bu zamanı seçmişti? Caladan'a saltanat naibiyle ilgili söylentiler mi ulaşmıştı?

Alia'nın muhafızlarından biri, rüzgârın uğultusunda sesini duyurabilmek için bağırarak, "Acele etmeliyiz Leydim," dedi.

Alia muhafızların yardımıyla ornitoptere binip emniyet kemerini takarken hâlâ aynı şeyi düşünüyordu.

Neden şimdi?

Ornitopter kanat çırparak havalanırken, Alia konumu dolayısıyla sahip olduğu güçü ve ihtişamı fiziksel şeyler olarak algıladı... ama yitirilmeleri çok kolaydı, ah, öyle kolaydı ki!

Jessica neden şimdi, Alia'nın planları henüz tam anlamıyla gerçekleşmemişken geliyordu?

Alia gezegenin değişen çehresini, bir zamanlar sıcaktan kavrulan kurak toprakların egemen olduğu yerlerde göz alabildiğine uzanan, parlak gün ışığıyla aydınlanan yeşillikleri, dalgalanan toz bulutları arasından görebiliyordu.

Geleceği göremezsem başaramayabilirim. Ah, Paul gibi geleceği görebilsem ne mucizeler gerçekleştirirdim! Ama geleceğe dair görüntülerin getirdiği acıları çekmek istemezdim.

Canını yakan bir açlıkla ürperirken, güçten vazgeçebilmeyi diledi. Ah, keşke diğer insanlar gibi... sadece dünyaya gelmenin şokuyla içine atıldıkları hipnotik yarım hayatı yaşayan, tüm körlüklerin en güvenlisi içinde kör olarak yaşayan insanlar gibi olsaydı. Ama hayır! Bir Atreides olarak doğmuş ve annesinin baharat bağımlılığı yüzünden binlerce yıllık derin bir farkındalığın kurbanı olmuştu.

Annem neden bugün dönüyor?

Gurney Halleck de yanında olacaktı... o daima sadık hizmetkâr, o çirkin yüzlü kiralık katil, vefakâr ve açıksözlü adam, dokuz telli balisetini çalarak insanları eğlendirebildiği gibi aynı rahatlıkla kaygan-uç kullanarak cinayet işleyebilen müzisyen. Onun Alia'nın annesinin sevgilisi olduğunu söyleyenler vardı. Alia bunun doğru olup olmadığını öğrenmeliydi; çok faydalı bir bilgi olabilirdi.

Diğer insanlar gibi olma arzusu geçti.

Leto baharat transına girmeye mutlaka ikna edilmeliydi.

Alia o çocuğa, Gurney Halleck'e nasıl davranacağını sorduğunu hatırladı. Alia'nın sorusundaki gizli anlamları sezen Leto, Halleck'in "fazlasıyla" sadık olduğunu söyleyip "Babama... tapardı," diye eklemişti.

Leto'nun bir an duraksaması Alia'nın dikkatinden kaçmamıştı. Leto az kalsın "babama" yerine "bana" diyecekti. Evet, genetik belleği canlı bedenin belleğinden ayırt etmek bazen zor olurdu. Gurney Halleck de Leto'nun bu ayrımda bulunmasını kolaylaştıracak biri değildi.

Alia'nın dudaklarında sert bir gülümseme belirdi.

Gurney, Paul'ün ölümünden sonra Leydi Jessica'yla birlikte Caladan'a dönmeye karar vermişti. Arrakis'e dönmesi birçok şeyi karmaşıklaştıracaktı. Arrakis zaten onsuz da çok karmaşık bir yerdi. Gurney, Paul'ün babasına da hizmet etmişti... böylece sırayla hanedanın üç nesline hizmet etmiş oluyordu: I. Leto, Paul ve II. Leto'ya. Soyun Bene Gesseritlerin dölleme programının ürünü olan dallarına da hizmet etmişti: Jessica, Alia ve Ganimet'e. Gurney kimlik karmaşasını artırmakla faydalı olabilirdi.

Ölesiye nefret ettiği Harkonnenların kanını taşıdığımızı öğrense ne yapar acaba?

Alia'nın gülümseyen dudaklarında içedönük bir ifade belirdi. İkizler nihayetinde çocuktu. Sayısız ebeveyne sahip çocuklar gibiydiler; bellekleri hem kendilerine hem de başkalarına aitti. Tabr Siyeçi'nin girişindeki çıkıntıda durup, babaannelerinin gemisinin Arrakeen Havzası'ndaki iniş pistine doğru süzülmesini seyredeceklerdi. Gökyüzündeki, geminin geçişini görünür kılan o alevli izi görmek... Jessica'nın gelişini torunları için daha mı gerçek kılacaktı?

Alia, *Annem ikizlerin nasıl eğitildiğini soracak,* diye düşündü. *Prana bindu disiplinini ihtiyatlı bir şekilde öğretip öğretmediğimi soracak. Tıpkı benim gibi... kendi kendilerini eğittiklerini söyleyeceğim. Torununun bir sözünü söyleyeceğim: "Yöneticinin*

sorumluluklarından biri de gerektiğinde ceza vermektir... ama ancak kurban bunu isterse."

Leydi Jessica'yı ikizlere odaklanmaya yönlendirerek, başkalarını dikkatle incelememesini sağlayabileceği fikri aklına geldi.

Bu mümkündü. Leto, Paul'e çok benziyordu. Bu gayet doğal değil miydi? İstediğinde Paul olabiliyordu. Ganimet bile bu sarsıcı yeteneğe sahipti.

Tıpkı benim, annem ya da hayatını bizimle paylaşmış herhangi biri olabilmem gibi.

Alia bu düşünceyi aklından çıkarıp, üstünden geçtikleri Kalkan Duvarı'na baktı. *Su zengini Caladan'ın rahatlık verici güvenliğini bırakıp da Arrakis'e, Dük'ünün katledildiği ve oğlunun inancı uğruna öldüğü bu çöl gezegenine dönmek ona ne hissettiriyor acaba?* diye düşündü.

Leydi Jessica neden tam da bu zamanda dönmeyi seçmişti?

Alia bu soruya belirgin bir yanıt bulamıyordu. Başkalarının ego-farkındalığını paylaşabilirdi ama deneyimler çatallandığında saikler de farklılaşıyordu. Rahimde doğan, *birçok kişi olarak doğan* Atreidesler için bu daima başlıca gerçeklikti, kendi içinde farklı bir doğum şekliydi: İçindeyken çok sayıda farkındalığı özümsedikleri rahimden çıkarken, nefes alan o canlı bedenden mutlak ayrılışlarının tamamen bilincinde oluyorlardı.

Alia, annesini hem sevip hem de ondan nefret etmesini hiç tuhaf bulmuyordu. Zorunlu bir dengeydi bu ve suçluluk hissine yol açması gereksizdi. İnsan sevmekten ya da nefret etmekten nasıl vazgeçebilirdi ki? Leydi Jessica'yı belirledikleri yola soktukları için Bene Gesseritler suçlanabilir miydi? İnsan binlerce yıla uzanan belleğe sahip olunca, suçluluk duymak da suçlamak da önemini yitiriyordu. Rahibeler Birliği çiftleştirme yoluyla Kuisatz Haderah'ı, tam gelişmiş bir Rahibe Ana'nın erkek versiyonu olan ve dahası insanüstü

bir duyarlılık ve farkındalığa sahip, aynı anda birçok yerde olabilen Kuisatz Haderah'ı yaratmaya çalışmıştı, o kadar. Ve o dölleme programında sadece bir piyon olan Leydi Jessica, kendisi için seçilen dölleme partnerine âşık olma gafletinde bulunmuştu. Sevdiği Dük'ünün arzusuna uyarak Rahibeler Birliği'ne karşı gelmiş, ilk çocuk olarak bir kız değil erkek doğurmuştu.

Beni baharat bağımlısı olduktan sonra doğurdu! İşte bu yüzden Rahibeler Birliği beni istemiyor. Artık benden korkuyorlar! Haklılar da...

Paul'ü, Kuisatz Haderahlarını bir nesil erken elde etmişlerdi... uzun vadeli planlarındaki küçük bir hesap hatasıydı bu. Şimdiyse başka bir sorunla karşı karşıyaydılar: Nesillerdir peşinde oldukları değerli genleri taşıyan Hilkat Garibesi.

Üstünden bir gölge geçtiğini hisseden Alia başını kaldırdı. Muhafızları ornitopter inmeden önce üst düzey koruma pozisyonuna geçmişti. Daldan dala atlayan düşüncelerine şaşıran Alia başını iki yana salladı. Eski hayatları düşünmenin ve hatalarını görmenin ne faydası vardı ki? Onunki yeni bir hayattı.

Duncan Idaho mentat farkındalığını kullanarak, Jessica'nın bu zamanda dönmesinin sebebini anlamaya çalışmıştı; yeteneğini kullanarak, bir insan-bilgisayar olarak meseleyi ele almıştı. Sonunda Jessica'nın Rahibeler Birliği adına ikizlerin kontrolünü ele geçirmek için döndüğünü söylemişti. İkizler de o değerli genleri taşıyordu. Duncan haklı olabilirdi. Leydi Jessica'nın Caladan'da kendi isteğiyle çekildiği inzivadan çıkıp buraya gelmesi için yeterli sebepti bu. Rahibeler Birliği emretmişse... Yoksa öylesine acı olaylar yaşadığı bu gezegene neden dönmek istesindi ki?

Alia, "Bakalım, göreceğiz," diye mırıldandı.

Ornitopterin Kale'sinin çatısına iniş yaptığını hissedince hem sevindi hem de canı sıkıldı; hem karamsarlığa hem de hevese kapıldı.

melanj (me'-lange ayrıca ma,lanj) isim-tekil, kökeni belirsiz (kadim Terran Franzh dilinden geldiği düşünülmektedir): a. baharat karışımı; b. yaşlanmayı geciktirici etkisi Bilge Shakkad döneminin saray kimyageri Yanshuph Ashkoko tarafından keşfedilen Arrakis (Dune) baharatı; ilk Fremen Mehdisi Paul Muad'Dib'in (Atreides) gördüğü kehanet hayalleriyle ilişkilendirilen ve sadece Arrakis çöllerinin en iç bölgelerinden elde edilen Arrakeen melanjı; Uzay Loncası Seyrüsefercileri ve Bene Gesseritler tarafından da kullanılır.

–Kraliyet Sözlüğü, beşinci basım

28 İki iri kedi, şafak aydınlığında kolayca sıçrayarak kayalık sırta çıktılar. Henüz gerçekten avlanmaya başlamamışlardı; bölgelerini inceliyorlardı, o kadar. Bunlar Laza kaplanlarıydı; neredeyse sekiz bin yıl önce buraya, Salusa Secundus gezegenine getirilmiş özel bir cinstendiler. Antik Yerküre'de yaşayan ataları üstünde yapılan genetik değişiklikler sonucunda kaplan niteliklerinden bazıları kaybolmuş, bazılarıysa gelişmişti. Azıdişleri hâlâ uzundu. Yüzleri geniş, gözleri dikkatli ve zekiydi. Engebeli araziye uyum sağlamaları için pençeleri irileştirilmişti; içeri çekilebilen tırnakları dışarıya on santimetre kadar çıkabiliyordu ve kınlarına girip çıktıkça bilenen uçları jilet gibi keskindi. Postları çizgisiz ve açık kahverengi olduğundan, kumda neredeyse görünmez oluyorlardı.

Atalarından farklı bir yönleri daha vardı: Daha yavruyken beyinlerine servo-uyarıcılar yerleştirilmişti. Böylece uygun verici cihaza sahip herkesin kuklası haline gelebilirlerdi.

Hava soğuk olduğundan, durup araziyi inceleyen kedi-

lerin nefesi buharlı çıkıyordu. Etraflarında uzanan bölge, Salusa Secundus'un bu çorak ve çıplak bölgesi, melanj tekelini kırma umuduyla Arrakis'ten gizlice getirtilen ve büyük zorluklarla hayatta tutulan birkaç kumalabalığına ayrılmıştı. Kedilerin bulunduğu yerde açık kahverengi kayalar ve üzerlerine sabah güneşinin uzun gölgeleri düşmüş, gümüşi yeşil, tek tük çalılar vardı.

Etrafta hiç hareket olmasa da kediler birden pür dikkat kesildi. Önce gözlerini, sonra da başlarını yavaşça sola çevirdiler. Epey aşağıda, yara izleriyle kaplıymış gibi görünen arazide iki çocuk el ele yürüyor, kurumuş bir dere yatağından yukarıya güçlükle çıkıyorlardı. Dokuz-on standart yaşında gibi görünüyorlardı. Kızıl saçlıydılar; damıtıcı-giysilerini kısmen örten gösterişli, beyaz burkalarının kenarlarında ve alın kısmında alev-mücevheri ipliğiyle işlenmiş, Atreides Hanedanı'nın şahin arması vardı. Yürürken neşeyle konuşuyorlardı ve seslerinin ava çıkmış kedilere ulaştığı belliydi. Laza kaplanları bu oyunu biliyordu; daha önce de oynamışlardı ama şimdilik kımıldamadan duruyor ve servo-uyarıcılarından gelecek takip sinyalini bekliyorlardı.

Derken sırtta, kedilerin arkasında bir adam belirdi. Durup manzaraya göz gezdirdi: Kedilere, çocuklara baktı. Levenbreh, yani Başar yaveri olduğu grili siyahlı Sardaukar üniformasındaki sipoletten anlaşılıyordu. Ensesinden ve koltukaltlarından geçen kayışın göğüs kısmındaki ince kılıfta servo-verici kumandasını, düğmelerine her iki eliyle de kolayca erişebileceği şekilde taşıyordu.

Kediler yaklaşan adama dönüp bakmadı. Onu çıkardığı seslerden ve kokusundan tanımışlardı. Adam kedilere iki adım kala durup alnının terini sildi. Hava soğuktu ama yaptığı iş adamı terletiyordu. Solgun gözleriyle manzaraya tekrar göz gezdirdi: Kedilere, çocuklara baktı. Siyah iş kaskının altından çıkmış, terden ıslanmış bir tutam sarı saçını içeri itti ve boğazının içine yerleştirilmiş mikrofona dokundu.

"Kediler onları gördü."

Her iki kulağının arkasına, derisinin altına yerleştirilmiş alıcılardan karşılık geldi: "Onları görüyoruz."

Levenbreh, "Ne yapayım?" diye sordu.

Ses, "Takip emri almadan harekete geçerler mi?" diye karşılık verdi.

"Hazırlar," dedi Levenbreh.

"Tamam. Bakalım dört koşullandırma seansı yeterli olmuş mu?"

"Hazır olduğunuzda haber verin."

"İstediğin zaman."

"Tamam öyleyse, şimdi," dedi Levenbreh.

Servo-ileticisinin sağ tarafındaki kapağı açıp kırmızı düğmeye bastı. Böylece kedileri dizginleyen sinyaller kesildi. Levenbreh elini kırmızı düğmenin altındaki siyah düğmenin üstünde tuttu; hayvanlar kendisine saldırırsa bu düğmeye basacaktı. Ama ona aldırmadan çömelip tepeden aşağıya, çocuklara doğru inmeye başladılar. İri pençeleri üstünde kayarcasına süzülüyorlardı.

Levenbreh olacakları izlemek için çömeldi; etrafında bir yerde, arazinin tamamının görüntüsünü Prens'inin yaşadığı Kale'deki gizli bir monitöre ileten gizli bir gezergöz olduğunu biliyordu.

Kediler eşkin gitmeye, sonra da koşmaya başladı.

Kayalık arazide güçlükle tırmanan çocuklar tehlikeyi hâlâ fark etmemişti. Biri bulutsuz gökyüzünün altında tiz bir kahkaha attı. Diğeri tökezledi ve düşecek gibi oldu; dengesini bulup dönünce kedileri gördü. Onları gösterdi. "Bak!"

İki çocuk da durup, hayatlarına ansızın giren bu ilginç yaratıklara baktılar. Laza kaplanları koşarak yaklaşıp üzerlerine atlarken, çocuklar hâlâ öylece durup onlara bakıyordu; kaplanların her biri bir çocuğa saldırdı. Boyunları kırılan çocuklar hemen öldü. Kediler beslenmeye başladı.

Levenbreh, "Kedileri geri çağırayım mı?" diye sordu.

"Bırak karınlarını doyursunlar. Bunu hak ettiler. Başaracaklarını biliyordum; muhteşem bir çift."

Levenbreh, "Onlar gibisini görmedim," diye katıldı.

"Harika... tamam öyleyse. Seni almaya bir araç gelecek. Şimdi bağlantıyı kesiyoruz."

Levenbreh ayağa kalkıp gerindi. Solundaki tepeye doğrudan bakmamaya çalışıyordu; orada gördüğü parıltı, Levenbreh'in başarılı performansını Başar'ının çok uzaklarda, yeşilliklerin ortasında bulunan Konsey Sarayı'ndan izlemesini sağlayan gezergözün yerini ele vermişti. Levenbreh gülümsedi. Bugün yaptığı iş sayesinde terfi edecekti. Yakasında Bator sipoleti taşıdığını hayal etmeye başlamıştı bile... Burseg sipoleti taşıyacağı gün de gelecekti... hatta Başar bile olabilirdi. Müteveffa IV. Shaddam'ın torunu Farad'n'a iyi hizmet eden askerler çabuk terfi ederdi. Günün birinde, Prens hakkı olan tahta oturduğunda, askerleri daha da iyi ödüllendirilecekti. Levenbreh'in yükselişi Başarlıkla sınırlı kalmayabilirdi. İmparatorluk'taki birçok dünyada elde edilebilecek Baronluklar ve Kontluklar vardı... Bunun için önce Atreides ikizlerinin ortadan kaldırılması gerekiyordu elbette.

Fremenler başlangıçtaki inançlarına geri dönmeli, insan toplulukları kurma konusundaki dehalarını geri kazanmalı ve geçmişlerine dönüp, Arrakis'te sağ kalma mücadelesi verirken öğrendikleri dersleri hatırlamalı. Fremenlerin ilgilenmesi gereken tek şey, ruhlarını içsel öğretilere açmak olmalı. İmparatorluk'a ait dünyaların, Landsraad'ın ve CHOAM Konfederasyonu'nun bir Fremen'e verebileceği hiçbir mesaj yok. Onlar Fremenlerin ruhunu çalmaktan başka bir şey yapmazlar.

–Vaiz'in Arrakeen'de yaptığı konuşmadan alıntı

Uzaydan yaptığı yolculuktan sonra iniş pistinde cızırdayarak ve uğuldayarak duran nakliye aracının içindeki Leydi Jessica'nın dört bir yanını çevrelemiş insan okyanusu, düz ovanın boz topraklarında göz alabildiğine uzanıyordu. Jessica dışarıda en az yarım milyon insan bulunduğunu ve bunların yalnızca üçte bir kadarının hacı olduğunu tahmin ediyordu. Sessizce, huşu içinde öylece durup nakliye aracının çıkış kapısındaki platforma pür dikkat bakıyorlardı. Yuvarlak kapının girişindeki gölgeler, Jessica ile yanındakileri gizliyordu.

Henüz sabahın onu olmasına karşın kalabalığın tepesindeki tozlu havanın titrek bir şekilde ışıldaması, günün çok sıcak geçeceğini gösteriyordu.

Jessica, Rahibe Ana aba kukuletasının altından çıkmış, oval yüzünü çevreleyen, kır düşmüş, bakır rengi saçına dokundu. Yaptığı uzun yolculuktan sonra çok güzel görünmediğinin farkındaydı; üstündeki aba da siyahtı, ki ona en yakışan renk değildi bu. Ama bu giysiyi burada daha önce de

giymişti. Fremenler onun aba cüppe giymekle verdiği mesajı alacaktı. İç geçirdi. Uzay yolculuklarından hazzetmemesinin yanı sıra, yolda anılarının canlaması da canını sıkmıştı... Dük'ünün kendisine dayatılan bu derebeyliği kabul etmek zorunda kalmasından sonra Caladan'dan Arrakis'e yaptığı o diğer yolculuğu anımsamıştı.

Bene Gesserit eğitiminin verdiği dikkatle, en ufak ayrıntıları bile gözden kaçırmadan, o insan denizine yavaşça göz gezdirdi. Aralarında çölün içlerinden oldukları uçuk gri damıtıcı-giysi kukuletalarından anlaşılan Fremenler vardı; omuzlarında kefaret niyetine açtıkları yaraların izlerini taşıyan, beyaz cüppeli hacılar vardı; tek tük gruplar halinde duran, Arrakeen'in kavurucu sıcağında su kaybetmeyi umursamadıklarını göstermek için kukuletasız ve tiril tiril kıyafetler giymiş zengin tüccarlar vardı... bir de kendi gruplarının kutsallığı içinde diğer herkesten ayrı duran, yeşil cüppeli ve büyük kukuletalı Müminler Meclisi delegasyonu vardı.

Jessica bu sahnenin buraya sevgili Dük'üyle birlikte geldiğinde karşılaştığı sahneye benzediğini ancak gözlerini kalabalıktan alıp yukarı çevirince fark etti. Aradan ne kadar zaman geçmişti? Yirmi yıldan fazla. Yılların ne çabuk geçtiğini düşününce canı sıkıldı. Geçmişi içinde ölü ağırlık gibi yatıyordu; bu gezegenden uzakta geçirdiği yılları hiç yaşamamış gibiydi.

Ejderhanın ağzına bir kez daha giriyorum, diye düşündü.

Oğlu burada, bu ovada müteveffa IV. Shaddam'ın elinden İmparatorluk'u almıştı. O tarihi olay sayesinde bu gezegen insanların zihnine ve inançlarına damgasını vurmuştu.

Jessica arkasındaki maiyetinin sabırsızlandığını çıkardıkları seslerden anlayınca tekrar iç geçirdi. Alia'yı beklemek zorundaydılar ama gecikmişti. Derken Alia'nın maiyeti kalabalığın diğer ucunda belirdi; yaklaşırlarken Kraliyet Muhafızları onlara yol açtıkça, insan denizinde kama şeklinde bir dalga oluşuyordu.

Jessica manzaraya tekrar göz gezdirdi. İnceleyici gözle baktıkça, birçok şeyin değiştiğini görüyordu. İniş alanının kontrol kulesine bir dua balkonu eklenmişti. Solda, düzlüğün epey ilerisinde de Paul'ün kendisi için inşa ettirdiği kale, o muazzam plasçelik yığını... "kumun üstündeki siyeç" görünüyordu. Şimdiye kadar inşa edilmiş en büyük entegre binaydı bu. O surların içine şehirler sığar, yine de boş yer kalırdı. Şimdi de İmparatorluk'taki en büyük yönetici gücün, yani ağabeyinin ölümünün ardından Alia'nın kurduğu "Müminler Meclisi"nin merkeziydi.

Jessica, *Orası mutlaka yıkılmalı,* diye düşündü.

Alia'nın delegasyonu iniş rampasının dibine varmış, sabırsızlıkla bekliyordu. Jessica, Stilgar'ı sert yüz hatlarından tanıdı. Prenses Irulan da oradaydı... Tanrı onu uzak tutsun! İçindeki vahşiliği, tahrik edici vücudu ve başıboş esintide dalgalanan altın sarısı saçıyla gizliyordu. Irulan bir gün bile yaşlanmamış gibiydi; bu resmen hakaretti. Kama şeklindeki grubun başında da genç ve küstah görünen yüz hatlarıyla Alia vardı; yukarıya, çıkış kapısının ardındaki gölgelere bakıyordu. Jessica dudaklarını sımsıkı bastırıp kızının yüzünü inceledi. Birden eli ayağı tutmaz oldu ve hayat kaynağı olan kanının uğultusunu kulaklarında işitti. Demek söylentiler doğruydu! Bu korkunç bir şeydi! Korkunçtu! Alia yasak yola sapmıştı. Yüzünden kolayca anlaşılıyordu bu. *Hilkat Garibesi!*

Kendini toplaması birkaç saniye alan Jessica, söylentilerin yalan olmasını ne kadar çok istemiş olduğunu fark etti.

Peki ya ikizler? diye kendine sordu. *Onları da mı kaybettik?*

Bir tanrının annesine yakışır bir edayla gölgelerden ağır ağır çıkıp rampanın ucuna yürüdü. Maiyeti verdiği talimata uyarak geride kalmıştı. Şimdiki birkaç saniye çok kritikti. Jessica kalabalığın karşısında tek başına durdu. Arkasındaki Gurney Halleck'in huzursuzca öksürdüğünü duydu. Gurney itiraz etmişti: "*Kalkanın bile olmayacak mı? Yeryüzü tanrıları aşkına! Sen delirmişsin be kadın!*"

Ama Gurney'nin en değerli yönlerinden biri itaatkârlığıydı. Sözünü sakınmaz ama sonunda itaat ederdi. Şimdi de öyle yapıyordu.

Jessica'yı gören insan denizi, dev bir kumsolucanı gibi tıslamaya başladı. Jessica kalabalığı İmparatorluk'taki Rahiplerin yaptığı şekilde takdis etmek için kollarını kaldırdı. Birçok kişi ağırdan alsa da, insanlar dev bir organizma gibi hareket ederek diz çöktü. Bunu resmi gruptakiler bile yaptı.

Jessica ağırdan alanlara dikkat edip yerlerini hafızasına kazırken, arkasındaki gölgelerde duran kişilerden bazılarının ve kalabalığa yerleştirilmiş ajanlarının da aynı şeyi yaptığını, ağırdan alanların geçici bir haritasını zihinlerinde çizdiklerini biliyordu.

Jessica kollarını kaldırmış dururken, gölgelerin içinden Gurney ile adamları çıktı. Jessica'nın yanından hızla geçerek rampadan indiler ve resmi gruptakilerin şaşkın bakışlarına aldırmadan kalabalığa dalarak, gizli el işaretiyle kendilerini belli eden ajanların yanına gittiler. İnsan denizine hızla yayılarak, diz çökmüş insanların arasındaki dar geçitlerde koşmaya başladılar. Hedeflerinden birkaçı tehlikeyi görüp kaçmaya çalıştı. En kolay avlananlar bunlar oldu: Fırlatılan bıçaklarla veya boğma halkalarıyla çabucak öldürüldüler. Diğerleriyse elleri bağlanıp ayakları zincirlenerek kalabalıktan çıkarıldı.

Bütün bunlar olurken hâlâ kollarını öne uzatmış halde duran Jessica, kalabalığı varlığıyla kutsayarak itaatkâr kılıyordu. Ama yayılmış söylentilerin belirtilerini de görüyor ve en yaygınının hangisi olduğunu biliyordu, çünkü bu söylenti bilinçli olarak çıkarılmıştı: "*Rahibe Ana içimizdeki tembelleri ayıklamak için döndü. Lordumuzun anası başımızdan eksik olmasın!*"

Aşağıdaki hengâme sona erince Jessica kollarını indirdi... kumun üstünde birkaç ceset yatıyordu, tutsaklar da iniş kulesinin dibindeki kafeslere götürülmüştü. Her şey en fazla üç

dakikada olup bitmişti. Jessica, Gurney ile adamlarının tutukladıkları arasında elebaşlarının, yani en tehlikelilerin bulunması ihtimalinin düşük olduğunu biliyordu. Onlar dikkatli ve sezileri güçlü insanlar olsa gerekti. Ama tutsakların bazılarından ilginç bilgiler alacaklardı şüphesiz.

Jessica kollarını indirince halk tezahürat yaparak ayağa kalktı.

Jessica sevimsiz olaylar yaşanmamışçasına, rahat bir edayla rampadan tek başına indi ve kızından uzak durarak, tamamen odaklanmak için Stilgar'ı seçti. Stilgar'ın damıtıcı-giysi kukuletasının boyun kısmından yelpaze şeklinde, karmaşık bir delta gibi çıkmış siyah sakalına yer yer kır düşmüş olsa da, aksız gözleri çöldeki ilk karşılaşmalarında olduğu gibi pür dikkat bakıyordu. Stilgar az önce olanları anlıyor ve onaylıyordu. Gerçek bir Fremen Naibi'ydi, kan dökülmesine karar verebilecek bir liderdi. İlk sözleri tam da kendisinden beklenecek türdendi.

"Yurdunuza hoş geldiniz Leydim. Doğrudan ve etkili eylemlere tanık olmak benim için her zaman bir zevktir."

Jessica hafifçe gülümsedi. "Çıkış kapılarını kapa Stil. Tutsakları sorgulayana dek kimse iniş alanından ayrılmasın."

"Kapadık bile Leydim," dedi Stilgar. "Bu işi Gurney'nin adamıyla birlikte planladım."

"Yardım edenler senin adamlarındı demek?"

"Bazıları Leydim."

Stilgar'ın oldukça tedbirli konuştuğunu fark eden Jessica başıyla onayladı. "Görüyorum ki benden çok şey öğrenmişsin Stil."

"Eskiden bana ısrarla söylediğiniz gibi, insan sağ kalabilenleri incelemeli ve onlardan ders almalıdır Leydim."

Alia öne çıkınca Stilgar yana çekilerek Jessica'yı kızıyla karşı karşıya bıraktı.

Jessica az önce öğrendiği şeyi kızından gizleyemeyeceğini bildiğinden, buna kalkışmadı bile. Tüm Rahibe Analar gibi

Alia da gerektiğinde en küçük ayrıntıları bile yorumlayabilirdi. Jessica'nın ne gördüğünü ve gördüğü şeyi nasıl yorumladığını çoktan anlamış olmalıydı. Birbirlerinin düşmanıydılar; onlara can düşmanı demek hafif kalırdı.

Alia en kolay ve işine en çok gelen tepkiyi, yani öfkelenmeyi seçti.

Jessica'yla burun burna gelerek, sert bir sesle, "Böyle bir şeyi bana danışmadan planlamaya nasıl cüret edersin?" dedi.

Jessica istifini bozmadan konuştu: "Duyduğun gibi, Gurney bana bile planın tamamını anlatmadı. Bunun..."

"Ya sen Stilgar!" diyen Alia, hışımla ona döndü. "Sen kimin adamısın?"

Stilgar soğuk bir sesle, "Muad'Dib'in çocuklarına sadık kalmaya ant içmiştim," diye yanıtladı. "Onları bir tehlikeden kurtardık."

"Buna pek sevinmedin galiba... kızım?" dedi Jessica.

Gözlerini kırpıştırarak annesine bakan Alia öfkesine hâkim oldu, hatta düzgün dişlerini sergileyerek gülümsemeyi başardı. "*Bilakis,* çok sevindim... anne," dedi. *Sahiden* sevindiğini fark edince şaşırdı; annesiyle arasındaki gerginliğin sonunda patlak vermesinden müthiş bir haz almıştı. Korktuğu ânı yaşamış ve kurtulmuştu, güç dengesi de pek değişmemişti. Hem annesine hem de Stilgar'a, "Bunu daha uygun bir zamanda uzun uzadıya konuşuruz," dedi.

"Elbette," diyen Jessica, kızına sırtını dönerek Prenses Irulan'a baktı.

Jessica ile Prenses birkaç saniye boyunca, konuşmadan birbirlerini süzdüler; onlar Rahibeler Birliği'nden aynı sebeple, yani aşk yüzünden ayrılmış iki Bene Gesserit idi ve sevdikleri adamlar ölmüştü. Prenses'in Paul'e duyduğu aşk karşılıksız kalmıştı; onun karısı olsa da eşi olamamıştı. Şimdiyse sadece Paul'ün Fremen cariyesi Chani'den olan çocukları için yaşıyordu.

İlk konuşan Jessica oldu: "Torunlarım nerede?"

"Tabr Siyeçi'ndeler."

"Anlıyorum; burası onlar için fazla tehlikeli."

Irulan başını hafifçe sallayarak onayladı. Jessica ile Alia arasında geçen konuşmaya tanık olmuş ve duyduklarını Alia'dan edindiği bakış açısıyla yorumlamıştı: *"Jessica, Rahibeler Birliği'ne geri döndü; onların Paul'ün çocukları için planları var... bunu ikimiz de biliyoruz."* Irulan asla önde gelen bir Bene Gesserit olamamıştı. Onun önemi IV. Shaddam'ın kızı olmasından kaynaklanmıştı hep; gururu yeteneklerini geliştirmesini engellemişti. Aldığı eğitime karşın bu kez de hangi tarafı seçeceği konusunda fazla çabuk karar verdi.

"Gerçekten Kraliyet Konseyi'ne danışmalıydınız Jessica," dedi. "Planınızı bizden gizlemeniz yanlıştı..."

Jessica, "Stilgar'a hiçbiriniz güvenmiyor musunuz yani?" diye sordu.

Irulan bu soruya yanıt vermemesi gerektiğini bilecek kadar zekiydi. Sabırsızlanan Rahip delegelerin yaklaşmasını memnuniyetle karşıladı. Alia'yla bakışırken, *Jessica tıpkı eskisi gibi kibirli ve kendinden emin!* diye düşündü. Aklına bir Bene Gesserit aksiyomu geldi: *"Kibirliler şüphe ve korkularını surlarla çevirerek gizlemeye çalışır."* Bu Jessica için de geçerli olabilir miydi? Kesinlikle hayır. Dolayısıyla rol yapıyor olmalıydı. Ama neden? Bu soru Irulan'ı huzursuz etti.

Rahipler Muad'Dib'in annesinin etrafını çevirmiş, şamata yapıyorlardı. Bazıları sadece onun kollarına dokunsa da, çoğu yerlere kadar eğilip selam veriyordu. Sonunda delegasyon liderleri, En Kutsal Rahibe Ana'yı selamlamak için –en yüksek mevkilinin en geride kalması kuralına uyarak– sıraya girdi; Jessica'ya yapmacık gülümsemelerle bakarak, Paul'ün eski ikametgâhı olan Kale'de Rahibe Ana için resmi bir Arınma Ayini düzenleneceğini söylediler.

İki lideri inceleyen Jessica onları itici buldu. Biri Javid adlı genç bir adamdı; asık yüzlü ve tombul yanaklıydı, çukur gözleri de derinlerinde yatan şüpheleri gizleyemiyordu. Diğeri

ise Jessica'nın siyeç zamanlarından tanıdığı bir Naib'in ikinci oğlu Zebataleph idi; Jessica'nın onun babasını tanıdığını hatırlatmakta hiç gecikmedi. Sınıflandırılması kolay biriydi: Şen ve acımasızdı; ince yüzlü ve sarı sakallıydı... oldukça bilgili ve içten içe tutkulu bir havası vardı. Jessica, Javid'in Zebataleph'ten çok daha tehlikeli olduğuna karar verdi; içine kapanık olan bu adam hem çekici hem de –Jessica'nın aklına başka sözcük gelmiyordu– *iticiydi.* Eskilerde kalmış, tuhaf bir Fremen aksanıyla konuşuyordu; sanki halkından izole halde yaşıyordu.

Jessica, "Söylesene Javid, nerelisin sen?" diye sordu.

Javid, "Çölden gelen sıradan bir Fremen'im sadece," dedi ama yalan söylediği her heceyi söyleyiş tarzından belli oluyordu.

Zebataleph hakaret boyutuna varan, neredeyse alaycı bir hürmetle söze karıştı: "Eski zamanlara dair konuşacak çok şeyimiz var Leydim. Oğlunuzun misyonunun kutsallığını ilk kabul edenlerden biri bendim, biliyorsunuz."

"Ama Fedaykinlerinden değildin," dedi Jessica.

"Haklısınız Leydim. Yapım felsefeye daha müsaitti; bu yüzden Rahip oldum."

Jessica, *Böylece postunu kurtarmayı da garantiledin,* diye düşündü.

"Kale'de bizi bekliyorlar Leydim," dedi Javid.

Tuhaf aksanı yine Jessica'nın dikkatini çekti; bu ucu açık soruya bir yanıt bulmalıydı. "Kim bekliyor?" diye sordu.

"Müminler Meclisi... kutsal oğlunuzun ismini ve amellerini koruyup yayanlar," dedi Javid.

Etrafına bakınan Jessica, Alia'nın Javid'e gülümsediğini görünce, "Bu adamı sen mi atadın kızım?" diye sordu.

Alia başıyla onayladı. "Geleceği parlak."

Ama Jessica, Javid'in bu ilgiden rahatsız olduğunu görmüştü; Gurney'ye bu adamı araştırmasını söylemeliydi. Bu arada güvenilir beş adamıyla birlikte yaklaşan Gurney, şüp-

helilerin sorgusuna başlandığını işaret etti. Güçlü bir erkeğin rahat tavrıyla yürürken sağa sola, dört bir yana bakınıyordu; Jessica'nın Bene Gesserit *prana-bindu* elkitabından öğrettiği teknikler sayesinde kasları gevşek ama tetikteydi. Refleksleri eğitilmiş, çirkin, iriyarı bir katildi o; kimilerine korkutucu gelse de, Jessica onu seviyor ve yaşayan diğer tüm erkeklerden üstün tutuyordu. Gurney'nin çenesinde dalgalanan mürekkep sarmaşığı izi, yüzüne şeytani bir ifade veriyordu... ama Stilgar'ı görüp gülümseyince yüz ifadesi yumuşadı.

"İyi iş başardın Stilgar," dedi. Birbirlerinin kollarını sıkarak Fremen tarzı selamlaştılar.

Javid, Jessica'nın koluna dokunarak, "Arınma Ayini," dedi.

Jessica geri çekildi ve Ses'in kontrollü gücünü kullanarak, sözcüklerini özenle seçerek, Javid ile Zebataleph'te tam istediği duygusal etkiyi uyandıracak bir ses tonu ve vurgulamayla, "Dune'a torunlarımı görmek için döndüm," dedi. "Bu Rahip saçmalıklarına zaman ayırmak zorunda mıyız?"

Afallayan Zebataleph ağzı açık kalakaldı; bu sözleri kimlerin duyduğunu görmek için, kaygıyla etrafa bakındı. Duyan herkesi teker teker saptadı. *Rahip saçmalıkları!* Mesihlerinin annesinin böyle laflar etmesi nelere yol açardı kim bilir?

Javid ise Jessica'nın onun hakkındaki değerlendirmesini doğruladı. Başta ağzı gerilse de sonra gülümsedi. Ama gözleriyle gülümsemiyor ve kimlerin duyduğunu görmek için etrafa bakınmıyordu. Javid yanlarında kimler olduğunu zaten biliyordu. Kulaklarını kullanarak etraftakilerin haritasını çıkarmıştı ve bundan sonra gözü bu kişilerin üstünde olacaktı. Javid'in gülümsemeyi birkaç saniye sonra ansızın kesmesi, kendini ele verdiğinin farkına vardığını gösteriyordu. Javid dersine iyi çalışmıştı: Leydi Jessica'nın gözlem gücünün ne kadar yüksek olduğunu biliyordu. Başını hafifçe sallayarak, bunun farkında olduğunu belirtti.

Jessica hızla durum değerlendirmesi yaptı. Gurney'ye eliyle vereceği gizli bir işaret, Javid'in ölümüne yol açardı.

Javid ibret olsun diye buracıkta, herkesin gözü önünde öldürülebilirdi veya daha sonra sessizce öldürülebilir ve ölümüne kaza süsü verilebilirdi.

Jessica, *En temel güdülerimizi gizlemeye kalktığımızda tüm varlığımız bize ihanet ederek yalanımızı haykırır,* diye düşündü. Bene Gesserit eğitiminin temelinde bu bilgi yatardı. Öğrencilere bundan kaçınmaları ve başkalarının beden dilini okumaları öğretilirdi. Javid'in zeki biri olduğu belliydi; Jessica onun zekâsını değerli bir şey, dengedeki geçici bir ağırlık olarak gördü. Onu kendi tarafına çekebilirse Arrakeen Rahipleri'yle bağ kurmakta kullanabilirdi, ki buna ihtiyacı vardı. Ayrıca Javid, Alia'nın erkeğiydi.

"Resmi maiyetim küçük kalmalı," dedi Jessica. "Yine de aramıza bir kişi alabiliriz. Javid, sen bizimle geleceksin. Zebataleph, kusura bakma. Javid... ısrar edersen bu... bu ayine katılırım."

Kendine derin bir nefes alma izni veren Javid, "Muad'Dib'in annesi nasıl buyurursa," diye fısıldadı. Alia'ya, Zebataleph'e, sonra da tekrar Jessica'ya baktı. "Torunlarınıza kavuşmanızı geciktirmek beni üzer ama ahhh işte, devlet meseleleri yok mu..."

Jessica, *Güzel,* diye düşündü. *Her şeyden önce işadamı. Onu satın alabiliriz, bunu nası yapabileceğimizi bulunca.* Javid'in değerli ayinine katılmasında ısrar etmesi Jessica'nın hoşuna gitmişti. Bu küçük zaferin Javid'e diğer Rahipler arasında saygınlık kazandıracağını ikisi de biliyordu. Jessica onun Arınma Ayini'ne katılmayı kabul etmekle, Javid'e gelecekteki hizmetleri için ön ödeme yapmış oluyordu.

"Kale'ye nasıl gideceğimizi ayarlamışsınızdır herhalde," dedi.

Çöl bukalemununu ele alalım; onun arka plana karışıp fark edilmez olma yeteneği, ekolojinin kökenlerine ve bireysel kimliğin temellerine dair bilmeniz gereken her şeyi söyler.

–Hicivler Kitabı
Hayt Tarihçesi'nden

Leto oturmuş, küçük balisetini çalıyordu; bu enstrümanı ona baliset ustası Gurney Halleck, beşinci doğum gününde göndermişti. Leto dört yıl egzersiz yaptıktan sonra baliseti iyi çalabilmeye başlamıştı, her ne kadar en üst iki bas telde hâlâ zorlansa da. Baliseti yatıştırıcı buluyordu... bu Ganimet'in gözünden kaçmamıştı. Leto alacakaranlıkta, Tabr Siyeçi'ni çevreleyen kayalığın güney ucundaki bir kaya çıkıntısında oturmaktaydı. Balisetini usulca tıngırdatıyordu.

Arkasında duran Ganimet'in isyanı küçük bedeninden anlaşılıyordu. Babaannelerinin Arrakeen'de işinin çıktığını, gelişinin gecikeceğini Stilgar'dan öğrendikten sonra açık havaya çıkmak, buraya gelmek istememişti. Özellikle de gece yakınken. Kardeşini çabuk olmaya teşvik etmek için, "Eee, neymiş bakalım?" diye sordu.

Leto yanıt niyetine bir başka ezgi çalmaya başladı.

Bu armağanı kabul edişinden beri ilk kez, onun Caladan'daki usta bir zanaatkârın eseri olduğunu yoğun bir şekilde hissediyordu. Atalarından miras kalan bellekler sebebiyle, Atreides Hanedanı'nın egemenliğindeki o güzel gezegene karşı derin bir nostalji duyduğu olurdu. Baliseti çalarken içsel kalkanlarını biraz indirse, Gurney Halleck'in arkadaşı ve öğrencisi Paul Atreides'i eğlendirmek için çaldığı şarkılar

hemen aklına geliyordu; onları o zamanların anılarından duyuyordu. Şimdi baliset çalarken, babasının fiziksel varlığını giderek daha yoğun bir şekilde yanında hissetmekteydi. Yine de çalmayı sürdürdü; kendini bu enstrümana anbean daha yakın hissediyordu. Her ne kadar dokuz yaşındaki bedeninin kasları bu içsel farkındalığa uyum sağlamaya henüz koşullandırılmamış olsa da, içindeki mutlak idealleştirilmiş toplamın bu baliseti çalmayı bildiğini seziyordu.

Ganimet ayağını sabırsızca yere vururken, kardeşinin müziğinin ritmine tempo tuttuğunun farkında değildi.

Kendini çalmaya kaptırmış olan Leto'nun ağzı çarpılmıştı; bildiği o şarkıdan vazgeçip, Gurney'nin çaldıklarından bile eski bir şarkıyı çalmayı denedi. Fremenlerin beşinci gezegenlerine göç ettiği zamanlarda bile eski olan bir şarkıydı bu. Leto, Zensünni temalı bu şarkıyı ufak tefek hatalarla çalarken, sözlerini içinden okudu.

"Doğanın güzelim biçiminde
Hoş bir öz barınır
Kimileri ona... *çürüyüş dese de.*
Sayesinde bu hoş varlığın
Yeni hayat yol bulur kendine.
Gözyaşları sessizce dökülür
Bunlar suyudur ruhun ama:
Yeni hayat verir
Varoluş acısına...
Bir ayrılıştır *ölümün*
Tamamladığı görüntüden."

Leto son notayı çaldığında Ganimet arkasından konuştu: "Eski, saçma sapan bir şarkı bu. Neden çaldın ki?"

"Çünkü duruma uyuyor."

"Gurney'ye de çalacak mısın?"

"Belki."

"Saçma ve iç karartıcı bulacak."

"Biliyorum."

Leto dönüp omzunun üstünden Ganimet'e baktı. Onun şarkıyı ve sözlerini bilmesine şaşırmasa da, ikiz hayatlarının birliği ansızın içinde huşu uyandırdı. Biri ölse bile diğerinin bilincinde yaşayabilir, paylaştıkları tüm anılar muhafaza edilirdi; birbirlerine bu kadar yakındılar. Zamanı aşan bu yakınlık ağından korktuğunu hisseden Leto, gözlerini Ganimet'ten kaçırdı. O ağda delikler olduğunu biliyordu. Hayatlarının birbirinden ayrılmaya başladığını hissediyor ve şunu merak ediyordu: *Sadece benim başıma gelen bu şeyi ona nasıl anlatabilirim?*

Çöle baktı; barkanların, yani Arrakis'te dalga gibi gezinen, hilal şeklindeki, yüksek, gezgin kumulların ardında koyu gölgeler gördü. Burası *kedem* idi, yani çölün içleriydi ve bugünlerde kumullarında dev solucanların izine pek rastlanmıyordu. Batan güneş kumulları kızıl şeritler halinde boyuyor, sanki gölgelerin kenarlarını tutuşturuyordu. Kızıl gökyüzünden süzülerek alçalıp bir kaya kekliğini havada yakalayan bir şahin, Leto'nun farkındalığına yakalandı.

Leto'nun hemen aşağısındaki çöl zemininde kısmen açıktan, kısmen de yeraltı tünellerinden akan kanât suyuyla sulanan gür yeşillikler vardı. Bu su Leto'nun arkasındaki, en yüksek kayalığın tepesine yerleştirilmiş dev rüzgârkapanının toplayıcılarından geliyordu. O zirvede, açık havada Atreideslerin yeşil bayrağı dalgalanmaktaydı.

Su ve yeşillikler.

Arrakis'in yeni sembolleri: Su ve yeşillikler.

Leto oturduğu yüksek kaya çıkıntısının altında uzanan yeşillendirilmiş kumulların arasındaki elmas şeklindeki vahaya keskin Fremen farkındalığıyla odaklandı. Aşağısındaki kayalıkta bir gece kuşu öttü; bu ses Leto'nun geçmişte, vahşi bir çağda yaşıyor olduğu hissini artırdı.

Ganimet ile baş başayken kullandıkları kadim dillerden

birine kolayca geçerek *Nous avons changé tout cela,* diye düşündü. *"Bütün bunları değiştirdik."* İç geçirdi. *Oublier je ne puis. "Unutamıyorum."*

Hava giderek kararırken Leto vahanın ardındaki, Fremenlerin "Boşluk" dediği bölgeyi, üstünde hiçbir şeyin bitmediği çorak diyarı görebiliyordu. Ama su ve büyük ekolojik plan zamanla bu durumu değiştirmeye başlamıştı. Artık Arrakis'in bazı yerlerinde ormanlarla kaplı, sanki yeşil kadifeyle örtülü tepeler vardı. Arrakis'te ormanlar! Yeni nesilden bazıları o dalgalı, yeşil tepelerin dibinde eskiden kumullar olduğunu hayal etmekte zorlanıyordu. Düzlüklerde yağmur ormanları görmek o gençlere afallatıcı gelmiyordu. Ama Leto artık eski Fremenler gibi düşündüğünü, değişimden kaçınıp yeniliklerden korktuğunu fark etti.

"Çocukların söylediğine göre, buralarda artık yüzeyin yakınında kumalabalığına pek rastlanmıyormuş."

Ganimet huysuzca, "Eee, ne olmuş yani?" diye sordu.

"Her şey çok hızlı değişmeye başladı."

Kayalıktaki kuşun yeniden ötmesiyle birlikte çölün üstüne gece, kekliğin üstüne çullanan şahin gibi çöktü. Gece olduğunda genellikle Leto'nun aklına anılar hücum eder, içindeki hayatlar seslerini duyurabilmek için yaygara yapardı. Ganimet bunu yaşamaktan kardeşi kadar rahatsız olmazdı. Ama Leto'nun rahatsız olduğunu biliyordu; Leto omzunda Ganimet'in anlayışla koyduğu elini hissetti.

Balisetinde öfkeyle akor bastı.

Kendisine olanları ablasına nasıl anlatabilirdi?

Başının içinde savaşlar oluyordu; sayısız insanın anılarına sahipti: Ağır kazaların, aşkın verdiği şefkatin, birçok yerin ve simanın, içe atılmış üzüntülerin ve sevinçten zıplayan kalabalıkların anılarına. Artık var olmayan gezegenlerin pınarlarını öven şarkılar, iniltiler ve sevinç çığlıkları, sayısız konuşmalar duyuyordu; yeşillikler arasında dans eden insanlar ve kamp ateşleri görüyordu.

Saldırılar özellikle akşam karanlığında, açık havada şiddetlenirdi.

Ganimet, "Artık içeri girmemiz gerekmez mi?" diye sordu.

Leto başını iki yana salladı; Ganimet bu hareketi hissedince, kardeşinin sorunlarının tahmininden büyük olduğunu nihayet anladı.

Leto, *Neden çoğu akşam, geceyi selamlamak için buraya geliyorum?* diye kendine sordu. Ganimet'in elini çektiğini fark etmedi.

"Kendine böyle işkence etmenin sebebini biliyorsun," dedi Ganimet.

Leto, Ganimet'in sesindeki hafif azarlayıcı tonu fark etti. Evet, biliyordu. Farkındalığında yatan yanıt barizdi: *Çünkü içimdeki engin bilinen-bilinmeyen okyanusu beni dalga gibi hareket ettiriyor.* Kendi geçmişinin dalga gibi yükseldiğini hissediyor, sanki o okyanusta sörf yapıyordu. Babasının kehanet anıları diğer her şeyden daha belirgindi ve zamana yayılmıştı ama Leto o geçmişlerin tamamını istiyordu. Onları istiyordu. Oysa öyle tehlikeliydiler ki. Leto kısa süre önce, Ganimet'e söylemesi gereken şeyi öğrendikten sonra buna tamamen emin olmuştu.

Çöl yükselen İlk Ay'ın ışığıyla aydınlanmaya başlamıştı. Leto kıvrıla kıvrıla sonsuzluğa uzanan kumulların yanıltıcı hareketsizliğine baktı. Solunda, yakınlarda Hizmetkâr vardı; kum fırtınalarının yonttuğu bu kayalık, kumulların arasından kıvrılarak saldıran kara bir solucana benzerdi. Leto'nun üstünde durduğu kayalık da zamanla aynı şekilde aşınıp ufalacaktı; Tabr Siyeçi yok olacak ve ancak kendisi gibi birinin anılarında kalacaktı. Leto kendisi gibi birinin olacağından şüphe duymuyordu.

Ganimet, "Neden Hizmetkâr'a bakıyorsun?" diye sordu.

Leto omuz silkti. O ve Ganimet, korumalarının uyarılarına kulak asmadan sık sık Hizmetkâr'a giderlerdi. Orada gizli bir saklanma yeri keşfetmişlerdi ve Leto orayı cazip bulmalarının sebebini artık biliyordu.

Leto'nun altında uzanan, ay ışığında parıldayan kanât karanlıkta sanki olduğundan daha yakındaymış gibi görünüyordu; Fremenlerin depoladıkları sulara kumalabalıklarını uzak tutmak için mutlaka saldığı avcı balıkların hareketleri su yüzeyini dalgalandırıyordu.

Leto, "Balıkla solucan arasında bir yerdeyim," diye mırıldandı.

"Ne?"

Leto daha yüksek sesle tekrarladı.

Ganimet eliyle ağzını kapadı; meselenin ne olduğunu tahmin etmeye başlamıştı. Babası da böyle davranmıştı; bunu görmek için kendi içine bakıp karşılaştırma yapması yeterliydi.

Leto ürperdi. Onu bedeninin hiç gitmediği yerlere bağlayan anılara sahip olmak, hiç sormadığı soruların yanıtını almasına yol açıyordu. İçindeki dev bir ekranda bağlantıları ve olayların gelişimini görüyordu. Dune kumsolucanları su bulunan yere gelemezdi, çünkü su onlar için zehirdi. Oysa tarih öncesi çağlarda burada su olduğu biliniyordu. Panlardaki beyaz alçıtaşları, oralarda eskiden göller ve denizler olduğunu gösteriyordu. Derin kuyular kazılırken, kumalabalıklarının hapsettiği sular keşfediliyordu. Bu gezegene olanları bizzat tanık olmuşçasına net gören Leto, insanların getirdiği ve afetlere yol açacak değişimlerden korkuyordu.

Neredeyse fısıltıyla, "Neler olduğunu biliyorum Ganimet," dedi.

Ganimet, Leto'nun üstüne eğildi. "Sahi mi?"

"Kumalabalıkları..."

Leto sustu; Ganimet onun gezegenin dev kumsolucanlarının haploit safhasından bahsedip durmasının sebebini merak etse de, ısrarcı olmaya cesaret edemedi.

Leto, "Kumalabalıkları," diye tekrarladı, "buraya başka bir yerden getirildi. O zamanlar burası sulak bir gezegendi. Kumalabalıkları mevcut ekosistemlerin onları kontrol altında

tutma kapasitesini aşan bir hızla üreyip çoğaldı. Erişebildikleri suları keselerinde toplaya toplaya gezegeni çöle dönüştürdüler; bunu sağ kalmak için yaptılar. Gezegen yeterince kuruduğunda, kumsolucanı safhasına geçebileceklerdi."

"Kumalabalıkları mı?" Ganimet başını iki yana salladı; Leto'nun sözlerinden şüphe duymuyor ama onun bu bilgileri topladığı derinliklerde araştırma yapmak istemiyordu. *Kumalabalıkları mı?* diye düşündü. Bu bedende ve anımsadığı başka bedenlerde, çocukken defalarca kumalabalığı avına çıktığını, onları sopalarla dürtüklediğini, çekiştirerek ince zardan eldiven haline getirdiğini, sonra da sularını almak için ölüdamıtıcısına götürdüğünü hatırlıyordu. O küçük, beyinsiz yaratıkların böylesine muazzam olaylara yol açtığına inanmak güçtü.

Leto başını sallayarak kendi sözlerini onayladı. Fremenler su sarnıçlarına avcı balıklar salmanın gerekliliğini hep bilmişti. Haploit kumalabalıkları, gezegen yüzeyinin yakınında büyük su birikintileri oluşmasını engelliyordu; Leto'nun aşağısındaki kanâtta avcı balıklar yüzmekteydi. Kumsolucanları bünyelerine çok az miktarda su almaya, örneğin insan vücudundaki hücrelerde tutulan miktarda suya dayanabilirdi. Ama büyük su birikintileriyle temasa geçince vücut kimyaları bozulurdu ve patlayarak ölürken dönüşerek tehlikeli melanj konsantresini, yani seyreltildikten sonra siyeç orjilerinde kullanılan, en güçlü farkındalık yükseltici uyuşturucuyu üretirlerdi. O saf konsantre sayesinde Paul Muad'Dib zamanın duvarlarını aşıp daha önce hiçbir erkeğin cesaret edemediği bir şeyi yapmış, çözülme kuyusuna inmişti.

Ganimet önünde oturan kardeşinin titremeye başladığını fark etti. Sert bir sesle, "Ne yaptın?" diye sordu.

Ama Leto öğrendiklerini anlatmayı sürdürdü. "Kumalabalıkları azaldıkça... gezegenin ekolojik dönüşümü..."

"Değişime direniyorlar elbette," dedi Ganimet; Leto'nun sesindeki korkunun sebebini anladıkça ister istemez bu konuya ilgi duyuyordu.

"Kumalabalıklarının soyu tükenirse solucanların da soyu tükenir," dedi Leto. "Kabileleri uyarmalıyız."

"Baharat kalmaz," dedi Ganimet.

Bu sözler, Dune'un kadim ilişkilerine yapılan insan müdahalesinin doğurabileceği sistemik tehlikenin (ki bu tehlikeyi ikisi de görüyordu) ana hususlarına sadece yüzeysel olarak değiniyordu.

"Alia bunu biliyor," dedi Leto. "Buna seviniyor."

"Buna nasıl emin olabilirsin?"

"Eminim."

Kardeşinin canını sıkan şeyi artık bildiğine emin olan Ganimet, bu bilginin içini ürperttiğini hissetti.

"Alia inkâr ederse kabileler bize inanmaz," dedi Leto.

Varoluşlarının temel sorununa parmak basmıştı: Fremenler dokuz yaşında bir çocuğun aklına ne kadar güvenirdi? İç dünyasını onlarla paylaşmaktan giderek uzaklaşan Alia buna güveniyordu.

"Stilgar'ı ikna etmeliyiz," dedi Ganimet.

Aynı anda başlarını çevirip, ay ışığıyla aydınlanan çöle baktılar. Orası artık farklı bir yerdi; yalnızca birkaç farkındalık anı içinde değişivermişti. O ortama insan müdahalesinin sonuçlarını ilk kez bu kadar net görüyorlardı. Son derece hassas bir dengeye sahip dinamik bir sistemin parçası olduklarını hissediyorlardı. Yeni bakış açıları, yepyeni şeyler fark etmelerini sağlayan gerçek bir bilinç değişiminin sonucuydu. Liet-Kynes'ın dediği gibi, evrendeki hayvan türleri birbirleriyle sürekli diyalog halindeydi. Haploit kumalabalıkları da insan denen hayvanlarla konuşmuştu.

"Kabileler suya yönelik bir tehdidi anlar," dedi Leto.

"Ama sadece suya yönelik değil ki. Bu bir..." Ganimet sustu; Leto'nun ne demek istediğini anlamıştı. Su, Arrakis'te mutlak güç sembolüydü. Fremenler özde hâlâ belirli bir ortama uyum sağlamış hayvanlardı, çöl insanlarıydı, zor koşullarda yaşama uzmanlarıydı. Su bollaştıkça Fremenlerin

sembolleri tuhaf bir şekilde değişmeye başlamıştı, eski zorunlulukları hâlâ anlasalar da.

Ganimet, "İktidara yönelik bir tehdidi kastediyorsun," diye düzeltti.

"Elbette."

"Ama bize inanırlar mı?"

"Tehlikenin gerçekleştiğini, dengesizliği bizzat görürlerse evet."

"Denge..." diyen Ganimet, babasının çok eskiden söylediği bir sözü tekrarladı: "...bir milleti güruhtan ayıran şeydir."

Ablasının sözleri, Leto'nun içindeki babalarını çağırmıştı: "Ekonomiye karşı güzellik... Saba Krallığı'ndan bile eski bir öyküdür bu." İç geçiren Leto, omzunun üstünden ablasına baktı. "Kehanet rüyaları görmeye başladım Ganimet."

Ganimet kendini tutamayıp bir şaşkınlık nidası attı.

"Stilgar babaannemizin gecikeceğini söylediğinde, o anı önceden görmüştüm," dedi Leto. "Şimdi gördüğüm diğer rüyaların da gerçekleşeceğinden şüpheleniyorum."

"Leto..." Ganimet başını iki yana salladı; gözleri yaşarmıştı. "Babamız kâhin olduğunda daha yaşlıydı. Sence şey olamaz mı..."

"Rüyamda kumullarda, üstümde zırhla koştuğumu gördüm," dedi Leto. "Ayrıca Jacurutu'ya gittim."

"Jacu..." Ganimet genzini temizledi. "Şu eski efsaneyi diyorsun!"

"Orası gerçek. Gani! Vaiz denen o adamı bulmalıyım. Onu bulup sorular sormalıyım."

"O... babamız mı sence?"

"Bu soruyu kendine sor."

Ganimet, "Babamız gibi davranıyor," diye katıldı, "ama..."

"Yapacağımı bildiğim şeylerden hoşlanmıyorum," dedi Leto. "Hayatımda ilk kez babamı anlıyorum."

Kardeşinin düşüncelerinden dışlandığını hisseden Ganimet, "Vaiz herhalde sadece yaşlı bir gizemcidir," dedi.

Leto, "Öyle olması için dua ediyorum," diye fısıldadı. "Ah, bunun için öyle çok dua ediyorum ki!" Öne doğru sallanıp ayağa kalktı. Bu arada elindeki baliset tıngırdamıştı. "Keşke o sadece borusuz bir Cebrail olsa." Ay ışığıyla aydınlanan çöle sessizce baktı.

Onun neye baktığını merak eden Ganimet dönünce, siyeçin yeşil ekim alanlarının kenarlarında çürüyen bitkilerin yaydığı fosforlu ışığı gördü; ekili alanlarla kumullar arasındaki sınır hattı belirgindi. Orası canlıydı. Çöl uyurken bile, içinde bir şeyler uyanık kalıyordu. Ganimet aşağıdaki kanâttan su içen hayvanların sesini duyarken bu uyanıklık halini hissetti. Leto'nun açıklamaları geceyi değiştirmişti: Canlı bir andı bu; daimi değişimin içindeki sabitlikleri keşfetme, Yerküre'deki geçmişlerinden bugüne kadarki uzun hareketi (ki tamamı Ganimet'in belleklerinde yer alıyordu) hissetme anıydı.

Ganimet, "Neden Jacurutu?" diye sordu; sesindeki soğukluk ânın büyüsünü bozdu.

"Neden mi? Bilmem. Stilgar oradaki insanları öldürüp Jacurutu'yu tabu haline getirmelerini ilk anlattığında ben de... senin gibi düşünmüştüm. Ama şimdi tehlike oradan geliyor... Vaiz de öyle."

Ganimet karşılık vermedi, kardeşinin başka kehanet rüyalarını da paylaşmasında ısrar etmedi; Leto'nun onun dehşete kapıldığını suskunluğundan anlayacağını biliyordu. İkisinin de bildiği gibi, o yol Hilkat Garibeliği'ne götürürdü. Leto dönüp kayaların üstünden siyeç girişine doğru yürümeye başlarken, ikisinin de aklında bu terim vardı. *Hilkat Garibesi.*

Evren Tanrı'nındır. O bir bütündür, her türlü ayrılığın onunla kıyaslanarak saptanabileceği bir tamlıktır. Fani canlılar, hatta kendinin farkında olan ve mantık yürütebilen, bilinçli dediğimiz canlılar bile bu bütünün herhangi bir kısmı üstünde ancak kırılgan bir vekalete sahiptir.

–E.Ç.K.'dan (Ekümenik Çevirmenler Kurulu) Tefsirler

Halleck asıl mesajını el işaretleriyle iletirken, yüksek sesle başka şeylerden bahsediyordu. Rapor vermesi için Rahiplerin ayarladığı bu küçük ön odayı sevmiyordu, çünkü casus cihazlarıyla dolu olduğunu biliyordu. Ama yaptığı ufak el hareketlerinin şifresini çözmeyi denesinlerdi bakalım. Atreideslerin yüzyıllardır kullandığı bu iletişim yöntemini çözebilecek kadar akıllı biri henüz çıkmamıştı.

Dışarıda gece olmuştu ama odanın penceresi yoktu; üst köşelerdeki korkürelerle aydınlanıyordu.

Halleck elleriyle, "Gözaltına aldıklarımızın çoğu Alia'nın müritleri," derken bir yandan da Jessica'nın yüzünü izleyerek, bu kişilerin sorgusunun sürdüğünü yüksek sesle söyledi.

Jessica parmaklarıyla, "Yani tam tahmin ettiğin gibi," diye karşılık verdi. Başıyla onaylayıp yüksek sesle, "Tatmin olduğunda ayrıntılı raporunu bekliyorum Gurney," dedi.

"Elbette Leydim," diyen Halleck parmaklarıyla konuşmaya devam etti: "Bir şey daha var; oldukça rahatsız edici. Tutsaklarımızdan bazıları Jacurutu'dan bahsetti ama bu ismi söyler söylemez öldüler."

Jessica parmaklarıyla "Kalp durduran koşullandırma mı?" diye sordu. Yüksek sesle, "Tutsaklardan serbest bıraktığın oldu mu?" dedi.

"Birkaçını Leydim... işimize yaramayacak olanları." Halleck parmaklarıyla devam etti: "Kalp-zorlayıcıdan şüpheleniyoruz ama henüz emin değiliz. Otopsiler tamamlanmadı. Ama bu Jacurutu meselesini hemen duymanız gerektiğini düşünerek geldim."

Jessica parmaklarıyla, "Dük'ümle ben Jacurutu'yu muhtemelen gerçeğe dayalı ilginç bir efsane olarak düşünürdük hep," diye karşılık verirken, çoktan ölmüş sevgilisinden her bahsedişinde hissettiği kedere aldırmadı.

Halleck yüksek sesle, "Bir emriniz var mı?" diye sordu.

Jessica ona iniş alanına dönmesini ve yeni bir şey öğrenince kendisine bildirmesini emretti ama parmaklarıyla söyledikleri farklıydı: "Kaçakçılar arasındaki dostlarınla temas kur. Jacurutu gerçekten varsa, geçimlerini baharat satarak sağlıyorlardır. Baharatı da ancak kaçakçılara satabilirler."

Halleck başını hafifçe eğerek veda ederken parmaklarıyla konuştu: "Bunu yaptım bile Leydim." Yaşam boyu aldığı eğitimden gelen alışkanlıkla ekledi: "Burada çok dikkatli olun. Alia düşmanınız, Rahiplerin çoğu da onun tarafında."

Jessica parmaklarıyla "Javid değil," dedi. "Atreideslerden nefret ediyor. Bunu ancak bir Bene Gesserit ustası anlayabilir ama ben kesinlikle eminim. Alia'dan habersiz kumpas kuruyor."

Halleck yüksek sesle, Jessica'nın gözlerinin parlayarak hoşnutsuzluğunu ele vermesine aldırmadan, "Muhafızlarınızın sayısını artıracağım," dedi. "Buranın tehlikeli olduğuna eminim. Geceyi burada mı geçireceksiniz?"

"Sonra Tabr Siyeçi'ne gideriz," diyen Jessica duraksadı; Halleck'e muhafız sayısını artırmamasını söyleyecekken

vazgeçmişti. Gurney'nin sezilerine güvenmeliydi. Birden fazla Atreides'in aldığı ve bazılarını sevindirip bazılarını üzen bir dersti bu. "Bir görüşmem daha var... bu sefer Çömezler Amiri'yle," dedi Jessica. "Bu son görüşmenin ardından buradan memnuniyetle ayrılabilirim."

Kumdan çıkıp gelen bir canavar daha gördüm; koç gibi iki boynuzu vardı ama uzun dişli ağzıyla ejderha gibi ateş saçıyordu ve yılan gibi tıslarken bedeni yüksek ısıyla parıldayarak yanıyordu.

–Gözden Geçirilmiş Turuncu Katolik İncili

Kendine *Vaiz* diyordu ve ölmeyip çölden dönen Muad'Dib olduğuna inanan pek çok Arrakisli'nin içine saygıyla karışık korku salmıştı. Muad'Dib sağ olabilirdi; sonuçta cesedini gören var mıydı? Gerçi şimdiye kadar çöle bırakılan kimin cesedini gören olmuştu ki? Ama yine de... Muad'Dib dönmüş olabilir miydi? Vaiz ile arasında benzerlikler vardı ama eski zamanlardan hiç kimse çıkıp da, "Evet, bu Muad'Dib. Onu tanıdım," demiyordu.

Ama öte yandan... Vaiz de tıpkı Muad'Dib gibi kördü, göz çukurları kapkaraydı, yüzünde de taş yakıcı izine benzer yara izleri vardı. Sesi de Muad'Dib'inki gibi etkileyiciydi ve insanın içine işliyor, içinin derinliklerinden karşılık talep ediyordu. Birçok kişi buna dikkat çekiyordu. Vaiz ince yapılıydı; yüz derisi kırış kırış olup sertleşmiş, saçına kır düşmüştü. Ama çölün içlerinde yaşayan çoğu insan bu hale gelirdi. Bunun kanıtını görmek için etrafa bakmak yeterliydi. Tartışma konusu olan bir başka husus da Vaiz'e genç bir Fremen'in rehberlik etmesiydi; bilinen hiçbir siyeçten olmayan bu delikanlı, Vaiz'in yanında para karşılığında çalıştığını söylüyordu. Muad'Dib'in geleceği görebildiği için rehbere ihtiyaç duymayacağını söyleyenler vardı; ama çöle bırakılmasından hemen önce, derin bir keder içindeyken, artık geleceği göremez olmuştu. O zaman rehbere ihtiyaç duymuştu; bunu herkes biliyordu.

Vaiz bir kış sabahı Arrakeen sokaklarında belirmişti; esmer, damarlı eli genç rehberinin omzundaydı. Adının Hasan Tarık olduğunu söyleyen delikanlı sabah kalabalığının kaldırdığı, çakmaktaşı kokan tozların arasında yürürken Vaiz'e siyeçte büyümüş birinin eğitimli çevikliğiyle rehberlik etmiş, vücut temasını hiç kesmemişti.

Kör adamın üstünde, eski zamanlarda çölün en içlerindeki siyeç mağaralarında imal edilen türden bir damıtıcı-giysi ve geleneksel bir burka olması dikkat çekmişti. O damıtıcı-giysi, bugünlerde imal edilenler gibi kalitesiz değildi. Adamın nefesindeki nemi alıp burkasının altındaki geri dönüşüm tabakalarına ileten burun tüpüne sarılmış, siyah sarmaşıktan şerit de artık eşine pek rastlanmayan türdendi. Yüzünün alt kısmını örten damıtıcı-giysi maskesinde, rüzgârda savrulan kumların sebep olduğu yeşil lekeler vardı. Sonuç olarak, bu Vaiz'in eski Dune'da yaşamış biri olduğu belliydi.

O kış günü erkenden sokağa çıkmış insanların çoğu Vaiz'i

fark etmişti. Sonuçta kör bir Fremen hâlâ ender rastlanan bir şeydi. Fremen Kanunu hâlâ körlerin Şeyh Hulud'a teslim edilmesini emrediyordu. Her ne kadar suyun bollaştığı bu modern zamanlarda eskisi kadar sıkı uygulanmasa da, Kanun değişmemişti. Körler Şeyh Hulud'a armağan edilmeliydi. Büyük solucanlar tarafından yenmek üzere açık *belede* bırakılmalıydılar. Mutlaka –şehirlere ulaşan söylentilere göre– Çölün Yaşlıları denen, en iri solucanların hâlâ hüküm sürdüğü bölgelere bırakılırlardı. Yani kör bir Fremen hâlâ merak uyandıran bir şeydi, bu yüzden de insanlar durup bu tuhaf ikilinin geçmesini seyrediyordu.

Aşağı yukarı on dört standart yaşında gibi görünen delikanlı, modifiye damıtıcı-giysiler giyen yeni nesildendi; maskesiz olan bu damıtıcı-giysiler, insanın yüzünü nem hırsızı havaya karşı korumasız bırakırdı. Delikanlının vücudu zayıf, gözleri baharat mavisi, burnu küçük ve yuvarlaktı; yüzündeki saf ve masum ifade, çoğunlukla gençlerin alaycılığını gizle-

yen türdendi. Delikanlıyla tam bir tezat oluşturan kör adam ise unutulmaya yüz tutmuş eski zamanları hatırlatıyordu... uzun adımlarla yürümesi ve sırım gibi vücudu, çölde yıllarca yaşadığını ve kâh yürüyerek, kâh solucan sırtında yolculuk ettiğini gösteriyordu. Bazı körlerin ister istemez yaptığı gibi boynunu kaskatı, başını dimdik tutuyordu. Kukuletalı başı ancak ilgisini çeken bir ses duyduğunda hareket ediyordu.

Sabahın giderek artan kalabalığının içinden geçen o tuhaf ikili, Alia'nın Tapınağı'nın sanki hektarlarca uzanan, teras gibi görünen basamaklarının önünde durdular; Paul'ün Kale'sinin yanında yükselen bu tapınak, o yapı kadar görkemliydi. Vaiz basamakları çıkmaya başladı; o ve genç rehberi, tapınağın dev kapılarının açılmasını bekleyen hacıların bulunduğu üçüncü sahanlığa ulaşınca durdular. O kapılar öyle büyüktü ki, kadim dinlerin katedrallerinden biri içlerinden kolayca geçirilebilirdi. Bu kapılardan geçen hacıların ruhlarının iğne deliğinden geçip cennete girebilecek kadar *ufaldığı* söylenirdi.

Vaiz üçüncü sahanlığın kenarında döndü ve etrafa bakınırcasına başını çevirmeye başladı; züppece giyinmiş şehirlileri –ki bazıları Fremen idi, üzerlerindeki damıtıcı-giysiler hakiki değil sadece kumaştandı– ve Lonca'ya ait uzay nakliye gemilerinden iner inmez, cenneti garantileme umuduyla buraya gelmiş hevesli hacıları boş göz çukurlarıyla *görüyordu* sanki.

Sahanlık gürültülü bir yerdi: Mehdi Ruh Tarikatçıları, çığlıklarıyla "Tanrı'ya seslenmeleri" için eğitilmiş şahinler taşıyordu. Sokak satıcıları bağırarak yiyecek satmaktaydı. Türlü türlü şeyler satılıyor, satıcılar birbirlerinin sesini bastırmaya çalışıyordu: Şiga teline kaydedilmiş tefsir kitapçıklarıyla birlikte Dune Tarotu desteleri satanlar vardı. Biri "bizzat Muad'Dib'in dokunduğu garanti edilen" egzotik bez parçaları satıyordu. Bir başkasında "Muad'Dib'in yaşadığı Tabr Siyeçi'nden geldiği tescillenmiş" küçük su şişeleri bu-

lunmaktaydı. Kalabalıkta konuşmalar yüzden fazla Galach ağzıyla ve Kutsal İmparatorluk'ta kullanılan, boğuk ve tiz seslerle telaffuz edilen çeşitli dillerle yapılıyordu. Tleilaxlılara ait, kuşku uyandıran zanaatkâr gezegenlerinden gelen Yüz Dansçıları ve ufak tefek insanlar kalabalıkta parlak giysiler içinde dolanıp durmaktaydı. Kimilerinin yüzü zayıftı, kimilerininkiyse sudan şişmişti. Geniş, kumlu plasçelik basamaklara huzursuzca sürünen ayakların hışırtısı duyuluyordu. Arada sırada o kakofonide dua eden birinin tiz haykırışı yükseliyordu... "Muaaad'Dib! Muaaad'Dib! Ruhumun yakarışına kulak ver! Tanrı'nın seçilmiş kulu olan sen, ruhumu karşıla! Muaaad'Dib!"

Maskeli iki oyuncu bir kenarda, hacıların arasında, üç beş kuruş karşılığında, o günlerde popüler olan *Armistead ile Leandgrah'ın Tartışması* oyunundan sahneler oynuyordu.

Vaiz başını yana eğerek onları dinledi.

Maskeli aktörler orta yaşlı, bezgin sesli şehirlilerdi. Vaiz'in emri üzerine genç rehberi onları tarif etti. Üzerlerinde bol cüppeler vardı; su dolu vücutlarına damıtıcı-giysi taklidi giysiler giymeye bile tenezzül etmemişlerdi. Hasan Tarık bunu ilginç buldu ama Vaiz onu azarladı.

Leandgrah rolünü oynayan oyuncu konuşmasını bitirmek üzereydi: "Pöh! Evren sadece bilinçli eller tarafından kavranabilir. Değerli beyinlerinizi ve beyinlerinizden kaynaklanan her şeyi yöneten de o ellerdir. Bak ne yarattın; bilinçli *oldun* ama ancak eller işini tamamladıktan sonra!"

Tek tük alkış sesleri geldi.

Vaiz burnunu çekti; buranın yoğun kokuları genzine doluyordu: Acemice giyilmiş damıtıcı-giysilerden sızan ester kokusu, diğer kokuları bastırmak için kullanılan çeşit çeşit misk kokuları, bildik çakmaktaşı tozu kokusu, nefeslerdeki sayısız egzotik yiyecek kokuları ve Alia'nın Tapınağı'nda önceden yakılmış, şimdiyse ustaca yönlendirilen hava akımları sayesinde çevreye yayılan nadide tütsü kokuları. Vaiz etrafını

incelerken, ne düşündüğü yüzünden okunuyordu: *Biz Fremenler bu hale mi düşecektik!*

Sahanlıktaki kalabalık birden hareketlendi. Basamakların dibindeki meydana Kum Dansçıları gelmişti; elakka halatlarıyla birbirine bağlanmış elli kadar dansçı vardı. Vecde gelmek için günlerdir bu halde dans ettikleri belliydi. Gizli müziklerinin ritmine uyarak çırpınır ve ayaklarını yere vururken, ağızlarından köpükler saçılıyordu. Üçte biri bayılmıştı ve diğerleri tarafından, ipe dizili kuklalar gibi ileri geri sürükleniyordu. Ama bu baygın kuklalardan biri kendine gelmişti ve kalabalık onun ne yapacağını bilir gibiydi.

Yeni uyanan dansçı "*Gördüüüüüüm!*" diye haykırdı. "*Gördüüüüüüm!*" Diğer dansçıların çekişine direnerek, sağına soluna çılgınca bakındı. "Bu şehrin olduğu yerde yalnızca kumlar olacak! *Gördüüüüüüm!*"

Seyirciler kahkahayı bastı. Yeni hacılar bile gülüyordu.

Vaiz daha fazla dayanamadı. Kollarını kaldırıp, solucan sürücülerine komut vermeye alışkın birinin sesiyle gürledi: "*Susun!*" Bu savaş narası meydandaki tüm kalabalığı susturdu.

Vaiz zayıf elini dansçılara doğru uzattı; onları görür gibi davranması huzursuz ediciydi. "Şu adamın ne dediğini duymadınız mı? Kâfirler, putperestler! Hepiniz öylesiniz! Muad'Dib'in dini, Muad'Dib'in kendisi değildir. O bunu reddeder, tıpkı sizi reddettiği gibi! Burası kumlar altında kalacak. Hepiniz kumlar altında kalacaksınız."

Bunları söyledikten sonra kollarını indirdi ve elini genç rehberinin omzuna koyarak, "Götür beni buradan," diye emretti.

Belki de kalabalığı etkileyen şey, Vaiz'in sözcük seçimiydi: *O bunu reddeder, tıpkı sizi reddettiği gibi!* Veya belki de ses tonuydu; sesinde insanüstü bir nitelik olduğu kesindi... Bene Gesserit Ses eğitimi aldığı, ince ton nüanslarıyla insanları etkilemeyi bildiği belliydi. Belki de onu etkileyici kılan sırf

bir zamanlar Muad'Dib'in yaşamış, yürümüş ve hükmetmiş olduğu bu mistik yerde bulunmasıydı. Vaiz sırtını dönmüş uzaklaşırken, sahanlıktakilerden biri dinsel huşuyla titreyen bir sesle haykırdı: "Muad'Dib bize geri mi döndü?"

Vaiz durup burkasının altındaki keseden, yalnızca çok yakınındakilerin ne olduğunu görebildiği bir nesne çıkardı. Çölün mumyaladığı bir insan eliydi bu... gezegenin fanilere yaptığı bir şakaydı; arada sırada çölde bulunan bu ellerin, Şeyh Hulud'un gönderdiği mesajlar olduğuna inanılırdı. Vaiz'in tuttuğu el sımsıkı yumruk olmuştu ve bilek kısmından çıkan beyaz kemik, kum savuran rüzgârlarla aşınmıştı.

Vaiz, "Tanrı'nın Eli'ni getirdim, sadece bunu!" diye haykırdı. "Tanrı'nın Eli adına konuşuyorum. Ben Vaiz'im."

Kimileri Vaiz'in o kopuk elin Muad'Dib'e ait olduğunu söylemek istediğini düşünürken, kimileri de onun otoriter havasının ve ürkütücü sesinin etkisinde kaldı... Vaiz, Arrakis'te işte böyle tanındı. Ama sesini son duyuşları değildi bu.

Sevgili Georad, melanj deneyiminin büyük bir doğal meziyet kazandırdığından sık sık bahsedilir. Belki de doğrudur bu. Ama her melanj kullananın daima meziyet kazandığından hâlâ oldukça şüpheliyim. Bazı insanların Tanrı'ya meydan okuyarak melanj kullanımını yozlaştırdığını gördüm. Ekümenlerin dediği gibi, onların ruhu çirkinleşti. Melanjın yüzeyinde gezinip, erdiklerini sanıyorlar. İnsanlarla alay ediyor, dine saldırıyor ve bu büyük lütfun anlamını telafi edilemez şekilde, fesatça çarpıtıyorlar. Baharatın verdiği meziyete kavuşmak, onurlu ve her açıdan erdemli olmak için insanın özü sözü bir olmalıdır. Birinin eylemleri kötü sonuçlar doğurmuşsa, o kişi yaptığı açıklamalara göre değil, sebebiyet verdiği bu sonuçlara göre yargılanmalıdır. Muad'Dib'i de işte böyle yargılamalıyız.

–Bilgiç Sapkınlığı

Ozon kokulu küçük oda, kısılmış korkürelerin aydınlığında ve gezergöz ekranının metalik mavi ışığında gölgeli ve griydi. Ekran aşağı yukarı bir metre eninde ve yalnızca altmış santimetre boyundaydı. Ekranda, çorak ve kayalık bir vadideki iki Laza kaplanının yeni öldürdükleri avın kanlı cesediyle beslendikleri görülüyordu. Kaplanların biraz ilerisindeki tepede Sardaukar üniformalı ve Levenbreh sipoletli, zayıf bir adam durmaktaydı. Servo-kontrol klavyesi göğsüne yaslıydı.

Ekrana dönük süspansörlü koltukta sarışın, yaşı belli olmayan bir kadın oturuyordu. Yüzü kalp şeklindeydi ve ekranı izlerken koltuğun kolçaklarını zayıf elleriyle sımsıkı kavramıştı. Kenarları altın işlemeli, beyaz, bol cüppesi vücut hatlarını gizliyordu. Kadının bir adım sağında, eski İmpa-

ratorluk Sardaukarlarının bronz ve altın rengi Başar Yaveri üniformasını giymiş iriyarı bir adam durmaktaydı. Adamın kır düşmüş saçı kısa, köşeli yüzü ifadesizdi.

Kadın öksürdü ve, "Tahmin ettiğin gibi oldu Tyekanik," dedi.

Başar Yaveri boğuk bir sesle, "Evet Prenses," dedi.

Tyekanik'in sesindeki gerginlik kadını gülümsetti. "Söylesene Tyekanik... sence oğlum, kendisine İmparator I. Farad'n denmesinden hoşlanır mı?"

"Ona yakışan bir unvan Prenses."

"Sorumun yanıtı bu değil."

"Şey... o unvanı kazanması için yapılan bazı şeyleri tasvip etmeyebilir."

"Ama yine de..." Prenses dönüp başını kaldırarak loşlukta Tyekanik'e baktı. "Babama iyi hizmet ettin. Tahtı Atreideslere kaptırması senin suçun değildi. Ama o yenilginin acısını sen de hissediyor olmalısın..."

Tyekanik, "Prenses Wensicia'nın bana vermek istediği özel bir görev mi var?" diye sordu. Sesi hâlâ boğuktu ama aynı zamanda sertleşmişti.

"Sözümü kesmek gibi kötü bir huyun var," dedi Prenses.

Tyekanik gülümseyince, iri dişleri ekran ışığında parladı. "Bazen bana babanızı anımsatıyorsunuz," dedi. "Bana hassas bir... eee... görev vermeden önce hep lafı dolaştırırdı."

Öfkesini gizlemek için bakışlarını kaçıran Prenses, "Bu Lazalar oğlumu tahta çıkaracak mı sence?" diye sordu.

"Bu kesinlikle mümkün Prenses. Paul Atreides'in piçlerini tıpkı o iki çocuk gibi iştahla mideye indirebileceklerini siz de kabul edersiniz. O ikizler ölünce de..." Tyekanik omuz silkti.

"IV. Shaddam'ın torunu tahta en uygun aday olacak," dedi Prenses. "Fremenlerin, Landsraad'ın ve CHOAM'ın itirazlarını bastırabilirsek tabii. Ayrıca sağ kalan Atreidesler de..."

"Javid, adamlarının Alia'nın işini kolayca bitirebileceği-

ni söylüyor. Leydi Jessica'yı ise Atreideslerden saymıyorum. Başka kim kalıyor ki?"

Prenses "Landsraad ve CHOAM yalnızca çıkarlarını düşünür ama Fremenler ne olacak?" diye sordu.

"Onları Muad'Dib'lerinin diniyle birlikte gömeriz!"

"Söylemesi kolay, sevgili Tyekanik."

"Anlıyorum," dedi Tyekanik. "Her zamanki tartışmamıza geri döndük desenize."

"Corrino Hanedanı iktidarı ele geçirmek için daha kötü şeyler de yapmıştı," dedi Prenses.

"Ama bu... Mehdi'nin dinine geçmem, olacak iş değil!"

"Oğlum sana saygı duyuyor," dedi Prenses.

"Prenses, Corrino Hanedanı'nın hakkı olan iktidar koltuğuna geri dönmesini dört gözle bekliyorum. Tıpkı buradaki, Salusa'daki diğer tüm Sardaukarlar gibi. Ama eğer siz..."

"Tyekanik! Burası Salusa Secundus gezegeni. İmparatorluk'umuza yayılan tembellik sana da bulaşmasın. İsim ve soyadlarına, tam unvanlara... her ayrıntıya dikkat et. Atreideslerin kanını Arrakis çöllerine akıtacak olan bunlardır. Her ayrıntıya dikkat et Tyekanik!"

Tyekanik, Prenses'in böyle saldırmasının sebebini biliyordu. Prenses'in ablası Irulan'dan öğrendiği bir numaraydı bu. Ama Tyekanik yine de olumsuz etkilendiğini hissediyordu.

"Duydun mu beni Tyekanik?"

"Duydum Prenses."

"Muad'Dib'in dinine geçmeni istiyorum," dedi Prenses.

"Prenses, sizin için canımı bile veririm ama bunu..."

"Bu bir emirdir Tyekanik!"

Yutkunan Tyekanik gözlerini ekrana dikti. Laza kaplanları doymuştu; kuma uzanmış temizleniyor, ön pençelerini uzun dilleriyle yalıyorlardı.

"*Emirdir,* dedim Tyekanik... anlıyor musun?"

"Duyuyor ve itaat ediyorum Prenses." Tyekanik'in ses tonu değişmemişti.

Prenses iç geçirdi. "Ahh, babam sağ olacaktı ki..."

"Evet Prenses."

"Benimle dalga geçme Tyekanik. Verdiğim emirden hoşlanmadığını biliyorum. Ama oğluma örnek olursan..."

"Beni örnek almayabilir Prenses."

"Alacak." Prenses ekranı gösterdi. "Şu Levenbreh başımıza dert açabilir."

"Dert mi? Nasıl yani?"

"Bu kaplan meselesini kaç kişi biliyor?"

"Eğitmenleri olan Levenbreh... bir nakliye pilotu, siz ve tabii ki..." Tyekanik kendi göğsüne pat pat vurdu.

"Peki ya satın alanlar?"

"Hiçbir şey bilmiyorlar. Neden korkuyorsunuz Prenses?"

"Oğlum... şey... çok hassastır."

"Sardaukarlar ser verir sır vermez," dedi Tyekanik.

"Ölüler de sır vermez." Prenses eğilip, ekranın altındaki kırmızı düğmeye bastı.

Laza kaplanları hemen başlarını kaldırdı. Ayağa kalkıp tepedeki Levenbreh'e baktılar. Dönüp tepe yamacından yukarı doğru koşmaya başladılar.

Levenbreh başta sakin görünerek, konsolunun bir düğmesine bastı. Kendinden emin hareket ediyordu ama kediler koşarak yaklaştıkça soğukkanlılığını yitirdi ve düğmeye giderek daha sert basmaya başladı. Durumu anlayınca irkildi ve eli belindeki bıçağa gitti. Ama çok geç kalmıştı. Göğsüne inen bir pençe darbesiyle yere serildi. O düşerken, diğer kaplan sivri azı dişlerini boğazına geçirip adamı sarsmaya başlamıştı bile. Levenbreh'in omurgası kırıldı.

"Ayrıntılara dikkat etmek gerek," dedi Prenses. Döndü ve Tyekanik'in bıçağını çektiğini görünce kaskatı kesildi. Ama Tyekanik bıçağı ucundan tutarak ona uzattı.

"Belki başka bir ayrıntıyı da halletmek için bıçağımı kullanmak istersiniz," dedi.

Prenses öfkeyle, "O bıçağı kınına geri sok, aptal numara-

sı yapmayı da kes!" dedi. "Tyekanik, bazen sabrımı fazla..."

"O en iyi adamlarımdan biriydi Prenses."

Prenses, "*Benim* en iyi adamlarımdan biriydi," diye düzeltti.

Tyekanik titreyerek derin bir nefes aldı ve bıçağını kınına geri koydu. "Nakliye pilotum ne olacak peki?"

"Başına bir kaza gelecek," dedi Prenses. "Kaplanları bize getirirken çok dikkatli olmasını söyleyeceksin. Kedilerimizi Javid'in adamlarına teslim ettiğinde de..." Tyekanik'in bıçağına baktı.

"Bu bir emir mi Prenses?"

"Evet."

"Peki ya ben? Bıçağımın üstüne düşerek intihar mı edeyim, yoksa bu... eee... ayrıntıyı nasıl halledeceğinize daha sonra mı karar vereceksiniz?"

Prenses sahte bir sakinlikle, boğuk sesle konuştu: "Tyekanik, intihar etmeni istediğimde bunu yapacağına kesin emin olmasam, yanımda... silahlı duramazdın."

Yutkunan Tyekanik ekrana bakmayı sürdürdü. Kaplanlar bir kez daha besleniyordu.

Ekrana bakmayı reddeden Prenses gözlerini Tyekanik'ten ayırmadan konuştu: "Bizim adımıza çocuk satın alanlara da söyle, verdiğimiz eşkalde ikizler getirmesinler artık."

"Emriniz başım üstüne Prenses."

"Benimle o ses tonuyla konuşma Tyekanik."

"Peki Prenses."

Prenses'in bastırdığı dudakları incecik bir çizgi halini aldı. Sonra, "Elimizde o ikiz kıyafetlerinden kaç çift kaldı?" diye sordu.

"Altı çift cüppe, damıtıcı-giysi ve kum ayakkabıları... hepsine Atreides arması işlendi."

Prenses başıyla ekranı gösterdi. "Kumaşları şu ikisinin üstündekiler kadar kaliteli mi?"

"Soylulara uygun, Prenses."

"Ayrıntılara dikkat etmek gerek," dedi Prenses. "O giysileri Arrakis'teki soylu kuzenlerimize armağan olarak göndereceğiz. Oğlumun gönderdiği armağanlar olacaklar... anlıyor musun Tyekanik?"

"Çok iyi anladım Prenses."

"Söyle ona, uygun bir not yazsın. Bu değersiz giysileri Atreides Hanedanı'na bağlılığının simgesi olarak gönderdiğini filan söylesin. Bu tür şeyler yazsın."

"Ne zaman gönderelim peki?"

"Doğum günü veya bayram filan olmalı Tyekanik. Seçimi sana bırakıyorum. Sana güveniyorum dostum."

Tyekanik ona sessizce baktı.

Prenses'in yüzü asıldı. "Bunu biliyorsun herhalde? Kocamın ölümünden sonra başka kime güvenebilirim ki?"

Omuz silken Tyekanik, Prenses'in örümceğe ne kadar benzediğini düşündü. Onunla fazla yakınlaşması iyi olmazdı, ki Levenbreh'inin tam da bunu yaptığından şüpheleniyordu şimdi.

"Bir ayrıntı daha var Tyekanik," dedi Prenses.

"Buyrun Prenses."

"Oğlum hükmetmek üzere eğitildi. Kılıcı kendi elleriyle tutması gereken bir zaman mutlaka gelecektir. Sen o ânın geldiğini fark edersin. O zaman beni hemen haberdar etmeni istiyorum."

"Emriniz başım üstüne Prenses."

Prenses arkasına yaslanıp, bilmiş bir edayla Tyekanik'e baktı. "Yaptıklarımı tasvip etmiyorsun; bunu biliyorum. Ama benim için fark etmez, az önce verdiğim Levenbreh dersini unutmadığın sürece."

"Hayvanlardan iyi anlardı ama harcanabilecek biriydi; evet Prenses."

"Onu demek istemedim!"

"Sahi mi? Öyleyse... anlamadım."

"Bir ordu, yenilenebilecek ve değiştirilebilecek parçalar-

dan oluşan bir bütündür," dedi Prenses. "Levenbreh'ten çıkaracağın ders işte bu."

"Yenilenebilecek parçalar," dedi Tyekanik. "Başkumandan da dahil mi buna?"

"Başkumandan olmazsa genellikle ordu da olmaz Tyekanik. İşte bu yüzden hemen Mehdi dinine geçmeli ve oğlumu da aynı şeyi yapmaya ikna etmeye girişmelisin."

"Derhal Prenses. Fakat oğlunuzun aldığı savaş sanatları eğitiminin bu... eee... din yüzünden aksamasını istemezsiniz herhalde?"

Ayağa kalkıp Tyekanik'in etrafından sert adımlarla dolanan Prenses kapı önünde durdu ve arkasına bakmadan konuştu. "Bir gün sabrımı taşıracaksın Tyekanik," dedi. Ardından da odadan çıktı.

Ya uzun süredir kabul görmüş Görelilik Kuramı'nı reddederiz ya da geleceği istikrarlı bir şekilde öngörebileceğimize inanmaktan vazgeçeriz. Aslında geleceği bilmenin doğuracağı sorular alışılagelmiş varsayımlarla yanıtlanamaz; bunları yanıtlayacak kişi her şeyden önce kendini Zaman'ın dışında bir Gözlemci olarak konumlamalı, ikinci olarak da her türlü hareketi yok saymalıdır. Görelilik Kuramı'nı kabul ederseniz, Zaman ile Gözlemci'nin birbirine göre hareketsiz olması gerektiği, aksi takdirde ortaya tutarsızlıklar çıkacağı kanıtlanabilir. Dolayısıyla, görünüşe göre geleceği öngörebilmek olanaksızdır. Öyleyse saygın bilim insanlarının ısrarla bu kâhinlik hedefinin peşinde koşmasını nasıl açıklayabiliriz? Muad'Dib'i nasıl açıklayabiliriz?

–HÂRİKU'L-ÂDE
Kehanet Dersleri

"Sana bir şey söylemeliyim, bunun ortak geçmişimizdeki pek çok tecrübeyi hatırlamana, dolayısıyla da tehlikeye düşmene yol açacağını bilsem de," dedi Jessica.

Ganimet'in tepkisini görmek için sustu.

Tabr Siyeçi'nin bir odasında, minderlerin üstünde baş başa oturuyorlardı. Bu görüşmeyi ayarlamak için epey uğraşmış olan Jessica, tek uğraşanın kendisi olduğunu hiç sanmıyordu. Ganimet, Jessica'nın görüşmek isteyeceğini tahmin etmiş ve her adımda ona yardımcı olmuştu sanki.

Gün ağaralı neredeyse iki saat olmuş, görüşmenin heyecanı ve selamlaşma faslı artık sona ermişti. Nabzını normale dönmeye zorlayan Jessica, sarı minderlere ve odanın kaya duvarlarına asılmış koyu renkli örtülere odaklandı. Gergin-

liğini atmak için, Bene Gesseritlerin Korkuya Karşı Dua'sını içinden okumaya başladı; bunu yıllardır ilk kez yapıyordu.

"Korkmamalıyım. Korku katilidir aklın. Korku, mutlak yıkım getiren küçük ölümdür. Korkumla yüzleşeceğim. Onun etrafımdan ve içimden geçip gitmesine izin vereceğim. Ve geçip gittiğinde, onun izlediği yolu görmek için iç gözümü kullanacağım. Korkunun geçtiği yerde hiçbir şey olmayacak. Yalnızca ben kalacağım."

Duayı sessizce okuduktan sonra, sakinleşmek için derin bir nefes aldı.

"Bazen işe yarar," dedi Ganimet. "Dua yani."

Jessica şaşırdığını belli etmemek için gözlerini kapadı. Yıllardır içini böylesine iyi okuyabilen kimse olmamıştı. Huzursuz edici bir şeydi bu, özellikle de karşısındaki kişi çocuk maskesi ardına gizlenmişken.

Ama korkusuyla yüzleşince gözlerini açtı; içindeki çalkantının sebebini anlamıştı: *Torunlarım için korkuyorum.* Görünüşe göre torunları Alia gibi Hilkat Garibesi değildi ama Leto'nun korkunç bir sır gizlediği her halinden belliydi. Jessica onun bu görüşmede yer almasını bu yüzden ustaca engellemişti.

Kökleşmiş duygusal maskelerini, burada iletişim kurmasını engellemekten başka pek bir işe yaramayacaklarını bildiğinden indirdi. Dük'üyle yaşadığı sevgi dolu anlardan beri o maskeleri indirmemişti; bunu yapmanın hem rahatlatıcı hem de acı verici olduğunu keşfetti. Hiçbir lanetin, duanın ya da ayinin silemeyeceği gerçekler vardı. Böyle gerçeklerden kaçarak kurtulmak mümkün değildi. Göz ardı edilemezlerdi. Paul'ün gördüğü kehanet hayalinin bazı unsurları değişmiş, çocukları da büyümüştü. Onlar uçsuz bucaksız boşlukta salınan mıknatıslardı; kötülüğü ve yanlış kullanılan güçleri üzerlerine çekiyorlardı.

Babaannesinin hislerini yüzünden okuyan Ganimet, Jessica'nın kendini böyle açmasına şaşırdı.

Aynı anda başlarını çevirip bakıştılar; gözlerinin içine bakarak birbirlerini incelediler. Düşüncelerini konuşmaksızın aktardılar.

Jessica: *Korktuğumu görmeni istiyorum.*

Ganimet: *Beni sevdiğini artık biliyorum.*

O kısacık anda birbirlerine tamamen güvenmeye başladılar.

"Baban küçükken, sınanması için Caladan'a bir Rahibe Ana getirmiştim," dedi Jessica.

Ganimet başıyla onayladı. Bu olayın anısı belleğinde capcanlıydı.

"Biz Bene Gesseritler yetiştirdiğimiz çocukların hayvan değil insan olduğuna emin olmaya hep çok önem vermişizdir. Çoğunlukla dıştan anlaşılmayan bir şeydir bu."

"Çünkü öyle eğitildiniz," diyen Ganimet'in zihnine anılar, o yaşlı Bene Gesserit'e, Gaius Helen Mohiam'a dair anılar üşüştü. O kadın zehirli gomcebbârı ve yanma hissiyle acı veren kutusuyla birlikte Caladan Şatosu'na gelmişti. Paul'ün eli kutunun içinde dayanılmaz acılar çekerken (Ganimet o acıyı bizzat çekmiş gibi hatırlıyordu) sakince konuşan yaşlı kadın, elini kutudan çıkarırsa hemen öleceğini söylemişti. O yaşlı ses sınavın sebebini açıklarken, çocuğun boynuna dayalı iğnenin zehirli olduğuna, ölüm taşıdığına şüphe yoktu.

"*Hayvanların kapandan kurtulmak için kendi bacaklarını ısırarak kopardıklarını duydun mu hiç? Bu hayvanlara özgü bir numaradır. İnsan kapanda kalmayı seçer, acıya dayanır, tuzağı kuranı öldürerek türdeşlerine yönelik bir tehdidi ortadan kaldırmak için ölü taklidi yapar.*"

O acıyı hatırlayan Ganimet başını iki yana salladı. Yanıyordu! Yanıyordu! Paul kutunun içinde acı çeken elinin derisinin buruşup karardığını, etinin kavrulup döküldüğünü ve geride sadece yanmış kemiklerin kaldığını sanmıştı. Oysa bir numaraydı bu... eline bir şey olmamıştı. Bunları hatırlayan Ganimet'in alnından ter boşandı.

"Sen bunu benim için mümkün olmayan bir şekilde hatırlıyorsundur elbette," dedi Jessica.

Ganimet bu anının etkisiyle bir an babaannesini bambaşka bir açıdan gördü: Daha küçücükken Bene Gesserit okullarında koşullandırılmış bu kadın gerekli görürse neler yapmazdı! Bu bakış açısı, Jessica'nın Arrakis'e geri dönmesinin sebebine ilişkin yeni sorular doğurdu.

"Aynı sınavı sana ya da kardeşine uygulamak aptallık olur," dedi Jessica. "Siz bu sınavın nasıl olduğunu biliyorsunuz. İnsan olduğunuzu ve kalıtımsal güçlerinizi kötüye kullanmayacağınızı varsaymak durumundayım."

"Ama bunu varsaymıyorsun," dedi Ganimet.

Gözlerini kırpıştıran Jessica, kalkanlarının tekrar yükselmiş olduğunu fark etmediğini anlayınca onları tekrar indirdi. "Sizi sevdiğime inanıyor musun?" diye sordu.

"Evet." Ganimet elini kaldırıp, konuşmaya hazırlanan Jessica'yı susturdu. "Ama o sevgi bizi öldürmeni engellemez. Ah, mantığını biliyorum: 'Hayvansı-insan üreyip benzerlerini yaratacağına ölsün daha iyi.' Özellikle de bu hayvansı-insan Atreides soyadını taşıyorsa..."

"En azından sen insansın," dedi Jessica. "Bu konuda sezilerime güveniyorum."

Jessica'nın doğruyu söylediğini anlayan Ganimet "Ama Leto'dan emin değilsin," dedi.

"Değilim."

"Hilkat Garibeliği mi?"

Jessica konuşamadı; başını sallayarak onaylayabildi sadece.

"O Hilkat Garibesi değil, en azından henüz değil," dedi Ganimet. "Ama böyle bir tehlikenin varlığını ikimiz de biliyoruz. Alia'dan biliyoruz."

Elleriyle gözlerini örten Jessica, *Sevgi bile bizi hoşlanmadığımız gerçeklerden koruyamaz,* diye düşündü. Birden kızını hâlâ sevdiğini anlayınca, içinden haykırarak kadere isyan etti: *Alia! Ah Alia! Mahvoluşundaki rolüm için üzgünüm.*

Ganimet genzini yüksek sesle temizledi.

Jessica ellerini indirirken, *Zavallı kızım için üzülebilirim ama şu an ilgilenmem gereken başka meseleler var,* diye düşündü. "Demek Alia'ya ne olduğunu fark ettin," dedi.

"Leto'yla ben, Alia'nın bu hale gelmesine tanık olduk. Engelleyecek gücümüz yoktu ama birçok olasılığı konuştuk."

"Kardeşinin de aynı laneti taşımadığına emin misin?"

"Eminim."

Ganimet'in sakin sesindeki kendinden eminlik inkâr edilemezdi. Jessica ona inandığını hissetti. "Nasıl kurtuldunuz peki?" diye sordu.

Ganimet, Leto'yla üstünde hemfikir oldukları teoriyi açıkladı: Farkı yaratan şeyin baharat transı olduğuna inandıklarını söyledi; Alia o transa sık sık girmişti, onlarsa bundan kaçınmışlardı. Sonra Leto'nun gördüğü rüyalardan, ele aldıkları planlardan... hatta Jacurutu'dan bile bahsetti.

Jessica başıyla onayladı. "Alia'nın bir Atreides olması çok büyük bir sorun," dedi.

Suskunluğa gömülen Ganimet, Dük sanki daha dün ölmüş gibi, Jessica'nın hâlâ onun yasını tuttuğunu fark etti; Jessica, Dük'ünün onurunu ve anısını her türlü tehdide karşı korumakta kararlıydı. Dük'e ait anılar Ganimet'in gözünde canlandıkça hem bu kanısını güçlendiriyor hem de Jessica'ya anlayış duymasına yol açıyordu.

Jessica canlı bir sesle, "Şimdi, şu Vaiz hakkında ne biliyorsun, anlat bakalım," dedi. "Dün o lanet olası Arınma Ayini'nden sonra onun hakkında birtakım kaygı verici şeyler duydum."

Ganimet omuz silkti. "O belki de..."

"Paul olabilir mi diyorsun?"

"Evet ama onu görüp inceleyemediğimiz için emin değiliz."

"Javid bu söylentilere gülüp geçiyor," dedi Jessica.

Ganimet duraksadı. Sonra, "Javid'e güveniyor musun?" diye sordu.

Jessica hafifçe, keyifsizce gülümsedi. "Senin güvendiğin kadar."

"Leto, Javid'in yanlış şeylere güldüğünü söylüyor," dedi Ganimet.

"Javid'in neye güldüğünü boş ver," dedi Jessica. "Peki oğlumun hâlâ hayatta olduğunu ve kılık değiştirip döndüğünü cidden düşünüyor musunuz?"

"Olabilir diyoruz. Leto..." Ganimet yaşadığı korkuyu anımsayınca ağzının kuruduğunu hissetti. Göğsünü sıkıştıran korkuyu bastırmaya çalışarak, Leto'nun gördüğü kehanet rüyalarına dair diğer sözlerini aktardı.

Jessica yara almışçasına başını iki yana sallamaya başladı.

"Leto o Vaiz'i bulup emin olması gerektiğini söylüyor," dedi Ganimet.

"Evet... elbette. Buradan asla ayrılmamalıydım. Korkaklık ettim."

"Neden kendini suçluyorsun? Dayanma sınırına gelmiştin. Bunu biliyorum. Leto da biliyor. Hatta Alia da biliyor olabilir."

Jessica boğazını bir an ovuşturdu. Sonra, "Evet, Alia meselesi yüzünden gittim," dedi.

"O Leto'yu garip bir şekilde etkiliyor," dedi Ganimet. "Benimle burada baş başa görüşmeyi ayarlamana bu yüzden yardım ettim. Leto, Alia'nın kurtarılamayacağını kabul etse de onunla görüşmek ve... onu incelemek için hiçbir fırsatı kaçırmıyor. Bu... çok rahatsız edici. Onu konuşarak vazgeçirmeye çalıştığımda uykuya dalıyor. O..."

"Alia ona uyuşturucu mu veriyor?"

"Yo, hayır." Ganimet başını iki yana salladı. "Ama Leto ona tuhaf bir şekilde empati duyuyor. Bir de... uykusunda sık sık, *Jacurutu* diye sayıklıyor."

"Yine mi Jacurutu!" Jessica, Gurney'nin iniş alanında maskeleri düşürülen komplocularla ilgili sözlerini anımsamıştı.

"Alia'nın Leto'nun Jacurutu'yu bulmasını istediğinden

korktuğum oluyor," dedi Ganimet. "Jacurutu'nun bir efsane olduğunu düşündüm hep. Jacurutu efsanesini bilirsin."

Jessica ürperdi. "Korkunç bir hikâye. Korkunç."

Ganimet, "Ne yapmalıyız?" diye sordu. "Tüm anılarımı, tüm hayatlarımı... taramaya korkuyorum."

"Gani! Seni uyarıyorum... bunu sakın yapma! O riske girmemelisin..."

"Riske girmesem de başıma gelebilir. Alia'ya gerçekte ne olduğunu biliyor muyuz ki?"

"Hayır! Onun gibi... *zapt edilmekten* kurtulabilirsin." Jessica uygun sözcüğü bulmak için duraksamıştı. "Neyse... Jacurutu ha? Gurney'yi orayı bulması için gönderdim... öyle bir yer varsa tabii."

"Ama o nasıl... Ah! Tabii ya: Kaçakçılar."

Jessica, Ganimet'in zihninin işleyiş tarzı karşısında bir kez daha suspus olduğunu fark etti; Ganimet'in zihni, içindeki diğerlerinin farkındalığıyla uyum içinde işliyor olsa gerekti. *Orada ben de varım!* O genç bedenin Paul'ün tüm anılarına, en azından Ganimet'in oluşmasını sağlayan spermin Paul'ün vücudundan ayrıldığı zamana kadarki anılara sahip olması ne tuhaftı. Jessica'nın ilkel bir yönü, mahremiyete yapılan bu tecavüze isyan etti. Bir an Bene Gesseritlerin mutlak ve katı hükmünü benimsedi: *Hilkat Garibeliği!* Ama bu çocuğun tatlılığı ve kardeşi için kendini feda etmeye hazır oluşu inkâr edilemezdi.

Jessica, *Karanlık bir geleceğe doğru giden tek bir yaşamız,* diye düşündü. *Aynı kandanız.* Gurney Halleck ile planlayarak başlattıkları olay zincirini kabullenmeye kendini zorladı. Leto ablasından ayrılmalı ve Rahibeler Birliği'nin ısrar ettiği şekilde eğitilmeliydi.

Çöl boyunca esen rüzgârı duyuyor ve bir kış gecesinde ayların boşlukta yüzen devasa gemiler gibi gökyüzünde yükseldiğini görüyorum. Onlar adına yemin ederim ki kararlı olacak ve devlet yönetimini bir sanat haline getireceğim; bana miras kalan geçmişi dengeleyecek ve içimdeki kadim anılar için mükemmel bir depo olacağım. Bildiklerimden çok iyi kalpliliğimle tanınacağım. İnsanoğlu var olduğu sürece, yüzüm zamanın koridorlarında parıldayacak.

–Leto'nun Yemini
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Alia Atreides küçükken saatlerce prana-bindu transında kalarak, kişiliğini içindeki *tüm diğerlerinin* saldırısına karşı güçlendirmeye çalışırdı. Sorunun ne olduğunu biliyordu... bir siyeçte yaşayıp da melanj kullanmamak imkânsızdı. Her şeyin içinde melanj vardı: Yiyeceklerin, suyun, havanın, hatta Alia'nın geceleri ağlarken başını koyduğu yastıkların bile. Alia kabilelerin solucanların ölüm suyunu içtiği siyeç orjilerinin önemini çok küçük yaşta kavramıştı. Bu orjilerde Fremenler birikmiş genetik belleklerinin baskısından kurtulur, onları reddederdi. Alia orjiler sırasında arkadaşlarının geçici olarak zapt edildiğini görmüştü.

Ama kendisi bu çareye başvuramıyor, içindeki bellekleri reddedemiyordu. Doğmadan çok önce tam olarak bilinçlenmişti. Bulunduğu ortamın bu bilinç sebebiyle tamamen farkında olması felakete yol açmıştı: Bir rahmin içinde kısılıydı ve bir Rahibe Ana'nın baharat tausu sırasında ölürken Leydi Jessica'ya aktardığı tüm benliklerle yoğun temas içinde ol-

maktan kaçınamıyordu. Alia doğmadan önce, bir Bene Gesserit Rahibe Anası'nın bilmesi gereken her şeyi... ve çok ama çok daha fazlasını *bütün bu diğer benliklerden öğrenmişti.*

Bunları bilmek korkunç bir gerçeğin, Hilkat Garibesi olduğunun farkına varmasına yol açmıştı. Bütün bunların farkında olmak onu güçsüzleştiriyordu. Rahimde doğanlar Hilkat Garibesi olmaktan kurtulamazdı. Yine de Alia atalarının en korkunçlarıyla mücadele etmiş ve çocukluk yıllarında geçici bir zafer kazanmıştı. İçine kapanık bir kişiliğe sahip olduğunu biliyordu; ama bu içindeki diğerlerinin, yansıyan hayatlarını onun aracılığıyla yaşayan benliklerin zaman zaman müdahalede bulunmasını engellememişti.

Ben de bir gün onlar gibi olacağım, diye düşündü. Bu düşünce içini ürpertti. Rahminden çıkacak bir çocuğun içinde gizlenerek hayatında yer almak, biraz deneyim yaşamak uğruna onun bilincini ele geçirmeye çalışmak...

Çocukluğu korku içinde geçmişti. Ergenlik dönemi de. Hep tek başına mücadele etmiş, kimseden yardım istememişti. Ona nasıl yardım edileceğini kim biliyordu ki? Annesi bile bilmiyordu; o Bene Gesseritlerin yargısını, rahimde doğanların Hilkat Garibesi olduğu yargısını benimsemekten vazgeçememişti.

Alia'nın ağabeyi bir gece kendini Şeyh Hulud'a sunarak ölmek için tek başına çöle gitmişti; Fremen âdetine göre körlerin bunu yapması gerekirdi. Alia o ay içinde, Paul'ün kılıçustası olan ve Tleilaxlıların sanatlarını kullanarak diriltip mentat haline getirdiği Duncan Idaho'yla evlenmişti. Annesi kaçmış, Caladan'a geri dönmüştü. Alia, Paul'ün ikizlerinin yasal hamisi olmuştu.

Ayrıca saltanat naibiydi.

Üstlendiği sorumlulukların baskısı, eski korkularını unutmasına yol açmıştı; içindeki hayatlara kendini açmış, tavsiyelerini talep etmiş, ona yol gösterecek kehanet hayalleri görebilmek için baharat transına girmişti.

Ama Laab ayında, sıradan bir bahar gününün aydınlık sabahında, kutuptan soğuk bir rüzgâr eserken kriz patlak vermişti. Alia o sıralar hâlâ sarı (kısır güneşin renginde) yas kıyafeti giyiyordu. Son birkaç haftadır, içindeki annesinin sesine –annesi yaklaşan bayramlar için Tapınak'ta yapılan hazırlıklarla alay ediyordu– giderek aldırış etmez olmuştu.

Alia'nın içindeki Jessica'ya dair farkındalığı giderek azalmıştı... sonunda yüzü de silinen Jessica, Alia'ya Atreides Hukuku üstünde çalışmasının daha iyi olacağını söyledikten sonra tamamen kaybolmuştu. Sonra başka hayatlar seslerini duyurabilmek için bağrışmaya başlamıştı. Alia dipsiz bir kuyunun kapağını açtığını hissetmişti; o kuyudan yükselen simalar çekirge sürüsü gibiydi... Alia sonunda hayvana benzeyen birine, yaşlı Baron Harkonnen'a odaklanmıştı. Dehşet ve öfkeyle haykırınca, içindeki bağrışmalar en azından bir süreliğine kesilmişti.

O sabah Alia, Kale'nin çatısındaki bahçede kahvaltı öncesi yürüyüşünü yapıyordu. İçindeki savaşı kazanmak için yeni bir hamlede bulunarak, Choda'nın Zensünnilere uyarısına tamamen odaklanmaya çalışıyordu:

"*Merdiveni bırakan kişi yukarı doğru da düşebilir!*"

Ama Kalkan Duvarı'nın kayalıklarının ardından gelen sabah ışığı dikkatini dağıtıp duruyordu. Bahçenin yolları ince, dayanıklı çimlerle kaplıydı. Bakışlarını Kalkan Duvarı'ndan alıp yere bakan Alia, çimlerin üstünde geceleyin birikmiş çiyler gördü. Yürürken etrafında da tıpkı içinde olduğu gibi bir kalabalık, çiy damlalarındaki yansımaları vardı.

Bu kalabalık başını döndürdü. Her yansımada, içindeki kalabalıktan birinin yüzü yer alıyordu.

Alia çimlerin neyi gösterdiğine odaklanmaya çalıştı. Çiylerin bolluğu, Arrakis'in ekolojik dönüşümünün ne kadar ilerlediğini gösteriyordu. Bu kuzey enlemlerinin iklimi giderek ısınıyor, atmosferdeki karbondioksit oranı artıyordu. Alia gelecek sene kaç hektar alanın daha yeşillendirileceğini

kendine hatırlattı... üstelik tek bir hektarı sulamak için bir milyon litreden fazla su gerekiyordu.

Ama kendini dünyevi meseleleri düşünmeye zorlasa da, içinde köpekbalığı gibi turlayan diğerlerinin varlığını bir türlü unutamıyordu.

Ellerini alnına koyup bastırdı.

Önceki gün, günbatımında Alia'nın Tapınak muhafızları onun karşısına yargılaması için bir tutuklu getirmişti: Essas Paymon adlı ufak tefek, esmer bir adamdı bu; görünüşte Nebiros adlı küçük hanedanın hizmetinde olan ve kutsal eşyalarla küçük dekoratif süslerin ticaretini yapan biriydi. Ama aslında yıllık baharat üretimini rapor etmekle görevlendirilmiş bir CHOAM casusu olduğu biliniyordu. Alia tam onun zindana atılmasını emredecekken Paymon bağırarak "Atreideslerin adaletsizliğinden" yakınmaya başlamıştı. Normalde hemen üçayağa çıkarılıp asılması gerekirdi ama adamın cüretkârlığı Alia'yı etkilemişti. Oturduğu Hüküm Tahtı'ndan kalkmadan, sert bir sesle konuşmuştu; amacı Paymon'u korkutarak, sorgucuların öğrenemediklerini söyletmekti.

"CHOAM neden baharat üretimimizle ilgileniyor?" diye sormuştu. "Söylersen seni affedebiliriz."

"Ben satabileceğim şeyleri toplarım, o kadar," demişti Paymon. "Topladığım şeylerle ne yapıldığını bilmem."

Alia sert bir sesle, "Hükümdar olarak yaptığımız planlara üç beş kuruş için mi burnunu sokuyorsun yani?" diye sormuştu.

Paymon, "Bizim de planlarımız olabileceği hükümdarların asla aklına gelmiyor," diye cevabı yapıştırmıştı.

Umutsuzluk içindeki adamın cesaretinden etkilenen Alia, "Essas Paymon, benim için çalışır mısın?" diye sormuştu.

Bunu duyan Paymon sırıtınca, esmer yüzünde beyaz dişleri parlamıştı; "Beni gözünüzü kırpmadan öldürtmek üzereydiniz," demişti. "Değerim neden birdenbire arttı ki?"

"Değerin basit ve pratik bir niteliğinden kaynaklanıyor,"

demişti Alia. "Cesursun ve en yüksek ücreti verenin hizmetinde çalışmaya hazırsın. İmparatorluk'taki diğer herkesten daha çok para verebilirim sana."

Paymon hizmetleri karşılığında hatırı sayılır bir meblağ isteyince Alia gülmüş ve daha düşük ama makul olduğunu düşündüğü ve Paymon'un şimdiye kadar aldığı tüm ücretlerden kuşkusuz daha yüksek bir meblağ teklif etmişti. "Canını da bağışlayacağım elbette, ki bu senin için paha biçilmez olsa gerek," diye eklemişti.

Paymon, "Pazarlık ha!" diye bağırmıştı. Bunun üzerine Alia, Randevu Amiri Rahip Ziarenko Javid'e Paymon'u götürmesini işaret etmişti.

Aradan bir saat geçmemişti ki, Alia tam Hüküm Salonu'ndan çıkmaya hazırlanırken Javid koşarak gelip Paymon'un Turuncu Katolik İncili'nden bir cümleyi mırıldandığını söylemişti: "*Maleficos non patieris vivere.*"

Alia, "Cadıları sağ bırakmayacaksın," diye çevirmişti. Paymon böyle teşekkür ediyordu demek! Alia'nın canına kastedenlerden biriydi o! Daha önce hiç hissetmediği kadar yoğun bir hiddete kapılan Alia, Paymon'un hemen idam edilmesini ve cesedinin Tapınağın ölü-damıtıcısına götürülmesini emretmişti; böylece en azından suyu işe yarayabilirdi.

Paymon'un esmer yüzü bütün gece Alia'nın gözünün önünden gitmemişti.

O ısrarlı, suçlayıcı görüntüden kurtulmak için bildiği her numarayı denemiş, Fremen Kreos Kitabı'ndaki *Bu Ji*'yi tekrarlamıştı: "Hiçbir şey vuku bulmaz! Hiçbir şey vuku bulmaz!" Ama bu işe yaramamış, Alia geceyi uykusuz geçirmişti... bu sabah da sersem gibiydi; mücevheri andıran çiy damlalarındaki yansımaların arasına Paykon'un yüzünün katılmış olduğunu gördü.

Alçak mimoza çitin ardındaki çatı kapısından seslenen bir kadın muhafız, onu kahvaltıya çağırdı. Alia iç geçirdi. İki cehennem arasında pek fark görmüyordu: Hizmetkârlarının

seslenişi, içindeki haykırışlar kadar kötüydü... hepsi de anlamsız ama ısrarcı ve talepkâr seslerdi. Bu sesleri bıçakla, bir kumsaatini parçalarcasına susturabilse ne güzel olurdu.

Muhafıza kulak asmadan, çatıdaki bahçenin ötesindeki Kalkan Duvarı'na baktı. Geniş ovaya yelpaze şeklinde yayılan *bahada*, Alia'nın şehrinin korunaklı zeminine doğru uzanıyordu. Alia'nın karşısında uzanan kum deltası, sabah aydınlığında belirgindi. Buraya yabancı biri, o geniş yelpazeyi bir zamanlar orada nehir olduğunun kanıtı olarak görebilirdi. Oysa orası Alia'nın ağabeyinin Atreideslerin aile atomiklerini kullanarak, Fremen askerlerini taşıyan kumsolucanlarının geçmesi için Kalkan Duvarı'nda yarık açtığı yerdi, o kadar; o yarıktan geçen Fremenler önceki imparatoru, IV. Shaddam'ı afallatıcı bir hezimete uğratmıştı. Şimdi Kalkan Duvarı'nın diğer tarafında, kumsolucanlarının gelişini engellemek için suyla doldurulan geniş bir kanât vardı. Kumsolucanları sudan geçemezdi; su onlar için zehirliydi.

Alia, *Keşke zihnimde de öyle bir engel olsaydı,* diye düşündü. Bu düşünce, gerçeklikle bağını yitirdiği hissini güçlendirdi. *Kumsolucanları! Kumsolucanları!*

Hafızasında kumsolucanı görüntüleri belirdi: Çölün içlerinde yaşayıp paha biçilmez baharatı üreten o ölümcül hayvanı, Fremenlerin demiourgosunu, heybetli Şeyh Hulud'u gördü. *Yassı, köselemsi kumalabalığının büyüyüp kumsolucanına dönüşmesi ne tuhaf,* diye düşündü. Hafızasında kaynaşan insan sürüsü gibiydiler. Kumalabalıkları gezegen yüzeyinin altındaki kayalarda uç uca birleşerek canlı sarnıçlar oluşturur ve suyu toplayarak, kumsolucanlarının hayatta kalmasını sağlardı. Alia aradaki benzerliğin farkındaydı: Zihnindeki kişilerden bazıları da onu yok edebilecek tehlikeli güçleri geride tutuyordu.

Muhafızın onu tekrar kahvaltıya çağıran sesinde sabırsızlık vardı.

Alia öfkeyle dönüp eliyle muhafıza gitmesini işaret etti.

Muhafız emre itaat etti ama çatı kapısını ardından sertçe kapadı.

Alia kapının sesini duyunca, inkâr etmeye çalıştığı her şeyin onu kıskıvrak yakaladığını hissetti. İçindeki diğer hayatlar iğrenç bir dalga gibi kabardı. Talepkâr hayatlar yüzlerini Alia'nın görme merkezlerine dayıyordu. Sonunda o simalar bulut halini aldı. Bazılarının derisinde uyuz lekeleri vardı, bazılarının ise derisi sertti ve kurum rengi lekelerle kaplıydı; bazılarının ağzı ıslaktı ve baklava şeklindeydi. Sürü halinde Alia'nın üstüne akın ediyor, serbestçe salınıp aralarına karışmasını talep ediyorlardı.

Alia, "Hayır," diye fısıldadı. "Hayır... hayır... hayır..."

Yanındaki banka çökmese yola yığılacaktı. Doğrulup oturmaya çalıştı ama başaramadı... soğuk plasçeliğin üstünde uzanmış halde kalakaldı; hâlâ, "Hayır," diye fısıldıyordu.

İçindeki dalga kabarmayı sürdürüyordu.

Alia içindeki her şeye karşı duyarlıydı. Riskin farkında olsa da, içindeki uyanık kişilerin her haykırışına kulak kabartıyordu. Dikkatini çekmek için hep bir ağızdan, ısrarla bağrışıyorlardı: "*Beni! Beni!*" "*Hayır, beni!*" *İçlerinden birine tamamen odaklanırsa* mahvolacağını biliyordu. O kalabalıktaki tek bir yüze odaklanmak ve onun sözünü dinlemek, varlığını paylaşan o benliğin etkisi altına girmek demekti.

Bir ses, "Kehanet gücü insana *işte* bunu yapar," diye fısıldadı.

Alia kulaklarını elleriyle örttü. *Kâhin değilim ben!* diye düşündü. *Transa geçmem işe yaramıyor!*

Ama o ses ısrar etti: "Yardım alsan *işe yarayabilirdi.*"

Alia, "Hayır... hayır," diye fısıldadı.

Zihninde başka sesler yükseldi: "Ben ceddin Agamemnon; beni dinlemeni talep ediyorum!"

"Hayır... hayır..." Alia ellerini kulaklarına öyle sert bastırdı ki, canı acımaya başladı.

Başının içinde bir ses delice kıkırdayarak, "Ovid'e ne

oldu?" diye sordu. "Çok basit. John Bartlett ile aynı yerde!"

İsimler Alia için anlamını yitirmişti. Onlara ve diğer tüm seslere haykırmak istiyor ama sesi çıkmıyordu.

Kıdemli hizmetkârların çatıya geri gönderdiği muhafız, mimozaların ardındaki kapıyı bir kez daha aralayıp bakınca, Alia'nın bankta yattığını gördü; yanındaki kişiye, "Ahhh, dinleniyor," dedi. "Dün gece iyi uyuyamadığını söylemiştin. *Zaha*, yani sabah şekerlemesi yapması iyi."

Alia muhafızını duymadı. Başının içinde yankılanan, bağırarak şarkı söyleyen sesler farkındalığını esir almıştı: "Neşeli, yaşlı kuşlarız biz... hurra!" Alia, *Deliriyorum,* diye düşündü. *Aklımı kaçırıyorum.*

Bankın üstündeki ayakları hafifçe kımıldıyordu. Bedenine koşmayı emredebilse kaçabileceğini hissediyordu. Kaçmalıydı, yoksa içindeki dalga onu yutup susturacak, ruhunu ebediyen kirletecekti. Ama bedeni itaat etmiyordu. İmparatorluk evrenindeki en kudretli insanlara bile istediğini yaptırabilecek Alia, kendi vücuduna söz geçiremiyordu.

İçindeki seslerden biri kıkırdadı. "Bir bakıma her yaratılış bir felaketi temsil eder çocuk," dedi. Alia'nın gözlerinin hemen ardında gürleyen bu kalın ses, ahkâm kestiği için kendi kendisiyle alay edercesine tekrar kıkırdadı. "Sana yardım edeceğim sevgili çocuğum ama sen de bana yardım etmelisin."

Dişlerinin takırdamasına ve arka plandaki diğer seslerin yeniden yükselmesine karşın Alia konuşmayı başardı: "Kimsin...? Kimsin...?"

Zihninde bir yüz belirdi. Bu gülümseyen yüz öyle tombuldu ki bebek yüzü gibiydi ama gözleri hevesle parlıyordu. Alia'nın geri çekilmeye çalışması, o adamın vücudunun tamamını görmesinden başka bir işe yaramadı. Adam inanılmayacak kadar şişmandı; üstündeki cüppedeki hafif kabarıklıklar, vücut ağırlığını taşımak için portatif süspansörler kullandığını gösteriyordu.

Adam, "Görüyorsun ki annenin babasından başkası değilim," diye gürledi. "Beni tanıyorsun. Bir zamanlar Baron Vladimir Harkonnen'dım."

Alia, "Sen... sen ölüsün!" diye inledi.

"Tabii ki ölüyüm tatlım! İçindekilerin *çoğu* ölü zaten. Ama sana benden başka gerçekten yardım etmek isteyen yok. Onlar seni anlamıyor."

Alia, "Git," diye yalvardı. "Ah, lütfen git."

Baron, "Ama yardıma ihtiyacın var torunum," diye itiraz etti.

Gözleri kapalı olmasına karşın Baron'ın görüntüsünü seyreden Alia, *Ne kadar heybetli görünüyor,* diye düşündü.

Baron tatlı dille, "Sana yardım etmeye hazırım," dedi. "Buradaki diğerlerinin tek amacı bilincini tamamen ele geçirmek. Hepsi de seni kovmak istiyor. Oysa ben... sadece kendime ait küçük bir köşe istiyorum, o kadar."

Alia'nın içindeki diğer hayatlar yeniden bağrışmaya başladı. O korkunç dalga tekrar kabararak onu yutacak gibi olurken, Alia annesinin çığlıklarını duydu. *O ölmedi,* diye düşündü.

Baron, "Susun!" diye emretti.

Alia bu emri kendi iradesiyle destekleyerek tüm bilincine yaydı.

İçine çöken sessizlik serin duş etkisi yaratırken, küt küt atan kalbinin yavaşlayıp normal atış hızına dönmeye başladığını hissetti. Baron usulca, yatıştırıcı bir sesle, "Görüyorsun ya?" dedi. "Birlik olursak bizi kimse yenemez. Sen bana yardım et, ben de sana yardım edeyim."

Alia, "Ne... ne istiyorsun?" diye fısıldadı.

Kapalı gözkapaklarında gördüğü tombul yüzde düşünceli bir ifade belirdi. "Ahhh, sevgili torunum, birkaç basit hazzın peşindeyim, o kadar," dedi Baron. "Arada sırada birkaç saniyeliğine duyularını kullanmama izin ver. Bunu kimsenin bilmesine gerek yok. Mesela: Sevgilinin kollarındayken, hayatının küçük bir kısmını paylaşayım. Çok şey mi istiyorum?"

"Ha... hayır."

Baron, "Güzel, güzel," diye kıkırdadı. "Karşılığında sana çeşitli şekillerde faydam dokunabilir, sevgili torunum. Sana tavsiye verebilir, yol gösterebilirim. İçten ve dıştan yenilmez olursun. Düşmanlarını ezer geçersin. Ağabeyin unutulur ve sen tarihe geçersin. Gelecek senin olur."

"Ama... diğerlerinin... kontrolü ele geçirmesine izin vermezsin, değil mi?"

"Onlar bize karşı koyamaz! Tek başımızayken bizi yenebilirler ama birlikteyken hiçbir şey yapamazlar. Bak, göstereyim. Dinle."

Baron sustu ve görüntüsü kayboldu; geri çekilmişti. Diğer hayatlardan hiçbiri anı, sima ya da sesle ortaya çıkmadı.

Rahatlayan Alia titreyerek nefes verdi.

Nefes verirken aklından bir düşünce geçti. Bu kendisine ait bir düşünce gibiydi ama ardında suskun sesler olduğunu hissetti.

Eski Baron kötü biriydi. Babanı öldürdü. Seni ve Paul'ü de öldürecekti. Denedi ama başaramadı.

Sonra Baron'un sesini duydu ama yüzünü görmedi: "Tabii ki seni öldürecektim. Yoluma çıkmamış mıydın? Ama artık o mesele kapandı. Sen kazandın evlat! Yeni gerçek sensin."

Alia başını sallayarak bu sözleri onaylarken, yanağının bankın sert yüzeyine sürtündüğünü hissetti.

Mantıklı konuşuyor, diye düşündü. Bene Gesseritlerin bir sözü aklına geldi, ki bu açıdan bakınca da Baron'un sözleri mantıklı görünüyordu: "*Tartışmanın amacı gerçeğin doğasını değiştirmektir.*"

Evet... Bene Gesseritler bu teklifi kabul ederdi.

"Kesinlikle!" dedi Baron. "Ben ölüyüm, sen ise yaşıyorsun. Benim varlığım sallantıda. Senin içindeki bir anı-benliğim, o kadar. Emrine amadeyim. Sana verebileceğim derin tavsiyeler karşılığında da çok az şey istiyorum."

Alia, Baron'u sınamak için, "Şimdi ne yapmamı tavsiye edersin?" diye sordu.

"Dün gece verdiğin karar canını sıkıyor," dedi Baron. "Paymon'ın o sözü gerçekten söyleyip söylemediğini merak ediyorsun. Belki de Javid, Paymon'un onun yerine geçmesinden korkmuştu. Şüphelendiğin bu, değil mi?"

"Evet."

"Duyduğun şüphe de keskin gözlemlerinden kaynaklanıyor, değil mi? Javid seninle giderek daha samimi olmaya başladı. Bu Duncan'ın bile gözünden kaçmadı, değil mi?"

"Bunu biliyorsun."

"Peki öyleyse. Javid ile sevgili ol ve..."

"Hayır!"

"Duncan için mi kaygılanıyorsun? Ama kocan bir mentat gizemci. Fiziksel eylemler onu etkilemez, gücendirmez. Bazen sana ne kadar soğuk davrandığını fark etmedin mi?"

"A-ama o..."

"Duncan'ın mentat yönü, Javid'i mahvetmek için bu yola başvurduğunu öğrenirse sana anlayış gösterir."

"Mahvetmek..."

"Elbette! İnsan gerektiğinde tehlikeli araçlar kullanabilir ama bunlar palazlanıp fazla tehlikeli olunca bir kenara atılmalıdır."

"Öyleyse... neden... yani..."

"Ahhh, şapşalım benim! Alacağın değerli ders sebebiyle."

"Anlamıyorum."

"Bir şeyin değerinin kabul edilmesi ne kazandırdığına bağlıdır, sevgili torunum. Javid sana kayıtsız şartsız itaat etmeli, mutlak otoriteni hiç sorgulamadan kabullenmeli ve..."

"Ama bu *dersin* neresi ahlaklı...?"

"Salak salak konuşma torunum! Ahlak her zaman pragmatizmde temellenmelidir. Sezar'ın hakkını filan boş vereceksin. Kazandığın zafer en derin arzularını yansıtmıyorsa neye yarar? Javid'in erkeksiliğine bayılmıyor musun?"

Alia yutkundu; bunu itiraf etmekten nefret etse de, içindeki gözlemcinin karşısında çırılçıplaktı. "E-evet."

"Güzel!" Başının içindeki o ses nasıl da neşeliydi. "Şimdi birbirimizi anlamaya başladık. Onu yatağına alıp, kulu kölesi olduğuna inandırarak aciz duruma düşüreceksin; sonra da Paymon'ı sorarsın. Gülerek, şaka yollu sor. Javid yalan söylediğini itiraf eder etmez, billurbıçağını onun kaburgalarının arasına daldır. Ahhh, akan kanı aldığın hazzı öyle artıracak ki..."

Alia, "Hayır," diye fısıldadı; ağzı dehşetten kupkuru kesilmişti. "Hayır... hayır... hayır..."

"Öyleyse senin yerine ben yaparım," dedi Baron. "Bunun yapılması şart; sen de biliyorsun. Sen uygun koşulları hazırla, gerisini bana..."

"Hayır!"

"Korktuğun öyle bariz ki torunum. Ama merak etme, duygularını ancak geçici olarak devralabilirim. Seni kusursuzca taklit edebilecek kişiler var... ama bunu biliyorsun zaten. Oysa ben... ahhh, insanlar benim varlığımı hemen fark eder. Fremen Kanunu'nda zapt edilenlere ne yapılması emredilir bilirsin. Seni anında öldürürler. Evet... seni bile. *Bunun* olmasını istemediğimi biliyorsun. Senin için Javid'i öldüreceğim, ardından da geri çekileceğim. Senin tek yapman gereken..."

"İyi tavsiye dediğin bu muydu?"

"Seni tehlikeli bir araçtan kurtaracak. Ayrıca aramızda işlevsel bir ilişki kurulmasını sağlayacak çocuğum; bu ilişki sayesinde ileriye dönük kararlar almayı öğreneceksin ve..."

"Ben mi öğreneceğim?"

"Elbette!"

Alia gözlerini elleriyle örtüp düşünmeye çalıştı ama düşüncelerini içindeki o varlıktan gizleyemeyeceğini biliyordu; hatta bu düşünce bile o varlığa ait olabilirdi.

Baron tatlı dille, "Boşuna canını sıkıyorsun," dedi. "O Paymon denen herif tam bir..."

"Hata yaptım! Yorgundum, o yüzden de acele karar verdim. Paymon'ın gerçekten o sözü söyleyip söylemediğini araştırmalıydım..."

"Aslında doğru davrandın! Verdiğin kararları Atreideslerin o saçma sapan eşitlik ilkesi gibi soyut kavramlara göre değerlendiremezsin. Uykunu kaçıran buydu, Paymon'ın ölümü değil. Verdiğin karar doğruydu! Paymon da bir başka tehlikeli araçtı. Toplumsal düzeni korumak için öyle davrandın. Hükümlerin iyi bir sebebi olmalı; *adalet* gibi saçma sapan kavramlara dayanarak hüküm verilmemeli! Hiçbir yerde eşit adalet diye bir şey yoktur. Öyle yapay bir dengeye ulaşmaya çalışmak toplumsal huzursuzluğa yol açar."

Paymon hakkında verdiği kararı Baron'un desteklemesi Alia'nın hoşuna gitmişti ama onun savının gayri ahlaki temeli karşısında afallamıştı.

"Eşit adalet ilkesi... Atreideslerin..." Alia ellerini indirdi ama gözlerini açmadı.

"Bütün rahip yargıçlarına bu hataya düşmemelerini tembihlemelisin," dedi Baron. "Verilen kararların değeri ancak toplumsal düzenin korunmasına katkılarıyla ölçülmeli. Eşit adalet ilkesi yüzünden çöken uygarlıkların haddi hesabı yok. Böyle salakça şeyler çok daha önemli olan doğal hiyerarşileri yıkar. Herhangi bir bireyin önemi ancak toplumunun bütünüyle olan ilişkisiyle belirlenir. Topluma mantıklı adımlar atması emredilmezse, hiç kimse onun içinde kendine yer bulamaz... en alttakiler de, en üsttekiler de. Hadi ama torunum! Halkının sert annesi olmalısın. Düzeni korumak senin görevin."

"Paul'ün yaptığı her şey..."

"Ağabeyin öldü... başarısız biriydi o!"

"Sen de öldün!"

"Doğru... ama öngöremeyeceğim bir kaza yüzünden. Hadi, sözümü dinle de şu Javid'i ortadan kaldıralım."

Bu fikrin içini ısıttığını hisseden Alia çabucak, "Bunu düşünmeliyim," dedi. *Bunu yaparsam sırf Javid'e haddini bildirmek için yapacağım,* diye düşündü. *Onu öldürmeme gerek yok. Bu arada, o salak sahiden kendini ele verebilir... yatağımda.*

Bir ses, "Kiminle konuşuyorsunuz Leydim?" diye sordu.

Şaşıran Alia bir an o sesin kendisinin içindeki şamatacı kalabalıktan birine ait olduğunu sandı ama sesi tanıyınca gözlerini açtı. Alia'nın amazon muhafızlarının başı Ziarenka Valefor bankın yanında duruyordu; o Fremen'in hava koşullarıyla yıpranmış sert yüzünde kaygılı bir ifade vardı... kaşları çatıktı.

Alia bankta doğrulup oturarak, "İçimdeki seslerle konuşuyorum," dedi. O dikkat dağıtıcı seslerin kesilmesi, kendini toplamasını sağlamıştı.

"İçinizdeki seslerle Leydim. Evet." Bu bilgi karşısında Ziarenka'nın gözleri parladı. Kutsal Alia'nın başka kimsede bulunmayan gizli yeteneklere sahip olduğunu herkes bilirdi.

"Javid'i odama getir," dedi Alia. "Onunla konuşmam gereken ciddi bir mesele var."

"Odanıza mı Leydim?"

"Evet! Yatak odama."

"Emredersiniz Leydim." Muhafız dönüp gitmeye davrandı.

"Bir saniye," dedi Alia. "İdaho Efendi, Tabr Siyeçi'ne gitti mi?"

"Evet Leydim. Talimatınıza uyup şafaktan önce yola çıktı. Onu çağırtmamı ister..."

"Hayır. Bu meseleyi ben hallederim. Bu arada Zia, Javid'in odama geldiğini kimse bilmemeli. Onu bizzat sen getir. Bu çok önemli bir mesele."

Muhafız belindeki billurbıçağa dokundu. "Leydim, şahsınıza yönelik bir tehdit varsa..."

"Evet, bir tehdit var ve Javid'den kaynaklanıyor olabilir."

"Ahhh, Leydim, belki de onu getirmesem daha iyi..."

"Zia! Onunla başa çıkamaz mıyım sanıyorsun?"

Muhafız, kurt gibi gülümsedi. "Bağışlayın Leydim. Onu hemen yatak odanıza getiriyorum ama... izninizle kapınızın önüne muhafız koyacağım."

"Sadece sen dur," dedi Alia.

"Peki, Leydim. Hemen gidiyorum."

Alia, Ziarenka'nın uzaklaşmasını seyrederken, kendi kendini onaylarcasına başını salladı. Demek muhafızları Javid'i sevmiyordu. Bu da Javid'in aleyhine bir puandı. Ama yine de Javid değerliydi... çok değerliydi. Alia'nın Jacurutu'ya gitmesini sağlayacak anahtardı. Oraya gidince de...

Alia, "Belki de haklıydın Baron," diye fısıldadı.

İçindeki ses, "Görüyorsun ya!" diye kıkırdadı. "Ahhh, sana yardım etmek keyifli olacak evlat; üstelik bu daha başlangıç..."

Başarılı bir dinin savunması gereken, popüler tarihe dair yanılsamalar vardır: Kötüler asla başarılı olamaz; güzelleri ancak cesurlar hak eder; dürüstlük her zaman iyidir; eylemler sözlerden daha etkilidir; erdemli olan hep kazanır; hayırlı bir iş yapan zaten ödülünü almıştır; bir insan ne kadar kötü olursa olsun ıslah edilebilir; dini tılsımlar insanı iblisler tarafından zapt edilmekten korur; kadim sırları ancak kadınlar anlayabilir; zenginler mutsuzluğa mahkûmdur...

–Missionaria Protectiva Eğitim Elkitabı'ndan

Derisi kösele gibi olan Fremen, "Adım Muriz," dedi.

Kaya zemininde oturduğu mağaradaki baharat lambasının titrek ışığı, aslında koridor girişleri olan kara delikleri ve rutubetli duvarları göz önüne seriyordu. O koridorlardan birinden su şıpırtıları gelmekteydi; su sesleri Fremen cennetinin başlıca özelliklerinden olsa da, Muriz'in karşısında el ve ayakları bağlanmış halde oturan altı adam o ritmik şıpırtılardan hoşlanmıyordu. Odada bir ölü-damıtıcısının küflü kokusu vardı.

Koridorlardan birinden gelen on dört standart yaşlarında bir delikanlı, Muriz'in solunda durdu. Elinde tuttuğu, baharat lambasının donuk sarı ışığında parıldayan, kınsız bilurbıçağı kaldırıp, bağlı adamların her birine kısa süreliğine doğrulttu.

Muriz delikanlıyı göstererek, "Bu oğlum Hasan Tarık; birazdan erkeklik sınavına girecek," dedi.

Muriz genzini temizleyip altı tutsağı birer birer süzdü. Karşısında yarım daire şeklinde oturan adamların elleri arkadan, bacakları da bağdaş kurarak oturacakları şekilde, ba-

harat lifi halatlarıyla sımsıkı bağlanmıştı. Halatların uçları, boyunlarında sıkı birer ilmik oluşturacak şekilde bağlıydı. Damıtıcı-giysilerinin boyun kısımları kesilmişti.

Bağlı adamlar, Muriz'in bakışlarına cesurca karşılık verdi. İkisinin üstünde bol dışdünya giysileri olması, bir Arrakeen şehrinin zenginlerinden olduklarını gösteriyordu. Bu ikisinin cildi diğerlerine kıyasla daha pürüzsüz ve açık renkliydi, diğer dördünün kuru yüz derisi ve iri kemikleriyse çölde doğduklarının kanıtıydı.

Muriz de çöl halkına benziyordu ama aksız gözleri öyle çukurlaşmıştı ki baharat lambasının ışığı bile onları aydınlatamıyordu. Oğlu onun tamamlanmamış bir kopyasıydı sanki; basık yüzü, içinde kopan fırtınayı gizleyemiyordu.

"Biz Kovulmuşlar arasında özel bir erkeklik sınavı uygulanır," dedi Muriz. "Oğlum bir gün Shuloch'ta yargıç olacak. Gerektiği şekilde davranabilecek mi görmeliyiz. Yargıçlarımız ne Jacurutu'yu ne de çaresiz kaldığımız günü unutmalı. Kralizec, yani Tayfun Savaşı kalplerimizde yaşar." Bunların törensel sözler olduğu adamın monoton sesinden belliydi.

Muriz'in karşısındaki yumuşak yüzlü şehirlilerden biri kımıldanıp, "Bizi tutsak alıp tehdit etmekle hata yapıyorsunuz," dedi. "*Ümmilere* sorun çıkarmaya gelmedik."

Muriz başıyla onayladı. "Kişisel bir dinsel uyanış arayışında olduğunuz için geldiniz, değil mi? Güzel. Aradığınızı bulacaksınız."

Yumuşak yüzlü adam, "Eğer bize..." diye söze başladı.

Arkasında duran esmer çöl Fremeni, "Kapa çeneni salak!" diye bağırdı. "Bunlar su hırsızları. Köklerini kazıdığımızı sanmıştık."

Yumuşak yüzlü tutsak, "Şu eski masal," dedi.

"Jacurutu masaldan ibaret değildir," dedi Muriz. Tekrar oğlunu gösterdi. "Hasan Tarık'ı takdim ettim. Ben buranın *ârifasıyım*; sizi yargılayacak tek kişiyim. Oğlum da iblisleri tanımak üzere eğitilecek. Eski yöntemlerden iyisi yoktur."

Yumuşak yüzlü adam, "Biz de çöle bu yüzden geldik zaten," diye itiraz etti. "Eski yöntemleri seçtik; çölde gezinerek..."

Muriz esmer tutsakları göstererek, "Bu kiralık rehberlerle," dedi. "Cennete giden yolu satın mı alacaktınız?" Oğluna baktı. "Hazır mısın Hasan?"

"Halkımızın katledildiği o geceyi epey düşündüm," dedi Hasan. Sesi huzursuz ve gergindi. "Bize su borçları var."

"Baban sana onlardan altısını veriyor," dedi Muriz. "Suları bizim. Gölgeleriyse senindir; sonsuza dek seni koruyacaklar. Gölgeleri seni iblislere karşı uyaracak. *Âlemü'l-Misâl'e* geçtiğinde kölen olacaklar. Ne diyorsun oğlum?"

"Babama teşekkür ederim," dedi Hasan. Öne doğru kısa bir adım attı. "Kovulmuşlar arasında erkekliğe geçmeyi kabul ediyorum. Bu su bizim suyumuzdur."

Delikanlı sözünü bitirmesinin ardından tutsakların yanına gitti. Soldan başladı; en soldaki adamı saçından tutarak başını kaldırdı ve billurbıçağını adamın gıdısından yukarı doğru saplayarak beynini deldi. Bunu adamın kanını olabildiğince az dökecek şekilde, ustaca yapmıştı. Tutsaklar arasında sadece yumuşak yüzlü, şehirli Fremen itiraz etti; delikanlı saçını tutunca çığlık atmaya başladı. Diğerleri ise Hasan Tarık'a tükürdü; eski âdetlere göre bunun anlamı, "*Bak, suyumu hayvanlar alacaksa ona hiç değer vermiyorum!*" demekti.

Delikanlı işini bitirince Muriz el çırptı. Yardımcılar gelip cesetleri sularının alınması için ölü-damıtıcısına taşımaya başladı.

Ayağa kalkan Muriz, yardımcıların cesetleri taşımasını derin soluklarla izleyen oğluna baktı. "Artık erkek oldun," dedi. "Düşmanlarımızın suyu köleleri besleyecek. Bu arada, oğlum..."

Hasan Tarık dönüp dikkatle, vahşi bir ifadeyle babasına baktı. Delikanlı gergince gülümsüyordu.

"Vaiz bunu asla öğrenmemeli," dedi Muriz.

"Anladım baba."

"İşini iyi yaptın," dedi Muriz. "Shuloch'a gelenler sağ bırakılmamalı."

"Evet baba."

"Sana güvenildi, önemli görevler verildi," dedi Muriz. "Seninle gurur duyuyorum."

Medeni bir insan ilkelleşebilir. Bunun anlamı, o kişinin yaşam tarzının değişmiş olmasıdır. Üstünde yaşanılan toprakla, bu toprağın hayvan ve bitkileriyle birlikte eski değer yargıları da değişir. Bu yeni hayatta, genellikle doğa adı verilen çok boyutlu ve bağlantılı olaylara dair pratik bilgilere ihtiyaç duyulur. Böyle doğal sistemlerin atalet gücüne saygı duymak gerekir. İnsanın bu pratik bilgileri edinip saygı duymaya başlamasına "ilkelleşmek" denir. Tam tersi de aynı ölçüde geçerlidir elbette: İlkeller medenileşebilir ama ağır psikolojik hasar alma pahasına.

–Leto Tefsiri
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Ganimet, "Nasıl emin olabiliriz?" diye sordu. "Bu çok tehlikeli."

"Daha önce test etmiştik," dedi Leto.

"Ama bu kez aynısı olmayabilir. Eğer..."

"Başka seçeneğimiz yok," dedi Leto. "Baharat kullanmamamız gerektiğinde hemfikirsin."

Ganimet iç geçirdi. Böyle tartışmaktan hoşlanmıyor, kardeşinin hissettiği zorunluluğu anlıyordu. Kendi gönülsüzlüğünün altında yatan korkunun sebebini de biliyordu. İç dünyanın tehlikelerini görmek için Alia'ya bakmaları yeterliydi.

Leto, "Eee?" diye sordu.

Ganimet tekrar iç geçirdi.

Özel mekânlarından birinde, anneleriyle babalarının eskiden sık sık birlikte gelip *beledde* günbatımını izlediği kayalığa bakan dar mağara ağzında bağdaş kurmuş oturuyorlardı. İki saat önce akşam yemeği yemişlerdi; şimdi ikizler için fi-

ziksel ve zihinsel egzersiz yapma vaktiydi. Zihinlerini çalıştırmayı seçmişlerdi.

"Yardım etmezsen tek başıma deneyeceğim," dedi Leto.

Bakışlarını kardeşinden alan Ganimet mağara girişini diğer taraftan kapatan, nem geçirmez siyah örtülere baktı. Leto ise çöle bakmayı sürdürüyordu.

Bir süredir konuştukları dil öylesine kadimdi ki, artık adı bile unutulmuştu. Başka hiç kimsenin anlayamayacağı bu dil sayesinde çekinmeden konuşabiliyorlardı. Alia bile, kendi karmaşık iç dünyasından uzak durduğundan bu dili çok az biliyordu.

Leto derin nefes aldı; rüzgârın girmediği bu oyukta Fremenlerin mağara siyeçlerine özgü post kokusu vardı. Ama buranın siyeç gibi uğultulu, rutubetli ve sıcak olmaması ikizlere rahatlatıcı geliyordu.

"Yol gösterilmesine ihtiyacımız olduğuna katılıyorum," dedi Ganimet. "Ama eğer biz..."

"Gani! Yol gösterilmesinden fazlasına ihtiyacımız var. Korunmaya ihtiyacımız var."

"Belki de korunmamız imkânsızdır." Ganimet dönüp kardeşinin gözlerinin içine baktı; Leto sabırla bekleyen bir avcı hayvanın dikkatli bakışlarıyla karşılık verdi. Bu ifade, yüzünün sakinliğiyle hiç uyuşmuyordu.

"Zapt edilmekten kurtulmalıyız," dedi Leto. O kadim dilin özel mastarını kullanmıştı; söylenişi ve zaman kipi nötr ama ifade açısından son derece aktif bir formdu bu.

Ganimet, Leto'nun ne demek istediğini anlamıştı.

Monoton bir sesle, "Mohw'pwium d'mi hish pash moh'm ka," diye karşılık verdi. *Ruhumun ele geçirilmesi, binlerce ruhun ele geçirilmesi demektir.*

"Çok daha fazlası," dedi Leto.

"Tehlikenin farkındasın ama yine de ısrar ediyorsun." Ganimet soru sormamış, beyanda bulunmuştu.

"Wabun 'k wabunat!" dedi Leto. *Ayağa kalkan yükselir!*

Leto, yaptığı seçimin gerekliliğinin bariz olduğu kanısındaydı. Bu işi yapmak, aktif olmak en iyisiydi. Geçmişi şimdiki zamana getirip zemberek gibi kurmalı ve geleceklerine doğru boşanmasını sağlamalıydılar.

Ganimet, "Muriyat," diye fısıldayarak boyun eğdi. *Severek yapmalıyız.*

"Elbette." Leto tamamen katıldığını göstermek için elini salladı. "Sonra da tavsiye alırız, tıpkı ebeveynimiz gibi."

Suskun kalan Ganimet boğazındaki yumrudan kurtulmak için yutkundu. İçgüdüsel olarak güneye, engin *ergin* içlerine baktı; loşlukta, günün son ışığı altında gri kumullar uzanıyordu. Babası çölün içlerine yaptığı son yolculukta o yönde yürümüştü.

Leto ise aşağıdaki, kayalığın dibindeki siyeç vahasının yeşilliklerine bakmaktaydı. Aşağıya alacakaranlık hâkim olsa da, Leto orada tanıdık şekil ve renkler seçebiliyordu: Kanâtla sulanan bitkileri çevreleyen taş hattına dek uzanan, bakır rengi, altın rengi, kırmızı, sarı, pas rengi, koyu kızıl çiçekler. Taşların ardında, yabancı bitkiler ve aşırı su yüzünden ölmüş Arrakis canlılarının kalıntılarından oluşan pis kokulu şerit, çöle karşı bir engel teşkil ediyordu.

Bir süre sonra Ganimet, "Hazırım," dedi. "Başlayalım."

"Evet, hepsinin canı cehenneme!" Leto bu sert tavrının etkisini azaltmak için uzanıp Ganimet'in koluna dokunarak, "Lütfen Gani... o şarkıyı söyle," dedi. "İşimi kolaylaştırır."

Ganimet yavaşça yaklaşıp Leto'ya yaslandı ve sol kolunu onun beline doladı. İki kez derin nefes aldı, genzini temizledi ve annelerinin babalarına sık sık okuduğu şarkıyı yüksek ve tiz bir sesle söylemeye başladı:

"İşte, verdiğin sözden azat ediyorum seni;
Tatlı sular döküyorum üstüne.
Hayattır bu rüzgârsız yerde kazanacak olan:
Sevgilim, sen bir sarayda yaşayacaksın,

Düşmanlarınsa düşecek boşluğa.
Birlikte el ele yürüyoruz
Sevginin sana tarif ettiği bu yolda.
Sana mutlaka yolu göstereceğim
Çünkü benim aşkım sarayındır senin..."

Ganimet'in sesi yavaşça hafifleyerek, bir fısıltının bile bozabileceği çöl sessizliğinde yitip giderken, Leto iç dünyasına giderek daha fazla gömüldüğünü; anıları yakın geçmişinden genlerin üstüne yayılmış babasına dönüştüğünü hissetti.

Kısa süreliğine Paul olmalıyım, dedi kendine. *Yanımdaki Gani değil; verdiği bilgece tavsiyelerle defalarca hayatımızı kurtaran sevgili Chani'm o.*

Ganimet ise tam tahmin ettiği gibi, korkutucu bir rahatlıkla annesinin kişilik-belleğine bürünüvermişti. Bu iş kadınlar için çok daha kolaydı... ve çok daha tehlikeliydi.

Ganimet birden boğuklaşan bir sesle, "Şuraya bak sevgilim!" dedi. Yükselmiş İlk Ay'ın soğuk ışığında, turuncu bir alev kavisinin uzaya doğru düşercesine göğe yükseldiğini gördüler. Leydi Jessica'yı getiren nakliye gemisi, şimdi baharat yüküyle birlikte yörüngedeki ana gemiye dönüyordu.

Leto o an hayatının en yoğun anımsamasını yaşadı; anılar çınlayan parlak çanlar gibiydi. Bir an için başka bir Leto'ya... Jessica'nın Dük'üne dönüştü. Bu anıları bir kenara itti, çünkü bu gerekliydi; ama aşkın verdiği yürek sızısını ve ıstırabı hissetmişti bile.

Paul olmalıyım, diye kendine hatırlattı.

Dönüşüm gerçekleşirken korkutucu bir ikilik hissine kapıldı; sanki Leto, üstüne babasının görüntüsü düşen karanlık bir ekrandı. Hem kendi bedenini hem de babasınınkini hissediyordu ve aralarında titreşen farklılıklar onu yenip üste çıkma tehdidinde bulunuyordu.

"Baba, yardım et bana," diye fısıldadı.

Hissettiği rahatsız edici titreşimler geçti ve farkındalığı

yeni bir kimliğe bürünürken, Leto kimliği bir kenara çekilip olanları seyretmeye başladı.

Paul'ün sesiyle, "Gördüğüm son kehanet hayali henüz gerçekleşmedi," dedi. Ganimet'e döndü. "Ne gördüğümü biliyorsun."

Ganimet sağ eliyle onun yanağına dokundu. "Çöle ölmeye mi gittin sevgilim? Öldün mü?"

"Belki ölmüşümdür ama o kehanet hayali... hayatta kalmam için yeterli sebep değil mi?"

Ganimet, "Kör olarak mı?" diye sordu.

"Öyleyken bile."

"Nereye gitmiş olabilirsin ki?"

Leto derin, titrek bir nefes aldı. "Jacurutu'ya."

"Sevgilim!" Ganimet'in yanaklarından yaşlar süzülmeye başladı.

"Kahraman Muad'Dib tamamen yok edilmeli," dedi Leto. "Yoksa bu çocuk bizi kaostan kurtaramaz."

"Altın Yol," dedi Ganimet. "Güzel bir hayal değil."

"Olası tek hayal."

"Öyleyse Alia başaramadı..."

"Hem de hiç. Bunun kanıtlarını görüyorsun."

"Annen dönmekte geç kaldı." Kendi sözünü başıyla onaylayan Ganimet'in çocuksu yüzünde Chani'nin bilge ifadesi vardı. "Başka bir kehanet hayali olabilir mi? Belki de eğer..."

"Hayır sevgilim. Henüz yok. Bu çocuk henüz geleceğe bakıp sağ salim geri dönebilecek seviyede değil."

Bedeni tekrar titreyerek nefes alınca, Gözlemci-Leto babasının yeniden kanlı canlı bir bedende yaşama ve insanların dünyasında kararlar verme arzusunun derinliğini hissetti... Babası geçmişteki hatalarını telafi etmeyi öyle çok istiyordu ki!

"Baba!" diye seslendi; sesi başının içinde yankılandı.

İçindeki babasının muazzam bir irade gücüyle geri çekildiğini, duyularını ve kaslarını yavaşça, gönülsüzce serbest bıraktığını hissetti.

Yanından gelen ses, Chani'nin sesi, "Sevgilim," diye fısıldayınca, Leto'nun babasının geri çekilmesi yavaşladı. "Neler oluyor?"

"Biraz daha kal," dedi Leto; bunu kendi sesiyle, boğuk ve tereddütlü de olsa kendi sesiyle söylemişti. Sonra, "Chani, bize söylemelisin: Alia'nın başına gelen şeyden... nasıl kurtulabiliriz?" diye sordu.

Ama yanıt veren, Leto'nun içindeki Paul oldu; duraksayarak, uzun aralıklarla konuşsa da sesi Leto'nun içsel kulağına ulaşıyordu: "Kesin bir çözüm yok. Bana da... az kalsın... ne olacaktı... gördün."

"Ama Alia..."

"Lanet olası Baron onu ele geçirdi!"

Leto boğazının kupkuru kesilip yanmaya başladığını hissetti.

"Baron... benim de içimde mi?"

"Senin içinde... ama... ben... biz yapamıyoruz... bazen hissediyoruz... birbirimizi ama sen..."

Leto, "Düşüncelerimi okuyamıyor musun?" diye sordu. "O şekilde öğrenemez misin... Baron'un..."

"Bazen düşüncelerini hissedebiliyorum... ama ben... biz... sadece senin farkındalığının... yansıması... yoluyla yaşıyoruz. Bizi hafızan yaratıyor. Tehlike... belirgin bellekte yatıyor. Ve... aramızdan bazıları... sağlıklarında gücü sevenler... ve ne pahasına olursa olsun... gücün etrafında toplananlar... onlar daha... belirgin olabiliyor."

Leto, "Daha mı güçlüler?" diye fısıldadı.

"Daha güçlüler."

"Gördüğün kehanet hayalini biliyorum," dedi Leto. "Baron'un beni ele geçirmesine izin vermektense sen olurum."

"Hayır, olmaz!"

Kendi kendine başını sallayan Leto, babasının geri çekilmek için ne kadar büyük bir irade gücü sarf ettiğini hissetmiş

ve başarısızlığın sonuçlarını kavramıştı. Zapt edilen kişi, *kim tarafından* zapt edilmiş olursa olsun Hilkat Garibesi'ne dönüşürdü. Bunu anlamak Leto'nun gücünü tazeledi; geçmişte yapılan hataların, kendisinin ve atalarının yaptığı tüm hataların ve kendi bedeninin anormal bir yoğunlukla bilincinde olmaya başladı. Onu güçsüzleştiren şey belirsizliklerdi; bunu artık anlıyordu. Bir an heves ile korku arasında bocaladı. Bedeni melanjı kehanet hayaline dönüştürme yetisine sahipti. Baharat sayesinde geleceği soluyabilir, Zaman'ın perdelerini parçalayabilirdi. Bunun cazibesine kapılmamak güç olduğundan, ellerini sımsıkı kenetleyip *prana-bindu* farkındalığına geçti. Bedenindeki arzu söndü. Bedeninde, kanında Paul'den aldığı derin bilgeliği taşıyordu. Geleceğin peşinde olanların istediği, yarınki yarış için bahis oynayıp kazanabilmekti. Oysa bunun yerine, tüm acılarını ve kalp atışlarını bildikleri bir hayatın içinde kısılı kalırlardı. Paul'ün son kehanet hayali ona bu tuzaktan çıkmanın iyi kötü bir yolunu göstermişti ve Leto o yolu izlemekten başka seçeneği olmadığını artık biliyordu.

"Yaşamanın güzelliği ve verdiği mutluluk, sürprizlerle dolu olmasıyla bağlantılıdır," dedi.

Kulağının içinde bir ses fısıldadı: "Ben bu güzelliği hep gördüm."

Leto başını çevirince Ganimet ile göz göze geldi; Ganimet'in gözleri ay ışığında parlıyordu. Leto bakışlarına Chani'nin bakışlarının karşılık verdiğini gördü. "Anne, geri çekilmelisin," dedi.

Chani, "Ahhh, öyle cazip ki!" diyerek Leto'yu öptü.

Leto onu itti. Sert bir sesle, "Kızının hayatını ele geçirmek mi istiyorsun?" diye sordu.

"Öyle kolay ki... salakça bir şekilde, öyle kolay ki," dedi Chani.

İçindeki babasının geri çekilmekte ne kadar zorlandığını anımsayan Leto paniğe kapılmaya başladığını hissetti. Ga-

nimet, Leto'nun babasını izleyip dinleyerek gerekli bilgileri edindiği gözlemci dünyasında kaybolmuş olabilir miydi?

"Bunu yaparsan senden tiksinirim anne," dedi Leto.

"Başkaları tiksinmez," dedi Chani. "Sevgilim ol."

"Sevgilin olursam... ikinize ne olur biliyorsun," dedi Leto. "Babam senden tiksinir."

"Asla!"

"Tiksinirim!"

Leto'nun gırtlağından ansızın, kendi iradesi dışında yükselen bu haykırışta, Paul'ün cadı annesinden öğrendiği kadim Ses tonlaması vardı.

Chani, "Öyle deme," diye inledi.

"Senden tiksinirim!"

"Lütfen... lütfen öyle deme."

Leto boğazını ovuşturdu; kaslarının hâkimiyeti tekrar kendisine geçmişti. "Senden tiksinecek. Sana sırt çevirecek. Tekrar çöle gidecek."

"Hayır... hayır..."

Chani başını iki yana salladı.

"Gitmelisin anne," dedi Leto.

"Hayır... hayır..." Ama Chani artık önceki kadar kendinden emin konuşmuyordu.

Leto ablasının yüzünü inceledi. Ganimet'in kasları nasıl da seğiriyordu! İçindeki karmaşa yüzünden okunuyordu.

Leto, "Git," diye fısıldadı. "Git."

"Haaayıııırrrr..."

Leto ablasını kolundan tutunca, kas ve sinirlerindeki kasılmaları hissetti. Kıvranmasına ve kolunu çekmeye çalışmasına aldırmayarak, onu bırakmadı. "Git... git..." diye fısıldadı.

Bir yandan da Gani'yi bu *ebeveyn oyununu* oynamaya ikna ettiği için kendini suçluyordu; eskiden sık sık oynadıkları bir oyundu bu ama son zamanlarda Ganimet istemez olmuştu. Leto kadınların gerçekten de içsel saldırılara karşı daha sa-

vunmasız olduğunu anladı. Bene Gesseritlerin korkusunun temelinde yatan buydu.

Saatler geçti; Ganimet'in bedeni, içinde süren mücadele yüzünden hâlâ titriyor ve kasılıyordu ama artık tartışmaya Leto'nun ablasının sesi de katılmıştı. Leto onun içindeki benlikle konuştuğunu, yalvardığını duyuyordu.

"Anne... lütfen..." Bir keresinde de: "Alia'yı gördün! Onun gibi mi olmak istiyorsun?"

Sonunda Ganimet, Leto'ya yaslanarak, "Kabul etti," diye fısıldadı. "Gitti."

Leto onun başını okşadı. "Gani, üzgünüm. Çok üzgünüm. Bunu bir daha asla istemeyeceğim senden. Bencillik ettim. Affet beni."

"Affedecek bir şey yok," dedi Ganimet; büyük fiziksel efor sarf etmişçesine soluk soluğaydı. "Bilmemiz gereken bir sürü şey öğrendik."

"Annemiz sana çok şey anlattı," dedi Leto. "Ama bunları daha sonra konuşuruz..."

"Hayır! Şimdi konuşalım. Haklıydın."

"Altın Yol'um konusunda mı?"

"Lanet olası Altın Yol'un konusunda, evet!"

"Gerekli verilerle desteklenmedikçe mantık bir işe yaramaz," dedi Leto. "Ama ben..."

"Babaannemiz eğitimimizde bize yol göstermek ve... Hilkat Garibesi olup olmadığımızı anlamak için gelmiş."

"Duncan da öyle diyor. Bunu zaten bili..."

Ganimet, "Vardığı sonuç kusursuzdu," diye onayladı; sesi artık güçlenmişti. Yaslandığı kardeşinden ayrılıp, şafak öncesi sessizliğinin hâkim olduğu çöle baktı. Bu mücadele, bu bilgi onlara koca bir geceye mal olmuştu. Nem mühürlerinin ardında bekleyen Kraliyet Muhafızları epey açıklama yapmak durumunda kalmış olmalıydı. Leto hiçbir şekilde rahatsız edilmemelerini emretmişti.

"Genellikle insanlar yaşlandıkça kurnazlaşır," dedi Leto.

"Peki ama içimizdeki bunca yaşlı kişiden ne öğreniyoruz?"

"Gördüğümüz evren kesinlikle yalnızca fiziksel bir evren değil," dedi Ganimet. "Babaannemizi de yalnızca bir babaanne olarak görmemeliyiz."

Leto, "Haklısın, bu çok tehlikeli olur," diyerek ablasına katıldı. "Ama sorduğum soru..."

"Kurnazlıktan daha önemli şeyler vardır," dedi Ganimet. "Önceden tasavvur edemediğimiz şeyleri algılayabilmek için farkındalığımızda bir yer ayırmalıyız. Annem bu yüzden... sık sık Jessica'dan bahsediyordu. Sonunda bu gece, ikimiz de içsel yer değiştirmeyi kabul ederek karşı karşıya geldiğimizde, bana çok şey anlattı." İç geçirdi.

"Onun babaannemiz olduğunu *biliyoruz*," dedi Leto. "Dün onunla saatlerce baş başa kaldın. Bu yüzden mi..."

"Eğer izin verirsek, sahip olduğumuz *bilgiler* ona nasıl davranacağımızı belirleyecek," dedi Ganimet. "Annem beni bu konuda uyarıp durdu. Babaannemizin bir lafını söyledi ve..." Ganimet kardeşinin koluna dokundu. "...o sözün babaannemizin sesiyle içimde yankılandığını duydum."

"Seni uyardı demek," dedi Leto. Bu düşünceden huzursuz olmuştu. Bu dünyada güvenilir hiçbir şey yok muydu?

"En ölümcül hataların çoğu, geçerliliği kalmamış varsayımlardan kaynaklanır," dedi Ganimet. "Annemin tekrarlayıp durduğu, babaanneme ait söz buydu."

"Tam Bene Gesseritlere uygun bir söz."

"Eğer... eğer Jessica, Rahibeler Birliği'ne tamamen geri döndüyse..."

Leto, "Bu bizim için çok tehlikeli olur," diyerek ablasının sözünü tamamladı. "Onların Kuisatz Haderah'ının... erkek Bene Gesseritlerinin kanını taşıyoruz."

"Ona ulaşma arayışından vazgeçmeyecekler ama bizden vazgeçebilirler," dedi Ganimet. "Bu iş için babaannemizi kullanabilirler."

"Başka bir yol daha var," dedi Leto.

"Evet, birbirimizle... çiftleşmemiz. Ama çekinik kalıtsal özelliklerimizin bu birleşmede sorun yaratabileceğini biliyorlar."

"Bu kumar üstüne konuşmuş olmalılar."

"Babaannemizle de konuşmuşlardır. Bu yoldan hiç hoşlanmadım."

"Ben de."

"Yine de soylu akrabaların birbiriyle evlenmesi görülmemiş şey değil..."

Leto ürpererek, "Bana iğrenç geliyor," dedi.

Ganimet onun ürperdiğini hissedince sustu.

"Güç," dedi Leto.

Aralarındaki benzerliklerin tuhaf simyası sayesinde Ganimet, kardeşinin düşüncelerinin hangi yöne kaydığını biliyordu. "Kuisatz Haderah'ın gücü başarısız olacaktır," diyerek ona katıldı.

"Onların istediği şekilde kullanılırsa," dedi Leto.

Tam o sırada çöl ufkunda güneş doğdu. Havanın ısınmaya başladığını hissettiler. Kayalığın dibindeki ekili alanlarda renkler oynaştı. Grimsi yeşil yaprakların mızrağı andıran gölgeleri toprağa düşüyordu. Dune'un gümüşi güneşinin alçaktan yolladığı yumuşak sabah ışığı, kayalıkların arasındaki korunaklı kısımda bulunan, altın sarısı ve mor gölgelerle kaplı, yeşillikli vahayı gözler önüne seriyordu.

Leto ayağa kalkıp gerindi.

"Öyleyse Altın Yol'u seçiyoruz," dedi Ganimet; aslında bunu Leto'ya olduğu kadar kendine de söylemişti... babalarının gördüğü son kehanet hayalinin Leto'nun rüyalarına karışıp eridiğini biliyordu.

Arkalarındaki nem mühürlerine bir şey sürtündü ve oradan mırıltılar geldi.

Leto gizli konuşmak istediklerinde kullandıkları kadim dile geri döndü: "L'ii ani howr samis sm'kwi owr samit sut."

Bu söz, verdikleri kararın kendini farkındalıklarına yer-

leştirdiğini gösteriyordu. Anlamı şuydu: *Birlikte ölümün içine yürüyeceğiz, sadece birimiz olanları anlatmak için geri dönebilecek olsa da.*

Ganimet de ayağa kalktı ve birlikte nem mühürlerinden geçerek siyeçe geri döndüler; ikizler odalarına giderken muhafızları ayağa kalkıp onları takip etti. Bu sabah onlara yol veren insanların ikizlere karşı davranışlarında bir farklılık vardı; muhafızlarla bakışıyorlardı. Kutsal bilgelerin geceyi çöl kayalıklarında tek başlarına geçirmesi eski bir Fremen âdetiydi. Bu tüm Ümmilerin ettiği bir gece ibadetiydi. Bunu Paul Muad'Dib de yapmıştı... Alia da. Şimdi de kraliyet ikizleri yapmaya başlamıştı.

Bu tavır değişikliğini fark eden Leto, Ganimet'e söyledi.

"Haklarında neye karar verdiğimizi bilmiyorlar," dedi Ganimet. "Gerçekten bilmiyorlar."

Leto hâlâ eski dili kullanarak, "Çok talihli bir başlangıç yapmak gerek," dedi.

Ganimet bir an duraksayıp düşüncelerini topladı. Sonra konuştu: "O an geldiğinde, kardeş için tutulan yas kesinlikle gerçek olmalı... hatta mezarın yapılışına dek sürmeli. Yürek uykunun peşinden gitmeli ki uyanış olmasın."

Bu sözler o kadim dilde son derece karmaşık bir ifadeyle, mastardan ayrı bir zamir tümleci kullanılarak söylenmişti. Bu sözdiziminde her cümlecik çeşitli anlamlara gelebilirdi ve bu anlamların herbirinin kendi içinde son derece belirgin olmasının yanı sıra aralarında ince bağlantılar da vardı. Ganimet'in söylediği şeylerden biri, Leto'nun planının onlar için ölüm riski taşıdığıydı ve bu ölümün gerçek ya da sahte olması fark etmezdi. Sonuçta meydana gelecek değişim ölüm gibi ya da kelimesi kelimesine "cenaze cinayeti" olacaktı. Ayrıca Ganimet'in sözlerinin genelinde, olanları anlatmak için *sağ kalacak*, yani *yaşam oyunu oynayacak* kişiye yönelik bir suçlama da vardı. O kişinin yapacağı en ufak hata tüm planı bozar ve Leto'nun Altın Yol'unun çıkmaz yola dönüşmesine yol açardı.

Leto, "Evet, son derece hassas bir mesele," diyerek ablasına katıldı. Ön odalarının kapı perdelerini açıp içeri girdiler.

İkizler Leydi Jessica'ya ayrılan odalara açılan kemerli geçide doğru yürürken, hizmetçiler arasındaki hareketlilik bir anlığına kesilmişti.

Ganimet, Leto'ya, "Sen Osiris değilsin," diye hatırlattı.

"Olmaya da çalışmam zaten."

Ganimet kardeşini durdurmak için kolundan tuttu. "Alia darsatay haunus m'smow," diye uyardı.

Leto ablasının gözlerine baktı. Sahiden de Alia'nın eylemleri pis bir koku yayıyordu; bunu babaanneleri de fark etmiş olmalıydı. Leto, Ganimet'e takdirle gülümsedi. Ganimet kadim dili Fremen batıl inançlarıyla birleştirip, kabilenin alamet olarak kabul ettiği son derece temel bir imgeye değinmeyi başarmıştı. *M'smow,* yani yaz gecelerinin pis kokusu, iblisler tarafından öldürülmenin habercisiydi. İsis ise şimdi dilini konuştukları halkın iblis ölüm tanrıçasıydı.

"Biz Atreidesler cüretkârlığımızla tanınırız; imajımızı korumalıyız," dedi Leto.

"Neye ihtiyacımız varsa *alalım*," dedi Ganimet.

"Yoksa bizim yerimize naiplik yapanın karşısında dilenci durumuna düşeriz," dedi Leto. "Alia buna bayılır."

"Ama planımız..." Ganimet cümlenin gerisini getirmedi.

Leto, *Planımız dedi,* diye düşündü. Demek ki Ganimet planı artık iyice benimsemişti. "Planımız şadufla* tarla sulamaya çalışmak gibi," dedi Leto.

Ganimet başını çevirerek, artık geride bıraktıkları ön odaya baktı. Sabahın post kokuları sonsuz başlangıçları hissettiriyordu. Ganimet, Leto'nun aralarındaki özel dili kullanma tarzını seviyordu. *Şadufla tarla sulamak.* Bir taahhüttü bu. Leto planlarını oldukça zahmetli bir tarım işine benzetmişti: Gübrelemek, sulamak, yabani otları ayıklamak, fidelerin yerini değiştirmek, budamak... ama Fremen kültüründe bu

* Eski Mısır'da tarla sulamakta kullanılan alet.

çalışma aynı anda Bir Başka Dünya'da da gerçekleşir, orada ruhsal zenginliğin işlenmesini simgelerdi.

Kaya geçidin ortasında tereddütle dururlarken, Ganimet kardeşini süzdü. Leto'nun aslında iki farklı şey için istekte bulunduğunu giderek anlıyordu: Birincisi hem kendisinin hem de babalarının gördüğü Altın Yol hayali için, ikincisi ise planlarının gerektirdiği ve son derece tehlikeli olan efsane yaratma işinde Ganimet'in ona serbestlik tanıması için. Bu iş Ganimet'i korkutuyordu. Yoksa Leto gördüğü kehanet hayalinin bazı kısımlarını ondan gizlemiş miydi? Tıpkı babası gibi o da kendini insanlığa önderlik ederek yeni bir doğuş yaşatacak, ilahlaştırılma potansiyeli taşıyan biri olarak mı görüyordu... babası gibi olacağını mı görmüştü? Muad'Dib tarikatı, Alia'nın kötü idaresi ve Fremenleri kontrol eden ruhban-asker sınıfına verilen sınırsız yetki yüzünden artık yozlaşmıştı. Leto teceddüt istiyordu.

Ganimet, *Benden bir şeyler gizliyor,* diye düşündü.

Leto'nun gördüğü rüyaya dair anlattıklarını yeniden gözden geçirdi. Leto o yanardöner rüyanın gerçek gibi olduğunu, bazen o rüyayı gördükten sonra saatlerce uyurgezer gibi dolandığını söylemişti. Rüyanın hiç değişmediğini de söylemişti.

"Çöldeyim. Parlak sarı gün ışığı var ama güneş yok. Sonra fark ediyorum ki güneş benim. Işığım bir Altın Yol oluşturuyor. Bunu fark edince kendi içimden çıkıyorum. Dönüp kendime bakıyorum; güneş olduğumu göreceğimi sanıyorum. Ama güneş değilim; bir çocuğun çizdiği çöp adam gibiyim... gözlerim yıldırıma benzer zikzaklı çizgiler şeklinde, kollarım ve bacaklarım da bastona benziyor. Sol elimde asa var, gerçek bir asa; onu tutan çöp adamdan çok daha ayrıntılı ve gerçek görünüyor. Asa hareket edince ödüm patlıyor. Asa hareket ederken uyandığımı hissediyorum ama hâlâ rüya gördüğümü biliyorum. O zaman bir şeyin içinde olduğumu fark ediyorum; benimle birlikte hareket eden bir zırhın içindeyim. Zırhı göremesem de hissediyorum.

O zaman korkum geçiyor, çünkü bu zırh bana on bin insanın gücünü veriyor."

Ganimet ona bakarken Leto kolunu çekip kurtarmaya, Jessica'nın odasına doğru yürümeye devam etmeye çalıştı. Ama Ganimet direndi.

"Belki de bu Altın Yol diğer yollardan daha iyi değildir," dedi.

Leto başını eğip, aralarında uzanan taş zemine baktı; Ganimet'in şüphelerinin güçlenerek geri geldiğini sezmişti. "Yapmalıyım," dedi.

"Alia zapt edildi," dedi Ganimet. "Aynı şey bizim de başımıza gelebilir. Hatta belki çoktan geldi de henüz farkında değiliz."

"Hayır." Leto başını iki yana sallayarak Ganimet ile bakıştı. "Alia direndi. Onun içindekileri güçlendiren buydu. Alia kendi gücüne yenildi. Oysa biz kendi içimizi araştırmaya, kadim dilleri ve bilgileri arayıp bulmaya cesaret ettik. Biz zaten içimizdeki hayatların birleşimiyiz. Onlara direnmiyoruz; onlarla birlikte hareket ediyoruz. Dün gece babamızdan bunu öğrendim. Öğrenmem gereken buydu."

"Bana öyle bir şey söylemedi."

"Sen annemizi dinledin. O yüzden de biz..."

"Az kalsın kaybolup gidiyordum."

"Yoksa hâlâ içinde güçlü mü?" Leto'nun yüzü korkuyla gerildi.

"Evet... ama sanırım sevgisiyle beni koruyor. Onunla tartışırken çok iyiydin." Annesinin kendisinin içindeki yansımasını düşünen Ganimet, "Benim için annemiz şimdi diğerleriyle birlikte *Âlemü'l-Misâl'de* ama cehennemin meyvesini tattı," dedi. "Artık onu korkmadan dinleyebilirim. Diğerlerine gelince..."

"Evet," dedi Leto. "Ben de babamı dinledim ama sanırım ismini aldığım dedemin tavsiyesine uyuyorum aslında. Belki de adaş olmamız bunu kolaylaştırıyor."

"Babaannemize Altın Yol'dan bahsedip bahsetmemek konusunda tavsiye aldın mı?"

Leto, Leydi Jessica'ya hasır tepsiyle kahvaltısını götüren hizmetçinin onlara sürtünerek geçip gitmesini bekledi. Hizmetçi geçerken havaya yoğun baharat kokusu yayıldı.

"Babaannemiz hem içimizde hem de kendi bedeninde yaşıyor," dedi Leto. "Yani ona ayrı ayrı iki kez danışabiliriz."

Ganimet, "Ben bu işte yokum," diye itiraz etti. "O riske bir daha girmem."

"O zaman ben girerim."

"Onun Rahibeler Birliği'ne geri döndüğünde hemfikiriz sanıyordum."

"Evet. Başlangıçta Bene Gesserit idi, sonra kendi başına hareket etti, en sonunda da tekrar Bene Gesserit oldu. Ama unutma ki onda da Harkonnen kanı var, hatta bizden de fazla; yaşadığımız içsel paylaşıma da yabancı değil."

"Ama onunki çok yüzeysel," dedi Ganimet. "Hem sorumu yanıtlamadın."

"Ona Altın Yol'dan bahsedeceğimi sanmıyorum."

"Belki ben bahsederim."

"Gani!"

"Yeni Atreides tanrılarına ihtiyacımız yok! Biraz insanlığa ihtiyacımız var!"

"Bunu ne zaman inkâr ettim ki?"

"Etmedin." Ganimet derin bir nefes alıp başını çevirdi. Ön odadaki hizmetçiler geçidin önünde toplanmış, onlara bakıyordu. O ikisinin konuştuğu kadim dili anlamasalar da, tartıştıklarını ses tonlarından anlamışlardı.

"Bunu yapmalıyız," dedi Leto. "Başaramazsak kendi bıçaklarımızın üstüne düşerek intihar etmekten başka çaremiz kalmaz." Bunu ifade etmek için "suyunu kabile sarnıcına dökmek" anlamına gelen Fremen deyişini kullanmıştı.

Ganimet bir kez daha ona baktı. İstemese de bu sözlere katılmak zorundaydı. Ama kendini duvarların arasında

kapana kısılmış gibi hissediyordu. Ne yaparlarsa yapsınlar eninde sonunda hesap gününün geleceğini ikisi de biliyordu. Ganimet bunu içindeki anı-hayatlardan aldığı bilgilerden öğrenmişti ama deneyimlerinden faydalanmakla bu psişelere verdiği güçten artık korkuyordu. İçinde, gölgelerin arasında pusuda bekleyen harpiler, iblisler gibiydiler.

Bedenini ele geçirmiş ama sonra bırakmış olan annesi hariç. Ganimet o içsel mücadeleyi hatırladıkça hâlâ ürperiyordu, çünkü Leto'nun ikna yeteneği olmasa savaşı kaybedeceğini biliyordu.

Leto, Altın Yol'unun bu kapandan çıkmanın yolu olduğunu söylemişti. Ganimet onun içtenliğine güvenmek zorundaydı ama Leto'nun gördüğü kehanet hayalinin tamamını anlatmaması canını sıkıyordu. Leto'nun planı geliştirmek için onun zengin yaratıcılığına ihtiyacı vardı.

Ganimet'in şüphelerini bilen Leto, "Sınanacağız," dedi.

"Baharatla değil."

110 "Belki baharatla da. Ama çölde ve Zapt Edilme Sınavı'yla sınanacağımız kesin."

Ganimet, "Zapt Edilme Sınavı'ndan hiç bahsetmemiştin!" diye suçladı. "Bu da gördüğün rüyaya dahil mi?"

Boğazı kupkuru kesilen Leto yutkunmaya çalışırken, sınav meselesini ağzından kaçırdığı için kendine küfretti. "Evet."

"Yani... zapt edileceğiz, öyle mi?"

"Hayır."

Ganimet sınavı düşündü... eski bir Fremen âdeti olan bu inceleme genellikle korkunç bir ölümle sonuçlanırdı. Demek ki bu plan sandığından da karmaşıktı. Onları bıçak sırtında yürümeye itecekti ve sağa ya da sola düşerlerse delirmeleri işten değildi. Ganimet'in aklından geçenleri bilen Leto, "Güç, akıl hastalarını cezbeder," dedi. "Her zaman. Kendi içimizde bundan sakınmalıyız."

"Zapt edilmeyeceğimize... emin misin?"

"Altın Yol'u yaratırsak zapt edilmeyiz."

Ganimet hâlâ ikna olmamıştı. "Sana çocuk yapmayacağım Leto," dedi.

Başını iki yana sallayan Leto kendini ele vermemeye çalışarak, kadim dilin resmi formuyla konuştu: "Ablam benim... seni kendimden çok severim ama istediğim bu değil."

"Tamam öyleyse, babaannemizin yanına gitmeden önce bir meseleyi daha konuşalım. Alia bıçaklansa pek çok sorunumuz hallolur."

"Buna inanmak çamurda iz bırakmadan yürüyebileceğimize inanmaktan farksız," dedi Leto. "Hem Alia'nın kime bu fırsatı verdiği görülmüş?"

"Şu Javid hakkında dedikodular var."

"Duncan'ın boynuzları çıkmaya başladı mı?"

Ganimet omuz silkti. "Bir zehir, iki zehir." Kraliyet ailesinden olanların arkadaşlarını tehdit boyutlarına göre sınıflandırma alışkanlığından –ki evrendeki tüm hükümdarlarda görülürdü– yaygın olarak bu şekilde bahsedilirdi.

"Benim planımı uygulamalıyız," dedi Leto.

"Diğer yol daha temiz olabilir."

Leto, Ganimet'in içindeki şüpheleri nihayet bastırdığını ve onun planını kabul ettiğini verdiği karşılıktan anladı. Bunu anlamak onu mutlu etmedi. Kendi ellerine baktığını fark etti; kirlenip kirlenmeyeceklerini merak ediyordu.

Muad'Dib'in başarısı şuydu: O her bireyin bilinçaltındaki hazneyi, kökü ortak atalarımızın ilkel genlerine dek uzanan bilinçsiz bir anı bankası olarak gördü. Her birimizin ortak kökenimize olan uzaklığımızı ölçebileceğimizi söylerdi. Bunu görmek ve söylemekle cesurca bir atılım yapmış oldu. Muad'Dib genetik belleği, süregelen evrimin parçası haline getirmeye soyundu. Böylece Zaman'ın perdelerini aşarak, gelecek ile geçmişi yek hale getirdi. Muad'Dib'in oğlunda ve kızında vücut bulmuş eseri işte buydu.

–HÂRİKU'L-ÂDE
Arrakis Ahdi

112 Farad'n dedesinin kraliyet sarayının bahçesinde uzun adımlarla yürürken, gölgesinin Salusa Secundus'un güneşinin tepeye doğru yükselmesiyle birlikte kısalmasını seyrediyordu. Kendisine eşlik eden iriyarı Başar'a ayak uydurmakta biraz zorlanıyordu.

"Emin değilim Tyekanik," dedi. "Evet, bir tahta oturmak çok cazip elbette ama..." Derin nefes aldı. "...öyle çok ilgi alanım var ki."

Az önce Farad'n'ın annesiyle ağır bir tartışma yaşamış olan Tyekanik, Prens'e yan gözle bakınca, on sekizinci doğum gününe yaklaşan delikanlının vücudunun güçlenmekte olduğunu fark etti. Wensicia'yla olan benzerliği her geçen gün azalan Farad'n, giderek dedesi Shaddam'a benzemekteydi; tıpkı onun gibi, özel uğraşlarını hükümdarlığın getirdiği sorumluluklara yeğliyordu. Shaddam'a sonunda tahtını kaybettiren buydu elbette. Shaddam bir yönetici olarak fazla yumuşak başlı olmuştu.

"Bir seçim yapmalısınız," dedi Tyekanik. "Ah, hobilerinizin bir kısmına da zaman ayırabileceksiniz şüphesiz ama..."

Farad'n alt dudağını kemirdi. Vazife hissi onu burada kalmaya zorlasa da canı sıkılıyordu. Kumalabalığı deneylerinin yapıldığı kayalık bölgeye gitmeyi çok daha fazla yeğlerdi. İşte o gerçekten müthiş potansiyel taşıyan bir projeydi: Atreideslerin baharat tekeli kırılabilirse her şey mümkün olabilirdi.

"Emin misin, o ikizler ortadan kaldırılacak mı?"

"Hiçbir şey kesin değil Prensim ama büyük ihtimalle evet."

Farad'n omuz silkti. Suikastler hâlâ soyluların hayatının bir parçasıydı. Dilleri, önemli kişileri ortadan kaldırmanın yollarına ilişkin ince permütasyonlarla doluydu. Bir içeceğin mi yoksa yiyeceğin mi zehirli olduğu tek sözcükle ifade edilebilirdi. Farad'n, Atreides ikizlerinin zehirleneceğini tahmin ediyordu. Bu hoşuna gitmiyordu. İkizler her açıdan çok ilginçti.

Farad'n, "O zaman Arrakis'e taşınmamız mı gerekecek?" diye sordu.

"En iyi seçim bu olur; böylece en büyük baskı noktasına yerleşmiş oluruz." Farad'n'ın bir şey sormak istediğini ama bir türlü soramadığını fark eden Tyekanik, bunun ne olabileceğini merak etti.

Çalı çitin köşesinden sapıp, dev siyah güllerle çevrili fıskiyeli havuza doğru yürürlerken Farad'n, "Kaygılıyım Tyekanik," dedi. Çitin ardında bahçıvanların budama yaptığı duyuluyordu.

Tyekanik onu konuşturmak için, "Neden?" diye sordu.

"Şey, din değiştirmiş olman..."

Tyekanik ikna edici konuştuğunu umarak, "Bu tuhaf bir şey değil ki Prensim," dedi. "Bu din içimdeki savaşçıya hitap ediyor. Sardaukarlara uygun bir din." En azından bu doğruydu.

"Evet... ama din değiştirmen nedense annemin çok ho-

şuna gitmiş gibi görünüyor." Tyekanik, *Lanet olası Wensicia!* diye düşündü. *Oğlunu işkillendirmiş.*

"Annenizin ne düşündüğü umurumda değil," dedi Tyekanik. "Din kişisel bir meseledir. Ama belki de anneniz bu dine geçmemin tahta çıkmanıza faydası olabileceğini düşünüyordur."

Farad'n, "Ben de öyle düşünmüştüm," dedi.

Tyekanik, *Ahhh, bu çocuk cin gibi,* diye düşündü. "Bu dini incelerseniz, onu seçmemin sebebini hemen anlarsınız," dedi.

"Muad'Dib'in... öğretisini mi? Ama o her şeyden önce bir Atreides idi."

"Ne diyebilirim ki? Tanrı'nın işine akıl sır ermez," dedi Tyekanik.

"Anlıyorum. Söylesene Tyek, neden şimdi benimle yürüyüşe çıkmak istedin? Neredeyse öğlen oldu; bu saatte genellikle annemin emriyle bir yerlere gidersin."

Tyekanik fıskiyeli havuz ile ardındaki dev güllere bakan bir taş bankın yanında durdu. Şırıltısı içini rahatlatan sudan gözünü ayırmadan konuştu: "Prensim, annenizin hoşuna gitmeyebilecek bir şey yaptım." *Buna inanırsa, annesinin o lanet olası planı işe yarar,* diye düşündü. Tyekanik bir yanıyla, Wensicia'nın planının başarısız olmasını umuyordu. *O lanet olası Vaiz'i buraya getirmek delilik. Hem de ne pahasına!*

Tyekanik suskun kalınca Farad'n, "Pekâlâ Tyek, ne yaptın?" diye sordu.

"Rüyalardan geleceği okuyan birini buraya getirdim," dedi Tyekanik.

Farad'n yanındaki Başar'a dik dik baktı. Yaşlı Sardaukarlardan bazıları rüya yorumlama oyununa düşkündü, özellikle de "Rüya Ustası" Muad'Dib tarafından yenilgiye uğratılmalarından beri. Eski güç ve ihtişamlarını geri kazanmanın yolunu rüyalarında bulabileceklerini düşünüyorlardı. Ama Tyekanik bu oyundan hep uzak durmuştu.

Farad'n, "Tyek, sen böyle şeylere inanmazdın," dedi.

Tyekanik havuza bakmayı sürdürerek, "Artık yeni bir dinim var ve ancak ona göre konuşabilirim," dedi. Vaiz'i buraya getirme riskine girmelerinin sebebi, dinden konuşmak için bahane yaratmaktı elbette.

Farad'n, "Öyleyse ona göre konuş," dedi.

"Emredersiniz Prensim." Tyekanik dönüp, Corrino Hanedanı'nın izleyeceği yola dair tüm hayallerinin damıtılıp odaklandığı delikanlıya baktı. "Din ve devlet. Hatta bilimsel mantık ve iman ve daha da fazlası: İlerleme ve gelenekler... Muad'Dib'in öğretisinde bütün bunlar bağdaştırılır Prensim. Muad'Dib uzlaşmaz zıtların ancak insanların inançlarında, bazen de hayallerinde var olduğunu öğretir. İnsan geçmişte geleceği keşfeder ve her ikisi de bir bütünün parçasıdır."

Farad'n bir türlü kurtulamadığı şüphelere karşın bu sözlerden etkilendiğini hissetti. Tyekanik'in sesinde gönülsüz bir içtenlik vardı; sanki bunları istemeye istemeye söylüyordu.

"O... o rüya yorumcusunu bu yüzden mi bana getirdin?"

"Evet Prensim. Belki de rüyalarınız Zaman'a nüfuz ediyordur. Evrenin tutarlı bir bütün olduğunu kavradığınızda, içsel benliğinize dair bilincinizi geri kazanırsınız. Rüyalarınız da... şey..."

Farad'n, "Ama sana rüyalarımdan öylesine bahsetmiştim," diye itiraz etti. "İlginçtiler, o kadar. Onları ciddiye alacağın hiç aklıma..."

"Prensim, sizin yaptığınız hiçbir şey önemsiz olamaz."

"Gururumu okşuyorsun Tyek. O adamın büyük sırların yanıtını bildiğine gerçekten inanıyor musun peki?"

"Evet Prensim."

"Öyleyse annemin itirazlarını boş verelim."

"O adamla görüşecek misiniz?"

"Tabii ki... madem onu annemin siniri bozulsun diye getirdin."

Tyekanik, *Benimle alay mı ediyor?* diye merak etti. "Sizi uyarmalıyım... o ihtiyar maske takıyor," dedi. "Körlerin tenleriyle görmelerini sağlayan bir Ix cihazı."

"Adam kör mü?"

"Evet Prensim."

"Kim olduğumu biliyor mu?"

"Ona söyledim Prensim."

"Tamam. Hadi onun yanına gidelim."

"Prensim burada bir dakika beklerse, kendisine o adamı getireceğim."

Farad'n havuzlu bahçeye bakıp gülümsedi. Bu saçmalık için burası biçilmiş kaftandı. "Ona rüyalarımı anlattın mı?"

"Sadece genel olarak Prensim. Sizin bizzat anlatmanızı isteyecektir."

"Tamam. Burada bekliyorum. Getir bakalım."

Sırtını dönen Farad'n, Tyekanik'in hızla uzaklaştığını duydu. Çalı çitin hemen ardında çalışan bahçıvanın kahverengi kepini ve yeşil çalıların üst kısımlarını budamakta kullandığı makasının parıltılarını görüyordu. Makasın hareketleri hipnotikti.

Farad'n, *Bu rüya meselesi tam bir saçmalık,* diye düşündü. *Tyek'in bana danışmadan böyle bir şey yapması yanlıştı. O yaşta din değiştirmesi tuhaf zaten. Şimdi de rüyalara taktı.*

Az sonra arkasından ayak sesleri geldiğini duydu. Tyekanik'in canlı adımlarının tanıdık sesinin yanı sıra, ayaklarını sürüyerek yürüyen birini de duyuyordu. Farad'n dönüp, yaklaşan rüya yorumcusuna baktı. Ix malı siyah tel örgülü maske, adamın yüzünü alnından gıdısına dek gizliyordu. Maskede göz deliği yoktu. Ixliler maskenin tamamının göz olduğunu söyleyerek övünürdü.

Tyekanik, Farad'n'a iki adım kala durdu; maskeli ihtiyar ise aralarında bir adımdan az mesafe kalana dek yaklaştı.

"Rüya yorumcusu," dedi Tyekanik.

Farad'n başıyla selam verdi.

Maskeli ihtiyar boğuk boğuk öksürdü; sanki midesindeki bir şeyi çıkarabilmek için kusmaya çalışıyordu.

Farad'n ihtiyardan yayılan ekşi baharat kokusundan rahatsız olmuştu. Bu koku, adamın vücudunu tamamen örten uzun, gri cüppeden geliyordu.

Farad'n, "Masken sahiden vücudunun bir parçası mı?" diye sorarken, rüya konusunun açılmasını geciktirmeye çalıştığını fark etti.

İhtiyar, "Onu taktığım sürece evet," diye yanıtladı; genizden gelen sesinde hafif Fremen aksanı vardı. "Rüyanız," dedi. "Anlatın bana."

Farad'n omuz silkti. *Neden olmasın?* Tyek, yaşlı adamı bu yüzden getirmişti. Yoksa başka bir sebep mi vardı? Birden şüpheye kapılan Farad'n, "Gerçekten rüyalardan geleceği mi okuyorsun?" diye sordu.

"Rüyanızı yorumlamaya geldim, Haşmetli Lordum."

Farad'n tekrar omuz silkti. Bu maskeli adam onu huzursuzlandırmıştı; Tyekanik'e göz atınca, onun kımıldamadan, kollarını kavuşturmuş halde havuza baktığını gördü.

İhtiyar, "Rüyanız," diye ısrar etti.

Farad'n derin nefes aldıktan sonra rüyasını anlatmaya başladı. Anlattıkça açılıp ayrıntılara giriyordu. Bir kuyudan yukarı doğru akan sudan, başının içinde atomlar halinde dans eden dünyalardan, kendini kumsolucanına dönüştürdükten sonra patlayarak toz bulutu haline gelen yılandan bahsetti. Yılandan bahsetmekte zorlandığını fark edince şaşırdı. Korkunç bir gönülsüzlüğe kapılması, konuşurken sinirlenmesine yol açtı.

Farad'n nihayet sustuğunda, ihtiyar hiç tepki vermeden öylece durdu. Yüzündeki siyah tel maske, adamın soluklarıyla birlikte hafifçe kımıldıyordu. Farad'n bekledi. Sessizlik uzadı.

Sonunda Farad'n, "Rüyamı yorumlamayacak mısın?" diye sordu.

"Yorumladım," dedi ihtiyar; sesi çok uzaktan gelir gibiydi.

"Eee?" Farad'n sesinin tiz çıktığını fark etti; demek ki rüyasını anlatırken gerilmişti.

İhtiyar hâlâ susuyor, öylece duruyordu.

Farad'n öfkeyle, "Konuşsana!" dedi.

"Yorumlarım demiştim," dedi ihtiyar. "Yorumumu söylerim demedim."

Bu kez Tyekanik bile sinirlenmişti; kollarını indirip yumruklarını sıktı. Dişlerini gıcırdatarak, "Ne?" dedi.

"Yorumumu söylerim demedim," dedi ihtiyar.

Farad'n, "Daha çok para mı istiyorsun?" diye sordu.

"Buraya gelmek için para istemedim." İhtiyarın soğuk sesindeki mağrurluk, Farad'n'ın öfkesini biraz olsun dindirdi. Bu ihtiyar her halükârda cesur adamdı. İtaatsizliği yüzünden ölebileceğini biliyor olmalıydı.

Farad'n tam konuşacakken Tyekanik, "İzninizle Prensim," dedi. Sonra ihtiyara döndü. "Yorumunu söylemek istememenin sebebini söyleyecek misin?"

"Evet Lordlarım. O rüya, böyle şeyleri açıklamamın anlamsız olacağını söylüyor."

Farad'n kendini tutamadı. "Yani demek istediğin, rüyamın anlamını zaten biliyor olduğum mu?"

"Belki de biliyorsunuzdur Lordum ama demek istediğim o değildi."

Tyekanik yaklaşıp Farad'n'ın yanında durdu. İkisi de yaşlı adama öfkeyle bakıyorlardı. "Ne demek istediğini açıkla," dedi Tyekanik.

Farad'n, "Evet," dedi.

"Bu rüya hakkında konuşsam... suyun ve tozun, yılanların ve solucanların derinine insem, tıpkı benim gibi sizin de başınızın içinde dans eden atomları analiz etsem... ahh, Haşmetli Lordum, sözlerim kafanızı karıştırmaktan başka işe yaramaz ve beni ısrarla yanlış anlarsınız."

Farad'n sert bir sesle, "Söyleyeceklerine kızmamdan mı

korkuyorsun?" diye sordu.

"Lordum! Zaten kızdınız."

Tyekanik, "Bize güvenmiyor musun? Mesele bu mu?" diye sordu.

"Cevaba çok yaklaştınız Lordum. İkinize de güvenmiyorum ve bunun sebebi çok basit: Siz de kendinize güvenmiyorsunuz."

"Tehlikeli bir noktaya doğru yürüyorsun," dedi Tyekanik. "Çok daha küçük saygısızlıkları yüzünden öldürülen insanlar oldu."

Başıyla onaylayan Farad'n, "Bizi fazla kızdırma," dedi.

İhtiyar, "Corrinoların öfkesinin ölümcüllüğü meşhurdur, Salusa Secundus Lordu," diye karşılık verdi.

Tyekanik, Farad'n'ı dizginlemek için kolundan tutup ihtiyara, "Seni öldürmemiz için bizi kışkırtmaya mı çalışıyorsun?" diye sordu.

Bu hiç aklına gelmemiş olan Farad'n, böyle bir davranışın nelere yol açabileceğini düşününce ürperdi. Kendine Vaiz diyen bu yaşlı adam... göründüğünden daha önemli biri olabilir miydi? Ölümü ne gibi sonuçlara yol açardı? Şehit yaratmak tehlikeli bir işti.

"Bence ne dersem diyeyim beni öldürmeyeceksiniz," dedi Vaiz. "Bence değerimin farkındasın Başar; Prensin de şimdi biraz anladı."

Tyekanik, "Prens'in rüyasını yorumlamayı kesinlikle ret mi ediyorsun?" diye sordu.

"*Yorumladım* dedim ya."

"Yorumunu bize söylemeyecek misin peki?"

"Beni suçluyor musunuz Lordum?"

Farad'n, "Bana nasıl bir faydan dokunabilir?" diye sordu.

Vaiz sağ elini kaldırdı. "Bu elimle çağırırsam Duncan Idaho gelir ve bana itaat eder."

Farad'n, "Neler saçmalıyor bu?" diye sordu.

Ama Tyekanik başını iki yana salladı; Wensicia ile yaptığı

tartışmayı hatırlamıştı. "Doğru söylüyor olabilir Prensim. Bu Vaiz'in Dune'da bir sürü müridi var."

Farad'n, "Neden Dune'lu olduğunu söylemedin?" diye sordu. Tyekanik'in yanıt vermesine fırsat kalmadan Vaiz, Farad'n'a döndü: "Lordum, Arrakis konusunda suçluluk duymamalısınız. Siz çağınızın bir ürünüsünüz, o kadar. Suçluluk duygusuna kapılan herkes bu düşünceyle teselli bulabilir."

"Suçluluk duygusu ha!" Farad'n çok sinirlenmişti.

Vaiz omuz silkmekle yetindi.

Bu hareketi tuhaf bir şekilde Farad'n'ın öfkesini geçirip keyfini yerine getirdi. Farad'n başını geriye atıp kahkahayı basınca, Tyekanik irkilerek ona baktı. Sonra Farad'n, "Seni sevdim Vaiz," dedi.

"Teşekkür ederim Prens," dedi ihtiyar.

Farad'n kıkırdamamaya çalışarak konuştu: "Sana sarayda bir daire bulacağız. Resmi rüya yorumcum olacaksın... yorumlarının tek kelimesini bile bana söylemesen de olur. Ayrıca Dune ile ilgili tavsiyeler verebilirsin. Orayı çok merak ediyorum."

"Bunu yapamam Prens."

Farad'n tekrar sinirlenmeye başladı. Siyah maskeye öfkeyle baktı. "Neden peki, söyler misin?"

Tyekanik tekrar Farad'n'ın koluna dokunarak, "Prensim," dedi.

"Ne var Tyek?"

"Onu buraya getirirken Lonca'yla bir anlaşma yaptık. Dune'a geri dönmesi gerekiyor."

"Arrakis'e geri çağrılıyorum," dedi Vaiz.

Farad'n "Neden?" diye ısrar etti. "Kim çağırıyor ki seni?"

"Sizinkinden daha büyük bir güç çağırıyor Prens."

Farad'n sorgulayıcı gözlerle Tyekanik'e baktı. "Yoksa bir Atreides casusu mu bu?"

"Sanmıyorum Prensim. Alia onun başına ödül koydu."

Farad'n tekrar Vaiz'e dönerek, "Atreidesler değilse, seni

çağıran kim peki?" diye sordu.

"Atreideslerden daha büyük bir güç."

Farad'n kendini tutamayıp kıkırdadı. Bunlar gizemci saçmalıklarıydı, o kadar. Tyek böyle salakça laflara nasıl kanabiliyordu? Bu Vaiz denen adamı *çağıran* şey... muhtemelen bir rüyaydı. Ama rüyaların ne önemi vardı ki?

Farad'n, "Vaktimi boşa harcadım Tyek," dedi. "Beni bu... bu sahtekârla neden görüştürdün ki?"

"Bu işte çifte kazanç var Prensim," dedi Tyekanik. "Bu rüya yorumcusu, Duncan Idaho'yu Corrino Hanedanı'nın casusu yapacağına söz verdi bana. Karşılığında tek istediği sizinle görüşüp rüyanızı yorumlamaktı." Tyekanik içinden ekledi: *En azından Wensicia'ya söylediği buydu!* Başar tekrar kuşkuya kapıldı.

Farad'n, "Rüyam senin için neden bu kadar önemli ihtiyar?" diye sordu.

"Rüyanızdan anladığım kadarıyla, muazzam olaylar mantıklı bir sonuca doğru ilerliyor," dedi Vaiz. "Hemen Dune'a geri dönmeliyim."

Farad'n, "Gitmeden önce bana hiçbir tavsiyede bulunmayarak gizemini koruyacaksın galiba," diye alay etti.

"Tavsiyeler tehlikelidir Prens. Ama isterseniz size birkaç söz söylemeye cesaret edebilirim; bunları tavsiye veya başka bir şey olarak görüp görmemek size kalmış."

Farad'n, "Dinliyorum," dedi.

Maskeli Vaiz, Farad'n'ın karşısında kaskatı durdu. "İktidarlar önemsiz görünen sebepler yüzünden kurulabilir ya da yıkılabilir Prens. Küçücük olaylar yüzünden! Mesela iki kadın arasındaki tartışma... belirli bir günde rüzgârın hangi taraftan estiği... bir hapşırık, bir öksürük, bir giysinin uzunluğu ya da bir ulağın gözüne kum kaçması. Tarihin gidişatını belirleyen şey, her zaman İmparatorluk bakanlarının verdiği mühim kararlar veya Tanrı'nın ellerini yönlendiren Rahiplerin tumturaklı lafları değildir."

Farad'n sebebini bilmese de bu sözlerden etkilendiğini hissetti.

Ama Vaiz'in bir sözü Tyekanik'in dikkatini çekmişti. Vaiz neden bir giysiden bahsetmişti? Tyekanik, Atreides ikizlerine gönderilen İmparatorluk giysilerini ve saldırmaya eğitilmiş kaplanları düşündü. Yoksa bu ihtiyar gizlice uyarıda mı bulunuyordu? Planın ne kadarını biliyordu?

Farad'n, "Bu nasıl tavsiye?" diye sordu.

"Başarılı olmak için, hedef belirleyip stratejinizi ona göre kurmalısınız," dedi Vaiz. "İnsan neye karşı strateji uygular? Belirli bir yerde, belirli insanlara karşı. Ama ayrıntılara ne kadar dikkat ederseniz edin, yine de ufak bir ayrıntı dikkatinizden kaçacaktır. Mesela strateji kurarken bir bölge valisinin karısının hırsını hesaba katabilir misiniz Prens?"

Tyekanik soğuk bir sesle araya girdi: "Neden stratejiden bahsedip duruyorsun Vaiz? Prensimin ne yapacağını düşünüyorsun ki?"

"O bir tahtı arzulamaya yönlendiriliyor," dedi Vaiz. "Ona iyi şanslar dilerim ama şanstan çok daha fazlasına ihtiyacı olacak."

Farad'n, "Tehlikeli laflar ediyorsun," dedi. "Böyle konuşmaya nasıl cüret edersin?"

"Hırsa kapılan kişi gerçeklere aldırmaz," dedi Vaiz. "Böyle konuşmaya cüret ediyorum, çünkü bir yol ayrımında duruyorsunuz. Takdir edilen biri haline gelebilirsiniz. Ama şu an etrafınız ahlaki kaygıları olmayan kişilerle, stratejiye odaklanmış danışmanlarla çevrili. Genç, güçlü ve dayanıklısınız ama karakterinizi geliştirecek üst düzey bir eğitim almamışsınız. Bu çok yazık, çünkü bahsettiğim zaafları taşıyorsunuz."

Tyekanik sert bir sesle, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Farad'n, "Sözlerine dikkat et," dedi. "Ne zaafıymış bu?"

"Nasıl bir toplumu yeğleyeceğinizi hiç düşünmemişsiniz," dedi Vaiz. "Tebaanızın beslediği umutları dikkate almıyorsunuz. Arzuladığınız İmparatorluk'un yapısını bile zihninizde

pek canlandırmış değilsiniz." Maskeli yüzünü Tyekanik'e çevirdi. "Sen güce odaklanmışsın ama gücün ince kullanım şekilleri ve tehlikeleri umurunda değil. Bu yüzden de geleceğin bariz bilinmeyenlerle, tartışan kadınlarla, öksürüklerle ve rüzgârlı günlerle dolu. Her ayrıntıyı görmeden nasıl tarihte yeni bir dönem açabilirsin ki? Kaba kuvvete odaklı beynin sana yardım edemez. Senin zaafın işte bu."

İhtiyarı uzun uzun süzen Farad'n, onun sözlerinin derin anlamları üstüne düşündü; Vaiz'in modası geçmiş kavramları ısrarla vurgulamasına şaşırmıştı. *Ahlakmış! Toplumsal hedeflermiş!* Bunlar evrim süreci içinde inanç ile aynı kefeye konacak masallardı, o kadar.

"Yeterince konuştuk," dedi Tyekanik. "Anlaştığımız bedel ne olacak Vaiz?"

"Duncan Idaho sizindir," dedi Vaiz. "Onu özenli kullanın. Paha biçilmez bir mücevherdir."

"Ona verecek uygun bir görevimiz var, merak etme," dedi Tyekanik. Farad'n'a baktı. "Prensim? İzninizle."

Farad'n, "Fikrimi değiştirmeden gönder onu," dedi. Sonra Tyekanik'e öfkeyle baktı. "Beni böyle kullanmandan hiç hoşlanmadım Tyek!"

"Onu bağışlayın Prens," dedi Vaiz. "Sadık Başarınız Tanrı'nın emrini yerine getiriyor ama bunun farkında değil." Eğilerek veda ettikten sonra uzaklaşmaya başladı; Tyekanik onu geçirmek için peşinden koştu.

Farad'n uzaklaşmalarını seyrederken, *Tyek'in benimsediği o dini araştırmalıyım,* diye düşündü. Sonra esefle gülümsedi. *Pabucumun rüya yorumcusu! Aman, ne olacak? Sonuçta rüyam önemsizdi.*

Ve rüyasında bir zırh gördü. Bu zırh kendi teni değildi; plaşçelikten daha sertti. Zırhına hiçbir şey işlemiyordu... ne bıçak, ne zehir, ne kum, ne de çölün tozu ya da bunaltıcı sıcağı. Sağ elinde Coriolis fırtınası çıkarma gücünü, toprağı sarsma ve yok edene kadar aşındırma gücünü taşıyordu. Gözlerini Altın Yol'a dikmişti ve sol elinde mutlak egemenlik asası vardı. Ve Altın Yol'un ötesine, ruhunun ve ölümsüz bedeninin besini olduğunu bildiği sonsuzluğa bakıyordu.

–Heighia, Kardeşimin Rüyası
Ganimet'in Kitabı'ndan

"İmparator olmamam benim için daha hayırlı olur," dedi Leto. "Hayır, babamın hatasına düştüğümü, bir bardak baharat suyu içip geleceğe baktığımı söylemiyorum. Sırf bencilliğimden böyle konuşuyorum. Ablam ve ben, bu halimizle yaşamayı öğrenmek için bir süre özgür olmalıyız."

Sustu ve soran gözlerle Leydi Jessica'ya baktı. Ganimet ile kararlaştırdıkları sözleri söylemişti. Şimdi babaannelerinin tepkisi ne olacaktı acaba?

Jessica, Tabr Siyeçi'nde kendisine ayrılmış odadaki korkürelerin loş ışığında torununu inceledi. Henüz buradaki ikinci gününün sabahında olmasına karşın, ikizlerin geceyi uyumadan siyeç dışında geçirdiklerine dair kaygı verici duyumlar almıştı. Dışarıda ne yapmışlardı? Gece iyi uyuyamamış olan Jessica, vücudunun bitkinlik yüzünden asitler salgıladığını hissediyordu; uzay limanındaki kritik performansının ardından yapması gereken her işin altından kalkmasını sağlayan hiper-düzeyden inmek zorundaydı. Kâbuslarında

gördüğü siyeçti burası... ama dışarıdaki çöl hatırladığı gibi değildi. *Bütün o çiçekler nereden gelmiş?* Etrafındaki hava da fazla nemliydi. Gençler damıtıcı-giysi disiplinine pek aldırış etmiyordu.

Jessica, "Sen nesin ki kendini tanımak için zamana ihtiyacın var çocuğum?" diye sordu.

Leto başını hafifçe iki yana salladı. Bu yetişkince hareketin çocuk bedenine sahip birinde tuhaf görüneceğini biliyordu; bu kadını şaşırtıp dengesini bozması gerektiğini kendine anımsattı. "Birincisi, ben çocuk değilim. Evet..." Göğsüne dokundu. "Bu bir çocuğun bedeni; buna şüphe yok. Ama ben çocuk değilim."

Jessica alt dudağını kemirdi; böyle yapmakla hislerini ele vermesi umurunda değildi. Yıllar önce bu lanet olası gezegende ölen Dük'ü, dudağını kemirdiğinde ona gülerdi. *Hâkim olamadığın tek tepkin bu,* derdi. *Bunu yaptığında, huzursuz olduğunu anlıyor ve titremeleri geçsin diye dudaklarını öpme ihtiyacı duyuyorum.*

Şimdi, Dük'ünün adını taşıyan bu torunu, sırf gülümseyip, "Huzursuzsun; dudaklarının titremesinden anlıyorum," demekle, Jessica'nın donakalmasına ve kalbinin küt küt atmasına yol açtı.

Jessica sakin görünebilmek için, Bene Gesserit eğitimiyle edindiği disiplini sonuna dek kullanmak zorunda kaldı. "Benimle alay mı ediyorsun?" demeyi başardı.

"Seninle alay etmek mi? Asla. Ama aramızdaki farkı açıkça belirtmeliyim. Çok eskiden katıldığın siyeç orjisini hatırlatayım; hani Eski Rahibe Ana içindeki hayatları ve anıları sana aktarmıştı. Sana odaklandı ve... o uzun sosis zincirini verdi; o sosislerden her biri bir insandı. Onlar hâlâ sende. Dolayısıyla Ganimet ile benim neler yaşadığımızı az çok biliyorsun."

Jessica onu sınamak için, "Peki ya Alia?" diye sordu.

"Bunu Gani'yle konuşmadınız mı?"

"Seninle de konuşmak istiyorum."

"Pekâlâ. Alia kendini reddetti ve en korktuğu şeye dönüştü. *İçsel-geçmiş* bilinçaltına itilip soyutlanamaz. Bu her insan için tehlikeli bir yoldur ama bizim gibi rahimde doğanlar için ölümden de beterdir. Alia hakkında söyleyeceklerim bu kadar."

"Demek çocuk değilsin," dedi Jessica.

"Milyonlarca yaşındayım. Bu yüzden de şimdiye kadar hiçbir insandan talep edilmemiş ayarlamalar yapmalıyım."

Jessica başıyla onayladı; şimdi daha sakindi ama Ganimet ile olduğundan çok daha temkinliydi. Bu arada, Ganimet neredeydi? Leto neden tek başına gelmişti?

Leto, "Eee babaanne, biz Hilkat Garibesi miyiz, yoksa Atreideslerin umudu muyuz?" diye sordu.

Jessica bu soruya aldırmadı. "Ablan nerede?"

"Alia'yı oyalıyor, bizi rahatsız etmesin diye. Bu gerekli. Ama Gani de benim söylediklerimden fazlasını söylemez zaten. Dün bunu fark etmedin mi?"

"Dün ne fark ettiğim beni ilgilendirir. Neden Hilkat Garibeliği gibi şeylerden bahsedip saçmalıyorsun?"

"Saçmalamak mı? Tipik Bene Gesserit samimiyetsizliğinden vazgeç babaanne. Yoksa karşılığını aynen alırsın; anılarını deşerim. Dudaklarının titremesinden fazlasını istiyorum."

Jessica başını iki yana salladı; karşısındaki, kendi kanından olan bu... *kişinin* soğukluğunu hissediyordu. Onun sahip olduğu güçten ürküyordu. Ses tonunu onunkine uydurmaya çalışarak, "Emellerim hakkında ne biliyorsun?" diye sordu.

Leto burnunu kıvırdı. "Babamın hatasına düşüp düşmediğimi araştırmana gerek yok. Zaman bahçemizin dışına bakmadım... en azından bakmaya çalışmadım. Geleceği her insanın yaşayabileceği *déjà vu* anlarından öğrenmek en iyisi. Kâhinliğin bir tuzak olduğunu *biliyorum*. Babamın hayatı, bu konuda bilmem gereken her şeyi söylüyor. Hayır babaanne: Geleceği tamamen bilmek, o gelecekte tamamen kısılı kalmak demektir. Zamanı çökerten bir şeydir bu. Şimdiki zaman geleceğe dönüşür. Ben özgür olmak istiyorum."

Jessica dilinin kımıldadığını hissetti; konuşmak istiyor ama konuşamıyordu. Leto'nun bilmediği ne söyleyebilirdi ki? Bu korkunçtu! *O benim! O sevgili Leto'm!* Bu düşünce onu afallattı. Karşısındaki çocuk maskesinin düşüp düşmeyeceğini, o simada dirilen sevgilisinin yüz hatlarının belirip belirmeyeceğini bir an merak etti... *Hayır!*

Leto başını eğip gözlerini kaldırarak onu süzdü. Evet, Jessica'yı kontrol edebiliyordu. "Kehanet konusundaki fikirlerin, ki umarım bu konu üstüne fazla düşünmüyorsundur, muhtemelen diğer insanlarınkinden farksız. Pek çok insan mesela yarın balina kürkünün fiyatının ne olacağını bilmek ister. Veya Harkonnenların ana gezegenleri Giedi Prime'ı tekrar yönetip yönetemeyeceğini? Ama bizim Harkonnenları tanımak için kâhin olmamıza gerek yok tabii, değil mi babaanne?"

Jessica oltaya gelmedi. Leto, Harkonnenların lanetli kanını taşıdığını biliyordu elbette.

Leto ısrarla, "Zaten Harkonnenlar kim ki?" diye devam etti. "Hayvan Rabban kim ki? Bizden değil mi? Neyse, konuyu dağıtmayayım. Kâhinlik denen popüler mitten, geleceği tam anlamıyla *bilmekten* bahsediyordum! Tamamen bilmekten! Böyle kesin bilgilerle ne servetler kazanılır... ve kaybedilir, değil mi? Sıradan insanlar böyle düşünür. Mantıkları şudur: Bir şeyin azı iyiyse, çoğunun daha da iyi olması gerekir. Ne güzel! Oysa herhangi birine hayatının eksiksiz senaryosunu versen, ölüm anına dek başına gelecek her şeyi anlatsan... ne korkunç bir armağan olurdu bu. Hayatı ne sıkıcı olurdu! Yaşadığı her anı eksiksiz bir şekilde önceden bilirdi. Hiçbir şey değişmezdi. Her tepkiyi, her lafı önceden bilirdi... hayatı sürekli tekrarlarla geçerdi..."

Leto başını iki yana salladı. "Cahilliğin avantajları vardır. Ben sürprizlerle dolu bir evrende yaşamak için dua ediyorum!"

Bu uzun bir konuşmaydı; Jessica, Leto'yu dinlerken, onun

hareketleri ve ses tonuyla babasına –kendisinin yitirdiği oğluna– çok benzediğini görüp şaşırmıştı. Fikirleri bile benziyordu: O sözleri Paul de söyleyebilirdi.

"Bana babanı anımsatıyorsun," dedi Jessica.

"Bu sana acı mı veriyor?"

"Bir bakıma evet ama onun senin içinde yaşadığını bilmek güzel."

"Ama onun içimde nasıl yaşadığını pek bilmiyorsun."

Jessica, Leto'nun soğuk sesindeki acı tonu fark etmişti. Çenesini kaldırıp torununun gözlerine baktı.

Leto, "Dük'ünün içimde nasıl yaşadığını da bilmiyorsun," diye devam etti. "Babaanne, Ganimet sensin! O sensin... öyle ki, babamızı doğurduğun ana dek sahip olduğun tüm sırları biliyor. Bana gelince! Tam bir anı kataloğuyum. Dayanmakta zorlandığım oluyor. Buraya bizi yargılamaya mı geldin? Alia'yı yargılamaya mı geldin? Asıl biz seni yargılamalıyız!"

Jessica karşılık vermeye çalıştı ama ne diyeceğini bilemedi. Leto ne yapıyordu? Neden farklı olduğunu vurguluyordu? Reddedilmek mi istiyordu? Alia gibi... Hilkat Garibesi mi olmuştu?

"Rahatsız oldun," dedi Leto.

"Evet, rahatsız oldum," dedi Jessica. Omuz silkti, bunun faydasız olduğunu bilse de. "Rahatsız oldum... sebebini de çok iyi biliyorsun. Aldığım Bene Gesserit eğitimini gözden geçirmişsindir eminim. Ganimet bunu itiraf etti. Alia'nın da aynı şeyi... yaptığını biliyorum. *Farklılığının* sonuçlarını biliyorsun."

Leto başını kaldırıp Jessica'ya rahatsız edici bir dikkatle baktı. Jessica'nınki gibi yorgun bir sesle, "Seninle görüşüp görüşmemekte epey kararsızdık," dedi. "Dudaklarının titreyişini tanıyoruz, tıpkı sevgilinin tanıdığı gibi. Yatak odanızda sevişirken Dük'ünün sana neler fısıldadığını istediğimiz an öğrenebiliriz. Zihnin bunu kabullenmiştir şüphesiz. Ama seni uyarıyorum... zihninle kabullenmen yetmez. Birimiz

Hilkat Garibesi olursa... bunun sorumlusu içimizdeki sen olabilirsin! Veya babam... ya da annem! Dük'ün! Herhangi biriniz bizi zapt edebilir... ve sonuç aynı olur."

Jessica göğsünün yandığını, gözlerinin yaşardığını hissetti. "Leto..." demeyi başardı; sonunda onun ismini söyleyebilmişti. Bunun tahmin ettiği kadar acı vermediğini görünce, kendini devam etmeye zorladı. "Benden ne istiyorsun?"

"Babaanneme öğretmek istiyorum."

"Neyi öğreteceksin?"

"Dün gece Gani'yle anne baba rolü oynadık; az kalsın sonumuz oluyordu ama çok şey öğrendik. İnsan koşulların farkındaysa bazı şeyler öğrenebilir. Eylemler önceden kestirilebilir. Alia'nın artık... seni kaçırmayı planladığı neredeyse kesin."

Bir anda yapılan bu suçlama karşısında afallayan Jessica gözlerini kırpıştırdı. Çok iyi bildiği ve defalarca kullandığı bir numaraydı bu: Karşıdakini belirli bir mantık çizgisine soktuktan sonra bambaşka bir açıdan saldırıp afallatmak. Derin bir nefes alarak kendini topladı.

"Alia'nın neler yaptığını ve... ne *olduğunu* biliyorum ama..."

"Babaanne, ona acımalısın. Aklın kadar kalbini de kullan. İlk kez yapacağın bir şey değil bu. Sen bir tehditsin; Alia da İmparatorluk'u istiyor... en azından dönüştüğü kişi istiyor."

"Peki ama senin Hilkat Garibesi olmadığını nereden bileyim?"

Leto omuz silkti: "İşte bu noktada kalbini kullanman gerek. Gani ile ben, Alia'nın nasıl kaybettiğini biliyoruz. Bütün o içsel kalabalığın gürültüsüne katlanmak kolay değildir. Onların egolarını bastırırsın ve sonra, ne zaman bir anıyı düşünmek istesen hep birden geri gelirler. Sonunda bir gün..." Leto yutkundu; boğazı kurumuştu. "...içsel sürünün en güçlülerinden biri, artık o bedeni paylaşma vaktinin geldiğine karar verir."

"Yapılabilecek hiçbir şey yok mudur peki?" Jessica yanıttan ürkmesine karşın bu soruyu sormuştu.

"Bir çözüm yolu olduğuna inanıyoruz... evet. Baharata yenilmemeliyiz; bu çok önemli. Geçmişi de tamamen bastırmaya çalışmamalıyız: Onu kullanmalı ve bir karışım haline getirmeliyiz. Son olarak da içimizdeki tüm benlikleri karıştırıp özümsemeliyiz. Evet, o zaman biz de değişiriz... *ama en azından zapt edilmeyiz.*"

"Kaçırılmamın planlandığından bahsetmiştin."

"Bu açıkça ortada. Wensicia'nın oğlu için planları var. Alia'nın da kendisi için planları var ve..."

"Alia, Farad'n ile evlenmek mi istiyor?"

"Bunu tam olarak bilmiyorum," dedi Leto. "Ama Alia ile Wensicia şimdilik paralel yollarda gidiyorlar. Wensicia'nın ablası, Alia'nın evinde kalıyor. Ona mesaj göndermekten daha kolay ne olabilir?"

"Mesaj gönderdiğine emin misin peki?"

"Gözümle görmüş ve her kelimesini okumuş gibi eminim."

"Ama böyle bir mesaj görmedin, değil mi?"

"Gerek yok ki. Bütün Atreideslerin burada, Arrakis'te toplandığını bilmem yeterli. Bütün sular aynı sarnıçta toplandı." Leto elini sallayarak gezegeni gösterdi.

"Corrino Hanedanı bize burada saldırmaya cesaret edemez!"

"Saldırmaları Alia'nın işine gelir." Leto'nun sesindeki alaycılık Jessica'yı kızdırdı.

"Kendi torunumun bana tepeden bakmasına izin vermem!" dedi.

"Lanet olsun, beni torunun olarak düşünmekten vazgeçsene be kadın! Beni *Dük* Leto'n olarak düşün!" Leto ses tonu ve yüz ifadesiyle, hatta ani el hareketiyle Dük Leto'yu öyle kusursuz taklit etmişti ki, aklı karışan Jessica sustu.

Leto soğuk bir sesle, "Seni buna hazırlamaya çalıştım," dedi. "En azından bunu takdir etmelisin."

"Alia beni neden kaçırmak istesin ki?"

"Suçu Corrino Hanedanı'na atmak için elbette."

"Buna inanmıyorum. Alia bile bu kadar... korkunç bir şeye kalkışmaz! Fazla tehlikeli! Üstelik yardım almadan nasıl... Hayır, buna inanamam!"

"Başına geldiğinde inanırsın. Ahh babaanne, Gani'yle benim içimizdeki seslere kulak kabartmamız yeterli; onlardan bir sürü şey *öğreniyoruz.* Basit bir kendini koruma yöntemi bu. Yoksa çevremizdekilerin yaptığı hataları nasıl bilebiliriz ki?"

"Alia'nın beni kaçırmayı planladığına kesinlikle inanmı..."

"Yeryüzü tanrıları adına! Sen Bene Gesserit'sin; nasıl bu kadar aptal olabiliyorsun? Bütün İmparatorluk, buraya gelmenin sebebinden şüpheleniyor. Wensicia'nın bütün propagandacıları sana kara çalmaya hazır. Ama Alia bunu bekleyemeyecek kadar sabırsız. Senin mahvolman, Atreides Hanedanı için ölümcül bir darbe olabilir."

"Bütün İmparatorluk'un şüphelendiği neymiş peki?"

Karşısındaki çocuk olmayan kişiyi Ses'in gücüyle etkileyemeyeceğini bilen Jessica, bu soruyu olabildiğince soğuk bir sesle sormuştu.

"Leydi Jessica'nın ikizleri birbirleriyle çiftleştirmeyi planladığını düşünüyorlar!" dedi Leto. "Rahibeler Birliği'nin istediği bu. Ensest!"

Jessica gözlerini kırpıştırdı. "Bunlar asılsız söylentiler." Yutkundu. "Bene Gesseritler İmparatorluk'ta böyle söylentilerin dolaşmasına izin vermez. Hâlâ biraz nüfuzumuz var. Bunu unutma."

"Söylentiler mi? Ne söylentisi? Bizi çiftleştirme seçeneğini cepte tuttuğunuz kesin." Jessica konuşacak oldu ama Leto başını iki yana salladı. "Sakın inkâr etme. Gani'yle ben ergenliğimizi birlikte ve *seninle* aynı çatı altında geçirsek bile, senin *nüfuzun* bir kumsolucanının karşısında sallanan bir bez parçasından daha etkili olmaz."

Jessica, "O kadar aptal olduğumuzu mu sanıyorsun?" diye sordu.

"Kesinlikle evet. Senin o Rahibeler Birliğin, kafayı dölleme programlarıyla bozmuş bir grup salak cadalozdan başka bir şey değil! Gani'yle ben, onların sana karşı kozunu biliyoruz. Asıl sen *bizi* aptal mı sanıyorsun?"

"Koz mu?"

"Senin bir Harkonnen olduğunu biliyorlar! Dölleme kayıtlarında vardır: Baron Vladimir Harkonnen ile Tanidia Nerus'un çocuğu Jessica. Bu kayıt *kazayla* halka açıklanırsa başına gelecekler..."

"Rahibeler Birliği'nin şantaj yapacak kadar alçalacağını mı sanıyorsun?"

"Sanmıyorum, *biliyorum.* Ah, tatlı dille ve üstü kapalı şantaj yaptılar tabii. Kızınla ilgili söylentileri araştırmanı söylediler. Merakını ve korkularını beslediler. Sorumluluk duygusuna hitap ettiler ve kaçıp Caladan'a döndüğün için suçluluk duymanı sağladılar. Sana torunlarını *kurtarabilme* umudunu da sundular."

Jessica hiç konuşmadan, öylece Leto'ya bakakalmıştı. Leto onun Rahibeler Birliği Gözetmenleri'yle yaptığı duygusal konuşmaları dinlemiş gibi konuşuyordu. Jessica torununun sözlerinden öyle etkilenmişti ki, Alia'nın gerçekten kendisini kaçırmayı planlıyor olabileceğine inanmaya başlamıştı.

"Görüyorsun ya babaanne, zor bir karar vermek durumundayım," dedi Leto. "Atreideslerin mistisizmini takip ederek, tebaam için yaşamalı... ve ölmeli miyim? Yoksa farklı bir yolu... binlerce yıl yaşamamı sağlayacak bir yolu mu seçmeliyim?"

Jessica irkildi. Leto rahatça söylediği bu sözlerle, Bene Gesseritlerin neredeyse düşünülmez kıldığı bir konuya değinmişti. O yolu pek çok Rahibe Ana seçebilir... ya da en azından deneyebilirdi. Rahibeler Birliği mensupları vücut kimyalarını değiştirebilirdi. Ama bunu biri yapsa, eninde

sonunda hepsi deneyecekti. Yaşlanması duran kadınların sayısı arttıkça, bunu gizlemek imkânsız hale gelirdi. Bu yolun eninde sonunda kendilerini felakete sürükleyeceğine emindiler. Yaşam süresi normal olan insanlar, onlara düşman kesilirdi. Hayır... bu düşünülmez bir şeydi.

"Düşüncelerinin gidişatından hoşlanmadım," dedi Jessica.

"Düşüncelerimi anlamıyorsun," dedi Leto. "Gani ve ben..." Başını iki yana salladı. "Alia da aynı şeyi yapabilirdi ama yapmadı... elinin tersiyle itti."

"Buna emin misin? Rahibeler Birliği'ne Alia'nın o düşünülmez şeyi yaptığını bildirdim bile. Ona baksana! Son gördüğümden beri hiç yaşlanmamış..."

"Ha, sen ondan bahsediyorsun!" Leto, Bene Gesseritlerin bedensel denge tekniğini önemsemediğini belirtmek için elini salladı. "Ben başka bir şeyden... insanoğlunun asla ulaşamadığı mükemmellikte bir varoluştan bahsediyorum."

Jessica sustu; Leto'nun kendisinin ağzından böyle kolayca laf alabilmesi karşısında afallamıştı. Leto, Rahibeler Birliği'ne öyle bir mesaj göndermenin Alia'nın ölüm fermanını imzalamak olduğunu biliyordu mutlaka. İstediği kadar laf ebeliği yapsın, aynı suçu işlemekten bahsettiği de ortadaydı. Sözlerinin ne kadar tehlikeli olduğunun farkında değil miydi?

Jessica sonunda, "Ne demek istediğini açıklamalısın," dedi.

Leto, "Nasıl açıklayayım?" diye sordu. "Zaman'ın göründüğü gibi olmadığını anlamadığın sürece hiçbir şeyi açıklamaya başlayamam bile. Babam da bundan şüpheleniyordu. Gerçeği kavramanın eşiğine gelmişti ama geri çekildi. Şimdi iş Gani'yle bana düştü."

"Açıklama yapmanda ısrar ediyorum," diyen Jessica, cüppesinin kıvrımı altında gizlediği zehirli iğneye parmağıyla dokundu. Gomcebbârdı bu; öyle zehirliydi ki, en ufak dokunuşu bile insanı birkaç saniyede öldürürdü. *Bunu kullanmak zorunda kalabileceğim konusunda beni uyarmışlardı,* diye dü-

şündü. Bu düşünce kolunun dalga dalga titremesine yol açtı ama neyse ki cüppesi kolunu gizliyordu.

Leto iç geçirerek, "Pekâlâ," dedi. "Önce Zaman'dan bahsedeyim: Bir yıl ile on bin yıl arasında hiçbir fark yoktur; tek bir kalp atışıyla yüz bin yıl arasında hiçbir fark yoktur. Hiçbir fark yoktur. Zaman'a dair ilk gerçek budur. İkinci gerçek ise: Tüm evren ve tüm Zaman benim içimdedir."

Jessica sert bir sesle, "Neler saçmalıyorsun?" diye sordu.

"Görüyorsun ya? Anlamıyorsun. Pekâlâ, başka şekilde açıklamaya çalışayım." Leto sağ elini kaldırıp, sözlerine uygun şekilde oynatmaya başladı. "İleri gideriz, geri döneriz."

"Bu sözler hiçbir şeyi açıklamıyor!"

"Haklısın," dedi Leto. "Kelimelerle açıklanamayacak şeyler vardır. Onları kelimeler olmadan deneyimlemek gerekir. Ama sen böyle bir maceraya hazır değilsin, tıpkı bana baktığında beni görmediğin gibi."

"Ama... dosdoğru sana bakıyorum işte. Seni elbette ki görüyorum!" Jessica, Leto'ya öfkeyle baktı. Leto'nun sözlerinde Bene Gesserit okullarında öğretilen, Zensünni Yazmaları'ndaki bilgilerden esintiler vardı: Bir felsefeyi anlamaya çalışan kişinin aklını söz cambazlıklarıyla karıştır.

"Bazı şeyler insanın kontrolü dışında gerçekleşir," dedi Leto.

"Bunun hiç kimsenin ulaşamadığı o... o *mükemmellikle* ne alakası var?"

Leto başıyla onayladı. "Kişi melanj kullanarak veya siz Bene Gesseritlerin son derece haklı olarak korktuğunuz yöntemlere başvurarak bedensel denge ayarlarını değiştirebilir; böylece yaşlılığı ve ölümü geciktirir ama bu kontrol illüzyonuna yol açar, o kadar. İnsan siyeçte hızlı da yürüse yavaş da yürüse, eninde sonunda siyeçi kat eder. Bu arada geçen zaman ise içsel olarak deneyimlenir."

"Neden böyle gereksiz laf ebelikleri yapıyorsun? Baban doğmadan çok önce bu tür saçmalıklarda uzmanlaşmıştım ben."

"Ama boynuz kulağı geçti," dedi Leto.

"Kelimeler! Kelimeler!"

"Ahhh, çok yaklaştın!"

"Pöh!"

"Babaanne?"

"Efendim?"

Leto uzun süre sustu. "Gördün mü?" dedi sonra. "Hâlâ kendin olarak karşılık verebiliyorsun." Jessica'ya gülümsedi. "Ama gölgelerin ardını göremiyorsun. Ben buradayım." Tekrar gülümsedi. "Babam buna çok yaklaşmıştı. Yaşarken yaşadı ama ölürken ölmeyi beceremedi."

"Ne diyorsun sen?"

"Bana onun cesedini göstersene!"

"Sence o Vaiz denen..."

"Olabilir ama her halükârda babamın cesedi ortada yok."

Jessica, "Hiçbir şeyi açıklamadın," diye suçladı.

"Seni bu konuda uyarmıştım."

"Öyleyse neden..."

"Sordun. Görmen gerekiyordu. Şimdi Alia meselesine ve seni kaçırma planına geri dönelim..."

Jessica sert bir sesle, "Düşünülmez olanı yapmayı mı planlıyorsun?" diye sordu; cüppesinin altında zehirli gomcebbârı hazır tutuyordu.

Leto sesinde aldatıcı bir sakinlikle, "Alia'nın cellatı mı olacaksın?" diye sordu. Jessica'nın cüppesinin altındaki elini gösterdi. "Alia onu kullanmana izin verir mi sanıyorsun? Veya ben izin verir miyim sence?"

Jessica yutkunmak istedi ama başaramadı.

Leto, "Sorunun yanıtına gelince," diye devam etti. "Hayır, düşünülmez olanı yapmayı planlamıyorum. O kadar aptal değilim. Ama beni şaşırttın. Alia'yı yargılamaya cüret ediyorsun. Sizin o değerli Bene Gesserit kanununuzu elbette ki çiğneyecekti! Ne bekliyordun ki? Onu terk edip kaçtın; o da buranın gayriresmi kraliçesi oldu. Sahip olduğu muazzam

gücü düşünsene! Sen ise yaralarını Gurney'nin kollarında iyileştirmek için koşa koşa Caladan'a döndün. Tamam, buna lafım yok. Ama sen kimsin ki Alia'yı yargılıyorsun?"

"Sana söylemiştim; benimle bu şe..."

"Ah, kapa çeneni!" Leto bakışlarını tiksintiyle Jessica'dan aldı. Ama son sözünü özel Bene Gesserit yöntemiyle... Ses'in kontrol edici gücünü kullanarak söylemişti. Jessica ağzı elle kapatılmışçasına sustu. *Ses'i ondan daha iyi kullanan var mıdır?* diye düşündü. İncinmiş hislerine merhem olan, yatıştırıcı bir düşünceydi bu. Ses'i başkaları üstünde defalarca kullanmasına karşın, kendisine karşı kullanılabileceğini hiç düşünmemişti... okuldaki öğrencilik zamanlarından beri...

Leto tekrar ona döndü. "Üzgünüm. Bazı durumlarda körlemesine tepki verdiğini biliyorum, o kadar..."

"Körlemesine mi? Ben mi?" Jessica, Leto'nun kendisine karşı Ses'i mükemmel bir şekilde kullanmasından çok bu sözüne sinirlenmişti.

"Evet, sen," dedi Leto. "Körlemesine. İçinde biraz olsun dürüstlük kaldıysa kendi tepkilerini fark edersin. Adını söylüyorum, 'Efendim?' diyorsun. Seni susturuyorum. İçindeki tüm Bene Gesserit efsanelerini uyandırıyorum. Kendi içine bir bak; bunun eğitimini almıştın. En azından bunu yapabilirsin ve böylece..."

"Böyle konuşmaya nasıl cüret edersin? Sen ne bili..." Jessica sustu. Leto elbette ki biliyordu!

Leto, "İçine bak dedim!" diye gürledi.

Sesi Jessica'yı tekrar ele geçirdi. Jessica algılarının kesildiğini, nefesinin hızlandığını hissetti. Farkındalığının hemen ardında atan bir kalp ve soluk sesleri vardı... Birden o hızlı solukların ve küt küt atan kalbin kontrolünün kendisinde olmadığını fark etti; aldığı Bene Gesserit eğitimi işe yaramıyordu. Bunu anlayınca afalladı, gözleri fal taşı gibi açıldı; bedeninin bir başkasının emirlerine uyduğunu hissediyordu. Kendini giderek topladı ama hâlâ sarsılmış haldeydi. Karşı-

sındaki çocuk olmayan *kişi*, görüşme boyunca onunla kedinin fareyle oynadığı gibi oynamıştı.

"O değerli Bene Gesseritlerin tarafından ne kadar derin bir koşullandırmaya tabi tutulduğunu artık biliyorsun," dedi Leto.

Konuşamayan Jessica yalnızca başıyla onaylayabildi. Kelimelere olan inancını yitirmişti. Leto onu fiziksel evrenine önyargısızca bakmaya zorlamıştı ve gördükleri karşısında afallamasının ardından kendini toplayan Jessica'nın zihni artık yeni bir farkındalıkla işliyordu. *Bana onun cesedini göstersene!* Leto, Jessica'ya bedenini sanki yeni doğmuş bir bebeğe aitmiş gibi göstermişti. Jessica, Wallach'ta okula başladığı zamandan beri, sevgili Dük'ünün adamlarının onu satın almaya gelmesinden önceki o korkunç günlerden beri ilk kez yakın geleceği hakkında böylesine ürkütücü bir belirsizlik içindeydi.

"Kaçırılmana izin vereceksin," dedi Leto.

"Ama..."

"Bu konuda tartışmak istemiyorum," dedi Leto. "İzin vereceksin, o kadar. Bunu Dük'ünün emri olarak kabul et. Sebebini kaçırıldıktan sonra anlarsın. Çok ilginç bir öğrenciyle karşılaşacaksın."

Leto ayağa kalkıp başıyla veda etti. "Bazı eylemlerin sonu vardır ama başlangıcı yoktur; bazılarıysa başlar ama bitmez," dedi. "Her şey gözlemcinin nerede durduğuna bağlıdır." Dönüp odadan çıktı.

Leto ikinci ön odaya ulaştığında, yatak odalarına doğru koşan Ganimet ile karşılaştı. Ganimet onu görünce durup, "Alia, Müminler Meclisi toplantısında," dedi. Jessica'nın odasına açılan koridora merakla baktı.

"İşe yaradı," dedi Leto.

Zulmün zulüm olduğu hem kurbanın kendisi hem de zulmeden kişi tarafından, yapılanlardan az çok haberdar olan herkes tarafından bilinir. Zulmün bahanesi veya hafifletici sebepleri olmaz. Zulüm asla geçmişi dengelemez, geçmişte yapılmış hataları telafi etmez. Zulüm gelecekteki zulmün yolunu açar, o kadar. Kendi kendini sürdürür... barbarca bir ensest şeklidir. Zulmeden herkes, bunun yol açacağı zulümlerin sorumlusudur.

–Muad'Dib Apokrifi

İkindiye doğru, hacıların çoğu serin gölgeliklere çekilip susuzluklarını giderirken Vaiz, Alia'nın Tapınağı'nın önündeki büyük meydana adım attı. Gözlerinden faydalandığı genç Hasan Tarık'ın koluna tutunarak yürüyordu. Bol cüppesinin iç ceplerinden birinde, Salusa Secundus'ta taktığı siyah tel maske vardı. Maske ile delikanlının aynı işe yaradığını, kendisini gizlediğini düşünmek Vaiz'e eğlenceli geliyordu. Rehberinin gözlerine ihtiyaç duyduğu sürece, insanların içinde şüphe olacaktı.

Efsane büyüsün ama şüpheler sürsün, diye düşündü.

Maskenin lx malı olmadığını, sıradan kumaştan yapıldığını kimse bilmemeliydi. Vaiz'in eli, Hasan Tarık'ın kemikli omzundan ayrılmamalıydı. Vaiz bir kez bile kendi başına yürürse, boş göz çukurlarına karşın görebiliyormuş gibi davranırsa, kimsenin şüphesi kalmazdı. Bu da Vaiz'in beslediği ufak umudun da sönmesi demekti. Bir farklılık olması için, örneğin yürürken beklenmedik bir şekilde tökezlemek için her gün dua ediyordu; ama Salusa Secundus bile her yönüyle bildiği bir çakıl taşından farksızdı. Hiçbir şey değişmemişti;

hiçbir şey değiştirilemezdi... henüz.

Vaiz dükkân ve tezgâhların önünden geçerken birçok kişi dönüp ona bakıyordu; bazen yüzünü bir kapıya ya da insana doğru çevirmesi etrafındakilerin gözünden kaçmıyordu. Başının hareketlerinin her zaman körlerin hareketlerine benzememesi efsanenin daha da büyümesine yol açıyordu.

Alia, tapınağının yüksek mazgallı siperlerinden birindeki gizli bir yarıktan Vaiz'i seyretmekteydi. Çok aşağıdaki o yaralı yüzlü adama bakarken, onun kimliğini belli edecek... şüpheye yer bırakmayacak şekilde belli edecek bir belirti arıyordu. Vaiz hakkında çıkan her söylenti ona rapor edilmişti. Hepsi de insanların duyduğu korkuyu yansıtıyordu.

Alia, Vaiz'in tutuklanmasını emrettiğinde bunun gizli kalacağını sanmıştı ama bu emir bile ona söylenti şeklinde geri dönmüştü. Demek ki kendi muhafızları arasında bile dilini tutamayanlar vardı. Muhafızlarının yeni emirlerine uyacaklarını, o gizemli, cüppeli adamı herkesin ortasında tutuklamaya kalkmayacaklarını umuyordu.

Meydanın havası tozlu ve sıcaktı. Vaiz'in genç rehberi, cüppesinin peçesini burnunun üstüne dek çekmişti; sadece koyu gözleri ve alnının çok az bir kısmı açıktaydı. Peçenin ardındaki damıtıcı-giysi toplayıcı-tüpünün kabartısı seçiliyordu. Demek ki çölden gelmişlerdi. Çölde nerede gizleniyorlardı acaba?

Vaiz'in kavurucu sıcaktan korunmasını sağlayacak peçesi yoktu. Toplayıcı-tüpünü bile çıkarıp damıtıcı-giysisinin üstünden sarkıtmıştı. Yüzü güneş ışığına ve meydanın kaldırım taşlarından dalga dalga, titreşerek yükselen sıcak havaya karşı tamamen açıktaydı.

Tapınak basamaklarında dokuz kişilik bir hacı grubu duruyordu; Tapınak'tan yeni çıktıkları başlarını saygıyla eğmelerinden belliydi. Meydanın gölgeli kısmında aşağı yukarı elli kişi daha vardı ve bunların çoğu, Rahiplerin emrettiği çeşitli kefaretleri uygulamaktaydı. Seyirciler arasında ulaklar ve gü-

nün en sıcak vaktinde bile satış yapmaya çalışan birkaç esnaf seçiliyordu.

Yarıktan izlemeyi sürdüren Alia sıcaktan ter içinde kalmıştı; ağabeyinde sık sık tanık olduğu şekilde, mantığıyla hisleri arasında bocalıyordu. İçindeki kişilere danışma arzusu, başının içinde berbat bir uğultu gibiydi. Baron oradaydı ve yardıma hazır görünüyordu; ama Alia mantıklı yargılara varma yetisini yitirdiğinde ve etrafındaki şeylerin geçmişe mi, şimdiye mi yoksa geleceğe mi ait olduğunu ayırt edemez hale geldiğinde, Baron onun korkularını depreştirmek için hiçbir fırsatı kaçırmazdı.

Alia, *Ya aşağıdaki Paul ise?* diye kendine sordu.

İçindeki ses, "Saçmalama!" dedi.

Ama Vaiz'in söylediklerine dair verilen raporlar ortadaydı. *Kâfirlik!* Paul'ün adı üstüne kurulmuş sistemi yine Paul'ün yıkabileceği düşüncesi, Alia'yı dehşete düşürdü.

Neden olmasın?

Alia daha o sabah, Konsey toplantısında söylediklerini düşündü; Corrino Hanedanı'nın armağan olarak gönderdiği giysilerin kabul edilmesi gerektiğinde ısrar eden Irulan'a hışımla saldırmıştı.

"Nasıl olsa ikizlere gönderilen tüm armağanlar gibi titizlikle incelenecekler," demişti Irulan.

Alia, "Peki ya zararsız oldukları anlaşılırsa?" diye bağırmıştı.

Nedense ona en korkutucu gelen olasılık bu olmuştu: O armağanların tamamen zararsız olduğunu keşfetmek.

Sonunda o güzel giysileri kabul etmeye karar vermiş ve diğer gündem maddesine geçmişlerdi: Leydi Jessica, Konsey'e üye yapılmalı mıydı? Alia oylamayı erteletmeyi başarmıştı.

Aşağıdaki Vaiz'e bakarken bunu düşündü.

Naipliğinin bu döneminde olmaya başlayan şeyler, bu gezegende yaptıkları değişikliklerin sonucu gibiydi. Dune eskiden mutlak çölün gücünü simgelerdi. Bu güç fiziksel yönden

azalsa da, efsanesi giderek büyümüştü. Dune'da artık yalnızca okyanus-çöl, yani gezegenin iç kısımlarındaki engin Ana Çöl kalmıştı; bu çölün etrafı Fremenlerin hâlâ Gece Kraliçesi dediği dikenli çalılarla çevriliydi. Dikenli çalıların ardındaysa çöle doğru meyillenen küçük, yeşil tepeler vardı. O tepelerin hepsi insan yapımıydı. Karınca gibi çalışan insanlar tarafından yeşillendirilmişlerdi. Eski Dune'un boz kumlarının ortasında büyümüş Alia gibi biri için, o yemyeşil tepeleri görmek neredeyse afallatıcıydı. Tüm Fremenler gibi o da Dune'un ebedi hâkiminin, her şeyi asla gevşemeyecek pençesinde tutan okyanus-çöl olduğuna inanıyordu. O çölü görmek için gözlerini kapaması yeterliydi.

Ama artık çöl sınırında durup gözlerini açanlar, yeşil tepeleri ve kumlara doğru yeşil yalancı ayaklarını uzatan çamurlu bataklıkları görüyordu... yine de çölün geri kalanı eski gücünü korumaktaydı.

Alia başını iki yana sallayarak aşağıdaki Vaiz'e baktı.

Vaiz, Tapınak'ın aşağısındaki, terası andıran basamaklardan ilkine çıkıp, neredeyse tamamen boşalmış meydana doğru dönmüştü. Aila aşağıdaki sesleri daha iyi duymak için, pencerenin altındaki amplifikatör düğmesine bastı. Burada tek başına olduğunu düşününce birden kendine acıdı. Kime güvenebilirdi ki? Stilgar'ı hâlâ güvenilir buluyordu ama o da bu kör adamın etkisine kapılmıştı.

Stilgar bir gün Alia'ya, "Nasıl sayı sayıyor, biliyor musun?" diye sormuştu. "Rehberine ödeme yaparken para sayışını dinledim. Fremen kulaklarıma çok tuhaf geldi, ki korkunç bir şey bu. Şuk, işkay, kimsa, çuasku, piça, sukta diye sayıyordu. Çölde yaşadığım eski zamanlardan beri kimsenin böyle sayı saydığını duymamıştım."

Alia, Stilgar'ın böyle konuştuğunu duyunca, yapılması gereken iş için onu gönderemeyeceğini anlamıştı. Muhafızlarına karşı da dikkatli olması gerekecekti, çünkü emirleri yerine getirirken kraldan çok kralcı oluyorlardı.

Vaiz aşağıda ne yapıyordu öyle?

Koruyucu balkonlarla ve kemerli girişlerle çevrili pazar meydanında hâlâ süslü püslü birkaç kişi vardı; satıcılar ise mallara göz kulak olsunlar diye tezgâhların başına birkaç çocuk bırakıp gitmişti. Uyumaya gitmemiş birkaç esnaf, kırsal kesimin parası olan baharat bisküvisinin kokusunu almak ya da hacıların keselerindeki bozuklukların şıngırtısını duymak için pür dikkat beklemekteydi.

Alia, Vaiz'in sırtını inceledi. Vaiz konuşma yapmaya hazır gibi duruyor ama nedense susuyordu.

Alia, *Neden burada durup da şu çökmüş ihtiyarı seyrediyorum ki?* diye kendine sordu. *Aşağıdaki ahı gitmiş vahı kalmış o fani beden, ağabeyimin bir zamanlar sahip olduğu "ihtişam kabı" olamaz.*

Giderek artan hayal kırıklığı öfkeye dönüşmek üzereydi. Vaiz hakkında bilmesi gereken şeyleri, onunla ilgilendiğini ele vermeden nasıl öğrenebilirdi? Kapana kısılmıştı. Bu kâfire karşı gerçekten merak duyduğunu belli etmeye cesaret edemiyordu.

Irulan bunu sezmişti. Toplantıda meşhur Bene Gesserit soğukkanlılığını kaybederek, "Kendimiz hakkında doğru düzgün düşünme yetimizi yitirdik!" diye bağırmıştı.

Stilgar bile afallamıştı.

Javid, "Böyle saçmalıklara ayıracak vaktimiz yok!" diyerek herkesi kendine getirmişti.

Javid haklıydı. Kendileri hakkında ne düşündüklerinin ne önemi vardı ki? Onlar için önemli olan tek şey, İmparatorluk'un hâkimi olmayı sürdürmekti.

Ama Irulan kendini topladığında daha da sarsıcı konuşmuştu: "Hayati bir şeyi yitirdik diyorum size. Onunla birlikte, düzgün karar verme yetimizi de yitirdik. Bugünlerde düşmana saldırırcasına karar veriyoruz... veya bekleyip durarak, başkalarının yerimize karar vermesine izin veriyoruz, yani aslında pes ediyoruz. İşleyen bu düzeni kuran bizleriz; bunu unuttuk mu?"

Altı üstü Corrino Hanedanı'nın armağanını kabul edip etmemeyi konuşacaklarken böyle bir tartışma çıkmıştı.

Alia, Irulan'ın ortadan kaldırılması gerektiğine karar verdi.

Aşağıdaki ihtiyar neyi bekliyordu? Kendine Vaiz diyordu. Neden vaaz vermiyordu peki?

Alia kendine, *Irulan karar verme yetimiz konusunda yanılıyordu,* dedi. *Ben hâlâ yerinde kararlar verebiliyorum!* Hayat memat meseleleriyle ilgili karar vermesi gereken kişi ya kararını vermeli ya da sarkaç gibi bir uçtan diğerine savrulmayı kabullenmeliydi. Paul durağanlığın doğal olmayan şeylerin en tehlikelisi olduğunu söylerdi hep. Kalıcı olan tek şey değişkenlikti. Önemli olan tek şey değişimdi.

Alia, *Değişim neymiş göstereceğim onlara!* diye düşündü.

Vaiz hayır duası edercesine kollarını kaldırdı.

Hâlâ meydanda olan insanlar ona yaklaştı; Alia çok yavaş hareket ettiklerini fark etti. Evet, Alia'nın Vaiz'den hazzetmediği söylentisi yayılmıştı. Alia eğilerek kulağını gözetleme deliğinin yanındaki Ix malı hoparlöre yaklaştırdı. Hoparlör ona meydandaki insanların mırıltılarını, rüzgârın sesini ve ayaklar altında ezilen kumların gıcırtısını getiriyordu.

"Size dört mesaj getirdim!" dedi Vaiz.

Sesi fazla yüksek çıkmıştı; Alia hoparlörün sesini kıstı.

"Her mesajı belirli bir kişiye vereceğim," dedi Vaiz. "İlki buranın hükümdarı Alia için." Arkasına dönüp, Alia'nın gözetleme deliğini gösterdi. "Ona bir uyarı getirdim: Sen, kasıklarında sürekliliğin sırrını taşıyan sen, boş bir cüzdan uğruna geleceğini sattın!"

Alia, *Bu ne cüret?* diye düşündü. Ama Vaiz'in sözleri karşısında donup kalmıştı.

"İkinci mesajım ise Stilgar'a, kabilelerin gücünü İmparatorluk'un gücüne katabileceğine inanan Fremen Naibi'ne," dedi Vaiz. "Seni uyarıyorum Stilgar: Tüm yaratılar içinde en tehlikelisi katı bir ahlak sistemidir. Bu sistem sonunda sana düşman olacak ve sürgüne gitmene yol açacak!"

Alia, *Fazla ileri gitti ama!* diye düşündü. *Muhafızları göndereyim de onu tutuklasınlar; bunun sonuçları umurumda değil.* Ama elleri hâlâ iki yanında duruyordu.

Vaiz, Tapınak'a döndü, ikinci basamağa çıktı ve sonra birden tekrar meydana döndü; bu arada sol elini rehberinin omzundan hiç ayırmamıştı. "Üçüncü mesajım Prenses Irulan'a," diye haykırdı. "Prenses! Hiç kimse küçük düşürüldüğünü unutamaz! Seni uyarıyorum: Kaç git!"

Alia, *Ne demek istiyor?* diye merak etti. *Evet, Irulan'ı küçük düşürdük ama... Neden kaçması için onu uyarıyor ki? Kararımı daha yeni verdim!* Alia birden korkuya kapılıp ürperdi. Vaiz onun az önce verdiği kararı nereden biliyordu?

Vaiz, "Dördüncü mesajım Duncan Idaho'ya," diye bağırdı. "Duncan! Sadakatin sadakatle satın alındığına inanman öğretildi. Ah Duncan, sakın tarihe inanma, çünkü tarihi yönlendiren paradır. Duncan! Boynuzlarını eline al ve en iyi bildiğin şeyi yap."

Alia sağ elinin tersini kemirdi. *Boynuzlar!* Uzanıp muhafızları çağıracak düğmeye basmak istiyordu ama eli kımıldamayı reddediyordu.

"Şimdi sizlere vaaz vereceğim," dedi Vaiz. "Bunlar çölün nasihatleridir. Muad'Dib'in Rahipleri'nin, kılıç ekümenizmi uygulayanların kulaklarına sesleniyorum. Ey açık kadere inananlar! Açık kaderin şeytani yönünü bilmez misiniz? Muad'Dib'in kutlu nesilleri arasında yaşamaktan onur duyduğunuzu haykırıyorsunuz. Ben de size diyorum ki, Muad'Dib'in yolundan çıktınız. Sizin dininizde sevginin yerini kutsallık aldı! Çölün gazabını davet ediyorsunuz!"

Vaiz dua edercesine başını eğdi.

Alia fark ettiği şey yüzünden tir tir titrediğini hissetti. *Yeryüzü tanrıları adına! O ses!* Yanan kumlarda geçirilen yıllar yüzünden çatallaşmış olmasına karşın, Paul'ün sesi olabilirdi.

Vaiz tekrar başını kaldırdı. Kalabalıklaşmaya başlamış

meydanda sesi gürledi; insanlar geçmişten kalma bu tuhaf adamı görmeye geliyordu.

Vaiz, "Böyle yazıldı!" diye bağırdı. "Çöl kenarında çiy için dua edenler tufanı getirecek! Mantıklarının gücü onları yazgılarından kurtaramayacak! Mantığın kaynağı gururdur, gurur da insanın kötülük yaptığını bilmemesine yol açar." Sesini alçalttı. "Muad'Dib'in kâhinliği yüzünden öldüğü söylenir; geleceği bildiği için öldüğü ve gerçeklik evreninden *Âlemü'l-Misâl*'e geçtiği söylenir. Ama ben size bunun Maya'nın illüzyonu olduğunu söylüyorum. Böylesi fikirler bağımsız gerçekliğe sahip değildir. Bunlar içinizden çıkıp gerçek işler yapamaz. Muad'Dib evrenin sırrını çözecek Rihani büyüsüne sahip olmadığını bizzat söylemişti. Ona inanmazlık etmeyin."

Vaiz tekrar kollarını kaldırıp gürledi: "Muad'Dib'in Rahipleri'ni uyarıyorum! Kayalıktaki ateşte yanacaksınız! Kendini kandırmayı fazlasıyla iyi becerenler, bu yeteneklerinin kurbanı olacak. Kardeş kanı asla silinemez!"

Kollarını indirip elini genç rehberinin omzuna koyan Vaiz yürüyerek meydandan çıkarken, Alia hâlâ tir tir titriyor ve kımıldayamıyordu. O kâfir öyle korkusuzdu ki! Paul'den başkası olamazdı. Alia muhafızlarını uyarmalıydı. Bu *Vaiz*'i uluorta tutuklama riskine girmemeliydiler. Alia'nın aşağıdaki meydanda gördükleri de bunu kanıtlıyordu.

Vaiz'in ettiği kâfirce laflara karşın kimse onu durdurmuyor, gidişini engellemiyordu. Tapınak muhafızları peşinden koşmuyordu. Hacılar yolunu kesmiyordu. O kör adam öyle karizmatikti ki! Vaiz'i gören ya da duyan herkes onun gücünü, içindeki ilahi yeteneğin yansımasını hissediyordu.

Alia havanın sıcaklığına karşın birden üşüdü. İmparatorluk üstündeki hâkimiyetinin ne kadar hassas bir dengede durduğunu, cismani bir şeyi görürcesine hissetti. Gözetleme deliği penceresinin kenarını kendi iktidarına tutunurcasına sımsıkı kavrarken, iktidarının ne kadar sallantıda olduğunu

düşündü. İktidarın merkezinde Landsraad'ın, CHOAM'ın ve Fremen ordularının oluşturduğu güç dengesi yatıyordu; Uzay Loncası ile Bene Gesserit ise gölgelerin içinde, gizlice faaliyet yürütüyorlardı. İnsanoğlunun göç ettiği en uzak yerlerin sınırlarından gelen yasaklanmış teknolojik icatlar, merkezi iktidarı yıpratıyordu. Ix ve Tleilax fabrikalarında üretilen yasal ürünler bile baskıyı azaltmaya yetmiyordu. IV. Shaddam'ın unvanlarını ve hak iddialarını miras bıraktığı, Corrino Hanedanı'ndan Farad'n da kenarda beklemekteydi.

Alia, Fremenlerin desteğine ve Atreides Hanedanı'nın yaşlanmayı geciktirici baharat üstündeki tekeline sahip olmasa, İmparatorluk'un kontrolünü yitirmeye başlardı. Güçler birliği çözülürdü. Alia kontrolü daha şimdiden yitirmeye başladığını seziyordu. İnsanlar o Vaiz'e kulak veriyordu. Vaiz'i susturmak tehlikeli olurdu; ama bugün Alia'nın meydanında haykırdığı lafları tekrarlamasına, öyle vaazlar vermesine göz yummak da aynı ölçüde tehlikeliydi. Alia yenileceğinin ilk alametlerini görebiliyor, temel sorunun ne olduğunu da çok iyi biliyordu. Bene Gesseritlerin tanımladığı bir sorundu bu:

"Büyük bir halk kitlesinin küçük ama güçlü bir zümre tarafından yönetilmesi evrenimizde çok sık görülen bir durumdur. Bu büyük halk kitlesinin kendisini yönetenlere başkaldırmasına yol açacak belli başlı koşulları da biliyoruz...

"Bir: Kendilerine lider bulmaları. Egemen iktidara yönelik, en çabuk alevlenebilen tehdit budur; liderleri daima kontrol altında tutmalıdırlar.

"İki: Halkın zincirlerinin farkına varması. Halk körleştirilmiş halde, sorgulamadan yaşamalıdır.

"Üç: Halkın esaretten kurtulma umudu taşıması. Kurtulmalarının mümkün olduğunu akıllarından bile geçirmemeleri gerekir!"

Alia başını iki yana öyle hızlı salladı ki yanakları titredi. Halkında artık bu belirtilerin tümü mevcuttu. İmparatorluk'un dört bir yanındaki casuslarından aldığı tüm

raporlar bu yöndeydi. Bitmek bilmeyen Fremen Cihadı her yere damgasını vurmuştu. "Kılıç ekümenizmi" ulaştığı her yerde halkı köleleştirmiş ve savunmacı, ketum, sinsi olmalarına yol açmıştı. Otoritenin –özellikle de *dinsel* otoritenin– her türüne karşı tepkiler başlamıştı. Evet, hâlâ buraya milyonlarca hacı geliyordu ve bunların bir kısmı muhtemelen gerçekten sofuydu. Ama hacıların çoğunun geliş sebebi farklıydı. Büyük bölümü, geleceği öğrenme umuduyla geliyordu. Ayrıca itaatkârlıklarını kanıtlamış ve bir tür otorite kazanmış oluyorlardı, ki bunu kolayca paraya çevirebilirlerdi. Arrakis'ten dönen hacılar yeni bir sosyal statü kazanmış oluyordu. Kendileri için kârlı olan ekonomik kararlar verebilirlerdi ve gezegenlerinde hiç kimse onlara karşı çıkmaya cesaret edemezdi.

Alia'nın bildiği popüler bir bilmece vardı: "Dune'dan getirilen boş kesenin içinde ne görürsün?" Yanıt: "Muad'Dib'in gözlerini (ateş elmaslarını)."

Alia halkın giderek artan huzursuzluğunu bastırmanın geleneksel yollarını düşündü: İsyanın asla cezasız kalmayacağı ve hükümdara yardım etmenin her zaman ödüllendirileceği halka gösterilmeliydi. İmparatorluk askeri kuvvetlerinin yerleri sık sık ve rutine bağlı olmadan değiştirilmeliydi. İmparatorluk'un ana destek kuvvetlerinin yerleri gizli tutulmalıydı. Naiplik Hükümeti'nin potansiyel saldırılara karşı her hamlesi düşmanın dengesini bozacak şekilde, kusursuz bir zamanlamayla yapılmalıydı.

Alia, *Yoksa zamanlama hissimi mi yitirdim?* diye merak etti.

İçinden bir ses, "Ne saçma şeyler düşünüyorsun," dedi. Alia sakinleştiğini hissetti. Evet, Baron'un planı iyiydi. *Hem Leydi Jessica tehdidini savuşturacağız hem de Corrino Hanedanı'na kara çalacağız. Evet.*

Alia, Vaiz ile daha sonra ilgilenebilirdi. Onun duruşunu anlıyordu. Ortadaki sembolizm barizdi. Vaiz fikirlerin serbestçe ifadesinin kadim ruhuydu, Alia'nın Ortodoksluk çö-

lünde yaşayıp faaliyet gösteren kâfirlik ruhuydu. Gücünün kaynağı buydu. Onun Paul olup olmaması önemli değildi... halk bu konuda kararsız kaldığı sürece. Ama Alia aldığı Bene Gesserit eğitimi sayesinde, Vaiz'in gücünde zayıflığının anahtarının yattığını biliyordu.

Vaiz'in bir kusuru olmalı; bunu bulacağız. Casuslarıma onu sürekli izlettireceğim. İlk fırsatta da halkın gözünden düşmesini sağlayacağım.

Fremenlerin dinsel vahiy iletmeleri için kutsal ilham aldıkları iddiasını tartışacak değilim; onlarla sürekli alay etmemin sebebi bir yandan da ideolojik vahiyler aldıklarını öne sürmeleridir. Bu iki iddiada bulunmalarının sebebi, egemenliklerini artırmalarına ve onları giderek daha baskıcı bulan bir evrende tutunmalarına bunların faydasının dokunacağını ummalarıdır elbette. Ezilen tüm o halklar adına Fremenleri uyarıyorum: Kısa vadeli çözümler uzun vadede mutlaka başarısız olur.

–Vaiz'in Arrakeen'de
yaptığı konuşmadan alıntı

Leto geceleyin Stilgar ile birlikte, Tabr Siyeçi'ndekilerin Hizmetkâr adını verdiği alçak kayalığın tepesindeki dar çıkıntıya tırmanmıştı. Buranın manzarası, İkinci Ay'ın giderek solan ışığında panoramikti... kuzeyde Idaho Dağı ile Kalkan Duvarı, güneyde Büyük Düzlük, doğudaysa Habbanya Sırtı'na dek uzanan kumullar vardı. Fırtına sonrasında havada dönen toz bulutları, güney ufkunu gizliyordu. Kalkan Duvarı'nın kenarları ay ışığında buzla kaplı gibi görünüyordu.

Stilgar buraya gelmek istemese de, Leto'nun onda uyandırdığı merak sonunda baskın çıkmıştı. Gece vakti kumda yürüme riskine girmeleri neden gerekliydi? Çocuk, Stilgar'ın gelmeyi reddetmesi halinde gizlice tek başına gitme tehdidinde bulunmuştu. Ama Stilgar oldukça kaygılıydı. Böylesine önemli iki hedef, gece vakti dışarıda ve korumasızdı!

Leto kaya çıkıntısının üstünde çömelmiş, güneydeki düzlüğe bakmaktaydı. Arada sırada, canı sıkılmışçasına dizine vuruyordu.

Stilgar bekledi. Sessizce beklemekte iyiydi; Leto'nun iki adım yanında, kollarını kavuşturmuş halde dururken, cüppesi gece rüzgârında hafifçe kımıldıyordu.

Leto için, kumu yürüyerek geçmesi, içindeki umutsuzluğa verdiği tepkinin, Ganimet'in artık göze alamayacağı sessiz bir mücadeleyi sürdürmek için yeni bir uyumlanma yaşama ihtiyacının sembolüydü. Stilgar'ı kendisiyle gelmeye ikna etmişti, çünkü Stilgar'ın yakın gelecekte olacaklara hazırlanmak için bilmesi gereken şeyler vardı.

Leto tekrar dizine vurdu. Bir başlangıcı ayırt etmek ne zordu! Kendini içindeki sayısız hayatın uzantısı gibi hissettiği zamanlar oluyordu; bu hayatların hepsi de kendi hayatı kadar gerçek geliyordu... sanki onları şimdi yaşıyordu. O hayatların akışında ne bitiş vardı ne de başarı... sonsuz başlangıç vardı, o kadar. Bazen güruha dönüşebiliyorlardı; sanki Leto hepsinin ardına bakmaya can attığı bir pencereymiş gibi, ona bağırıp duruyorlardı. Alia'nın mahvolmasına sebep olan tehlike buydu.

Leto fırtınanın kalıntılarını gümüş rengine boyayan ay ışığına baktı. Düzlükte kumullar art arda uzanıyordu: Rüzgârların dalgalara dönüştürdüğü silisli kumlar... bezelye kumu, iri taneli kum ve çakıltaşı yığınları. Leto şafaktan hemen öncesinin sükûnetinde kısılı kaldığını hissetti. Üstünde zamanın baskısı vardı. Akkad ayı gelmişti bile... Leto uzun bir bekleyişin daha sonundaydı: Uzun, sıcak günler ve sıcak, kuru rüzgârlar; böyle gecelerde, fırın gibi olan Şahin Beledi'nden durmadan eserek insana işkence çektiren sert rüzgârlar. Leto başını geriye çevirip, yıldızların ışığında kırık çizgi gibi görünen Kalkan Duvarı'na baktı. Yamacın ardındaki Kuzey Çanağı'nda dertlerinin odak noktası vardı.

Tekrar çöle baktı. Leto sıcak karanlığın içine bakarken birden şafak söktü; eşarbı andıran toz bulutlarının ardından yükselen güneş, fırtınanın kırmızı flamalarına hafif, açık yeşil bir ton kattı. Leto gözlerini kapayıp, bu şafağın Arrakeen'den

görünüşünü hayal etmeye çalıştı; o şehir zihninde canlandı... binaları aydınlık ile yeni gölgeler arasına saçılmış kutular gibiydi. Çöl... kutular... çöl... kutular...

Leto gözlerini açtığında, çöl hâlâ karşısındaydı: Rüzgârla savrulmuş kumlardan oluşan, köri rengi bir enginlikti. Kumulların diplerinde uzanan, benzin birikintilerini andıran gölgeler, az önce sona eren gecenin kalıntılarıydı sanki. İki farklı zamanı birbirine bağlıyorlardı. Burada çömelmiş Leto geceyi düşündü; yanında huzursuzca duran Stilgar, Leto'nun suskunluğundan ve buraya gelmelerinin sebebini açıklamamasından rahatsız olmuştu. Stilgar'ın sevgili Muad'Dib'iyle birlikte burada kim bilir ne çok anısı olmuştu. Şimdi bile kımıldanıyor, dört bir yana bakınıyor, olası tehlikelere karşı tetikte bekliyordu. Stilgar gün ışığında açık havada bulunmayı sevmezdi. Bu açıdan tam eski kafalı bir Fremen idi.

Leto'nun zihni geceyi, kumu geçmek için yaptıkları zahmetli yürüyüşü unutmak istemiyordu. Bu kayalığa vardıklarında, gece siyah dinginliğine bürünmüştü bile. Leto, Stilgar'ın gün ışığından korkmasını anlıyordu. Siyah, kaynaşan dehşetleri barındırdığında bile yekpareydi. Işık ise birçok şey olabilirdi. Gecede korkunun kokuları ve sürünen yaratıkların sesleri vardı. Geceleyin boyutlar birbirinden ayrılır, her şey yoğunlaşırdı... çalıların dikenleri sivrilir, yaprakları keskinleşirdi. Ama gündüzün dehşetleri daha kötü olabilirdi.

Stilgar genzini temizledi.

Leto yüzünü ona çevirmeden konuştu: "Çok ciddi bir sorunum var Stil."

"Tahmin ettim." Leto'nun yanından gelen ses alçak ve ihtiyatlıydı. Çocuk tuhaf bir şekilde babası gibi konuşmuştu. Sanki yasak bir büyünün işiydi bu; Stilgar'da tiksinti uyandırıyordu. Fremenler zapt edilmenin ne korkunç olduğunu bilirdi. Birinin zapt edildiği anlaşılırsa, haklı olarak hemen öldürülür ve kabile sarnıcını kirletmesin diye suyu çöle saçılırdı. Ölüler ölü kalmalıydı. İnsanın ölümsüzlüğü çocukla-

rında bulması doğaldı ama çocukların geçmişlerindeki kişilerden birine tamamen dönüşmeye hakları yoktu.

"Sorunum şu ki, babamın yarım bıraktığı pek çok şey var," dedi Leto. "Bu özellikle hayatımızın odak noktası için geçerli. İmparatorluk bu şekilde, insan hayatına doğru düzgün odaklanmadan devam edemez Stil. Hayattan bahsediyorum, anlıyor musun? Ölümden değil hayattan."

"Babanız bir keresinde, aklını kurcalayan bir kehanet hayali gördükten sonra benimle aynen bu şekilde konuşmuştu," dedi Stilgar.

Yanında duran Stilgar'ın sorgulayıcılığını ve korkusunu hisseden Leto, ağır havayı dağıtmak için konuyu değiştirmeyi düşündü; örneğin oruç açmalarını önerebilirdi. Midesinin kazındığını fark etti. En son dün öğle yemeği yemişlerdi; Leto gece boyunca oruç tutmalarında ısrar etmişti. Ama şimdi başka türlü bir açlık duyuyordu.

Hayatımdaki sorun aslında buranın sorunuyla aynı, diye düşündü. *Burada insanı hazırlayan bir yaratı yok. Geriye gidip duruyorum, ta ki mesafeler kaybolup gidene dek. Ufku göremiyorum; Habbanya Sırtı'nı göremiyorum. İlk sınanma yerini bulamıyorum.*

"Kâhinliğin yerini tutabilecek hiçbir şey yok," dedi Leto. "Belki de baharat kullanma riskine girmeliyim..."

"Babanız gibi mahvolmak mı istiyorsunuz?"

"Bir ikilem," dedi Leto.

"Babanız bir keresinde bana bir şey söylemişti: Geleceği fazla iyi bilmek o gelecekte kısılı kalmaktır, herhangi bir şeyi değiştirme özgürlüğünü yitirmektir demişti."

"Sorunumuz da buradaki paradoks zaten," dedi Leto. "Geleceği görmek ustalık isteyen, güçlü bir şeydir. Gelecek şimdiye dönüşür. Körler diyarında gören biri olmanın getirdiği tehlikeler vardır. Gördüklerini körler için yorumlamaya çalışırsan, onların körlükleri sebebiyle belirli bir tarzda hareket ettiklerini unutabilirsin. Kendi yolunda ilerleyen kor-

kunç bir makine gibidirler. Kendi momentumları, saplantıları vardır. Ben körlerden korkarım Stil. Onlardan korkarım. Yollarına çıkan herhangi bir şeyi kolayca ezebilirler."

Stilgar çöle baktı. Gün ağardıkça, şafağın açık yeşilinin yerini çelik grisi almıştı. Stilgar, "Buraya neden geldik?" diye sordu.

"Çünkü ölebileceğim yeri senin de görmeni istedim."

Stilgar gerildi. "Demek bir kehanet hayali *gördünüz!*" dedi.

"Belki de sıradan bir rüyaydı."

"Neden böyle tehlikeli bir yere geldik?" Stilgar sorumluluğundaki çocuğa öfkeyle baktı. "Hemen geri dönelim."

"Bugün ölmeyeceğim Stil."

"Öyle mi? Ne gördünüz peki?"

"Üç yol gördüm," dedi Leto. Rüyasını hatırlayıp anlatırken sesi uykuluydu. "O geleceklerden birinde, babaannemi öldürmek zorunda kalıyorum."

Stilgar başını geriye çevirip Tabr Siyeçi'ne sert gözlerle baktı; siyeçin kumun ardında olmasına karşın, Leydi Jessica'nın onları duymasından korkmuştu sanki. "Neden?"

"Baharat tekelini yitirmemek için."

"Anlamıyorum."

"Ben de. Ama rüyamda onu bıçaklarken aklımdan geçen buydu."

"Ah." Stilgar bıçak kullanılmasını anlayabilirdi. Derin bir nefes aldı. "İkinci yol nedir?"

"Gani ile benim Atreides soyunu mühürlemek için evlenmemiz."

Stilgar, "*Gaaaa!*" diyerek tiksintisini ifade etti.

"Çok eskiden krallarla kraliçelerin bunu yapması olağandı," dedi Leto. "Ama Gani ile ben çocuk yapmamaya karar verdik."

"Sizi uyarıyorum, bu kararı çok sıkı bir şekilde uygulamalısınız!" Stilgar'ın sesinde ölüm vardı. Fremen Kanunu'na göre, ensestin cezası üçayakta asılarak idam edilmekti. Stilgar genzini temizleyip, "Peki ya üçüncü yol?" diye sordu.

"Üçüncü yolda, babamı insan mertebesine indirmek zorundayım."

Stilgar, "Muad'Dib dostumdu," diye mırıldandı.

"O tanrıydı! Onu insana dönüştürmeliyim."

Stilgar çöle sırtını dönüp, çok sevdiği Tabr Siyeçi'nin vahasına doğru baktı. Böyle konuşmalardan hep rahatsız olurdu.

Leto, Stilgar'ın hareket ettiğini, ondan yayılan ter kokusundan anladı. Burada söylenmesi gerekenleri söylemekten kaçınmak öyle cazipti ki. Günün yarısını çene çalarak geçirebilir, almak zorunda oldukları acil kararlardan kaçınarak soyut şeyler üstüne konuşabilirlerdi. Corrino Hanedanı'nın gerçek hayatlara, Leto ile Gani'nin hayatına yönelik bir tehdit olduğuna şüphe yoktu. Ama Leto'nun şimdi yapacağı her şey, gizli zorunluluklara göre değerlendirilmeli ve onlarla sınanmalıydı. Stilgar bir keresinde Farad'n'a suikast düzenlenmesi yönünde oy kullanmış ve onun çomurki ile, yani içkisine zehir konularak öldürülmesinde ısrar etmişti. Farad'n'ın bazı tatlı likörlere düşkünlüğü bilinirdi. Ama buna izin verilemezdi.

"Burada ölürsem, Alia'dan sakınmalısın Stil," dedi Leto. "O artık dostun değil."

"Neden ölmekten ve halanızdan bahsediyorsunuz?" Stilgar çok sinirlenmişti. *Leydi Jessica'yı öldürmek! Alia'dan sakınmak! Burada ölmek!*

"Küçük insanlar onun her emrine uyacaktır," dedi Leto. "Bir hükümdarın kâhin olması gerekmez Stil. İlah olması da gerekmez. Bir hükümdarın duyarlı olması yeterlidir. Seni buraya, İmparatorluk'umuzun neye ihtiyacı olduğunu açıkça söylemek için getirdim. İmparatorluk'umuzun iyi yönetilmeye ihtiyacı var. Bu da kanunlara ya da önceki yönetimleri örnek almaya değil, yöneticinin kişisel niteliklerine bağlıdır."

"Naiplik Hükümeti, İmparatorluk'u gayet iyi yönetiyor," dedi Stilgar. "Reşit olduğunuzda..."

"Ben zaten reşitim! Buradaki en yaşlı insan benim! Sen benim yanımda küçük bir çocuk gibisin. Beş bin yıl öncesini bile hatırlayabiliyorum. Hah! Biz Fremenlerin Thurgrod'da yaşadığımız zamanları bile hatırlıyorum."

Stilgar sertçe, "Neden böyle tahayyüllerle oyalanıyorsunuz?" diye sordu.

Leto kendi kendine başını salladı. Nedendi gerçekten? Neden geçmiş yüzyıllara dair anıları hatırlamakla uğraşıyordu ki? Acilen ilgilenmesi gereken mesele bugünkü Fremenlerdi; çoğu hâlâ yarı ehlileştirilmiş vahşilerdi... masumların talihsizliğine gülmeye meyilliydiler.

"Billurbıçaklar sahiplerinin ölümüyle birlikte çözülüp gider," dedi Leto. "Muad'Dib çözülüp gitti. Fremenler neden hâlâ yaşıyor?"

Stilgar bu ani konu değişikliği karşısında apışıp kalmıştı. Beyni geçici olarak durmuş gibiydi. Leto'nun anlamlı sözler söylediğini seziyor ama nereye varmaya çalıştığını bilemiyordu.

"İmparator olmam bekleniyor, oysa hizmetkâr olmalıyım," dedi Leto. Başını çevirip omzunun üstünden Stilgar'a baktı. "Adını aldığım dedem buraya, Dune'a geldiğinde hanedan armasına şu sözü eklemişti: 'Buradayım ve burada kalacağım.'"

"Onun seçme şansı yoktu," dedi Stilgar.

"Çok doğru Stil. Benim de seçme şansım yok. Damarlarımda taşıdığım kan, kavrayışımın uygunluğu ve içimde bulunan her şey sebebiyle İmparator olmalıyım. İmparatorluk'un neye ihtiyacı olduğunu bile biliyorum: İyi yönetilmeye ihtiyacı var."

"Naib kelimesinin kadim bir anlamı vardır," dedi Stilgar. "'Siyeçin hizmetkârı,' demektir."

"Nasıl eğitildiğini hatırlıyorum Stil," dedi Leto. "Kabile iyi yönetilmek için, ideal hükümeti kendi hayatlarında yansıtan liderler seçmenin yollarına sahip olmalıdır."

Stilgar, Fremen ruhunun derinliklerinden konuştu: "Tüm koşulların yerine gelmesi halinde İmparatorluk Kapaniçesi'ni giyeceksiniz. Ama önce hükümdar gibi davranabileceğinizi kanıtlamalısınız!"

Leto beklenmedik bir şekilde güldü. Sonra, "Samimiyetimden şüphe mi ediyorsun Stil?" diye sordu.

"Elbette ki hayır."

"Peki İmparator olmanın doğuştan hakkım olduğundan şüphe ediyor musun?"

"Siz sizsiniz."

"Peki, benden beklenenleri yaparsam... samimiyetimin ölçüsü bu olacak, öyle mi?"

"Fremen âdeti böyledir."

"Kendi hislerime göre davranamaz mıyım yani?"

"Ne demek istediğinizi anlamı..."

"Yani hep en uygun şekilde davranırsam, ne pahasına olursa olsun arzularımı bastırırsam başarılı bir hükümdar olacağım, öyle mi?"

"Nefsine hâkim olmanın özü budur delikanlı."

"Delikanlı ha!" Leto başını iki yana salladı. "Ahhh Stil, rasyonel bir yönetim etiğinin anahtarını sunuyorsun bana. Tutarlı olmalıyım ve tüm eylemlerim eski âdetlere uygun olmalı."

"Olması gereken budur."

"Ama benim geçmişim, sizinkinden çok daha eskilere dayanıyor!"

"Bu ne fark..."

"Ben tek bir kişi değilim Stil. Hayal bile edemeyeceğin kadar kadim âdetlerin anılarına sahip olan, birçok kişiden oluşan biriyim. Sırtımdaki yük bu Stil. Hep geçmişe göre yaşıyorum. Bana doğuştan gelen ve yeniliğe, değişime direnen bilgilerle doluyum. Yine de Muad'Dib bütün bunları değiştirdi." Leto kolunu arkasındaki Kalkan Duvarı'na doğru çevirerek çölü gösterdi.

Stilgar dönüp Kalkan Duvarı'na baktı. Muad'Dib'in ölümünden sonra yamacın dibine köy kurulmuştu; orada, bitki örtüsünün çölün içlerine yayılmasını hızlandırmak amacıyla çalışan bir gezegenbilimci ekibi kalıyordu. Stilgar o manzarada sırıtan, insan yapımı köye baktı. Değişim ha? Evet. Köyde onu rahatsız eden bir şeyler vardı; fazla gerçekti. Stilgar sessizce durup oraya bakarken, damıtıcı-giysisinin içindeki kum tanelerinin kaşındırmasına aldırmamaya çalıştı. O köy, bu gezegenin eski haline karşı bir hakaretti. Stilgar birden bir tornadonun kumulların üstünden uğuldayarak sıçrayıp o köyü yıkmasını istedi. Bu hisse kapılınca titredi.

Leto, "Yeni damıtıcı-giysilerin kalitesizliğini fark ettin mi Stil?" diye sordu. "Fazla su kaybediyoruz."

Stilgar tam, *Dememiş miydim?* diyecekken sustu; bunun yerine, "Halkımız haplara giderek daha fazla bağımlı hale geliyor," dedi.

Leto başıyla onayladı. Haplar vücut ısısını değiştirmek suretiyle su kaybını azaltırdı. Damıtıcı-giysilerden ucuzdular, kullanımları da daha kolaydı. Ama dezavantajları vardı; örneğin refleksleri zayıflatır, bazen de bulanık görmeye yol açarlardı.

Stilgar, "Buraya damıtıcı-giysilerin kalitesini konuşmaya mı geldik?" diye sordu.

Leto, "Neden olmasın?" diye sordu. "Seninle konuşmam gereken meseleyle yüzleşmek istemediğine göre."

"Neden halanızdan sakınmamı söylediniz?" Stilgar sinirli konuşmuştu.

"Çünkü Fremenlerin hâlâ sahip olduğu, değişime direnme arzusundan faydalanıyor; ama aslında nasıl korkunç değişiklikler getirmek istediğini hayal bile edemezsin."

"Abartıyorsunuz! O iyi bir Fremen'dir."

"Ahhh, madem iyi bir Fremen geçmişin âdetlerine uygun davranır diyorsun, benim geçmişim hepinizinkinden daha eskilere dayanıyor. Stil, o eğilime uysam kapalı bir toplum,

geçmişin kutsal âdetlerinin dışına asla çıkmayan bir toplum yaratmak isterdim. Göçü kontrol altına alırdım; yeni fikirlerin yayılmasına yol açtığını, yeni fikirlerin de hayat tarzımızın tamamı için tehlikeli olduğunu savunurdum. Her küçük gezegen kendi içine kapanır ve ne hale gelecekse gelirdi. Sonunda İmparatorluk bu farklılıkların ağırlığı altında dağılıp giderdi."

Stilgar yutkunmaya çalıştı; boğazı kupkuru kesilmişti. Bunlar Muad'Dib'in de söyleyebileceği sözlerdi. Bu sözlerde onunla bağlantılı bir şeyler vardı. Paradoksal ve korkutucuydular. Ama herhangi bir değişime izin verilirse... Stilgar başını iki yana salladı.

"Geçmişte yaşıyor olsan, geçmiş nasıl davranacağın konusunda sana doğru yolu gösterebilirdi Stil; ama zamanla koşullar değişir."

Stilgar koşulların değiştiğini kabul etmek zorundaydı. Peki insan nasıl davranmalıydı? Stilgar, Leto'nun ardındaki manzaraya baktı; oradaki çöle bakıyor ama çölü görmüyordu. Orası Muad'Dib'in yürüdüğü yerdi. Güneş yükselirken, dumanı andıran toz bulutlarının altında uzanan kum dereciklerinin bulunduğu o düzlük, altın rengi ve mor gölgelerle bezeliydi. Çok uzaklarda, Habbanya Sırtı'ndan genellikle eksik olmayan toz sisi artık seçilebiliyordu ve aradaki çöl arazisi, giderek küçülen kıvrımlar halinde iç içe geçmiş kumulları Stilgar'ın gözlerine sergiliyordu. Stilgar titreşen sıcak havanın pusunda, çöl sınırındaki bitkileri görüyordu. Muad'Dib bu ıssız yerde hayatın yeşermesini sağlamıştı. Bakır rengi, altın rengi, kızıl çiçekler, sarı çiçekler, pas rengi ve kızıl kahverengi çiçekler, grimsi yeşil yapraklar, başaklar ve çalıların altında koyu gölgeler vardı. Havanın sıcaklık yüzünden titreşmesi, gölgelerin kımıldanmasına yol açıyordu.

Stilgar bir süre sustuktan sonra "Ben altı üstü bir Fremen lideriyim, siz ise bir Dük'ün oğlusunuz," dedi.

Leto, "Öyle diyorsun ama ne dediğini bilmeden konuşuyorsun," diye karşılık verdi.

Stilgar kaşlarını çattı. Bir keresinde, çok uzun zaman önce Muad'Dib de onu böyle paylamıştı.

Leto, "Bunu hatırladın, değil mi Stilgar?" diye sordu. "Hani Habbanya Sırtı'nın altındaydık ve o Sardaukar yüzbaşısı... onu, Aramsham'ı hatırlıyor musun? Kendi canını kurtarmak için arkadaşını öldürmüştü. O gün defalarca uyarıda bulunmuş, gizli yöntemlerimize tanık olan Sardaukarları sağ bırakmamamız gerektiğini söylemiştin. En son, gördüklerini eninde sonunda anlatacaklarını, bu yüzden de ölmeleri gerektiğini söyledin. Babam da, 'Öyle diyorsun ama ne dediğini bilmeden konuşuyorsun,' dedi. Alındın. Altı üstü basit bir Fremen lideri olduğunu söyledin. 'Dükler elbette daha önemli şeyler bilir,' dedin."

Stilgar başını indirerek Leto'ya baktı. *Habbanya Sırtı'nın altındaydık! Biz!* Bu... bu çocuk o zamanlar henüz ana rahmine düşmemişti bile ama olanları en küçük ayrıntısına dek biliyordu; ancak orada bulunan birinin bilebileceği ayrıntıları biliyordu. Atreides çocuklarının sıradan standartlara göre yargılanmaması gerektiğinin bir başka kanıtıydı bu.

"Şimdi beni iyi dinle," dedi Leto. "Ölürsem ya da çölde kaybolursam, Tabr Siyeçi'nden kaçacaksın. Bu bir emirdir. Yanına Gani'yi de alıp..."

"Henüz Dük'üm değilsiniz! Altı üstü bir... çocuksunuz!"

"Çocuk bedeninde bir yetişkinim," dedi Leto. Aşağıdaki kayalıklarda bulunan bir yarığı gösterdi. "Burada ölürsem, işte tam orada öleceğim. Orada kan göreceksin. Böylece anlayacaksın. O zaman ablamı da alıp..."

"Muhafızlarınızı iki katına çıkaracağım," dedi Stilgar. "Buraya da bir daha gelmeyeceksiniz. Buradan hemen gidiyoruz ve siz..."

"Stil! Beni engelleyemezsin. Yine o zamanlara, Habbanya Sırtı'na odaklan. Hatırlıyor musun? Fabrika sürüngeni şurada, kumların üstündeydi ve iri bir yaradan geliyordu. Sürüngeni solucandan kurtarmak imkânsızdı. Babamın buna çok

canı sıkılmıştı. Gurney'nin aklıysa sadece kumlarda yitirdiği adamlarındaydı. Ne dediğini hatırlasana: 'Baban olsa, kurtaramadığı adamlar için daha çok üzülürdü.' Stil, seni insanları kurtarmakla görevlendiriyorum. İnsan hayatı nesnelerden daha önemlidir. Hele Gani'nin hayatı hepsinden önemli, çünkü ben olmazsam Atreideslerin ondan başka umudu kalmaz."

"Bunları daha fazla dinlemeyeceğim," dedi Stilgar. Dönüp kayalardan aşağıya, kuma indi ve çöldeki vahaya doğru yürümeye başladı. Leto'nun peşinden geldiğini duydu. Az sonra Leto yanından geçti ve dönüp ona bakarak, "Bu yıl genç kadınların ne kadar güzel olduğunu fark ettin mi Stil?" diye sordu.

Tek bir insanın hayatı da, tıpkı bir ailenin ya da tüm bir halkın hayatı gibi hafızalarda sürer. Halkım bunu olgunlaşma süreçlerinin bir parçası olarak görmelidir. Onlar, yani halk bir organizmadır ve bu süreğen hafızada, bilinçaltı deposunda giderek daha fazla deneyim biriktirir. İnsanoğlu evreni değiştirmek gerektiğinde bu anılardan faydalanmayı umar. Ama depolanan anıların çoğu "kader" dediğimiz, rastlantıya dayalı şans oyununda kaybolup gidebilir. Yine çoğu, evrimsel ilişkilere eklemlenemeyebilir, bu yüzden de sürüp giden ve bedene etki eden çevresel değişimleri yorumlamak ve etkilemekte kullanılamayabilir. Türler unutabilir! Ama Kuisatz Haderah'ın Bene Gesseritlerin hiç aklına gelmemiş önemli bir özelliği vardır: Kuisatz Haderah unutamaz.

–Leto'nun Kitabı
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Stilgar sebebini açıklayamasa da Leto'nun son sözünden çok rahatsız olmuştu. Kumdan geçerek Tabr Siyeçi'ne dönerlerken o söz yol boyunca aklından çıkmadı; çocuğun Hizmetkâr'da söylediği diğer tüm sözler Stilgar'ın zihninde geri plana itilmişti.

Bu yıl Arrakis'in genç kadınları gerçekten de çok güzeldi. Aynı şey delikanlılar için de geçerliydi. Huzurlu ve su dolu yüzleri ışıl ışıldı. Bakışları dışadönük, uzaklara yönelikti. Çoğu zaman damıtıcı-giysi maskesi veya yılan gibi kıvrılan toplayıcı-tüpler, hatta bunların sahtelerini bile kullanmadan yüzlerini açıkta bırakıyorlardı. Açık havaya çıktıklarında bile çoğunlukla damıtıcı-giysi giymiyor, hareket ettiklerinde

genç ve diri vücutlarının hatlarını sergileyen yeni tarz giysileri yeğliyorlardı.

Tıpkı gezegen gibi insanlar da güzelleşiyordu. Arrakis'in eski halini bilenler için, kızıl kahverengi kayaların dibinde bitmiş küçük yeşil çalılar görmek bile hayret vericiydi. Mağara-metropol kültürünün, tüm girişlerinde özenle imal edilmiş nem geçirmez kapımühürleri bulunan eski siyeç mağaraları da yerini genellikle açık havada kurulan kerpiç tuğla köylere bırakıyordu. Kerpiç tuğla!

Neden o köyün yok olmasını istedim? diye kendine soran Stilgar yürürken birden tökezledi.

Türünün son örneklerinden olduğunu biliyordu. Yaşlı Fremenler gezegenlerindeki israf karşısında... suyun tuğla imalatıyla ziyan edilmesi, boşu boşuna havaya karışması karşısında hayrete kapılıyordu. Tek ailelik bir evin inşasında koca bir siyeçe bir yıl yetecek kadar su kullanılıyordu.

Yeni binalarda saydam pencereler bile vardı; bunlardan giren güneş ışığı içerinin sıcaklığını artırıp insanların vücutlarını kurutuyordu. Üstelik bu pencereler dışa açılıyordu.

Yeni Fremenlerin yaşadığı kerpiç evler manzaralıydı. Artık siyeçlerde, dışa kapalı halde, sıkış tıkış yaşamıyorlardı. Bu yeni yaşam tarzı, insanların hayal gücünü de çalıştırıyordu. Stilgar bunu hissedebiliyordu. Yeni bakış açısı sayesinde Fremenler artık İmparatorluk evreninin geri kalanına katılıyor, sınırsız uzaya yöneliyordu. Oysa bir zamanlar, suyun kıt olduğu Arrakis'te hapistiler; gezegenin dayattığı zor koşulların ve zorunlulukların kölesiydiler. İmparatorluk'un diğer gezegenlerinin çoğunun rahat koşullarda yaşayan sakinleri gibi açık görüşlü olamamışlardı.

Stilgar'ın gördüğü bütün bu değişimler, içindeki şüphe ve korkularla çelişiyordu. Eskiden çok az Fremen, Arrakis'ten ayrılıp su zengini gezegenlerden birinde yeni bir hayata başlama hayali kurardı. Fremenlere *kaçma hayali kurma izni* bile verilmemişti.

Stilgar önünde yürüyen genç Leto'nun sırtına baktı. Leto gezegen dışına çıkışların kısıtlanmasından bahsetmişti. Aslında pek çok dünya için, hatta emniyet supabı olması açısından sakinlerinin hayal kurmasına izin verilen dünyalarda bile her zaman geçerli bir uygulamaydı bu. Ama gezegensel derebeylik kavramı burada, Arrakis'te doruğa ulaşmıştı. Fremenler kendi içlerine kapanmış, zihinlerini tıpkı yaşadıkları mağaraların kapıları gibi engellerle sımsıkı kapatmışlardı.

Bu gezegende siyeç –tehlikeli durumlarda sığınılacak yer– kelimesinin anlamı bile çarpıtılmış, bir halkın insanlık onuruna yakışmaz bir şekilde toptan hapsedildiği yer anlamına gelir olmuştu.

Leto doğru söylemişti: Muad'Dib bütün bunları değiştirmişti.

Stilgar kendini kaybolmuş hissetti. Eskiden inandığı şeylere artık inanmaz olduğunun farkındaydı. Bu yeni dışadönük bakış açısı, toplumda hapsedilmeye karşı çıkma isteği uyandırıyordu.

Bu yıl genç kadınlar ne kadar güzel.

Eski âdetler (Stilgar, *Benim âdetlerim!* diye itiraf etti), halkını tarihin ancak o anki sıkıntılarıyla ilişkili kısımlarına odaklanıp, geri kalanı tamamen göz ardı etmeye itmişti. Eski Fremenler tarih boyunca korkunç göçlere zorlandıklarını, sürekli zulüm gördüklerini okuyup durmuştu. Eski gezegen hükümeti de eski İmparatorluk'un resmi politikasını uygulamıştı. Yaratıcılığı, her türlü gelişim ve evrim arzusunu bastırmıştı. Toplumsal refah, eski İmparatorluk ile iktidarı elinde tutan yöneticilerinin gözünde tehlikeliydi.

Stilgar bütün bunların aslında Alia'nın çizdiği yol için de aynı ölçüde tehlikeli olduğunu birden fark edince şaşırdı.

Stilgar tekrar tökezleyince, Leto'nun daha da gerisinde kaldı.

Eski âdet ve dinlerde gelecek diye bir şey yoktu; sonsuz bir şimdi vardı, o kadar. Stilgar, Muad'Dib'den önce Fremen-

lerin başarma olasılığına değil, sadece ve sadece başarısızlığa inanmaya koşullandırıldığını anladı. Gerçi... Liet-Kynes'a inanmışlardı ama o kırk nesil sonraki bir başarıyı vaat etmişti. Buna başarı denemezdi; sadece bir hayaldi ve Stilgar bunun da içedönük olduğunu şimdi anlıyordu.

Muad'Dib bunu değiştirmişti!

Fremenler Cihat sırasında eski Padişah İmparator IV. Shaddam hakkında çok şey öğrenmişti. Corrino Hanedanı'nın Altın Aslan Tahtı'na oturup da sayısız dünyadan oluşan bu İmparatorluk'a hükmeden seksen birinci Padişah'ı, Arrakis'i İmparatorluk'unun geri kalanında da uygulamayı umduğu politikalar için bir tür test alanı olarak kullanmıştı. Arrakis'e atadığı gezegen valileri, kendi konumlarını güçlendirmek için halka derin bir karamsarlık aşılamıştı. Arrakis'teki herkesin, serbestçe gezinen Fremenlerin bile sürekli haksızlıklar ve çözümsüz sorunlar yaşamasını sağlamışlardı; halka kendilerini kimsenin yardım etmeyeceği aciz insanlar olarak görmeleri öğretilmişti.

Bu yıl genç kadınlar ne kadar güzel.

Stilgar uzaklaşan Leto'nun sırtına bakarken, o delikanlının son derece basit görünen tek bir sözle kendisine bütün bunları düşündürtmeyi nasıl becerdiğini merak etti. O söz sebebiyle Stilgar, Alia'ya ve kendi Konsey üyeliğine bambaşka bir açıdan bakmaya başlamıştı.

Alia eski âdetlerin değişmesinin zaman aldığını söylemekten hoşlanırdı. Stilgar bu sözün daima içini az çok rahatlattığını kendine itiraf etti. Değişim tehlikeli bir şeydi. Yeni icatlar engellenmeliydi. Bireylerin özgür iradeye sahip olmasına izin verilmemeliydi. Rahipler de bireylerin özgür iradeden mahrum bırakılmasına hizmet etmekten başka ne yapıyordu ki?

Alia serbest rekabetin kısıtlanması, kontrol edilir düzeyde tutulması gerektiğini hep söylerdi. Ama bu, gelişen teknolojinin daimi bir tehdit olması ve ancak halkları baskı altında

tutmakta kullanılabilmesi anlamına geliyordu, ki eski efendilerin yaptığı da buydu. Kullanımına izin verilen teknolojiler âdetlere uygun olmalıydı. Yoksa... yoksa...

Stilgar yine tökezledi. Artık kanâta ulaşmıştı; Leto'nun akan su boyunca uzanan kayısı bahçesinde durmuş, kendisini beklediğini gördü. Yürürken ezdiği biçilmemiş çimenlerin hışırtısını duyuyordu.

Biçilmemiş çimenler!

Stilgar, *İnanabileceğim ne var?* diye kendine sordu.

Onun kuşağından bir Fremen'in, bireylerin kendi sınırlılıklarının yoğun bir şekilde bilincinde olması gerektiğine inanması olağandı. Güvenli bir toplumda en kontrol edici unsur âdetlerdi şüphesiz. İnsanlar içinde yaşadıkları çağın, toplumun ve bulundukları diyarın dayattığı sınırları bilmeliydi. Siyeç hayatında herkesin aynı düşünmesinde ne terslik vardı? Birey karar verirken ailesini ve toplumu göz önünde bulundurmalıydı; atacağı her adım uygun şekilde yönlendirilmeliydi.

Stilgar durup kayısı bahçesindeki Leto'ya baktı. Delikanlı orada öylece durmuş, gülümseyerek onu süzmekteydi.

Stilgar, *Aklımın ne kadar karışık olduğunun farkında mı acaba?* diye merak etti.

Yaşlı Fremen Naibi, halkının geleneksel ilmihaline tutunmaya çalıştı. Yaşamın her alanında, içsel döngüselliği neyin işe yarayıp yaramayacağına dair gizli içsel bilgilerde temellenen tek bir forma ihtiyaç vardı. Yaşamın, topluluğun, hükümet ve ötesi de dahil olmak üzere toplumun her öğesinin modeli... bu model ancak siyeç ve onun çöldeki karşılığı olan Şeyh Hulud olabilirdi. Dev kumsolucanları dehşet verici yaratıklardı şüphesiz ama bir tehditle karşılaşınca kaçıp kumun ulaşılmaz derinliklerinde saklanırlardı.

Stilgar kendine, *Değişim tehlikelidir!* dedi. Hükümetlerin hedefi aynılık ve istikrar olmalıydı.

Ama genç adamlar ile kadınlar gerçekten de güzeldi.

Onlar Muad'Dib'in IV. Shaddam'ı devirirken söylediği sözü anımsıyorlardı: "Ben İmparator'un değil İmparatorluk'un uzun yaşamasını istiyorum."

Stilgar, *Ben de kendime aynı şeyi söyleyip durmuyor muyum?* diye merak etti.

Tekrar yürümeye başlayarak, Leto'nun biraz sağındaki siyeç girişine yöneldi. Delikanlı onun yolunu kesmek için harekete geçti.

Stilgar, Muad'Dib'in bir başka sözünü kendine anımsattı: "Toplumlar, uygarlıklar ve hükümetler de tıpkı bireyler gibi doğar, büyür, çiftleşir ve ölür."

Değişim tehlikeli olsa da olmasa da gerçekleşecekti. Genç ve güzel Fremenler bunu biliyordu. Dışarıya bakıp bunu görüyor ve onun için hazırlanıyorlardı.

Stilgar durmak zorunda kaldı. Az kalsın Leto'ya çarpacaktı.

Delikanlı gözlerini kaldırıp ona baykuş gibi baktı. "Gördün mü Stil? Sandığının aksine, âdetler her zaman doğru yolu göstermez."

Bir Fremen çok uzun süre çölden uzak kalırsa ölür; biz buna "su hastalığı" deriz.

–STILGAR
Tefsirler

"Senden bunu yapmanı istemek benim için çok zor," dedi Alia. "Ama... Paul'ün çocuklarına miras kalacak bir imparatorluk olsun istiyorum. Yoksa Naiplik Hükümeti'nin bir anlamı yok."

Aynanın karşısında oturmuş, sabah makyajını yapan Alia döndü. Sözlerinin etkisini görmek için kocasının yüzüne baktı. Duncan Idaho böyle anlarda dikkatle incelenmeliydi; Atreides Hanedanı'nın eski kılıçustasından çok daha kurnaz ve tehlikeli biri haline geldiği şüphesizdi. Dış görünüşü pek değişmese de –esmer yüzünün hatları keskindi, siyah saçı da keçi tüyüne benziyordu–, gulâm olarak uyanmasının ardından geçen uzun yıllar boyunca içsel bir dönüşüm geçirmişti.

Alia sık sık aklını kurcalayan bir meseleyi tekrar düşündü: Ölümünün ardından gulâm olarak yeniden doğmasından beri Duncan'ın gizli yalnızlığında neler saklanıyordu acaba? Tleilaxlılar gizli bilimlerini onun üstünde uygulamadan önce, Duncan'ın özellikleri Atreidesler tarafından tüm açıklığıyla bilinirdi: Sadakat, paralı asker atalarının ahlaki değerlerine körü körüne bağlılık, çabuk parlayıp sönmeye meyilli bir mizaç. Duncan, Harkonnen Hanedanı'ndan intikam alma kararından asla dönmemişti. Paul için canını feda etmişti. Ama Tleilaxlılar cesedini Sardaukarlardan satın almış ve diriltim fıçılarına koyarak bir zombi-katrundo-

ya dönüştürmüşlerdi: Yani bedeni dirilmişti ama Duncan Idaho'nun bilinçli anılarına sahip değildi. Sonrasında mentat olarak eğitilmiş ve bir insan-bilgisayar olarak Paul'e armağan edilmişti; aslında hipnotik koşullandırmayla efendisini öldürmeye şartlandırılmış etkili bir aletti. Duncan Idaho'nun bedeni bu koşullandırmaya karşı koymuştu ve o dayanılmaz baskının altındayken hücresel hafızası canlanmıştı.

Alia onu Duncan olarak düşünmenin tehlikeli olduğuna uzun süre önce karar vermiş ve bundan kimseye bahsetmemişti. Onu gulâm ismiyle, yani Hayt olarak düşünmek daha iyiydi. Çok daha iyiydi. Ayrıca Duncan, Alia'nın zihninde yaşayan Eski Baron Harkonnen'ın varlığından hiç şüphelenmemeliydi.

Duncan, Alia'nın kendisini süzdüğünü görünce yüzünü diğer tarafa çevirdi. Alia'ya duyduğu sevgi, ondaki değişiklikleri ve davranış sebeplerini görmesini engellemiyordu. Tleilaxlıların kendisine taktığı çok işlevli metal gözler, aldatıcı davranışları zalimce saptayabiliyordu. Örneğin şimdi Alia'yı kibirli ve kötü niyetli, neredeyse erkeksi biri olarak gösteriyorlardı; Duncan onu bu halde görmeye dayanamıyordu.

Alia, "Neden başını çevirdin?" diye sordu.

"Bunu düşünmeliyim," dedi Duncan. "Leydi Jessica... bir Atreides."

Alia somurtarak, "Sen de Atreides Hanedanı'na sadıksın, bana değil," dedi.

"Beni böyle basitçe yorumlama," dedi Duncan.

Alia dudaklarını büzdü. Fazla mı erken harekete geçmişti?

Duncan pencereye gidip dışarıya, Tapınak meydanının köşesine baktı. Arrakeen tacirlerinin, orada toplanmaya başlayan hacıların etrafını yırtıcı hayvan sürüsü gibi çevirdiğini gördü. Kollarında baharat lifinden sepetler taşıyan, bir adım gerilerinden Fremen korumaları gelen bir grup tacir dikkatini çekti. Giderek artan kalabalıkta sakince yürüyorlardı.

Duncan onları göstererek, "Desenli mermer parçaları sa-

tıyorlar," dedi. "Bunu biliyor muydun? Mermer parçalarını çöle bırakıyorlar, kum fırtınalarında aşınsınlar diye. Bazen mermerin üstünde ilginç şekiller oluşuyor. Buna yeni bir sanat dalı diyorlar: Fırtınaların üstüne resim çizdiği hakiki Dune mermeri... çok popüler. Geçen hafta bir tane satın aldım... üstünde beş ince dallı ağaç resmi var; çok güzel ama dokunsan kırılacak gibi narin."

"Konuyu değiştirme," dedi Alia.

"Konuyu değiştirmedim," dedi Duncan. "Dediğim gibi çok güzel ama sanat değil. İnsanlar sanatı kendi şiddetleriyle, kendi iradeleriyle yaratır." Sağ elini denizliğe koydu. "İkizler bu şehirden nefret ediyor; korkarım onlara hak veriyorum."

"Bunun konumuzla ne ilgisi var anlamadım," dedi Alia. "Annemi numaradan kaçıracaksın, o kadar. Tutsağın olarak güvende olacak."

"Bu şehir körler tarafından inşa edildi," dedi Duncan. "Leto ile Stilgar'ın geçen hafta Tabr Siyeçi'nden çöle çıktıklarını biliyor muydun? Geceyi dışarıda geçirmişler."

"Haber aldım," dedi Alia. "Şu bahsettiğin, çölden getirilen mermerler... satışlarını yasaklayayım mı?"

Duncan ona dönerek, "Hayır, piyasa için kötü olur," dedi. "Öyle çöle çıkmalarının sebebini sorduğumda Stilgar ne dedi, biliyor musun? Leto'nun Muad'Dib'in ruhuyla konuşmak istediğini söyledi."

Birden paniğe kapılan, içi buz kesen Alia kendini toplamak için bir an aynaya baktı. Leto böyle saçma sapan bir sebep yüzünden gece vakti siyeçten çıkma riskine girmezdi. Yoksa kumpas mı kuruluyordu?

Idaho onu görmemek için eliyle gözlerini örterek konuştu: "Stilgar hâlâ Muad'Dib'e inandığı için Leto'yla gittiğini söyledi."

"Tabii ki inanıyor!"

Idaho keyifsizce kıkırdadı. "Muad'Dib'in her zaman mazlumlardan yana olduğuna hâlâ inandığını söyledi."

Alia, "Sen ne dedin peki?" diye sordu; sesi korkusunu ele veriyordu.

Idaho elini indirdi. "'Sen de mazlumlardan birisin herhalde,' dedim."

"Duncan! Tehlikeli bir oyun oynamışsın! O Fremen Naibi'ni kızdırırsan, hepimizi yok edecek bir canavarı uyandırabilirsin."

"O hâlâ Muad'Dib'e inanıyor," dedi Idaho. "Bizi koruyan şey bu."

"Ne dedi peki?"

"Kendi zihnini tanıdığını söyledi."

"Anlıyorum."

"Hayır... anladığını sanmıyorum. Isıracak olanların dişleri Stilgar'ınkilerden uzun."

"Duncan, bugün seni hiç anlamıyorum. Çok önemli, hayati önem taşıyan bir şey yapmanı rica ediyorum... sense karşıma geçmiş neler saçmalıyorsun?"

Alia'nın sesi nasıl da huysuzdu. Idaho tekrar pencereye döndü. "Mentatlık eğitimi aldığım sırada... İnsanın kendi zihnini tanıması, onun nasıl işlediğini anlaması çok zordur Alia. İlk öğrenilen şey, zihnin istediği gibi çalışmasına izin vermek gerektiğidir. Çok tuhaf bir şeydir bu. Kaslarını çalıştırabilir, egzersiz yaparak güçlendirebilirsin; ama zihin başına buyruktur. Zihin hakkındaki bu gerçeği kavradığında, görmek istemediğin şeyleri gösterir bazen."

"Bu yüzden mi Stilgar'a hakaret ettin?"

"Stilgar kendi zihnini tanımıyor; zihnini serbest bırakmıyor."

"Baharat orjisine katıldığı zamanlar hariç."

"Hayır, orada bile bırakmıyor. Onu Naib yapan da bu zaten. Halkına liderlik edebilmek için kendi tepkilerini kontrol edip sınırlandırıyor. Kendisinden bekleneni yapıyor. Bunu anlayınca Stilgar'ı artık tanır ve dişlerinin uzunluğunu ölçebilirsin."

"Fremenler öyledir," dedi Alia. "Eee Duncan, yapacak mısın yapmayacak mısın? Jessica kaçırılmalı ve bu Corrino Hanedanı'nın işiymiş gibi gösterilmeli."

Suskunluğunu koruyan Idaho, Alia'nın ses tonunu ve sözlerini bir mentat olarak değerlendirdi. Böyle bir kaçırma planı kurmak için taş kalpli ve zalim olmak gerekirdi; bunu anlamak Idaho'yu derinden sarstı. Alia sırf az önce saydığı sebepler yüzünden öz annesinin canını tehlikeye atmayı nasıl göze alabiliyordu? Alia yalan söylüyordu. Javid ile birlikte olduğu söylentisi de doğru olabilirdi. Bunu düşününce Idaho'nun midesi buz kesti ve kasıldı.

"Bu iş için bir tek sana güvenebilirim," dedi Alia.

"Biliyorum," dedi Idaho.

Idaho'nun bu sözünü yardım etmeyi kabul ettiği şeklinde yorumlayan Alia aynadaki yansımasına gülümsedi.

"Bilirsin ki mentatlar her insanı bir ilişkiler dizisi olarak görmeyi öğrenir," dedi Idaho.

Alia karşılık vermedi. Kendi anılarından birine odaklanmış, yüzünde donuk bir ifade belirmişti. Başını çevirip omzunun üstünden bakan Idaho, Alia'nın yüz ifadesini görünce ürperdi. Alia sadece kendisinin duyabildiği seslerle konuşuyordu sanki.

Idaho, "İlişkiler," diye fısıldadı.

Yılanın deri değiştirmesi gibi, eski acılardan kurtulmak gerekir... yeni deri oluşturup tüm sınırlılıklarını kabullenmek gerekir, diye düşündü. Bu hükümetler için de geçerliydi... Naiplik Hükümeti için bile. *Eski hükümetler atılmış deriler gibidir. Bu planı uygulamalıyım ama Alia'nın buyurduğu şekilde değil.*

Bir süre sonra Alia omuz silkip, "Leto bu aralar o şekilde dışarı çıkmamalı," dedi. "Onu azarlayacağım."

"Stilgar ile olsa bile mi?"

"Onunla bile çıkmamalı."

Alia aynanın karşısından kalkıp pencereye doğru yürüdü ve Idaho'nun yanında durup elini onun koluna koydu.

Ürpermemek için kendini zor tutan Idaho, bu tepkisini mentat olarak değerlendirdi. Alia'nın içindeki bir şeyden tiksiniyordu.

İçindeki bir şeyden.

Alia'ya bakamıyordu. Onun kullandığı makyaj malzemelerindeki melanjın kokusunu alınca genzini temizledi.

"Bugün Farad'n'ın armağanlarını incelemekle meşgul olacağım," dedi Alia.

"Giysileri mi diyorsun?"

"Evet. Onun yaptığı her şeyin mutlaka gizli bir sebebi vardır. Başar'ı Tyekanik'in çomurki ve çomas gibi, soylulara yönelik suikast yöntemlerinde usta olduğunu da unutmayalım."

Idaho kolunu kurtarıp Alia'dan uzaklaşarak, "Gücün bedeli," dedi. "Ama bizim hâlâ hareket serbestliğimiz var, Farad'n'ın ise yok."

Alia, Idaho'nun biçimli yüz hatlarını profilden inceledi. Onun düşünce tarzını anlamakta bazen zorlanıyordu. Duncan hareket serbestliğinin askeri gücü artırdığını mı kastetmişti sadece? Eh, Arrakis'te hayat fazla uzun süredir fazla güvenliydi. Her yerde ve her zaman tehlike varken keskin olan duyular kullanılmayınca körelebiliyordu.

"Evet," dedi Alia. "Bizim hâlâ Fremenlerimiz var."

Idaho, "Hareketlilik," diye tekrarladı. "Sadece piyadelere güvenemeyiz. Bu aptallık olur."

Idaho'nun ses tonuna sinir olan Alia, "Farad'n bizi yok etmek için elinden geleni yapacaktır," dedi.

"Ahhh, işte bu," dedi Idaho. "Eskiden bu inisiyatif biçimine, bu hareket serbestliğine sahip değildik. Bir etiğimiz vardı... Atreides Hanedanı'nın etiği. Bunun bedelini her zaman öder, yağmacılığı düşmanlarımıza bırakırdık. Artık bu kısıtlamaya tabi değiliz elbette. Artık biz de, Atreides Hanedanı olarak, Corino Hanedanı kadar hareket serbestliğine sahibiz."

"Annemi kaçırmamızı istememin sebeplerinden biri de onun güvenliğini düşünüyor olmam," dedi Alia. "Hâlâ o eski etiğe göre yaşıyoruz!"

Idaho, Alia'ya baktı. Alia bir mentatı hesaplama yapmaya itmenin tehlikelerini biliyordu. Idaho'nun nasıl bir sonuca vardığının farkında değil miydi? Yine de... Idaho hâlâ onu seviyordu. Elini gözlerinin üstünden geçirdi. Alia ne kadar da genç görünüyordu. Leydi Jessica haklıydı: Alia birlikte geçirdikleri onca yıl boyunca hiç yaşlanmamıştı sanki. Hâlâ Bene Gesserit annesinin yumuşak yüz hatlarına sahipti ama gözleri Atreides gözleriydi... inceleyici, buyurgan şahin gözleriydi. Şimdiyse o gözlerin ardında kurnaz ve zalim biri gizleniyordu.

Atreides Hanedanı'na yıllarca hizmet etmiş olan Idaho, ailenin güçlü yönlerinin yanı sıra zayıf yönlerini de biliyordu. Ama şimdi Alia'da gördüğü şey yeniydi. Atreidesler düşmanlarına karşı gizli kapaklı işler çevirebilirdi; ama dostlarına ve müttefiklerine, hele akrabalarına karşı bunu asla yapmazlardı. Atreideslerin tavırlarının temelinde yatan ilke şuydu: Halkına olabildiğince destek ol; Atreideslerin idaresi altında ne kadar iyi yaşadıklarını onlara göster. Dostlarına olan sevgini davranışlarınla belli et. Alia'nın şimdi istediği şeyinse Atreideslerin tarzıyla alakası yoktu. Idaho bunu bedeninin her hücresi ve sinir sistemiyle hissediyordu. Bölünmez bir bütün olarak, Alia'nın bu yabancı tavrını hissediyordu.

Birden mentat sensoryumu tam farkındalığa geçince, zihni donup transa girerek Zaman'ın olmadığı ve sadece hesaplamaların bulunduğu boyuta sıçradı. Alia bunu anlayacaktı mutlaka ama Idaho'nun durumu gizlemesi imkânsızdı. Kendini hesaplamaya verdi.

Hesaplama: Leydi Jessica'nın bir *yansıması*, Alia'nın farkındalığının içinde sahte bir hayat sürmekteydi. Idaho bunu görüyordu... tıpkı kendi farkındalığından hiç ayrılmayan, gulâm öncesi Duncan Idaho'nun yansımasını gördüğü gibi.

Alia bu farkındalığa rahimde doğanlardan olduğu için sahipti. Idaho ise bu özelliği Tleilaxlıların diriltim tanklarında edinmişti. Ama Alia o yansımayı dinlemiyor, annesinin hayatını tehlikeye atıyordu. Demek ki Alia içindeki sahte-Jessica'yla temas halinde değildi. Demek ki Alia bir başka sahte-hayat tarafından *tamamen* zapt edilmişti.

Zapt edilmiş!

Bir yabancı tarafından!

Hilkat Garibesi!

Idaho bir mentat olarak bunu hemen kabullenip, sorununun diğer yönlerini ele almaya girişti. Bütün Atreidesler bu gezegendeydi. Corrino Hanedanı uzaydan saldırma riskine girer miydi? Idaho ilkel savaş yöntemlerine son veren sözleşmelerin maddelerini hızla aklından geçirdi:

Bir – Tüm gezegenler uzaydan saldırıya açıktı: Bu yüzden, tüm Büyük Hanedanlar gezegenlerinin dışında misilleme/intikam kuvvetleri bulundururdu. Farad'n, Atreideslerin de bu temel tedbiri aldığını biliyor olmalıydı.

İki – Güç kalkanları, atomik olmayan füzelere ve patlayıcılara karşı tam koruma sağlardı; göğüs göğüse çarpışmanın tekrar revaçta olmasının temel sebebi buydu. Ama piyadelerin sınırlılıkları vardı. Corrino Hanedanı, Sardaukarlarını Arrakeen Savaşı öncesindeki kadar güçlendirse bile, yine de savaşırken gözünü kan bürüyen Fremenlerin vahşiliğiyle başa çıkamazlardı.

Üç – Geniş bir teknisyen sınıfı gezegensel derebeylikler için tehdit unsuru olmayı sürdürse de, Butleryan Cihadı'nın etkileri teknolojinin aşırı kullanımını hâlâ engelliyordu. Bu açıdan yegâne olası tehdit Ixliler, Tleilaxlılar ve birbirine uzak birkaç dış gezegenin sakinleriydi; ama onlar da İmparatorluk'un geri kalanının gazabına karşı gezegenlerini koruyabilecek güçte değildi. Butleryan Cihadı'nın etkileri sürüyordu. Mekanize savaş için geniş bir teknisyen sınıfı gerekliydi. İmparatorluk'u yöneten Atreides Hanedanı, bu

gücü başka amaçlar için kullanıyordu. Bütün geniş teknisyen sınıfları gözetleniyordu. İmparatorluk'ta doğal olarak hâlâ güçlü bir feodal düzen hâkimdi, çünkü yeni gezegenlere yayılıp İmparatorluk'u genişletmek için en uygun toplumsal yapı buydu.

Duncan *kendi* bellek verilerini hızla inceleyen mentat farkındalığının ışıldadığını hissetti; zamanın akışını hiçbir şekilde fark edemez olmuştu. Ana karar hattından uzaklaşmadan yaptığı anlık bir hesaplamayla, Corrino Hanedanı'nın *yasadışı* atomik saldırısında bulunma riskine girmeyeceği sonucuna vardı; ama bu sonuca ulaşmasının sebeplerinin tamamen farkındaydı: İmparatorluk'un elinde tüm Büyük Hanedanlardakilerin toplamı kadar silah vardı ve bunlara nükleer silahlar da dahildi. Corrino Hanedanı'nın Büyük Sözleşme'yi çiğnemesi durumunda Büyük Hanedanların en az yarısı hiç düşünmeden tepki verirdi. Böylece Atreideslerin gezegendışı misilleme sistemine muazzam bir askeri kuvvet eklenirdi, hem de çağrılmasına bile gerek olmadan. Onlar korkudan gelirdi zaten. Salusa Secundus ile müttefikleri, sıcak bulutların içinde yok olup giderdi. Corrino Hanedanı böyle bir felaketi göze alamazdı. Nükleer silahları tek bir sebeple, insanoğlunu gelecekte karşılaşılabilecek saldırgan "bir başka zeki canlı türüne" karşı korumak için ellerinde tuttuklarını söylerken samimiydiler şüphesiz.

Hesaplama sırasında Idaho'nun aklından geçen düşünceler oldukça net ve belirgindi. Muğlak kısımlar yoktu. Alia insan kaçırmayı ve terörü seçmişti, çünkü bir Atreides olmaktan çıkıp bir yabancı haline gelmişti. Corrino Hanedanı bir tehditti ama Alia'nın Konsey'de öne sürdüğü biçimde değil. Alia, Leydi Jessica'yı ortadan kaldırmak istiyordu, çünkü Leydi Jessica keskin Bene Gesserit zekâsıyla, Idaho'nun ancak şimdi fark ettiği bir şeyi görmüştü.

Idaho silkinerek kendini mentat transından çıkardığında, Alia'nın karşısında durmuş, soğuk bir ifadeyle kendisini in-

celediğini gördü.

"Leydi Jessica'nın öldürülmesi daha çok işine gelmez mi?" diye sordu.

Alia'nın yüzünde bir an beliren yabancı neşe, Duncan'ın gözünden kaçmadı; sonra neşenin yerini sahte öfke aldı. "Duncan!"

Evet, bu yabancı-Alia annesini öldürmeyi yeğlerdi.

"Annenin güvenliği için *kaygılanmıyorsun;* annenden *korkuyorsun,*" dedi Duncan.

Alia, Duncan'ı süzmeye devam ederek konuştu: "Elbette ondan korkuyorum. O benim hakkımda Rahibeler Birliği'ne rapor gönderdi."

"Ne demek istiyorsun?"

"Bir Bene Gesserit'in karşı koymakta en çok zorlandığı arzu nedir, bilir misin?" Alia baştan çıkarıcı bir edayla Duncan'a sokulup gözlerini kaldırdı ve kirpiklerinin arasından ona baktı. "Tek düşüncem, ikizleri koruyabilmek için güçlü ve tetikte olmaktı."

Duncan mentat soğukluğuyla, "Bir arzudan bahsediyordun," dedi.

"Rahibeler Birliği'nin en gizli sırrı ve en korktuğu şeydir bu. O yüzden bana *Hilkat Garibesi* diyorlar. Onların kısıtlayıcı kurallarını umursamadığımı biliyorlar. Günaha Çağrı derler buna... üstüne basa basa: *Büyük Günaha Çağrı.* Anlarsın ya, Bene Gesserit öğretisini uygulayan bizler, vücudumuzun enzim dengesi gibi şeyleri değiştirebiliriz. Böylece gençliğimizi uzatabiliriz... melanj kullananlardan çok daha uzun yaşayabiliriz. Bene Gesseritlerin çoğu bunu yapsa, sonuç ne olurdu dersin? Dikkat çekerdi. Söylediklerimin doğru olduğunu hesaplama yaparak anladığına eminim. Melanj yüzünden bir sürü komplonun hedefi oluyoruz. Ömrü uzatan bir maddeyi kontrol ediyoruz. Bene Gesseritlerin çok daha etkili bir yöntemi sır olarak sakladığı öğrenilirse ne olur? Anlıyorsun, değil mi? O zaman hiçbir Rahibe Ana güvende olmaz!

Bene Gesseritlerin kaçırılıp işkence görmesi son derece sıradan bir olay haline gelir."

"Yani sen bu enzim dengeleme işini başardın." Bu bir soru değil saptamaydı.

"Rahibeler Birliği'ne karşı geldim! Annemin Rahibeler Birliği'ne gönderdiği raporlar, Bene Gesseritlerin Corrino Hanedanı'nın sadık müttefiki olmasına yol açacak."

Duncan, *Ne kadar da inandırıcı,* diye düşündü.

Alia'nın ağzını aramak için "Ama öz annen sana zarar verecek işler yapmaz herhalde!" dedi.

"O beni doğurmadan çok önce Bene Gesserit olmuştu; düşünsene Duncan... öz oğlunun, yani ağabeyimin *gomcebbâr* sınavına sokulmasına bile izin verdi! Hatta sınavı ayarlayan oydu! Hem de Paul'ün bu sınavda ölebileceğini bildiği halde! Bene Gesseritler daima zayıf inançlı ve son derece pragmatist olmuştur. Annem Rahibeler Birliği'nin çıkarlarına hizmet ettiğini düşünürse, aleyhimde hareket etmekten geri durmaz."

Duncan başıyla onayladı. Alia ne kadar ikna ediciydi. Üzücü bir düşünceydi bu.

"İnisiyatifi daima elimizde tutmalıyız," dedi Alia. "En güçlü silahımız bu."

Duncan, "Gurney Halleck bir sorun," dedi. "Eski dostumu öldürmek zorunda mı kalacağım?"

"Gurney çölde casusluk yapıyor," dedi Alia; Duncan'ın bundan zaten haberdar olduğunu biliyordu. "Yani bize sorun çıkarmaz."

"Caladan'ın Naip Valisi'nin burada, Arrakis'te ayak işlerine koşması ne tuhaf," dedi Duncan.

Alia sert bir sesle, "Neden koşmasın ki?" diye sordu. "Sonuçta o, Jessica'nın sevgilisi... gerçek hayatta olmasa bile en azından hayallerinde öyle."

"Evet, elbette." Idaho sesindeki samimiyetsizliği Alia'nın fark edip etmediğini merak etti.

Alia, "Jessica'yı ne zaman kaçıracaksın?" diye sordu.

"Bunu bilmemen daha iyi."

"Evet... evet, anlıyorum. Nereye götüreceksin peki?"

"Kimsenin onu bulamayacağı bir yere. Merak etme, uzaklarda olacak; sana zararı dokunamayacak."

Alia'nın gözlerindeki neşe parıltısını fark etmemek olanaksızdı. "Tamam da nereye..."

"Bunu bilmezsen, bir Gerçeğisöyleten tarafından sorguya çekildiğinde zor durumda kalmazsın."

"Ahhh Duncan, çok zekisin."

Duncan, *Artık Leydi Jessica'yı öldüreceğimi sanıyor,* diye düşündü. "Hoşçakal aşkım," dedi.

Alia onun sesindeki vedayı hissetmedi, hatta dönüp gitmeye davranan Duncan'ı hafifçe öptü.

Idaho siyeç tünellerini andıran labirentvari koridorlardan inip Tapınak'tan çıkana dek gözlerini silip durdu. Tleilax malı gözlerden de yaş akardı.

Sen Caladan'ı sevdin
Yitik hükümdarının yasını tuttun...
Ama ıstırap öğretti ki
Silemez yeni âşıklar
Ebedi hayaletleri.

–Habbanya Ağıdı'nın Nakaratı

Stilgar ikizlerin siyeç muhafızlarının sayısını dörde katlamıştı ama bunun faydasız olduğunu biliyordu. O genç Atreides adaşı olan dedesine çok benziyordu. Eski Dük'ü tanıyan herkes söylerdi bunu. Leto etrafına dikkat eden ihtiyatlı biriydi ama aynı zamanda atılgandı ve tehlikeli kararlar vermeye meyilliydi.

Ganimet ise daha çok annesine çekmişti. Chani gibi kızıl saçlıydı ve gözleri de onunkilere benziyordu. Chani gibi o da güçlükler karşısında aklını kullanırdı. Sadece yapması gerekenleri yaptığını sık sık söylese de Leto'nun sözünden çıkmazdı.

Leto onları tehlikeye sürükleyecekti.

Stilgar bu meseleyi Alia'ya açmayı aklından bile geçirmedi. Irulan ile de konuşamazdı, çünkü o her şeyi Alia'ya yetiştirirdi. Stilgar kararını verirken, Leto'nun Alia hakkında söylediklerinin doğru olması ihtimalini kabullendiğini fark etti.

Alia insanları hiç umursamadan, kalpsizce kullanıyor, diye düşündü. *Duncan'ı bile kullanıyor. Gerçi bana düşman olacak, beni öldürecek kadar ileri gitmez. Beni gözden çıkarır, o kadar.*

Bu arada siyeç muhafızlarının sayısını artırmıştı; siyeçinde cüppeli bir hayalet gibi dolanarak her yere bakıyordu.

Leto'nun ektiği şüphe tohumları zihninde hızla filizlenmekteydi. İnsan geleneklere güvenemezse neye tutunabilirdi?

Stilgar, Leydi Jessica için Davet Töreni düzenleneceği günün ikindisinde, siyeçin büyük toplantı salonunun girişinde Ganimet'in babaannesiyle birlikte durduğunu gördü. Vakit erkendi ve Alia henüz gelmemişti ama salon dolmaya başlamıştı bile; insanlar içeri girerken çocuğa ve yanındaki yetişkine kaçamak bakışlar atıyordu.

Stilgar kalabalığın içinden sıyrılıp karanlık bir duvar girintisinde gizlenerek o ikisini izlemeye koyuldu; kalabalığın gürültüsü yüzünden ne konuştuklarını duyamıyordu. Bugün birçok kabileden insanlar, eski Rahibe Analarının dönüşünü kutlamak için buraya gelecekti. Ama Stilgar, Ganimet'e bakıyordu. Konuşurken kızın gözleri nasıl da fıldır fıldırdı! O gözlerin hareketleri Stilgar'ı büyülüyordu. O koyu mavi, buyurgan, etrafını tartan gözler. Hele Ganimet'in başını çevirerek kızılımsı sarı saçını omzuna savurması: Bu Chani'nin hareketiydi. Aradaki benzerlik tuhaftı; Stilgar sanki bir hayalet görüyordu.

Yavaşça onlara yaklaşan Stilgar bir başka duvar girintisine girdi.

Hayatında Ganimet kadar gözlemci bir çocuk görmemişti... kızın kardeşi hariç. Bu arada Leto neredeydi? Stilgar dönüp kalabalık geçide göz gezdirdi. Bir terslik olsa muhafızları alarm verirdi. Başını iki yana salladı. İkizler yüzünden akıl sağlığı bozuluyordu. Onda huzur bırakmamışlardı. Stilgar ikizlerden neredeyse nefret eder hale gelmişti. İnsan akrabalarından nefret edebilirdi ama davranışlarına hâkim olmalıydı; kan bağının (ve kanın değerli suyunun) getirdiği sorumluluk, diğer tüm kaygılardan önde gelirdi. Bu ikizler, Stilgar'ın hayattaki en büyük sorumluluğuydu.

Ganimet ile Jessica'nın ardındaki büyük toplantı salonundan gelen kahverengi ışık, havadaki tozların arasından süzülüyordu. Ganimet yanlarından geçerek salona giren kalabalı-

ğa dönüp baktıkça, ışık çocuğun omuzlarını, üstündeki yeni beyaz cüppeyi ve saçının etrafını aydınlatıyordu.

Stilgar, *Leto neden içime bu şüpheleri düşürdü ki?* diye merak etti. Leto bunu bilerek yapmıştı kuşkusuz. *Belki de ruh halini biraz olsun paylaşmamı istedi.* Stilgar ikizlerin farklı olmasının sebebini biliyordu ama mantığı bildiklerini bir türlü kabullenemiyordu. Rahimde uyanmamış, orada kısılı kalma hissini yaşamamıştı... ikizlerinse gebeliğin ikinci ayında bilinçli olmaya başladığı söylenirdi.

Leto bir keresinde hafızasının "içsel bir hologram gibi" olduğunu, "uyanma şokunun ardından büyüyüp ayrıntılansa da şeklinin ve dış hatlarının hiç değişmediğini" söylemişti.

Stilgar, Ganimet ile Leydi Jessica'yı izlerken, böylesine karmaşık bir anı ağında yaşamanın, kendi içinde yalnız kalamamanın, kendi zihninde tek başına bir odaya kapanamamanın ne demek olduğunu ilk kez anlamaya başlıyordu. Böyle bir durumla karşı karşıya kalan bir insan deliliği özümsemek, yanıtların sorunun kendisi kadar hızlı değiştiği bir sistemden gelen sayısız öneriyi seçip ayıklamak zorundaydı.

Sabit bir gelenek olamazdı. Çift yönlü sorulara kesin yanıtlar bulunamazdı. İşe yarayan nedir? İşe yaramayandır. İşe yaramayan nedir? İşe yarayandır. Stilgar böyle şeyleri bilirdi. Eski Fremen bilmeceleri gibiydiler. Soru: "Hem ölüm hem hayat getirir." Yanıt: "Coriolis rüzgârı."

Stilgar, *Leto neden bunu anlamamı istedi?* diye kendine sordu. Üstü kapalı soruları sayesinde, ikizlerin farklılıklarına aynı gözle baktıklarını anlamıştı: İkisi de yaşadıkları durumu bir hastalık olarak görüyordu. Stilgar, *Öyle biri için doğum kanalı bunaltıcı bir yer olsa gerek,* diye düşündü. Cehalet bazı deneyimlerin şokunu azaltırdı, oysa ikizler rahimdeyken bile doğumla ilgili her şeyi biliyordu. Nelerin ters *gidebileceğini* bilerek yaşamayı sürdürmek nasıl bir histi acaba? İnsan sürekli şüphelerle boğuşurdu. Diğer insanlardan farklı olmanın acısını yaşardı. Bu farklılığı başkalarına da biraz olsun

tattırmak isterdi. Yanıt bulamayacağı ilk soru da, "Neden ben?" olurdu.

Stilgar, *Ben de aynı şeyi kendime sorup durmuyor muyum?* diye düşündü. Hafifçe, acı acı gülümsedi. *Neden ben?*

İkizlere bu yeni açıdan bakınca, gelişmemiş bedenleriyle ne büyük risklere atıldıklarını anlıyordu. Ganimet bunu bir keresinde, Stilgar onu Tabr Siyeçi'nin batısındaki sarp kayalığa tırmandığı için azarladığında kısaca ifade etmişti: "Ölümden neden korkayım ki? Şimdiye kadar... kim bilir kaç kez öldüm."

Stilgar, *Böyle çocuklara ne öğretebilirim ki?* diye düşündü. *Kim ne öğretebilir?*

Ne tuhaftır ki, torunuyla konuşan Jessica'nın düşünceleri de benzer yönlere kayıyordu. Çocuk bedeninde yetişkin zihnine sahip olmanın kim bilir ne zor olduğunu düşünüyordu. Zihin, bedenin neler yapabileceğini bilirdi; ama bedenin bütün bunları, verilecek tepkileri ve refleksleri öğrenmesi gerekirdi. İkizler elbette ki kadim Bene Gesserit *prana-bindu* sistemiyle eğitilecekti ama o zaman bile zihinleri bedenlerinin çok önünde gidecekti. Gurney'nin Jessica'dan aldığı emirleri yerine getirmekte çok zorlanacağı kesindi.

"Stilgar arkadaki bir duvar girintisinden bizi izliyor," dedi Ganimet.

Jessica dönüp bakmadı. Ganimet'in ses tonuna şaşırmıştı. Ganimet o yaşlı Fremen'i öz babasıymış gibi seviyordu. Onu küçümser gibi alaylı konuşsa da, ona takılsa da aslında Stilgar'ı seviyordu. Jessica bunu anlayınca o yaşlı Naib'i ister istemez bambaşka bir açıdan görmeye başladı ve ikizlerle Stilgar'ın ortak yönünü derinden kavradı. Stilgar'ın bu yeni Arrakis'e pek uyum sağlayamadığını anladı. Bu yeni evren Jessica'nın torunlarına da uygun değildi.

Jessica'nın aklına bir Bene Gesserit özdeyişi geldi, bunu istemediği ve talep etmediği halde: "Fani olduğundan şüphelenmek, dehşet hissini başlatır; fani olduğuna emin olmak,

dehşet hissine son verir."

Evet, ölüm ağır bir boyunduruk değildi, yaşam ise Stilgar ve ikizler için bir ateşin üstünde ağır ağır çevrilmek gibiydi. Bu dünyayı kendilerine uygun bulmuyor, değişikliklerin tehlikesiz olabildiği yolları arzuluyorlardı. Onlar İbrahim'in çocuklarıydı; çölün üstünde süzülen bir şahin onlara şimdiye kadar yazılmış herhangi bir kitaptan daha çok şey öğretirdi.

Leto daha o sabah siyeçin aşağısındaki, içinden su akan kanâtın yanında dururlarken Jessica'yı şaşırtmıştı. "Su bizi esir ediyor babaanne," demişti. "Toz gibi yaşasak daha iyi olur, çünkü o zaman rüzgâr bizi Kalkan Duvarı'nın en yüksek kayalıklarının bile yukarısına taşıyabilir."

Jessica bu çocukların böyle olgun ve imalı laflar etmesine alışkın olmasına karşın yine de şaşırmış ama sonunda, "Tıpkı baban gibi konuştun," demeyi başarmıştı.

Leto havaya bir avuç kum atıp, taneciklerin yere düşmesini seyretmişti. "Evet, haklısın. Ama babam suyun her şeyi geldiği yere, yani toprağa ne çabuk döndürdüğünü hiç düşünmemişti."

Jessica şimdi siyeçte, Ganimet'in yanında dururken bu sözün şokunu tekrar yaşadı. Dönüp kalabalığın hareket ettiği koridora baktı ve duvar girintisinin gölgesi içindeki Stilgar'a göz attı. Stilgar ehlileştirilmiş bir Fremen değildi; o sadece çalı çırpı toplayıp yuvaya getirmek üzere eğitilmişti. Hâlâ bir şahindi. Kırmızıyı düşününce aklına çiçekler değil kan gelirdi.

Ganimet, "Birden sustun," dedi. "Bir terslik mi var?"

Jessica başını iki yana salladı. "Leto'nun bu sabah söylediği bir sözü düşünüyordum sadece."

"Ekim alanlarına gittiğiniz zaman mı söyledi? Ne dedi?"

Jessica o sabah Leto'nun yüzünde beliren tuhaf, yetişkince, bilge ifadeyi düşündü. Şu an Ganimet'in yüzünde de aynı ifade vardı. "Gurney'nin kaçakçılardan ayrılıp Atreides sancağına geri döndüğü zamandan bahsediyordu," dedi Jessica.

"Demek Stilgar hakkında konuşuyordunuz," dedi Ganimet.

Jessica, Ganimet'e bunu nasıl anladığını sormadı. İkizler istedikleri zaman birbirleri gibi düşünebiliyordu anlaşılan.

"Evet," dedi Jessica. "Stilgar, Gurney'nin Paul'e... Dük'üm diye hitap etmesinden hoşlanmamıştı ama Gurney'nin varlığı sonunda bütün Fremenleri aynı şeyi yapmaya zorladı. Gurney, 'Dük'üm' deyip duruyordu."

"Anlıyorum," dedi Ganimet. "Leto *kendisinin* henüz Stilgar'ın Dük'ü olmadığını söylemiştir tabii."

"Evet."

"Leto'nun sana ne yaptığını biliyorsundur," dedi Ganimet.

Jessica, "Emin değilim," diye itiraf etti; bu itirafı oldukça rahatsız edici bulduğunu fark etti... aslında Leto'nun kendisine bir şey yaptığı aklına bile gelmemişti.

"Senin babamıza dair anılarını canlandırmaya çalışıyordu," dedi Ganimet. "Leto babamızı, onu tanıyan başkalarının gözünden görmeye her zaman can atar."

"Ama... Leto'nun..."

"Ah, *içindeki hayatları* dinleyebilir. Elbette. Ama bu aynı şey değil. Ondan bahsetmişsindir tabii. Yani babamızdan. Oğlun olarak bahsetmişsindir."

Jessica, "Evet," diye kestirip attı. İkizlerin onu parmaklarında oynattıkları, anılarını inceleyebildikleri, ilgilerini çeken tüm duygularına dokunabildikleri hissinden hoşlanmıyordu. Ganimet şu an bunu yapıyor olabilirdi!

"Leto seni rahatsız eden bir şey söylemiş," dedi Ganimet.

Jessica içinde kabaran öfkeyi bastırmak zorunda kalmanın şokunu yaşadı. "Evet... söyledi."

"Leto'nun babamızı annemizin tanıdığı şekilde, annemizi de babamızın tanıdığı şekilde tanımasından hoşlanmıyorsun," dedi Ganimet. "Bunun sonuçları... senin hakkında biliyor olabileceğimiz şeyler hoşuna gitmiyor."

"Hiç bu açıdan bakmamıştım," diyen Jessica, soğuk konuştuğunu fark etti.

"Genellikle cinsellikle ilgili şeylerin bilinmesi rahatsızlık verir," dedi Ganimet. "Sen böyle koşullandırıldın. Bizi çocuk olarak görmemekte epey zorlanıyorsun. Ama biz, anne ve babamızın gerek başkalarının yanında, gerekse baş başayken yaptıkları her şeyi biliyoruz."

Jessica kanâtta yaşadığı hissi bir an tekrar yaşadı ama bu kez tepkisi Ganimet'e yönelikti.

"Dük'ünün cinsel azgınlığından bahsetmiş olmalı," dedi Ganimet. "Bazen Leto'nun ağzına gem vurmak gerek!"

Jessica, *Bu ikizlerin kirletemeyeceği hiçbir şey yok mu?* diye merak etti; şok ve öfkenin ardından tiksintiye kapılmıştı. *Leto'sunun* cinsel hayatından nasıl bahsederlerdi? Birbirini seven bir erkekle kadının bedensel hazları paylaşması gayet normaldi! Mahrem ve güzel bir şeydi bu; bir çocuk ile yetişkin arasındaki sıradan bir sohbette, öylesine konuşulacak bir konu değildi.

Çocuk ile yetişkin!

Jessica birden Leto'nun da, Ganimet'in de bu konuyu öylesine açmadıklarını anladı.

Jessica suskunluğunu sürdürürken, Ganimet, "Seni afallattık," dedi. "İkimiz adına özür dilerim. Leto özür dilemeyi düşünmemiştir; onu tanırım. Bazen belirli bir şeyin peşinden giderken kendini öyle kaptırır ki... mesela senden ne kadar farklı olduğumuzu unutur."

Jessica, *İşte bu yüzden ikiniz de böyle davranıyorsunuz,* diye düşündü. *Bana ders veriyorsunuz!* Ardından da merak etti: *Başka kime ders veriyorsunuz acaba? Stilgar'a? Duncan'a?*

"Leto senin açından bakmaya çalışıyor," dedi Ganimet. "Anılar yeterli değil. İnsan bir şeyle uğraşırken fazla kafayı takarsa, çoğu zaman başarısız olur."

Jessica iç geçirdi.

Ganimet babaannesinin koluna dokundu. "Oğlunun söylemesi gereken ama sana bile söylemediği birçok şey var. Bizi bağışla ama seni seviyordu. Bunu bilmiyor musun?"

Jessica gözlerinin yaşardığını gizlemek için yüzünü öte tarafa çevirdi.

"O senin korkularını biliyordu," dedi Ganimet. "Tıpkı Stilgar'ın korkularını bildiği gibi. Sevgili Stil. Babamız onun 'veterineriydi', Stilgar da kabuğuna sinmiş yeşil bir salyangozdan fazlası değildi." Alıntı yaptığı şarkıyı mırıldanmaya başladı. Müzik, Jessica'nın ister istemez sözlere odaklanmasına yol açtı.

"Ey Veteriner,
Utangaçlığı ve mucizesiyle
Kabuğuna sinip ölümü bekleyen
Yeşil salyangoza
Tanrı gibi geliyorsun!
Salyangozlar dahi bilir
Tanrıların yok ettiğini,
Şifanın acıyı getirdiğini,
Cennetin alev alev yanan
Bir kapının ardında olduğunu.
Ey Veteriner,
İnsan-salyangozum ben
Görüyorum kabuğumun içine
Baktığını tek gözle!
Neden Muad'Dib? Neden?"

"Ne yazık ki babamız ardında, evrenimizde bir sürü insan-salyangoz bıraktı," dedi Ganimet.

İnsanoğlunun ebedi olmayan bir evrende yaşadığı varsayımı operasyonel bir ilke olarak benimsendiğinde, zihnin tam farkındalık sahibi dengeleyici bir araç olması gerekir. Ama zihin bu noktaya ulaşabilmek için tüm organizmayı kullanmalıdır. Böyle bir organizma tutkulu, enerjik davranışlarından tanınabilir. Bir organizma olarak ele alınan toplum için de aynısı geçerlidir. Ama bu noktada karşımıza eski bir atalet çıkar. Toplumlar kadim tepkisel güdülerle hareket eder. Toplumlar kalıcılık ister. Evrenin ebedi olmadığını göstermeye yönelik her çaba inkâr, korku, öfke ve umutsuzluğa yol açar. Öyleyse kâhinliğin kabul görmesini nasıl açıklamalıyız? Çok basit: Geleceği haber veren kişi mutlak (kalıcı) bir gerçekleşmeden bahsettiği için, en korkunç olayları öngördüğünde bile insanlık tarafından sevinçle karşılanacaktır.

–Leto'nun Kitabı
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

"Karanlıkta dövüşmek gibi bu," dedi Alia.

Doğu pencerelerinden giren sabah ışığını yumuşatan gümüş rengi, uzun perdelerin önünden hışımla geçerek, Konsey Salonu'nun diğer ucunda bulunan süslü duvar panellerinin dibindeki divanlara doğru yürüdü. Baharat lifinden yapılmış kilimlere, ahşap parkelere, büyük lal karolara, ardından da tekrar kilimlere sandaletli ayaklarıyla bastı. Gri balina kürküyle kaplı divanlarda karşı karşıya oturan Irulan ile Idaho'nun yanına gelince durdu.

Idaho, Tabr'dan dönmek istememişti ama Alia'nın emri kesindi. Jessica'nın kaçırılması artık daha da gerekliydi ama şimdilik beklemeliydiler. Idaho'nun mentat algılarına ihtiyaç vardı.

"Bütün bunlar birbiriyle bağlantılı," dedi Alia. "Büyük bir kumpasın pis kokusunu yayıyorlar."

Irulan, "Belki de yanılıyorsun," demeye cesaret etti ama sonra Idaho'ya soran gözlerle baktı.

Alia duyduğu küçümsemeyi gizlemeden, alayla gülümsedi. Irulan nasıl bu kadar saf olabiliyordu? Yoksa... Alia, Prenses'i sorgulayıcı, dik bakışlarla süzdü. Irulan'ın üstünde, baharat mavisi gözlerinin içindeki gölgelere uyan sade, siyah bir aba cüppe vardı. Sarı saçını sıkıca ensesinden toplandığından, Arrakis'te geçirdiği yıllarda zayıflamış, cildi sertleşmiş yüzü iyice ortaya çıkmıştı. Babası IV. Shaddam'ın sarayında öğrendiği mağrur tavırları hâlâ sergiliyordu; Alia onun gurur maskesinin ardında bir komplocunun gizli düşüncelerinin yattığını sık sık düşünürdü.

Idaho'nun üstünde Atreides Saray Muhafızları'nın yeşilli siyahlı üniforması vardı ama rütbe işareti takmamıştı. Alia'nın muhafızlarından birçoğunun, özellikle de rütbe işaretlerine büyük değer veren amazonlarının içten içe sinirine dokunan bir tavırdı bu. Gulâm, kılıçustası ve mentat, üstüne üstlük hükümdarlarının eşi olan bu adamın sıradan biriymiş gibi sade giyinmesinden hoşlanmıyorlardı.

"Demek kabileler Leydi Jessica'nın Naiplik Konseyi'ne geri dönmesini istiyor," dedi Idaho. "Ama bu..."

Alia divanda, Irulan'ın yanında duran kabartmalı baharat kâğıdını göstererek, "Hepsinin talebi bu yönde!" dedi. "Bir de Farad'n meselesi var ama bu... bu işin içinde başkalarının parmağı var bence!"

Irulan, "Stilgar ne düşünüyor?" diye sordu.

"Belgede onun da imzası bulunuyor!" dedi Alia.

"Ama eğer o..."

Alia küçümseyici bir gülümsemeyle, "Tanrısının annesine karşı gelebilir mi hiç?" dedi.

Idaho başını kaldırıp Alia'ya bakarken, *Irulan onu çok fena sinirlendirmek üzere!* diye düşündü. Alia'nın kendisini buraya

çağırmasının sebebini tekrar merak etti; Alia kaçırma planının gerçekleşmesi için Idaho'nun Tabr Siyeçi'nde olması gerektiğini biliyordu. Vaiz'in Idaho'ya mesaj gönderdiğini haber almış olabilir miydi? Bu düşünce Idaho'yu kaygılandırdı. O dilenci gizemci, Paul Atreides'in kılıçustasını çağırmakta hep kullandığı gizli işareti nereden biliyordu? Idaho bu anlamsız toplantıdan ayrılıp siyeçe dönmek ve bu sorunun yanıtını aramak istiyordu.

"Vaiz'in gezegenden ayrıldığına eminim," dedi Alia. "Lonca böyle bir konuda bizi kandırmaya cesaret edemez. Onu tutuklatıp..."

"Dikkatli olmalısın!" dedi Irulan.

"Evet, dikkatli ol," dedi Idaho. "Gezegenin yarısı onun..." Omuz silkti. "...ağabeyin olduğuna inanıyor." Idaho bunu umursamazca söylemeyi becerdiğini umdu. O adam gizli işareti nereden biliyordu?

"Ama kurye ya da casussa..."

"Ne CHOAM ile ne de Corrino Hanedanı'yla temas kurdu," dedi Irulan. "Şuna emin olabiliriz ki..."

"Hiçbir şeye emin olamayız!" Alia, Irulan'ı hor gördüğünü gizlemeye çalışmadı. Ona sırtını dönüp Idaho'ya baktı. Idaho buraya çağrılmasının sebebini biliyordu! Neden kendisinden bekleneni yapmıyordu? Çağrılmasının sebebi Irulan'ın burada olmasıydı. Corrino Hanedanı'ndan bir prensesin Atreideslerin arasına katılmasına yol açan olaylar asla unutulamazdı. İttifaklar bozulabilir, yenileri kurulabilirdi... tıpkı daha önce olduğu gibi. Duncan bir mentat olarak Irulan'ın tavırlarını inceleyip ihanet belirtileri, onu ele verecek küçük ayrıntılar aramalıydı.

Idaho kımıldanıp Irulan'a göz attı. Bir mentat olarak kendisine yüklenen görevlerden nefret ettiği zamanlar oluyordu. Alia'nın ne düşündüğünü biliyordu. Irulan'ın da bildiğine emindi. Ama eskiden Paul Muad'Dib'in karısı olan bu prenses, saray cariyesi Chani'den aşağı konumda olmasına yol

açan koşulları yenmeyi başarmıştı. Kraliyet ikizlerine bağlılık duyduğu şüphesizdi. Hem ailesini hem de Bene Gesseritleri reddederek kendini Atreideslere adamıştı.

Alia ısrarla, "Annem de bu kumpasın içinde!" diye devam etti. "Yoksa Rahibeler Birliği neden tam da bu zamanda onu buraya geri göndersin ki?"

"Histerik davranmakla bir yere varamayız," dedi Idaho.

Alia tam da Idaho'nun beklediği şekilde, öfkeyle sırtını döndü. Idaho bir zamanlar sevdiği ama artık bir yabancının kontrolüyle çarpılmış o simayı görmek zorunda olmamayı rahatlatıcı buldu.

"Eh, Lonca'ya tamamen güvenemeyiz..." dedi Irulan.

"Lonca mı!" Alia alayla gülümsedi.

"Lonca ile Bene Gesseritlerin bize düşman olduklarını göz ardı edemeyiz," dedi Idaho. "Ama onları özel kategorilerde değerlendirmeliyiz; temelde pasif düşmanlar olduklarını unutmayalım. Lonca temel kuralına, asla doğrudan hükmetmeme kuralına bağlı kalmayı sürdürecektir. Büyümeye odaklı parazit bir yapı olduklarının farkındalar. Onları hayatta tutan organizmayı öldürecek herhangi bir işe girişmezler."

Irulan ağır ağır konuşarak, "Ama hangi organizmanın onları hayatta tuttuğu konusunda bizden farklı düşünüyor olabilirler," dedi. Uyuşuk ses tonuyla ancak bu kadar alaycı olabiliyordu; *Bir şeyi atladın mentat!* dercesine konuşmuştu.

Alia şaşırmış gibiydi. Irulan'ın böyle konuşmasını beklememişti. Irulan komplonun içinde olsa, bu konunun konuşulmasını istemezdi.

"Orası öyle," dedi Idaho. "Ama Lonca, Atreides Hanedanı'na açıkça karşı gelmeye cesaret edemez. Rahibeler Birliği ise bizimle belirli bir ölçüde siyasi uyuşmazlığa girme riskini göze alabilir..."

"Öyle bir durumda öne çıkmak istemeyeceklerdir: Birileriyle ya da birtakım gruplarla ittifak kurarlar... böylece işler ters giderse suçu onlara atabilirler," dedi Irulan. "Bene

Gesserit'in yüzyıllardır ayakta kalması tesadüf değil; kendilerini gizlemenin önemini biliyorlar. Tahta oturmayı değil, tahtın arkasında durmayı yeğlerler."

Alia, *Kendini gizlemek ha?* diye düşündü. Irulan'ın tercihi bu muydu?

"Ben de Lonca'yla ilgili aynı şeyi söylüyorum," dedi Idaho. Tartışmak ve açıklamalar yapmak durumunda kalmak ona iyi gelmişti. Böylece başka sorunları düşünmekten kurtuluyordu.

Alia uzun adımlarla yürüyerek aydınlık pencerelere geri döndü. Idaho'nun zayıf noktasını biliyordu: Her mentatın zaafıydı bu. İlla açıklama yapmak zorundaydılar. Dolayısıyla da mutlak gerçeklere dayanma, daima sınırları görme eğilimindeydiler. Böyle olduklarının farkındaydılar. Bu eğitimlerinin bir parçasıydı. Yine de kendilerini sınırlayan parametrelerin ötesinde faaliyet göstermeyi sürdürürlerdi. Alia, *Keşke onu Tabr Siyeçi'nde bıraksaydım,* diye düşündü. *Irulan'ı Javid'e sorgulatmam daha iyi olurdu.*

Alia başının içinde bir sesin gürlediğini duydu: "Kesinlikle."

Alia, *Kapa çeneni! Kapa çeneni! Kapa çeneni!* diye düşündü. Böyle anlarda tehlikeli bir hata yaptığını hissediyor ama bu hatanın ne olduğunu bilemiyordu. Tehlikeyi sezebiliyordu, o kadar. Kötü durumdaydı ve Idaho'dan yardım almalıydı. Idaho mentattı. Mentatlar gerekliydi. Butleryan Cihadı'nda yok edilmelerinin ardından mekanik cihazların yerini insan-bilgisayarlar almıştı. *İnsan gibi düşünen makineler yapmayacaksın!* Ama Alia şimdi itaatkâr bir makineyi yeğlerdi. Makinelerde Idaho'nun sınırlılıkları olmazdı. İnsan, bir makineye karşı güvensizlik duyamazdı.

Alia, Irulan'ın ağır ağır konuştuğunu duydu.

"Hile içinde hile içinde hile içinde hile," diyordu Irulan. "Güçlülere ne şekilde saldırmanın kabul gördüğünü hepimiz biliyoruz elbette. Alia'yı şüpheleri için suçlamıyorum. Herkesten... hatta bizden bile şüphelenmesi gayet normal. Ama

şimdi bütün bu şüpheleri bir an için bir kenara bırakalım. Naiplik Hükümeti'ne yönelik en büyük, başlıca tehdit nedir?"

Idaho tonlamasız mentat sesiyle, "CHOAM," dedi.

Alia kendine kasvetle gülümseme izni verdi. *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles!* Ama Atreides Hanedanı CHOAM'ı yönetiyordu, çünkü şirket hisselerinin yüzde elli birine sahipti. Büyük Hanedanların paha biçilmez melanjın kontrolünün Dune'da olduğunu pragmatikçe kabullenmeleri sayesinde, Muad'Dib'in Rahipler Birliği de yüzde beş hisseye sahipti. Baharata genellikle "gizli para" denmesi boşuna değildi. Melanj olmasa Uzay Loncası'nın büklümgemileri hareket edemezdi. Melanj sayesinde "seyrüsefer transına" geçen seyrüseferciler, uzayda ışık ötesi hızla güvenli yolculuk etmek için izlenecek rotaları önceden "görebiliyordu." Ayrıca melanjın insan bağışıklık sistemini güçlendiren etkisi olmasa, çok zengin kişilerin yaşam ortalaması en az dörtte bir oranında azalırdı. İmparatorluk'un büyük bölümünde, orta gelirli vatandaşlar bile günde en az bir öğün, az miktarda da olsa, seyreltilmiş melanj kullanıyordu.

Ama Alia, Idaho'nun sesindeki mentat içtenliğini duymuştu; korkunç bir hevesle beklediği bir sesti bu.

CHOAM. Combine Honnete, Atreides Hanedanı'ndan, Dune'dan, Rahipler Birliği'nden ve melanjdan çok daha fazlasıydı. Bu şirket mürekkep sarmaşığıydı, balina kürküydü, şiga teliydi, Ix malı yapay maddeler ve eğlence cihazlarıydı, halklar ve gezegenler arası ticaretti, Hac yolculuğuydu, kanunun izin verdiği sınırlarda gezinen Tleilax teknolojisiydi, bağımlılık yapıcı ilaçlar ve tıbbi tekniklerdi, Lonca'nın nakliyat işiydi... bilinen binlerce gezegenin yanı sıra sistemin sınırlarında gizlice beslenip, varlıklarına hizmetlerinden dolayı göz yumulan bazı gizli gezegenleri de içeren bir imparatorluktaki son derece karmaşık ticari ilişkilerin bütünüydü. Idaho, CHOAM derken, sürekli kaynayan bir kazandan, kumpas içinde kumpastan, faiz ödemelerindeki on ikide bir-

lik değişimin koca bir gezegenin el değiştirmesine yol açabileceği bir ortamdaki güç oyunundan bahsediyordu.

Alia divanda oturan o ikisinin yanına geri döndü. "CHOAM hakkında canınızı sıkan belirli bir şey mi var?" diye sordu.

"Bazı Hanedanlar fiyatları manipüle ederek kâr sağlamak için büyük miktarlarda baharat stoğu yapıyor," dedi Irulan.

Alia elleriyle kendi uyluklarına vurdu, sonra da Irulan'ın yanında duran kabartmalı baharat kâğıdını gösterdi.

"Peki şu talep sizi hiç mi rahatsız etmiyor?"

Idaho, "Pekâlâ!" diye bağırdı. "Ağzındaki baklayı çıkar artık. Ne gizliyorsun? Benden veri saklarsan doğru düzgün çalışmamı bekleye..."

"Son zamanlarda, belirli özelliklere sahip dört uzman grubunun ticaretinde büyük artış oldu," dedi Alia. O ikisinin bunu zaten bilip bilmediğini merak etti.

Irulan, "Hangi uzmanlar?" diye sordu.

"Kılıçustaları, Tleilaxlıların sapkın mentatları, Suk Okulu'nun koşullandırılmış doktorları ve mali müşavirler; özellikle de bu sonuncular. İnsanlar neden özellikle bu aralar muhasebe defterlerinde sahtekârlık yapmak istiyor?" Alia bunu Idaho'ya sormuştu.

Idaho, *Mentat olarak işlevini yerine getir,* diye düşündü. Eh, Alia'nın neye dönüştüğüne kafayı takmaktan iyiydi bu. Alia'nın söylediklerine odaklanan Idaho, onları mentat tarzıyla zihninde tekrarlayıp üzerlerinde düşündü. *Kılıçustaları?* Eskiden kendisi de kılıçustasıydı. Kılıçustaları yalnızca bireysel dövüşçüler değildi elbette. Güç kalkanlarını onarabilir, askeri harekât planlayabilir, askeri destek tesislerinin tasarımını yapabilir ve eldeki malzemeleri kullanarak doğaçlama silahlar üretebilirlerdi. *Sapkın mentatlar?* Tleilaxlılar, sapkın mentatlar üretmeyi, bu aldatmacayı sürdürüyordu demek. Kendisi de mentat olan Idaho, Tleilaxlıların *sapkınlaştırdığı* mentatların aslında ne kadar emniyetsiz olduğunu biliyordu. Böyle mentatları satın alan Büyük Hanedanlar, onları tama-

men kontrol edebileceklerini sanırdı. Oysa bu imkânsızdı! Harkonnenların Atreides Hanedanı'na saldırmasına yardım eden Piter de Vries bile gururunu sonuna dek korumuş ve benliğini teslim etmektense ölümü yeğlemişti. *Suk doktorları?* Aldıkları koşullandırmanın, onları satın alan hastalara ihanet etmelerini imkânsız kıldığı söylenirdi. Suk doktorları çok pahalıydı. Sukların satışının artması, ortada büyük paraların döndüğünü gösteriyordu.

Idaho bu verileri mali müşavir talebindeki artışın ışığında değerlendirdi.

Tümevarım yöntemiyle ulaştığı gerçeklerden bahsedeceğini belli eden bir ses tonuyla, "İlk hesaplama," dedi. "Son zamanlarda Küçük Hanedanların serveti artmış. Bazıları Büyük Hanedan olma yolunda usulca ilerliyor. Böyle zenginleşmelerinin tek yolu, izledikleri politikaları ve ittifaklarını değiştirmeleri."

Alia, "Nihayet Landsraad meselesine geldik," diyerek kanaatini ifade etti.

Irulan, "Önümüzdeki Landsraad toplantısına neredeyse iki standart yıl var," diye hatırlattı.

"Ama siyasette pazarlıkların sonu gelmez," dedi Alia. "Sizi temin ederim ki şuna imza atan..." Irulan'ın yanındaki belgeyi gösterdi. "...kabilelerden bazıları, ittifak değiştiren Küçük Hanedanların yanında yer alıyor."

"Olabilir," dedi Irulan.

"Landsraad," dedi Alia. "Bene Gesseritler için bundan iyi paravan olabilir mi? Ayrıca Rahibeler Birliği casus olarak annemden iyisini bulabilir mi?" Idaho'nun tam karşısına geçti. "Eee Duncan?"

Idaho kendine, *Neden mentat olarak işlev göstermiyorsun?* diye sordu. Alia'nın neden şüphelendiğini anlamaya başlamıştı. Sonuçta Duncan Idaho, Leydi Jessica'ya yıllarca özel korumalık yapmış biriydi.

Alia, "Duncan?" diye ısrar etti.

"Önümüzdeki Landsraad toplantısı için tavsiye niteliğinde hazırlanan yeni kanun tasarılarını çok yakından ve büyük bir dikkatle incelemelisin," dedi Idaho. "Naiplik Hükümeti'nin belirli konulardaki kanun tasarılarını... özellikle de vergi oranlarının ayarlanması ve kartellerin denetimiyle ilgili olanları veto edemeyeceğini savunabilirler. Başkaları da var ama..."

"Bu duruşu benimsemeleri onlar için pek pragmatik olmaz," dedi Irulan.

"Katılıyorum," dedi Alia. "Sardaukarlar çok güçsüz; bizim de hâlâ Fremen lejyonlarımız var."

"Dikkatli olmalısın Alia," dedi Idaho. "Düşmanlarımızın en çok istediği şey, bizi canavar gibi göstermek. Emrinde kaç lejyon olursa olsun, sonuçta böylesine dağınık bir imparatorlukta iktidarın kimde olduğunu asıl belirleyen şey halkın tahammülüdür."

Irulan, "Halkın tahammülü mü?" diye sordu.

"Büyük Hanedanların demek istiyorsun," dedi Alia.

Idaho, "Peki bu yeni ittifakta karşımıza kaç Büyük Hanedan çıkacak?" diye sordu. "Para çok tuhaf yerlerde toplanıyor!"

Irulan, "İmparatorluk'un sınırlarında mı?" diye sordu.

Idaho omuz silkti. Yanıtsız bir soruydu bu. Tleilaxlıların ya da İmparatorluk sınırlarına yerleşmiş bilim insanlarının Holtzmann Etkisi'ni ortadan kaldırmanın yolunu eninde sonunda bulacağını hepsi tahmin ediyordu. O gün geldiğinde kalkanlar işe yaramaz olacaktı. Gezegensel derebeyliklerin sürmesini sağlayan hassas denge bozulacaktı.

Alia bu olasılığı düşünmek bile istemiyordu. "Elimizdekilerle idare edeceğiz," dedi. "Şu an için elimizde olan şu: CHOAM fazla üstümüze gelirse, baharatı *yok edebiliriz.* Bu riski göze alamazlar."

"Yine CHOAM'a döndük," dedi Irulan.

"Birileri başka bir gezegende kumalabalığı-kumsolucanı döngüsü oluşturmayı başaramadıysa tabii," dedi Idaho. Bu

şüphe karşısında heyecanlanan Irulan'ı süzdü. "Salusa Secundus?"

Irulan "Orada hâlâ güvenilir bağlantılarım var," diye karşılık verdi. "Hayır."

Alia, Idaho'ya bakarak, "Öyleyse söylediğim şey geçerli," dedi. "Elimizdekilerle idare edeceğiz."

Idaho, *Hamle sırası bende,* diye düşündü. "Önemli işlerim varken beni neden çağırdın?" diye sordu. "Bunu bensiz de düşünebilirdin."

Alia öfkeyle, "Benimle öyle konuşamazsın!" dedi.

Idaho'nun gözleri fal taşı gibi açıldı. Bir an Alia'nın yüzünde, içindeki yabancıyı görmüştü; iç karartıcı bir görüntüydü bu. Gözlerini Irulan'a çevirdi ama o durumu fark etmemişti... veya öyle görünüyordu.

"Kimseden ders almaya ihtiyacım yok," dedi Alia; sesinde hâlâ o yabancının öfkesi vardı.

Idaho acı acı gülümsemeyi başardı ama göğsü sızlıyordu.

"Güç söz konusu olduğunda, işin içinde mutlaka zenginler ve maskeleri vardır," dedi Irulan. "Paul'ün toplumu dönüştürdüğünü ve eski refah dengesini değiştirdiğini unutmayalım."

"Bu tarz dönüşümler geri döndürülmez değildir," diyen Alia, korkunç yönünü sergilememiş gibi onlara sırtını döndü. "İmparatorluk'taki bütün zenginler bunu biliyor."

"Öyle bir dönüşümü kalıcılaştırabilecek üç kişi olduğunu da biliyorlar," dedi Irulan. "İkizler ve..." Alia'yı gösterdi.

Idaho, *Bu ikisi delirmiş mi?* diye merak etti.

Alia kulak tırmalayıcı bir sesle, "Bana suikast düzenlemeye çalışacaklar!" dedi.

Afallayan Idaho sessizce otururken, mentat farkındalığı tüm hızıyla işliyordu. *Alia'ya suikast düzenlemek mi? Neden?* Oysa ona kolayca leke çalabilirlerdi. Onu Fremen sürüsünden kovdurabilir ve tek başına bırakarak avlayabilirlerdi. Ama ikizler... Idaho şu an böyle bir değerlendirme yapmak

için gerekli mentat sakinliğine sahip olmadığını biliyordu ama yine de denemek zorundaydı. Olabildiğince net düşünmeliydi. Ama bir yandan da, net düşüncelerin her zaman için hazmedilmemiş mutlaklar içerdiğini biliyordu. Doğa asla net değildi. Evren onun boyutuna indirgendiğinde net değildi; belirsiz ve karmaşıktı... beklenmeyen hareketlerle ve değişimlerle doluydu. Idaho hesaplamasına tüm insanlığı doğal bir fenomen olarak dahil etmeliydi. Net bir çözümlemeye ulaşmak için de evrenin süregelen akışından soyutlanmalıydı. O akıştan çıkmalı ve hareketlerini dışarıdan izlemeliydi.

Irulan ağır ağır konuşarak, "CHOAM ile Landsraad'a odaklanmakta haklıydık," dedi. "Duncan'ın söyledikleri de bize bir araştırma zemini..."

"Para bir tür enerji aktarımı olarak ele alındığında, temsil ettiği enerjiden ayrı tutulamaz," dedi Alia. "Bunu hepimiz biliyoruz. Ama şu üç soruyu yanıtlamalıyız: Ne zaman? Hangi silahlarla? Nerede?"

Idaho, *İkizler... ikizler,* diye düşündü. *Tehlikede olan ikizler,* 197
Alia değil.

Irulan, "'Kim' ve 'nasıl' sorularıyla ilgilenmiyor musun?" diye sordu.

"Corrino Hanedanı, CHOAM ya da başka bir grup bu gezegende kendi adamlarını kullanırlarsa, onları harekete geçmeden bulma şansımız yüzde altmıştan fazla," dedi Alia. "Ne zaman ve nerede harekete geçeceklerini bilmek bu oranı daha da artırır. 'Nasıl' sorusuna gelince... 'hangi silahlarla' sorusuyla aynı zaten."

Idaho, *Meseleyi neden benim gördüğüm şekilde göremiyorlar?* diye merak etti.

"Tamam," dedi Irulan. "Ne zaman?"

Alia, "Dikkatler başka birine odaklandığında," diye yanıtladı.

"Davet Töreni'nde dikkatler annene odaklanmıştı," dedi Irulan. "Ama bir girişim olmadı."

"Yanlış mekândı," dedi Alia.

Idaho, *Ne yapmaya çalışıyor?* diye merak etti.

Irulan, "O zaman, nerede peki?" diye sordu.

"Burada, Kale'de," dedi Alia. "Kendimi en güvende hissettiğim ve korumalarımın en az olduğu yer burası."

Irulan, "Hangi silahlarla?" diye sordu.

"Konvansiyonel... bir Fremen'in üstünde taşıyacağı türden bir şey olabilir: Zehirli billurbıçak, maula tabancası veya..."

"Epeydir arayıcı-avcı kullanmıyorlar," dedi Irulan.

"Kalabalıkta işe yaramaz," dedi Alia. "Kalabalıkta saldırmaları gerek."

Irulan, "Biyolojik silah?" diye sordu.

Alia, "Bulaşıcı hastalık gibi mi?" diye sordu; buna inanmadığını gizlememişti. Irulan bulaşıcı bir hastalığın Atreidesleri koruyan bağışıklık engellerini aşabileceğini nasıl düşünürdü?

"Hayır, daha çok bir hayvanı kastetmiştim," dedi Irulan. "Mesela belirli bir kurbanı ısırıp zehirlemeye eğitilmiş küçük bir evcil hayvan olabilir."

"Saray gelincikleri bunu engeller," dedi Alia.

Irulan, "*Onlardan* biri olamaz mı?" diye sordu.

"Olamaz. Saray gelincikleri yabancı bir gelinciği aralarına kabul etmez, öldürürler. Bunu biliyorsun."

"Ben sadece olasılıkları gözden geçirerek..."

"Muhafızlarımı uyaracağım," dedi Alia.

Alia *muhafızlarımı* derken Idaho eliyle Tleilax malı gözlerini örttü; yaşadığı yoğun bilinç halini engellemeye çalışıyordu. Bu Rajiya'ydı, yani Sonsuzluk'un Hayat tarafından ifadesiydi; her mentatın eninde sonunda yaşadığı bir şeydi... mentat farkındalığına tamamen kapılmaktı. Rajiya, Idaho'nun farkındalığını evrenin üstüne, düşerken içinde şekiller beliren bir ağ gibi atıyordu. Idaho ikizlerin karanlıkta sindiğini ve etraflarında dev pençelerin onları aradığını gördü.

"Hayır," diye fısıldadı.

"Ne?" Alia, Idaho'nun hâlâ orada olmasına şaşırmış gibi bakıyordu.

Idaho elini gözlerinin üstünden çekti.

"Corrino Hanedanı'nın gönderdiği giysiler," dedi. "İkizlere gönderildi mi?"

"Elbette," dedi Irulan. "Tamamen güvenliler."

"Kimse Tabr Siyeçi'nde ikizlere saldırmaya kalkmaz," dedi Alia. "Stilgar'ın bizzat eğittiği onca muhafız tarafından korunurlarken hayır."

Idaho, Alia'ya bakakaldı. Mentat hesaplamasıyla ulaştığı savı destekleyecek yeterli veriye sahip olmasa da gerçeği biliyordu. *Biliyordu.* Paul'ün sahip olduğu kehanet gücüne çok benzer bir şey yaşamıştı. Ama bunu söylese ne Irulan ne de Alia inanırdı.

"Gümrük görevlilerine dışarıdan herhangi bir hayvan getirilmesine izin vermemelerini söyleyeceğim," dedi.

Alia, "Irulan'ın söylediği şeyi ciddiye almış olamazsın," diye karşı çıktı.

Idaho, "Neden riske girelim ki?" diye sordu.

"Bunu kaçakçılara söyle," dedi Alia. "Ben saray gelinciklerine güveniyorum."

Idaho başını iki yana salladı. Hayalinde gördüğü o dev pençelere karşı saray gelincikleri ne yapabilirdi ki? Ama Alia haklıydı. Sonuçta doğru kişilere verilecek rüşvetler ve yardımcı olmayı kabul edecek bir Lonca seyrüsefercisi sayesinde Boş Bölge'deki herhangi bir yeri iniş pisti olarak kullanabilirlerdi. Lonca, Atreides Hanedanı'na yapılacak bir saldırıda doğrudan yer almak istemezdi ama yeterince yüksek bir ücret karşılığında... Her halükârda Lonca saldırıyı güçleştiren ama imkânsız kılmayan jeolojik bir engel olarak düşünülebilirdi. Hep yaptıkları gibi, yalnızca "bir nakliyat şirketi" olduklarını söyleyerek işin içinden sıyrılabilirlerdi. Sonuçta taşımayı üstlendikleri herhangi bir yükün nasıl kullanılacağını nereden bilebilirlerdi ki?

Alia, Fremenlere özgü bir hareketle sessizliği bozdu; yumruğunu kaldırmış ve başparmağını yere paralel olarak uzatmıştı. Bunu yaparken "Tayfun etkisi yaratırım," anlamına gelen geleneksel sözü söyledi. Suikastçılar için tek mantıklı hedefin kendisi olduğunu düşündüğü açıktı ve yaptığı bu hareketle, saptayamadığı tehditlerle dolu evrene karşı çıktığını gösteriyordu. Kendisine saldıracak herkesin üstüne ölüm rüzgârını salacağını söylüyordu.

Idaho itiraz etmenin boşunalığını hissetti. Alia'nın artık ondan şüphelenmediğini de anlamıştı. En kısa zamanda Tabr'a geri dönecekti; Alia ondan Leydi Jessica'yı sorunsuz bir şekilde kaçırmasını bekliyordu. Idaho ansızın kapıldığı öfkenin yol açtığı adrenalin patlamasıyla divandan kalkarken, *Keşke hedef Alia olsa!* diye düşündü. *Keşke suikastçılar onu öldürse!* Elini bir anlığına bıçağına koydu ama bunu yapamazdı. Gerçi Alia'nın yaşayıp da adının kötüye çıkmasından ve sonuçta cesedinin çöle gömülmesindense şimdi ölüp şehit olarak görülmesi çok daha iyiydi.

Idaho'nun yüz ifadesini yanlış yorumlayıp, onun kendisi için kaygılandığını sanan Alia, "Evet," dedi. "Sen en iyisi hemen Tabr'a dön." *Duncan'dan şüphelenmekle aptallık ettim!* diye düşündü. *O bana ait, Jessica'ya değil!* Kabilelerin talebi sinirini bozmuştu. Salondan çıkmakta olan Idaho'ya hafifçe el salladı.

Idaho, Konsey Salonu'ndan çıkarken iyice umutsuzluğa kapılmış haldeydi. Alia bir yabancı tarafından zapt edilip körleştirilmişti ve her yeni krizle birlikte daha da deliriyordu. Tehlike sınırını çoktan aşmıştı ve artık kurtarılması mümkün değildi. Peki ikizler için ne yapılabilirdi? Idaho kimi ikna edebilirdi? Stilgar'ı mı? Ama Stilgar zaten yapmakta olduklarının dışında ne yapabilirdi ki?

O zaman Leydi Jessica?

Evet, Idaho bu olasılığı deneyecekti... ama Leydi Jessica da Rahibeler Birliği'nin kumpaslarına kendini fazla kaptırmış

olabilirdi. Idaho o Atreides odalığı hakkında hayale kapılmıyordu. Leydi Jessica, Bene Gesseritler ne emretse yapabilecek biriydi... öz torunlarına bile düşman olabilirdi.

Bir hükümetin iyi olması asla kanunlara değil, yöneticilerin kişisel niteliklerine bağlıdır. Hükümet mekanizması her zaman için yöneticilerin iradesine tabidir. Dolayısıyla bir yönetim sisteminin en önemli öğesi lider seçme yöntemidir.

–Yasa ve Yönetim
Uzay Loncası Kılavuzu

Jessica, *Alia sabah görüşmelerine benim de katılmamı neden istedi acaba?* diye merak etti. *Konsey'e geri alınıp alınmamam konusunda henüz oylama yapmadılar ki?*

Kale'nin Büyük Salon'unun antresinde duruyordu. Bu antre bile Arrakis'ten başka herhangi bir yerde Konsey Salonu olabilecek kadar büyüktü. Atreideslerin serveti ve nüfuzu arttıkça Arrakeen'deki binalar da giderek büyümüştü ve bu antre, Jessica'yı kaygılandıran şeylerin simgesiydi. Jessica antrenin karo zemininde oğlunun IV. Shaddam'a karşı kazandığı zaferin resimlerinin bulunmasından hoşlanmıyordu.

Büyük Salon'a açılan cilalı plaşçelik kapıda yüzünün yansımasını gördü. Dune'a dönüşü, onu böyle kıyaslamalar yapmaya zorluyordu; yüzündeki yaşlanma belirtilerine odaklandı: Oval yüzünde küçük kırışıklıklar belirmişti, çivit mavisi gözleri de daha donuk görünüyordu. Mavi gözlerinin aklarının olduğu zamanları hatırlıyordu. Saçının ışıltısını ve bronz rengini korumasını profesyonel bir kuaförün özenli çalışmasına borçluydu. Burnu hâlâ ufaktı, ağzı genişti, vücudu da hâlâ inceydi; ama yaşlandıkça, Bene Gesserit eğitimi almış kaslarının tepkileri bile yavaşlıyordu. Kimileri bunu fark edemeyip, "Hiç değişmemişsin!" diyebilirdi. Ama Rahibeler

Birliği'nin verdiği eğitim iki kenarı keskin bir kılıçtı; bu eğitimi alan insanlar kendilerindeki ve çevrelerindeki en ufak değişimleri bile fark ederdi... gözlerinden pek bir şey kaçmazdı.

Alia'da bu türden en ufak değişimlerin bile olmayışı da Jessica'nın gözünden kaçmamıştı.

Alia'nın randevularıyla ilgilenen Javid büyük kapının yanında duruyordu; bu sabah çok resmi görünüyordu. Toparlak yüzündeki alaycı gülümsemeyle, cüppe giymiş bir cine benziyordu. Jessica, Javid'i bir paradoks olarak görmekteydi: Besili bir Fremen. Javid, Jessica'nın kendisine baktığını fark edince çokbilmiş bir gülümsemeyle omuz silkti. Jessica'nın maiyetinde fazla kalmamıştı, ki bunun böyle olacağını zaten biliyordu. Atreideslerden nefret ediyordu ama söylentiler doğruysa Alia'nın yalnızca adamı değil sevgilisiydi de.

Jessica, Javid'in omuz silktiğini görünce, *Omuz silkme çağında yaşıyoruz,* diye düşündü. *Hakkındaki tüm söylentileri duyduğumu biliyor ama umurunda bile değil. Uygarlığımız dıştan gelen bir saldırıdan çok kendi kayıtsızlığı yüzünden yok olabilir.*

Gurney'nin çöldeki kaçakçılara gitmeden önce görevlendirdiği muhafızlar, Jessica'nın buraya onlarsız gelmesinden hoşlanmamıştı. Ama Jessica kendini tuhaf bir şekilde güvende hissediyordu. Burada öldürülürse şehit kabul edilirdi; Alia bu olaydan paçayı kurtaramazdı. O da bunu biliyor olmalıydı.

Jessica gülümseyerek omuz silkmesine karşılık vermeyince, Javid öksürdü; boğazından geğirtiye benzer bir ses çıkmıştı... bunun üstünde çalışmış olmalıydı. Sanki gizli bir dildi bu. Javid, "Bütün bu ihtişamın saçmalık olduğunu biliyoruz Leydim," diyordu. "İnsanların bütün bunlara inandırılabilmesi ne harika, değil mi!"

Jessica, *Sahiden de harika!* diye onaylasa da, aklından geçenleri belli etmedi.

Bu arada, bulundukları antre iyice dolmuştu; bu sabah gelmesine izin verilen tüm ricacılar, Javid'in adamlarından

giriş izni almıştı. Dış kapılar kapatılmıştı. Ricacılar ile görevliler Jessica'dan kibarca uzak dursalar da, onun Fremen Rahibe Anaları'nın resmi siyah abasını giymesi herkesin dikkatini çekmişti. Bu epey soru işareti uyandıracaktı. Jessica'nın üstünde Muad'Dib'in Rahipler Birliği'ne bağlı olduğunu gösteren bir işaret yoktu. İnsanlar alçak sesle konuşurken kâh Jessica'ya kâh küçük yan kapıya bakıyorlardı; Alia o kapıdan girip onları Büyük Salon'a alacaktı. Jessica, Naiplik Hükümeti'nin meşruiyetini aldığı eski düzenin sarsılmış olduğunu açıkça görebiliyordu.

Buraya gelmem yüzünden, diye düşündü. *Ama Alia davet ettiği için geldim.*

Kalabalığın huzursuzluğunu fark eden Jessica kızının bilerek geciktiğini, gerginliğin artmasına göz yumduğunu anladı. Alia bir gözetleme deliğinden içeriyi seyrediyordu şüphesiz. Onun bu türden küçük kurnazlıklarının çoğu Jessica'nın gözünden kaçmıyordu; Rahibeler Birliği'nin dayattığı görevi kabul etmekle ne kadar doğru davrandığına her geçen dakika daha emin oluyordu.

Bene Gesserit delegasyonunun lideri, "İşlerin böyle devam etmesine izin veremeyiz," demişti. "Yozlaşma belirtileri senin... özellikle senin gözünden kaçmamıştır şüphesiz! Bizden neden ayrıldığını biliyoruz ama nasıl eğitildiğini de biliyoruz. Eksiksiz bir eğitim aldın. Bir Panoplia Propethica ustası olarak, güçlü bir dinin yozlaşmaya başlamasının hepimiz için ne kadar tehlikeli olduğunu biliyor olmalısın."

Düşüncelere dalan Jessica bir yandan da dudaklarını büzerek pencereden dışarıya, Caladan Şatosu'na gelen baharın ilk işaretlerine bakmıştı. Böyle mantıklı bir şekilde düşünmek istemiyordu. Rahibeler Birliği'nde aldığı ilk derslerden biri, mantık kisvesine bürünen hiçbir şeye güvenmemek ve onları sorgulamaktı. Ama delegasyon üyeleri bunu da biliyordu.

Jessica, Alia'nın antresine bakınırken, *Bu sabah hava epey*

nemli, diye düşündü. Hava ne kadar da taze ve nemliydi. Ama antrenin havasında ayrıca terden kaynaklanan nem olması Jessica'yı rahatsız ediyordu; *Tekrar Fremenler gibi düşünmeye başladım,* diye düşündü. Bu yeryüzü siyeçinin havası fazla nemliydi. Damıtıcılardan sorumlu görevlinin sorunu neydi? Paul olsa böyle bir ihmalciliğe asla göz yummazdı.

Parlak yüzünde sakin ve dikkatli bir ifadeyle duran Javid'in antre havasının fazla nemli olduğunu fark etmemiş gibi görünmesi Jessica'nın dikkatini çekti. Demek ki Javid, Arrakis'te doğmasına karşın iyi eğitilmemişti.

Bene Gesserit delegasyonu, Jessica'ya iddialarının kanıtlarını görmek isteyip istemediğini sormuştu. Jessica sinirlenip, onlara kendi elkitaplarından alıntı yapmıştı: "Tüm kanıtların mutlaka ulaştırdığı sonuç, kanıtlanamayacak önermelerdir! Bildiğimiz her şeyi, onlara inanmak istediğimiz için biliriz."

Delegasyon lideri, "Ama bu soruları mentatlara sorduk," diye itiraz etmişti.

Jessica kadına hayretle bakakalmıştı. "Şu mevkiye ulaşmanıza karşın mentatların sınırlılıklarını öğrenememiş olmanız ne tuhaf," demişti.

Bunun üzerine delegasyon üyeleri rahatlamıştı. Anlaşılan onu sınamışlardı ve Jessica sınavı başarıyla geçmişti. Aldığı Bene Gesserit eğitiminin özündeki dengeleyici yetenekleri tamamen yitirdiğinden korkmuşlardı.

Javid kapının yanındaki yerinden ayrılıp ona yaklaşınca, Jessica biraz gerildi. Javid eğilerek selam verdi. "Leydim. Birden aklıma geldi de... Vaiz'in son marifetini duymamış olabilirsiniz."

Jessica, "Burada olup bitenler hakkında her gün rapor alıyorum, merak etme," diye karşılık verdi. *Hadi, bunu hemen Alia'ya yetiştir!*

Javid gülümsedi. "O halde Vaiz'in aileniz hakkında atıp tuttuğunu biliyorsunuzdur. Daha dün gece güney banliyösünde vaaz vermiş, kimse de kılına bile dokunmaya cesaret edememiş. Sebebini biliyorsunuz tabii."

Jessica sıkkın bir sesle, "Onun oğlum olduğunu ve onlar için geri döndüğünü düşünüyorlar," dedi.

"Bu henüz mentat Idaho'ya sorulmadı," dedi Javid. "Belki de artık sorulmalı ve bu mesele açıklığa kavuşturulmalı."

Jessica, *İşte mentatların sınırlılıklarından sahiden habersiz biri; oysa bir mentatın eşiyle birlikte olmaya... en azından bunu hayal etmeye cesareti var,* diye düşündü.

"Mentatlar kendilerini kullanan kişilerin kusurlarını paylaşır," diye karşılık verdi. "İnsan zihni tıpkı herhangi bir hayvanın zihni gibi yankılayıcıdır. Ortamdaki tınılara tepki verir. Bir mentat, farkındalığını çeşitli paralel rastlantısallık döngülerine yayarak, bu döngüler boyunca ilerleyip uzun netice zincirlerine ulaşmayı öğrenmiştir." *İyice aklı karışmıştır herhalde!*

Javid, "Bu Vaiz denen adam canınızı sıkmıyor mu yani?" diye sordu; sesi birden resmi ve tehditkâr bir tona bürünmüştü.

"Bence o sağlıklı bir alamet," dedi Jessica. "Rahatsız edilmesini istemiyorum."

Javid'in böyle dobra bir karşılık beklemediği belliydi. Gülümsemeye çalıştı ama başaramadı. "Oğlunuzu ilahlaştıran kilisenin yönetici meclisi, bu konuda ısrar ederseniz elbette ki arzularınıza boyun eğecektir," dedi sonunda. "Ama bir açıklama yapmanız muhakkak ki..."

"Belki de planlarınızda nasıl bir *yerim* olduğunu açıklamamı yeğlersin," dedi Jessica.

Javid gözlerini kısarak ona baktı. "Bu Vaiz'i kınamayı reddetmeniz için mantıklı bir sebep göremiyorum hanımefendi. O sizin oğlunuz olamaz. Sizden mantıklı bir istekte bulunuyorum: Onu kınayın."

Jessica, *Bu önceden hazırlanmış bir tuzak,* diye düşündü. *Alia'nın marifeti olmalı.*

"Hayır," dedi.

"Ama oğlunuzun anısına saygısızlık ediyor! Vaazlarında

tiksinti uyandıracak laflar söylüyor, kutsal kızınızın aleyhinde konuşuyor. Halkı bize karşı kışkırtıyor. Hakkınızda ne düşündüğü sorulduğunda, sizin bile doğanızda kötülük bulunduğunu ve..."

"Yeter, saçmalamayı kes artık!" dedi Jessica. "Alia'ya söyle, istediği şeyi yapmayı reddediyorum. Döndüğümden beri bu Vaiz hakkında saçma sapan söylentilerden başka bir şey duymadım. Sıkıldım artık."

"Son kâfirce vaazında, asla onun aleyhinde hareket etmeyeceğinizi söylediğini öğrenmek de sizi sıkar mı hanımefendi? Buna rağmen hâlâ..."

"Kötü biri olsam da onu kınamayacağım," dedi Jessica.

"Bu hafife alınacak bir mesele değil hanımefendi!"

Jessica öfkeyle kolunu salladı. "Defol!" Bunu başkalarının duyacağı kadar yüksek sesle söylediği için, Javid itaat etmek zorunda kaldı.

Gözleri öfke saçsa da kaskatı bir şekilde eğilerek veda etmeyi başardı ve kapının yanındaki yerine geri döndü.

Bu tartışma Jessica'nın daha önce vardığı kanılara tamamen uyuyordu. Javid, Alia'dan bahsederken bir sevgilinin boğuk ses tonuyla konuşmuştu; buna şüphe yoktu. Söylentiler doğruydu demek. Alia kendi hayatının korkunç bir şekilde yozlaşmasına göz yummuştu. Jessica bu gözlemin ardından, Alia'nın isteyerek Hilkat Garibesi olduğundan şüphelenmeye başladı. Alia sapkınca bir intihar eğilimine mi sahipti? Hem kendini hem de ağabeyinin öğretisinden beslenen güç merkezini mahvetme yolunda ilerlediği kesindi.

Antredekiler iyice huzursuzlanmaya başlamıştı. Buranın gediklileri, Alia'nın ne zaman fazla geciktiğini anlardı herhalde; üstelik Jessica'nın Alia'nın gözdesini kovduğunu artık hepsi duymuş olmalıydı.

Jessica iç geçirdi. Buraya gelirken ruhunu geride bırakmıştı sanki. Saray mensuplarının hareketleri ruh hallerini öyle ele veriyordu ki! Mühim şahsiyetleri aramaları, rüzgârın

hububat tarlasındaki dansı gibiydi. Buranın yol yordam bilen müdavimleri etraflarındaki herkese çatık kaşlarla bakarak, onları pragmatik bir şekilde önem sırasına koyuyordu. Jessica'nın Javid'i terslemekle ona zarar verdiği belliydi; artık Javid ile pek konuşan yoktu. Peki ya diğerleri! Jessica eğitimli bakışı sayesinde, kodamanların listede kaçıncı sırada olduklarını etraflarında pervane olan kişilerden anlayabiliyordu.

Benim etrafımda pervane olmuyorlar, çünkü tehlikeliyim, diye düşündü. *Alia'nın benden korktuğunu biliyorlar.*

Odaya göz gezdirirken, onunla göz göze gelenlerin bakışlarını kaçırdığını gördü. Ne gereksiz insanlardı bunlar; Jessica onların anlamsız hayatları için öne sürdükleri bahanelere karşı avazı çıktığı kadar haykırmak istediğini fark etti. Ah, Vaiz şu an bu odayı görebilseydi keşke!

Yakınında birilerinin yaptığı konuşma Jessica'nın dikkatini çekti; konuşulanları bölük pörçük duyuyordu. Uzun boylu, zayıf bir Rahip, bir gruba hitap ediyordu; bunlar himayesindeki ricacılardı şüphesiz. "Çoğunlukla, düşündüklerimden farklı şeyler söylemek zorunda kalıyorum," diyordu Rahip. "Buna diplomasi diyorlar."

Gruptakilerin kahkahaları fazla yüksekti ve bir anda kesildi. Jessica'nın onları duyduğunu fark etmişlerdi.

Jessica, *Dük'üm olsa, bu herifi evrenin en berbat yerine sürerdi!* diye düşündü. *Buraya tam zamanında dönmüşüm.*

Şimdi anlıyordu ki, uzaktaki Caladan'da kabuğuna çekilmiş ve Alia'nın aşırılıklarına, en bariz olanlar dışında gözlerini kapamıştı. *Rüyada gibi yaşamışım,* diye düşündü. Caladan'da yaşamak, bir Lonca büklümgemisinin güvenli kargo ambarında duran birinci sınıf bir firkateynde yolculuk etmek gibiydi. İnsan dış dünyadan soyutlanıyor ve sadece en sert manevraları –onları da çok az– hissediyordu.

Jessica, *Huzur içinde yaşamak öyle baştan çıkarıcı ki,* diye düşündü.

Alia'nın maiyetini inceledikçe, o kör Vaiz'in söylediği id-

dia edilen sözlere giderek daha çok katılıyordu. Evet, İmparatorluk'unun ne hale geldiğini görse Paul de öyle konuşurdu herhalde. Bu arada Gurney kaçakçılardan bir şeyler öğrenebilmiş miydi acaba?

Jessica, Arrakeen'e indiğinde verdiği ilk tepkinin doğru olduğunu fark etti. Javid ile birlikte şehre girerken, evlerin etrafındaki koruyucu alanlara, ara sokaklarla yaya geçitlerindeki muhafızların çokluğuna, köşe başlarında sabırla duran gözcülere, yüksek duvarlara ve evlerin altında geniş sığınaklar bulunduğunu gösteren kalın temellere dikkat etmişti. Arrakeen mantıksız ve haklılığı kendinden menkul kişilerin elinde iç karartıcı, baskıyla yönetilen, yaşanması zor bir yere dönüşmüştü.

Antrenin küçük yan kapısı birden açıldı. İçeriye rahibe amazon korumalar daldı... arkalarından gelen Alia'ya siper oluyorlardı; gerçek ve ürkütücü bir güce sahip olduğunu bilen Alia mağrurca yürüyordu. Yüzü sakindi; annesini gördüğünde de hislerini ele vermedi. Ama aralarındaki savaşın artık başladığını ikisi de biliyordu.

Javid'in emriyle Büyük Salon'un dev kapıları açıldı; sessizce açılan o kapılar gizli bir enerjiyle yüklüydü sanki.

Alia annesinin yanına gelince, muhafızlar etraflarını sardı.

Alia, "Salon'a girelim mi anne?" diye sordu.

"Nihayet," dedi Jessica. Alia'nın gözlerinin kötü niyetle parladığını görünce, *Beni öldürebileceğini ve sonrasında paçayı sıyırabileceğini sanıyor!* diye düşündü. *Delirmiş!*

Idaho'nun kastettiği bu muydu acaba? diye merak etti. Ondan mesaj almış ama henüz yanıt verememişti. Gizemli bir mesajdı: "*Tehlike. Görüşmeliyiz.*" Kadim Çakobsa dilinin bir varyasyonuyla yazılmış mesajda kullanılan tehlike sözcüğü aslında bir komployu ima ediyordu.

Jessica, *Tabr'a döner dönmez onunla görüşeceğim,* diye düşündü.

Gücün aldatıcılığı, nihayetinde mutlak ve sınırlı bir evrende etkili olmasında yatar. Oysa göreceli evrenimizin temel kuralı, her şeyin değiştiğidir. Her güç eninde sonunda daha büyük bir güçle karşılaşır. Paul Muad'Dib, Sardaukarlara bu gerçeği Arrakeen Ovası'nda öğretmişti. Torunları da bu dersi bizzat öğrenmeli.

–Vaiz'in Arrakeen'de yaptığı konuşmadan alıntı

Sabah görüşmelerinde konuşan ilk ricacı, Kadeshli bir gezgin ozandı; Arrakeen'e hacca gelmiş ve paralı askerler tarafından soyulmuştu. Su yeşili taş zeminde dikilirken, yalvarır gibi bir hali yoktu.

Yedi basamaklı platformda Alia'yla yan yana oturan Jessica adamın cesaretini takdir etti. Platforma anne ile kızı için birbirinin aynısı iki taht konmuştu; Alia'nın sağdaki tahtta, *eril* konumda oturması Jessica'nın gözünden kaçmamıştı.

Kadeshli gezgin ozana gelince, Javid'in adamlarının onun buraya gelmesine sırf şimdi de sergilediği cesareti sebebiyle izin verdikleri belliydi. Gezgin ozanın Büyük Salon'daki saray mensuplarını biraz olsun eğlendirmesi bekleniyordu; artık parası olmadığından, ödemeyi bu şekilde yapacaktı.

Soyulan gezgin ozanın savunmasını üstlenen Rahip-Avukat'ın söylediğine göre, üstündeki giysiler ve omzunda deri kayışla asılı baliseti dışında Kadeshli'nin elinde hiçbir şey kalmamıştı.

"Kendisine siyah bir içki içirilmiş," dedi Avukat; gülmemek için kendini zor tuttuğu belliydi. "İçki onu felç etmiş Cenap Hazretleri ama cüzdanı çalınırken bilinci yerindeymiş."

Avukat sahte bir tevazuyla ve ahlaksızlığını belli eden bir ses tonuyla konuşmayı sürdürürken, Jessica gezgin ozanı süzdü. Kadeshli uzun boyluydu; boyu iki metre vardı. Zeki, dikkatli ve esprili olduğu sağa sola bakıp duran gözlerinden anlaşılıyordu. Altın rengi saçını gezegeninin tarzına uygun şekilde, omuzlarına dökülecek kadar uzatmıştı; üstündeki gri hacı cüppesine karşın belli olan geniş göğsü ve üçgen vücudu, güçlü kuvvetli olduğunu gösteriyordu. Adının Tagir Mohandis olduğu söylenmişti; tacir mühendislerin soyundan gelme, atalarıyla ve kendiyle gurur duyan biriydi.

Alia sonunda elini sallayarak Avukat'ı susturdu ve dönüp annesine bakmadan konuştu: "İlk davanın hükmünü Leydi Jessica, aramıza dönmesinin şerefine versin."

"Teşekkür ederim kızım," dedi Jessica; kimin kimden üstün olduğunu herkese duyuracak şekilde, yüksek sesle konuşmuştu. *Kızım!* Bu Tagir Mohandis kumpasın içindeydi demek. Yoksa kandırılmış, masum biri miydi sadece? Jessica bu hüküm verme meselesinin, kendisine açıkça saldırılmasına imkân hazırlamak için planlandığını anladı. Alia'nın tavrından belliydi bu.

Jessica, gezgin ozanın omzunda asılı dokuz telli baliseti göstererek, "O enstrümanı iyi çalar mısın?" diye sordu.

Tagir Mohandis, Salon'daki herkesin duyacağı kadar yüksek sesle, "Meşhur Gurney Halleck kadar iyi çalarım!" deyince, saray mensupları ilgiyle kımıldandı.

"Yol parası istiyorsun," dedi Jessica. "Nereye gideceksin peki?"

"Salusa Secundus'a, Farad'n'ın sarayına," dedi Mohandis. "Duyduğuma göre gezgin ozanlar ve halk şairleri arıyormuş; sanatçılara destek oluyor, onları etrafından hiç eksik etmiyormuş... kültürlü insanları toplayarak tam bir Rönesans kültürü oluşturuyormuş."

Jessica, Alia'ya bakmamak için kendini zor tuttu.

Mohandis'in bunu isteyeceğini biliyorlardı şüphesiz. Jessica bu oyundan keyif almaya başladığını fark etti. Bu hamleyi savuşturamayacağını mı sanıyorlardı?

Jessica, "Yol parası karşılığında bir şeyler çalar mısın?" diye sordu. "Bir Fremen olarak sana bir teklifte bulunuyorum: Müziğin hoşuma giderse, burada kalmanı ve hep benim için çalmanı isteyebilirim; müziğini beğenmezsem, yol parası hak etmen için seni çölde çalışmaya gönderebilirim. Müziğinin tam Farad'n'ın tarzı olduğunu düşünürsem, ki onun Atreideslere düşman olduğu söylcnir, o zaman seni onun yanına gönderirim. Ne dersin Tagir Mohandis, bu koşullar altında benim için çalar mısın?"

Adam başını geriye atıp gür sesiyle kahkahayı bastı. Balisetini omzundan indirirken sarı saçı dans edercesine dalgalandı; enstrümanını ustaca akort etmeye başlayarak, Jessica'nın teklifini kabul ettiğini gösterdi.

Salon'daki kalabalık yaklaşmaya çalıştı ama saray mensuplarıyla muhafızlar tarafından durduruldu.

Az sonra Mohandis akor bastı; bas tellerinin titreşmesine özen göstermişti. Sonra yumuşak tenor sesini giderek yükselterek şarkı söylemeye başladı; doğaçlama yaptığı belliydi ama öyle güzel şarkı söylüyordu ki Jessica şarkının sözlerine başta dikkat etmedi:

"Özledim diyorsun Atreides, Caladan'ın denizlerini,
Bir zamanlar aralıksız
Hükmettiğiniz o yeri...
Ama daha tuhaf yerlerde yaşar sürgünler!

Burası daha kötü, halkı çok kaba diyorsun
Senin Şeyh Hulud'a dair hayallerini
Tatsız aş için sattıklarını söylüyorsun...
Ve daha tuhaf yerlerde yaşar sürgünler.

Arrakis'i güçten düşürüyor,
Solucanların geçişini susturuyorsun
Ve hükümranlığına son veriyorsun...
Daha tuhaf yerlerde yaşarken sürgünler.

Alia! Sana Coan-Teen diyorlar,
Asla görülmeyen o ruh,
Ta ki..."

Alia, "Yeter!" diye bağırdı. Tahtından kalkmaya davrandı. "Seni..."

"Alia!" Jessica tartışma çıkarmayacak ama herkesin dikkatini çekecek bir ses tonuyla konuşmuştu. Ses'i öyle ustaca kullanmıştı ki, duyan herkes bunu bilinçli yaptığını fark etmişti. Alia yerine oturdu; Jessica onun hiç de rahatsız olmuş gibi görünmediğine dikkat etti.

Bunu da bekliyordu demek, diye düşündü. *Çok ilginç.*

Alia'ya, "Bu ilkinin hükmünü ben vereceğim," diye anımsattı.

Alia, "Pekâlâ," diye mırıldandı.

"Bence Farad'n'a iyi bir hediye olur," dedi Jessica. "Dili bıldırcık gibi keskin. O keskin diliyle kan akıtarak sarayımıza faydalı olabilir ama bence Corrino Hanedanı'nın hizmetinde çalışması daha iyi."

Kalabalık gülüştü.

Alia burnundan soluyarak, "Bana ne dedi, biliyor musun?" diye sordu.

"Bir şey demedi kızım. Onun ya da herhangi birinin sokakta yürürken kulağına çalınabilecek lafları aktardı, o kadar. Sokaklarda sana Coan-Teen diyorlar..."

Alia öfkeyle, "Yani ayaklarını kullanmadan yürüyen dişi ölüm ruhu," dedi.

Jessica tatlı bir sesle, "Sana doğru haberler veren kişileri cezalandırırsan, yanında sadece duymak istediklerini söyle-

yenler kalır," dedi. "Bir insanın kendi yansımalarının pisliğinde çürümesi kadar zehirleyici bir şey olamaz bence."

Tahtların hemen aşağısındaki kişilerden hayret nidaları yükseldi.

Jessica, aşağıda sessizce duran, korkmuş gibi görünmeyen Mohandis'e odaklandı. Mohandis kendisi hakkında verilecek kararı hiç umurunda değilmiş gibi bekliyordu. Tam Jessica'nın Dük'ünün zor zamanlarda yanında tutmak isteyeceği türden biriydi: Kendi kararlarına güvenen ve ölümü bile kaderine lanet okumadan kabullenebilecek biriydi. Neden bu yolu seçmişti peki?

Jessica ona, "Şarkında neden o sözleri kullandın?" diye sordu.

Mohandis sesini duyurmak için başını kaldırdı: "Atreideslerin onurlu ve açık fikirli olduklarını duymuştum. Bunu sınamak istedim; belki burada kalıp hizmetinize girerim diye düşündüm... böylece beni soyanları arayıp bulabilecek ve onlarla kendi tarzımda hesaplaşacak kadar zamanım olacaktı."

Alia, "*Bizi* sınamaya cüret etmiş!" diye mırıldandı.

Jessica, "Neden sınamasın ki?" diye sordu.

İyi niyetini belirtmek için gezgin ozana gülümsedi. Mohandis bu salona sırf yeni bir macera yaşama, evreninde yeni bir geçitten geçme fırsatı için gelmişti. Jessica onu kendi maiyetine almak istediğini fark etti; ama Alia'nın tepkisi, cesur Mohandis'in başına kötü şeyler gelebileceğini gösteriyordu. Ayrıca Leydi Jessica'nın bunu yapmasının... tıpkı cesur Gurney Halleck gibi bu cesur ve yakışıklı gezgin ozanı da hizmetine almasının beklendiğini gösteren belirtiler vardı. En iyisi Mohandis'i yoluna göndermekti, böyle ilginç birini Farad'n'a kaptırmak sinir bozucu olsa da.

"Farad'n'a gidecek," dedi Jessica. "Yol parası verilsin; diliyle biraz da Corrino Hanedanı'nın kanını akıtsın... bakalım sağ kalabilecek mi?"

Öfkeyle yere bakan Alia sonunda başını kaldırıp gülüm-

semeyi başardı. "Leydi Jessica'nın bilgeliği kazandı," diyerek, Mohandis'e gitmesini işaret etti.

Jessica, *İşler istediği gibi gitmedi,* diye düşündü. Ama Alia'nın tavırlarından anladığı kadarıyla, kendisini daha zor bir sınav bekliyordu.

Bir başka ricacı öne çıkarıldı.

Kızının tepkisine dikkat eden Jessica şüpheye kapıldı. İkizlerden aldığı derse burada ihtiyacı vardı. Alia, *Hilkat Garibesi* de olsa, rahimde doğmuş biriydi. Annesini kendisi kadar iyi tanıyabilirdi. Annesinin gezgin ozan konusunda vereceği tepkiyi yanlış hesaplamış olması pek mümkün görünmüyordu. *Alia neden o tartışmayı planladı? Dikkatimi dağıtmak için mi?*

Ama Jessica'nın fazla düşünecek zamanı yoktu. İkinci ricacı yanında Avukat'ıyla birlikte ikiz tahtların aşağısındaki yerini almıştı bile.

Bu ricacı Fremen idi; çölde doğduğu yüzündeki kum izlerinden belli olan yaşlı bir adamdı. Uzun boylu olmasa da sırım gibiydi ve üstündeki uzun *dişdaşa* –genellikle damıtıcı-giysi üstüne giyilirdi– onu heybetli gösteriyordu. Cüppesi ince yüzüne, kanca burnuna ve ışıl ışıl parlayan masmavi gözlerine uyuyordu. Damıtıcı-giysi giymemişti ve bu yüzden rahatsızmış gibi görünüyordu. Devasa Görüşme Salonu ona paha piçilmez vücut suyunu çalmaya çalışan tehlikeli açık havadan farksız geliyor olsa gerekti. Biraz geriye düşmüş kukuletasının altından, düğümlenmiş *kefiyesi,* yani Naib türbanı görünüyordu.

Ayaktakımından olmadığını göstermek için bir ayağını tahtlara çıkan basamaklardan birine koyarak, "Ben Ghadhean El-Fali," dedi. "Muad'Dib'in ölüm komandolarındandım ve buraya bir çöl meselesi için geldim."

Alia hafifçe kasılıp dikelerek kendini ele verdi. Jessica'nın Konsey'e kabul edilmesini talep eden dilekçede El-Fali'nin de ismi vardı.

Jessica, *Çöl meselesi ha!* diye düşündü.

Ghadhean El-Fali normalde onun ricasını ifade etmesi gereken Avukat'ından önce davranıp konuşmuştu. O resmi Fremen terimini kullanarak, Dune'un tamamını ilgilendiren bir meseleden bahsedeceğini ve Paul Muad'Dib'in yanında savaşarak canını ortaya koymuş bir Fedaykin'in otoritesiyle konuşacağını belirtmişti. Jessica, Ghadhean El-Fali'nin bahsedeceği meseleyi Javid'e ya da Baş Avukat'a söylediğini sanmıyordu. Bir Rahipler Birliği görevlisinin Salon'un arka tarafından koşarak gelmesi ve siyah bir bez sallayarak, araya girme talebinde bulunması Jessica'nın tahminini doğruladı.

Görevli, "Leydilerim!" diye seslendi. "Bu adamı dinlemeyin! Buraya gelmek için sahte..."

Rahip'in koşarak yaklaşmasını seyreden Jessica göz ucuyla bir hareket fark etti; Alia eski Atreides savaş dilini kullanarak, eliyle "*Şimdi*" işaretini vermişti. Jessica onun kime işaret verdiğini saptayamasa da içgüdüsel olarak kendini sola attı ve tahtla birlikte devrildi; düşen tahtın önünden yuvarlanarak kaçtı ve ayağa kalkarken, bir maula tabancasının gürültüyle patladığını... sonra da tekrar patladığını duydu. Ama ilk sesi duyar duymaz harekete geçmişti; bir şeyin sağ yenini sıyırıp geçtiğini hissetti. Platformun dibinde toplanmış ricacılarla saray maiyetinin arasına daldı. Tüm bunlar olurken Alia'nın yerinden bile kımıldamadığını fark etti.

Kalabalığın içine girince durdu.

Ghadhean El-Fali'nin platformun arkasına sığınmış olduğunu ama Avukat'ının olduğu yerde kaldığını gördü.

Tam bir pusuydu bu; her şey bir anda olup bitmişti... ama Salon'daki herkes, gafil avlanmış olsa da, eğitimli birinin reflekslerinin kendiliğinden harekete geçeceğini bilirdi. Alia ile Avukat'ın dona kalmış gibi yerlerinde durmaları çok şey anlatıyordu.

Salon'un ortalarına doğru bir yerde yaşanan kargaşa, Jessica'nın dikkatini çekti; kalabalığın arasından ite kaka

geçerek oraya gittiğinde, dört ricacının görevli Rahip'i yakalamış olduklarını gördü. Adamın az önce salladığı siyah bez parçası şimdi yerde, ayaklarının yakınında yatıyordu... bezin kıvrımları arasından bir maula tabancası görünüyordu.

Jessica'yı iterek yanından geçen El-Fali önce tabancaya, sonra da Rahip'e baktı. Hiddetle haykıran Fremen sol elini kaldırıp parmaklarını kaskatı tutarak *achag* darbesi indirdi. Gırtlağından darbe alan Rahip nefessiz kalarak yere yığıldı. Yaşlı Naib öfkeyle platforma doğru döndü; öldürdüğü adama dönüp bakmadı bile.

Avuçlarını şakaklarına bastırıp indirerek, "Dalal-il 'annubuvva!" diye haykırdı. "Kadis es-Salaf susturulmama müsaade etmez! Araya girenleri ben öldürmesem başkaları öldürür!"

Jessica, *Kendisinin hedef alındığını sanıyor,* diye düşündü. Yenine baktı ve maula mermisinin açtığı yuvarlak deliğe parmağını soktu. Mermi zehirliydi şüphesiz.

Ricacılar Rahip'i bırakmıştı. Adam yerde can çekişiyordu; gırtlağı ezilmişti. Jessica solunda afallamış halde duran iki saray mensubuna dönerek, "Bu adamın kurtarılıp sorguya çekilmesini istiyorum," dedi. "O ölürse siz de ölürsünüz!" Adamların duraksayıp platforma baktığını görünce, üzerlerinde Ses'i kullandı: "Kımıldayın!"

Adamlar harekete geçti.

Jessica hızla El-Fali'nin yanına gidip onu dirseğiyle dürttü.

"Sen aptalsın Naib! Hedefleri sen değil bendim."

Etraflarındakiler onu duymuştu. Ortalığa anında sessizlik çöktü... herkes afallamıştı; El-Fali platforma baktı... tahtlardan biri devrilmişti, diğerindeyse hâlâ Alia oturuyordu. Toy biri bile El-Fali'nin durumu kavradığını yüzünde beliren ifadeden anlayabilirdi.

Jessica, "Fedaykin..." diyerek, El-Fali'ye bir zamanlar kendisinin ailesinin hizmetinde olduğunu hatırlattı; "...ateşte kavrulan bizler sırt sırta vermeyi biliriz."

El-Fali, "Bana güvenin Leydim," dedi; Jessica'nın ne demek istediğini hemen anlamıştı.

Arkasından bir inilti gelince hemen o tarafa dönen Jessica, El-Fali'nin sırtını onunkine dayadığını hissetti. Şehirli Fremenler gibi aşırı süslü giyinmiş bir kadın, yerdeki Rahip'in başından doğrulmaktaydı. İki saray mensubu ortalıkta yoktu. Kadın, Jessica'ya bakmadı bile; kalabalığa dönerek halkının kadim ağıt çığlığını attı... ölü-damıtıcısı görevlilerinin gelip cesedi suyu alınmak üzere kabile sarnıcına götürmeleri için atılan çığlıktı bu. Şehirli kıyafeti giymiş o kadında tuhaf kaçan bir sesti. Jessica hem eski âdetlerin hâlâ sürdüğünü hem de bu şehirli kadının numara yaptığını anladı. Zevksiz giysiler içindeki o yaratık, Rahip'i susturmak için bizzat öldürmüştü kuşkusuz.

Jessica, *Neden zahmet etti ki?* diye merak etti. *Biraz beklese adam nefessizlikten ölecekti zaten.* Kadın böyle tehlikeli bir iş yaptığına göre çok korkmuş olmalıydı.

Alia tahtının ucunda oturmuş, olanları parlak ve dikkatli gözlerle seyretmekteydi. Saçını Alia'nın özel muhafızlarının tarzında örmüş zayıf bir kadın uzun adımlarla Jessica'nın yanından geçip Rahip'in üstüne eğildi, sonra da doğruldu ve dönüp platforma baktı. "Ölmüş."

Alia, "Götürün onu," diye seslendi. Platformun dibinde bekleyen muhafızlara işaret verdi. "Leydi Jessica'nın koltuğunu düzeltin."

Jessica, *Demek işi pişkinliğe vurmayı deneyeceksin!* diye düşündü. Alia kimi kandırdığını sanıyordu? El-Fali, Kadis es-Salaf'tan bahsetmiş, Fremen mitolojisindeki kutsal babalara onu korumaları için seslenmişti. Ama her türlü silahın yasak olduğu bu odaya maula tabancasını doğaüstü bir varlık sokmamıştı. Ortada Javid'in adamlarının da yer aldığı bir komplo vardı besbelli; Alia'nın kendi canının derdine düşmemesi, onun da bu komployla katılmış olduğunu herkese gösteriyordu.

Yaşlı Naib yüzünü Jessica'ya çevirerek omzunun üstünden konuştu: "Kusura bakmayın Leydim. Biz çöl insanları son çare olarak size geldik ama görüyoruz ki asıl sizin hâlâ bize ihtiyacınız var."

"Annesini öldürtmeye çalışmak kızıma hiç yakışmıyor," dedi Jessica.

El-Fali, "Kabileler bunu öğrenecek," diye söz verdi.

Jessica, "Bana o kadar ihtiyacınız varsa, neden Tabr Siyeçi'ndeki Davet Töreni'nde benimle konuşmadınız?" diye sordu.

"Stilgar izin vermedi."

Jessica, *Ahhh, Naibler kanunu!* diye düşündü. Tabr'da Stilgar'ın sözü geçerdi.

Devrilen taht düzeltilmişti. Alia annesine geri gelmesini işaret ederek, "Bu hain Rahip'in ölümünü hiçbiriniz unutmayın lütfen," dedi. "Bana saldıranlar ölür." El-Fali'ye baktı. "Teşekkür ederim Naib."

El-Fali, "Teşekküre gerek yok; yanlış davrandım," diye mırıldandı. Jessica'ya baktı. "Haklıydınız. Öfkeme hâkim olamayıp onu öldürdüm, oysa sorguya çekilmeliydi."

Jessica, "Şu iki saray mensubuna ve rengârenk kıyafetli kadına dikkat et Fedaykin," diye fısıldadı. "Tutsak alınıp sorguya çekilmelerini istiyorum."

El-Fali, "Dediğiniz gibi yapılacaktır," dedi.

"Buradan sağ çıkarsak," dedi Jessica. "Hadi, rollerimize geri dönelim."

"Emredersiniz Leydim."

Birlikte platforma geri döndüler; Jessica basamakları çıkıp Alia'nın yanındaki yerine otururken El-Fali aşağıda, ricacılara ayrılan yerde kaldı.

"Şimdi," dedi Alia.

"Bir saniye kızım," dedi Jessica. Yenini kaldırdı ve parmağını içinden geçirerek kurşun deliğini gösterdi. "Saldırı bana yapıldı. Kendimi yere atmasam vurulacaktım. Hepinizin fark

ettiği gibi maula tabancası ortadan kaybolmuş." Siyah bezi gösterdi. "Kim aldı?"

Yanıt gelmedi.

"Belki herkesin üstünü aratırsak..." dedi Jessica.

"Saçmalama!" dedi Alia. "*Ben*..."

Jessica kızına doğru biraz dönüp sol eliyle işaret etti. "O tabanca şu aşağıdakilerden birinde. Bundan korkmuyor musun?"

"Muhafızlarımdan birinde!" dedi Alia.

"Öyleyse muhafızın tabancayı bana getirsin," dedi Jessica.

"Tabancayla birlikte gitti."

"Tabii, böylesi işine geliyor," dedi Jessica.

Alia sert bir sesle, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Jessica kasvetle gülümsedi. "Diyorum ki, iki adamını o *hain Rahip'in* hayatını kurtarmakla görevlendirmiştim. Onları uyarmış, Rahip ölürse onların da öleceğini söylemiştim. Ölecekler de."

"İzin vermiyorum!"

220 Jessica omuz silkmekle yetindi.

Alia, El-Fali'yi göstererek, "Şu an karşımızda yiğit bir Fedaykin var," dedi. "Bu meseleyi daha sonra tartışırız."

Jessica, Çakobsa dilinde konuşarak, "Hiç tartışmasak da olur," dedi; çift anlamlı konuşmuştu... Alia'ya, ne kadar tartışırlarsa tartışsınlar adamları için verdiği idam kararından vazgeçmeyeceğini söylüyordu.

"Göreceğiz!" dedi Alia. El-Fali'ye döndü. "Neden buradasın, Ghadhean El-Fali?"

"Muad'Dib'in annesini görmeye geldim," dedi Naib. "Onun oğluna hizmet eden Fedaykinlerden geriye kalanlar ellerinde avuçlarında ne varsa birleştirip bana verdiler, Arrakis'in gerçeklerini Atreideslerden gizleyen paragöz muhafızlara rüşvet verip buraya gelebileyim diye."

Alia, "Fedaykinlerin neye ihtiyaçları varsa, tek yapmaları gereken..." diye söze başladı.

Jessica, "O beni görmeye geldi," diyerek Alia'nın sözünü

kesti. "Bu kadar ihtiyacınız olan şey nedir Fedaykin?"

"Burada Atreidesler adına ben konuşurum!" dedi Alia. "Ne..."

Jessica öfkeyle, "Sus, gözünü kan bürümüş Hilkat Garibesi seni!" dedi. "Beni öldürmeye çalıştın *kızım!* Bunu açıkça söylüyorum; buradaki herkes duysun. O Rahip'i susturdun... ama bu salondaki herkesi öldürerek susturamazsın. Evet, Naib'in darbesi ölümcüldü ama Rahip yine de kurtarılabilirdi. Sorguya çekilebilirdi! Ama onun susturulması senin canını hiç sıkmadı. Ne kadar inkâr edersen et, davranışların suçlu olduğunu gösteriyor!"

Dona kalan Alia'nın beti benzi atmıştı. Kızının hislerini değişen yüz ifadelerinden anlayan Jessica'ya Alia'nın el hareketleri birden korkunç bir şekilde tanıdık geldi; bir zamanlar Atreideslerin can düşmanlarından birinin yaptığı bilinçsiz hareketlerdi bunlar. Alia parmaklarını ritmik bir şekilde, hafif hafif vuruyordu... serçe parmağını iki kez, işaret parmağını üç kez, yüzük parmağını iki kez, serçe parmağını bir kez, yüzük parmağını iki kez... sonra da baştan başlıyordu.

Eski Baron!

Alia, Jessica'nın nereye baktığını fark edince aynı yere, kendi eline baktı; parmaklarını durdurdu, tekrar annesine bakınca da onun korkunç gerçeği anladığını gördü. Kibirle ve şeytani bir neşeyle gülümsedi.

Jessica, "Demek sonunda bizden intikam alıyorsun ha?" diye fısıldadı.

Alia, "Anne, delirdin mi sen?" diye sordu.

"Keşke delirmiş olsaydım," diyen Jessica, *Bunu Rahibeler Birliği'ne söyleyerek şüphelerini doğrulayacağımı biliyor,* diye düşündü. *Biliyor. Hatta Fremenlere söyleyip onu Zapt Edilme Sınavı'na girmeye zorlayacağımdan bile şüphelenebilir. Buradan sağ çıkmama izin veremez artık.*

"Biz oturmuş tartışırken, yiğit Fedaykin'imiz bekliyor," dedi Alia.

Jessica kendini zorlayarak tekrar yaşlı Naib'e odaklandı. Tepkilerini kontrol altına alarak konuştu: "Beni görmeye geldin, değil mi Ghadhean?"

"Evet Leydim. Biz çöldekiler korkunç şeylerin gerçekleşmekte olduğunu görüyoruz. En kadim kehanetlerde söylenen şekilde, Küçük Yaradanlar kumdan çıkıyor. Şeyh Hulud artık sadece Boş Bölge'nin içlerinde görünür oldu. Dostumuzu, çölü terk ettik!"

Jessica, Alia'ya baktı; kızı ona devam etmesini işaret etmekle yetindi. Gözlerini Salon'daki kalabalığa çeviren Jessica herkesin afallamış olduğunu ve onları dikkatle izlediğini gördü. Anne ile kızı arasındaki mücadelenin öneminin farkındaydılar ve sabah görüşmelerini sürdürmelerinin sebebini merak ediyor olmalıydılar. Jessica tekrar El-Fali'ye baktı.

"Ghadhean, Küçük Yaradanlardan ve kumsolucanlarının daha az görülür olmasından bahsetmenin sebebi nedir?"

El-Fali, Jessica'ya eski Fremen unvanıyla hitap etti: "Nem Anası, Kitabü'l-İbâr bizi uyarmıştı. Sana yalvarıyoruz. Muad'Dib'in öldüğü gün Arrakis'in kendi kendine döndüğü unutulmasın! Çöle sırt çeviremeyiz."

Alia horgörüyle, "Pöh!" dedi. "Çölün içlerindeki batıl inançlı ayaktakımı, ekolojik dönüşümden korkuyor. Onlar..."

"Seni anlıyorum Ghadhean," dedi Jessica. "Solucanlar olmazsa baharat da olmaz. Baharat olmayınca da geçinecek parayı nereden bulacağız?"

Kalabalık afallamıştı; hayret nidaları ve fısıltılar Büyük Salon'a yayıldı. Sesler Salon'da yankılanıyordu.

Alia omuz silkti. "Saçma sapan batıl inançlar!"

El-Fali sağ elini kaldırarak Alia'yı gösterdi. "Nem Anası'yla konuşuyorum, Coan-Teen ile değil!"

Alia tahtının kolçaklarını kavradı ama ayağa kalkmadı.

El-Fali, Jessica'ya baktı. "Bir zamanlar o diyarda hiçbir şey yetişmezdi. Şimdi bitkiler var. Yaraya üşüşen bitler gibi yayılıyorlar. Dune Kuşağı'nda bulutlar görünür, yağmur yağar

oldu! Yağmur yağıyor Leydim! Ey Muad'Dib'in muhterem anası; uyku nasıl ölümün kardeşiyse, yağmur da Dune Kuşağı için ölümdür. Hepimizin sonudur."

Alia, "Biz sadece Liet-Kynes'ın ve bizzat Muad'Dib'in bizim için tasarladığı planı uyguluyoruz," diye itiraz etti. "Batıl inançlardan kaynaklanan bu saçma sapan laflar da neyin nesi? Biz, 'Bu gezegenin tamamının bitki ağıyla kaplandığını görmek istiyorum,' diyen Liet-Kynes'ın bu sözüne hürmet ediyoruz. Onun arzusu yerine gelecek."

Jessica, "Peki ya solucanlar ve baharat ne olacak?" diye sordu.

"Dune'un bir kısmı daima çöl olacak," dedi Alia. "Solucanlar yaşayacak."

Jessica, *Yalan söylüyor,* diye düşündü. *Neden yalan söylüyor?*

El-Fali, "Yardım et bize Nem Anası," diye yalvardı.

Yaşlı Naib'in sözleriyle birden algısı yükselen Jessica çift görüş sahibi oldu. Bu kesinlikle âdâb, yani kişinin üzerine kendiliğinden çöküp kendini dayatan zorlayıcı bellekti. Hiçbir kısıtlama olmaksızın habersizce gelip Jessica'nın duyularını köreltmiş ve geçmişin dersini onun farkındalığına dayatmıştı. Jessica ağa takılmış bir balık gibi, tamamen onun esiri olmuştu. Yine de bu belleğin talebini neredeyse tamamen insani bir an olarak hissetti; her küçük parça yaradılışı anımsatıyordu. Bu bellek-dersinin her öğesi gerçekti ama daimi değişimi sebebiyle gerçekdışıydı da; Jessica oğlunun başına bela olmuş kâhinlik yeteneğini deneyimlemeye ilk kez bu kadar yaklaştığını biliyordu.

Alia yalan söyledi, çünkü Atreidesleri yok etmek isteyen biri tarafından zapt edildi. Alia onun ilk kurbanıydı. El-Fali ise doğruyu söyledi: Ekolojik dönüşümün gidişatı değiştirilmezse kumsolucanlarının soyu tükenecek.

Yaşadığı aydınlanmanın baskısı altındaki Jessica, seyirci kalabalığını ağır çekimde görmeye başladı; her birinin rolü-

nü anlıyordu. Buradan sağ çıkmaması için kimlerin görevlendirildiğini seçebiliyordu! Aralarından geçebileceği yol ise Jessica'nın farkındalığında uzanıyor, sanki kenarları ışık saçıyordu; kalabalıkta itiş kakış başladı... biri sanki yanlışlıkla olmuş gibi bir başkasına çarpmıştı. Gruplar birbirine karıştı. Jessica, Büyük Salon'dan çıkmayı başarabilse bile başkalarının eline düşeceğini de gördü. Onu bu şekilde öldürmekle şehit mertebesine yükseltecek olması Alia'nın umurunda değildi. Hayır... daha doğrusu *onu zapt eden şeyin* umurunda değildi.

Jessica o donmuş anda, yaşlı Naib'i kurtarıp ulak olarak gönderme yolunu seçti. Seyircilerin arasından geçen yol hâlâ belirgindi. Öyle basitti ki! Onlar omuzlarını kaldırıp savunma pozisyonunda öylece bekleyen, görüşü engellenmiş soytarılardı. Salonun geniş zemininde alınan her pozisyon, ölü etleri kemiklerden sıyırıp geride iskeletler bırakabilecek atrofik bir çarpışma olarak görülebilirdi. Her birinin kendi kişisel cehenneminde yaşadığı vücutlarından, giysilerinden, yüzlerinden... kapıldıkları dehşeti gizlemeye çabasıyla içeri çektikleri göğüslerinden, zırh niyetine kullandıkları ışıl ışıl mücevherlerden anlaşılıyordu; ağızları korku saçan kesinliklere dair yargılarla doluydu... katedral prizmalarını andıran kaşları, kasıklarının inkâr ettiği ulvi ve dini duyguları sergiliyordu.

Jessica, Arrakis'in üstüne salınan biçimlendirici güçlerin dağıldığını hissediyordu. El-Fali'nin sözleri, Jessica'nın ruhunda distrans etkisi göstermiş ve en derin benliğinde yatan bir hayvanı uyandırmıştı.

Jessica göz açıp kapayıncaya kadar geçen sürede âdâbdan çıkarak devinim evrenine geçti ama bu evren daha bir saniye önce tüm dikkatini alan evrenden farklıydı.

Alia konuşacak oldu ama Jessica, "Sus!" dedi. Sonra: "Rahibeler Birliği'ne kayıtsız şartsız geri döndüğümü düşünenler, bundan korkanlar var. Ama ben Fremenlerin çölde oğ-

lumla benim hayatımızı kurtardığı günden beri Fremen'im!" Salon'dakiler arasında sadece sözlerinden faydalanabilecek kişilerin bildiği eski dilde devam etti: "Onsar akhaka zeliman av maslumen!" *Haklı da olsa haksız da, bu zor zamanında kardeşinize yardım edin!*

Sözleri istediği etkiyi gösterdi; Salon'dakilerden bazıları yavaşça yer değiştirmeye başladı.

Ama Jessica öfkeyle bağırmayı sürdürdü: "Ghadhean El-Fali, bu dürüst Fremen, bana başkalarının söylemesi gereken ama kimsenin söylemediği bir şeyi anlatmaya geldi. Bunu hiç kimse inkâr etmesin! Ekolojik dönüşüm artık kontrolden çıkmış, kasırga haline gelmiştir!"

Salon'dakilerin sessizce baş sallayarak onayladığı görülüyordu. "Ve kızım bundan keyif alıyor!" dedi Jessica. "Mektubü'l-milâh! Vücudumda yaralar açıp üzerine tuzla yazı yazıyorsun! Neden Atreidesler burayı vatan belledi? Çünkü biz *Muhâlâta'yı* doğal kabul ederiz. Atreidesler için yönetim daima koruyucu bir ortaklık anlamına gelmiştir: Fremenlerin ezelden beri *Muhâlâta* dediği şey de budur. Şimdi, ona bir baksanıza!" Alia'yı gösterdi. "Geceleri yalnız kaldığında, yaptığı kötülükleri düşünerek kahkahalar atıyor! Baharat üretimi azalarak bitecek veya en iyi ihtimalle, eski seviyesinin çok altına inecek! *Bu* duyulunca da..."

Alia, "Evrendeki en değerli ürünün tekeline sahip olacağız!" diye bağırdı.

Jessica öfkeyle, "Biz ancak cehennemin bir köşesine sahip olacağız!" diye haykırdı.

Alia en kadim Çakobsa dilinde, gırtlaktan, kesik kesik, dil şaklatarak konuşulan o zor dilde, Atredislerin kendi aralarında kullandığı özel dilde konuşmaya başladı: "Artık gerçeği biliyorsun *anne!* Baron Harkonnen'ın torunu olarak, daha doğmadan bilincime zorla tıkıştırdığın onca hayatın kıymetini bilmez miyim sandın? Bana yaptığın şey karşısında öfkeye kapıldığımda, 'Baron olsa ne yapardı?' diye kendime

sormam yeterli oldu. O yanıt verdi! Beni anlıyor musun, Atreides orospusu! O *bana* yanıt verdi!"

Alia'nın sesindeki kini duyan Jessica tahmininde yanılmadığını anladı. *Hilkat Garibesi!* Alia içindeki şeytani Baron Vladimir Harkonnen'a yenilmiş, onun tarafından zapt edilmişti. Artık onun ağzından Baron konuşuyor ve sırrının keşfedilmesini umursamıyordu. İntikamını aldığını Jessica'nın görmesini istiyordu; Alia'nın içinden kovulamayacağını Jessica'nın bilmesini istiyordu.

Jessica, *Bütün bunları bildiğim halde burada acizce kalakalmamı bekliyor,* diye düşündü. Bunu düşünür düşünmez, *âdâbın* gösterdiği yola sıçrayarak haykırdı: "Fedaykinler, peşimden gelin!"

Salon'da altı Fedaykin olduğu ortaya çıktı; beşi Jessica'nın ardından dışarı çıkmayı başardı.

Senden güçsüz olduğumda beni özgür bırakmanı isterim, çünkü prensibin budur; senden güçlü olduğumdaysa özgürlüğünü elinden alırım, çünkü prensibim budur.

–Bir antik filozofun sözü
(Hâriku'l-Âde tarafından Louis Veuillot'ya atfedilir)

Leto siyeçin gizli çıkışından dışarı doğru başını uzatınca, dar görüş alanında sanki halatla sarmalanmış kayalığın yükseldiğini gördü. İkindi güneşi, kayalığın dikey yarıklarına uzun gölgeler düşürüyordu. Havada uçan bir iskelet kelebeği gölgelere girip çıkmaktaydı; ağlı kanatları arkadan ışık aldığında saydam danteli andırıyordu. Leto, *Ne zarif bir varlık... hem de burada yaşıyor,* diye düşündü.

Tam karşısındaki kayısı bahçesinde çocuklar düşmüş meyveleri topluyordu. Bahçenin ardında kanât uzanıyordu. Leto'yla Ganimet aniden içeri giren işçi kalabalığının arasına dalarak muhafızlarını atlatmayı başarmışlardı. Bir hava geçidinden inerek gizli çıkışın basamaklarına ulaşmaları göreceli olarak kolay olmuştu. Şimdi tek yapmaları gereken çocukların arasına karışmak, ardından da kanâta ulaşıp tünele inmekti. Tünelde kumalabalıklarını kabilenin sulama suyunu çalmaktan alıkoyan avcı balıklarla birlikte yüzebilirlerdi. Fremenler hâlâ bir insanın boğulma riskini göze alarak suda yüzebileceğini hayal edemezdi.

Leto koruyucu geçitten dışarıya adım attı. Yan yatınca, her iki tarafında uzanan kayalığı yatay gördü.

Ganimet hemen arkasından geldi. İkisi de baharat lifinden yapılma küçük meyve sepetleri taşıyordu ama sepet-

lerinde kapalı birer paket vardı. Paketlerde birer fremkit, maula tabancası, billurbıçak ve... Farad'n'ın gönderdiği yeni cüppeler bulunuyordu.

Ganimet kardeşini takip ederek meyve bahçesine girip, çalışan çocukların arasına karıştı. Herkesin yüzü damıtıcı-giysi maskesiyle örtülüydü. Leto ile Ganimet burada diğer işçiler gibiydiler; ama Ganimet korunaklı hayatını geride bıraktığını, bilindik yollardan uzaklaşıp tehlikeye atıldığını hissediyordu. Bir tehlikeden diğerine atılmak için basit bir adım yeterliydi!

Sepetlerinde bulunan, Farad'n'ın gönderdiği yeni giysiler ikisinin de çok iyi anladığı bir gayeyi simgeliyordu. Ganimet bunu anladıklarını göstermek için, kişisel düsturları olan "*Paylaşırız*" sözcüğünün Çakobsa dilindeki karşılığını cüppelerinin göğsündeki şahin armasına işlemişti.

Alacakaranlığa az kalmıştı; az sonra, siyeçin ekili bölgesinin sınırını gösteren kanâtın ardına evrendeki pek az yerde görülebilecek güzellikte, özel bir akşam çökecekti. Loş ışığa bürünen çöl ıssız bir yere dönüşecek, oradaki her canlı yepyeni bir evrende tek başına kaldığı hissine kapılacaktı.

Ganimet çalışırken kardeşine doğru eğilerek, "Fark edildik," diye fısıldadı.

"Muhafızlar mı?"

"Hayır... başkaları."

"Güzel."

"Çabuk olmalıyız," dedi Ganimet.

Leto kayalıktan uzaklaşıp meyve bahçesinin içlerine doğru giderek, bu uyarıya katıldığını gösterdi. Aklından babasının bir düşüncesi geçti: *Çölde her şey ya hareket eder ya da ölür.* Uzakta, çölde yükselen, hareket etmenin gerekliliğini anımsatan Hizmetkâr'ı gördü. Hareketsiz ve kaskatı duran o gizemli, gözcü kayalık yıllar geçtikçe, rüzgârın savurduğu kumlarla aşınıp ufalıyordu. Hizmetkâr günün birinde tamamen kuma dönüşecekti.

Kanâta yaklaşırken, yüksek bir siyeç girişinden müzik sesi

geldiğini duydular. Müziği çalan eski tarz bir Fremen grubuydu... iki delikli flütler, tefler, baharat plastiğine gerilmiş deriden yapılma timpaniler. Timpaniler için gereken onca derinin bu gezegendeki hangi hayvandan elde edildiğini kimse sormazdı.

Leto, *Stilgar, Hizmetkâr'daki o yarık hakkında söylediklerimi hatırlayacak,* diye düşündü. *Karanlık çöktüğünde, artık çok geç olduğunda buraya gelecek... ve anlayacak.*

Az sonra kanâta vardılar. Ucu açık bir boruya usulca girip kontrol merdiveninden servis platformuna indiler. Loş, rutubetli ve soğuk kanâtta avcı balıkların şıpırtılarını duyuyorlardı. Bu suyu çalmaya çalışacak kumalabalıklarının suyla yumuşayan iç yüzeyleri avcı balıkların saldırısına uğrardı. Bu balıklardan insanlar da çekinirdi.

Leto kaygan platformdan yavaşça inerek suya girerken, "Dikkatli ol," dedi. Belleğini bedensel varlığıyla hiç yaşamadığı çağlara ve yerlere odakladı. Ganimet peşinden geldi.

Kanâtın sonuna vardıklarında, damıtıcı-giysileri hariç üzerlerindeki tüm giysileri çıkarıp yeni cüppeleri giydiler. Eski Fremen giysilerini orada bırakıp bir başka borunun merdivenini çıktılar ve bir kumulun üstünden sürünerek diğer tarafına geçtiler. Siyeçten görülmeyecekleri bir yere oturup maula tabancaları ile billurbıçaklarını kuşandılar ve fremkit çantalarını omuzlarına astılar. Artık müzik sesi duymuyorlardı.

Leto ayağa kalkıp kumulların arasındaki vadiden geçmeye başladı.

Ganimet onu takip etti; çölde açık havada alışkın oldukları üzere sessizce ve düzensiz adımlarla yürüdüler.

Her kumulun tepesine yaklaştıklarında eğilip sürünmeye başlıyor, diğer tarafa geçince de takip edilip edilmediklerini anlamak için dönüp arkalarına bakıyorlardı. İlk kayalara vardıklarında, çölde hâlâ avcılardan eser yoktu.

Kayaların gölgesine sinerek Hizmetkâr'ın etrafından do-

lanıp, çöle bakan yüksek bir kaya çıkıntısına tırmandılar. Çok uzaklarda, *beledde* renkli ışıklar yanıp sönüyordu. Kararan hava ince kristal gibi narin görünüyordu. Karşılarında uzanan manzara amansızdı... nereye baksalar çölü görüyorlardı. Engin çölde gözlerine takılabilecek hiçbir şey yoktu.

Leto, *Sonsuzluğun ufku bu,* diye düşündü.

Kardeşinin yanına çömelen Ganimet, *Birazdan saldırı olur,* diye düşündü. Tüm dikkatiyle kulak kabartıyordu, öyle ki sanki gergin bedeninin tamamı dev bir kulağa dönüşmüştü.

Oturan Leto da tıpkı onun gibi pür dikkat kesilmişti. Yakından paylaştığı hayatların aldığı eğitimden faydalanıyordu. İnsan çölde *tüm* duyularını kullanmak zorundaydı. Sağ kalmak için her an tetikte olmak gerekirdi ve hayat bu anlardaki algıların birikimine dönüşürdü.

Az sonra Ganimet kayalığa tırmanıp, geldikleri tarafa bir yarığın içinden baktı. Siyeçin güvenliği artık başka bir hayatta kalmış gibi geliyordu; uzaklardaki kahverengi ve mor renklerin arasından yükselen çıplak kayaların toz bulutunda silikleşmiş kenarları günün son ışığında gümüşiye boyanmıştı. Hâlâ ortalıkta takipçilerden eser yoktu. Ganimet, Leto'nun yanına geri döndü.

"Avcı bir hayvan saldıracak," dedi Leto. "Yaptığım üçüncü derece hesaplamaya göre."

"Bence hesaplamanı yarım bırakmışsın," dedi Ganimet. "Tek bir hayvan saldırmayacak. Corrino Hanedanı tüm yumurtalarını aynı sepete koymamayı öğrendi."

Leto başıyla onayladı.

Birden *farklılığı* sebebiyle içinde taşıdığı hayat kalabalığının, doğmasından önce bile içinde olan hayatların ağırlığını zihninde hissetti. İçi hayatlarla doluydu ve hepsi de onun bilincinden kaçıp kurtulmak istiyordu. *İç* dünyası onu yutabilecek dev bir canavardı.

Huzursuzca ayağa kalkıp Ganimet'in az önce tırmandığı yere çıkarak yarıktan siyeç kayalıklarına baktı. Orada, kaya-

lığın altında uzanan kanâtın hayatla ölüm arasındaki sınırı nasıl da çizdiğini görebiliyordu. Vahanın kenarında deve adaçayları, soğan çimenleri, gobi tüyü çimenleri, yabani kaba yoncalar vardı. Leto günün son ışığında, kaba yoncaların arasında seke seke dolaşarak yiyecek arayan kuşları seçebiliyordu. Uzaklardaki buğdayların başları, ansızın eserek meyve bahçesine gölge düşüren bir rüzgârla dalgalandı. Bu hareket Leto'nun dikkatini çekti; o akışkan gölgeler daha büyük bir değişimin, kurşuni renkli tozlu gökyüzünün kararmasının, ebemkuşaklarının solmasının göstergesiydi.

Burada neler olacak? diye kendine sordu.

Ya öleceğini ya da öldüğünün sanılacağını biliyordu. Ganimet tek başına geri dönecek ve kardeşinin öldüğünü söyleyecekti; derin hipnozdayken koşullandırılması sebebiyle, buna gerçekten inanıyor olacaktı.

Buranın barındırdığı sırlar Leto'yu derinden etkiliyordu. Geleceği görme arzusuna yenik düşmesi, farkındalığını değişmez ve mutlak bir geleceğe gönderme riskine girmesi öyle kolaydı ki. Ama gördüğü o kısa kehanet hayali bile yeterince korkunçtu. Büyük resmi görme riskine girmeye cesareti yoktu.

Az sonra Ganimet'in yanına geri döndü.

"Henüz peşimizden gelen yok," dedi.

"Üstümüze iri hayvanlar salacaklar," dedi Ganimet. "Geldiklerini görmeye zamanımız olabilir."

"Gece gelirlerse göremeyiz."

"Birazdan hava iyice kararacak," dedi Ganimet.

"Evet. *Yerimize* insek iyi olur." Leto aşağıyı, sol tarafı gösterdi; rüzgârla savrulan kumlar, oradaki bazalt kayalıklarında ufak bir oyuk açmıştı. Bu oyuk ikisinin sığabileceği kadar büyük ama iri hayvanların sığamayacağı kadar küçüktü. Leto oraya girmek istemese de, girmesi gerektiğini biliyordu. Stilgar'a gösterdiği yer orasıydı.

"Bizi gerçekten öldürebilirler," dedi.

"Bu riske girmek zorundayız," dedi Ganimet. "Bunu babamıza borçluyuz."

"Buna itirazım yok."

Leto, *Doğru yoldayız; doğru olanı yapıyoruz,* diye düşündü. Ama bu evrende *doğru* olanı yapmanın ne kadar tehlikeli olduğunu biliyordu. Şimdi sağ kalmak için tetikte ve güçlü olmanın yanı sıra her ânın içindeki sınırlılıkları kavramak zorundaydılar. En iyi zırhları Fremen yöntemleriydi, sahip oldukları Bene Gesserit bilgileriyse yedek kuvvetleriydi. Çocuk bedenleri ve güzel giysilerinden belli olmasa da, şimdi ikisi de Atreides ordusunda eğitim almış deneyimli askerler gibi düşünen sert Fremenlerdi ve onları koruyan tek şey buydu.

Leto belindeki, ucu zehirli billurbıçağının sapını okşadı. Ganimet de bilinçsizce aynı hareketi yaptı.

Ganimet, "Artık inelim mi?" diye sordu. Konuşurken çok aşağılarda, uzakta olduğu için pek tehditkâr görünmeyen bir hareket fark etti. Herhangi bir uyarıda bulunmadığı halde ansızın hareketsiz kalması, Leto'nun da tetikte olmasına yol açtı.

"Kaplanlar," dedi Leto.

Ganimet, "Laza kaplanları," diye düzeltti.

"Bizi gördüler," dedi Leto.

"Acele etsek iyi olur," dedi Ganimet. "Maula tabancası o yaratıkları asla durduramaz. Bu iş için eğitilmişlerdir."

Leto öne geçip soldaki kayalardan hızla inerken, "Yakınlarda bir yerde onları kontrol eden biri olmalı," dedi.

Ganimet de aynı şeyi düşünüyordu ama gücünü boşa harcamamak için konuşmadı. Civarda biri vardı mutlaka. Bu kaplanların uygun âna dek etrafta başıboş gezmelerine izin verilemezdi.

Kaplanlar günün son ışığında hızla ilerliyor, kayadan kayaya sıçrıyordu. Bunlar daha çok görme duyusuna odaklanan yaratıklardı, oysa yakında gece olacak ve işitme duyu-

sunun zamanı gelecekti. Hizmetkâr'ın kayalıklarından, çan sesini andıran bir sesle öten bir gece kuşu değişimi haber verdi. Gece yaratıkları kayalardaki yarıkların gölgelerinde koşuşturmaya başlamıştı bile.

Yine de, koşan ikizler kaplanları hâlâ görebiliyordu. O hayvanlar güç ile dolup taşıyordu; altın rengi postları titreşirken her hareketleri özgüvenliydi.

Leto buraya kendi ruhundan kurtulmak için geldiğini hissetti. Koşarken rahattı, Ganimet ile birlikte o dar yarığa zamanında girebileceklerine emindi; yine de arkasına dönüp dönüp, yaklaşan hayvanlara büyülenmişçesine bakmaktan kendini alamıyordu.

Ayağımız takılır da düşersek işimiz biter, diye düşündü.

Bunu düşününce özgüveni azaldı ve daha hızlı koşmaya başladı.

Siz Bene Gesseritler, Panoplia Prophetica'nıza "Din Bilimi" diyorsunuz. Pekâlâ. Ben şahsen başka türlü bilim insanları arasam da bu tanımı uygun buluyorum. Gerçekten de kendi efsanelerinizi yaratıyorsunuz; gerçi bunu tüm toplumlar yapar. Ama sizi uyarmalıyım. Yanılan çoğu bilim insanı gibi sizler de hatalı davranıyorsunuz. Eylemleriniz hayattan bazı şeyleri çıkarmak [dışlamak] istediğinizi gösteriyor. Sık sık yinelediğiniz bir iddiayı hatırlatmanın vakti geldi: İnsan bir şeyin zıttına sahip olmadan o şeye sahip olamaz.

–Vaiz'in Arrakeen'de yaptığı konuşmadan alıntı:
Rahibeler Birliği'ne Bir Mesaj

Jessica şafağa bir saat kala, baharat bezinden yapılma, yıpranmış bir kilimin üstünde kımıldamadan oturmaktaydı. Etrafında gezegendeki ilk yerleşim yerlerinden olan eski, yoksul siyeçin çıplak kaya duvarları vardı. Kızıl Uçurum'un kenarının altında bulunan bu siyeç, çölün batı rüzgârlarına karşı korunaklıydı. El-Fali ile kardeşleri, Jessica'yı buraya getirmişti; şimdi Stilgar'dan haber bekliyorlardı. Ama onunla temas kuracak Fedaykinler ihtiyatlıydı. Yerlerini Stilgar'a söylemeyeceklerdi.

Fedaykinler şifahi usulle, yani İmparatorluk'a karşı suç işlediklerine dair resmi bir raporla itham altına alındıklarını biliyordu. Alia henüz Rahibeler Birliği'nin adını telaffuz etmese de, annesinin İmparatorluk'un düşmanları tarafından kandırıldığını iddia ediyordu. Ama nasıl bir tiran olduğu artık ortaya çıkmıştı ve Rahipler Birliği'ni kontrol etmekle Fremenleri de kontrol ettiği inancında haklı olup olmadığı yakında anlaşılacaktı.

Jessica, Stilgar'a sade ve açık bir mesaj göndermişti: *"Kızım zapt edilmiş; sınavdan geçirilmeli."*

Ama korkular değer yargılarına baskın çıkardı; bazı Fremenlerin bu suçlamaya inanmamayı yeğlediği şimdiden biliniyordu. Bu yüzden geceleyin iki çatışma olmuştu ama kaçaklar El-Fali'nin adamlarının çaldığı ornitopterler sayesinde Kızıl Uçurum Siyeçi'ne kaçıp biraz olsun güvenliğe kavuşmuşlardı. Buradan Fedaykinlere haber gönderiyorlardı ama Arrakis'te kalan Fedaykinlerin sayısı iki yüzden azdı. Diğerleri İmparatorluk'un dört bir yanında görev yapmaktaydı.

Jessica bu gerçekleri düşünürken, burada ölüp ölmeyeceğini merak etti. Fedaykinlerden bazıları burada öleceklerine inanıyordu ama onlar ölüm komandolarıydı... ölümü kabullenmeleri kolaydı. El-Fali, genç adamlarından bazıları korkularını dile getirince, Jessica'ya bakıp sırıtmakla yetinmişti.

Yaşlı Naib, "Tanrı bir yaratığın belirli bir yerde ölmesini isterse, onu oraya gitmeye zorlar," demişti.

Kapı niyetine kullanılan yamalı perdeler hışırdadı ve içeri El-Fali girdi. Yaşlı adamın rüzgârdan yıpranmış ince yüzü asık, gözleri kan çanağıydı. Dinlenmediği belliydi.

"Biri geliyor," dedi.

"Stilgar mı göndermiş?"

"Olabilir." El-Fali gözlerini indirip soluna baktı; eski bir Fremen âdetiydi bu... kötü haber getirenler böyle yapardı.

Jessica sert bir sesle, "Ne oldu?" diye sordu.

"Tabr'dan haber aldık; torunlarınız orada değilmiş." El-Fali, Jessica'ya bakmadan konuşuyordu.

"Alia..."

"İkizlerin kendi himayesine verilmesini emretmiş ama çocukları Tabr Siyeçi'nde bulamamışlar. Tek bildiğimiz bu."

"Stilgar onları çöle göndermiştir," dedi Jessica.

"Muhtemelen ama bütün gece onları aradığı biliniyor. Belki de numara yapıyordu..."

"Hayır, Stilgar'ın tarzı değil bu," dedi Jessica. *İkizlerin sözünü dinliyorsa o başka,* diye düşündü. Ama böyle olduğunu da sanmıyordu. Kendi sakinliğine şaşırdı: Panik duymuyordu... ikizler için duyduğu korku da Ganimet'in sözlerini anımsayınca geçti. Başını kaldırıp El-Fali'ye bakınca, adamın kendisine acıyarak baktığını gördü. "Kendi başlarına çöle gittiler," dedi.

"Kendi başlarına mı? İki çocuk!"

Jessica o "iki çocuğun" çölde sağ kalma konusunda muhtemelen şimdiki Fremenlerin çoğundan daha fazla şey bildiğini söyleme zahmetine girmedi. Bunun yerine, Leto'nun ona kaçırılmasına izin vermesi konusunda ısrar ederken takındığı tuhaf tavrı düşündü. Bu anıyı bir kenara koymuştu ama şu an üstünde düşünmesi gerekiyordu. Leto, Jessica'nın onun sözünü dinlemesi gereken zamanı bileceğini söylemişti.

"Ulak artık siyeçe girmiştir," dedi El-Fali. "Onu size getireyim." Yamalı perdelerin arasından çıkıp gitti.

Jessica perdelere baktı. Kırmızı baharat lifinden yapılmışlardı ama yamaları maviydi. Bu siyeçin Muad'Dib'in dininden çıkar sağlamayı reddettiği için Alia'nın Rahipleri'nin düşmanlığını kazandığı söylenirdi. Siyeç halkının tüm parasını, çocukları korumak üzere eğittikleri, midilli büyüklüğünde köpeklere harcadığı söylenirdi. Bu köpeklerin hepsi ölmüştü. Onları Rahiplerin zehirlediğini söyleyenler olmuştu.

Jessica bu düşünceleri kovmak için başını iki yana salladı; bunlar *gaflet* idi... dikkat dağıtan atsinekleriydi.

Çocuklar nereye gitmişti? Jacurutu'ya mı? Bir planları vardı. Jessica, *Kabul edebileceğim kadarını bana söylemeye çalıştılar,* diye anımsadı. Kabul etme sınırına dayandığında ise, Leto ona itaat etmesini emretmişti.

Torunu ona, babaannesine itaat etmesini emretmişti!

Leto, Alia'nın ne yaptığını anlamıştı; bu açıkça ortadaydı. İkizlerin her ikisi de, halalarını savunurken bile onun "hastalığından" dem vurmuşlardı. Alia, Naiplik Hükümeti'nde-

ki konumuna *hakkı olmasına* güvenerek kumar oynuyordu. İkizlerin himayesini talep etmesi de bunu gösteriyordu. Elinde olmadan sert bir kahkaha atan Jessica'nın göğsü sarsıldı. Alia, Rahibe Ana Gaius Helen Mohiam'ın öğrencisi Jessica'ya açıklamaktan hoşlandığı bir hataya düşmüştü: *"Tüm dikkatini sadece kendi haklılığına odaklarsan, karşıt güçlerin seni yenmesine davetiye çıkarmış olursun. Çok sık yapılan bir hatadır bu. Öğretmenin olan ben bile bu hataya düştüm."*

Jessica kendi kendine, "Öğrencin olan ben bile bu hataya düştüm," diye fısıldadı.

Perdelerin arkasındaki koridordan kumaş hışırtıları geldiğini işitti. Dün gece topladıkları grupta yer alan iki genç Fremen içeri girdi. Muad'Dib'in annesinin huzurunda oldukları için çok heyecanlandıkları belliydi. Jessica o ikisini tamamen çözümlemişti: Onlar düşünmeyen ve kimlik kazanmak uğruna, beğendikleri herhangi bir güce bağlanan tiplerdi. Jessica'dan kaynaklanan bir yansıma olmadığında içleri bomboştu. Bu yüzden de tehlikeliydiler.

Genç Fremenlerden biri, "El-Fali hazırlanmanız için bizi önden gönderdi," dedi.

Jessica birden göğsünün sıkıştığını hissetse de sakin konuşmayı başardı: "Neye hazırlanacak mışım?"

"Stilgar, ulağı olarak Duncan Idaho'yu göndermiş."

Jessica aba kukuletasıyla saçını örttü; bunu bilinçsizce yapmıştı. *Duncan mı?* Ama Alia'nın kuklasıydı o.

Konuşan Fremen yarım adım öne çıktı. "Idaho sizi güvenli bir yere götürmeye geldiğini söylüyor ama El-Fali buna pek inanmadı."

"Bana da tuhaf geldi," dedi Jessica. "Ama evrenimizde daha tuhaf şeyler de oluyor. Getirin onu."

Genç Fremenler bakıştı ama itaat etti; öyle telaşla çıktılar ki, yıpranmış perdelerden birinde bir yırtık daha açtılar.

Az sonra içeri Idaho girdi; peşinden gelen iki Fremen'i El-Fali takip etti... eli billurbıçağının sapındaydı. Idaho sakin

görünüyordu. Üstünde Atreides Hanedan Muhafızlarının gündelik üniforması vardı; bu üniforma bin dört yüz yıldır neredeyse hiç değişmemişti. Arrakis'te altın saplı plasçelik bıçakların yerini billurbıçaklar almıştı ama bu ufak bir değişiklikti.

"Bana yardım etmek istiyormuşsun," dedi Jessica.

"Tuhaf gelebilir ama evet," dedi Idaho.

Jessica, "İyi ama Alia beni kaçırman için göndermedi mi seni?" diye sordu.

Idaho'nun şaşırdığını gösteren tek belirti, siyah kaşlarını hafifçe kaldırmasıydı. Tleilax malı, çok işlevli, parlak gözleriyle Jessica'ya dikkatle bakmayı sürdürdü. "Evet, sizi kaçırmamı emretmişti," diye yanıtladı.

El-Fali'nin billurbıçağının sapını kavramış elinin eklemleri bembeyaz kesildi ama bıçağını çekmedi.

"Bu gecenin büyük bölümünde, kızımla ilgili yaptığım hataları uzun uzun gözden geçirdim," dedi Jessica.

Idaho, "O konuda birçok hata yapıldı..." diye katıldı; "...ve ben bunların çoğunda pay sahibiyim."

Jessica, Idaho'nun çene kaslarının titrediğini fark etti.

"Çünkü bizi yanlış yollara sevk eden düşüncelere kulak vermek daha kolaydı," dedi Jessica. "Ben buradan ayrılmak istiyordum... Sen ise... benim genç versiyonum olarak gördüğün bir kızla birlikte olmak istiyordun."

Idaho bunu sessizce kabul etti.

Jessica sert bir sesle, "Torunlarım nerede?" diye sordu.

Idaho gözlerini kırpıştırdı. Sonra, "Stilgar çölün içlerine kaçıp saklandıklarını düşünüyor," dedi. "Bu krizi öngörmüş olabilirler."

Jessica'nın göz attığı El-Fali, onun da öyle tahmin ettiğinin farkında olduğunu belli etmek için başını öne doğru hafifçe salladı.

Jessica, "Alia ne yapıyor?" diye sordu.

"Onun yüzünden iç savaş çıkabilir," dedi Idaho.

"İşlerin o noktaya geleceğine gerçekten inanıyor musun?"

Idaho omuz silkti. "Gelmez muhtemelen. Artık zaman değişti; insanlar eskisi kadar sert değil. Güzel sözlere kulak vermeye gönüllü insanların sayısı arttı."

Jessica, "Bence de," diye onayladı. "Peki ama torunlarım ne olacak?"

"Stilgar onları bulacaktır... eğer..."

"Evet, anlıyorum." Demek bu mesele gerçekten de Gurney Halleck'e bağlıydı. Jessica dönüp solundaki kaya duvara baktı. "Alia artık iktidarı sımsıkı elinde tutuyor." Tekrar Idaho'ya baktı. "Anlıyor musun? Gücü kullanmak için onu hafifçe tutmak gerekir. Fazla sıkı kavrarsan eninde sonunda gücün kölesi, kurbanı olursun."

"Dük'üm de bana hep öyle derdi," dedi Idaho.

Jessica, Idaho'nun Paul'ü değil, onun babası Leto'yu kastettiğini anladı. "Beni kaçırınca... nereye götüreceksin?" diye sordu.

Idaho, Jessica'nın kukuletasının gölgesindeki yüzünü görmek istercesine dikkatle baktı.

El-Fali bir adım öne çıktı. "Leydim, bunu cidden düşünüyor olamazsınız..."

Jessica, "Kendi kaderimi tayin etmek hakkım değil mi?" diye sordu.

"Ama bu..." El-Fali başıyla Idaho'yu gösterdi.

"'Bu' dediğin kişi, daha Alia doğmadan önce sadık muhafızımdı," dedi Jessica. "Oğlumla benim hayatımızı kurtarmak için canını feda etmeden önce. Biz Atreidesler borcumuza daima sadığızdır."

Idaho, "Yani benimle gelecek misiniz?" diye sordu.

El-Fali, "Onu nereye götüreceksin?" diye sordu.

"Bunu bilmesen daha iyi olur," dedi Jessica.

El-Fali kaşlarını çatsa da sustu. Kararsızlığı yüzünden okunuyordu; Jessica'nın haklı olduğunu biliyordu ama Idaho'ya olan güvensizliği sürmekteydi.

Jessica, "Bana yardım eden Fedaykinlere ne olacak?" diye sordu.

"Tabr'a gidebilirlerse Stilgar onları korur," dedi Idaho.

Jessica yüzünü El-Fali'ye çevirdi: "Oraya gitmenizi emrediyorum dostum. Stilgar torunlarımı ararken Fedaykinlerden faydalanabilir."

Yaşlı Naib gözlerini indirdi. "Muad'Dib'in anası nasıl buyurursa."

Jessica, *Hâlâ Paul'ün hizmetinde,* diye düşündü.

"Buradan hemen gitmeliyiz," dedi Idaho. "Yakında burayı da aramaya gelirler mutlaka."

Jessica, Bene Gesseritlerin yaşlanınca bile yitirmediği çeviklik ve zarafetle hemen ayağa kalktı. Geceleyin ornitopterle yaptığı yolculuktan sonra kendini yaşlı hissediyordu. Hareket ederken bile aklında torunu Leto'yla yaptığı tuhaf görüşme vardı. Leto gerçekte ne yapıyordu? Başını iki yana sallayan Jessica bu hareketini gizlemek için kukuletasını düzeltir gibi yaptı. Leto'yu küçümsemek çok kolay düşülebilecek bir tuzaktı. Hayatı boyunca sıradan çocuklar görmek, insanı ikizlere kalıtımla geçen özellikleri yanlış yorumlamaya sevk ederdi.

Idaho'nun duruş şekli birden Jessica'nın dikkatini çekti. Idaho şiddete hazır birinin gevşekliğiyle bir ayağını öne atmıştı; Jessica'nın ona bizzat öğrettiği bir duruştu bu. Jessica iki genç Fremen ile yaşlı Naib'e çabucak göz attı. Yaşlı Fremen Naibi hâlâ kararsızdı; iki genç adam da bunu hissediyordu.

Jessica, El-Fali'ye, "Bu adama canımı emanet edecek kadar güveniyorum," dedi. "Bunu ilk kez yapıyor da değilim."

El-Fali, "Leydim," diye itiraz etti. "Mesele şu ki..." Idaho'ya öfkeyle baktı. "O Coan-Teen'in kocası!"

"Ama ben ve Dük'üm tarafından eğitildi," dedi Jessica.

"Ama o bir *gulâm!*" El-Fali bunu söylemekte zorlanmıştı.

Jessica, "Oğlumun gulâmı," diye hatırlattı.

El-Fali bir zamanlar Muad'Dib'i canı pahasına destekle-

meye ant içmiş bir Fedaykin olarak daha fazla itiraz edemezdi. İç geçirerek yana çekildi ve iki genç adama perdeleri açmalarını işaret etti.

Jessica peşinde Idaho'yla odadan çıktı. Eşikte durup El-Fali'ye döndü. "Siz Stilgar'a gidin. Ona güvenebilirsiniz."

"Tamam..." Ama ihtiyarın sesi kararsızdı.

Idaho, Jessica'nın koluna dokundu. "Bir an önce gitmeliyiz. Yanınıza almak istediğiniz bir şey var mı?"

"Sadece sağduyum," dedi Jessica.

"Neden? Hata yaptığınızdan mı korkuyorsunuz?"

Jessica başını kaldırıp ona baktı. "Sen hep en iyi topter pilotumuzdun Duncan."

Bu karşılık Idaho'nun hoşuna gitmemişti. Jessica'nın önüne geçip hızlı adımlarla, geldiği yoldan dönmeye başladı. El-Fali, Jessica'nın yanında yürüdü. "Topterle geldiğini nereden bildiniz?"

"Üstünde damıtıcı-giysi yok," dedi Jessica.

El-Fali bu bariz ayrıntıyı gözden kaçırdığı için utanmış gibiydi. Yine de susmadı. "Ulağımız onu Stilgar'ın yanından alıp dosdoğru buraya getirdi. Birileri görmüş olabilir."

Jessica, Idaho'nun arkasından, "Duncan, sizi gören oldu mu?" diye seslendi.

"Olmadığını biliyorsunuz," dedi Idaho. "Kumul tepelerinin arasından uçtuk."

Bir yan geçide sapıp, sarmal şeklinde inen basamaklara vardılar; sonunda kahverengi kayanın içine oyulmuş, korkürelerle tepeden iyice aydınlatılan geniş bir odaya girdiler. Diğer tarafta duvara dönük bir ornitopter duruyordu; sıçramaya hazır bir böcek gibiydi. O duvar suni kayaydı demek... aslında çöle açılan bir kapıydı. Bu siyeç yoksul olsa da gizliliğe ve kaçış yollarına hâlâ önem veriyordu.

Idaho ornitopterin kapısını Jessica için açtı ve sağ koltuğa oturmasına yardım etti. Jessica, Idaho'nun yanından geçerken, onun keçi tüyüne benzeyen siyah saçının bir buklesinin

ter içindeki alnına yapışmış olduğunu gördü. Gürültülü bir mağarada o baştan kan fışkırmasını anımsadı birden. Çelik bilyeleri andıran, Tleilax malı gözlere bakınca şimdiki zamana geri döndü. Artık hiçbir şey göründüğü gibi değildi. Jessica emniyet kemerini takmaya odaklandı.

"Beni en son uçurmandan beri epey zaman geçti Duncan," dedi.

"Epey oldu gerçekten," dedi Idaho. Kumanda panelini kontrol etmeye başlamıştı bile.

El-Fali ile iki genç Fremen, suni kaya kapının kontrol panelinin yanında, kapıyı açmaya hazır halde bekliyorlardı.

Jessica, Idaho'ya usulca, "Senden şüphelendiğimi düşünüyor musun?" diye sordu.

Gözünü kumanda panelinden ayırmadan itici motorları çalıştıran Idaho, bir ibrenin kımıldamasını izledi. Hafifçe gülümsedi; ama bu sert gülümseme, keskin yüz hatlarında bir an belirip kayboldu.

"Ben hâlâ bir Atreides'im," dedi Jessica. "Alia ise değil."

Idaho dişlerini gıcırdatarak, "Korkmayın," dedi. "Hâlâ Atreideslerin hizmetindeyim."

Jessica, "Alia artık bir Atreides değil," diye tekrarladı.

Idaho öfkeyle, "Bunu hatırlatmana gerek yok!" dedi. "Şimdi sus ve izin ver de şu aleti uçurayım."

Sesindeki umutsuzluk beklenmedikti ve Jessica'nın tanıdığı Idaho'ya hiç uymuyordu. İçine tekrar düşen korkuyu bastıran Jessica, "Nereye gidiyoruz Duncan?" diye sordu. "Artık söyleyebilirsin."

Ama Idaho, El-Fali'ye başıyla veda etmekle yetindi; mağaranın suni kayadan yapılma gizli kapısı açılınca içeri parlak, gümüşi gün ışığı doldu. Jet motorları gürleyen ornitopter mağaradan fırlayıp kanat çırparak yükseldi; bulutsuz gökyüzünde süzülmeye başladılar. Idaho topteri güneybatıya, çölde siyah bir çizgi olarak görünen Sihaya Sırtı'na doğru yöneltti.

Az sonra Idaho, "Beni ağır yargılamayın Leydim," dedi.

"Arrakeen'deki büyük salonumuza baharat birasıyla zil zurna sarhoş olmuş halde gelip de ortalığı ayağa kaldırdığın günden beri hakkında kötü düşündüğüm olmadı," dedi Jessica. Ama Idaho'nun sözleri karşısında iyice şüpheye kapılmıştı; bedenini gevşeterek mutlak *prana-bindu* savunma haline geçti.

"O geceyi çok iyi hatırlıyorum," dedi Idaho. "Gençtim... toydum."

"Ama Dük'ümün hizmetindeki en iyi kılıçustasıydın."

"Hayır Leydim. Gurney on kapışmadan altısında beni yener." Idaho, Jessica'ya göz attı. "Gurney nerede?"

"Emirlerimi yerine getiriyor."

Idaho başını iki yana salladı.

Jessica, "Nereye gittiğimizi biliyor musun?" diye sordu.

"Evet Leydim."

"Öyleyse söylesene."

"Pekâlâ. Atreides Hanedanı'na karşı komplo kurulduğu izlenimi uyandırmaya söz verdim. Bunun inandırıcı olmasının da tek bir yolu var." Idaho lövyenin bir düğmesine basınca, Jessica koltuğundan fırlayan kablolarla bir anda sarmalanıverdi; şimdi yumuşak ama dayanıklı bir kozanın içindeydi sanki... yalnızca başı dışarıdaydı. "Sizi Salusa Secundus'a götürüyorum," dedi Idaho. "Farad'n'a."

İstemsizce kasılan Jessica –bu sık yaşadığı bir şey değildi– çırpınarak kurtulmaya çalıştı ama çabaladıkça kabloların daha da sıkılaştığını hissetti... gevşediğindeyse kablolar da gevşiyordu; ama Jessica ancak kabloların koruyucu kılıfının içindeki ölümcül şiga tellerini hissedince çırpınmayı kesti.

Idaho ona bakmadan, "Merak etmeyin, şiga tellerinin akım düğmesi kapalı," dedi. "Ha, bu arada, sakın üstümde Ses'i kullanmaya kalkmayın. Eskiden beni o şekilde etkileyebiliyordunuz ama artık köprünün altından çok sular aktı." Jessica'ya baktı. "Tleilaxlılar bana öyle numaralara karşı bağışıklık kazandırdı."

Jessica konuştu: "Alia'nın emrindesin ve o..."

"Alia'nın emrinde değilim," dedi Idaho. "Vaiz'in arzusunu yerine getiriyoruz. Farad'n'ı tıpkı bir zamanlar... Paul'ü eğittiğiniz gibi eğitmenizi istiyor."

Jessica sustu... Leto'nun ilginç bir öğrenci bulacağını söylediğini anımsayınca dona kalmıştı. Sonunda, "Bu Vaiz... oğlum mu?" diye sordu.

Idaho'nun sesi çok uzaklardan gelir gibiydi: "Keşke bilsem."

Evren sadece vardır, o kadar; bir Fremen'in evrene bakıp da aklına mukayyet olabilmesinin tek yolu böyle düşünmesidir. Evren ne tehdit eder ne de vaatlerde bulunur. Evrende etkimiz dışında gerçekleşen olaylar olur: Bir göktaşının düşmesi, bir baharat püskürtüsünün gerçekleşmesi, giderek yaşlanmak ve ölmek gibi. Bunlar bu evrenin gerçekleridir ve hisleriniz ne olursa olsun, onlarla yüzleşmek zorundasınızdır. Böyle gerçekleri sözlerle savuşturamazsınız. Size kendi tarzlarıyla, konuşmaksızın gelirler ve işte o zaman, o zaman "hayat ve ölüm" ne demekmiş anlarsınız. Bunu anlayınca da mutlu olursunuz.

–Muad'Dib'in Fedaykinlerine Sözleri

"Ve bunlar harekete geçirdiğimiz şeyler," dedi Wensicia. "Bunlar *senin* için yapıldı."

Farad'n annesinin oturma odasında, onun karşısında kımıldamadan oturmayı sürdürdü. Arkasından gelen altın sarısı gün ışığı, gölgesini yerdeki beyaz halıya düşürüyordu. Annesinin ardındaki duvardan yansıyan ışık, Wensicia'nın saçının etrafında hale oluşturmuştu. Wensicia'nın üstünde her zamanki gibi, kenarları altın işlemeli beyaz cüppesi vardı... bu giysi ona İmparatorluk sarayında yaşadığı zamanları anımsatırdı. Kalp şeklindeki yüzü sakin görünse de, Farad'n annesinin onun her tepkisini izlediğini biliyordu. Farad'n kahvaltısını yeni yapmıştı ama midesi bomboş gibiydi.

Wensicia, "Hoşuna gitmedi mi?" diye sordu.

Farad'n, "Neden hoşuma gitmesin ki?" diye sordu.

"Şey... bunu şu ana dek senden gizlememizden hoşlanmamış olabilirsin?"

"Ha, onu diyorsun." Farad'n annesini süzerken bir yandan

da bu karmaşık meseleye vereceği tepkiyi düşünmeye çalıştı. Ama düşünebildiği tek şey, son günlerde Tyekanik'in annesine "Prensesim" demekten vazgeçmiş olmasıydı. Tyekanik ona ne diyordu artık? Ana Kraliçe mi?

Farad'n, *Neden bir şeyi yitirdiğimi hissediyorum?* diye merak etti. *Neyi yitiriyorum?* Yanıt barizdi: Hoşlandığı zihinsel aktivitelere zaman ayırabildiği tasasız günlerini yitiriyordu. Annesinin anlattığı bu plan gerçekleşirse, o günler bir daha asla geri gelmeyecekti. Farad'n yeni sorumluluklarla uğraşmak zorunda kalacaktı. Bundan hiç hoşlanmadığını fark etti. Zamanını çalmaya nasıl cüret ederlerdi? Hem de ona fikrini bile sormadan!

"Çıkar ağzındaki baklayı," dedi annesi. "Sorun ne?"

Farad'n, "Ya plan başarısız olursa?" diye sordu; aklına ilk gelen şeyi söylemişti.

"Nasıl başarısız olabilir ki?"

"Bilmem... Herhangi bir plan başarısız olabilir. Bütün bunların içinde Idaho'nun yeri ne peki?"

"Idaho mu? Neden onunla ilgileniyorsun? Ha, anladım... Tyek'in benden izinsiz getirdiği o gizemci yüzünden. Tyek bana danışmalıydı. O gizemci, Idaho'dan bahsetti, değil mi?"

Wensicia yalanını ele vermişti; Farad'n annesine hayretle bakakaldı. Demek annesinin Vaiz'den haberi vardı!

"Ben sadece hiç gulâm görmedim, o kadar," dedi.

Bu karşılığı inandırıcı bulan annesi, "Idaho'yu önemli bir şey için saklıyoruz," dedi.

Farad'n üst dudağını sessizce kemirdi.

Wensicia, Farad'n'ın müteveffa babasını anımsadı. Dalak da bazen Farad'n gibi içine kapanır, karmaşık ve anlaşılması güç biri haline gelirdi. Wensicia, Dalak'ın Kont Hasimir Fenring'in akrabası olduğunu kendine hatırlattı; ikisinde de biraz züppelik ve fanatiklik vardı. Farad'n da o yoldan mı gidecekti? Wensicia, Tyek'e çocuğu Arrakeen dinine yönlendirmesini söylediğine pişman olmaya başladı. O yolun Farad'n'ı nereye götüreceğini kim bilebilirdi?

Farad'n, "Tyek artık sana ne diyor?" diye sordu.

"Nasıl yani?" Konunun aniden değişmesi Wensicia'yı irkiltmişti.

"Sana artık Prensesim demediğini fark ettim."

Wensicia, *Ne kadar da dikkatli,* diye düşündü ve bunun kendisini huzursuz etmesinin sebebini merak etti. *Tyek ile sevgili olduğumu mu sanıyor? Yok canım... hem olsam ne fark eder ki? İyi de bu soruyu neden sordu o zaman?*

"Bana Leydim diyor," dedi.

"Neden?"

"Çünkü bütün Büyük Hanedanlarda âdet budur."

Farad'n, *Atreideslerde de,* diye düşündü.

Wensicia, "Böylesi daha iyi," diye açıkladı. "Bana öyle hitap ettiğini duyanlar arasında, meşru haklarımızdan vazgeçtiğimizi sananlar olur."

Farad'n, "Kim o kadar aptal olabilir ki?" diye sordu.

Wensicia dudaklarını büzdü ama bir şey demedi. Önemsiz bir meseleydi bu ama yine de büyük seferlerin bir sürü ufak tefek ayrıntısı olurdu.

Farad'n, "Leydi Jessica, Caladan'dan ayrılmamalıydı," dedi.

Wensicia başını sertçe iki yana salladı. Neler oluyordu? Farad'n delirmiş gibi konudan konuya atlıyordu! Wensicia, "Ne demek istiyorsun?" diye sordu.

Farad'n, "Arrakis'e dönmemeliydi," diye yanıtladı. "Bu kötü bir strateji. Sebebi neydi acaba? Torunları gidip onu Caladan'da ziyaret etseler daha iyi olurdu."

Wensicia, *Haklı,* diye düşündü; bunun hiç aklına gelmemiş olmasına canı sıkıldı. Tyek'e bu mevzuyu hemen araştırmasını söylemeliydi. Başını tekrar iki yana salladı. *Hayır!* Farad'n ne yapmaya çalışıyordu? Rahipler Birliği'nin ikizlerin ikisinin birden uzay yolculuğuna çıkarak riske girmesini asla kabul etmeyeceğini biliyor olmalıydı.

Bunu söyledi.

Farad'n, "Rahipler Birliği mi yoksa Leydi Alia mı izin ver-

mez?" diye sordu; annesinin düşüncelerinin artık kendisinin istediği yöne doğru kaydığını anlamıştı. Sahip olduğu yeni konumun keyifli yönleri vardı aslında; artık siyasi komplola-rın, akıl oyunlarının dünyasındaydı. Uzun zamandır ilk kez annesinin zihnini ilginç bulmaya başlamıştı. Annesini yön-lendirmek fazlasıyla kolaydı.

Wensicia, "Sence Alia tek başına hükümdar olmak mı is-tiyor?" diye sordu.

Farad'n başını çevirip uzaklara baktı. Alia tabii ki iktidarı tek başına elinde bulundurmak istiyordu! O lanet olası ge-zegenden gelen tüm raporlar bunu doğruluyordu. Farad'n'ın aklı başka yöne kaydı.

"Şu gezegenbilimcileri hakkında yazılanları okuyorum," dedi. "O yazılarda kumsolucanları ve haploitler hakkında ipuçları olmalı..."

"Bırak bu konuyla başkaları ilgilensin!" dedi Wensicia; sabrı tükenmeye başlamıştı. "Senin için yaptıklarımız hak-kında tüm söyleyeceğin bu mu?"

Farad'n, "Benim için yapmadınız ki," dedi.

"Neee?"

Farad'n, "Corrino Hanedanı için yaptınız ve şu an Corri-no Hanedanı sensin," dedi. "Ben değilim."

"Sorumlulukların var!" dedi Wensicia. "Sana güvenen onca insan ne olacak?"

Annesinin sözleri, Corrino Hanedanı'na umut bağlamış tüm o insanların hayallerini Farad'n'ın sırtına olanca ağırlı-ğıyla yüklemişti sanki.

Farad'n, "Evet, onları anlıyorum ama benim *adıma* yapı-lan bazı şeylerden hoşlanmıyorum," dedi.

"Hoşlanmıyor musun? Nasıl böyle konuşursun? Biz her Büyük Hanedan gibi kendi çıkarımızı gözetiyoruz... bu gayet normal!"

"Öyle mi? Bence biraz iğrençleştiniz. Hayır! Sözümü kes-me. İmparator olacaksam beni dinlemeyi öğrenmelisin. Satır

aralarını okuyamadığımı mı sanıyorsun? O kaplanları nasıl eğittiniz?"

Wensicia, Farad'n'ın keskin gözlem yeteneği karşısında ne diyeceğini bilemedi.

Farad'n, "Anlıyorum," diye devam etti. "Neyse, Tyek'i suçlamıyorum, çünkü sonuçta onu bu işe senin bulaştırdığını biliyorum. O genel olarak iyi bir subaydır ama kendi prensiplerini ancak dostlar arasındayken savunur."

"Kendi... *prensiplerini* mi?"

Farad'n, "İyi subay ile kötü subay arasındaki fark, karakter sağlamlığı ve aşağı yukarı beş kalp atışı süresidir," dedi. "İyi bir subay prensiplerini her koşulda sonuna kadar savunur."

"Kaplanlar gerekliydi," dedi Wensicia.

Farad'n, "Ancak başarılı olurlarsa buna inanırım," dedi. "Ama onları eğitmek amacıyla yapılanları onaylamıyorum. Sakın itiraz etmeye kalkma. Her şey apaçık ortada. *Koşullandırılmışlar.* Kendi ağzınla söyledin."

Wensicia, "Ne yapacaksın?" diye sordu.

Farad'n, "Bekleyip göreceğim," dedi. "Bakarsın İmparator olurum."

Wensicia elini göğsüne koyup iç geçirdi. Farad'n onu birkaç saniyeliğine dehşete düşürmüştü. Hatta Farad'n'ın onu suçlayacağını sanmıştı. Prensiplermiş! Ama Farad'n artık onların yanındaydı; Wensicia bunu görebiliyordu.

Farad'n kalkıp kapıya yürüdü ve zile basarak annesinin hizmetçilerini çağırdı. Dönüp annesine baktı: "Görüşmemiz bitti, değil mi?"

"Evet." Farad'n tam çıkıp gidecekken Wensicia elini kaldırdı. "Nereye gidiyorsun?"

"Kütüphaneye. Son zamanlarda Corrino tarihine epey merak saldım." Farad'n annesini odada bırakarak dışarı çıktı; girdiği yeni yolun yükünü üstünde hissediyordu.

Annemin yüzünden!

Ama Farad'n artık planı kabul ettiğini biliyordu. Şiga te-

line kaydedilip rahat rahat okunan tarih ile bizzat yaşanılan tarih arasında duygusal açıdan ne büyük fark olduğunun da bilincindeydi. Giderek etrafını sardığını hissettiği bu yeni, yaşanılan tarih, Farad'n'da geri dönülmez bir geleceğin içine atıldığı hissi uyandırıyordu. Artık ona bel bağlamış insanların arzularına göre hareket etmek zorunda olduğunu hissediyordu. Bütün bunların arasında kendi arzularını saptayamaması ne tuhaftı.

Muad'Dib'in bir keresinde, iki taşın arasında büyümeye çalışan yabani bir ot gördüğü ve taşlardan birini kaldırdığı söylenir. Daha sonra, otun serpilmeye başladığını görünce, diğer taşı alıp bitkinin üstüne koymuş. "Onun kaderi buydu," diye açıklamış.

–Tefsirler

Ganimet, "Şimdi!" diye bağırdı.

Ablasının iki adım önünde olan Leto hiç duraksamadı. Kayadaki dar yarığa daldı ve içinde sürünerek, zifiri karanlığa ulaşana dek ilerledi. Ganimet'in peşinden yarığa girdiğini duydu; bir an sessizlik oldu... sonra Ganimet sakin, korkusuz bir sesle konuştu:

"Sıkıştım."

Leto ayağa kalktı ve girişe yaklaşırsa başına pençe darbesi alabileceğini bilmesine karşın dar geçitte dönerek ters yönde, Ganimet'in uzanmış eline dokunana dek süründü.

"Cüppem takıldı," dedi Ganimet.

Leto tam aşağılarından düşen taşların sesini duyunca Ganimet'i elinden tutup çekti ama çok az kımıldatabildi.

Şimdi aşağıdan soluk sesleri geliyordu... sonra bir hırıltı geldi.

Leto kaslarını gerdi ve kalçasını kayaya dayayıp Ganimet'i kolundan çekti. Kumaş yırtılınca Leto, Ganimet'i kendisine doğru çekmeyi başardı. Ganimet'in canının yandığını inlemesinden anlasa da, bu kez daha da kuvvetli çekti. Ganimet yarığın içine biraz daha girdi, sonunda da tamamen girerek Leto'nun yanına yığıldı. Ama girişe fazla yakındılar. Leto dönüp emekleyerek içerilere doğru gitti. Ganimet onu takip

etti. Ama hareket ettikçe nefesinin hızlanması hâlâ canının yandığını gösteriyordu.

Leto yarığın sonuna ulaşınca sırtüstü yatıp, sığınaklarının tepesindeki dar açıklıktan dışarıya baktı. İki metre kadar yukarısındaki o açıklığın içi yıldızlarla doluydu. Sonra iri bir şey yıldızları örttü.

İkizlerin etrafına bir kükreme yayıldı. Kalın, tehditkâr, kadim bir sesti bu: Avını arayan avcının sesiydi.

Leto sakin konuşmaya özen göstererek, "Kötü mü yaralandın?" diye sordu.

Ganimet aynı şekilde sakince karşılık verdi: "Biri bana pençe attı. Damıtıcı-giysimin sol bacağı boydan boya yırtıldı. Bacağım kanıyor."

"Ne kadar kötü?"

"Damarım parçalandı. Ama kanı durdurabilirim."

"Üzerine bastır," dedi Leto. "Kımıldama. Dostlarımızın hakkından ben gelirim."

"Dikkatli ol," dedi Ganimet. "Beklediğimden daha iriler."

Leto billurbıçağını kınından çıkarıp yukarı doğru uzattı. Kaplan sığamadığı açıklığa pençesini sokarak onları arıyor olmalıydı.

Leto bıçağı yavaşça, çok yavaşça kaldırdı. Birden bıçağın ucuna bir şey çarptı. Leto darbeyi tüm kolunda hissetti, öyle ki neredeyse bıçağı elinden düşürecekti. Elinden akan kanlar yüzüne damlarken, sağır edici bir çığlık duydu. Yıldızlar tekrar belirdi. Kedi gibi çığlık atarak çırpınan bir şey, kayaların üstünden aşağıdaki kumlara doğru koştu.

Sonra yıldızlar tekrar örtüldü ve Leto avcının homurtusunu duydu. İlk kaplanın yerini ikincisi almıştı ve arkadaşının başına gelen şey umurunda değildi.

"İnatçılar," dedi Leto.

"En azından birini hakladığın kesin," dedi. Ganimet. "Dinlesene!"

Aşağıdan gelen çığlıklar ve çırpınma sesleri hafiflemek-

teydi. Ama ikinci kaplan hâlâ tepelerinde geziniyor, yıldızları perde gibi örtüyordu.

Leto bıçağını kınına sokup Ganimet'in koluna dokundu. "Bıçağını versene. Benimkinin ucundaki zehir bitmiş olabilir; bunu da tek seferde öldürmek istiyorum."

Ganimet, "Yedekte üçüncü bir kaplanları var mıdır sence?" diye sordu.

"Sanmam. Laza kaplanları çiftler halinde avlanır."

"Tıpkı bizim gibi," dedi Ganimet.

"Tıpkı bizim gibi," diye katılan Leto, Ganimet'in billurbıçağının sapını avucunda hissedince sımsıkı kavradı. Tekrar bıçağı dikkatle yukarı doğru uzatmaya başladı. Ama bıçağı vücudunu tehlikeye atacak kadar kaldırdığında bile temas olmuyordu. Bıçağını indirip, bunun üstüne düşündü.

"Bulamıyor musun?"

"Diğeri gibi davranmıyor."

"Hâlâ orada. Kokusunu alıyor musun?"

Leto yutkundu; boğazı kupkuruydu. Kedinin nefesinin pis kokusu, nemli misk kokusuyla birlikte Leto'nun genzine doluyordu. Yıldızları hâlâ göremiyordu. İlk kedinin sesi çıkmıyordu artık; billurbıçaktaki zehir işe yaramıştı.

"Ayağa kalkmam gerekecek," dedi Leto.

"Hayır!"

"Bıçakla yaralayabilmek için onu kışkırtmam gerek."

"Evet ama şunu kararlaştırmıştık: Birimiz yaralanırsa..."

"Sen yaralandın, yani geri dönecek olan sensin," dedi Leto.

"Ama ağır yaralanırsan seni bırakıp gidemem," dedi Ganimet.

"Daha iyi bir fikrin var mı?"

"Bıçağımı geri ver."

"Ama bacağın!"

"Diğerinin üstünde durabilirim."

"O yaratık bir pençe darbesiyle başını koparabilir. Belki maula tabancası..."

"Etrafta birileri varsa, tabanca sesini duyunca hazırlıklı geldiğimizi anlarlar..."

"Kendini riske atmanı istemiyorum!" dedi Leto.

"Etrafta birileri varsa, maula tabancamız olduğunu öğrenmemeliler... en azından şimdilik." Ganimet, Leto'nun koluna dokundu. "Merak etme, dikkatli olurum; başımı eğik tutacağım."

Leto bir şey demeyince Ganimet söze devam etti: "Bunu ben yapmalıyım, biliyorsun. Bıçağımı geri ver."

Serbest eliyle karanlıkta gönülsüzce Ganimet'in elini arayıp bulan Leto bıçağı geri verdi. Ganimet'in mantıklı konuştuğunu biliyor ama duygularının mantığıyla mücadelesini engelleyemiyordu.

Ganimet'in bıçağı aldığını hissetti ve cüppesinin kayaya sürtünerek hışırdadığını duydu. Ganimet inleyince, Leto onun ayağa kalktığını anladı. *Çok dikkatli ol!* diye düşündü. Az kalsın Ganimet'i aşağı çekerek durduracak ve maula tabancası kullanmalarında ısrar edecekti. Ama dışarıda birileri varsa, böyle silahları olduğunu öğrenmemeliydiler. Daha da kötüsü, kaplan ölmeyip yaralanırsa, kayalıklara kaçıp saklanarak onları beklemeye başlardı.

Ganimet derin bir nefes alarak sırtını kaya duvara yasladı. *Hızlı olmalıyım,* diye düşündü. Bıçağın ucunu yukarı uzattı. Sol bacağındaki pençe yaraları zonkluyordu. Kanı pıhtılaşırken alttan ılık kan geldiğini hissediyordu. *Çok hızlı!* Zihnini Bene Gesserit Yöntemi'yle yatıştırıp, kendini tehlikeye karşı hazırladı; acıyı ve dikkatini dağıtacak diğer her şeyi aklından çıkardı. Kedi pençesini aşağı uzatmalıydı! Ganimet bıçağı yukarıdaki açıklık boyunca gezdirdi. O lanet olası hayvan neredeydi? Ganimet yukarıyı bıçakla biraz daha yokladı. Kaplandan eser yoktu. Ganimet'in onu kandırıp üzerine saldırtması gerekecekti.

Kokulara odaklandı. Sol tarafından sıcak nefes geliyordu. Vücudunu hazırlayıp derin bir soluk aldı ve, "Takvâ!" diye

haykırdı. Fremenlerin savaş çığlığıydı bu; anlamı en kadim efsanelerde açıklanırdı: *"Özgürlüğün bedeli!"* Ganimet haykırırken bıçağıyla yukarıdaki karanlık açıklığa doğru hamle yaptı. Dirseğine pençe darbesi almasının hemen ardından bıçağı kaplanın etine dokundu; bileğini dışa doğru döndürmeye ancak zaman bulmuşken, dirseğinden bileğine bir acı dalgası yayıldı. Duyduğu acıya karşın, bıçağın zehirli ucunun kaplanın etine battığını hissetti. Bıçağı uyuşmuş parmaklarının arasından kayıp düştü. Ama dar açıklıkta tekrar yıldızlar belirmişti ve can çekişen kedinin çığlıkları gecenin içinde yeri göğü inletiyordu. Kaplanın son bir gayretle kayalardan indiğini duydular. Sonra ortalığa ölüm sessizliği çöktü.

"Kolumu pençeledi," dedi Ganimet. Cüppesinin kenarıyla kolunu sarmaya çalıştı.

"Kötü mü?"

"Galiba. Elimi hissedemiyorum."

"Dur, ışık yakayım da..."

"Hayır, önce üstümüzü örtmeliyiz!"

"Çok çabuk olacağım."

Ganimet, Leto'nun dönüp fremkitine uzandığını ve açtığını işitti, sonra da başının üstünden siyah ve kaygan bir gece-kalkanının geçirilip arkasına sıkıştırıldığını hissetti. Leto kalkanı nem geçirmeyecek şekilde kapamakla uğraşmamıştı.

"Bıçağım buraya düşmüş," dedi Ganimet. "Dizim sapına değiyor."

"Boş ver şimdi bıçağı."

Leto küçük bir korküre yaktı. Ganimet kamaşan gözlerini kırpıştırdı. Leto korküreyi yanına, kumlu zemine bıraktıktan sonra Ganimet'in koluna bakınca inledi. Bir pençe darbesi, Ganimet'in dirseğinin arka tarafından başlayıp kıvrılarak neredeyse bileğinin iç kısmına dek uzanan derin bir yara açmıştı. Yaranın kıvrılmasının sebebi, Ganimet'in o sırada bıçağın ucunu kaplanın pençesine saplamak için kolunu yan döndürmüş olmasıydı.

Ganimet yarasını görür görmez gözlerini kapayıp Korkuya Karşı Dua'yı içinden okumaya başladı.

Leto da aynı şeyi yapmak istiyordu ama içindeki duygu fırtınasını bir kenara bırakıp yarayı sarmaya girişti. Özenli çalışması gerekiyordu, çünkü hem kan akışını durdurmalı hem de bandajı biraz kötü sarmalıydı, bu işi Ganimet tek eliyle yapmış gibi görünsün diye.

Bandajın düğümünü Ganimet'e attırdı; Ganimet bandajın bir ucunu serbest eliyle, diğer ucunu da dişleriyle tutarak bu işi halletti.

"Şimdi de bacağına bakalım," dedi Leto.

Ganimet yan dönüp bacağındaki yarayı gösterdi. Bacağı kolundan daha iyi durumdaydı: Baldırı boyunca uzanan iki hafif pençe izi vardı, o kadar. Ama damıtıcı-giysisinin içine epey kan akmıştı. Leto damıtıcı-giysiyi çıkarmadan pençe izlerini elinden geldiğince temizleyip bandajladı. Sonra da damıtıcı-giysideki yırtığı bantla kapadı.

"Yarana kum kaçırdım," dedi. "Geri döner dönmez tedavi ettir."

"Yaralarımıza kaçan kumlar," dedi Ganimet. "Fremenlerin sık yaşadığı bir şeydir bu."

Gülümsemeyi başaran Leto yere oturdu.

Ganimet derin bir nefes aldı. "Başardık."

"Daha değil."

Ganimet yutkundu; yaşadığı şoktan çıkmaya çalışıyordu. Korkürenin ışığında yüzü solgun görünüyordu. *Evet, artık hızlı hareket etmeliyiz,* diye düşündü. *O kaplanları kontrol eden kişi hâlâ civarda olabilir.*

Ablasına bakan Leto birden içini burkan bir yitirmişlik hissine kapıldı. *Göğsüne derin bir sızı yayıldı. Ganimet ile o, artık ayrılmak zorundaydılar.* Oysa doğduklarından beri birlikte, tek bir kişi olarak yaşamışlardı. Ama şimdi planları uyarınca ayrılıp kendi yollarına gitmeli ve dönüşüm geçirerek eşsizliğe ulaşmalıydılar; artık gündelik deneyimleri pay-

laşamayacak, bir olmayacaklardı.

Leto bunu düşünmemeye çalıştı. "Fremkitimi al. Bandajları çıkardım. Ne olur ne olmaz... biri bakabilir."

"Evet." Fremkitlerini değiştokuş ettiler.

"Dışarıda o kedileri vericiyle kontrol eden biri var," dedi Leto. "Ölüp ölmediğimize emin olmak için kanât civarında bekliyordur herhalde."

Ganimet fremkitin üstünde duran maula tabancasını alıp cüppesinin altındaki kuşağına sıkıştırdı. "Cüppem yırtılmış."

"Evet."

"Bizi aramaya çıkanlar birazdan buraya gelebilir," dedi Leto. "Aralarında bir hain olabilir. Sen en iyisi tek başına geri dön. Harah'ya söyle, seni saklasın."

"Geri... döner dönmez haini aramaya başlayacağım," dedi Ganimet. Kardeşinin yüzüne baktı; artık birbirlerinden farklı olacaklarını o da biliyor ve üzülüyordu. Artık asla bir olmayacak, başka kimsenin anlayamayacağı bilgileri paylaşamayacaklardı.

"Jacurutu'ya gideceğim," dedi Leto.

"Fondak'a," dedi Ganimet.

Leto başıyla onayladı. Jacurutu ile Fondak... aynı yer olmalıydı. O efsanevi yer ancak bu şekilde gizlenmiş olabilirdi. Bu kaçakçıların işiydi elbette. Oranın ismini değiştirmeleri ve varlıklarına göz yumulmasını sağlayan, ama kimsenin dile getirmediği anlaşma sayesinde gizlice faaliyet göstermeleri öyle kolaydı ki. Bir gezegeni yöneten ailenin elinin altında, işlerin kötüye gitmesi ihtimaline karşı mutlaka bir kaçış imkânı bulunmalıydı. Bu yüzden ve kârlarının birazına ortak olmak karşılığında kaçakçılara göz yumuluyordu. Kaçakçılar Fondak/Jacurutu'da, terk edilmiş büyük siyeçe el koymuş olmalıydı. Jacurutu'nun açıkta olmasına karşın, orayı Fremenleri uzak tutacak tabularla gizlemişlerdi.

"Beni orada aramak hiçbir Fremen'in aklına gelmez," dedi Leto. "Kaçakçılara sorarlar elbette ama..."

"Anlaştığımız gibi yapacağız," dedi Ganimet. "Sadece..."

"Biliyorum." Leto kendi sesini duyunca, ablasıyla kendisinin birbirlerinin aynısı oldukları bu son anları uzatmak istediklerini fark etti. Acı acı gülümseyince, olduğundan yaşlı göründü. Ganimet kardeşinin gelecekteki, yaşlanmış halini gördüğünü fark etti. Gözleri yaşardı.

"Henüz ölüye su vermene gerek yok," diyen Leto, parmağının ucuyla Ganimet'in yanaklarındaki yaşları sildi. "Kimsenin sesimi duyamayacağı kadar uzağa gidip solucan çağıracağım." Fremkitinin yanlarına kayışla tutturulmuş, toplanmış yaradan kancalarını gösterdi. "İki gün sonra, şafaktan önce Jacurutu'da olurum."

Ganimet, "Hızlı sür, eski dostum," diye fısıldadı.

"Sana geri döneceğim, tek dostum," dedi Leto. "Kanâtta dikkatli olmayı unutma."

Ganimet, "İyi bir solucan seç," diyerek, Fremen tarzı veda etti. Sol eliyle korküreyi söndürdü; karanlıkta gece-kalkanını hışırdatarak topladı ve katlayarak fremkitine yerleştirdi. Leto'nun gittiğini hissetti, usulca çıkıp kayalardan çöle inerken çıkardığı anlık ve çok hafif sesleri duydu.

Yapması gereken şeye kendini hazırladı. Artık Leto'yu ölü saymalıydı. Buna kendini inandırmalıydı. Kardeşinin Jacurutu'yu, Fremen mitolojisindeki o kayıp şehri aramaya gittiğini unutmalıydı. Artık Leto'nun sağ olduğunu düşünmemeliydi. Kendini koşullandırarak, kardeşinin burada öldüğüne, Laza kaplanları tarafından öldürüldüğüne tamamen inandırmalıydı. Bir Gerçeğisöyleten'i kandırabilecek insanların sayısı çok azdı ama Ganimet bunu yapabileceğini... yapmak zorunda kalabileceğini biliyordu. Leto ile paylaştığı çoklu-hayatlar sayesinde, bunun yolunu öğrenmişlerdi: Bir zamanlar Sheba'da uygulanan eski bir hipnoz yöntemi işe yarardı; artık Sheba'yı gerçek bir yer olarak hatırlayan tek insan Ganimet idi muhtemelen. Leto'nun gitmesinden sonra uzun süre özfarkındalığı üstünde çalışarak, özenle tasarlan-

mış o derin koşullandırmaları kendi üstünde uyguladı; tek başına kalmış bir abla, sağ kalmış tek ikiz olduğuna kendini tamamen inandırdı. Bunu başarırken iç dünyasının sessizleştiğini, bilincine yapılan müdahalelerin kesildiğini fark etti. Beklenmedik bir yan etkiydi bu.

Ganimet, *Keşke Leto sağ olsaydı da bunu öğrenseydi,* diye düşündü; bu düşünce ona paradoks gibi gelmemişti. Ayağa kalkıp çöle, kaplanın Leto'yu öldürdüğü yere baktı. Oradan, kumların arasından giderek yükselen bir ses, Fremenlerin çok iyi bildiği bir ses geliyordu: Bir solucan hareket etmekteydi. Artık buralarda pek görülmeseler de bir solucan geliyordu işte. Belki de ilk kedinin can çekişirken çırpınması yüzündendi... Evet, Leto kedilerden birini öldürmüştü, diğeri tarafından öldürülmeden önce. Bir solucanın gelmesi tuhaf bir şekilde sembolikti. Ganimet kendini öyle güçlü koşullandırmıştı ki, çok aşağılara baktığında kumların üstünde üç karaltı görüyordu: İki kaplan ve Leto. Sonra solucan geldi; Şeyh Hulud geçip giderken ardında sadece dalga dalga uzanan kumlar kaldı. Çok iri bir solucan değildi... ama yeterince iriydi. Ganimet kendini koşullandırmış olduğundan, solucanın halkalı sırtında durup onu süren küçük silueti görmedi.

Kederini bastırmaya çalışarak fremkitini kapadı ve ihtiyatla sürünerek, gizlendiği yerden çıktı. Elini maula tabancasına koyarak etrafa göz gezdirdi. Vericili bir insan görmedi. Kayalara tırmanıp diğer tarafa geçti; ayın düşürdüğü gölgelerden çıkmamaya özen gösteriyor ve sık sık durup, etrafta pusu kurmuş suikastçı olup olmadığına bakıyordu.

Uzaklarda, Tabr'da hareket eden meşale ışıkları gördü; onları aramaya başlamışlardı demek. Çöldeki kara bir leke, Hizmetkâr'a doğru ilerliyordu. Yaklaşan grubun epey kuzeyinden gitmeye karar veren Ganimet çöle inip kumulların gölgesine sığınarak ilerledi. Solucan gelmesin diye düzensiz adımlar atmaya dikkat ederek, Leto'nun öldüğü yer ile Tabr arasındaki ıssızlıkta yürümeye başladı. Kanâtta dikkatli ol-

ması gerekeceğini biliyordu. Kardeşinin onu kaplanlardan kurtarmak için cesurca mücadele ettiğini ve bu uğurda can verdiğini herkese anlatmasına hiçbir şey engel olmamalıydı.

Uzun soluklu hükümetler eninde sonunda aristokratik formlara meyletmeye başlar. Tarihte bunun aksi görülmemiştir. Hükümet aristokrasiye meylettikçe, egemen sınıfın çıkarlarına giderek daha çok hizmet eder... bu sınıf ister soylu ailelerden oluşsun, ister finans imparatorluklarının oligarklarından, ister kök salmış bürokratlardan.

–Yinelenen Fenomen Olarak Siyaset:
Bene Gesserit Eğitim Rehberi

Farad'n, "Bize böyle bir teklifte bulunmasının sebebi ne?" diye sordu. "Bütün mesele bu."

Evinin salonunda, Başar Tyekanik ile birlikte ayakta duruyordu. Wensicia ise yanlarındaki alçak mavi divanda, katılımcıdan çok dinleyici gibi oturmaktaydı. Konumunun gerçekten de bu olduğunu biliyor ve bundan hiç hoşlanmıyordu ama Wensicia'nın sabahleyin planlarını anlatmasından sonra Farad'n'da korkunç bir değişim olmuştu.

Vakit ikindi sonuydu; loş ışık, salonu iyice huzurlu ve konforlu gösteriyordu... duvarlardaki raflar plastino kitap taklitleriyle, oynatıcı bobinlerle, veri bloklarıyla, şiga teli makaraları ve hafıza artırıcılarla doluydu. Bu odanın sık kullanıldığını gösteren belirtiler her yerdeydi... kitapların yıpranmışlığı, hafıza artırıcıların parlak metali, veri bloklarının köşelerinin aşınmışlığı. İçeride tek bir divan olmasına karşın çok sayıda sandalye bulunuyordu... hepsi de azami konfor sağlayacak şekilde tasarlanmış, havada salınan, vücut şekline duyarlı sandalyelerdi.

Farad'n pencerelerden birine sırtını dönmüştü. Üstünde-

ki grili siyahlı Sardaukar üniforması sadeydi; yaka uçlarına süs niyetine altın sarısı aslan pençeleri işlenmişti, o kadar. Annesi ve Başar ile görüşmek için bu odayı seçmesinin sebebi, resmi olmayan, rahat iletişim kurulabilecek bir ortam istemesiydi. Ama Tyekanik'in sürekli "Lordum, Leydim" deyip durması ortamı resmileştiriyordu.

"Lordum, bence vaadini yerine getirebilecek olmasa bu teklifi yapmazdı," dedi Tyekanik.

Wensicia, "Kesinlikle!" diye araya girdi.

Farad'n annesini bakışlarıyla susturduktan sonra "Idaho'ya Vaiz'in vaadini yerine getirmesi için baskı yapmadık, değil mi?" diye sordu.

"Yapmadık," dedi Tyekanik.

"Peki Duncan Idaho, hayatı boyunca Atreideslere fanatikçe bağlılığıyla tanınmış bu adam neden Leydi Jessica'yı bize vermeyi teklif ediyor?"

Wensicia, "Arrakis'te sorun çıktığı söylentileri..." diyecek oldu.

Farad'n, "Doğrulanmadı," dedi. "Vaiz ortalığı karıştırmış olabilir mi?"

"Olabilir ama bunu neden yapsın ki?" dedi Tyekanik.

Farad'n, "Idaho, Jessica'yı sığınabileceği emniyetli bir yere yerleştirmek istediğini söylüyor," dedi. "Söylentiler doğruysa bu inandırıcı ge..."

"Kesinlikle," dedi annesi.

"Tuzak da olabilir," dedi Tyekanik.

Farad'n, "Çeşitli tahminlerde bulunabilir ve hepsini birer birer ele alabiliriz," dedi. "Ya Idaho'nun Leydi Alia'sıyla arası açıldıysa?"

"Bu pek çok şeyi açıklar..." dedi Wensicia; "...ama o..."

Farad'n, "Kaçakçılardan hâlâ ses yok mu?" diyerek annesinin sözünü kesti. "Neden biz..."

"Bu mevsimde iletişim daima yavaştır..." dedi Tyekanik; "...ayrıca güvenlik açısından..."

"Haklısın tabii ama yine de..." Farad'n başını iki yana salladı. "Bu varsayımımızdan hoşlanmadım."

"Bu varsayımı elemekte acele etme," dedi Wensicia. "Alia'yla o Rahip hakkındaki dedikodular... adı neydi...?"

Farad'n, "Javid," dedi. "Ama o adam açıkça..."

"Bize çok değerli bilgiler verdi," dedi Wensicia.

Farad'n, "İkili oynayan bir casus olduğu açıkça belli diyecektim," dedi. "Kendi kendini ele verecek değil ya? Ona güvenemeyiz. Bunu gösteren birçok işaret var..."

"Ben görmüyorum," dedi Wensicia.

Farad'n birden annesinin kalın kafalılığına sinirlendi. "İnan bana anne! İşaretler var; sonra anlatırım."

"Korkarım ki oğlunuzla hemfikirim," dedi Tyekanik.

Alınan Wensicia sustu. Bu toplantıda onu böyle dışlamaya nasıl cüret ederlerdi? Sanki aptal, aklı bir karış havada bir kadınmış gibi...

Farad'n, "Idaho'nun her şeyden önce bir gulâm olduğunu unutmayalım," dedi. "Tleilaxlılar..." Yan gözle Tyekanik'e baktı.

"Bu meseleyi araştıracağız," dedi Tyekanik. Farad'n'ın zihninin işleyiş tarzına hayran kalmaya başlıyordu; delikanlı dikkatli, araştırmacı ve zekiydi. Evet, Tleilaxlılar Idaho'yu diriltirken, onu ileride kendi amaçları doğrultusunda kullanmak üzere koşullandırmış olabilirdi.

Farad'n, "Ama Tleilaxlılar onu ne için kullanmayı isteyebilir ki?" diye sordu.

"Belki de bizden çıkar sağlamayı umuyorlar," dedi Tyekanik. "İleride bizden taleplerde bulunmak için ufak bir yatırım yapmış olabilirler mi?"

Farad'n, "Ben buna ufak değil, epey büyük bir yatırım derim," dedi.

"Tehlikeli de," dedi Wensicia.

Farad'n ister istemez annesine katıldı. Leydi Jessica yetenekleriyle İmparatorluk'a korku salmış biriydi. Ne de olsa Muad'Dib'i eğiten kişiydi.

Farad'n, "Leydi Jessica'yı elimizde tuttuğumuz öğrenilirse..." dedi.

"Evet, kötü olabilir," dedi Tyekanik. "Ama öğrenilecek bir şey yok."

Farad'n, "Diyelim ki bu teklifi kabul ettik," dedi. "Leydi Jessica'nın değeri nedir? Onu daha önemli bir şeyle takas edebilir miyiz?"

"Uluorta hayır," dedi Wensicia.

"Tabii ki uluorta olmaz!" Farad'n hevesle Tyekanik'e baktı.

"Bakalım, göreceğiz," dedi Tyekanik.

Farad'n başıyla onayladı. "Evet. Bence kabul edersek, Leydi Jessica'yı ileride gerektiğinde kullanmak üzere bir kenara koyduğumuz para olarak görmeliyiz. Sonuçta insanın servetini harcaması şart değildir. Servet potansiyel olarak da... faydalı bir şeydir."

"Tehlikeli bir tutsak olacak,'" dedi Tyekanik.

Farad'n, "Evet, bunu göz önünde bulundurmak gerek," dedi. "Duyduğuma göre, aldığı Bene Gesserit eğitimi sayesinde insanları sırf ses tonuyla etkisi altına alabiliyormuş."

"Vücuduyla da," dedi Wensicia. "Eskiden Irulan öğrendiklerini anlatırdı bana. Bunu hava atmak için yapardı ama bildiklerini asla uygulamalı olarak göstermezdi. Yine de Bene Gesseritlerin amaçlarına ulaşmak için özel yöntemler kullandığı ortada."

Farad'n, "Leydi Jessica'nın beni baştan çıkarabileceğini mi söylemek istiyorsun?" diye sordu.

Wensicia omuz silkmekle yetindi.

Farad'n, "Sence bunun için biraz yaşlı değil mi?" diye sordu.

"O bir Bene Gesserit; hiç belli olmaz," dedi Tyekanik.

Farad'n heyecan ve korkuyla ürperdi. Corrino Hanedanı'na tahtı geri kazandırma oyununu hem cazip hem de itici buluyordu. Hâlâ bu oyundan çekilip hobileriyle ilgilenme, ta-

rihsel araştırmalar yapma ve Salusa Secundus'u yönetmeyi öğrenme arzusu duymaktaydı. Sardaukar ordusunu güçlendirip yeniden yapılandırmak bile başlı başına büyük bir işti... ve Tyek hâlâ bu iş için biçilmiş kaftandı. Sonuçta tek bir gezegen bile büyük bir sorumluluktu. İmparatorluk ise çok daha büyük bir sorumluluktu ama aynı zamanda çok daha cazip bir iktidar aracıydı. Farad'n, Muad'Dib/Paul Atreides hakkında yazılanları okudukça, iktidarın nelere kadir olduğunu görüp şaşırıyordu. Corrino Hanedanı'nın başı ve IV. Shaddam'ın veliahtı olarak sülalesinin Altın Aslan Tahtı'na tekrar çıkmasını sağlayabilirse ne büyük bir iş başarmış olacaktı. Bunu istiyordu! Bunu istiyordu. Farad'n bu ayartıcı sözü kendine defalarca tekrarladığında anlık şüphelerini yenebildiğini fark etmişti.

Tyekanik konuşmaya devam ediyordu: "...ve elbette ki Bene Gesserit öğretisine göre barış saldırganlığa teşvik eder, ki bu da nihayetinde savaşa yol açar. Bu paradoks..."

Daldığı düşüncelerden sıyrılan Farad'n, "Bu konuya nereden geldik?" diye sordu.

Oğlunun düşüncelere daldığını yüzünden anlayan Wensicia tatlı tatlı gülümsedi: "Tyek'e Rahibeler Birliği'nin temel felsefesini bilip bilmediğini sordum, o kadar."

Farad'n, Tyekanik'e dönerek, "Felsefeye saygısızca yaklaşmak gerek," dedi. "Idaho'nun teklifine gelince, bence durumu biraz daha araştırmalıyız. Bir şeyi bildiğimizi sandığımız anda, onu daha da iyi incelememiz gerekir."

"Emredersiniz," dedi Tyekanik. Farad'n'ın ihtiyatlı olması hoşuna gitse de, delikanlının uygun askeri kararları hızla vermesi gerektiğinde böyle davranmayacağını umuyordu.

Farad'n konuyu değiştirmek istercesine, "Arrakis tarihinde en çok ilgimi çeken ne, biliyor musunuz?" diye sordu. "İlkel çağlarda Fremenler, karakteristik kukuletası kolayca fark edilen damıtıcı-giysiler giymeyen herkesi gördükleri yerde öldürürlermiş."

Tyekanik, "Damıtıcı-giysiler neden ilginizi çekiyor?" diye sordu.

"Demek fark ettin ha?"

Wensicia, "Fark etmemek mümkün mü?" dedi.

Farad'n annesine ters ters baktı. Annesi neden lafa karışıp duruyordu ki? Farad'n tekrar Tyekanik'e döndü.

"O gezegenin karakterini anlamanın yolu damıtıcı-giysilerden geçiyor Tyek. Damıtıcı-giysi, Dune'un simgesi. İnsanlar genellikle fiziksel özelliklere odaklanmaya meyillidir: Damıtıcı-giysi vücut suyunu muhafaza edip yeniden kullanılır hale getirerek, öyle bir gezegende yaşamayı mümkün kılar. Bilirsin, Fremenlerde her aile ferdinin bir damıtıcı-giysiye sahip olması âdettenmiş, yiyecek toplayanlar *hariç*. Onların yedek damıtıcı-giysisi de olurmuş. Ama ikinizin de dikkatini çekmek istediğim şey şu ki..." Farad'n annesini konuşmaya dahil etmek için ona yaklaştı. "...damıtıcı-giysi gibi görünen ama aslında öyle olmayan giysiler İmparatorluk'un dört bir yanında moda oldu. Fatihleri taklit etmek insanoğlunun en baskın özelliklerinden biridir!"

Tyekanik şaşkınlıkla, "Sizce bu gerçekten önemli bir bilgi mi?" diye sordu.

"Tyek, Tyek... böyle şeyleri bilmeden hükümdar olunmaz. Dediğim gibi, onların karakterini anlamanın yolu damıtıcı-giysiden geçiyor. Muhafazakârlıklarının simgesi o. Yapacakları hatalar da muhafazakârlıkları yüzünden olacak."

Tyekanik kaygıyla kaşlarını çatarak oğluna bakan Wensicia'ya göz attı. Farad'n'ın bu yönü Başar'ın hem hoşuna gidiyor hem de onu kaygılandırıyordu. Eski İmparator Shaddam'da bulunmayan bir yöndü bu. Shaddam tam bir Sardaukar idi: Öldürürken pek ince eleyip sık dokumayan bir askerdi. Ama o lanet olası Paul'ün idaresindeki Atreidesler, Shaddam'ı yenmişti. Aslında Tyekanik'in okuduklarından anladığı kadarıyla, Paul Atreides'in karakter özellikleri Farad'n'ın şimdi sergilediği özelliklere çok benziyordu.

Farad'n zalim olması gerektiğinde o Atreides'ten daha az tereddüt edebilirdi ama bunun sebebi aldığı Sardaukar eğitimiydi.

"Pek çok hükümdar böyle şeyleri bilmeden de hükmetmiştir," dedi Tyekanik.

Farad'n bir an hiç konuşmadan ona baktı. Sonra, "Hükmetmiş ve ardından da yenilmiştir," dedi.

Farad'n'ın Shaddam'ın yenilgisini ima ettiği ortadaydı; Tyekanik'in ağzı gerilip ince bir çizgi halini aldı. O yenilgi aynı zamanda Sardaukarların da yenilgisiydi, hiçbir Sardaukar'ın hatırlamak istemediği bir yenilgiydi.

Farad'n söze devam etti: "Anlarsın ya Tyek, bir gezegenin üstünde yaşayan sakinlerinin bilinçaltına etkisi asla tam olarak anlaşılamamıştır. Atreidesleri yenmek için sadece Caladan'ı değil Arrakis'i de anlamak zorundayız: Bu gezegenlerden biri rahat yaşanan bir yer, diğeriyse insanı zor kararlara hazırlayan bir eğitim sahası. Atreidesler ile Fremenlerin kaynaşması görülmemiş bir olaydı. Bunu nasıl başardıklarını öğrenmeliyiz, yoksa ne aynı şeyi yapabilir ne de onları yenebiliriz."

Wensicia sert bir sesle, "Bütün bunların Idaho'nun teklifiyle ne ilgisi var?" diye sordu.

Farad'n annesine acıyan gözlerle, tepeden baktı. "Onları yenmek için önce toplumlarında çeşitli şekillerde gerginliğe yol açmalıyız. Gerginlik çok önemli bir silahtır. Yokluğu da önemlidir. Atreideslerin buradaki hayatın daha rahat, daha kolay olmasına nasıl katkıda bulunduğunu fark etmediniz mi?"

Tyekanik başını hafifçe sallayarak onayladı. Farad'n haklıydı. Sardaukarların rahata fazla alışmasına göz yumulmamalıydı. Ama Idaho'nun teklifi hâlâ Tyekanik'in canını sıkıyordu. "Belki de en iyisi teklifi reddetmek," dedi.

"Daha değil," dedi Wensicia. "Önümüzde bir sürü seçenek var. Olabildiğince çok seçeneği saptamalıyız. Oğlum haklı: Daha fazla bilgi toplamamız gerekiyor."

Farad'n annesini dikkatle süzerek, onun böyle konuşmasının sebebini anlamaya çalıştı. "Peki ama seçme şansımızın olmadığı bir noktaya geldiğimizde, bunu bilecek miyiz?" diye sordu.

Tyekanik keyifsizce kıkırdadı. "Bana sorarsanız o noktaya çoktan geldik."

Farad'n başını geriye atıp kahkahayı bastı. "Ama hâlâ seçeneklerimiz var Tyek! Önemli olan, yolun sonuna geldiğinde, bunun farkında olmaktır!"

İnsan taşımacılığında uzayın derinliklerinde trans-zamanda yolculuk edebilen araçların ve insanları neredeyse aşılmaz görünen gezegen yüzeylerinden hızla geçirebilen taşıtların kullanıldığı bu çağda, uzun yolculuklara yaya çıkmayı düşünmek tuhaf gelebilir. Yine de Arrakis'te en yaygın seyahat şekli budur; bunun sebebi kısmen tercihe, kısmen de o gezegenin koşullarının mekanik olan her şey için zararlı olmasına atfedilir. Arrakis'in getirdiği kısıtlamalar sebebiyle, hâlâ Hac için en dayanıklı ve muteber araç insan bedenidir. Arrakis'i ruhun en kusursuz aynası kılan şey belki de bu gerçeğin içten içe farkında olunmasıdır.

–Hac Elkitabı

Ağır ağır, ihtiyatla ilerleyen Ganimet zaman zaman kumulların en koyu gölgelerine sinip güneydeki arama ekiplerinin gitmesini sakince bekleyerek Tabr'a geri dönüyordu. Korkunç şeyleri, kaplanlar ile Leto'yu yutan solucanı ve kendisini bekleyen tehlikeleri aklından çıkaramıyordu. Leto ölmüştü; Ganimet'in ikizi artık yoktu. Gözyaşı dökmekten tamamen vazgeçmiş olan Ganimet şimdi içindeki öfkeyi besliyordu. Bu açıdan tam bir Fremen gibi davranmaktaydı. Bunun farkındaydı ve hoşuna gidiyordu.

Fremenler hakkında söylenenleri anlıyordu. Vicdansız oldukları, çok uzun zamandır gezegenden gezegene göç etmelerine yol açanlara duydukları kin yüzünden vicdanlarını yitirdikleri söylenirdi. Ama bu salakçaydı elbette. Yalnızca en ilkel insanların vicdanı olmazdı. Fremenlerin vicdanıysa oldukça gelişkindi ve halklarının selametine odaklıydı. Sadece yabancılara zalim görünürlerdi... Fremenler de aynı şekilde

tüm yabancıları zalim bulurdu. Her Fremen, hiç vicdan azabı duymadan zalimlik yapabileceğini bilirdi. Fremenler başka insanlarda suçluluk duygusu uyandırabilecek şeyler yaparken, bu duyguya asla kapılmazlardı. Onları yıkabilecek vicdan azabından ritüelleri sayesinde kurtulurlardı. En derin bilinçleriyle şunu bilirlerdi ki, herhangi bir suçu az çok mazur gösterecek hafifletici sebepler bulunabilirdi: "Otoritenin başarısızlığı", tüm insanlarda bulunan "*doğal* kötü eğilimler" veya "kötü şans" (ki fani beden ile evrenin dışsal kaosu arasındaki çarpışmadan kaynaklandığını her bilinçli yaratık anlayabilirdi) bunlardan bazılarıydı.

Ganimet bu açıdan tam bir Fremen olduğunu hissediyordu; kabilesinin şiddet düşkünlüğünün özenle hazırlanmış bir uzantısıydı. İhtiyaç duyduğu tek şey bir hedefti... bu hedef Corrino Hanedanı olmalıydı elbette. Ganimet ayaklarının dibinde Farad'n'ın kanlar içinde can çekiştiğini görmek istiyordu.

Kanâtta onu bekleyen düşman yoktu. Arama ekipleri bile başka yerlere gitmişti. Ganimet toprak bir köprüden suyun diğer tarafına geçip, uzun otların arasından siyeçin gizli çıkışına doğru sürünmeye başladı. Birden ileride ışık parlayınca yere uzandı. Dev kaba yoncaların arasından ileriyi görmeye çalıştı. Bir kadın dışarıdan gizli geçide girmişti; birileri o geçidin kullanılması için gerekli hazırlıkları yapmayı ihmal etmemişti. Zor zamanlarda, gizli siyeç girişlerinden girmeye kalkan herkesin gözüne güçlü ışık tutulurdu; böylece, o kişi geçici olarak kör olmuşken, muhafızlar ne yapacaklarına karar verirdi. Ama bu ışığın asla çölden görülecek şekilde tutulmaması gerekirdi. Ganimet'in bulunduğu yerden ışığı görmesi, girişin dış mühürlerinin açık bırakıldığı anlamına geliyordu.

O ışığın dışarıdan görünmesi, siyeçin korunmasındaki laçkalığın bir örneğiydi; Ganimet öfkelenmişti. Dantel gömlekli Fremenler her yere yayılmaktaydı!

Işık hâlâ kayalığın dibini yelpaze şeklinde aydınlatıyordu. Karanlık meyve bahçesinden koşarak çıkan genç bir kız aydınlığa daldı; korkmuş gibi hareket ediyordu. Ganimet geçidin içinde, etrafında böcekler uçuşan parlak bir korküre gördü. Işık geçitteki iki karanlık gölgeyi aydınlattı: Bir adam ile bir kız. El ele tutuşmuş bakışıyorlardı.

Ganimet o adam ile kızda bir terslik seziyordu. Kısa süreliğine buluşmak için arama ekibinden kaçmış iki sevgili değildiler. Tepelerinden ve arkalarından, geçidin içinden gelen ışıkla aydınlanıyorlardı. Arkalarından gelen, parlak bir kemeri andıran ışık gölgelerini dışarıdaki geceye düşürdüğünden, dışarıdan bakan herkes hareketlerini görebilirdi. Adam arada sırada bir elini çekip alıyordu. Elini ışığa kaldırıyor ve sert, kaçamak bir hareket yaptıktan sonra tekrar gölgelerin içine indiriyordu.

Ganimet etraftaki karanlıkta gece yaratıklarının insana kendini yalnız hissettiren seslerini duymaya başlasa da, dikkatini dağıtmalarına izin vermedi.

Bu ikisinde bir terslik vardı ama neydi?

Adam öyle yavaş ve dikkatli hareket ediyordu ki...

Adam döndü. Kadının cüppesinden yansıyan ışıkla aydınlanan yüzü çiğ et rengi, burnu iriydi. Ganimet onu tanıyınca sessiz ve derin bir nefes aldı. *Palimbasha!* Bu adam, oğulları Atreideslerin hizmetinde ölmüş bir Naib'in torunuydu. O sima –ve adam dönerken açılan cüppesinin altından görünen şey– Ganimet'in durumu anlamasını sağladı. Adamın cüppesinin altındaki kemerde, düğmeleri ve ibreleri ışıldayan bir kutu asılıydı. Tleilax veya Ix malı bir cihaz olduğu kesindi. Kaplanları yönlendiren verici olmalıydı bu. Palimbasha. Demek bir Naib sülalesi daha Corrino Hanedanı'nın tarafına geçmişti.

O kadın kimdi peki? Kim olduğu fark etmezdi. Sonuçta Palimbasha'nın kullandığı biriydi.

Ganimet birden Bene Gesseritlerin bir sözünü hatırladı:

Tıpkı insan hayatı gibi, her gezegenin de bir başlangıcı ve bitişi vardır.

O kadınla birlikte, belinde vericiyle durarak kaçamak hareketler yapan Palimbasha'yı seyreden Ganimet, onu çok iyi hatırlıyordu. Palimbasha siyeç okulunda öğretmendi. Matematik öğretmeniydi. Sürekli matematikten bahsederdi. Rahipler Birliği'nin sansürüne uğramadan önce, Muad'Dib'i matematik yoluyla açıklamaya çalışmıştı. Zihinleri köle eden biriydi, köleleştirme yöntemi de çok basitti: Teknik bilgileri, değer yargılarından soyutlayarak verirdi.

Ganimet, *Ondan şüphelenmeliydim,* diye düşündü. *Bir sürü ipucu vardı.*

Sonra birden midesi yandı ve kasıldı: *Kardeşimi öldürdü!*

Kendini sakinleşmeye zorladı. Gizli geçitten geçmeye çalışırsa, Palimbasha onu da öldürürdü. Ganimet, Fremenlere hiç uymayan bir şekilde dışarıya ışık verilerek gizli geçidin ifşa edilmesinin sebebini şimdi anlıyordu. Kurbanlardan her-

hangi birinin kurtulup kurtulmadığını anlamak için, o ışıkta durup dışarıya bakıyorlardı. Sonucu bilmeden beklemek onlar için korkunç olmalıydı. Ganimet vericiyi gördükten sonra bazı el hareketlerini de anlamaya başlamıştı. Palimbasha vericinin bir düğmesine öfkeyle basıp duruyordu.

O ikisinin varlığı Ganimet'e çok şey anlatıyordu. Siyeçe giden her yolda tıpkı onlar gibi pusuda bekleyen kişiler olsa gerekti.

Ganimet toz yüzünden kaşınan burnunu kaşıdı. Yaralı bacağı hâlâ zonkluyor, kolu da yanmadığı zamanlarda sızlıyordu. Parmakları hâlâ hissizdi. Gerekirse sol eliyle bıçak kullanmak zorunda kalacaktı.

Maula tabancasını kullanmayı düşündü; ama tabancanın tanıdık sesinin başkalarının, istemediği kişilerin dikkatini çekeceği kesindi. Başka bir yol bulması gerekiyordu.

Palimbasha bir kez daha girişe sırtını döndü. Işığın ortasında karanlık bir siluetti. Kadın onunla konuşurken dı-

şarıya, gecenin içine baktı. Kadının eğitimli olduğu, etrafa dikkatle göz gezdirmesinden anlaşılıyordu; gölgelere göz ucuyla bakmayı biliyordu. Demek ki sadece bir kukla değildi. Komploda önemli bir yeri vardı.

Ganimet birden Palimbasha'nın *Kaymakam,* yani Naiplik Hükümeti'ne bağlı bir siyasi yönetici olmayı çok istediğini hatırladı. O adamın daha büyük bir planın parçası olduğu belliydi. Onun gibi birçok kişi olsa gerekti. Burada, Tabr'da bile. Ganimet meseleyi bu açıdan ele almaya başladı. Bu muhafızlardan birini sağ olarak ele geçirebilirse, diğerlerinin birçoğunun adını öğrenebilirdi.

Arkasındaki kanâttan su içen ufak bir hayvanın sesi dikkatini çekti. Doğal sesler ve doğal şeyler. Ganimet'in belleği zihnindeki tuhaf, sessiz engelin ardını araştırarak, Asur'da Sanherib tarafından esir edilmiş bir Cevf rahibesini buldu. O rahibenin anıları, Ganimet'e şimdi ne yapması gerektiğini gösterdi. Palimbasha ile kadını, şımarık ve tehlikeli çocuklar gibiydiler. Cevf'i bilmedikleri gibi, Sanherib ile o rahibenin çoktan toza dönüştüğü gezegenin adını bile bilmiyorlardı. Şimdi o iki komplocunun başına gelecek şey ancak bir başlangıç olarak açıklanabilirdi.

Ve bitiş.

Ganimet yan dönüp fremkitini alarak içinden kumşnorkelini çıkardı. Kumşnorkelinin içinden de uzun filtresini çıkardı. Şimdi elinde uçları açık bir boru vardı. Tamir takımından bir iğne seçti ve billurbıçağını kınından çıkarıp, iğneyi bıçağın zehirli ucuna, bir zamanlar bir kumsolucanının sinirlerinin bulunduğu kısma değdirdi. Kolunun yaralı olması işini zorlaştırıyordu. Yavaş ve dikkatli hareket ederek, zehirli iğneyi ihtiyatla elinde tutarken fremkitin gözünden baharat lifinden yapılmış bir tıpa çıkardı. İğnenin diğer ucunu liften yapılmış tıpaya sokunca, kumşnorkeli borusuna sığacak kadar küçük bir ok elde etmiş oldu.

Silahı elinde tutarak, kaba yoncaları olabildiğince az kı-

mıldatmaya özen göstererek ışığa doğru sürünmeye başladı. Sürünürken ışığın etrafındaki böcekleri inceledi. Evet, kanat çırpan o böceklerin arasında *piume* sinekleri vardı. Bunlar insanları ısıran türden sineklerdi. Zehirli okun saplandığı fark edilmeyebilir, sinek ısırığı sanılabilirdi. Geriye tek bir karar kalmıştı: Oku hangisine saplamalıydı... adama mı, kadına mı?

Muriz. Durup dururken Ganimet'in aklına bu isim geldi. Kadının ismiydi. Ganimet o kadın hakkında söylenenleri hatırladı. Palimbasha'nın etrafında ışığa toplanan böcekler gibi pervane olanlardandı. Kolayca etki altına alınan, zayıf iradeli biriydi.

Pekâlâ. Palimbasha bu gece yanına almak için yanlış kişiyi seçmişti.

Cevf rahibesinin anıları hâlâ zihninde belirgin olan Ganimet boruyu ağzına sokup dikkatle nişan aldı ve var gücüyle üfledi.

Palimbasha kendi yanağına şaplak vurdu; elini indirdiğinde, avucunda bir damla kan vardı. İğne ortalarda yoktu; adamın el hareketiyle bir yere savrulmuştu.

Kadın onu sakinleştirmek için bir şeyler söyleyince Palimbasha güldü. Gülerken dizlerinin bağı çözülmeye başladı. Kadına yaslandı; kadın onu ayakta tutmaya çalıştı. Kadın hâlâ cesedi taşımaya uğraşırken, Ganimet yanına gelip bilurbıçağının ucunu onun beline dayadı.

Sohbet ediyorlarmış gibi sakin bir sesle, "Sakın ani bir hareket yapma Muriz," dedi. "Bıçağım zehirli. Artık Palimbasha'yı bırakabilirsin. Öldü."

Belli başlı tüm sosyalleştirici etkilerin temelinde, sözcükleri kullanarak güç kazanma ve gücü koruma arzusu yatar. Cadı doktorlardan rahiplere ve bürokratlara dek herkeste görülür bu. Yönetilen halk erk sözcüklerini somut olarak görmeye, gerçek evren ile sembolleştirilmiş sistemi birbiriyle karıştırmaya koşullandırılmalıdır. Böyle bir erk yapısını ayakta tutmak için belirli semboller, örneğin ekonomik manipülasyona ilişkin veya yerel aklıselimlik anlayışını tanımlayan semboller sıradan insanların idrak edemeyeceği türden olmalıdır. Bu tarz bir sembol gizemciliği alt-dillerin ortaya çıkmasına yol açar, ki her biri aslında o dili kullananların bir tür güç toplamakta olduğunun işaretidir. İmparatorluk'umuzun emniyet kuvvetleri, güçlenme süreciyle ilgili bu gerçeği göz önünde bulundurarak, alt-dillerin oluşumuna karşı her zaman tetikte olmalıdır.

–PRENSES IRULAN
Arrakeen Harp Akademisi'nde yaptığı konuşmadan alıntı

Farad'n, "Belki bunu söylemem gereksiz ama bir hata yapılmaması adına söyleyeceğim: Muhafızım sağırdır ve büyüyle etki altına alındığımı görürse ikinizi de öldürmesi emredildi," dedi.

Leydi Jessica ile Idaho'nun bu söze herhangi bir tepki vermelerini beklemiyordu. Vermediler de.

Bu çifti ilk kez inceleyecek olan Farad'n mekânı özenle seçmişti: Shaddam'ın eski Resmi Kabul Salonu. Burası pek ihtişamlı olmasa da egzotik döşenmişti. Dışarıda kış ikindisi hüküm sürse de, penceresiz salonun aydınlatma sistemi ebedi bir yaz gününü taklit edecek şekilde ayarlanmıştı; etrafa

ustaca yerleştirilmiş, en saf lx kristalinden yapılma korküreler altın sarısı ışık saçıyordu.

Farad'n belli etmese de, Arrakis'ten gelen haberlere sevinmişti. Leto, yani ikizlerden erkek olanı, bir suikastçı kaplan tarafından öldürülmüştü. Kurtulmayı başaran ablası Ganimet ise halasının himayesindeydi; rehine olarak tutulduğu söyleniyordu. Ellerine ulaşan ayrıntılı rapor, Idaho ile Leydi Jessica'nın buraya gelmelerinin sebebini büyük ölçüde açıklıyordu. Buraya sığınmak için gelmişlerdi. Corrino casusları Arrakis'te şimdilik gergin bir ateşkes olduğunu bildirmişti. Alia amacı tam olarak açıklanmayan bir "Zapt Edilmc Sınavı'na" girmeyi kabul etmişti ama sınav için henüz tarih belirlenmemişti; iki Corrino casusu, Alia'nın bu sınava asla girmeyeceğine inanıyorlardı. Ama kesin olan bir şey vardı: Çöl Fremenleri ile İmparatorluk ordusundaki Fremenler arasında çatışmalar olmuş ve bir anda patlak veren iç savaş, hükümeti bir süreliğine sekteye uğratmıştı. Stilgar'ın bölgesi artık tarafsız bölgeydi ve rehine takasları orada yapılıyordu. Rehineler arasında Ganimet de vardı anlaşılan ama henüz bu konuda çok şey bilinmiyordu.

Jessica'yla Idaho salona süspansör sandalyelerine sımsıkı bağlanmış halde getirilmişlerdi. En ufak çırpınmalarında bile etlerini kesecek incecik, ölümcül şiga telleriyle bağlanmışlardı. Onları getiren iki Sardaukar askeri, bağlarını kontrol ettikten sonra sessizce çıkıp gitmişlerdi.

Farad'n'ın o uyarıda bulunması gerçekten de gereksizdi. Jessica sağındaki duvarın dibinde duran silahlı, sağır adamı görmüştü; adamın elinde modası geçmiş ama etkili bir mermili silah vardı. Jessica odanın egzotik dekorasyonuna göz gezdirdi. Kubbeli tavanın ortasından hilal şeklinde sarkan nadide demir çalısının geniş yaprakları göz incileriyle bezeliydi. Jessica'nın ayaklarının altındaki zemin, *passaquet* kemiğinden yapılma dikdörtgen çerçevelere yerleştirilmiş, birbirini sıra ile takip eden elmas tahtası ve *kabuzu* kabuğu

bloklarından oluşuyordu. Kesimleri lazerle yapılmış ve cilalanmışlardı. Özenle seçilmiş sert malzemelerden yapılma duvarlardaki gerilme eğrisi şeklinde desenler, müteveffa IV. Shaddam'ın vârislerinin benimsediği, dört farklı pozisyondaki Aslan sembolünün dış hatlarını teşkil ediyordu. Aslanlar parlak altın rengiydi.

Farad'n tutsakları ayakta karşılamayı yeğlemişti. Üniforma şortu giymiş, elf-ipeğinden yapılma açık altın rengi ceketinin en üst düğmesini de açmıştı. Tek süsü, prens olarak sol göğsünde taşıdığı, yıldız patlaması şeklindeki kraliyet hanedanı armasıydı. Yanında duran Başar Tyekanik'in üstünde ten rengi Sardaukar kıyafeti, ayaklarında da ağır postallar vardı; kemer tokasının yanından sarkan ön kılıfta işlemeli bir lazer silahı bulunuyordu. Tyekanik, –Jessica o ciddi simayı Bene Gesserit raporlarından tanıyordu–, Farad'n'ın üç adım solunda, biraz gerisinde durmaktaydı. Hemen arkalarında, duvar dibinde siyah bir ahşap taht yükseliyordu.

Farad'n, Jessica'ya dönerek, "Şimdi, söyleyecek sözün var mı?" diye sordu.

Jessica şiga tellerine bakarak, "Böyle bağlanmamızın sebebini sorabilir miyim?" dedi.

Farad'n, "Buraya gelmenizin sebebini anlamamızı sağlayan, Arrakis'ten gelen raporlar elimize henüz ulaştı," dedi. "Sizi hemen çözdürtebilirim." Gülümsedi. "Eğer siz..." Tutsakların ardındaki çift kanatlı Devlet kapısı ansızın açılınca ve içeri annesi girince sustu.

Jessica ile Idaho'ya bakmadan yanlarından hızla geçen Wensicia, Farad'n'a uzattığı küçük mesaj küpünü çalıştırdı. Küpün parlak yüzünü inceleyen Farad'n arada Jessica'ya göz atıyor, ardından da mesajı okumaya devam ediyordu. Işıldayan yüzü sönen küpü annesine geri verdi ve Tyekanik'e göstermesini işaret etti. Wensicia bunu yaparken Farad'n kaşlarını çatarak Jessica'ya baktı.

Az sonra Wensicia, Farad'n'ın sağ tarafında yerini aldı;

elinde tuttuğu kararmış küpü beyaz elbisesinin kıvrımlarıyla kısmen gizlemişti.

Jessica başını sağa çevirip Idaho'ya baktı ama Idaho onunla göz göze gelmeyi reddetti.

Farad'n, "Bene Gesseritler bana bozulmuş," dedi. "Torununu benim öldürttüğümü sanıyorlar." Hislerini yüzüne yansıtmayan Jessica, *Demek Ganimet'in söyledikleri doğruymuş,* diye düşündü. *Ama belki de...* Aklına gelen ihtimaller hoşuna gitmedi.

Idaho gözlerini kapatıp açtı ve Jessica'ya baktı. Jessica, Farad'n'a bakmayı sürdürüyordu. Idaho ona gördüğü Rajiya hayalinden bahsetmişti ama Jessica pek kaygılanmış gibi görünmemişti. Idaho onun bu duygusuzluğunu neye yoracağını bilemiyordu. Ama Jessica'nın bir şeyler gizlediği ortadaydı.

"Durum şu," diyen Farad'n, Arrakis'te olanlar hakkında öğrendiklerini, hiçbir şeyi atlamadan anlatmaya başladı. "Kız torunun kurtulmuş ama Leydi Alia'nın gözetimindeymiş. Buna sevinirsin herhalde," diyerek sözlerini tamamladı.

Jessica, "Torunumu sen mi öldürdün?" diye sordu.

Farad'n gerçeği söyledi: "Hayır. Bir komplonun varlığını geçenlerde öğrendim ama benimle alakası yok."

Wensicia'nın yüzüne bakan Jessica, o kalp şeklindeki simanın takındığı böbürlenme ifadesini görünce, *Onun işi!* diye düşündü. *Dişi aslan, yavrusu için komplo kuruyor.* Ama dişi aslan bu oyunu oynadığına pişman olabilirdi.

Jessica dikkatini tekrar Farad'n'a yöneltti. "Ama Rahibeler Birliği senin öldürdüğüne inanıyormuş."

Farad'n annesine döndü. "Ona mesajı göster."

Wensicia tereddüt edince Farad'n, "Göster dedim!" diye tekrarladı; onun sesindeki öfkeyi fark eden Jessica, bu bilgiyi ileride kullanmak üzere zihnine not aldı.

Yüzü solan Wensicia, küpün mesaj gösteren yüzünü Jessica'ya çevirip cihazı çalıştırdı. Küpün yüzeyinde beliren sözcükler, Jessica'nın göz hareketlerine uygun şekilde ak-

maya başladı: *"Wallach IX'da toplanan Bene Gesserit Konseyi, II. Leto Atreides'in suikastla öldürülmesinden sorumlu tuttuğu Corrino Hanedanı'nı resmen kınamaktadır. Konuyla ilgili dava dilekçesi ile kanıtlar Landsraad İç Güvenlik Komisyonu'na takdim edilmiştir. Duruşma için tarafsız bir bölge seçilecek ve yargıçların isimleri her iki tarafın onayına sunulacaktır. Acilen cevabınız gerekmektedir. Landsraad adına, Sabit Rekush."*

Wensicia oğlunun yanına geri döndü.

Jessica, "Ne yanıt vermeyi düşünüyorsun?" diye sordu.

Wensicia konuştu: "Oğlum henüz resmen Corrino Hanedanı'nın başı olarak ilan edilmediğinden, ben... Nereye gidiyorsun?" Bu soruyu kendisi konuşurken, dikkatli gözlerle bakan sağır muhafızın yakınındaki yan kapıya doğru yürüyen Farad'n'a sormuştu.

Farad'n durdu ve yan döndü. "Kitaplarıma ve diğer hobilerime geri dönüyorum; onlar bana çok daha ilginç geliyor."

Wensicia sert bir sesle, "Bu ne cüret?" dedi. Boynundan yukarıya, yanaklarına koyu kırmızılık yayıldı.

Farad'n, "Benimle ilgili meselelerde cüretkâr olurum ve olacağım," dedi. "Benim adıma bazı kararlar vermişsin; bunlar son derece çirkin bulduğum kararlar. Artık benden başka kimse benim adıma karar veremez... veya Corrino Hanedanı'na başka bir veliaht bulursun!"

Bu tartışmada yer alan kişilere çabucak göz gezdiren Jessica, Farad'n'ın gerçekten öfkeli olduğunu gördü. Başar Yaver dimdik hazırolda duruyor, konuşulanları duymazmış gibi görünmeye çalışıyordu. Wensicia sinirden haykırmak üzereydi. Farad'n ise geri adım atmamakta oldukça kararlı görünüyordu. Jessica, Farad'n'ın duruşunu takdir ederken bir yandan da bu tartışmadan işine yarayabilecek çeşitli bilgiler ediniyordu. Torunlarının üstüne suikastçı kaplanlar salma kararı Farad'n'dan habersiz alınmıştı anlaşılan. Farad'n'ın komplodan ancak sonradan haberdar olduğunu söylerken samimi olduğu neredeyse kesindi. Öylece durup Wensicia'ya

bakarken, gözlerindeki öfke gerçekti; herhangi bir kararı kabullenmeye hazırdı.

Wensicia derin, titrek bir nefes aldı. "Pekâlâ," dedi. "Yarın resmen hanedanın başı ilan edileceksin. Şimdiden öyle davranmaya başlayabilirsin." Tyekanik'e baktı, Tyekanik ise ona bakmayı reddetti.

Jessica, *Anne oğul buradan çıkınca bağıra çağıra tartışacaklar,* diye düşündü. *Ama bence Farad'n kazandı.* Sonra tekrar Landsraad'dan gelen mesajı düşünmeye koyuldu. Rahibeler Birliği her zamanki gibi ustaca davranmış, Bene Gesseritlerin planlama yeteneğinin iyi bir örneğini sergilemişti. O resmi protesto tebliğinde sırf Jessica'ya gönderilmiş bir mesaj gizliydi. Bu mesajda, Rahibeler Birliği casuslarının Jessica'nın durumundan haberdar olduğu, Farad'n'ı çok iyi tanıdıkları ve tutsağına son derece iyi davranacağına emin oldukları söyleniyordu.

Jessica dönüp kendisine bakan Farad'n'a, "Soruma yanıt alabilir miyim?" diye sordu.

Farad'n, "Landsraad'a o suikastla ilgim olmadığını söyleyeceğim," dedi. "Nahoş bir olay olduğu konusunda Rahibeler Birliği'yle hemfikir olduğumu ama sonucu pek de nahoş bulduğumu söyleyemeyeceğimi de bildireceğim. Seni istemeden üzdüysem özür dilerim. Kader her yerde işler."

Jessica, *Kader her yerde işler!* diye düşündü. Dük'ünün çok sevdiği bir sözdü bu; Farad'n'ın bunu bilir gibi bir hali vardı. Jessica, Leto'yu gerçekten öldürmüş olabileceklerini düşünmemeye çalıştı. Ganimet'in Leto için duyduğu kaygı sayesinde ikizlerin planlarını gerçekleştirdiklerine inanmak zorundaydı. Kaçakçılar Gurney'yi Leto'yla buluşturacaklardı ve Leto, Rahibeler Birliği'nin sınavından geçecekti. Geçmek zorundaydı. Yoksa Alia gibi o da mahvolurdu. Ganimet ise... daha sonra sınavdan geçirilebilirdi. Rahimde doğan o kızı, Gaius Helen Mohiam gibi bir Rahibe Ana'ya göndermenin yolu yoktu.

Jessica derin derin iç geçirdi. "Sen ve Ganimet, Hane-

danlarımızı birleştirebilir ve eski yaraları iyileştirebilirsiniz; bunu er geç birileri akıl edecek," dedi.

Farad'n annesine göz ucuyla bakarak "Bana bu olasılıktan bahsedildi zaten," dedi. "Ama biraz daha bekleyip, Arrakis'teki son olayların sonucunu görmek istiyorum. Acele karar vermeye gerek yok."

"Kızımın ekmeğine yağ sürüyor olabilirsin," dedi Jessica.

Farad'n gerildi. "Açıkla!"

"Arrakis'te olanlar sandığın gibi değil," dedi Jessica. "Alia kendi oyununu, Hilkat Garibesi oyununu oynuyor. Torunumun kendisinin işine yaramayacağına karar verirse, Ganimet'in hayatı tehlikeye girer."

"Kızınla senin birbirinize girdiğinize, Atreideslerin birbiriyle savaştığına inanmamı mı bekliyorsun?"

Jessica önce Wensicia'ya, sonra tekrar Farad'n'a baktı. "Sonuçta Corrinolar da birbiriyle savaşıyor."

Farad'n acı acı gülümsedi. "Haklısın. Kızının ekmeğine nasıl yağ sürüyorum peki?"

"Adının torunumun öldürülmesine karışmasıyla ve beni kaçırmakla."

"Kaçırmak..."

Wensicia, "Bu cadıya güvenme," diye uyardı.

Farad'n, "Kime güveneceğime ben karar veririm anne," dedi. "Kusura bakma Leydi Jessica ama bu kaçırma meselesini anlamadım. Sen ve sadık hizmetkârın..."

"Yani Alia'nın kocası," dedi Jessica.

Farad'n dönüp Idaho'yu süzdü, sonra da Başar'a baktı. "Ne düşünüyorsun Tyek?"

Başar, Jessica'yla hemfikirdi anlaşılan. "Leydi Jessica'yla aynı kanıdayım," dedi. "Dikkatli olun!"

Farad'n, "O bir gulâm-mentat," dedi. "Onu istediğimiz kadar sınayalım, bir sonuç alamayabiliriz."

"Ama kandırılmış olmamız ihtimalini de göz ardı edemeyiz," dedi Tyekanik.

Jessica harekete geçme vaktinin geldiğini anlamıştı. Idaho'nun duyduğu keder sayesinde rolünü iyi oynayacağını umuyordu. Onu böyle kullanmaktan hoşlanmıyordu ama buna mecburdu.

"Her şeyden önce, buraya kendi isteğimle geldiğimi ilan edebilirim," dedi Jessica.

Farad'n "İlginç," dedi.

"Ama bana güvenmeli ve Salusa Secundus'ta tamamen özgür bırakmalısın," dedi Jessica. "Öyle konuşmaya zorlandığım sanılmamalı."

Wensicia "Olmaz!" diye karşı çıktı.

Farad'n ona aldırmadı. "Peki buraya geliş sebebin konusunda ne diyeceksin?"

"Buraya Rahibeler Birliği tarafından, seni eğitmek için gönderildiğimi söylerim."

"Ama Rahibeler Birliği beni suçlu..."

"İşte bu yüzden çok net bir eylemde bulunmalısın," dedi Jessica.

"Ona sakın güvenme!" dedi Wensicia.

Farad'n ona bakıp zoraki bir nezaketle konuştu: "Bir daha sözümü kesersen, Tyek'e seni dışarı çıkarmasını söylerim," dedi. "Beni resmen hanedanın başı ilan ettiğini duydu. Yani artık *benim* emrimde."

"Bu kadın cadı diyorum sana!" Wensicia duvarın dibinde duran sağır muhafıza baktı.

Farad'n duraksadı. Sonra, "Ne dersin Tyek? Büyülendim mi sence?" diye sordu.

"Bence hayır. O..."

"İkiniz de büyülendiniz!"

"Anne." Farad'n'ın sesi soğuk ve buyurgandı.

Wensicia yumruklarını sıktı, konuşmaya çalıştı, sonra da birden dönüp koşarak odadan çıktı.

Farad'n tekrar Jessica'ya dönerek, "Bene Gesseritler bunu kabul eder mi?" diye sordu.

"Evet."

Farad'n bu meseleyi düşündükten sonra hafifçe gülümsedi. "Rahibeler Birliği ne istiyor peki?"

"Torunum Ganimet ile evlenmeni."

Idaho, Jessica'ya hayretle baktı; konuşacak oldu ama bir şey demedi.

Jessica, "Bir şey mi diyecektin Duncan?" diye sordu.

"Bene Gesseritler her zamanki gibi onlara karışmayacak bir evren yaratmak istiyorlar diyecektim."

Farad'n, "Haklısın ama bu bariz gerçeği söylemenin sebebini anlamadım," dedi.

Idaho şiga telleriyle bağlı olduğundan omuz silkemese de kaşlarını kaldırdı. Huzursuz edici bir şekilde gülümsedi.

Bunu fark eden Farad'n hışımla Idaho'ya döndü. "Seni eğlendiriyor muyum?"

"Bu durumun tamamı beni eğlendiriyor. Ailenizden biri Uzay Loncası'nı kullanarak, suikast amacıyla Arrakis'e katil kaplanlar gönderdi ve bunun gizli tutulması imkânsız; Lonca'yı zor duruma düşürdü. Ardından da dölleme programlarında kullanmak istedikleri bir erkeği öldürerek Bene Gesseritlerin canını sıktınız..."

"Bana yalancı mı diyorsun gulâm?"

"Hayır. Sizin bu komplodan habersiz olduğunuza inanıyorum. Yine de içinde bulunduğunuz durumu dikkatle düşünmenizi istedim."

Jessica, "Unutma ki o bir gulâm," diye uyardı.

Farad'n, "Aklımdan ilk geçen düşünce buydu," dedi. Tekrar Jessica'ya döndü. "Diyelim ki seni serbest bıraktım ve buraya kendi isteğinle geldiğini ilan ettin. Peki torununun öldürülmesi meselesi ne olacak? Mentat haklı."

Jessica, "Onu annen mi öldürttü?" diye sordu.

Tyekanik, "Lordum!" diye uyardı.

"Tamam Tyek." Farad'n elini hafifçe sallayarak Tyekanik'i susturdu. "Evet, annem öldürttü dersem ne olacak?"

"Onu reddetmeli ve sürgüne göndermelisin," dedi Jessica; Corrinoların kendi aralarındaki husumetin boyutunu her türlü riski göze alarak sınıyordu.

"Lordum, hile içinde hileyle karşı karşıya olabiliriz," dedi Tyekanik.

"Asıl Leydi Jessica'yla ben kandırıldık," dedi Idaho.

Farad'n dişlerini sıktı.

Jessica, *Yapma Duncan! Şimdi işe karışma!* diye düşündü. Ama Idaho'nun sözü Jessica'nın Bene Gesserit mantığını harekete geçirmişti. Idaho onu afallatmıştı. Jessica anlayamadığı bir şekilde kullanılıp kullanılmadığını merak etmeye başladı. Ganimet ile Leto... Rahimde doğanlar içlerindeki sayısız hayatın deneyimlerinden faydalanabilirdi; böyle kişiler Bene Gesseritlerin elindekinden çok daha büyük bir bilgi deposuna sahip olurdu. Bir başka mesele de vardı: Rahibeler Birliği ona dürüst davranmış mıydı? Ona hâlâ güvenmiyor olabilirlerdi. Sonuçta onlara bir kez ihanet etmişti... Dük'ü uğruna.

Farad'n, Idaho'ya şaşkınca bakarak kaşlarını çattı. "Mentat, Vaiz denen adamla arandaki ilişkiyi bilmek istiyorum."

"Buraya gelmemizi o ayarladı. Ben... Konuştuklarımızı toplasanız on kelime etmez. Emrinde çalışanlar var. O... Paul Atreides olabilir ama emin olmamı sağlayacak kadar veri yok elimde. Tek bildiğim şu ki, gitme vaktim gelmişti ve o bana yardım edebilecek durumdaydı."

Farad'n, "Kandırıldığınızı söylemiştin," diye hatırlattı.

"Alia bizi sessiz sedasız öldürüp kanıtları gizlemenizi bekliyor," dedi Idaho. "Leydi Jessica öldükten sonra ben de artık onun işine yaramam. Leydi Jessica da Rahibeler Birliği'ne yeterince hizmet ettiği için artık onların işine yaramıyor. Alia, Bene Gesseritleri dava edecek ama onlar kazanacak."

Jessica odaklanmak için gözlerini kapayıp düşündü. Idaho haklıydı! Sesinde mentatlara özgü kendinden eminlik ve derin içtenlik vardı. Bütün taşlar yerine oturmuştu. İki derin nefes alan Jessica hafıza transına geçerek verileri hızla değer-

lendirdi, sonra da transtan çıkıp gözlerini açtı. O bütün bunları yaparken Farad'n yalnızca üç adım atarak onun önünden ayrılıp Idaho'nun karşısına geçmiş, yarım adım önünde durmuştu.

"Daha fazla konuşma Duncan," dedi Jessica; Leto'nun kendisini Bene Gesserit koşullandırması konusunda uyardığını acı acı anımsadı.

Idaho tam konuşacakken sustu.

Farad'n, "Burada emirleri ben veririm," dedi. "Devam et mentat."

Idaho susmayı sürdürdü.

Farad'n hafifçe dönerek Jessica'yı süzdü.

Gözlerini karşısındaki duvarın bir noktasına dikmiş olan Jessica, Idaho'nun sözlerini ve transtayken vardığı sonuçları düşünüyordu. Bene Gesseritler, Atreides soyundan elbette ki vazgeçmemişti. Ama bir Kuisatz Haderah'ı kontrol etmek istiyorlardı, çünkü uzun soluklu dölleme programlarına çok fazla yatırım yapmışlardı. Atreidesler ile Corrinoların açıkça kapışmasını istiyorlardı... böylece arabuluculuk yapabileceklerdi. Duncan haklıydı. Sonunda hem Ganimet'i hem de Farad'n'ı kontrol edebileceklerdi. Tek uzlaşma yolu buydu. Alia'nın bunu görememiş olması şaşırtıcıydı. Jessica yutkundu; boğazına bir yumru oturmuştu sanki. Alia... Hilkat Garibesi! Ganimet ona acımakta ne kadar da haklıydı. Peki ama Ganimet'e kim acıyacaktı?

"Rahibeler Birliği, Ganimet ile evlenirsen seni tahta geçirmeye söz verdi," dedi Jessica.

Farad'n bir adım geriledi. Bu cadı zihin okuyabiliyor muydu?

"El altından çalıştılar ve anneni bu işe karıştırmadılar," dedi Jessica. "Planlarını bilmediğimi söylemişlerdir sana."

Farad'n'ın durumu kavradığını yüzünden anladı. Farad'ın yüzü tüm duygularını ele veriyordu. Ama söylenen her şey doğruydu. Idaho elindeki kısıtlı verilerle gerçeğe ulaşarak, usta bir mentat olduğunu kanıtlamıştı.

Farad'n, "Demek ikili oynadılar... sana da söylediler," dedi.

"Hayır, bu konuda bana hiçbir şey söylemediler," dedi Jessica. "Duncan haklıydı: Beni kandırdılar." Kendi sözlerini onaylarcasına başını salladı. Rahibeler Birliği'nin geleneksel yapısına uygun, tipik bir oyalama taktiğiydi bu... onu inandırıcı bir masalla uyutmuşlardı; Jessica söyledikleri sebebe inanmış, çünkü onların emellerine uygun bulmuştu. Ama Jessica'yı ayakaltından çekmek istiyorlardı... nihayetinde Jessica onlara ihanet etmiş, kusurlu bir rahibeydi.

Tyekanik, Farad'n'a yaklaştı. "Lordum, bu ikisi fazla tehlikeli..."

Farad'n, "Bir saniye Tyek," dedi. "Bu işin içinde bir iş var." Jessica'ya baktı. "Alia'nın bana evlenme teklif edebileceğine inanmak için sebeplerimiz var."

Idaho irkildi ama kendine hâkim oldu. Şiga telinin kestiği sol bileğinden kan damlamaya başladı.

Jessica yanıt niyetine gözlerini fal taşı gibi açtı. Sevgilisi, çocuklarının babası, can yoldaşı ve dostu Dük Leto'nun hislerden uzak mantığı, şimdi bir Hilkat Garibesi tarafından çarpıtılarak kullanılıyordu.

Idaho, "Kabul edecek misiniz?" diye sordu.

"Henüz karar vermedim... düşünüyorum."

"Duncan, sus demiştim," dedi Jessica. Dikkatini Farad'n'a yöneltti. "Alia teklifi karşılığında iki önemsiz kişinin... yani bizim ölmemizi istedi."

Farad'n, "Hıyanetten şüphelendik," dedi. "Hıyanet hıyaneti doğurur diyen oğlun değil miydi?"

"Rahibeler Birliği hem Atreidesleri hem de Corrinoları kontrol etmek istiyor," dedi Jessica. "Bu açıkça ortada değil mi?"

"Leydi Jessica, teklifini kabul edebiliriz ama Duncan Idaho sevgili karısının yanına geri gönderilmeli."

Duncan, *Acı yalnızca sinirlerin bir fonksiyonudur,* diye kendine anımsattı. *Acının gelişi, ışığın gözlere gelişi gibidir. Ama*

kaslarla efor sarf edilir, sinirlerle değil. Bu kadim mentat dersini bir nefes süresinde aklından geçiren Duncan sağ kolunu aniden oynatınca, şiga teli bilek atardamarını anında kesiverdi.

Idaho'nun yanına koşan Tyekanik sandalyenin düğmesine basarak ipleri çözdü ve doktor getirilmesini haykırdı. Duvar panellerindeki gizli kapılar aynı anda açıldı ve içeri yardımcılar doluştu; duvarların ardında hazır bekledikleri belliydi.

Jessica, *Duncan hep biraz aptaldı zaten,* diye düşündü.

Doktorlar Idaho'yla ilgilenirken Farad'n bir an Jessica'yı süzdü. "Alia'sıyla evlenmeyi kabul edeceğim dememiştim."

"Bileğini o yüzden kesmedi," dedi Jessica.

"Ya? Aradan çekilmek için intihara kalkıştı sanmıştım."

"Aptal değilsin," dedi Jessica. "Bana aptal numarası yapmayı kes."

Farad'n gülümsedi. "Alia'yla evlenirsem beni öldüreceğinin elbette ki farkındayım. Bene Gesseritler bile onunla evlenmeyi kabul etmemi bekleyemez."

Jessica, Farad'n'ı dikkatle süzdü. Corrino Hanedanı'nın bu genç ferdi nasıl biriydi acaba? Aptal rolünü iyi oynayamıyordu. Jessica, Leto'nun sözünü bir kez daha anımsadı: Leto ilginç bir öğrenciyle karşılaşacağını söylemişti. Idaho'nun söylediğine göre, Vaiz de bunu istiyordu. Jessica o Vaiz ile tanışmış olmayı istedi.

"Wensicia'yı sürgüne gönderecek misin?" diye sordu.

Farad'n, "Bence makul bir pazarlık," dedi.

Jessica, Idaho'ya baktı. Doktorlar işlerini bitirmişti. Idaho'yu yüzer sandalyeye daha az tehlikeli kayışlarla bağlamışlardı.

"Mentatlar kesin kanılardan sakınmalıdır," dedi Jessica.

"Yorgunum," dedi Idaho. "Ne kadar yorgun olduğumu bilemezsin."

Farad'n "Sadakat bile aşırıya kaçınca eninde sonunda değerini yitirir," dedi.

Jessica tekrar Farad'n'ı süzdü.

Bunu gören Farad'n, *Zamanla beni çok iyi tanıyacak; işime yarayabilir,* diye düşündü. *Sapkın bir Bene Gesserit'im olacak! Oğlunda olup da bende olmayan tek şey bu. Şimdilik beni biraz tanısın bakalım. Gerisini daha sonra görebilir.*

"Adil bir alışveriş," dedi. "Teklifini ve şartlarını kabul ediyorum." Duvar dibindeki sağır muhafıza karmaşık bir el işareti yaptı. Muhafız başıyla onayladı. Farad'n, Jessica'nın sandalyesinin kontrol paneline eğildi ve bir düğmeye basarak iplerini çözdü.

Tyekanik, "Lordum, emin misiniz?" diye sordu.

Farad'n, "Bunu konuşmamış mıydık?" diye sordu.

"Evet ama..."

Farad'n, kıkırdayarak Jessica'ya döndü. "Tyek bilgi kaynaklarıma güvenmiyor. Ama insan kitaplar ve makaralardan ancak bazı şeylerin nasıl yapılabileceğini öğrenir. Gerçekten öğrenmek içinse o şeyleri bizzat yapmak gerekir."

Jessica sandalyeden kalkarken bu sözler üstüne düşündü. Ardından da Farad'n'ın eliyle verdiği işaretleri düşünmeye geri döndü. Farad'n, Atreides tarzı bir savaş dili kullanıyordu! Bu da Atreideslerin dikkatle analiz edildiğini gösteriyordu. Burada Atreidesleri bilinçli olarak taklit eden biri vardı.

Jessica, "Seni Bene Gesserit yöntemiyle eğitmemi istiyorsun, değil mi?" diye sordu.

Farad'n ona neşeyle gülümsedi. "İşte reddedemeyeceğim bir teklif," dedi.

Parolayı Arrakeen zindanlarında ölen bir adamdan öğrenmiştim. Bak, kaplumbağa şeklindeki bu yüzüğü de oradan aldım. Asilerin yanında gizlenirken, şehir dışındaki sûkta bulmuştum. Parola ne miydi? Şey, o zamandan beri kim bilir kaç kez değişmiştir. Ama o zamanki parola "Sebat" idi. Karşılığında da "Kaplumbağa" demek gerekiyordu. Bu sözcük sayesinde oradan sağ salim çıkabildim. Bu yüzüğü işte o yüzden satın aldım: Hatırlamak için.

–TAGİR MOHANDİS
Bir Dostla Sohbetler

Leto arkasından solucan sesi geldiğini duyduğunda çölde epey ilerlemişti; solucan, Leto'nun ölü kaplanların yanına yerleştirdiği gümleyiciye ve etraflarına serptiği baharata doğru gidiyordu. Planlarının başlangıcı için iyi bir alamet-ti bu, çünkü buralarda solucana pek rastlanmazdı. Solucanın gelmesi çok önemli olmasa da işleri kolaylaştıracaktı. Ganimet'in Leto'nun cesedinin kayıp olmasının sebebini açıklamasına gerek kalmayacaktı.

Ganimet artık kendini Leto'nun öldüğüne inandırmış olmalıydı. Leto'nun sağ olduğu bilgisini belleğindeki küçücük, yalıtılmış bir kapsüle tıkmış olmalıydı, ki bu kapsül ancak Ganimet'in koca evrende artık yalnızca ikisinin bildiği kadim bir dilden olan, *Altın Yol* anlamına gelen *Secher Nbiw* sözcüklerini duymasıyla açılabilirdi. Ganimet ancak bu sözcükleri duyunca Leto'yu anımsayacaktı. O zamana kadar da onun öldüğünü sanacaktı.

Leto şimdi kendini gerçekten yapayalnız hissediyordu.

Yalnızca çölün doğal seslerini andıran sesler çıkararak, düzensiz adımlarla yürüyordu. Arkasındaki solucanın burada bir insanın yürüdüğünü anlamasına yol açacak hiçbir ses çıkarmıyordu. Böyle yürümeye öyle alışkındı ki özel çaba harcaması gerekmiyordu. Ayakları kendiliğinden hareket ediyor, ritimsiz adımlar atıyordu. Çıkardıkları sesler rüzgârla veya yerçekimiyle hareket eden kumların sesi gibiydi. Buradan bir insan geçmiyordu.

Arkasındaki solucan işini bitirince, Leto bir kumulun rüzgâraltı tarafında çömeldi ve epey gerilerde kalmış Hizmetkâr'a baktı. Evet, yeterince uzaklaşmıştı. Bir gümleyiciyi kuma saplayıp çalıştırarak, onu buradan götürecek solucanı beklemeye koyuldu. Solucan hemen gelip gümleyiciyi yuttu; Leto da ancak hazırlanabilmişti. Solucan geçerken Leto yaradan kancalarını yaratığın duyarlı halkalarından birinin kenarına geçirip üstüne tırmandı ve halkayı kaldırarak, o beyinsiz hayvanı güneybatı yönünde sürmeye başladı.

Solucan küçük ama güçlüydü. Leto kumulların arasından tıslayarak, kıvrılarak geçen hayvanın gücünü hissediyordu. Şiddetli rüzgârda, solucanın kuma sürtünmesiyle oluşan ısıyı hissediyordu; bu ısı solucanın baharat üretmeye başlamasını sağlıyordu.

Leto'nun zihni solucanla birlikte hareket ediyordu. Bir solucana ilk kez Stilgar ile birlikte binmişti. Hafızasını akışına bırakınca, Stilgar'ın bir başka çağın kibarlığını taşıyan, sakin ve yol gösterici sesini anımsadı. Stilgar baharat likörüyle sarhoş olup etrafa tehditler savuran Fremenlerden değildi. Zamane gençleri gibi bağırıp çağıran, kabadayılık taslayan biri değildi. Hayır... Stilgar görev adamıydı. Soyluların eğitmeniydi: "Eskiden kuşlara şakımalarına göre isim verilirdi. Her rüzgârın da kendi ismi vardı. Saatte altı kilometre hızla esen rüzgâra Pastaza, yirmi kilometre hızla esen rüzgâra Kuyeşma, yüz kilometre hızla esen rüzgâraysa Heinali, yani 'insanı iten' denirdi. Çölün içlerinde esen iblis rüzgârına da

Hulasikali Vala, yani 'et yiyen rüzgâr' denirdi."

Leto bunları zaten bilse de, Stilgar'ın bilgece eğitim tarzını takdir ettiğini belirtmek için başını sallamıştı.

Ama Stilgar'ın çok değerli laflar ettiği de olurdu.

"Eskiden su avcıları olarak bilinen kabileler vardı. Bunlara İduali, yani 'su böcekleri' denirdi; çünkü başka Fremenlerin suyunu çalmakta asla tereddüt etmezlerdi. Seni çölde yalnız yakalasalar vücut suyunu bile alırlardı. Bunlar Jacurutu Siyeçi denen bir yerde yaşardı. Sonunda diğer kabileler birleşip oraya saldırarak İdualileri yok etti. Bu çok eskidendi, Kynes'tan bile önceydi... ta dedemin dedesinin zamanında oldu. O zamandan beri hiçbir Fremen, Jacurutu'ya gitmemiştir. Bu bir tabudur."

Leto hafızasında yer alan bilgileri bu sayede anımsamıştı. Hafızanın işleyişine dair önemli bir ders olmuştu bu. Hafızaya sahip olmak yeterli değildi... Leto gibi çoklu hafızaya sahip biri için bile; hafızanın değerini ve onu nasıl kullanacağını bilmek gerekirdi. Jacurutu'da su ve rüzgârkapanı gibi, Fremen siyeçlerinde yer alan her şey vardı mutlaka; üstüne üstlük hiçbir Fremen'in ayak basmayacağı bir yer olmak gibi eşsiz bir özelliğe sahipti. Genç Fremenlerin çoğu, Jacurutu diye bir yerin varlığından bile habersizdi. Fondak'ı biliyorlardı elbette ama orası kaçakçılara aitti.

Bir ölünün saklanması için mükemmel bir yerdi... Leto kaçakçıların ve bir başka çağın ölülerinin arasında saklanacaktı.

Sağ ol Stilgar.

Solucan şafaktan önce yoruldu. Halkaların üzerinden kayarak yere inen Leto solucanın türünün tipik hareketleriyle kumulların arasına dalmasını, devasa vücudunun kuma yavaşça gömülmesini seyretti. Solucan derinlere inip dinlenecekti.

Leto, *Güneş batana kadar vakit geçirmeliyim,* diye düşündü.

Bir kumulun tepesine çıkıp etrafa bakındı: Boşluk, boş-

luk, boşluk. O tekdüze çöl manzarasında sırıtan tek şey, artık gözden kaybolmuş solucanın bıraktığı izlerdi.

Doğu ufkunda günün ilk ışığının yeşil bir çizgi halinde belirmesiyle birlikte bir gece kuşu uzun uzun öttü. Leto kendini kuma gömüp etrafında damıtıcı-çadır kurdu ve kumşnorkelinin ucunu yukarı uzattı.

Uykuya dalmadan önce karanlıkta uzun süre yatıp, Ganimet ile verdikleri kararı düşündü. Zor bir karar olmuştu, özellikle de Ganimet için. Üstelik Leto gördüğü kehanet hayalinin tamamını anlatmamıştı ona; o hayalden yaptığı çıkarımları da söylememişti. Gördüğünün sıradan bir rüya değil bir kehanet hayali olduğuna artık emindi. Ama işin tuhafı, onu aslında bir kehanet hayalinin hayali olarak görüyordu. Babasının hâlâ yaşadığına inanıyorsa, bunun tek sebebi gördüğü o kehanet hayali hayaliydi.

Kâhinin hayatı bizi onun kehanet hayaline kilitler, diye düşündü. *Kâhinin kendini o kehanet hayalinden kurtarmak için yapabileceği tek şey, o hayale uygun şekilde ölmektir.* Leto kendi çifte kehanet hayalinde bunu görmüştü ve verdiği karardaki etkisini düşündü. *Zavallı Vaftizci Yahya,* diye düşündü. *Başka şekilde ölecek cesareti olsaydı... Ama en cesurca seçimi yapmıştı belki de. Elinde başka hangi seçenekler olduğunu nereden bilebilirim? Ama babamın sahip olduğu seçenekleri biliyorum.*

İç geçirdi. Babasına sırt çevirmesi, bir tanrıya ihanet etmek gibiydi. Ama Atreides İmparatorluğu'nun silkinip kendine gelmeye ihtiyacı vardı. Paul'ün kehanet hayalindeki en kötü olasılık gerçekleşmişti. Bu imparatorluk, insanları gözünü kırpmadan öldürüyordu. Hiç düşünmeden. Dinsel çılgınlık zembereği gerilmişti ve boşanmasına az kalmıştı.

Leto, *Babamın kehanet hayalinde kısılı kaldık,* diye düşündü.

Bu çılgınlıktan çıkış yollarından birinin Altın Yol olduğunu biliyordu. Bunu babası da görmüştü. Ama insanoğlu o Altın Yol'dan geçtikten sonra dönüp geriye baktığın-

da Muad'Dib'in çağını daha güzel bulabilirdi. İnsanoğlu Muad'Dib'in alternatifini deneyimlemeliydi, yoksa kendi efsanelerini asla kavrayamayacaktı.

Güvenlik... barış... refah...

Bu İmparatorluk'un vatandaşlarının seçme şansı olsa çoğunun neyi seçeceği belliydi.

Leto, *Benden nefret etseler bile,* diye düşündü. *Gani benden nefret etse bile.*

Sağ eli kaşınınca aklına kehanet hayali hayalindeki o korkunç eldiven geldi. *Olacak,* diye düşündü. *Evet, olacak.*

Arrakis, bana güç ver, diye dua etti. Altında ve çevresinde uzanan gezegeni hâlâ güçlü ve canlıydı. Kumu damıtıcı-çadıra baskı yapıyordu. Dune biriktirdiği serveti sayan bir devdi. İnsanın aklını çelen bir varlıktı; hem güzel hem de iğrenç derecede çirkindi. Tacirleri güçten başka şeyle ilgilenmezdi ve gücü nasıl elde ettikleri umurlarında değildi. Bu gezegeni sahipleniyorlardı, tıpkı bir adamın kaçırdığı bir kadına veya Bene Gesseritlerin kendi Rahibelerine sahip olması gibi.

Stilgar'ın tacir-rahiplerden nefret etmesi boşuna değildi.

Sağ ol Stilgar.

Leto eski siyeç yaşamının ne kadar güzel olduğunu hatırladı; İmparatorluk teknokratlığının gelişinden önce hayat ne güzeldi... Leto zihninde Stilgar'ın gördüğü düşleri görmeye başladı. Korküreler ve lazerlerden, ornitopterler ve baharat-fabrikalarından önce, burada başka türlü bir hayat vardı: Sırtlarında bebeklerini taşıyan yanık tenli anneler, ağır tarçın kokusu yayan baharat yağı lambaları, halklarını ancak ikna yöntemiyle ve zorlamadan yöneten Naibler. Kaya mağaralarının karanlığında bir arada yaşamak...

Leto, *Korkunç bir eldiven dengeyi geri getirecek,* diye düşündü.

Sonra uykuya daldı.

Kanını ve keskin pençeler tarafından lime lime edilmiş cüppesinin bir parçasını gördüm. Ablası kaplanların saldırısını ayrıntılarıyla anlattı. Komploculardan birini sorguya çektik; diğerlerinin de bir kısmı öldü, geri kalanlarsa gözaltında. Eldeki tüm kanıtlar bunun Corrinoların işi olduğunu gösteriyor. Bir Gerçeğisöyleten de bunu doğruladı.

–Stilgar'ın Landsraad Komisyonu'na Verdiği Rapor

Duncan Idaho'yu gözetleme sisteminden izleyen Farad'n, davranışlarını inceleyerek bu tuhaf adamı çözmeye çalışıyordu. Vakit öğleni biraz geçmişti; Idaho, Leydi Jessica'ya ayrılan odaların önünde oturmuş, onunla görüşmek için bekliyordu. Jessica onu kabul edecek miydi? İzlendiklerini mutlaka biliyordu. Idaho'yla görüşecek miydi?

Farad'n, Tyekanik'in Laza kaplanlarını eğitme işini idare ettiği odadaydı... burası yasaklanmış Tleilax ve Ix malı cihazlarla dolu, yasadışı bir yerdi. Farad'n sağ elinin altındaki düğmeler sayesinde Idaho'ya altı değişik açıdan bakabilir veya Leydi Jessica'nın süitine göz atabilirdi; oradaki casus kamera sistemi de dışarıdaki kadar gelişkindi.

Idaho'nun gözleri Farad'n'ı rahatsız ediyordu. Tleilaxlıların yetiştirme tanklarındaki gulâmlarının göz çukurlarına yerleştirdiği bu metal küreler, onları takan kişiyi diğer insanlardan epey farklı gösteriyordu. Farad'n kendi gözkapaklarına dokununca, baharat bağımlılığı yüzünden masmavi olmuş gözlerinin rengini gizleyen sabit kontakt lenslerin sertliğini hissetti. Idaho'nun gözleri ona farklı bir evren gös-

teriyor olmalıydı. Aksi mümkün değildi. Farad'n'ın içinden o Tleilaxlı cerrahları bulup yanıtı almak geldi.

Idaho neden kendini öldürmeye çalıştı?

Ama gerçekten intihara mı kalkıştı? Buna izin vermeyeceğimizi mutlaka biliyordu.

Idaho hâlâ tehlikeli bir soru işaretiydi.

Tyekanik onun ya Salusa'da tutulmasını ya da öldürülmesini istiyordu. Belki de en iyisi buydu.

Farad'n kamera değiştirip önden bakmaya başladı. Idaho, Leydi Jessica'nın süit kapısının önündeki sert bir bankta oturuyordu. O penceresiz fuayenin ince ahşap duvarları flamalı mızraklarla süslenmişti. Idaho o bankta bir saatten fazladır oturmaktaydı ve sonsuza dek bekleyebilir gibiydi. Farad'n ekrana eğildi. Arrakis'te geçirdiği yıllar Atreideslerin sadık kılıçustasına, Paul Muad'Dib'in eğitmenine yaramıştı anlaşılan. Idaho gençmiş gibi canlı adımlarla yürüyordu. Dinçliğinde düzenli baharat kullanımının da etkisi vardı şüphesiz. Tleilaxlıların tanklarının hep kazandırdığı muhteşem metabolik denge de göz ardı edilemezdi. Idaho tanklara girmeden önceki hayatını gerçekten hatırlıyor muydu? Tleilaxlıların dirilttiği başka hiç kimsenin hatırlayamadığı bir şeydi bu. Idaho ne büyük bir sırdı!

Onun ölümüne dair raporlar kütüphanedeydi. Onu öldüren Sardaukar, Idaho'nun ölmeden önce içlerinden on dokuzunu öldürdüğünü bildirmişti. On dokuz Sardaukar! Idaho, cesedinin diriltim tanklarına gönderilmesini hak etmişti. Ama Tleilaxlılar onu mentat yapmışlardı. O diriltilmiş bedende ne tuhaf bir yaratık yaşıyordu. Bütün o diğer yeteneklere sahip olmanın yanı sıra bir de insan-bilgisayar olmak nasıl bir histi acaba?

Neden kendini öldürmeye çalıştı?

Farad'n kendi kapasitesini bilir, bu konuda hayalci sayılmazdı. O bir tarihçi-arkeolog ve insan sarrafıydı. Zorunluluklar ve Atreidesleri dikkatle incelemiş olması sebebiyle,

kendisine en iyi hizmet edecek kişileri seçmekte ustalaşmıştı. Bunu aristokrasinin kaçınılmaz bedeli olarak görüyordu. Hükmetmek için, gücünüzü sizin adınıza kullanacak kişileri doğru ve derinlemesine değerlendirmeniz gerekirdi. Tarihte kendi adamlarının hataları ve aşırılıkları yüzünden mahvolmuş birçok hükümdar vardı.

Farad'n, Atreidesleri dikkatle incelediğinde, hizmetkârlarını seçmekte son derece başarılı olduklarını görmüştü. Hizmetkârlarının sadakatini kazanmayı, askerlerinin savaş arzusunu beslemeyi biliyorlardı.

Ama Idaho karakterine uygun olmayan bir şekilde davranmaktaydı.

Neden?

Farad'n, Idaho'nun teninin ardını görmek istercesine gözlerini kısarak o adamı inceledi. Idaho dayanıklılık hissi veriyordu; asla yıpranmayacakmış gibiydi. Kendi kendine yeten, tertipli ve tutarlı biri izlenimi uyandırıyordu. Tleilaxlıların tankları insandan öte bir şey yaratmıştı. Farad'n bunu seziyordu. Idaho evrenin değişmez kanunlarıyla hareket ederken, bir yandan da sürekli kendini yeniler gibiydi; her bitiş onun için bir başlangıçtı. Bir yıldızın yörüngesinde dönen bir gezegen gibi dayanıklı ve tutarlıydı. Baskılara direnebilecek kadar güçlüydü... yörüngeden biraz saptığı zamanlar olabilirdi ama temelde hiçbir şeyi değiştirmezdi.

Neden bileğini kesti?

Sebebi ne olursa olsun, Idaho bunu efendileri, yani Atreidesler için yapmıştı. Atreides Hanedanı, onun yörüngesinde dolandığı yıldızdı.

Leydi Jessica'yı burada tutmamın Atreideslerin lehine olduğunu düşünüyor nedense.

Farad'n kendine hatırlattı: *Üstelik bunu düşünen bir mentat.*

Meseleye farklı bir derinlik katıyordu bu. Mentatların da yanıldığı olurdu ama nadiren.

Farad'n bu sonuca vardıktan sonra az kalsın yardımcılarını çağıracak ve Leydi Jessica ile Idaho'yu geldikleri yere geri göndermelerini söyleyecekti. Ama tam harekete geçerken kendini durdurup elini geri çekti.

O ikisi –gulâm-mentat ile Bene Gesserit cadısı– bu iktidar oyunundaki değerleri henüz saptanmamış, bilinmeyen öğelerdi. Idaho geri gönderilmeliydi, çünkü bunun Arrakis'i iyice karıştıracağı kesindi. Ama Jessica burada kalmalı, sahip olduğu tuhaf bilgilerin tamamını Corrino Hanedanı'na aktarmalıydı.

Farad'n karmaşık ve ölümcül bir oyun oynadığının farkındaydı. Ama yıllardır kendini bu olasılığa hazırlıyordu... çevresindekilerden daha zeki ve duyarlı olduğunu anladığından beri. Küçük bir çocuk için ürkütücü bir keşifti bu; Farad'n kütüphanenin onun öğretmeni olduğu kadar sığınağı da olduğunu biliyordu.

Ama şimdi içini şüpheler kemirmekteydi; bu oyunu kazanabileceğine çok da emin değildi. Annesini kendisinden uzaklaştırmıştı; artık ondan tavsiye alamazdı... ama annesi hep onun için tehlikeli kararlar vermişti zaten. Kaplanlar! Eğitilme tarzları caniceydi, kullanılmaları da aptallıktı. Onları kimin gönderdiğini bulmak öyle kolaydı ki! Wensicia sadece sürgünle cezalandırıldığına şükretmeliydi. Leydi Jessica, Farad'n'ın ihtiyaçlarını karşılayacak, çok hoş bir teklifte bulunmuştu. Atreideslerin düşünce tarzını öğretmeliydi.

Farad'n'ın içindeki şüpheler dağılmaya başladı. Sardaukarlarının sıkı eğitim ve disiplinli hayat sayesinde tekrar güçlendiğini düşündü. Sardaukar lejyonları hâlâ ufaktı ama tekrar Fremenlerle göğüs göğüse çarpışabilecek düzeye gelmişlerdi. Gerçi Arrakeen Anlaşması uyarınca asker sayısını artıramadığından, bu Farad'n'ın pek işine yaramıyordu. Fremenler sayı üstünlüğüyle galip gelebilirdi... ama iç savaşla uğraşmak zorunda kalıp güçsüzleşirlerse iş değişirdi.

Sardaukarların Fremenler ile savaşması için henüz erken-

di. Farad'n'ın zamana ihtiyacı vardı. Hoşnutsuz Büyük Hanedanlar ile son zamanlarda palazlanan Küçük Hanedanlar arasından yeni müttefikler bulmalıydı. CHOAM'dan mali destek almanın bir yolunu da bulmalıydı. Sardaukarlarının güçlenmesini ve Fremenlerin güçten düşmesini beklemeliydi.

Sabırlı gulâmın ekrandaki görüntüsüne tekrar baktı. Idaho neden şimdi Leydi Jessica'yla görüşmek istiyordu? İzlendiklerini, tüm söz ve hareketlerinin çözümlenmek üzere kaydedildiğini biliyor olmalıydı.

Neden?

Farad'n gözlerini ekrandan ayırıp kontrol panelinin yanındaki masaya baktı. Cihazların soluk ışığında, Arrakis'ten gelen son raporları içeren makaraları seçebiliyordu. Casusları iyi çalışıyordu; haklarını teslim etmek gerekirdi. O raporlarda Farad'n'ın umutlanıp sevinmesini sağlayan öyle çok şey vardı ki. Gözlerini kapayarak, özetini çıkardığı raporların en ilginç ve önemli kısımlarını hatırlamaya çalıştı:

Gezegen giderek daha bereketli oldukça üzerlerindeki toprak baskısı kalkan Fremenler serbestleşiyor ve kurdukları yeni yerleşim merkezleri, geleneksel siyeçlerin bir tür kale olma özelliğini yitiriyor. Eski siyeç kültüründe Fremenlere çocukluktan itibaren şu belletilirdi: "Kendi varlığınıza dair sahip olduğunuz bilgiler gibi bu siyeç de sizin için sağlam bir zemin teşkil eder; dünyaya ve evrene buradan açılırsınız."

Eski Fremenler, "Dağ Kitlesi'ne bakın," derdi; bundan kasıtları başlıca ilimlerinin Hukuk olduğuydu. Ama yeni toplumsal yapılarında laçkalaşma var; geçmişin yasal kısıtlamaları gevşerken disiplin de azalıyor. Yeni Fremen liderleri artık sadece atalarının Alt İlmihal'ini ve şarkılarının mitsel yapısında gizlenen tarihi biliyor. Yeni yerleşim birimlerinin halkı daha havai ve dışadönük; daha çok tartışıyor ve otoriteye daha az saygı gösteriyorlar. Eski siyeç halkları daha disiplinli ve grup halinde sıkı çalışmaya daha meyilliydi, ayrıca daha tutumluydular. Yaşlılar hâlâ bireyin en büyük gayesinin düzenli topluma katkıda bu-

lunmak olması gerektiğine inanıyor. Ama gençler bu inançtan giderek uzaklaşıyor. Geçmişin kültüründen geriye kalan yaşlılar gençlere bakıp, "Ölüm rüzgârı geçmişlerini aşındırmış," diyorlar.

Farad'n çıkardığı özeti zihninde gözden geçirirken, üslubun keskinliğinden hoşlandı. Arrakis'te yeni baş gösteren bu zıtlıklar ancak şiddetle sonuçlanabilirdi. Makaralara kaydedilmiş temel fikirleri anımsıyordu:

Muad'Dib'in dini eski Fremen siyeç kültürü geleneğinde temellenmişken, yeni kültür bu disiplinlerden giderek uzaklaşıyor.

Tyekanik'in o dine geçmesinin sebebini bir kez daha merak etti. Tyekanik'in bu yeni hali tuhaftı. O dini gerçekten benimsemiş gibi görünse de zorlama bir hali de vardı. Sanki şiddetini ölçmek için bir kasırganın içine girmiş ama sonra kasırgaya kapılmıştı. Tyekanik'in karakterine hiç uymayan bir şekilde din değiştirmesi Farad'n'ın sinirini bozuyordu. Çok eski Sardaukar âdetlerine geri dönüş gibiydi bu. Genç Fremenler de benzer bir dönüşte bulunabilir, içlerine kazınmış eski âdetleri benimseyebilirdi.

Farad'n o rapor makaralarını tekrar düşündü. Huzursuz edici bir şey söylüyorlardı: En eski Fremen çağlarına ait bir kültürel kalıntının, "Gebelik Suyu" âdetinin hâlâ sürdüğünden bahsediyorlardı. Amniyon sıvısı saklanıp damıtılır ve çocuğa ilk içirilecek su elde edilirdi. Geleneksel olarak bu suyu bir vaftiz anası, "İşte ananın rahmindeki su," diyerek içirirdi. Genç Fremenler bile hâlâ bu âdeti uyguluyordu.

Ananın rahmindeki su.

Farad'n bebekken içinde yüzdüğü amniyon sıvısından damıtılmış suyu içme fikrini iğrenç buluyordu. İkizlerden sağ olanı, Ganimet geldi aklına; Ganimet o tuhaf suyu içtiğinde annesi ölmüştü. Geçmişiyle kurduğu bu tuhaf bağı sonradan düşünmüş müydü? Muhtemelen hayır. O Fremen olarak yetiştirilmişti. Fremenlere doğal ve kabul edilir gelen şeyler ona da öyle geliyor olsa gerekti.

Farad'n bir an II. Leto'nun ölümünden esef duydu. Bu ko-

nuyu onunla konuşabilmesi ilginç olurdu. Ama belki de Ganimet ile konuşma fırsatı bulurdu.

Idaho neden bileğini kesti?

Gözetleme ekranına her bakışında aklına ısrarla bu soru geliyordu. Tekrar şüpheye kapıldı. Paul Muad'Dib gibi o gizemli baharat transına girebilmeyi, sorularının yanıtını gelecekte *bulmayı* isterdi. Ama ne kadar baharat alırsa alsın, sıradan farkındalığı *şimdiki zamanın* akışında, belirsizliklerle dolu bu evrende kalmakta direniyordu.

Gözetleme ekranında bir hizmetçi kadının Leydi Jessica'nın kapısını açtığını gördü. Kadın eliyle çağırınca, Idaho banktan kalkıp kapıdan içeri girdi. Hizmetçi daha sonra ayrıntılı rapor verecekti elbette ama tekrar meraka kapılan Farad'n paneldeki bir başka düğmeye basıp, Idaho'nun Leydi Jessica'nın oturma odasına girmesini seyretti.

Mentat nasıl da sakin ve kendinden emin görünüyordu. Gulâm gözleri de ne kadar gizemliydi.

Bir mentat için en önemli şey tek bir konuda uzmanlaşmak değil, pek çok konuda genel bilgi sahibi olmaktır. Böylece önemli kararları daha sağlıklı değerlendirebilir. Uzmanlar, mütehassıslar insanı çabucak kaosa sürükler. Ufacık ayrıntılar üstüne, bir virgül üstüne bile didişip dururlar. Genel kültür sahibi mentat ise sağduyulu olmalıdır. Evreninde olup biten pek çok şeyden kendini soyutlamamalıdır. "Şu an bu mesele gizemli değil. Şu an bunu istiyoruz. Belki yanılıyoruz ama yanılsak bile ileride düzeltiriz," diyebilmelidir. Genel kültür sahibi mentat, evrenimiz dediğimiz şeyin sadece daha büyük fenomenlerin parçası olduğunu kavramalıdır. Oysa uzman hep geçmişe, üstelik uzmanlık alanının dar çerçevesinden bakar. Genel kültür sahibi mentat ise dışarıya bakar; geçerli ilkeleri araştırırken bir yandan da bunların değişeceğini, gelişeceğini bilir. Genel kültür sahibi mentat değişimin karakteristik özelliklerine bakmalıdır. Böylesi değişimleri açıklayabilecek kalıcı bir kılavuz ya da elkitabı olamaz. Değişime olabildiğince önyargısız bakmalı ve kendinize, "Şimdi bu şey ne yapıyor?" diye sormalısınız.

–Mentat Elkitabı

O gün Kuisatz Haderah günüydü, yani Muad'Dib'in müritlerinin ilk kutsal günüydü. Paul Atreides'in, erkek ve dişi atalarıyla kaynaşarak her şeyle bütünleşen bölünmez bir güce dönüşmüş o erkek Bene Gesserit'in aynı anda her yerde bulunabilen bir ilah haline gelişinin kutlandığı gündü. İmanlılar bu güne *Ayil*, yani Kurban derdi; çünkü Muad'Dib ölmekle varlığını "her yerde gerçek" kılmıştı.

Vaiz, Alia'nın Tapınağı'nın meydanına yeniden gelmek için bu günün sabahının erken saatlerini seçmişti, oysa gö-

rüldüğü yerde tutuklanması emrinin çıkarıldığını herkes biliyordu. Alia'nın Rahipler Birliği ile isyan eden çöl kabileleri arasındaki gergin ateşkes sürse de Arrakeen'e huzursuzluk hâkimdi. Vaiz bu huzursuzluğu dindirmiyordu.

Muad'Dib'in oğlu için tutulan resmi yasın yirmi sekizinci günüydü ve Eski Geçit'te düzenlenen sembolik cenaze töreninin ardından altı gün geçmişti; cenaze töreni isyan yüzünden gecikmişti. Ama çatışmalar bile hacca mani olmamıştı. Vaiz meydanın bugün ana baba günü olacağını biliyordu. Hacıların çoğu *Ayil* gününde Arrakis'te olmak, "Kuisatz Haderah'ın gününde O'nun kutsal varlığını hissetmek" isterdi.

Vaiz'in günün ilk ışıklarıyla birlikte girdiği meydan çoktan imanlılarla dolmuştu. Elini genç rehberinin omzuna hafifçe koymuş olan Vaiz, o delikanlının yürüyüşündeki alaycılığı ve mağrurluğu hissediyordu. Vaiz yaklaştıkça herkes ona bakıyor ve tavırlarının her ayrıntısına dikkat ediyordu. Genç rehber bu ilgiden çok rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. Vaiz ise bu ilgiyi gerekli bir şey olarak görüyordu, o kadar.

Tapınağın üçüncü basamağına çıktıktan sonra durup meydanın sessizleşmesini bekledi. Sessizlik kalabalığa dalga gibi yayıldığında ve vaaz dinlemek için meydana koşturan insanların ayak sesleri duyulur hale geldiğinde, Vaiz genzini temizledi. Havada hâlâ sabah serinliği vardı ve gün ışığı henüz çevredeki binaların üstünden meydanı aydınlatmıyordu. Vaiz konuşmaya başlarken, o büyük ve sessiz meydanın griliğini hissediyordu.

Solucan süvarilerini çağrıştıran gür sesiyle, "II. Leto Atreides'in anısına saygı gösterisinde bulunmaya ve vaaz vermeye geldim," dedi. "Bunu acı çekenlere duyduğum sevgiden yapıyorum. Ölen Leto'nun ne öğrendiğini söylemek istiyorum: Yarının henüz gelmediğini ve asla gelmeyebileceğini öğrendi. Bizim için evrenimizde gözlemlenebilecek yegâne mekân ve zaman bu andır. Size diyorum ki, bu anın tadını

çıkarın ve verdiği dersi anlayın. Size diyorum ki, bir hükümetin güçlenmesi veya ölmesi, vatandaşlarının güçlenmesinden veya ölmesinden anlaşılır."

Kalabalık huzursuzca mırıldanmaya başladı. Vaiz, II. Leto'nun ölümüyle alay mı ediyordu? Rahip Muhafızlar, Tapınak'tan koşarak çıkıp Vaiz'i tutuklayacak mıydı?

Alia ise Vaiz'e ilişilmeyeceğini biliyordu. Bugün Vaiz'in rahatsız edilmemesini emretmişti. Kaliteli bir damıtıcı-giysisinin nem maskesiyle yüzünü, sırtına geçirdiği sıradan cüppenin kukuletasıyla da saçını gizlemişti. Vaiz'in aşağısındaki ikinci sırada durmuş, onu dikkatle izliyordu. O Paul müydü? Bu mümkündü; Paul onca yıldan sonra değişmiş olabilirdi. Ses ustası olduğundan, onu sesinden tanımak zordu. Ama bu Vaiz de sesini ustaca kullanıyordu. Paul bile daha iyisini yapamazdı. Alia ona karşı harekete geçmeden önce Vaiz'in kimliğini öğrenmek zorunda olduğunu hissediyordu. O adamın sözleri nasıl da başını döndürüyordu!

Vaiz'in sesinde ironi algılamamıştı. Vaiz harekete geçirici bir samimiyetle konuşuyor, net bir dille kurduğu cümlelerin albenisinden faydalanıyordu. İnsanlar onun sözlerini kavrayınca bir an sersemliyor, sonra da Vaiz'in niyetinin onları sersemletmek olduğunu, onlara bu şekilde bir şeyler öğrettiğini anlıyordu. Kalabalığın tepkisini bir kez daha doğru ölçen Vaiz, "Alaycılığa, genellikle kendi varsayımlarından ötesini göremeyen insanlar, bu gerçeği gizlemek için başvurur," dedi. "Ben alay etmiyorum. Ganimet sizlere kardeşinin kanının silinemeyeceğini söylemişti. Ona katılıyorum.

"Leto'nun, babasının gittiği yere gittiği ve babasının yaptıklarını yaptığı söylenecek. Muad'Dib'in Kilisesi, Leto'nun kendi insanlığı adına şimdi saçma ve aptalca gelebilecek bir yol seçmiş olsa bile tarih tarafından haklı çıkarılacağını söylüyor. O tarih ki şu an bile yeniden yazılmakta.

"Size diyorum ki, bu hayatlardan ve bitişlerinden çıkarılacak bir ders daha var."

Vaiz'i pür dikkat dinleyen Alia, onun *ölüm* yerine *bitişler* demesinin sebebini merak etti. Vaiz o ikisinden birinin veya ikisinin birden hâlâ sağ olduğunu mu söylemek istiyordu? Ama bu nasıl olabilirdi ki? Bir Gerçeğisöyleten, Ganimet'in doğruyu söylediğini onaylamıştı. Bu Vaiz ne yapıyordu peki? Efsanelerden mi yoksa gerçeklerden mi bahsediyordu?

Vaiz kollarını kaldırarak, "Bu dersi iyi belleyin!" diye gürledi. "İnsan olmak istiyorsanız evreni bırakın!"

Kollarını indirip boş göz çukurlarını dosdoğru Alia'ya çevirdi. Ona hitap eder gibiydi; bu öyle barizdi ki, Alia'nın etrafındakilerden birkaçı dönüp ona merakla baktı. Alia, Vaiz'in gücü karşısında ürperdi. Bu adam Paul olabilirdi. Gerçekten olabilirdi!

"Ama insanlar çok fazla gerçekliğe katlanamaz... bunun farkındayım," dedi Vaiz. "Çoğu insan kendi benliğinden kaçar. Çoğu insan ahırda gibi yaşamayı yeğler. Sizler ahır direklerine bağlanıp, ölene kadar sakin sakin saman yiyen atlar gibisiniz. Başkaları sizi kendi emelleri için kullanır. Bir kez olsun başınızı kaldırıp ahırdan çıkmaz, özgür yaratıklar olmazsınız. Muad'Dib size bunu anlatmaya gelmişti. Onun mesajını anlamadan ona hürmet edemezsiniz!"

Kalabalıktan biri, muhtemelen kılık değiştirmiş bir Rahip daha fazla dayanamadı. Boğuk bir sesle haykırdı: "Sen Muad'Dib'in hayatını yaşamadın! Başkalarına ona nasıl hürmet edeceklerini söylemeye nasıl cesaret edebiliyorsun!"

Vaiz, "Çünkü o öldü!" diye gürledi.

Alia, dönüp, Vaiz'e karşı çıkan adama bakmaya çalıştı. Onu göremese de, bağıran adamın sesinin aradakilerin başlarının üstünden tekrar geldiğini duydu: "Onun öldüğüne gerçekten inanıyorsan, şu andan itibaren tek başınasın!"

Alia, *Kesinlikle bir Rahip,* diye düşündü. Ama adamın sesi tanıdık gelmemişti.

"Ben sadece basit bir soru sormaya geldim," dedi Vaiz. "Muad'Dib öldü diye herkesin kendi ahlakını öldürmesi mi

gerekiyor? Bir Mesih'in ölümünün kaçınılmaz sonucu mudur bu?"

Kalabalıktaki adam, "Yani onun Mesih olduğunu kabul ediyorsun!" diye bağırdı.

Vaiz, "Neden etmeyeyim... sonuçta onun çağının kâhini değil miyim?" diye sordu.

Öyle sakin ve kendinden emin konuşmuştu ki, ona itiraz eden adam bile sustu. Huzursuzca mırıldanmaya başlayan kalabalığın sesi, bir hayvanın genizden gelen homurtusu gibiydi.

Vaiz, "Evet, ben bu çağın kâhiniyim," diye tekrarladı.

Ona odaklanan Alia, Vaiz'in çaktırmadan Ses'i kullandığını fark etti. Vaiz kalabalığı kontrolü altına almıştı. Yoksa Bene Gesserit eğitimi mi almıştı? Bu işte de Missionaria Protectiva'nın mı parmağı vardı? Vaiz, Paul değil miydi... sonu gelmez güç oyununun bir başka parçası mıydı yalnızca?

Vaiz, "Ben efsaneleri ve düşleri anlatırım!" diye bağırdı. "Ben çocuğun doğmasını sağlayan ve doğduğunu ilan eden doktorum. Ama size matem vaktinde geldim. Rahatsız mı oldunuz? Ruhlarınızı sarsmaya geldim!"

Alia, Vaiz'in sesindeki öfkeyi hissetti; onun sivri diliyle ne söylemeye çalıştığını anlıyordu. Kalabalıkla birlikte basamakları çıkmaya başladığını, çöl giysileri içindeki o uzun boylu adama doğru gittiğini fark etti. Adamın genç rehberi dikkatini çekti: Ne kadar da parlak gözlü ve şımarık bir delikanlıydı! Muad'Dib böyle burnu havada bir genci hizmetinde çalıştırır mıydı?

Vaiz, "Sizi rahatsız etmeye geldim!" diye haykırdı. "Tek niyetim bu! Basmakalıp, kurumsallaşmış dininizin sahtekârlığı ve yalanlarıyla savaşmaya geldim. Böylesi tüm dinler gibi sizin kurumunuz da sizleri korkaklığa, vasatlığa, uyuşukluğa ve halinizden memnun olmaya yönlendiriyor."

Kalabalığın ortasından homurdanmalar gelmeye başladı.

Ortamın gerildiğini hisseden Alia ayaklanma çıkabilece-

ğini düşünmekten şeytani bir haz aldı. Vaiz bu gerginlikle başa çıkabilir miydi? Aksi takdirde hemen buracıkta öldürülmesi işten değildi!

Vaiz parmağını kalabalığa doğrultarak, "Bana meydan okuyan Rahip!" diye seslendi.

Alia, *Biliyor!* diye düşündü. İçine heyecan yayıldı; sanki cinsel haz alıyordu. Vaiz tehlikeli bir oyun oynuyordu ama oyunu çok iyi oynuyordu.

Vaiz, "Sen, sivil kıyafetli Rahip... sen halinden memnun olanların rahibisin," diye seslendi. "Ben Muad'Dib'e değil sana meydan okumaya geldim! Dinin gerçek mi? Senin için bedeli yok, riski yok. Dinin gerçek mi? Cüzdanını şişiriyor. Dinin gerçek mi? Onun adına korkunç şeyler yapıyorsun. Dini neden çarpıttın? Cevap ver bana Rahip!"

Ama Rahip susuyordu. Alia kalabalığın yine Vaiz'i can kulağıyla dinlediğini fark etti. Vaiz, Rahipler Birliği'ne saldırmakla kalabalığın sempatisini kazanmıştı! Alia'nın casusları haklıysa, Arrakis'teki hacıların ve Fremenlerin çoğu bu adamın Muad'Dib olduğuna inanıyordu.

Alia, "Muad'Dib'in oğlu riske girdi!" diye bağıran Vaiz'in sesinin ağlamaklı çıktığını duydu. "Muad'Dib riske girdi! Onlar bedel ödedi! Muad'Dib'in çabalarının sonucu ne oldu peki? Onun adını lekeleyen bir din!"

Alia, *Konuşan Paul mü?* diye merak etti. *Mutlaka öğrenmeliyim!* Basamakları çıkarak Vaiz'e yaklaşınca kalabalık onu takip etti. Alia insanların arasından ite kaka geçerek, gizemli kâhine neredeyse elini uzatsa dokunacak kadar yaklaştı. Ondan gelen çöl kokusunu, baharat ve çakmaktaşı kokusunu aldı. Hem Vaiz hem de genç rehberi toz içindeydiler, *beledden* yeni gelmiş gibiydiler. Vaiz'in damıtıcı-giysisinin bilek mühürlerinin arasından görünen elleri damarlıydı. Alia onun sol elinin bir parmağında yüzük izi olduğunu fark etti. Paul de o parmağında yüzük taşırdı: Şimdi Tabr Siyeçi'nde muhafaza edilen, Atreides Şahini armalı yüzüğü.

Yaşasaydı Leto da o yüzüğü takacaktı... Alia tahta çıkmasına izin verseydi tabii.

Vaiz boş göz çukurlarını tekrar Alia'ya çevirerek, sadece ona hitap edercesine ama tüm kalabalığın duyabileceği bir sesle konuştu:

"Muad'Dib size iki şey gösterdi: Belirgin bir gelecek ve belirsiz bir gelecek. Daha büyük evrenin mutlak belirsizliğiyle tam farkındalık içinde yüzleşti. Bu dünyadaki konumundan bir *kör* olarak ayrıldı. Böylece insanın daima bunu yapması, belirgini değil belirsizi seçmesi gerektiğini bize gösterdi." Alia onun sonlara doğru yalvarırcasına konuşmaya başladığını fark etti.

Etrafına bakınan Alia'nın eli billurbıçağının sapına gitti. *Onu şimdi, buracıkta öldürsem ne yaparlar?* Yine heyecanlandığını hissetti. *Onu öldürsem ve kim olduğumu göstersem, Vaiz'in sahtekâr ve kâfir olduğunu söylesem!*

Ama ya Paul olduğu kanıtlanırsa?

Arkadan birinin itmesiyle Vaiz'e iyice yaklaştı. Öfkesini bastırmaya çalışırken bir yandan da Vaiz'in yakınında olmaktan heyecan duyuyordu. O Paul müydü? Yeryüzü tanrıları adına! Ne yapmalıydı?

Vaiz sert bir sesle, "Neden bir başka Leto daha bizden alındı?" diye sordu. Sesindeki acı gerçekti. "Cevap verin, verebilirseniz eğer! Ahhhh, mesajları öyle açık ki: Belirginliği terk edin." Haykırarak tekrarladı: "Belirginliği terk edin! Hayatın en önemli buyruğudur bu. Hayatın anlamı budur. Bizler bilinmeyeni, belirsizliği incelemek üzere yaratıldık. Neden Muad'Dib'i duyamıyorsunuz? Belirginlik mutlak geleceği kesin olarak bilmekse, bu kılık değiştirmiş ölümden başka bir şey değil! Öyle bir gelecek *şimdiye* dönüşür! Muad'Dib size bunu gösterdi!"

Vaiz korkutucu bir kendinden eminlikle elini uzatıp Alia'nın kolunu tuttu. Bunu hiç aranmadan, duraksamadan yapmıştı; Alia'yı görür gibiydi. Alia geri çekilmeye çalıştı ama

Vaiz kolunu acıtacak kadar sıkıyordu; etraftakiler şaşkınlıkla gerilerken Vaiz, Alia'yla yüz yüze gelerek konuştu.

Sert bir sesle, "Paul Atreides sana ne dedi kadın?" diye sordu.

Alia, *Kadın olduğumu nereden biliyor?* diye merak etti. İçindeki hayatlara gömülmek, onların koruyuculuğuna sığınmak istiyordu; ama iç dünyasında ürkütücü bir sessizlik hâkimdi... içindeki hayatlar, geçmişlerinden gelen bu adamın karşısında dona kalmıştı.

Vaiz, "Tamamlanmanın ölmek anlamına geldiğini söyledi!" diye bağırdı. "Kusursuz kehanet tamamlanıştır... yani ölümdür!"

Alia, Vaiz'in parmaklarını açmaya çalıştı. Bıçağını çekip saplayarak onu kendinden uzaklaştırmak istiyor ama buna cesaret edemiyordu. Hayatında bu kadar korktuğunu ve çaresiz kaldığını hatırlamıyordu.

Vaiz başını kaldırıp kalabalığa seslendi: "Muad'Dib şöyle demişti: 'Kaçmak istediğiniz şeylere burnunuzu sürteceğim. Sadece size güven veren şeylere inanmak istemenizi tuhaf karşılamıyorum. Bizi işte böyle tuzağa düşürüp vasatlaştırırlar. Bu korkaklık değil de nedir?' Muad'Dib size böyle demişti!"

Birden Alia'nın kolunu bırakıp onu kalabalığa doğru itti. Alia çevresindeki insanlar olmasa yere kapaklanacaktı.

"Var olmak, arkaplanın parçası olmayı reddetmektir," dedi Vaiz. "Varlığınız hakkında hüküm verirken akıl sağlığınızı bile riske atmıyorsanız ne düşünüyorsunuzdur ne de varsınızdır."

Vaiz aşağı inip tekrar Alia'nın kolunu tuttu... yine hiç aranmadan ve duraksamadan yapmıştı bunu. Ama bu kez Alia'nın canını acıtmadı. Onun kulağına eğilip, "Beni tekrar arkaplana çekmeye çalışmaktan vazgeç kardeşim," diye fısıldadı. Sonra elini genç rehberinin omzuna koyup kalabalığa doğru ilerledi. Kalabalık ikiye ayrılarak o tuhaf çifte yol

verdi. İnsanlar Vaiz'e dokunmak için ellerini uzatıyordu ama huşulu ve ürkektiler; o tozlu Fremen cüppesinin altında ne olduğunu öğrenmeye korkuyorlardı.

Kalabalık Vaiz'in peşinden giderken, Alia afallamış halde tek başına kalakaldı.

Birden emin oldu. O Paul idi. Buna şüphe yoktu. O ağabeyiydi. Alia kalabalığın hislerini paylaşıyordu. O ilahi varlığın huzuruna çıkınca dünyası tamamen değişmişti. Peşinden koşup, kendisini kendinden kurtarması için ona yalvarmak istiyor ama kımıldayamıyordu. Herkes Vaiz ile rehberinin peşinden giderken Alia dayanılmaz bir çaresizliğe kapılmıştı; sarhoş gibiydi... öyle yoğun bir rahatsızlık duyuyordu ki tir tir titriyor, kaslarına hâkim olamıyordu.

Ne yapsam? Ne yapsam? diye kendine sorup duruyordu.

Artık yanında destek alabileceği Duncan ya da annesi bile yoktu. İçindeki hayatlar da suskunluklarını koruyordu. Kale'de muhafızların gözetiminde olan Ganimet vardı ama Alia yaşadığı sıkıntıyı o sağ kalan ikizle konuşmak istemiyordu.

Herkes bana karşı. Ne yapsam?

Evrenimize dar bir açıdan bakanlar der ki, sorunları çok uzaklarda aramamak gerekir. Uzaktaki sorunlar hiç gelmeyebilir. Onun yerine çitlerinizin içindeki kurt ile ilgilenin. Dışarıda dolaşan kurt sürüleri belki de yoktur bile.

–Azher Kitabı;
Shamra 1:4

Jessica oturma odası penceresinin önünde Idaho'yu bekliyordu. Burası yumuşak divanlar ve eski tarz sandalyelerle döşenmiş konforlu bir odaydı. Jessica'ya ayrılmış odaların hiçbirinde süspansör yoktu, korküreler de başka bir çağdan kalma kristallerden yapılmıştı. Penceresi bir kat aşağıdaki avlu bahçesine bakıyordu.

Jessica hizmetçinin kapıyı açtığını ve önce ahşap döşemede, ardından da halıda yürüyen Idaho'nun ayak seslerini duydu. Dönüp bakmadan kulak kabartırken, bahçenin yemyeşil çimlerini yer yer aydınlatan ışığı seyretmeyi sürdürdü. İçinde sessizce ve korkutucu bir şekilde savaşan duygularını artık bastırmalıydı. *Prana-bindu* eğitiminden öğrendiği şekilde derin nefesler alarak sakinleşmeyi başardı.

Gökyüzünün tepesinde ışıldak gibi ışık saçarak avlunun tozlu havasını aydınlatan güneş, neredeyse Jessica'nın penceresine dek uzanan ıhlamur ağacının dalları arasına gerilmiş yuvarlak, gümüşi bir örümcek ağını ışıldatıyordu. İçerisi serindi ama mühürlü pencerenin ardındaki hava aşırı sıcaktan dalgalanıyordu. Jessica'nın avlusundaki yemyeşil çimlere karşın, Corrino Şatosu aslında çorak bir arazide yükseliyordu.

Jessica, Idaho'nun gelip tam arkasında durduğunu işitti.

Dönüp ona bakmadan, "Konuşma sanatı aslında kandırma ve yanıltma sanatıdır Duncan," dedi. "Benimle neden konuşmak istedin?"

"Belki sadece birimiz hayatta kalacağız," dedi Idaho.

"Sen de hakkında iyi laflar etmemi istiyorsun, öyle mi?" Jessica dönüp Idaho'ya baktı; Idaho ne kadar da sakin duruyordu... gri metal gözleriyle Jessica'ya odaklanmadan bakıyordu. Bomboş gözlerle!

"Duncan, tarihteki yerinden rahatsızlık duyuyor olabilir misin?"

Jessica suçlar bir şekilde konuşurken, bu adamı daha önce de bir kez suçladığını anımsadı. Idaho o zaman sarhoştu; Jessica'yı gizlice gözetlemekle görevlendirilince ikilemde kalmıştı. Ama o zamanlar gulâm değildi. Şimdiyse Jessica'nın karşısında bambaşka biri durmaktaydı. Bu adam eylemlerinde kararsız ya da ikilemde değildi.

Idaho gülümseyerek, Jessica'nın düşüncelerinde haklı olduğunu kanıtladı. "Tarih kendi mahkemesini kurar ve kendi hükümlerini verir," dedi. "Bana ne hüküm verileceği umurumda değil."

Jessica, "Neden buradasın?" diye sordu.

"Sizinle aynı sebepten dolayı Leydim."

Jessica bu basit sözcüklerin şaşırtıcı gücü karşısında afallandığını belli etmese de, zihni hızla çalıştı: *Burada olmamın sebebini gerçekten biliyor mu?* Duncan bunu nasıl bilebilirdi ki? Sadece Ganimet biliyordu. Duncan'ın elinde mentat hesaplaması yapacak kadar veri var mıydı? Olabilirdi. Peki ya Jessica'yı ele verecek laflar ederse? Gerçekten onunla aynı sebepten dolayı buradaysa, böyle bir şey yapar mıydı? Farad'n ya da hizmetkârlarının onların her hareketini izlediğini, her sözünü duyduğunu biliyor olmalıydı.

"Atreides Hanedanı acı bir yol ayrımına geldi," dedi Jessica. "Aile bölünüp birbirine düştü. Sen Dük'ümün en sadık adamlarından biriydin Duncan. Baron Harkonnen..."

"Harkonnenlardan bahsetmeyelim," dedi Idaho. "O çok eskidendi, Dük'ünüz de öldü." *Paul'ün Atreideslerde Harkonnen kanı olduğunu bana söylediğini tahmin edemiyor mu?* diye merak etti. Paul bunu söylemekle büyük bir riske girmiş ama sonuç olarak Duncan Idaho'nun kendisine daha da sadakatle bağlanmasını sağlamıştı. Idaho'ya neredeyse akıl almaz ölçüde güvenmişti. Oysa Baron'un adamlarının ona neler yaptığını biliyordu.

"Atreides Hanedanı ölmedi," dedi Jessica.

Idaho, "Atredies Hanedanı ne ki?" diye sordu. "Atreides Hanedanı siz misiniz? Alia mı? Ganimet mi? Hanedana hizmet edenler mi? O insanlara bakınca, kelimelere sığmayacak kadar büyük acılara katlandıklarını görüyorum! Onlar nasıl Atreides olabilir ki? Oğlunuz, 'Peşimden gelenlerin kaderi sadece acı çekmek ve zulüm görmektir,' derken haklıydı. Ben bu kaderden kurtulmak istiyorum Leydim."

"Gerçekten Farad'n'ın tarafına mı geçtin?"

"Siz de aynı şeyi yapmadınız mı Leydim? Buraya Farad'n'ı Ganimet ile evlenmeye ikna etmeye, onunla evlenirse bütün sorunlarımızın hallolacağını söylemeye gelmediniz mi?"

Jessica, *Gerçekten böyle mi düşünüyor?* diye merak etti. *Yoksa dinlendiğimiz için mi böyle konuşuyor?*

"Atreides Hanedanı temelde bir kavram olmuştur hep," dedi Jessica. "Bunu biliyorsun Duncan. Biz sadakati sadakatle satın alırız."

Idaho alayla, "Halka hizmet için," dedi. "Ahhh, bu lafı Dük'ünüzden öyle çok duydum ki. Şimdi mezarında ters dönüyor olmalı Leydim."

"O kadar düştük mü sence?"

"Leydim, kendilerine 'İç Çölün Makileri' diyen ve Atreides Hanedanı'nı, hatta Muad'Dib'i bile lanetleyen asi Fremenleri biliyor musunuz?"

"Farad'n'dan duymuştum, evet," dedi Jessica; Idaho'nun lafı nereye getirmek istediğini merak ediyordu.

"Dahası da var Leydim. Farad'n'ın aldığı raporlarda söylenenden çok daha fazlası. Ben onların lanet okumalarına bizzat şahit oldum. Şöyle diyorlar: 'Yanıp kavrulun Atreidesler! Ne ruhunuz kalsın, ne canınız, ne bedeniniz, ne gölgeniz, ne sihriniz, ne kemiğiniz, ne saçınız, ne anlattıklarınız ne de sözleriniz. Ne mezarınız kalsın, ne eviniz, ne çukurunuz ne de kabriniz. Ne bahçeniz kalsın, ne ağacınız ne de çalınız. Ne suyunuz kalsın, ne ekmeğiniz, ne ışığınız ne de ateşiniz. Ne çocuğunuz kalsın, ne aileniz, ne vârisiniz ne de kabileniz. Ne başınız kalsın, ne kolunuz, ne bacağınız, ne yürüyüşünüz ne de dölünüz. Bütün gezegenlerden kovulun. Ruhlarınız yerin dibine girsin ve yeryüzünde yaşamasına izin verilenlerin arasına asla çıkamasın. Şeyh Hulud'dan uzakta, yerin en korkunç derinliklerinde zincirlere vurulun ve ruhlarınız görkemli ışığı bir daha asla göremesin.' Sizi işte böyle lanetliyorlar Leydim. Fremenlerin sizden bu kadar nefret etmesini hayal edebiliyor musunuz? Bütün Atreidesleri lanetlilerin sol eline, yakıp kavuran Kadın-Güneş'e havale ediyorlar."

Jessica ürperdiğini gizlemedi. Idaho o laneti aynen duyduğu şekilde tekrarlamıştı şüphesiz. Ama neden bu bilgiyi Corrino Hanedanı'na veriyordu? Jessica'nın hayalinde, kabilesinin karşısında bu kadim laneti hiddetle okuyan korkunç bir Fremen canlandı. Idaho neden Farad'n'ın bunu duymasını istemişti?

"Ganimet ile Farad'n'ın evlenmeleri için iyi bir sebep," dedi Jessica.

"Sorunlara daima tek yönlü yaklaşmak gibi bir özelliğiniz var," dedi Idaho. "Ganimet bir Fremen. Ancak *fey*, yani korunma vergisi ödemeyen biriyle evlenebilir. Corrino Hanedanı tüm CHOAM hisselerini Paul ile vârislerine devretti. Farad'n varlığını, sırf Atreidesler göz yumduğu için sürdürüyor. Dük'ünüzün Arrakis'e şahinli bayrağı dikerken ne dediğini hatırlayın: 'Buradayım ve burada kalacağım!' Kemikleri hâlâ orada. Farad'n da Ganimet ile evlenirse, Sardaukarlarıyla birlikte Arrakis'te yaşamak zorunda kalacak."

Böyle bir ittifakın gerçekleşmesini zihninde canlandıran Idaho başını iki yana salladı.

Jessica soğuk bir sesle "Eski bir deyiş vardır: 'Sorunlar soğan gibidir; zarları birer birer soyulmalıdır' denir," dedi. *Benimle nasıl böyle konuşabiliyor? Ama belki de Farad'n'ın izlediğini bildiğinden numara yapıyor...*

"Fremenler ile Sardaukarların aynı gezegende yaşadığını hayal bile edemiyorum," dedi Idaho. "Soğanın bu zarını soymak imkânsız."

Idaho'nun sözlerinden hoşlanmayan, Farad'n ile danışmanlarının böyle laflar duymasını istemeyen Jessica sert bir sesle, "İmparatorluk'ta hâlâ Atreides Hanedanı'nın kanunları geçerli!" diye karşılık verdi. *Idaho, Farad'n'ı Atreidesleri bir kenara iterek tahtı tek başına ele geçirebileceğine ikna etmeye mi çalışıyor?* diye düşündü.

"Ah, evet," dedi Idaho. "Az daha unutuyordum. Atreides Kanunu! Altın İksir Rahipleri tarafından yorumlanmış haliyle elbette. Gözlerimi kapayınca Dük'ünüzün sesini duyabiliyorum; gayrimenkullerin daima şiddet veya tehdit yoluyla ele geçirildiğini ve elde tutulduğunu söylüyor bana. Gurney şarkısını yapmıştı ya: İnsanın eline her yerde fırsatlar geçebilir. Hedefe ulaşmak için her yol mübah mıdır? Yoksa atasözlerini mi karıştırdım? Neyse, ister Fremen lejyonları ya da Sardaukarlar tarafından açıkça gösterilsin, ister Atreides Kanunu'nun ardına gizlensin... her iki durumda da ortada zırhlı bir yumruk var. Soğanın zarları da soyulmuyor Leydim. Farad'n'ın hangi yumruğu yeğleyeceğini merak ediyorum, biliyor musunuz?"

Jessica, *Ne yapmaya çalışıyor?* diye merak etti. Idaho, Corrino Hanedanı'nın bayılacağı, işlerine yarayacak laflar ediyordu!

Jessica, Idaho'nun ağzını aramak için, "Rahiplerin Ganimet ile Farad'n'ın evlenmelerine izin vermeyeceğini mi düşünüyorsun yani?" diye sordu.

"İzin vermek mi? Yeryüzü tanrıları adına! Rahipler Alia'nın sözünden çıkmaz. Alia, Farad'n ile evlenmek istese, buna bile peki derler!"

Jessica, *Lafı buna mı getirmeye çalışıyordu?* diye merak etti.

"Hayır Leydim," dedi Idaho. "Mesele bu değil. Bu İmparatorluk'un halkı, Atreideslerin idaresini Hayvan Rabban'ın idaresinden farksız görüyor. Arrakeen zindanlarında her gün insanlar ölüyor. Ben oradan kaçtım, çünkü kılıç kullanan kolumu artık bir saatliğine bile olsa Atreideslerin hizmetine sunmak istemiyorum! Ne dediğimi, Atreideslerin en yakındaki temsilcisi olarak gördüğüm size gelmemin sebebini anlamıyor musunuz? Atreides İmparatorluğu, Dük'ünüze ve oğlunuza ihanet etti. Kızınıza âşıktım ama artık yollarımız ayrıldı. Farad'n'a isterse Ganimet ile, isterse Alia'yla evlenmesini söyleyeceğim... ama şartları o belirlesin!"

Jessica, *Ahhh, Atreideslerin hizmetinden onuruyla ve resmen ayrılmak için izin isteyecek; bunun için ortam hazırladı,* diye düşündü. Peki Idaho, başka konularda ettiği laflarla Jessica'yı ne kadar sarstığının farkında mıydı? Jessica kaşlarını çatarak Idaho'ya baktı. "Ağzımızdan çıkan her sözün casuslar tarafından dinlendiğini biliyorsun, değil mi?"

Idaho, "Casuslar mı?" diye kıkırdadı. "Onların yerinde olsam ben de dinlerdim. Artık size sadık olmadığımı anlamıyor musunuz? Çölde gecelerce tek başıma kaldım; Fremenlerin orası hakkında söyledikleri doğru. Çölde özellikle geceleri fazla düşünmek insana yaramıyor."

"Fremenlerin bize lanet okumasına orada mı tanık oldun?"

"Evet. El-Ouroubaların arasındayken. Vaiz onlara katılmamı istedi Leydim, ben de katıldım. Bizler kendimize Zarr Sadus deriz... yani 'Rahiplere boyun eğmeyi reddedenler'. Buraya da bir Atreides'e düşmanlarının safına geçtiğimi resmen bildirmek için geldim."

Idaho'yu dikkatle inceleyen Jessica, onun numara yaptığına ya da gizli bir planı olduğuna dair bir belirti göremedi.

Idaho sahiden Farad'n'ın tarafına geçmiş olabilir miydi? Jessica, Rahibeler Birliği'nin bir özdeyişini hatırladı: *İnsana dair meselelerde hiçbir şey kalıcı değildir; insana dair tüm meseleler helezon şeklinde döne döne uzaklaşır.* Idaho'nun gerçekten Atreideslerin hizmetinden ayrılmış olması, şimdi böyle davranması için makul bir sebepti. Döne döne uzaklaşıyordu. Jessica bu olasılığı göz ardı edemezdi.

İyi ama neden Vaiz'in emrinde olduğunu vurguladı?

Jessica'nın zihni hızla çalışıyordu; seçenekleri gözden geçirince, Idaho'yu öldürmek zorunda kalabileceğini fark etti. Umutlarını bağladığı planı öyle hassastı ki... hiçbir şeyin onu bozmasına izin veremezdi. Hiçbir şeyin. Idaho, Jessica'nın planını bildiğini ima edercesine konuşmuştu. Odadaki göreceli konumlarını değerlendiren Jessica, ölümcül darbe indirecek pozisyona gelmek için döndü.

"*Faufreluches'in* normalleştirici etkisinin gücümüzün kaynaklarından biri olduğunu hep düşünmüşümdür," dedi Jessica. Idaho onun lafı sınıfsal ayrım sistemine getirmesinin sebebini merak etsindi bakalım. "Büyük Hanedanların kurduğu Landsraad, bölgesel Sysselraadlar, hepsi de bizim..."

"Konuyu dağıtmayın," dedi Idaho.

Jessica'nın niyetini bu kadar belli etmesine şaşırmıştı. Jessica gizlenirken laçkalaşmış mıydı, yoksa Idaho, Jessica'nın Bene Gesserit eğitimi sayesinde ördüğü duvarı aşmayı nihayet başarmış mıydı? Idaho yanıtın ikinci seçenek olduğuna karar verdi ama Jessica'nın artık yaşlanmış olmasının da etkisi vardı. Bu da tıpkı yeni Fremenler ile eskiler arasındaki ufak tefek farkları görmek gibi Idaho'yu üzüyordu. Çölün ölmesi insanlar için değerli bir şeyin ölmesi demekti ama Idaho bu şeyin ne olduğunu tam olarak tanımlayamıyordu, tıpkı Leydi Jessica'ya olanları tanımlayamadığı gibi.

Jessica, Idaho'ya hayretle, şaşkınlığını gizlemeye çalışmadan bakakaldı. Idaho onun içini böyle kolayca okuyabiliyor muydu?

"Beni öldürmeye kalkışmayın," dedi Idaho. Fremen dilinde uyarıda bulundu: "Kanını bıçağıma bulaştırma." *Tam bir Fremen oldum,* diye düşündü. İkinci hayatını yaşadığı bu gezegenin âdetlerini ne kadar derinden benimsediğini fark etmek ona buruk bir süreklilik hissi verdi.

"Gitsen iyi olacak," dedi Jessica.

"Atreideslerin hizmetinden ayrılmamı kabul ettiğinizi duymadan gitmem."

"Kabul ediyorum!" Jessica öfkeyle konuşmuştu. Bunu düşünmeden söylediğini fark etti. Oysa oturup düşünmek için zamana ihtiyacı vardı. Idaho onun ne yapacağını nereden bilmişti? Jessica, Idaho'nun baharat kullanarak geleceği görebildiğini sanmıyordu.

Idaho sırtı kapıya değene dek geri geri yürüdü. Sonra eğilerek veda etti. "Sana son kez Leydim diyorum; bir daha asla demeyeceğim. Farad'n'a seni ilk fırsatta, sessizce ve çabucak Wallach'a geri göndermesini söyleyeceğim. Etrafta bulundurmak için fazla tehlikeli bir oyuncaksın. Gerçi onun seni oyuncak olarak gördüğünü hiç sanmıyorum. Sen Atreideslere değil Rahibeler Birliği'ne hizmet ediyorsun. Atreideslere hiç hizmet ettin mi acaba? Siz cadılar hep saman altından su yürütüyor, karanlık işler çeviriyorsunuz; sıradan faniler size asla güvenmemeli."

Jessica alayla, "Bir gulâm kendini sıradan fani yerine koyuyor demek," dedi.

"Senden daha insanım," dedi Idaho.

"Defol!" dedi Jessica.

"Evet, niyetim bu." Idaho kapıyı açtı ve onları dinlediği açıkça belli olan hizmetçinin meraklı bakışlarına aldırmadan usulca çıkıp gitti.

Yürürken, *İşte oldu,* diye düşündü. *Bunu ancak tek bir şekilde yorumlayabilirler.*

Muad'Dib'in geleceği kusursuz bir şekilde görmesini ancak matematik âleminde anlayabilirsiniz. Yani: İlk önce uzayda herhangi bir sayıda nokta-boyut olduğunu varsayarız (n sayıda boyutun klasik n katlı toplamı). Böylece genel anlamıyla zaman, tek boyutlu niteliklerin toplamına dönüşür. Bunu Muad'Dib fenomenine uyarlarsak, karşımıza ya yeni zamansal nitelikler ya da (sonsuzluk kalkülüsüyle indirgeme yaparsak) n adet nitelikli farklı sistemler çıkar. Muad'Dib konusunda bu ikincisinin doğru olduğunu farz ediyoruz. İndirgemede gösterildiği gibi, n katlı nokta-boyutlar ancak zamanın farklı dokularında var olabilir. Yani zamanın farklı boyutlarının bir arada var olduğu kanıtlanır. Bu kaçınılmaz sonuca vardıktan sonra, Muad'Dib'in kehanette bulunmak için n katlı boyutları genel bir toplam değil, tek bir dokunun parçaları olarak gördüğü sonucuna varırız. Yani evrenini zamanın kendi gördüğü tek boyutlu dokusunda dondurmuştu.

–PALİMBASHA
Tabr Siyeçi'nde Dersler

Bir kumulun tepesinde yatan Leto, çölde uzanan yılankavi kaya yükseltisine bakıyordu. Kumların üstünde yatan dev bir solucanı andıran kaya yükseltisi sabah aydınlığında upuzun ve tehditkâr görünüyordu. Orada hiçbir şey kımıldamıyordu. Ne tepede kuşlar turluyor ne de kayaların arasında küçük hayvanlar koşturuyordu. Bu "solucanın" sırtının neredeyse tam ortasında rüzgârkapanı kanalları vardı. Orada su olmalıydı. Solucan şeklindeki o kaya yükseltisi bir siyeç sığınağının tanıdık görüntüsünü andırıyordu ama etrafta hiç canlı olmaması tuhaftı. Leto kumların arasında sessizce uzanıp izlemeyi sürdürdü.

Zihninde Gurney Halleck'in şarkılarından biri ısrarla, monoton bir şekilde tekrarlanıyordu:

Tilkilerin usulca koşturduğu tepenin eteğinde,
Parlıyor benekli güneş
Tek aşkımın huzur içinde yattığı yerde.
Tepenin eteğindeki rezenelerin arasında
Uyanamadan yatan aşkımı gözetliyorum.
Gizleniyor bir mezarda
O tepenin eteğinde.

Leto, *Bu yerin girişi nerede acaba?* diye merak etti.

Buranın Jacurutu/Fondak olduğuna emindi ama etrafta hiç hareket eden hayvan görmemesinin yanı sıra bir terslik daha vardı sanki. Bilinçli algısının sınırlarında onu uyaran bir şeyler titreşiyordu.

Tepenin eteğinde gizlenen neydi?

Etrafta hiç hayvan olmaması kaygılandırıcıydı. Leto'nun Fremen yönü, onu ihtiyatlı olmaya sevk ediyordu: *Çölde sağ kalmanın yolu varlıktan çok yokluğa dikkat etmektir.* Ama orada rüzgârkapanı vardı. Demek ki su ve sudan faydalanan insanlar da vardı. Fondak ismi altında gizlenen bu yer Fremenlere yasaklanmıştı ama bunun sebebini çoğu unutmuştu. Orada ne bir kuş ne de bir hayvan görülüyordu.

Leto insan da göremiyordu... ama yine de burası Altın Yol'un başladığı yerdi.

Babası bir keresinde şöyle demişti: "Her an her yerde bilinmeyenler vardır. Bilgiyi araman gereken yer orasıdır."

Leto sağında uzanan kumulların tepesine baktı. Burada kısa süre önce büyük bir fırtına esmiş olmalıydı. Alçıtaşından bir ova olan Azrak Gölü'nün üstünde kum tabakasından eser kalmamıştı. Fremenlerin batıl inancına göre *Biyan'ı*, yani Beyaz Topraklar'ı gören herkesin bir dileği gerçekleşirdi; ama bu dilek aynı zamanda kişinin felaketine de yol açа-

bilirdi. O alçıtaşı ovanın Leto için tek anlamı ise, bir zamanlar Arrakis'te açık havada su bulunduğunu göstermesiydi.

Gelecekte de öyle olacaktı.

Leto gökyüzüne bakıp hareket aradı. Fırtına sonrasında gökyüzünde toz bulutları vardı; daha yukarıdaki toz perdesinin ötesinde yitmiş gümüşi güneşin ışığı, bulutları sütbeyaz gösteriyordu.

Leto dikkatini tekrar yılankavi kaya yükseltisine yöneltti. Fremkitinden dürbünü alıp hareketli mercekleri ayarlayarak, bir zamanlar Jacurutu halkının yaşadığı gri ve çıplak kayalara göz gezdirdi. Merceklerin gücü sayesinde, Gece Kraliçesi denen türde bir dikenli çalı gördü. Çalı kayalıktaki bir yarığın gölgesine sığınmıştı; o yarık eski siyeçin girişi olabilirdi. Leto kaya yükseltisini yeniden inceledi. Gümüşi gün ışığı kızılı griye çeviriyor, uzayıp giden kaya yükseltisinin üstündeki her şeyin bulanık ve yassı görünmesine yol açıyordu.

Leto yuvarlanarak Jacurutu'ya sırtını dönüp dürbünle etrafa bakındı. Çölde insana dair hiçbir iz yoktu. Leto'nun ayak izleri rüzgâr tarafından silinmişti bile, dün gece solucandan atladığı yerde de şimdi sadece belli belirsiz bir çukur vardı.

Tekrar Jacurutu'ya baktı. Rüzgârkapanı haricinde oradan insanların geçtiğine dair bir belirti yoktu. Yılankavi kaya yükseltisi dışında, çölün güneşten ağarmış kumları dört bir yanda göz alabildiğine uzanıyordu.

Leto atalarından miras kalan sistemde kısılı kalmayı reddettiği için buraya geldiğini hissetti birden. İnsanların kendisine nasıl baktığını anımsadı; Ganimet dışında onu gerçekten anlayan hiç kimse yoktu.

Çocukluğu ancak diğer belleklerin gürültücü kalabalığının anılarında yaşadım; onun dışında, bu çocuk asla çocuk olmadı.

Verdiğimiz kararın tüm sorumluluğunu üstlenmeliyim, diye düşündü.

Kaya yükseltisini tekrar uçtan uca inceledi. Burası Fondak'a dair tüm tasvirlere uyuyordu... Jacurutu da bura-

dan başka bir yer olamazdı. Bu yerin tabu haline gelmesi, Leto'nun oraya tuhaf bir yakınlık duymasına yol açıyordu. Bene Gesserit yöntemiyle zihnini Jacurutu'ya açtı ve orası hakkında hiçbir şey bilmemeye çalıştı. *Bilmek* öğrenmeyi engellerdi. Leto zihnini birkaç saniyeliğine durdurdu; ne talepte bulundu ne de soru sordu.

Sorun ortalıkta hiç hayvan olmamasıydı ama Leto'yu özellikle tedirgin eden bir şey vardı. Birden bunun ne olduğunu anladı: Burada leş yiyici kuş göremiyordu... ne kartal vardı, ne akbaba ne de şahin. Oysa diğer canlılar gizlenirken bile bu hayvanlar ortalıkta gezinirdi. Bu çölde, su bulunan her yer kendine ait bir yaşam zincirine sahip olurdu. Zincirin son halkası daima leş yiyicilerdi. Oysa burada leş yiyiciler Leto'yu incelemeye gelmemişti. Leto "siyeçin bekçi köpeklerini", Tabr'da kayalığın kenarına dizilip et için bekleyen o kuşları, o ilkel cenaze kaldırıcıları çok iyi tanırdı. Fremenler onlar için "rakiplerimiz" derdi. Ama bunu asla hınçla söylemezlerdi, çünkü yabancıların gelişini genellikle o kuşlardan öğrenirlerdi.

Ya kaçakçılar bile Fondak'ı terk ettiyse?

Leto toplayıcı-tüplerinden birinden su içti.

Ya gerçekten burada su yoksa?

Durumunu gözden geçirdi. Buraya gelmek için iki solucanı bitkin düşürene dek sürmüş, bütün gece yol almıştı. Burası İç Çöl idi; kaçakçıların diyarıydı. Burada hayat varsa, su bulunan bir yerde olmalıydı.

Ya burada hiç su yoksa? Ya burası Fondak/Jacurutu değilse?

Leto bir kez daha dürbünüyle rüzgârkapanına baktı. Dış yüzeyleri kumla aşınmış kapanın bakıma ihtiyacı olsa da hâlâ işler durumda olduğu belliydi. İçinde su olmalıydı.

Ama ya yoksa?

Terk edilmiş bir siyeçin suyu çeşitli sebepler yüzünden kaybolabilirdi. Mesela buharlaşabilirdi. Neden ortalıkta leş yiyici kuşlardan eser yoktu? Suları için öldürülmüş müydü-

ler? Kim tarafından? Tamamı nasıl öldürülmüş olabilirdi ki? Zehirle mi?

Zehirli su.

Jacurutu efsanesinde sarnıcın zehirlendiğinden bahsedilmese de bu mümkündü. Ama o zamanki tüm kuş sürüleri öldürülmüş olsa bile, zaman içinde yerlerine yenileri gelmez miydi? İdualiler nesiller önce yok edilmişti ve anlatılan hikâyelerde zehirden hiç bahsedilmiyordu. Leto kayalığı tekrar dürbünle inceledi. Koca bir siyeçin halkı nasıl öldürülmüş olabilirdi? Aralarından kaçıp kurtulanlar olmuştu mutlaka. Bir siyeçin tüm fertlerinin birden içeride toplanması nadir görülürdü. Genellikle çölde gezen veya şehirlere gönderilen ekipler olurdu.

Yanıt bulmaya çalışmaktan vazgeçen Leto iç geçirerek dürbününü bıraktı. Kumulun gizli yüzünden kayarak inerken ve damıtıcı-çadır için çukur kazarken, bıraktığı izleri silmeye özen gösterdi; damıtıcı-çadırını kurunca içine girip, günün sıcak saatlerini orada geçirmeye hazırlandı. Çadırı kapatıp karanlığa gömülürken kendini bitkin hissediyordu. Günün büyük bölümünü sıcak çadırda uyuklayarak ve yapabileceği hataları düşünerek geçirdi. Hayallerinde savunmacıydı ama Ganimet ile girmeyi seçtiği bu sınavda kendilerini koruma kaygısıyla hareket edemezlerdi. Başarısızlık ruhlarını dağlardı. Leto baharat bisküvisi yedi, sonra da uyudu; uyanınca biraz daha bisküvi yedi ve tekrar uyudu. Uzun yoldan gelmişti ve çocuk bedeninin kasları fazlasıyla yorgundu.

Akşama doğru uyandığında kendini dinç hissediyordu; yaşam seslerine kulak kabarttı. Kumlu kefeninden sürünerek çıktı. Rüzgâr yanağına kum savuruyordu ama başını kaldırıp göğe bakınca toz bulutlarının farklı yönde hareket ettiğini gördü... demek ki hava değişecekti. Fırtına geliyordu.

Leto ihtiyatla sürünerek kumulun tepesine çıkıp, o gizemli kayalığa tekrar baktı. Hava sararmıştı. Coriolis fırtınasının, karnında ölüm taşıyan rüzgârın yaklaştığını gösteren

belirtiler vardı. Belki dört enlem boyunca, rüzgârla savrulan kumlar dönen dev bir duvar oluşturacaktı. Issız, bomboş alçıtaşı ovanın yüzeyi şimdi sarıydı, toz bulutlarını yansıtıyordu. Akşamın sahte huzuru Leto'yu sarmalıyordu. Sonra birden karanlık çöktü; İç Çöl'ün üstüne ansızın gece bastırdı. Kayalar İlk Ay'ın ışığında sivri buzullara dönüştü. Rüzgârla savrulan kumlar Leto'nun tenini acıtıyordu. Kopan gökgürültüsü, uzaklarda çalınan davulların yankısı gibiydi; Leto ay ışığıyla karanlık arasında bir şeylerin hareket ettiğini gördü: Yarasalar. Cıyaklayarak kanat çırptıklarını duyuyordu.

Yarasalar.

Burada bilinçli olarak oluşturulmuş veya doğal bir terk edilmişlik, ıssızlık havası hâkimdi. Yarı efsanevi kaçakçı mekânı Fondak burada olmalıydı. *Ama ya değilse? Ya tabu hâlâ sürüyorsa ve burası artık hayalete dönüşmüş Jacurutu'nun boş kabuğundan ibaretse?*

Leto kumulun rüzgâraltı tarafından inip çömeldi ve gecenin kendine özgü ritimlerinin iyice oturmasını bekledi. Sabır ve ihtiyat... ihtiyat ve sabır. Leto bir süreliğine, Chaucer'ın Londra'dan Canterbury'ye giderken geçtiği yerleri, başlangıç noktası kabul ettiği Southpark'tan itibaren sıralayarak oyalandı: Chaucer üçüncü kilometrede St. Thomas kaplıcasına, sekizinci kilometrede Deptford'a, onuncu kilometrede Greenwich'e, ellinci kilometrede Rochester'a, altmış beşinci kilometrede Sittingbourne'a, doksanıncı kilometrede Boughton Under Blean'e, doksan beşinci kilometrede Harbledown'a ve doksan yedinci kilometrede Canterbury'ye varmıştı. Evreninde Chaucer'ı veya Gansireed Gezegeni'ndeki Londra Köyü'nün halkı hariç Londra'yı hatırlayan çok az kişi kaldığını bilmek Leto'nun hoşuna gidiyordu. Turuncu Katolik İncili ile Azher Kitabı'nda St. Thomas'tan bahsedilse de, Canterbury ve bulunduğu gezegen unutulup gitmişti. Leto'nun sahip olduğu anıların, onu ele geçirme tehdidinde bulunan onca hayatın getirdiği yük buydu. Bir keresinde Canterbury'ye gitmişti.

Ama şimdiki yolculuğu daha uzun ve tehlikeliydi.

Kalkıp kumulun tepesine dek süründükten sonra, ay ışığıyla aydınlanan kayalara doğru yürümeye başladı. Gölgelere karışarak, kumulların tepesinden usulca geçerek, varlığını ele verecek sesler çıkarmadan ilerledi.

Genellikle fırtınadan hemen önce tozlar dağılırdı ve şimdi de öyle olmuştu; gece göğü net görülüyordu. Leto gündüz vakti ortalıkta canlı görmese de, kayalara yaklaştıkça karanlıkta ufak yaratıkların seslerini duymaya başlamıştı.

İki kumul arasındaki bir vadide karşısına bir aktavşan ailesi çıktı; onu görünce kaçıştılar. Leto bir sonraki kumulun tepesine çıkarken oldukça kaygılıydı. O gördüğü yarık... bir giriş miydi? Başka kaygıları da vardı: Eski siyeçler mutlaka tuzaklarla... çukurlara yerleştirilmiş zehirli dikenli tellerle ve bitki dikenlerine sürülen zehirle korunurdu. Leto, Fremenlerin bir sözünü hatırladı: *Geceyi dinle.* En hafif sesleri bile dinlemeye çalıştı.

Gri kayalara yaklaştıkça karşısında büyüyüp devleşiyorlardı. Kulak kabartınca, görmediği kuşların kayalıktan gelen seslerini, kanatlı yırtıcıların hafif seslenişlerini duydu. Bunlar gündüz kuşlarının sesleriydi... neden gece ortaya çıkmışlardı? Düzenlerini değiştiren neydi? Onları avlayan insanlar mı vardı?

Leto birden kumun üstünde donakaldı. Kayalığın üzerinde ateş yanıyordu; gecenin siyah peçesinin üstünde ışıldayan gizemli mücevherler bale yapıyordu. Bir siyeçtekilerin *belede* gezinenler için verebileceği türden bir işaretti bu. Burada yaşayanlar kimlerdi? Leto kayalığın dibindeki en koyu gölgelere usulca, ağır ağır yaklaştı; eliyle kayalara dokunarak sessizce ilerleyip, gündüz gördüğü yarığı aradı. Sekizinci adımda yarığı bulunca, fremkitinden çıkardığı kumşnorkeliyle karanlığı yokladı. Tam o sırada üstüne düşen bir şey omuzlarını ve kollarını sımsıkı sarıp kımıldayamaz hale getirdi.

Tuzaksarmaşığı!

Leto içinde kabaran çırpınma dürtüsüne karşı koymaya çalıştı, çünkü çırpınırsa sarmaşığın lifleri daha da sıkılaşırdı. Şnorkeli bıraktı ve sağ elinin parmaklarını oynatarak belindeki bıçağı çekmeye çalıştı. O yarığa uzaktan taş atarak içinde tuzak olup olmadığını, o karanlığın tehlikeli olup olmadığını anlamaya çalışmamakla aptallık etmişti. Kayalığın üstünde gördüğü ateş dikkatini dağıtmıştı.

Her hareketi liflerin daha da sıkılaşmasına yol açıyordu ama sonunda parmakları bıçağın sapına dokundu. Bıçağı sapından tutup yavaşça çekmeye başladı.

Birden üstüne ışık tutulunca dona kaldı.

"Ahhh, ağımıza iyi bir av düşmüş." Leto'nun arkasından gelen bu kalın erkek sesi sanki tanıdıktı. Leto başını yavaşça çevirmeye çalıştı; fazla hızlı hareket ederse asma liflerinin iyice sıkılaşarak onu öldürebileceğini biliyordu.

Kendisini ele geçiren kişiyi göremeden, bir el uzanıp bıçağını aldı. Aynı el dikkatle üstünü arayıp, Leto'nun tıpkı Ganimet gibi canını korumak için taşıdığı tüm küçük aletleri de bulup aldı. Hiçbir şeyi atlamamıştı, Leto'nun saçında gizli, şiga telinden yapılma boğma ipini bile.

Leto adamı hâlâ görememişti.

Parmakların tuzaksarmaşığına bir şeyler yapmasıyla birlikte lifler gevşeyince Leto daha rahat nefes alabilmeye başladı ama adam, "Sakın direnme Leto Atreides," dedi. "Suyun bardağımda."

Leto sakin kalmayı müthiş bir irade gücüyle başararak, "Adımı biliyorsun ha?" diye karşılık verdi.

"Elbette! İnsan tuzak hazırladığında bunu belirli bir amaç için yapar. İnsan neye tuzak kurduğunu bilmeli, değil mi?"

Leto suskunluğunu korudu ama aklından peş peşe düşünceler geçiyordu.

Adam kalın sesiyle, "İhanete uğradığını düşünüyorsun!" dedi. Eller Leto'yu döndürdü; naziktiler ama güçlü oldukları belliydi. Yetişkin bir erkek, çocuğa durumu anlatıyordu.

Leto başını kaldırıp bakınca, havadaki iki yüzer işaret fişeğinin ışığında damıtıcı-giysi maskeli ve kukuletalı birinin karanlık siluetini gördü. Gözleri ışığa alışınca, adamın baharat bağımlılığını belli eden koyu mavi gözlerini ve esmer tenini seçebildi.

"Bunca zahmete girmemizin sebebini merak ediyorsundur," dedi adam. Sesinde bir tuhaflık vardı; sanki aksanını gizlemeye çalışıyordu.

"Atreides ikizlerini öldürmek isteyen öyle çok kişi var ki... buna epeydir alışığım ve artık şaşırmıyorum," dedi Leto. "Bizi öldürmek istemelerinin sebebi ortada."

Leto konuşurken, zihni bilinmeyenden oluşan bir kafesteymiş gibi çırpınıyor, telaşla yanıtlar arıyordu. Tuzak ha? Ama Ganimet'ten başka kim biliyordu? Olamaz! Ganimet öz kardeşine ihanet etmezdi. Öyleyse Leto'yu ne yapacağını tahmin edecek kadar iyi tanıyan biri olmalıydı. Kim? Babaannesi mi? Bunu nasıl yapardı?

"Böyle devam etmene göz yumamazdık," dedi adam. "Şu haline bak. Tahta çıkmadan önce eğitilmelisin." O aksız gözler tepeden Leto'ya baktı. "Senin gibi birini eğitmeye kimin kalkışacağını merak ediyorsundur herhalde? Belleğinde sayısız insanın bilgisine sahipsin diye, kimse sana bir şey öğretemez sanıyorsun. Sorun da bu ya! Kendini eğitimli sanıyorsun, oysa ölü canlar deposundan başka bir şey değilsin. Henüz kendi hayatın yok. Başkalarıyla tıka basa doldurulmuş durumdasın ve hepsinin de tek bir amacı var... ölümü aramak. Bir hükümdarın ölümü araması iyi bir şey değildir. Etrafını cesetlerle doldurursun sonra. Bu mesela babanın asla anlamadığı bir..."

"Ondan böyle bahsetmeye nasıl cüret edersin?"

"Buna öyle çok kez cüret ettim ki... Sonuçta o Paul Atreides idi, o kadar. Neyse, okuluna hoş geldin evlat."

Adam elini cüppesinin altından çıkarıp Leto'nun yanağına dokundu. Kendini tokat yemiş gibi hisseden Leto döne

döne karanlığa doğru düşmeye başladı; karanlığın içinde yeşil bir bayrak dalgalanıyordu. Atreideslerin sancağıydı bu; üstünde gündüz ve gece sembolleri vardı, direği de Dune tarzıydı... içine su tüpü gizlenmişti. Leto bilincini tamamen yitirirken bir çağıltı duydu. Yoksa kıkırtı mıydı?

Heisenberg'ten önceki altın günleri hâlâ hatırlarız, ki mukadder savlarımızın bizi ne kadar kısıtladığını göstermişti. İçimdeki hayatlar bunu eğlenceli buluyor. Anlarsınız ya, gaye olmadan bilgi hiçbir işe yaramaz ama kısıtlamaları koyan da gayelerdir.

–II. LETO ATREIDES
Kendi Sesi

Alia, Tapınak girişinde karşılaştığı muhafızlara öfkeyle çıkışıyordu. Karşısında duran, yeşil üniformaları tozlanmış dokuz banliyö devriye görevlisi hâlâ kan ter içinde ve nefes nefeseydiler. Arkalarındaki kapıdan ikindi sonu aydınlığı giriyordu. Hacılar meydandan çıkarılmıştı.

Alia sert bir sesle, "Demek emirlerimin sizin için önemi yok?" dedi.

Kendi öfkesine şaşıyordu ama onu bastırmaya çalışmak yerine serbest bırakmıştı. Vücudu dizginsiz kalan gerginliğiyle zangır zangır titriyordu. Idaho gitmişti... Leydi Jessica da... nerede oldukları bilinmiyordu... Salusa'da olduklarına dair söylentiler vardı, o kadar. Idaho neden mesaj göndermemişti? Ne yapmıştı? Sonunda Javid'i öğrenmiş miydi?

Alia sarı matem giysisi giymişti; bu renk Fremen tarihinde, yanan güneşin sembolüydü. Birkaç dakika sonra, Eski Yarık'ta düzenlenecek ikinci ve son cenaze törenini yönetmek üzere yola çıkacak, kayıp yeğeninin sembolik mezar taşını oraya dikecekti. Yaşasa ileride Fremenleri yönetecek yeğeninin anısına saygı göstermek için bu işin gece vakti yapılması gerekiyordu.

Rahip muhafızlar, Alia'nın öfkesi karşısında utanmak

bir yana, isyankâr görünüyordu. Hava kararmaya başlarken Alia'nın karşısında dizilmişlerdi. Şehirlilerin kullandığı türden, hafif ve işe yaramaz damıtıcı-giysilerinden sızan ter kokusu kolayca fark ediliyordu. Liderleri sarışın, uzun boylu bir Kaza'ydı; burkasında Cadelam ailesinin sembolleri olan bu adam rahat konuşabilmek için damıtıcı-giysisinin maskesini indirmişti. Sesi mağrurdu; ne de olsa bir zamanlar Abbir Siyeçi'ni yönetmiş bir aileden geliyordu.

"Elbette ki onu yakalamaya çalıştık!"

Alia'nın sert tavrına kızmıştı besbelli. "Dinimize küfrediyor! Emirlerinizi biliyoruz ama kâfirce laflar ettiğini kulaklarımızla duyduk!"

Alia, "Ama onu yakalamayı başaramadınız," diye fısıldayarak onları suçladı.

Diğer muhafızlardan biri, kısa boylu bir kadın hepsi adına mazerette bulunmaya çalıştı: "Çok kalabalıktı! Yemin ederim ki halk önümüze geçip bize engel oldu!"

"Ama peşini bırakmayacağız," dedi Cadelam. "Eninde sonunda yakalayacağız onu."

Alia kaşlarını çattı. "Neden beni anlamıyor ve itaat etmiyorsunuz?"

"Leydim, biz..."

"Peki onu yakaladığında ağabeyim olduğunu görürsen ne olacak, ardıç rengi kuzunun oğlu*?"

Cadelam, Alia'nın onun soyadını kullanarak yaptığı kelime oyununu duymazdan geldi; ama anladığı kesindi, çünkü rahip muhafız olmak için belirli bir eğitimden geçmek ve bu eğitimden faydalanacak zekâya sahip olmak gerekirdi. Cadelam kendini kurban etmek ister miydi?

Muhafız yutkundu, sonra da, "Onu bizzat öldürmeliyiz, çünkü kargaşa tohumları ekiyor," dedi.

Diğerleri bu söz karşısında afallasa da isyankâr tavırlarını sürdürdü. Vaiz'in sözlerini kendi kulaklarıyla duymuşlardı.

---

* "Cadelam" ile "Cade Lamb" arasında kelime oyunu yapılıyor. –*çn*

"Kabileleri size karşı birleşmeye çağırıyor," dedi Cadelam.

Alia ona nasıl davranması gerektiğini artık anlamıştı. Sakin, makul bir sesle, "Anlıyorum," diye fısıldadı. "Pekâlâ, onu uluorta öldürerek kim olduğunu, ne olduğunu herkese göstermek, kendini bu şekilde feda etmek istiyorsan, bu senin bileceğin iş."

"Kendimi feda..." Cadelam susup arkadaşlarına baktı. Bu grubun *Kaza'sı,* yani seçilmiş lideri olarak, onlar adına konuşmaya hakkı vardı; ama aslında susmak istediği belliydi. Diğer muhafızlar huzursuzca kımıldandı. Az önce hâlâ takibin heyecanında olduklarından Alia'ya karşı gelmişlerdi. Şimdiyse, "Cennet Rahmi"ne karşı gelmenin ne demek olduğunu düşünmeye başlamışlardı. Kazalarının yanından biraz uzaklaştılar; ürktükleri belliydi.

"Rahipler Birliği'nin iyiliği adına, resmi tepkimiz sert olmalı," dedi Alia. "Anlıyorsun, değil mi?"

"Ama o..."

330 "Onun söylediklerini ben de duydum," dedi Alia. "Ama bu özel bir durum."

"O Muad'Dib olamaz Leydim!"

Alia, *Ne kadar da az şey biliyorsun!* diye düşündü. "Onu uluorta tutuklama, herkesin gözü önünde şiddet uygulama riskine giremeyiz. Ama bu işi sessiz sedasız halletme fırsatı elimize geçerse, neden olmasın?"

"Ama son günlerde etrafı hep kalabalıklarla çevrili!"

"Bu durumda maalesef sabırlı olmalısın. Ama bana karşı gelmekte ısrarlıysan, elbette ki..." Alia sözünü tamamlamadı ama tehditte bulunduğu açıkça anlaşılıyordu. Cadelam hırslı biriydi ve önünde parlak bir kariyer vardı.

"İtaatsizlik etmek istememiştik Leydim." Adam artık kendini tamamen kontrol altına almıştı. "Fazla acele ettik; bunu anlıyorum. Bizi bağışlayın ama o..."

"Hiçbir şey olmadı; bağışlanacak bir şey yok," dedi Alia; geleneksel bir Fremen sözüydü bu. Kabilede düzeni sağlama-

nın birçok yolundan biriydi... Cadelam eski Fremenlerden olduğundan bu sözü biliyordu. Ailesi nesiller boyu liderlik yapmıştı. Bir Naib yeri geldiğinde suçlamalarını kırbaç gibi kullanırdı ama bu yola nadiren başvurmalıydı. Fremenler suçluluk ya da hınç duymadıklarında daha iyi hizmet ederdi.

Alia'nın ne demek istediğini anladığını göstermek için başını eğen Cadelam, "Kabilenin iyiliği adına; anlıyorum," dedi.

"Şimdi gidip dinlenin," dedi Alia. "Birazdan yola çıkacağız."

"Peki Leydim." Hızla uzaklaştılar; ucuz kurtulmanın sevinci her hareketlerinden belli oluyordu.

Alia'nın başının içinde kalın bir ses gürledi: "Ahhhhh, aferin, bu işi çok iyi hallettin. Bir ikisi senin aslında Vaiz'in ölmesini istediğine hâlâ inanıyor. Bir yolunu bulacaklar."

Alia öfkeyle, "Kapa çeneni!" diye fısıldadı. "Kapa çeneni! Seni asla dinlememeliydim! Bak, senin yüzünden başıma neler geldi..."

Kalın ses, "Seni ölümsüzlük yoluna soktum," dedi.

Alia sesin yankılarını kafatasının içinde hafif bir sızı olarak hissediyordu. *Nereye saklanabilirim?* diye düşündü. *Gidecek hiçbir yer yok!*

"Ganimet'in bıçağı keskindir," dedi Baron. "Bunu aklında tut."

Alia gözlerini kırpıştırdı. Evet, bunu aklında tutmalıydı. Ganimet'in bıçağı keskindi. O bıçak sayesinde bu kötü durumdan kurtulabilirlerdi.

Sözlere inanmak, içlerinde gizli savlara inanmak demektir. Bir şeyin doğru ya da yanlış, gerçek ya da yalan olduğuna inanıyorsanız, bunu savunan sözlerdeki varsayımlara inanıyorsunuzdur. Böyle varsayımlar çoğunlukla temelsiz olsa da, ikna olmuşlar için son derece değerli olmayı daima sürdürür.

–Yoruma Açık Kanıt
Panoplia Prophetica'dan

Leto'nun zihni bir kesif kokular karmaşasında salınıyordu. Melanjın ağır tarçın kokusunu, çalışan insanların iç mekânda hapsolmuş ter kokularını, açık kalmış bir ölü-damıtıcısının ekşi kokusunu, çeşit çeşit tozların ve özellikle de çakmaktaşı tozunun kokusunu ayırt edebiliyordu. Düşkumu boyunca izler oluşturan kokular ölü bir diyarda yükselen tuhaf, sisten şekiller yaratıyordu. Leto bu kokuların ona bir şeyler söylediğini biliyordu ama zihni henüz onlara kulak veremeyecek kadar bulanıktı.

Zihninde düşünceler hayalet gibi salınıyordu: *Şu an henüz tamamlanmış değilim; atalarımın toplamıyım. Çölde batan güneş, ruhumda batan güneştir. İçimdeki insan kalabalığı bir zamanlar büyüktü ama artık bitti. Ben Fremen'im ve Fremen gibi öleceğim. Altın Yol başlamadan bitti. Rüzgârlı bir patikadan başka bir şey değil artık. Biz Fremenler kendimizi gizlemeyi iyi biliriz: Ardımızda ne dışkı, ne su ne de iz bırakırız... Bak, şimdi de benim izlerim kayboluyor.*

Kulağının dibinde bir erkek sesi konuştu: "Seni öldürebilirim Atreides. Seni öldürebilirim Atreides." Defalarca tekrarlanan bu söz sonunda anlamını yitirdi ve Leto'nun rü-

yasında taşıdığı kelimesiz bir şeye, bir çeşit duaya dönüştü: "Seni öldürebilirim Atreides."

Leto genzini temizleyince, bu basit hareketin gerçekliğinin algılarını sarstığını hissetti. Boğazı kupkuru olmasına karşın, "Kimsin?" demeyi başardı. Yanıbaşından gelen ses konuştu: "Ben eğitimli bir Fremen'im ve hocamı öldürdüm," dedi. "Sizler ilahlarımızı çaldınız Atreides. Pis Muad'Dib'iniz ne umurumuzda olur? Tanrınız öldü!"

Bu gerçekten bir Ouraba'nın sesi miydi, yoksa Leto hâlâ rüya mı görüyordu? Gözlerini açtı. Sert bir sedirde yatıyordu; eli kolu bağlı değildi. Yukarıya bakınca kaya duvarlar, kısık korküreler ve tepeden ona bakan maskesiz bir yüz gördü; bu yüz öyle yakındı ki, Leto adamın nefesinde siyeç beslenme tarzının tanıdık kokularını alıyordu. Adamın Fremen olduğu kuru ve yanık teninden, keskin yüz hatlarından belliydi. Şişman bir şehirli değil, çöl Fremen'iydi.

"Adım Namri; Javid'in babasıyım," dedi Fremen. "Şimdi beni tanıdın mı Atreides?"

Leto boğuk bir sesle, "Javid'i tanıyorum," diye yanıtladı.

"Evet, ailen oğlumu çok iyi tanır. Onunla gurur duyuyorum. Sen yakında onu daha da iyi tanıyabilirsin Atreides."

"Ne..."

"Ben öğretmenlerinden biriyim Atreides. Tek bir işlevim var: Seni öldürebilecek kişiyim. Bunu seve seve yaparım da. Bu okuldan mezun olmak yaşamak demektir, başarısız olanlar ise bana teslim edilir."

Leto adamın doğru söylediğini acımasız sesinden anladı. Ürperdi. Karşısında bir insan gomcebbâr, insanların arasına katılmaya hakkı olup olmadığını anlamak için onu sınayacak zorba bir düşman vardı. Leto bu işte babaannesinin parmağını seziyordu; onun da arkasında kendilerini gizleyen Bene Gesseritler olsa gerekti. Sevimsiz bir düşünceydi bu.

"Eğitimin benimle başlayacak," dedi Namri. "Bu adil. En uygunu bu. Çünkü benimle bitebilir. Şimdi beni iyi dinle.

Hayatın ağzımdan çıkacak sözlere bağlı. Benimle ilgili her şey senin için ölüm kalım meselesi."

Leto odaya bakındı: Çıplak kaya duvarlar... üstünde yattığı sedir, kısık korküreler ve Namri'nin arkasındaki karanlık geçit dışında hiçbir şey yoktu.

"Aklından bile geçirme; beni yenemezsin," dedi Namri. Leto ona inandı.

"Bunu neden yapıyorsun?" diye sordu.

"Bunun cevabını aldın zaten. Kafanın içinde kurduğun bütün o planları düşün! Ama şimdi buradasın ve şu halinle geleceğe dair plan yapamazsın. Şimdiki zaman ve gelecek, kol kola yürümezler. Ama geçmişini gerçekten bilirsen, geçmişe bakıp da nerelere gittiğini görebilirsen, belki o zaman geleceğin olabilir. Aksi takdirde ölürsün."

Leto, Namri'nin ona sempati duyduğunu sesinden anladı; ama o seste kararlılık da vardı... Namri onu gözünü kırpmadan öldürebilirdi.

Namri topuklarının üstünde sallanarak kaya tavana baktı. "Eski zamanlarda Fremenler şafak vaktinde yüzlerini doğuya çevirirdi. *Eos'u* bilir misin? Eski dillerden birinde şafak demektir."

Leto sert ve gururlu bir sesle, "O dili konuşabiliyorum," dedi.

Namri, "Demek beni dinlememişsin," dedi; tehditkâr konuşmuştu. "Gece kaos vaktiydi. Gündüz ise düzen vaktiydi. Konuşabildiğini söylediğin o eski dilin zamanında karanlık kargaşayla, ışık ise düzenle özdeşleştirilirdi. Biz Fremenler bunu değiştirdik. *Eos* güvenmediğimiz ışıktı. Ayın ve yıldızların ışığını yeğledik. Işığın fazlası, aşırı düzen ölümcül olabilir. Siz *Eos*-Atreideslerin ne yaptığınızı anlıyor musun? İnsan sadece onu koruyan ışığa ait bir yaratıktır. Dune'da güneş bizim düşmanımızdı." Namri, Leto'nun gözlerinin içine baktı. "Sen hangi ışığı yeğliyorsun Atreides?"

Leto bu sorunun çok önemli olduğunu Namri'nin gergin-

ce beklemesinden anladı. Soruyu doğru yanıtlayamazsa bu adam onu öldürecek miydi? Öldürebilirdi. Leto, Namri'nin elinin billurbıçağının cilalı sapının yanında hareketsiz durduğunu gördü. Fremen'in o elinin bir parmağında sihirli kaplumbağa desenli bir yüzük parlıyordu.

Leto dirseklerinin üstünde doğrulup, Fremen inançları üstüne düşünmeye başladı. Bu eski Fremenler kanuna inanır ve kanunla ilgili kıssadan hisseli öyküler anlatmaya, benzetmeler yapmaya bayılırdı. Leto ay ışığı mı demeliydi?

"Ben *Lisanü'l-Hakk'ın* ışığını yeğlerim," diyen Leto, ufak ipuçları elde etmek için Namri'ye dikkatle baktı. Adam hayal kırıklığına uğramış gibi görünse de elini bıçağından uzaklaştırdı. Leto, "O gerçeğin ışığıdır, El-Mutakallim'in etkisini açıkça yansıtan kusursuz insanın ışığıdır," diye devam etti. "İnsan başka hangi ışığı yeğleyebilir ki?"

"Kalpten değil ezbere konuşuyorsun," dedi Namri.

Leto, *Haklı,* diye düşündü. Ama Namri'nin düşünce tarzını, sözlerinin kadim bilmece oyununa dair aldığı başlangıç düzeyi eğitiminin süzgecinden geçtiğini anlamaya başlamıştı. Fremen eğitimi sırasında binlerce bilmece sorulurdu; Leto'nun bu geleneğe odaklanması, zihnine örneklerin akın etmesi için yeterliydi. Örneğin: *Soru: Sessizlik? Yanıt: Avın dostu.*

Namri sanki Leto'nun aklını okumuş ve bu konuda hemfikirmiş gibi başıyla onaylayarak, "Bir mağara vardır ki, Fremenler için hayat mağarasıdır," dedi. "Çölün gizlediği gerçek bir mağaradır. Tüm Fremenlerin büyük dedesi Şeyh Hulud o mağaranın girişini kapatmıştır. Bunu Ziamad Amcam anlatmıştı, ki o bana hiç yalan söylemezdi. Öyle bir mağara var."

Namri sustuğunda, Leto onun bir karşılık beklediğini sezdi. *Hayat mağarası?* "Amcam Stilgar da bana o mağaradan bahsetmişti," dedi Leto. "Korkaklar orada saklanmasın diye girişi kapatılmış."

Bir korkürenin yansıması Namri'nin karanlık gözlerinde

parıldadı. "Siz Atreidesler o mağarayı açabilir misiniz? Bir bakanlık aracılığıyla, Merkezi Haber Alma Bakanlığı, Aukaf ve Hac ile hayatı kontrol etmeye çalışıyorsunuz. Yetkili Maulana'nın adı Kausar. Ataları Niazi'deki tuz madenlerinde çalışırmış... nereden nereye. Söylesene Atreides, bakanlığınızın sorunu ne?"

Leto doğrulup oturdu. Namri'nin artık bilmece oyununu başlattığını ve oynamamanın cezasının ölüm olduğunu anlamıştı. Vereceği ilk yanlış yanıtta adamın billurbıçağını kullanacağı her halinden belliydi.

Leto'nun bunu anladığını fark eden Namri, "İnan bana Atreides," dedi. "Ben ahmakları ezerim. Ben Demir Çekiç'im."

Leto durumu kavradı. Adam kendini Mirzabah, yani Demir Çekiç olarak görüyordu; ölülerin cennete girmeden önce sorulan sorulara doğru yanıt verememeleri halinde onları ezmekte kullanılan çekiçti bu.

Leto, *Alia'yla rahiplerinin kurduğu merkezi haber alma bakanlığında ne terslik var?* diye düşündü.

Çöle gelmesinin sebebini düşününce, evreninde Altın Yol'un belirebileceğine dair az da olsa bir umut içinde tekrar yeşerdi. Namri'nin sorusuyla ima ettiği şey, Muad'Dib'in öz oğlunu çöle gelmeye iten sebeple aynıydı.

"Yolu Tanrı gösterir," dedi Leto.

Namri birden başını indirip Leto'ya dikkatle baktı. Sert bir sesle, "Buna gerçekten inanıyor olabilir misin?" diye sordu.

"İnanmasam burada olmazdım," dedi Leto.

"Yolu bulmaya mı geldin?"

"Kendim için bulmaya geldim." Leto ayaklarını yere bastı. Kaya zemin halısızdı, soğuktu. "Rahipler yolu gizlemek için bakanlığı kurdu."

"Gerçek bir asi gibi konuşuyorsun," diyen Namri parmağındaki kablumbağa desenli yüzüğü ovuşturdu. "Bakalım, göreceğiz. Şimdi yine kulağını dört aç. Celâlüddin'deki yüksek Kalkan Duvarı'nı bilir misin? Atalarım buraya gelir

gelmez oraya gidip Duvar'a ailemizin simgelerini kazımıştı. Oğlum Javid onları gördü. Yeğenim Ebedi Celâl de gördü. Diğerleri'nden olan Mücahit Şefkat de oradaki işaretlerimizi gördü. Fırtına mevsiminde Sukkar civarındayken oraya bir arkadaşımla, Yakup Abad ile gitmiştim. Esen rüzgârlar danslarımızın esin kaynağı olan kasırgalar gibi sıcak ve sertti. Ama kazılı simgeleri görmeye zamanımız olmadı, çünkü kopan bir fırtına yolumuzu kesti. Ama fırtına geçip gidince, rüzgârla sürüklenen kumların üstünde Thatta'nın hayalini gördük. Orada bir anlığına Şakir Ali'nin yüzü belirdi; başını eğmiş, mezarlar şehrine tepeden bakıyordu. O hayal sadece bir an belirip kayboldu ama hepimiz görmüştük. Söylesene Atreides, o mezarlar şehrini nerede bulabilirim?"

Leto, *Danslarımızın esin kaynağı olan kasırgalar,* diye düşündü. *Thatta ve Şakir Ali hayali.* Ancak bir Zensünni Gezgini böyle konuşurdu; onlar kendilerinden başkasını gerçek çöl insanı olarak kabul etmezlerdi.

Ve Fremenlerin mezarlarının olması yasaklanmıştı.

"Mezarlar şehri herkesin gittiği yolun sonundadır," dedi Leto. Zensünni benzetmeleri kullanmaya çalışıyordu. "Kenarları biner adım olan, kare şeklinde bir bahçedir. Uzunluğu iki yüz otuz üç adım, eniyse yüz adım olan, Antik Jaipur mermeriyle kaplı güzel bir giriş koridoru vardır. O bahçede isteyen herkese yiyecek veren Er-Razzak yaşar. Hesap Günü geldiğinde, ayağa kalkıp da mezarlar şehrini arayan herkes orayı bulamayacaktır. Çünkü şöyle yazılmıştır: Bir dünyada bildiğiniz şeyleri öteki dünyada bulamayacaksınız."

Namri horgörüyle, "Yine inanmadan, ezberden okuyorsun," dedi. "Ama verdiğin yanıtı şimdilik kabul edeceğim, çünkü buraya gelmenin sebebini bildiğini düşünüyorum." Soğuk bir tavırla, hafifçe gülümsedi. "Sana *koşullu* bir gelecek veriyorum Atreides."

Leto adamı ihtiyatla süzdü. Namri yine üstü kapalı bir soru mu sormuştu?

"Aferin!" dedi Namri. "Farkındalığın hazırlandı. İçine kancalar batırdım. Bir şey daha söyleyeyim bari. Çok uzaklardaki Kadrish şehirlerinde taklit damıtıcı-giysiler kullanıldığını biliyor muydun?"

Namri yanıt beklerken, Leto soruda gizli anlam aradı. *Taklit damıtıcı-giysiler mi? Bunlar bir sürü gezegende kullanılıyor.* "Kadrishlilerin züppeliği eskilerden beri dillere destandır," dedi. "Akıllı hayvan dikkat çekmemek için, bulunduğu ortama karışır."

Namri başını yavaşça sallayarak onayladı. Sonra, "Seni tuzağa düşürüp buraya getiren kişiyle birazdan görüşeceksin," dedi. "Buradan kaçmaya kalkma. Yoksa ölürsün." Konuşurken ayağa kalkıp karanlık geçitte gözden kayboldu.

Namri'nin gitmesinden sonra Leto uzun süre gözünü geçitten ayırmadı. Orada nöbet tutan muhafızların fısıltılarını duyuyordu. Namri'nin gördüğü serap-hayale dair anlattıkları aklından çıkmıyordu. Buraya çölü geçerek, çok uzaklardan gelmişti. Buranın Jacurutu/Fondak olup olmaması artık önemli değildi. Namri kaçakçı değildi. Çok daha güçlü biriydi. Arkasında Leydi Jessica ile Bene Gesseritler olsa gerekti. Leto burada tehlikede olduğunu seziyordu. Ama odanın tek çıkışı az önce Namri'nin kullandığı geçitti. Dışarıda da tuhaf bir siyeç... ve ötesinde çöl uzanıyordu. Leto düzenli kaosun hüküm sürdüğü çölün, o seraplar ve sonu gelmez kumullar diyarının çetin koşullarının da içinde hapsolduğu kapanın parçası olduğunu düşündü. Çölü tekrar geçebilirdi ama nereye kaçacaktı? Bu düşünce bayat su gibiydi. Leto'nun susuzluğunu dindirmiyordu.

Sıradan insan zihninin zaman algısı tek yönlü olduğundan, insanlar her şeyde sözcüklerle ifade edilebilecek sebep sonuç ilişkileri görür. Bu zihinsel tuzak çok kısa vadeli etki-tepki kavramlarının oluşmasına yol açar, ki böyle bir durumda krizlere ancak plansız tepkiler verilebilir.

–LIET KYNES
Arrakis Alıştırma Kitabı

Az sonra yapacağı önemli görüşme için zihinsel hazırlıkta bulunan Jessica, *Düşünceler ve hareketler eşzamanlı olmalı,* diye kendine hatırlattı.

Salusa Secundus'un altın sarısı güneşi, kahvaltısını az önce bitiren Jessica'nın penceresinden gördüğü bahçenin karşı duvarını yeni yeni aydınlatıyordu. Jessica özenle giyinmişti: Üstündeki siyah kukuletalı Rahibe Ana cüppesi sade olsa da, etek ve yen kenarlarına altınla Atreides arması işlenmişti. Pencereye sırtını dönerek üstünü dikkatle düzeltirken, sol kolundaki Şahin arması görünsün diye elini beline dayadı.

Farad'n içeri girer girmez Atreides sembollerini fark etti ve bunu dile getirdi ama şaşırmış ya da kızmış gibi bir hali yoktu. Hatta içten içe eğlenir gibiydi; Jessica bunun sebebini merak etti. Tahmin ettiği gibi Farad'n gri, tek parça, dar bir giysi giymişti. Jessica'nın işaret ettiği alçak yeşil divana kurulan Farad'n sağ kolunu divanın arkalığına koydu.

Ona neden güveniyorum ki? diye kendine sordu. *O bir Bene Gesserit cadısı!*

Farad'n'ın ne düşündüğünü gevşemiş bedeniyle yüz ifadesi arasındaki tezattan anlayan Jessica gülümseyerek, "Bana

güveniyorsun, çünkü iyi bir anlaşma yaptığımızı biliyorsun ve sana öğretebileceğim şeyleri öğrenmek istiyorsun," dedi.

Farad'n'ın kaşlarını çattığını görünce, onu yatıştırmak için sol elini salladı. "Hayır, zihin okuyamam. Yüzleri, vücutları, tavırları, ses tonlarını, el kol hareketlerini okurum. Bene Gesserit Yöntemi'ni öğrenen herkes bunu yapabilir."

"Bana öğretecek misin peki?"

"Hakkımızdaki raporları okumuşsundur eminim," dedi Jessica. "Sözümüzü tutmadığımızdan bahsedildiğine rastladın mı hiç?"

"Raporlarda hayır ama..."

"Varlığımızı sürdürebilmemizin bir sebebi de insanların sözümüze güvenmesidir. Bu hiç değişmedi."

"Mantıklı konuşuyorsun," dedi Farad'n. "Hadi, başlayalım artık."

"Şimdiye kadar Bene Gesseritlerden öğretmen istememene şaşırdım doğrusu," dedi Jessica. "Böyle bir fırsata, seni kendilerine borçlu bırakma fırsatına balıklama atlarlardı."

"Anneme kaç kez söyledim ama kabul etmedi," dedi Farad'n. "Ama şimdi..." Omuz silkerek, Wensicia'nın sürgüne gönderilmesine dair zarifçe yorumda bulundu. "Başlayalım mı?"

"Sen çok daha genç yaştayken başlasak daha iyi olurdu," dedi Jessica. "Şimdi hem senin için daha zor olacak hem de çok daha uzun sürecek. Her şeyden önce sabırlı, çok sabırlı olmayı öğrenmelisin. Umarım bunu fazla ağır bir bedel olarak görmezsin."

"Teklif ettiğin ödüle değer."

Jessica, Farad'n'ın samimi ve hevesli, biraz da huşu içinde olduğunu sesinden anladı. Farad'n başlamaya hazırdı. "Pekâlâ, sabır sanatıyla başlıyoruz... önce kol ve bacaklar için basit *prana-bindu* hareketleri ve solunum egzersizleri öğreneceksin," dedi Jessica. "El ve parmaklara daha sonra geleceğiz. Hazır mısın?"

Tabure çekip Farad'n'ın karşısına oturdu.

Farad'n başıyla onayladı ama birden içine korku düştü ve bunu gizlemek için hevesli bir yüz ifadesi takındı. Tyekanik onu uyarmış, Leydi Jessica'nın teklifinde mutlaka bir çapanoğlu olduğunu, Rahibeler Birliği'nin bir dolap çevirdiğini söylemişti. "Onun Rahibeler Birliği'nden yine ayrıldığına veya kovulduğuna inanıyor olamazsınız." Birden sinirlenen Farad'n onu tersleyerek susturmuş ama hemen ardından buna pişman olmuştu. Verdiği duygusal tepkiyi gözden geçirince, Tyekanik'in uyarısına daha çok katılmıştı. Odanın köşelerine, oralarda parıldayan *mücevherlere* göz attı. Ama parıldayan her şey *mücevher* değildi: Bu odada olup biten her şey, her nüans, her söz, her hareket kaydedilip sonradan uzmanlar tarafından incelenecekti.

Farad'n'ın nereye baktığını fark eden Jessica gülümsedi ama bu konuda bir şey söylemedi. "Sabırlı olmayı Bene Gesserit Yöntemi'yle öğrenmek için önce evrenimizin temelinde yatan dengesizliği kavramalısın," dedi. "Biz doğaya –tüm tezahürleriyle birlikte– Nihai Mutlaksızlık deriz. Bakışını özgürleştirerek bu koşullu doğanın değişkenliğini görebilmek için kollarını dümdüz öne uzat. Ellerine bak... önce avuçlarına, sonra ellerinin tersine. Parmaklarının önünü ve arkasını incele. Hadi, dediğimi yap."

Farad'n söyleneni yaptı ama kendini aptal gibi hissediyordu. Bunlar kendi elleriydi. Onları tanıyordu.

"Ellerinin yaşlandığını hayal et," dedi Jessica. "Yaşlandıklarını gözünde canlandır. Çok ama çok yaşlandıklarını. Teninin nasıl da kuruyup..."

Farad'n, "Ellerim değişmiyor," dedi. Üst kol kaslarının şimdiden titremeye başladığını hissediyordu.

"Ellerine bakmaya devam et. Onları olabildiğince yaşlı olarak hayal etmeye çalış. Bu zaman alabilir. Yaşlandıklarını görünce de hemen süreci tersine çevir. Onları gençleştir... olabildiğince gençleştir. Bu şekilde devam et; ellerini bebeklik ile yaşlılık arasında götürüp getir durmadan."

Farad'n, "Değişmiyorlar!" diye yakındı. Omuzları ağrıyordu.

"Duyularına emredersen değişirler," dedi Jessica. "Arzuladığın zaman akışını gözünde canlandırmaya odaklan: Bebeklikten yaşlılığa, yaşlılıktan bebekliğe. Bu saatler, günler, aylar alabilir. Ama başarılması mümkün. Bu değiştirici akışı tersine çevirmek sana her sistemin göreceli... yalnızca göreceli bir denge içinde dönüp durduğunu gösterecek."

Farad'n, "Sabretmeyi öğreneceğimi sanıyordum," dedi. Jessica onun sesinde öfke, biraz da hayal kırıklığı algıladı.

"Göreceli dengeyi de öğreniyorsun," dedi. "Bu kendi inancınla yarattığın bir bakış açısıdır, ki inançlar da hayal gücüyle değiştirilebilir. Evrene sadece dar bir açıdan bakmayı öğrendin. Şimdiyse evreni kendi yaratın haline getirmelisin. Böylece her türlü göreceli dengeyi kendi emellerin için, hayal gücünün elverdiği ölçüde kullanabilirsin."

"Ne kadar sürer demiştin?"

Jessica, "Sabırlı ol," diye hatırlattı.

Farad'n hafifçe sırıttı. Bakışları Jessica'ya kaydı.

Jessica, "Ellerine bak!" diye bağırdı.

Farad'n sırıtmayı kesti. Gözlerini tekrar ellerine çevirdi ve hiç ayırmadan baktı.

"Kollarım yorulunca ne yapacağım?" diye sordu.

"Konuşmayı kes ve odaklan," dedi Jessica. "Çok yorulursan bırak. Birkaç dakika dinlenip egzersiz yaptıktan sonra tekrar başla. Bunu başarana kadar vazgeçmemelisin. Şu an kavrayamayacağın kadar önemli bu. Bu dersi öğrenemezsen gerisi gelmez."

Farad'n derin bir nefes alıp dudaklarını kemirdi, ellerine baktı. Ellerini yavaşça çevirdi: Öne, arkaya, öne, arkaya... Omuzları yorgunluktan titriyordu. Öne, arkaya... Hiçbir değişiklik yoktu.

Jessica kalkıp odanın tek kapısına doğru yürüdü.

Farad'n gözlerini ellerinden ayırmadan, "Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Yalnız çalışman daha iyi olur. Bir saat sonra dönerim. Sabırlı olmalısın."

"Biliyorum!"

Jessica bir an onu süzdü. Farad'n nasıl da kararlı görünüyordu. Jessica'ya yitirdiği oğlunu anımsatıyordu; Jessica'nın içi acıdı. İç geçirerek, "Döndüğümde kas gevşetici egzersizler göstereceğim," dedi. "Aceleci olma. Zamanla vücudun ve duyularınla yapabileceğin şeylere şaşıracaksın."

Dışarı çıktı.

Koridorda yürürken her zamanki gibi üç adım gerisinden muhafızlar geliyordu. Ona karşı saygı ve korku duydukları açıktı. Bunlar Jessica'nın özel güçlerini bilen ve Arrakis'te Fremenler karşısında alınan yenilgiye dair öykülerle büyümüş Sardaukarlardı. Karşılarında bir Fremen Rahibe Anası vardı; bu cadı hem Bene Gesserit hem de Atreides idi.

Jessica arkasına göz atınca muhafızların asık yüzlerini gördü; planında adım adım ilerliyordu. Merdivene varınca tekrar önüne baktı ve muhafızlarla birlikte aşağı inip kısa bir geçitten geçerek bahçeye, pencerelerinin altından çıktı.

Ayaklarının altında çakıllı bahçe yolunu hissederken ve yeşillikler arasından süzülen altın sarısı gün ışığı huzmelerine bakarken, *Şimdi umarım Duncan ile Gurney de üzerlerine düşeni yaparlar,* diye düşündü.

Zihinsel eğitiminizin bir sonraki adımını tamamlarken bütünleşik haberleşme yöntemlerini öğreneceksiniz. Bu gestaltik fonksiyon sayesinde farkındalığınıza veri yolları döşeyecek, karmaşık meseleleri çözecek ve üstünde uzmanlaşmış olduğunuz mentat endeksleme-sınıflama teknikleri sayesinde elde ettiğiniz bilgi yığınını değerlendirebilir hale geleceksiniz. Karşınıza çıkacak ilk sorun, ele alınan meselelere dair ufak tefek ve birbirine zıt verileri bir araya getirmenin yol açacağı ayrıştırıcı gerilimler olacaktır. Dikkatli olun. Mentatların kapsayıcı bütünleştirme yöntemini kullanmazsanız Babil Problemi'yle, yani doğru verileri yanlış kombinasyonlarla bir araya getirmenin yol açtığı, her yerde ve her zaman yaşanabilecek sorunlarla karşılaşabilirsiniz.

–Mentat Elkitabı

Sürtünen kumaş sesi Leto'nun farkındalığını harekete geçirdi. Duyularının hassaslığına şaşırdı... kumaşları çıkardıkları sesten tanımıştı: Bir Fremen cüppesi bir kapı perdesinin kalın kumaşına sürtünmüştü. Leto sesin geldiği tarafa döndü. Ses birkaç dakika önce çıkıp giden Namri'nin geçtiği geçitten gelmişti. Leto o tarafa dönerken, kendisini tuzağa düşürmüş adamın içeri girdiğini gördü. Onu esir eden adamdı bu: Damıtıcı-giysi maskeli yüzü esmer, bakışları deliciydi. Adam elini kaldırıp burun deliklerindeki toplayıcı-tüpleri çıkardı, maskesini indirdi ve aynı anda kukuletasını açtı. Leto onun çenesindeki mürekkep sarmaşığı kırbacı izini görmeden önce bile adamı tanıdı. Onu anında tanımış, doğrulayıcı ayrıntıları ise daha sonra aramıştı. Yanılıyor olamazdı... karşısındaki bu iriyarı adam, savaşçı ve halk ozanı Gurney

Halleck'ten başkası değildi!

Gurney'yi tanıyınca bir an afallayan Leto yumruklarını sıktı. Gurney, Atreideslerin hizmetkârları arasında en sadık olanıydı. Kalkan dövüşünde de ondan iyisi yoktu. Eskiden Paul'ün güvendiği sırdaşı ve öğretmeniydi.

Ayrıca Leydi Jessica'nın hizmetkârıydı.

Bu bilgiler ve daha fazlası Leto'nun aklından hızla geçti. Onu yakalayan Gurney'ydi demek. Gurney ile Namri birlikte bu kumpasın içindeydiler. Dahası Jessica da işin içindeydi.

"Anladığım kadarıyla bizim Namri'yle tanışmışsın," dedi Halleck. "Lütfen ona inan, genç efendi. Onun tek bir işlevi var. Gerekirse seni öldürecek kapasitede biri."

Leto içgüdüsel olarak babasının ses tonuyla karşılık verdi: "Demek düşmanlarıma katıldın Gurney! Bunu yapacağına hayatta inanmaz..."

"Şeytani numaralarını üstümde deneme evlat," dedi Halleck. "Hepsini biliyorum. Ben yalnızca babaannenin emirlerine uyuyorum, o kadar. Eğitimin en ince ayrıntısına dek planlandı. Namri'yi seçmemi onaylayan da Jessica'ydı. Bundan sonra olacaklar da –ki sana acı verebilirler– Jessica'nın emriyle yapılacak."

"Ne emretti peki?"

Halleck cüppesinin kıvrımları arasında gizlediği elini çıkarıp, tuttuğu Fremen enjektörünü gösterdi; ilkel ama etkili bir aletti bu. Saydam tüpü mavi bir sıvıyla doluydu.

Portatif yatağın üstünde gerileyen Leto'nun sırtı kaya duvara yaslandı. O sırada içeri Namri girdi ve elini billurbıçağının sapında tutarak Halleck'in yanında durdu. Birlikte odanın tek çıkışını kapıyorlardı.

"Baharat özünü tanıdın demek," dedi Halleck. "*Solucan yolculuğuna* çıkacaksın evlat. Bunu yapmalısın. Yoksa babanın cesaret ettiği bu şeyi yapamamak, hayatın boyunca onun gölgesinde kalmana yol açar."

Konuşamayan Leto başını iki yana salladı. Ganimet ile

birlikte en korktukları şeydi bu. Gurney cahil salağın tekiydi! Jessica nasıl... Leto hafızasında babasının varlığını hissetti. Babası onun savunmalarını aşarak zihnine girmeye çalışıyordu. Leto öfkeyle haykırmak istedi ama dudaklarını oynatamıyordu. Rahimde doğanların farkındalığının en korktuğu şeyle karşı karşıyaydı. Kehanet transına geçip, değişmez geleceği tüm sabitliği ve korkunçluğuyla görmek zorunda kalacaktı. Jessica öz torununa bunun yapılmasını emretmiş olamazdı. Ama Leto'nun içindeki Jessica zihninde belirmişti ve bunu doğruluyordu. Korkuya Karşı Dua bile uğultu halinde sürekli tekrarlanarak ona baskı yapıyordu: "Korkmamalıyım. Korku katilidir aklın. Korku, mutlak yıkım getiren küçük ölümdür. Korkumla yüzleşeceğim. Onun etrafımdan ve içimden geçip gitmesine izin vereceğim. Ve geçip gittiğinde..."

Leto, Kaldea'nın yeni kurulduğu zamanlarda bile kadim sayılan bir küfür savurarak ayağa kalkmaya ve başında duran iki adama saldırmaya çalıştı ama kasları ona itaat etmiyordu. Sanki şimdiden transa geçmişti; Halleck'in elindeki enjektörün yaklaştığını gördü. Mavi sıvıda bir korkürenin ışığı parıldadı. Enjektör Leto'nun sol koluna dokundu. Leto'nun kolundan baş kaslarına doğru acı yayıldı.

Leto birden şafak aydınlığında, ilkel bir kulübenin önünde oturan genç bir kadın gördü. Kadın, Leto'nun tam karşısında oturmuş, kahve çekirdekleri kavuruyor ve oluşan gül kahverengisi bulamaca kakule ile melanj ekliyordu. Leto'nun arkasında bir yerden rebap sesi geliyordu. Müzik sesi durmadan yankılanıyordu; Leto'nun başının içine girdiğinde bile yankılanmayı sürdürdü. Sonunda Leto'nun tüm vücuduna doldu, öyle ki Leto artık kendini çocuk gibi değil oldukça iriyarı hissetmeye başladı. Teni de kendisine ait değildi. Bu hissi biliyordu! Teni kendisine ait değildi. Vücuduna bir sıcaklık yayıldı. Sonra yine bir anda kendini karanlığın içinde ayakta durur halde buldu. Vakit geceydi. Işıl ışıl gökyüzünde kayan yıldızlar kor yağmuru gibiydi.

Leto kaçış yolu olmadığını bilmesine karşın direnmeyi sürdürdü, ta ki içindeki babasının varlığı müdahale edene dek: "Sen transtayken seni koruyacağım, merak etme. Diğerlerinin seni ele geçirmesine izin vermeyeceğim."

Tıslayan bir rüzgâr Leto'yu yere düşürüp yuvarladı, üstüne toz ve kum saçtı; Leto'nun kolları ve yüzü kesildi, parçalanıp işe yaramaz hale gelen giysilerinin uçları rüzgârda sallandı. Ama acı hissetmiyordu ve yaralarının açılır açılmaz iyileştiğini gördü. Rüzgârda yuvarlanmayı sürdürüyordu. Ve teni kendisine ait değildi.

Olacak! diye düşündü.

Ama bu öyle uzak ve belirsiz bir düşünceydi ki sanki aslında ona ait değildi, tıpkı teni gibi.

Kehanet hayaline kapıldı. Bu hayal geçmişle şimdiyi, gelecekle şimdiyi ve gelecekle geçmişi ayıran stereolojik bir belleğe dönüştü. Bu ayrı bölümler kaynaşıp üçlü bir odağa dönüşerek, Leto'nun kendi geleceğinin çok boyutlu bir kabartma haritası olduğunu sezdiği şeyi oluşturuyordu.

Zaman mekânın ölçüsüdür, tıpkı telemetre gibi mekânı ölçmekte kullanılır ama ölçüm yapmak bizi ölçtüğümüz yere hapseder, diye düşündü.

Transın derinleştiğini hissediyordu. İçsel bilinci güçleniyor ve öz kimliği tarafından özümsenerek Leto'yu değiştiriyordu. Zaman canlıydı ve Leto onun tek bir ânını bile tutamıyordu. Geçmişin ve geleceğin anı parçalarının hücumuna uğramıştı. Ama bunlar hareketli montaj şeklinde ortaya çıkıyordu. Aralarındaki ilişkiler daimi bir dans şeklindeydi. Leto'nun belleği bir mercekti... parçaları aydınlatıp soyutlayan ama Leto'nun gördüğü o sürekli değişen kesintisiz görüntüleri durdurmayı asla başaramayan bir ışıldaktı.

Işıldak sonunda Leto ile Ganimet'in planladıkları, diğer her şeye baskın çıkan şeyi aydınlattı; ama Leto gördükleri karşısında dehşete kapıldı. Hayalinde gördüğü o gerçeklik içini acıttı. Egosu ayrım gözetmeyen kaçınılmazlık karşısında sindi.

Ve teni kendisine ait değildi! Geçmiş ve gelecek birbirine karışmış halde Leto'nun içinden akıyor, korkusunun yarattığı engelleri aşıp geçiyordu. Leto onları birbirinden ayıramıyordu. Bir an kendini Butleryan Cihadı'nın ön saflarında gördü; insan farkındalığını taklit eden her makineyi yok etme arzusuyla dolup taşıyordu. Bu geçmiş olmalıydı... yaşanmış ve bitmişti. Yine de Leto'nun duyuları bu deneyimi olanca yoğunluğuyla yaşıyor, en küçük ayrıntıları bile özümsüyordu. Bir rahip-rehberin kürsüden konuştuğunu duyuyordu: "*Düşünen makineleri yok etmeliyiz. İnsanoğlu kendi yolunu kendi çizmeli. Bu makinelerin yapabileceği bir şey değil. Mantık yürütmek bilgisayar donanımına değil, programlamaya dayanır ve bizler en üstün programız!*"

Leto adamın sesini çok net duyuyor ve etrafını görüyordu... karanlık pencereli, çok büyük bir ahşap salondaydı. İçerisi meşalelerin titrek alevleriyle aydınlanıyordu. Rahip-rehber, "*Cihadımız bir 'silme programıdır',*" dedi. "*Bizi, insanları yok eden şeyleri siliyoruz!*"

Leto'nun zihninde, konuşan bu adamın bir zamanlar bilgisayarların hizmetkârı olduğu ve onlara hizmet etmiş biri olarak bilgisayarları iyi tanıdığı bilgisi vardı. Ama o sahne kayboldu ve karşısında beliren Ganimet, "*Gurney biliyor,*" dedi. "*Bana söyledi. Mentat Duncan'ın şu sözünü tekrarladı: 'İyilik yaparken dikkat et de adın kötüye çıkmasın; kötülük yaparken dikkat et de ne yaptığının farkında olma.'*"

Bu gelecek olmalıydı... uzak gelecek. Ama gerçek gibiydi. Leto'nun içindeki sayısız hayatın anıları kadar yoğundu. Leto, "Baba, bu doğru değil mi?" diye fısıldadı.

Ama içindeki babasının varlığı onu uyardı: "*Felakete davetiye çıkarma! Şu an stroboskopik farkındalığı öğreniyorsun. Bunu öğrenmezsen fazla ileri gidip Zaman'daki yer işaretini kaybedersin.*"

Leto o kabartma imgeleri hâlâ görüyordu. Müdahaleler ona darbe üstüne darbe indiriyordu. Geçmiş-şimdiki zaman-

şimdi. Aralarında belirgin bir sınır yoktu. Leto kendini bu şeyle birlikte akışa bırakması gerektiğini biliyor ama bundan ödü kopuyordu. Kendini bırakırsa, bildiği herhangi bir yere nasıl geri dönecekti? Ama direncinin anbean kırıldığını hissediyordu. Parçaları hareketsiz ve sınıflandırılmış olmayan bu yeni evrenini kavrayamıyordu. Bütün parçalar kıpır kıpırdı. Hiçbir şey ebediyen düzenlenemez ve formüle edilemezdi. Leto değişimin ritmini bulmalı, değişikliklerin ötesine bakıp değişimin kendisini görmeliydi. Onun nerede başladığını bilmeden, kendini muazzam bir *moment bienheureux*'nun* içinde hareket eder halde buldu; gelecekte geçmişi, geçmişte şimdiki zamanı, geçmiş ile gelecekte şimdiyi görebiliyordu. İki kalp atışı arasında yüzyılların deneyimini yaşıyordu.

Farkındalığı serbestçe salınıyordu; herhangi bir engel, bilincin yerini alabilecek bir objektif psişe yoktu. Namri'nin "koşullu bir gelecekten" bahsettiğini hayal meyal hatırlıyordu ama öyle çok gelecek görüyordu ki... Bu sarsıcı farkındalık halindeyken tüm geçmişi, içindeki tüm hayatlar onun olmuştu. Aralarında en güçlü olanın yardımı sayesinde onlara hükmediyordu. *Ona aittiler.*

Bir nesneyi uzaktan incelersen sadece onun temel ilkesini görürsün, diye düşündü. Şimdi yeterince uzaklaşmıştı ve kendi hayatını görebiliyordu: İçindeki sayısız geçmiş ve bellekler onun için hem yük, hem mutluluk kaynağı hem de gerekliydi. Ama bu *solucan yolculuğu* sayesinde yeni bir boyut görmüştü ve içindeki babası artık onu korumuyordu, çünkü artık buna gerek yoktu. Leto uzak geçmişi ve geleceği rahatça görebiliyordu. Geçmişte nihai atasını görüyordu... Harum adlı bu kişi olmasa uzak gelecek de olmayacaktı. Leto uzağı net görebildiğinden yeni ilkeler, yeni paylaşım boyutları görüyordu. Artık hangi hayatı seçerse seçsin, tek başına değil, özerk bir deneyim kümesi küresinin içinde yaşayacaktı; içinde uzanan hayatlar öyle çoktu ki, o nesilleri saymaya

* Mutlu an. –*çn*

ömür yetmezdi. Bu deneyim kümesi ayaklanırsa Leto'nun benliğinin egemenliğine son verebilirdi. Varlığını bir bireye, bir ulusa, bir topluma, hatta bir uygarlığın tamamına hissettirebilirdi. Gurney'ye Leto'dan korkmasının öğretilmesinin sebebi buydu elbette, Namri'nin her an bıçağını kullanmaya hazır olmasının sebebi de buydu. Leto'nun içindeki bu gücü görmelerine izin verilemezdi. Bu gücü kimse tamamen görmemeliydi... Ganimet bile.

Leto sonunda doğrulup oturduğunda, odada sadece Namri'nin kaldığını ve kendisini izlediğini gördü.

Leto yaşlı birinin sesiyle, "Herkes için ortak, tek bir sınır yok," dedi. "Evrensel kâhinlik boş bir mit. Zaman'ın ancak en güçlü yerel akıntıları önceden görülüp anlatılabilir. Ama sonsuz bir evrende *yerel,* insanın zihnini ürkütecek kadar engin olabilir."

Namri başını iki yana salladı; anlamamıştı.

Leto, "Gurney nerede?" diye sordu.

350 "Çıktı... seni öldürmemi izlemekten korktu."

"Beni öldürür müsün Namri?" Leto bunu yalvarırcasına söylemişti.

Namri elini bıçağından çekti. "Hayır, çünkü bunu istiyorsun. Ama kayıtsız kalsaydın..."

"Kayıtsızlık hastalığı birçok şeyi yok eder," dedi Leto. Kendi kendine başını salladı. "Evet... hatta uygarlıkları bile. Sanki yeni karmaşıklık ya da bilinç düzeylerine erişmek için ödenmesi gereken bir bedel." Başını kaldırıp Namri'ye baktı. "Kayıtsız olup olmadığımı anlamanı mı istediler yani?" Namri'nin sadece katil olmadığını kavradı... Namri hilekârdı.

Namri, "Evet, gücünü kontrol edip edemediğini anlamak için," dedi ama yalan söylüyordu.

"Güce karşı kayıtsızlık, evet." Leto doğrulup oturdu ve derin derin iç geçirdi. "Babamın hayatında ahlaki açıdan yüce bir taraf yoktu Namri; o sadece kendine yerel bir kapan inşa etti, o kadar."

Ey
Paul, sen Muad'Dib'sin,
Tüm insanların mehdisi,
Nefes verişin
Kasırga gibi.

–Muad'Dib Şarkıları

"Asla!" dedi Ganimet. "Düğün gecemizde öldürürüm onu." Ganimet onu ikna etmeye yönelik tatlı sözlere ters karşılık vermekte diretiyordu. Alia'yla danışmanları gecenin yarısı boyunca uğraşmışlardı; kraliyet odalarında huzursuzluk hâkimdi... sürekli yeni danışmanlar çağrılıyor, yiyecek ve içecek getirtiliyordu. Tapınak'ta ve yanındaki Kale'de, verilmeyen kararların sıkıntısı hissediliyordu.

Ganimet odasında, yeşil bir yüzer sandalyede sakin sakin oturmaktaydı; ten rengi duvarları siyeç kayalarına benzetilmiş, geniş bir odaydı burası. Ama tavan mavi ışıkların titreştiği imbar kristalinden yapılmıştı, karo zemin de siyahtı. Odada çok eşya yoktu: Küçük bir yazı masası, beş yüzer sandalye ve Fremen âdeti uyarınca bir duvar girintisine yerleştirilmiş dar bir portatif yatak. Ganimet sarı matem cüppesi giymişti.

Alia belki yüzüncü kez, "Hayatınla ilgili her konuda kendin karar verebilecek kadar özgür değilsin," dedi. *Bu küçük budala bunu er geç anlamalı! Farad'n ile nişanlanmayı kabul etmeli. Mutlaka etmeli! Sonra ölse de olur ama bir Fremen olarak önce nişanlanmayı kabul ettiğini açıkça söylemeli.*

"O kardeşimi öldürdü," dedi Ganimet; gece boyunca aynı

şeyi söylemişti. "Bunu herkes biliyor. Şimdi onunla nişanlanmayı kabul edersem, Fremenler adımı duyunca tükürür."

Alia, *Bu işi ona kabul ettirmek zorunda olmamın sebeplerinden biri de bu ya,* diye düşündü. "Farad'n değil annesi öldürdü," dedi. "Farad'n bu yüzden annesini sürgüne gönderdi. Daha ne yapmasını istiyorsun?"

"Onun kanını dökmek istiyorum," dedi Ganimet. "O bir Corrino."

Alia, "Öz annesini reddetti," diye üsteledi. "Hem sokaktaki Fremenlerin ne düşüneceğinin ne önemi var? Sonuçta biz ne dersek kabul edecekler. Gani, İmparatorluk'ta barışın sağlanması adına..."

"Hayır, kabul etmiyorum," dedi Ganimet. "Nişanlandığımızı ilan etmene izin vermiyorum."

Ganimet konuşurken odaya giren Irulan, Alia'ya ve yanında keyifsizce duran iki kadın danışmana merakla baktı. Alia'nın kollarını bıkkınlıkla kaldırıp Ganimet'in karşısında-

ki sandalyeye oturduğunu gördü.

"Onunla sen konuş Irulan," dedi Alia.

Irulan, Alia'nın yanına bir yüzer sandalye çekip oturdu.

"Sen bir Corrino'sun Irulan," dedi Ganimet. "Şansını fazla zorlama." Kalkıp yatağına gitti ve üstüne oturup bağdaş kurarak karşısındaki kadınlara öfkeyle baktı. Irulan'ın da tıpkı Alia gibi siyah aba giydiğini ve kukuletası geriye atıldığı için sarı saçının meydanda olduğunu gördü. Odayı aydınlatan yüzer korkürelerin sarı ışığında Irulan'ın saçı matem rengi görünüyordu.

Irulan önce Alia'ya baktı, sonra da kalkıp Ganimet'in karşısına geçti.

"Gani, sorunlarımızı çözeceğini bilsem Farad'n'ı kendi ellerimle öldürürdüm. Senin de kibarca belirttiğin gibi onunla aynı kandan olduğum halde... Ama Fremenlere olan bağlılığından daha önemli görevlerin var..."

"Boşuna uğraşma; kıymetli halam da aynı şeyleri söyle-

mişti," dedi Ganimet. "Kardeş kanı silinip unutulamaz. Değersiz bir Fremen özdeyişi değil bu."

Irulan dudaklarını sımsıkı bastırdı. "Farad'n babaanneni esir tutuyor," dedi sonra. "Duncan da elinde ve kabul etmezsek..."

Ganimet, Irulan'ın arkasındaki Alia'ya bakarak, "Bütün bunların nasıl gerçekleştiğine dair masallarınız beni tatmin etmiyor," dedi. "Duncan, bir keresinde babam düşmanlarımızın eline düşmesin diye canını feda etmişti. Belki de bu yeni gulâm halinin eski haliyle pek alakası..."

Alia sandalyesinde hışımla dönerek, "Duncan babaannenin canını korumakla görevlendirilmişti!" dedi. "Görevini yapmanın başka yolunu bulamamıştır eminim." *Duncan! Duncan!* diye düşündü. *Böyle yapmamalıydın.*

Alia'nın aklından geçenleri sesinden anlayan Ganimet, halasına baktı. "Yalan söylüyorsun, ey Cennet Rahmi. Babaannemle kapıştığınızı duydum. O ve kıymetli Duncan'ın hakkında bize söylemeye korktuğun şey nedir?"

"Sana her şeyi anlattım zaten," dedi Alia ama bu açık suçlama ve içerdiği ima karşısında bir an korkuya kapılmıştı. Bitkinlik yüzünden dikkatsizleştiğini fark etti. Ayağa kalkıp, "Bildiğim her şeyi sen de biliyorsun," dedi. Irulan'a döndü: "Sen devam et. Onu mutlaka ikna etmeli..."

Ganimet bir çocuğun ağzından çıkınca afallatıcı gelen okkalı bir Fremen küfürü savurdu. Odaya anında çöken sessizlikte, "Beni altı üstü bir çocuk olarak görüyorsun; beni istediğin şekilde eğitmek için önünde yıllar olduğunu düşünüyor ve eninde sonunda sana boyun eğeceğimi sanıyorsun," dedi. "Ama yanılıyorsun, ey Yüce Naip. İçimdekilerin ne kadar yaşlı olduğunu herkesten iyi bilirsin. Seni dinleyeceğime onları dinlerim."

Öfkeyle karşılık verecekken kendine hâkim olmayı başaran Alia, Ganimet'e dik dik baktı. *Hilkat Garibesi mi?* Bu çocuk kimdi? Alia bu kez farklı bir sebepten dolayı Ganimet'ten korkmaya başladı. Yoksa Ganimet de bir rahimde doğan ola-

rak içindeki hayatlarla anlaşma mı yapmıştı? "Hâlâ vaktin var; düşünürsen belki doğru yolu bulursun," dedi Alia.

"Evet, Farad'n'ın kanının bıçağıma fışkırmasını görmek için hâlâ vaktim var," dedi Ganimet. "Onunla baş başa kalırsam birimizden biri mutlaka ölür; buna emin olabilirsin."

Irulan sert bir sesle, "Kardeşini benim sevdiğimden daha çok sevdiğini mi sanıyorsun?" diye sordu. "Salaklık etme! Ben hem sana hem de ona annelik ettim. Ben..."

"Onu hiç tanımadın," dedi Ganimet. "Hepiniz, zaman zaman *sevgili halam* hariç hepiniz bizi ısrarla çocuk sandınız. Asıl salak sizsiniz! Ama Alia gerçeği biliyor! Baksana, nasıl da kaçıyor..."

Alia, "Kaçtığım filan yok," dese de Irulan ile Ganimet'e sırtını döndü ve bu tartışmayı duymaz gibi yapan iki amazona baktı. Ganimet'ten umudu kesmişlerdi besbelli. Hatta belki de ona hak veriyorlardı. Alia onları öfkeyle odadan kovdu. Emre uyarak odadan çıkan amazonların rahatladıkları yüzlerinden okunuyordu.

Ganimet, "Kaçıyorsun," diye diretti.

Alia dönüp portatif yatakta bağdaş kurmuş oturan Ganimet'e bakarak, "Bana uyan bir hayat tarzı seçtim," dedi. Ganimet de içindekilerle korkunç bir uzlaşmaya varmış olabilir miydi? Alia buna dair belirtiler görmeye çalıştı ama tek bir tane bile göremedi. O zaman, *Yoksa o bende gördü mü?* diye merak etti. *Ama nasıl görebilir ki?*

Ganimet, "Sen içindeki kalabalığın penceresi olmaktan korktun," diye suçladı. "Ama biz rahimde doğanlar biliriz. Onların penceresi olacaksın, bilinçli ya da bilinçsiz olarak. Onları reddedemezsin." *Evet, seni tanıyorum... Hilkat Garibesi,* diye düşündü. *Belki ileride senin yolundan gideceğim ama şu an sana karşı sadece acıma ve tiksinti duyabiliyorum.*

Odaya ansızın, neredeyse cismani olarak çöken sessizlik Bene Gesserit eğitimi almış Irulan'ın dikkatini çekti. Ganimet ile Alia'ya bakarak, "Neden sustunuz?" diye sordu.

"Aklıma önemli bir şey geldi de, onu düşünüyorum," dedi Alia.

Ganimet alayla, "İstediğin kadar düşün halacığım," dedi.

Alia yorgunluktan kaynaklanan öfkesini bastırarak, "Şimdilik bu kadarı yeter!" dedi. "Hadi, gidelim de biraz düşünsün. Belki aklı başına gelir."

Irulan ayağa kalkıp, "Zaten birazdan şafak sökecek," dedi. "Gani, biz gitmeden önce Farad'n'dan gelen son mesajı duymak ister misin? O..."

"İstemem," dedi Ganimet. "Bu arada, artık bana o gülünç, küçültücü isimle hitap etmeyi kesin. Gani'ymiş! Sanki çocukmuşum gibi..."

Irulan, "Neden demin Alia'yla sen birden sustunuz?" diyerek az önceki sorusunu tekrarladı ama bu kez gizlice Ses'i kullanmıştı.

Ganimet başını geriye atarak kahkahayı bastı. "Irulan! Üstümde Ses'i kullanmaya mı çalışıyorsun?"

"Ne?" Irulan şaşırmıştı.

"Sen ninene bile yumurta emmeyi öğretmeye kalkarsın," dedi Ganimet.

"Ne öğretmeye?"

"Ben bu deyimi hatırlıyorum, seninse haberin bile yok; bunu bir düşün bence," dedi Ganimet. "Siz Bene Gesseritlerin yeni ortaya çıktığınız zamanlarda kullanılan aşağılayıcı bir deyimdi. Bu aklını başına getirmeye yetmezse, soylu ebeveyninin sana Irulan adını verirken ne düşündüklerini kendine sor. Yoksa akıllarından Ruinal* mı geçmişti?"

Irulan aldığı Bene Gesserit eğitimine karşın kıpkırmızı kesildi. "Beni kızdırmaya çalışıyorsun Ganimet."

"Sen de üstümde Ses'i kullanmaya çalıştın. Benim üstümde! Ses'in bu amaçla ilk ne zaman kullanılmaya başlandığını bile hatırlıyorum ben. Ta *o zamanları* bile hatırlıyorum, Mahvedici Irulan. Şimdi çıkın dışarı, ikiniz de."

---

* Ruin (*İng.*) Mahvetmen, yıkıntı. –*çn*

Ama Alia'nın aklına gelen bir fikir, ona yorgunluğunu unutturmuştu. "Fikrini değiştirecek bir önerim olabilir Gani," dedi.

"Hâlâ Gani ha!" Ganimet kendini tutamayıp kıkırdadı, sonra da, "Şöyle düşün: Farad'n'ı öldürmek istesem, senin planlarını kabul etmem yeterli," dedi. "Bunu düşünmüşsündür sanırım. Fazla uysal davranan *Gani'den* korkmalısın. Görüyorsun ya, son derece samimi konuşuyorum."

"Ben de bunu umuyordum," dedi Alia. "Eğer sen..."

"Kardeş kanı silinip unutulamaz," dedi Ganimet. "Fremen dostlarımın gözünde hain durumuna düşemem. *Asla affetme, asla unutma.* Böyle deyip durmuyor muyuz? Seni uyarıyorum ve bunu herkese de söyleyeceğim: Beni Farad'n ile nişanlandıramazsın. Hem beni tanıyan kim bunu isteyeceğime inanır ki? Farad'n bile inanmaz. Nişanlanacağımızı duyan Fremenler kıs kıs gülüp, 'Bakın! Ganimet onu kandırıyor, tuzağa düşürecek,' der. Eğer sen..."

"Anlıyorum," diyen Alia, Irulan'ın yanına gitti. Onun afallayıp sustuğunu fark etmişti; Irulan'ın bu konuşmanın nereye bağlanacağını anladığı belliydi.

"Bu iş sayesinde Farad'n'ı tuzağa düşürebilirim," dedi Ganimet. "İstediğin buysa kabul ediyorum ama sağ kurtulabilir de. Bu sahte nişanı istemenin sebebi babaannem ile kıymetli Duncan'ını geri almaksa, tamam. Ama bu işin sorumlusu sensin. Onları bu şekilde kurtarabilirsin. Ama Farad'n benim. Onu öldüreceğim."

Alia tam konuşacakken Irulan hışımla ona döndü: "Alia! Sözümüzü çiğnersek..." Irulan bir an susunca Alia, Faufreluches Birliği'ndeki Büyük Hanedanların muhtemel gazabını, Atreideslerin sözünün değerinin kalmayacağını, dinsel inançların yitirileceğini ve İmparatorluk'taki irili ufaklı birçok çivinin yerinden çıkacağını düşünerek gülümsedi.

Irulan, "Bu tamamen aleyhimize olur," diye itiraz etti. "Paul'ün peygamberliğine inanan kalmaz. Bu... İmparatorluk..."

Alia sakin bir sesle, "Neyin doğru, neyin yanlış olduğuna karar verme hakkımızı sorgulamaya kim cüret edebilir?" diye sordu. "Neyin iyi, neyin kötü olduğuna biz karar veririz. Bir emrimle..."

Irulan, "Bunu yapamazsın!" diye itiraz etti. "Paul'ün anısına..."

"Paul'ün anısı Rahipler Birliği ile devletin kullandığı araçlardan biri, o kadar," dedi Ganimet. "Salak salak konuşma Irulan." Belindeki billurbıçağa dokunup Alia'ya baktı. "Muad'Dib'in imparatorluğundaki kutsal her şeyin naibi olan zeki halamı yanlış değerlendirmişim. Seni gerçekten yanlış değerlendirmişim. İstersen Farad'n'ı kandırarak sarayımıza davet edebilirsin."

Irulan yalvarırcasına, "Bu çok tehlikeli," dedi.

Alia, Irulan'a aldırmadan, "Yani onunla nişanlanmayı kabul ediyor musun Ganimet?" diye sordu.

"Evet ama şartlarımı kabul edersen," dedi Ganimet; eli hâlâ billurbıçağındaydı.

Irulan ellerini ovuşturarak, "Ben bu işte yokum," dedi. "İki hanedanı birbirine yakınlaştıracağına inandığımdan bu nişanı desteklemeye hazırdım..."

"Alia'yla ben iki hanedanın arasını iyice açacağız; böylece sana da meşgale çıkmış olur... bizi uzlaştırmakla uğraşırsın," dedi Ganimet. "Farad'n'ı hemen getirin, gelirse tabii. Belki de gelir. Benim gibi küçücük bir çocuğun nesinden korkacak ki? Resmi nişan törenini planlamak için gelmesi gerektiğini söyleriz. Sonra da onunla baş başa kalabilmem için fırsat yaratırız... bir iki dakika yeter..."

Irulan ürperdi; Ganimet'in tam bir Fremen olduğunu artık anlamıştı ve Fremen çocuklarının da yetişkinler kadar kana susamış katiller olduğunu biliyordu. Zaten Fremen çocuklarına savaş meydanındaki yaralıları öldürmek gibi işler yaptırılırdı, kadınlar da cesetleri toplayıp ölü-damıtıcılarına taşırdı. Ganimet'in bir Fremen çocuğunun sesiyle ve kadim

bir kan davasını sürdüren birinin hıncıyla konuşması Irulan'ı dehşete düşürmüştü.

"Tamam," dedi Alia; için için bayram ettiğini belli etmemekte zorlanıyordu. "Resmi nişan hazırlıklarına başlarız. Büyük Hanedanlara uygun şekilde davetiye göndeririz. Böylece Farad'n hiç şüphelenmeden..."

"Şüphelenecek ama illa ki gelecek," dedi Ganimet. "Muhafızlarını da getirecektir. Ama onu benden korumak akıllarına gelmez herhalde?"

Irulan itiraz etti: "Paul'ün yapmaya çalıştığı her şey adına, bari en azından Farad'n'ın ölümüne kaza süsü verelim veya dışarıdan gelen birine..."

"Kanlı bıçağımı Fremen kardeşlerime göstermekten haz duyacağım," dedi Ganimet.

"Alia, sana yalvarıyorum," dedi Irulan. "Bu delilikten vazgeç. İstersen Farad'n'a karşı *kanlı* ilan et veya..."

"Ona karşı kan davası başlattığımızı resmen ilan etmemi-

ze gerek yok," dedi Ganimet. "Ne hissettiğimizi bütün İmparatorluk zaten biliyor." Cüppesinin yenini gösterdi. "Bak, sarı matem cüppesi giyiyoruz. Bunu çıkarıp siyah Fremen nişan cüppesi giyince hislerimin değişeceğine kim inanır?"

"Dua et de Farad'n inansın, şahitlik etmeleri için nişana çağıracağımız Büyük Hanedan delegeleri de..." dedi Alia.

"O delegelerin hepsi size düşman olacak," dedi Irulan. "Bunu biliyorsunuz!"

"Çok haklısın," dedi Ganimet. "Alia, delegeleri seçerken dikkat et. Öldürmekten çekinmeyeceğimiz kişiler olsunlar."

Umutsuzlukla kollarını kaldıran Irulan dönüp koşarak odadan çıktı.

"Adamlarına söyle, onu yakından gözetlesinler; yeğenini uyarmaya kalkışabilir," dedi Ganimet.

"Nasıl kumpas kurulacağını öğretmeye kalkma bana," dedi Alia. Dönüp Irulan'ın peşinden ama daha yavaş adımlarla gitti. Dışarıda bekleyen muhafızları ve maiyeti hemen

ardına düştüler; çölde yükselen bir solucanın ardında bıraktığı boşluğa dolan kum taneleri gibiydiler.

Kapı kapanırken Ganimet başını kederle iki yana sallayarak, *Tam zavallı Leto'yla düşündüğümüz gibiymiş,* diye düşündü. *Yeryüzü tanrıları adına! Keşke o kaplan onu değil de beni öldürseydi.*

Atreides ikizlerine söz geçirmeye çalışan çok kişi oldu ve Leto'nun öldüğünün ilan edilmesinden sonra bu kişilerin kurduğu komplo ve karşı komploların sayısı iyice arttı. Hepsinin de kendi emelleri vardı: Rahibeler Birliği yetişkin bir Hilkat Garibesi olan Alia'dan korkuyor ama Atreides genlerini istiyordu. Rahipler Birliği'nin Evkaf ve Hac hiyerarşisi Muad'Dib'in veliahtını kontrol altına alarak güçlenmeyi hedefliyordu. CHOAM, Dune'un zenginliğine kapı aralamak istiyordu. Farad'n ile Sardaukarları, Corrino Hanedanı'nı eski görkemli günlerine döndürme arzusundaydılar. Uzay Loncası, Arrakis=melanj denkleminden ürküyordu, çünkü baharat olmadan uzayda yolculuk edemezlerdi. Jessica ise geçmişte Bene Gesseritlere ettiği itaatsizliği telafi etmek istiyordu. Ama ikizlere planlarının ne olduğunu sormak, iş işten geçene dek pek kimsenin aklına gelmedi.

–Kreos Kitabı

Leto akşam yemeğinden biraz sonra odasının kemerli kapısının önünden bir adamın geçtiğini görünce, aklı o adamda kaldı. Kapı açık bırakıldığı için dışarıda olanları görebilmişti... kapaklı büyük baharat sepetleri taşıyan ve kıyafetlerinden dışdünyalı, yani kaçakçı oldukları anlaşılan üç kadın geçmişti. Ama o adama dikkat etmesinin sebebi Stilgar gibi ama gençliğinde olduğu gibi yürüyor olmasıydı.

Leto'nun aklına tuhaf düşünceler geliyordu. Zaman zihnini yıldızlarla dolu bir küre gibi doldurmaktaydı. Sonsuz uzay-zamanlar görüyordu ama bedeninin hangi anda olduğunu bulabilmek için önce kendi geleceğine gitmeliydi. İçindeki sayısız anı-hayat dalga dalga gelip gidiyordu ama artık tamamen onun hükmüne girmişlerdi. Sahile vuran dalgalar

gibiydiler ama fazla yükselirlerse Leto'nun emriyle geride yalnızca soylu Harum'u bırakarak geri çekilirlerdi.

Leto zaman zaman o anı-hayatları dinliyordu. Bazen içlerinden biri, sahnenin kenarından başını uzatan suflör misali, ona nasıl davranacağına dair ipuçları veriyordu. Zihninde yaptığı bu yürüyüşlerden birinde babası gelmiş ve, "Sen hemen büyümek isteyen bir çocuksun. Büyüdüğün zaman da çocukluğunu arayacaksın ama boşuna," demişti.

Bu arada Leto pirelerle bitlerin ısırdığını hissediyordu; burası eski ve bakımsız bir siyeçti besbelli. Ona yoğun baharatlı yemekler getiren görevlilerden hiçbiri o yaratıklara aldırmamıştı. Bu insanlar ya pirelerle bitlerden korunmanın yolunu bulmuş ya da çok uzun süredir onlarla yaşadıkları için umursamaz olmuştu.

Gurney'nin etrafında toplanmış bu insanlar kimdi? Buraya nasıl gelmişlerdi? Burası Jacurutu muydu? İçindeki anı-hayat kalabalığından aldığı yanıtlar Leto'nun hoşuna gitmiyordu. Bunlar çirkin insanlardı, en çirkinleri de Gurney'ydi. Ama burada, çirkin yüzeyin hemen altında, harekete geçmeyi bekleyen kusursuzluk akıntısı vardı.

Leto artık baharat bağımlısı olduğunu ve her öğün ağır dozda verilen melanjın onu tutsak kıldığını içten içe biliyordu. Çocuk bedeni bu duruma isyan etmek isterken, kişiliği binlerce asırlık anıların hücumu yüzünden çılgına dönüyordu.

Zihni çıktığı gezintiden dönünce bir şeyi merak etti: Bedenini gerçekten geride bırakmış mıydı? Baharat algılarını karıştırıyordu. Kendi kısıtlılıklarının baskısını giderek daha fazla fark ediyordu; *beled* boyunca uzanan kumulların bir kayalığın eteklerine azar azar yığılarak yükselmesi gibiydi bu. Günün birinde, kayalığın tepesinden diğer tarafına birkaç kum tanesi düşecekti; sonra daha fazla, daha fazla ve nihayet... gökyüzünün altında sadece kumlar uzanacaktı.

Ama kayalık orada, yeraltında var olmayı sürdürecekti.

Leto, *Hâlâ transtayım,* diye düşündü.

Yakında yaşamla ölümün birbirinden ayrıldığı bir kavşağa varacağını biliyordu. Kendisini yakalayan adamlar onu tekrar tekrar baharata esir ediyordu, çünkü transtan çıkınca verdiği yanıtlardan bir türlü tatmin olmuyorlardı. Hain Namri her seferinde bıçağıyla yanında bekliyordu. Leto sayısız geçmişi ve geleceği biliyordu ama Namri'nin... ya da Gurney Halleck'in ne duymak istediğini henüz tam olarak anlayabilmiş değildi. Kehanet hayallerinin dışında bir şey istiyorlardı. Yaşamla ölümün ayrıldığı kavşak Leto'ya ilginç geliyordu. Biliyordu ki hayatında birtakım içsel anlamlar olmalıydı; onların sayesinde bu kehanet hayalleri dünyasından çıkabilirdi. Bu zorunluluğu düşünürken, gerçek varlığının içsel farkındalığı olduğunu fark etti; asıl trans dışsal varoluşuydu. Bu onu dehşete düşürdü. O pireli, Namri'li ve Gurney Halleck'li siyeçe geri dönmek istemiyordu.

Ben bir korkağım, diye düşündü.

Ama bir korkak bile, evet bir korkak bile sadece bir jest ya-
362 parak cesurca ölebilirdi. Onu tekrar bütünlüğe kavuşturacak jest neredeydi? Bu transtan ve kehanet hayalinden uyanıp Gurney'nin dayattığı evrene geçmek için ne yapmalıydı? O dönüş noktasını bulamazsa, kehanet hayallerinde amaçsızca gezinmeyi bırakmazsa kendi seçtiği bir hapishanede ölebileceğini biliyordu. Onu esir tutanlarla artık en azından bu konuda hemfikirdi. Bir yerlerde bilgelik, içsel denge bulmalıydı; böylece evrene baktığında kendi yansımasını huzurlu bir güç olarak görebilirdi. Ancak o zaman Altın Yol'unu arayabilir ve kendisine ait olmayan tenle birlikte yaşamayı başarabilirdi.

Siyeçte biri baliset çalıyordu. Leto bedeninin o müziği muhtemelen şimdiki zamanda duyduğunu düşündü. Sırtının altındaki portatif yatağı hissetti. Müzik sesi duyuyordu. Baliseti Gurney çalıyordu. Enstrümanların en zorunu ondan başkası böylesine ustaca çalamazdı. Gurney'nin çaldığı eski bir Fremen türküsüydü; bunlara *hadis* denirdi, çünkü sözle-

ri ve söyleniş tarzlarıyla Arrakis'te sağ kalmayı başarmanın yollarını anlatırlardı. Şarkı bir siyeç halkının uğraşlarından bahsediyordu.

Leto müziğin kendi içinden, kadim ve muhteşem bir mağaradan geçtiğini hissetti. Yakacak elde etmek için baharat tortusu çiğneyen, baharat mayalayan, baharattan kumaş dokuyan kadınlar gördü. Siyeçte her yerde melanj vardı.

Leto bazı anlarda müzik sesi ile o mağaradaki insanların görüntüsünü birbirinden ayırt edemez oluyordu. Baliset tellerinin iniltileri ve şaklamaları bir mekanik dokuma tezgâhının sesleriyle aynıydı. Ama Leto'nun içsel gözleri insan saçından ve mutasyon geçirmiş farelerin uzun tüylerinden yapılma kumaşlar, çöl pamuğundan iplikler ve kuş derisinden şeritler görüyordu. Bir siyeç okulu gördü. Dune'un eko-dili zihninde müziğin kanatlarıyla uçuyordu. Güneş enerjisiyle çalışan mutfağı, damıtıcı-giysi imalatı ve bakımının yapıldığı uzun odayı gördü. Kumların içine soktukları sopaları getirip inceleyerek hava tahmini yapan insanlar gördü.

Bu yolculuk sırasında bir ara biri ona yemek getirdi ve güçlü koluyla Leto'nun başına destek vererek, kaşıkla yedirdi. Leto bunun gerçek zamanda olduğunu bilse de, içindeki muhteşem hareket oyunu sürüyordu.

Yoğun baharatlı yemeğini bitirir bitirmez, bir kum fırtınasının hızla yükseldiğini gördü. Uçuşan kumların arasında hareket eden görüntüler birleşerek bir gece kelebeğinin gözlerinin sarı yansımalarına dönüşürken, Leto kendi hayatının sürünen bir böceğin ardında bıraktığı sümüksü ize indirgendiğini hissetti.

Panoplia Prophetica'daki şu sözü hatırladı: "Evrenin tamamında hiçbir şeyin sabit, dengeli ya da kalıcı olmadığı... hiçbir şeyin aynı halde kalmadığı, her gün ve bazen her saat değişim olduğu söylenir."

Leto, *Şu eski Missionaria Protectiva ekibi işlerini gerçekten iyi biliyordu,* diye düşündü. *Korkunç Gayeleri biliyorlardı. Ulus-*

ları ve dinleri kullanmayı biliyorlardı. Babam bile en sonunda onlardan kurtulamadı.

Aradığı ipucu buydu işte. Leto onu inceledi. Bedenine yeniden güç dolduğunu hissetti. Çok varlıklı benliğinin tamamıyla dönüp evrene baktı. Doğrulup oturduğunda, loş hücrede tek başına olduğunu gördü; sadece dışarıdaki koridordan, asırlar önce bir adamın Leto'nun aklını alarak geçip gittiği yerden ışık geliyordu.

Leto geleneksel Fremen tabiriyle, "Talihimiz bol olsun!" diye seslendi.

Kemerli kapı girişinde Gurney Halleck belirdi; ışık arkadan vurduğundan yüzü karanlıktı.

"Işık getir," dedi Leto.

"Daha fazla sınanmak mı istiyorsun?"

Leto güldü. "Hayır. Şimdi ben seni sınayacağım."

"Görürüz bakalım." Halleck dönüp gitti ve bir dakika sonra sol kolunun altında parlak mavi bir korküreyle geri geldi. Hücreye saldığı korküre tepelerinde salınmaya başladı.

Leto, "Namri nerede?" diye sordu.

"Hemen dışarıda; onu çağırmamı bekliyor."

"Ahh, Sonsuzluğun Yaşlı Babası hep sabırla bekler," dedi Leto. Tuhaf bir şekilde rahatlamıştı ve bir keşfin eşiğinde olduğunu hissediyordu.

Halleck, "Namri'den neden Şeyh Hulud'un adıyla bahsediyorsun?" diye sordu.

"Çünkü bıçağı bir solucan dişi," dedi Leto. "Bu yüzden de o Sonsuzluğun Yaşlı Babası".

Halleck kasvetle sırıttı ama bir şey demedi.

"Hâlâ hakkımda bir yargıya varmayı bekliyorsun," dedi Leto. "İtiraf etmeliyim ki yargıda bulunmadan bilgi alışverişi yapılamaz. Yine de evrenin çok net olmasını bekleyemezsin."

Halleck'in arkasından bir hışırtı gelince Leto, Namri'nin geldiğini anladı. Namri, Halleck'in yarım adım solunda durdu.

"Ahhh, lanetlinin sol eli," dedi Leto.

Namri, "Sonsuz ve Mutlak ile dalga geçmek akıllıca değildir," diye homurdandı. Yan gözle Halleck'e baktı.

Leto, "Mutlak hakkında ne bilirsin ki Namri... sen Tanrı mısın?" diye sordu. Ama gözünü Halleck'ten ayırmamıştı. Hüküm verecek olan Halleck idi.

İki adam konuşmadan ona baktılar.

"Her yargı hatanın kıyısında sendeler," dedi Leto. "Mutlak bilgiye sahip olduğunu savunmak canavarlıktır. Bilgi belirsizliğin sınırında yaşanan sonsuz bir maceradır."

Halleck sert bir sesle, "Neden laf ebeliği yapıyorsun?" diye sordu.

"Bırak konuşsun," dedi Namri.

"Bu Namri'nin başlattığı bir oyun," diyen Leto, yaşlı Fremen'in başıyla onayladığını gördü. Namri'nin bilmece oyununu tanıdığı belliydi. "Duyularımızın her zaman en az iki katmanı vardır," dedi Leto.

"Önemsiz bilgiler ve mesajlar," dedi Namri.

"Mükemmel!" dedi Leto. "Sen bana önemsiz bilgiler verdin, ben de sana mesaj veriyorum. Görüyorum, duyuyorum, koku alıyorum, dokunuyorum; ısı ve tat değişimlerini hissediyorum. Zamanın geçişini hissediyorum. Hisler duyuyorum. Ahhhhh! Mutluyum. Görüyorsun ya Gurney? Namri? İnsan hayatı gizemli değildir. Çözülecek bir problem değil, deneyimlenecek bir gerçekliktir."

"Sabrımızı taşırma çocuk," dedi Namri. "Burada ölmek mi istiyorsun?"

Ama Halleck onu eliyle durdurdu.

"Birincisi ben çocuk değilim," dedi Leto. Elini sağ kulağına götürüp ilk işareti verdi. "Hem beni öldüremezsin; bana su borcun var."

Namri billurbıçağının yarısını kınından çekti. "Sana borcum filan yok!"

"Ama Tanrı, Arrakis'i imanlıları eğitmek için yarattı," dedi

Leto. "Sana imanımı göstermekle kalmayıp, kendi varlığını fark etmeni de sağladım. Çekişmesiz yaşam olmaz. Senin dünyanın diğer herkesinkinden farklı olduğunu –benim sayemde!– *öğrendin*, böylece de yaşadığının farkına vardın."

"Benimle saygısızlık oyunu oynamak tehlikelidir," dedi Namri. Billurbıçağını hâlâ kınına sokmamıştı.

"Saygısızlık dinin en gerekli unsurlarındandır," dedi Leto. "Felsefede de çok önemlidir. Bizler artık evrenimizi ancak saygısızlık sayesinde sınayabiliriz."

Halleck, "Evreni anladığını mı sanıyorsun yani?" diye sordu; Namri'den biraz uzaklaştı.

"Eveeet," dedi Namri; sesinde ölüm vardı.

"Evreni ancak rüzgâr anlar," dedi Leto. "Beyni mantık yönetmez. Yaratılış keşfetmektir. Tanrı bizi Boşluk'ta keşfetti, çünkü O'nun zaten bildiği bir arkaplanın önünde hareket ediyorduk. Duvar boştu. Sonra hareket başladı."

Halleck, "Ölümle saklambaç oynuyorsun," diye uyardı.

"Ama ikiniz de dostumsunuz," dedi Leto. Yüzünü Namri'ye çevirdi. "Birini Siyeçin Dostu olarak kabul etmek istediğinizde, adak olarak birer şahin ve kartal öldürmez misiniz? O da karşılığında size, 'Tanrı herkese ölürken böyle şahinler, kartallar ve dostlar göndersin' demez mi?"

Namri elini bıçağından çekti. Bıçak kınına geri kaydı. Namri gözlerini fal taşı gibi açmış, Leto'ya bakıyordu. Her siyeçin özel dostluk töreni gizli tutulurdu, oysa Leto ayinin bir kısmından bahsetmişti.

Halleck, "Burada mı ölmek istiyorsun?" diye sordu.

Leto o çirkin yüzde beliren umut ve şüpheyi izleyerek, "Benden ne duymaya ihtiyacın olduğunu biliyorum Gurney," dedi. Kendi göğsüne dokundu. "Bu çocuk asla çocuk olmadı. Babam içimde yaşıyor ama o ben değil. Onu severdin; büyük işler başarmış, cesur bir insandı. Niyeti savaş döngüsüne son vermekti; ama sonsuzluğun hayat tarafından ifade edilen hareketinden, yani Rajiya'dan habersizdi! Namri biliyor.

Sonsuzluğun bu hareketini her ölümlü görebilir. Gelecekteki olasılıkları azaltan yollardan sakının. Böyle yollar sizi sonsuzluktan uzaklaştırıp ölümcül tuzaklara düşürür."

Halleck, "Senden neyi duymaya ihtiyacım varmış?" diye sordu.

"Laf ebeliği yapıyor işte," dedi Namri ama tereddüte düştüğü sesinden belliydi.

"Babama karşı Namri'nin safındayım," dedi Leto. "İçimdeki babam da kendisi hakkında oluşturulan imaja karşı bizim safımızda."

Halleck, "Neden?" diye sordu.

"Çünkü ben insanlığa *amor fatiyi**, mutlak öz inceleme eylemini getiriyorum. Bu evrende insanlığı aşağılayan her şeyin karşısında durmayı seçiyorum. Gurney! Gurney! Sen çölde doğup büyümedin. Bedenin bahsettiğim gerçekten habersiz. Oysa Namri biliyor. Açık arazide herhangi bir yön diğerleri kadar iyidir."

Halleck, "Duymam gereken şeyi hâlâ duymuş değilim," diye homurdandı.

"Barışa karşı savaşı savunuyor," dedi Namri.

"Hayır," dedi Leto. "Babam da savaş aleyhtarı değildi. Ama bakın onu neye dönüştürdüler. Bu İmparatorluk'ta barışın tek bir anlamı var. O da tek bir hayat tarzının korunması. Halinizden memnun olmanız emrediliyor. Tüm gezegenlerde hayat tıpkı İmparatorluk Hükümeti'ndeki gibi tek tip olmalı. Rahiplerin yaptığı araştırmaların temel hedefi insanlar için doğru davranış tarzları bulmak. Bunu da Muad'Dib'in sözlerinde arıyorlar! Söylesene Namri, sen halinden memnun musun?"

"Hayır." Namri hemen, soğuk bir sesle söylemişti bunu.

"Peki kâfir misin?"

"Tabii ki hayır!"

"Ama halinden memnun değilsin. Gördün mü Gurney?

---

* Kader sevgisi. –*çn*

Namri bize kanıtladı işte. Her sorunun, her problemin tek bir doğru yanıtı olmayabilir. İnsan açık fikirli olmalı. Bir dikilitaş dengesizdir. Peki neden benden tek bir doğru yanıt bekliyorsun? Vereceğin korkunç hükmün ölçüsü bu mu olacak?"

Halleck, "Seni öldürmeye mi zorlayacaksın beni?" diye sordu; sesi acılıydı.

"Hayır, sana acıyacağım," dedi Leto. "Babaanneme haber gönder; onunla işbirliği yapacağım. Rahibeler Birliği benimle işbirliği yapmaktan pişman olabilir ama ben bir Atreides olarak söz veriyorum."

"Bunu bir Gerçeğisöyleten sınamalı," dedi Namri. "Bu Atreidesler..."

"Babaannesini görecek ve söylenmesi gerekenleri söyleme fırsatı bulacak," dedi Halleck. Başıyla koridoru gösterdi.

Namri çıkmadan önce durup Leto'ya baktı. "Umarım onu sağ bırakmakla doğru bir iş yapıyoruz."

"Gidin dostlarım," dedi Leto. "Gidin ve düşünün."

İki adam çıkarken kendini sırtüstü yatağa atan Leto, portatif yatağın soğukluğunu omurgasında hissetti. Hareketin etkisiyle fırıl fırıl dönen başı, baharatla ağırlaşmış bilincinin sınırını aştı. O an tüm gezegeni gördü... her köyü, her kasabayı, her şehri, bütün o çölleri ve ekili alanları. Gözünün önünden geçen her şeklin kendi içindeki ve dışındaki birtakım öğelerle yakın ilişkisi vardı. İmparatorluk toplumunun yapılarının, gezegenlerinin ve sakinlerinin fiziksel yapılarında yansıdığını gördü. İçinde dev bir pencere açılıyordu sanki; oradan baktığında toplumun görünmez kısımlarını görebiliyordu. Leto bunu görünce, her sistemin böyle bir penceresi olduğunu anladı. Kendisinin ve evreninin sistemi için bile geçerliydi bu. Pencerelerden içeri bakmaya başladı... kozmik bir röntgenci olmuştu.

Babaannesinin ve Rahibeler Birliği'nin aradığı işte buydu! Bunu biliyordu. Farkındalığı yeni ve daha yüksek bir boyuta

geçmişti. Geçmişin hücrelerinde, anılarında, varsayımlarının temelini oluşturan arketiplerde, etrafını kuşatmış efsanelerde, bildiği dillerde ve bunların tarih öncesi kökenlerinde taşındığını hissediyordu. İnsan yönüyle insan olmayan yönünün geçmişlerindeki tüm şekiller, şimdi hükmünde olan tüm hayatlar nihayet içinde birleşmişti. Nükleotidlerin gelgitine kapıldığını hissediyordu. Arkaplanda sonsuzluk uzanırken görünürde aynı anda doğup ölen bir tekhücreli yaratıktı o; ama hem sonsuz hem de tekhücreliydi... moleküler anılardan oluşan bir yaratıktı.

Biz insanlar bir tür koloni organizmayız! diye düşündü.

İşbirliği yapmasını istiyorlardı. İşbirliği sözü vermekle Namri'nin bıçağından bir kez daha kurtulmuştu. İşbirliği yapmasını, şifa vermesini istiyorlardı.

Ama onlara bekledikleri gibi bir toplumsal düzen getirmeyeceğim! diye düşündü.

Çarpık bir şekilde gülümsedi. Babası gibi farkında olmadan kötülük yapacak biri değildi; şimdi bir uçta despotluk, diğer uçta kölelik vardı... ama bu evrenin sakinleri "eski güzel günleri" aramaya başlayabilirdi.

Birden içindeki babası çekinerek konuştu; kendini dinletecek gücü olmadığından, konuşmak için izin istiyordu.

Leto, "Hayır," diye karşılık verdi. "Onlara zihinlerini meşgul edecek karmaşık meseleler vereceğiz. Tehlikeden kaçmanın çeşitli yolları vardır. Beni binlerce yıl boyunca deneyimlemeden, tehlikeli olduğumu nereden bilecekler? Evet, içimdeki baba, onlara soru işaretleri vereceğiz."

Sizler ne suçlusunuz ne de masum. Bütün bunlar geçmişte kaldı. Suçluluk duygusu ölüler için işkencedir ama ben Demir Çekiç değilim. Siz ölüler kalabalığı zamanında birtakım şeyler yapmış insanlarsınız, o kadar; yaptığınız şeylerin anısı yolumu aydınlatıyor.

–II. Leto'dan İçindeki Anı-Hayatlara
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Farad'n, "Kendi kendilerine değişiyorlar!" dedi; sesi neredeyse fısıltı halinde çıkmıştı.

Leydi Jessica'nın yatağının yanında, hemen arkasında iki muhafızla duruyordu. Leydi Jessica yatağında doğrulmuştu. Üstünde ışıl ışıl parıldayan beyaz bir para-ipek gecelik vardı, bakır rengi saçı da geceliğine uyan bir şeritle bağlanmıştı. Farad'n birkaç saniye önce Jessica'nın yatak odasına dalmıştı. Gri, elastik, tek parça bir giysi giymişti; yüzü heyecandan ve saray koridorlarında koşmaktan ter içindeydi.

Jessica, "Saat kaç?" diye sordu.

"Saat mi?" Farad'n şaşırmış gibiydi.

Muhafızlardan biri, "Gecenin üçü Leydim," dedi. Korkuyla Farad'n'a baktı. Genç prens, sarayın gece ışıklarıyla aydınlatılan koridorlarından koşarak gelirken, şaşkın muhafızlara kendisini takip etmelerini söylemişti.

Farad'n, "Ama değişiyorlar," dedi. Önce sol, sonra da sağ elini uzattı. "Ellerimin küçülüp tombul yumruklara dönüştüğünü görünce hatırladım! Bebekken ellerim aynen öyleydi. Bebekliğimi hatırladım ama bu... çok net bir anıydı. Eski anılarımı hatırlamaya başladım!"

"Çok güzel," dedi Jessica. Farad'n'ın heyecanı ona da geçmişti. "Ellerin yaşlanınca ne oldu peki?"

Farad'n, "Zihnim... yavaşladı," dedi. "Sırtımda bir ağrı hissettim. Tam şurada." Sol böbreğinin üstüne dokundu.

"Çok önemli bir ders öğrendin," dedi Jessica. "Ne, biliyor musun?"

Farad'n ellerini indirip Jessica'ya baktı. Sonra, "Zihnim yaşadığım gerçekliği kontrol ediyor," dedi. Gözleri parlıyordu; daha yüksek sesle tekrarladı: "Zihnim yaşadığım gerçekliği kontrol ediyor!"

"*Prana-bindu* dengesini kazanmanın başlangıcıdır bu," dedi Jessica. "Ama sadece başlangıcıdır."

Farad'n, "Şimdi ne yapacağım?" diye sordu.

Az önce saati söyleyen muhafız, "Leydim," diyerek, tekrar araya girmeye cesaret etti. "Vakit epey geç," dedi.

Jessica, *Bu saatte nöbetçi kıtlığı mı çekiyorlar?* diye merak etti. "Siz çıkın," dedi. "Bizim işimiz var."

"Ama Leydim," dedi muhafız; korkulu bakışları Jessica'yla Farad'n arasında mekik dokudu.

Jessica, "Onu baştan çıkaracağımı mı düşünüyorsun?" diye sordu.

Muhafız kaskatı kesildi.

Farad'n kahkahayı bastı. Elini sallayarak, muhafızlara gitmelerini işaret etti. "Onu duydunuz. Çıkın."

Muhafizlar birbirleriyle bakıştı ama sonra emre uydular.

Farad'n yatağın kenarına oturdu. "Şimdi ne yapacağım?" diye sordu. Başını iki yana salladı. "Sana inanmak istiyordum ama bir türlü inanamıyordum. Sonra... sanki zihnim eridi. Yorulmuştum. Zihnim seninle savaşmaktan vazgeçti. Sonra birdenbire oluverdi. Bir anda!" Parmağını şıklattı.

"Zihnin aslında benimle savaşmıyordu," dedi Jessica.

Farad'n, "Tabii ki hayır," diye itiraf etti. "Aslında kendimle ve öğrendiğim bütün saçmalıklarla savaşıyordum. Şimdi ne yapacağım?"

Jessica gülümsedi. "İtiraf etmeliyim ki bu kadar çabuk ilerleme kaydetmeni beklemiyordum. Daha sadece sekiz gün oldu ve..."

Farad'n sırıtarak, "Sabırlıydım," dedi.

"Sabretmeyi de öğrenmeye başladın," dedi Jessica.

"Başladın derken?"

"Henüz bu öğrenme sürecinin kıyısında yeni yeni yürümeye başlıyorsun," dedi Jessica. "Şimdi tam bir bebeksin. Daha önce... sadece bir potansiyeldin, henüz doğmamıştın bile."

Farad'n'ın yüzü asıldı.

"Hemen böyle karamsarlaşma," dedi Jessica. "Başardın. Önemli olan bu. Yeniden doğmayı başarabilmiş kaç kişi var ki?"

Farad'n ısrarla, "Şimdi ne yapacağım?" diye sordu.

"Öğrendiğin bu şeyin pratiğini yapacaksın," dedi Jessica. "Bunu istediğin zaman kolayca yapabilir hale gelmeni istiyorum. Zamanla farkındalığında yeni bir boyut açıldığını hissedeceksin. Böylece artık her türlü gerçekliği sınayabileceksin, isteklerin ne olursa olsun."

"Yani artık sadece pratik mi..."

"Hayır. Artık kas eğitimine de başlayabilirsin. Söylesene, sol ayağının serçe parmağını diğer kaslarından hiçbirini kımıldatmadan oynatabilir misin?"

"Şey..." Jessica bunu deneyen Farad'n'ın yüzünün ciddileşmesini seyretti. Farad'n başını eğip ayağına bakmaya başladı. Alnı ter içinde kalmıştı. Uzun uzun nefes verdi. "Yapamıyorum."

"Yapabilirsin," dedi Jessica. "Yapmayı öğreneceksin. Vücudundaki her kası tanıyacaksın. Tüm kaslarını tıpkı ellerini tanıdığın gibi tanıyacaksın."

Farad'n bunun muhteşem olacağını düşünerek yutkundu. "Bana ne yapıyorsun?" diye sordu. "Benimle ilgili planın nedir?"

"Seni evrenimize salmak istiyorum," dedi Jessica. "En çok istediğin şeye dönüşeceksin."

Farad'n bunu bir an düşündü. "En çok istediğim şeye mi?" diye sordu.

"Evet."

"Bu imkânsız!"

"Arzularını da içinde bulunduğun gerçeklik gibi kontrol etmeyi öğrenmediğin sürece imkânsız, evet," dedi Jessica. *Hadi bakalım!* diye düşündü. *Analizcileri bunu incelesin. Farad'n'a ihtiyatlı olmasını tavsiye etseler de, beni onaylayacaklar ama Farad'n aslında ne yaptığımı onlardan biraz daha iyi anlayacak.*

Farad'n kendi kanısını kanıtlarcasına, "Bir insana en büyük arzusunun ne olduğunu anlayacağını söylemekle, o arzuyu gerçekleştirmek çok farklı şeylerdir," dedi.

"Sandığımdan da fazla ilerlemişsin," dedi Jessica. "Çok güzel. Sana söz veriyorum: Bu öğrenim programını tamamlarsan, sonunda kendinin sahibi olacaksın. Her ne yaparsan yap sadece istediğin için yapacaksın."

Bir Gerçeğisöyleten bile bu sözümden kötü bir anlam çıkaramaz, diye düşündü.

Farad'n ayağa kalktı; ama yüzünde dostça, samimi bir ifade vardı. "Sana inanıyorum, biliyorsun. Sebebini bilmesem de inanıyorum. Düşündüğüm diğer şeyler hakkındaysa sana tek kelime etmeyeceğim."

Jessica, Farad'n'ın dönüp yatak odasından çıkmasını seyretti. Korküreleri söndürüp yatağına sırtüstü uzandı. Farad'n gerçekten derin biriydi. Jessica'nın niyetini anlamaya başladığını ama onun kumpasına gönüllü olarak katıldığını ima etmişti.

Jessica, *Hele kendi hislerini tanımaya başlasın bakalım,* diye düşündü. Sonra uyumaya hazırlandı. Yarın karşılaşacağı tüm saray personelinin kendisine sözde masumane sorular sorup duracağını biliyordu.

İnsanlığın ilerleyişi periyodik olarak hızlanır, dolayısıyla da sağların tazelenebilir diriliğiyle yozlaşmanın cazip çürütüşü arasında yarış vardır. Bu periyodik yarışta her duraksama lükstür. İnsan ancak o zamanlarda izin verilen, mümkün olan her şeyi düşünebilir.

–Muad'Dib Apokrifi

Leto, *Kumun dokunuşu önemli,* diye düşündü.

Aydınlık göğün altında otururken, altındaki iri taneli kumu hissediyordu. Ona yine zorla yüksek dozda melanj yedirmişlerdi; zihni girdap gibi dönüyordu. Girdabın dibinde yanıtlanmamış bir soru vardı: *Neden söylememde ısrar ediyorlar?* Gurney kesinlikle keçi gibi inatçıydı. Emirlerini de Leydi Jessica'sından almıştı.

Leto'yu bu "ders" için gündüz vakti siyeçten çıkarıp buraya getirmişlerdi. Yolda tuhaf bir hisse kapılmıştı; bedeni o kısa yolculuğu yaparken sanki iç dünyasında Dük I. Leto ile Baron Harkonnen savaşmışlardı. Ama Leto doğrudan iletişim kurmalarına izin vermediğinden, onun içinde ve onun aracılığıyla kapışmışlardı. Leto, Alia'nın başına ne geldiğini bu kapışma sayesinde öğrenmişti. Zavallı Alia.

Baharat yolculuğundan korkmakta haklıymışım, diye düşündü.

Leydi Jessica'ya karşı içinde öfke kabardı. Onun lanet olası gomcebbârı! Leto'nun onunla mücadele edip kazanmaktan ya da ölmekten başka seçeneği yoktu. Jessica, Leto'nun boynuna zehirli iğne dayayamazdı ama onu öz kızının mahvına sebep olan bu tehlikeli vadiye göndermişti.

Birinin burnunu çektiğini duydu. Çevresinde dalgalanan bu ses durmadan yükselip alçalıyordu. Leto o sesi gerçek dünyadan mı yoksa baharatın etkisiyle mi duyduğunu bilemiyordu.

Kollarını kavuşturmuş, öne eğilmiş oturuyordu. Kalçalarında sıcak kumu hissediyordu. Hemen önünde bir kilim vardı ama o kumda oturuyordu. Kilimin üstüne bir gölge düştü: Namri. Leto kilimin karmaşık desenlerine bakarken, orada dalgalanan kabarcıklar gördü. Farkındalığı kendi akıntısında sürüklenerek, göz alabildiğine uzanan yemyeşil bir arazide gezindi.

Başının içinde davullar çalıyordu sanki. Ateşi vardı. Duyularını karartan yakıcı bir baskı olan bu ateş, bedensel farkındalığını öylesine ele geçirdi ki Leto sonunda sadece başındaki belanın hareket eden gölgesini seçebilir oldu. Namri ile bıçağı. Baskı... baskı... giderek arttı ve sonunda Leto kendini gökyüzü ile kumlar arasında havada yatıyormuş gibi hissederken, zihni vücudunun yüksek ateşinden başka hiçbir şeyin farkına varamaz hale geldi. Artık yalnızca bir şeylerin olmasını beklemeye başlamıştı; ne olursa olsun, ilk ve son kez başına gelecek bir şeyi yaşayacağını hissediyordu.

Etrafını ışıl ışıl aydınlatan, kurtulamadığı, kavurucu gün ışığı dinginliğe mahal vermiyordu. *Altın Yol'um nerede?* Her yerde böcekler geziniyordu. Her yerde. *Tenim bana ait değil.* Sinirlerine mesajlar gönderen Leto, içindeki diğerlerinin tepkilerinin kesilmesini bekledi.

Başım kalksın, dedi sinirlerine.

Kendisine ait olabilecek bir baş yavaşça yükselerek parlak ışıktaki karanlık noktalara baktı.

Biri fısıldadı: "İyice derinlere daldı."

Karşılık gelmedi.

Yakıcı güneşin sıcaklığı giderek artıyordu.

Leto'nun farkındalığının akıntısı onu yavaşça dışarı taşıyarak son bir yeşil boşluk perdesinden geçirdi; işte orada, kıv-

rımlı alçak kumulların ardında, tebeşirle çizilmiş gibi görünen kayalığın en fazla bir kilometre ötesinde, *orada* yemyeşil filizlenen gelecek uzanıyor, yukarı sıçrıyor, sonsuz yeşilliğe akıyor, kabararak yemyeşil oluyor, sonsuzca yayılıyordu.

O yeşil arazide tek bir solucan bile yoktu.

Her taraf yemyeşildi, bolluk ve bereket hâkimdi ama Şeyh Hulud yoktu.

Leto eski sınırları aşıp yepyeni bir diyara girdiğini, buna yalnızca hayal gücünün tanıklık ettiğini ve giderek çoğalan insanoğlunun *Bilinmeyen* adını verdiği, bir sonraki sır perdesinin ardına baktığını hissetti.

Kana susamış bir gerçeklikti bu.

Leto hayatının kırmızı meyvesinin bir dalda sallandığını, bir sıvının bedeninden sızdığını hissetti; bu sıvı damarlarında akan baharat özüydü.

Şeyh Hulud olmazsa baharat da olmazdı.

Leto'nun gördüğü bu gelecekte Dune'un dev, gri solu-
376 can-yılanları yoktu. Buna karşı bir şeyler yapmak istiyor ama transtan çıkamıyordu.

Birden farkındalığı geçmişe... geriye, geriye, iyice geriye, o ölümcül gelecekten uzaklara gitti. Bağırsaklarını düşündü, ilkelleşti, yalnızca yoğun hislerden etkilenir oldu. Artık ne gördüğü kehanet hayalinin ne de çevresinin herhangi bir kısmına odaklanabiliyordu ama içinde bir ses konuşmaktaydı. Kadim bir dilde konuşan bu sesin söylediklerini çok iyi anlıyordu. Ezgili ve kıvrak bir sesti ama sözleri sarsıcıydı.

"Şimdiki zaman, geleceği etkilemez salak; asıl gelecek, şimdiki zamanı şekillendirir. Sen ters biliyorsun. Gelecek belirlenmiş olduğundan, olaylar onun sabitliği ve kaçınılmazlığı doğrultusunda gerçekleşir."

Leto bu sözleri duyunca dona kaldı. Ağır bedeninde kök salmış dehşeti hissetti. Böylece bedeninin hâlâ var olduğunu anlamış oldu; ama gördüğü kehanet hayali öyle güçlü ve kaygılandırıcıydı ki, Leto kendini hastalanmış ve savunmasız

hissediyor, tek bir kasına bile hükmedemiyordu. İçindeki kolektif hayatların saldırısı karşısında giderek daha fazla boyun eğdiğinin bilincindeydi; o hayatlar ki, anıları bir ara Leto'yu kendi gerçekliğine inandırmıştı. İçine korku doldu. Belki de iç dünyasının kontolünü yitirmeye başladığını ve sonunda Hilkat Garibesi olduğunu düşündü.

Vücudunun dehşetle kıvrandığını hissetti.

Zaferine ve içindeki o anılarla yeni kurduğu yakınlığa fazla güvenmişti. Sonunda hepsi ona ihanet etmişti... hepsi, o çok güvendiği soylu Harum bile. Kökleri olmayan bir zeminde parıldayarak yatıyor, kendi hayatını ifade edemiyordu. Zihninde kendi görüntüsünü canlandırıp odaklanmaya çalıştı ama farklı farklı yaşlarına ait çeşitli görüntüler belirdi: Yaşlanan bir çocuğun hayatından kesitler. Babasının aldığı ilk dersleri hatırladı: *Ellerin önce gençleşsin, sonra yaşlansın.* Ama şimdi tüm bedeniyle bu yitik gerçekliğin içindeydi ve o değişen görüntüler farklı yüzlere, ona anılarını vermiş kişilerin yüzlerine dönüşüyordu.

Elmas bir yıldırım, Leto'yu paramparça etti.

Leto farkındalığının parçalanıp dört bir yana dağıldığını hissetti ama yine de varlık ile yokluk arasında bir yerde benliğini koruyordu. Umutlandı ve bedeninin soluduğunu hissetti. Nefes alıyor... ve veriyordu. Derin bir nefes aldı: *Yin.* Nefes verdi: *Yang.*

Kavrayışının hemen ötesinde mutlak bağımsızlık diyarı uzanıyordu; oraya ulaşırsa, içindeki hayatların karmaşasına son verebilir... sahte bir hükmetme hissi değil gerçek bir zafer kazanırdı. Nerede hata yaptığını artık biliyordu: Gücü, girdiği transın gerçekliğinde aramıştı; Ganimet ile birbirlerinde besledikleri korkularla yüzleşmektense bunu seçmişti.

Alia korkuya yenildi!

Ama güç peşinde koşmanın bir tehlikesi daha vardı: Hayallere kapılmak. Leto illüzyonu görüyordu. İllüzyonun tamamı, sürecin yönünü tersine çevirmişti; Leto şimdi bir

merkezde durmuş, kehanet hayallerini ve içindeki hayatları amaçsızca izleyebiliyordu.

Vecde kapıldı. Gülmek istedi ama kendini bu lüksten mahrum bıraktı; gülerse bellek kapılarının kapanacağını biliyordu.

Ahhhh, sahip olduğum bellekler, diye düşündü. *İllüzyonunuzu gördüm. Artık bir sonraki ânı benim adıma icat edemeyeceksiniz. Bana yeni anlar yaratmayı göstereceksiniz, o kadar. Eski yollara takılıp kalmayacağım.*

Bu düşünce Leto'nun farkındalığında, bir yüzeyi silen bez gibi ilerledi; tüm bedeninin, her hücresinin, her sinirinin en küçük ayrıntıları bile hatırladığını hissetti. İçini derin bir sessizlik kaplamıştı. Bu sessizlikte insan sesleri duydu; çok uzaktan geldiklerini biliyordu ama uçurumdan yankılanırcasına nettiler.

Seslerden biri Halleck'e aitti. "Belki de aşırı doz verdik."

Namri karşılık verdi: "Tam söylediği miktarda verdik."

"Belki de gidip ona bir daha baksak iyi olacak." Halleck.

"Sabiha bu konuda uzmandır; ters giden bir şey olursa bizi çağırır." Namri.

"Bu Sabiha meselesinden hoşlanmadım." Halleck.

"İşimiz için gerekli." Namri.

Leto dışarıdan üstüne parlak ışık düştüğünü hissediyordu, kendi içiyse karanlıktı; ama karanlık ketum, koruyucu ve sıcaktı. Işığın parlaklığı giderek arttı; Leto ışığın aslında kendi içindeki karanlıktan geldiğini, parlak bir bulut gibi döne döne yayıldığını hissetti. Bedeni şeffaflaştı; doğrulmaya başladı ama her hücresi ve siniriyle arasındaki bellek bağlantısını koruduğunu hissediyordu. İçindeki hayatlar düzene girmişti; artık iç içe geçmiş ve karmaşık değillerdi. Leto'nun içindeki sessizlik onlara da yayılmıştı; anı-hayatlar suskundu... her biri cismani olmayan, bölünmemiş bir varlıktı.

Leto onlarla konuştu: "Ben sizin ruhunuzum. Deneyimleyebileceğiniz tek yaşamım. Geride kalan tek yuvanızda,

yani hiçlik diyarında ruhunuzun eviyim. Ben olmazsam, anlaşılabilir evren kaosa geri döner. Yaratıcılık ve dipsizlik bende ayrılmaz şekilde bütünleşmiştir; onlara sadece ben aracılık edebilirim. Ben olmazsam, insanoğlu *bilmenin* batağına ve kibrine gömülecektir. Onlar ve siz kaostan çıkmanın yegâne yolunu, *yani yaşayarak anlamayı* sayemde keşfedeceksiniz."

Sözünü bitirdiğinde kendini bıraktı ve kendisi, tüm geçmişine sahip biri oldu. Bu ne zaferdi ne de yenilgi; istediği içsel hayatla paylaşabileceği yepyeni bir şeydi. Leto bu yeniliğin tadını çıkarıyor, onu her hücresi ve siniriyle hissediyor, aynı anda hem belleğin sunduklarından vazgeçip hem de bütünlüğünü geri kazanıyordu.

Bir süre sonra uyandığında kendini beyaz bir karanlığın içinde buldu. Bedeninin nerede olduğunu birden anladı: Siyeçin kuzey sınırını oluşturan sarp kayalığın bir kilometre kadar ötesinde, kumda oturuyordu. O siyeçin Jacurutu ve Fondak olduğunu artık biliyordu. Ama orası mitlerde, efsanelerde ve kaçakçıların yaydığı söylentilerde anlatılandan çok farklıydı.

Leto'nun tam karşısında, kilim üstünde genç bir kadın oturuyordu; kadının sol yenine bağlanmış parlak bir korküre, başının hemen yukarısında salınmaktaydı. Leto gözlerini başka tarafa çevirince yıldızları gördü. Bu genç kadını tanıyordu; daha önce gördüğü kehanet hayalinde kahve kavuran kadındı. Namri'nin yeğeniydi ve bıçak kullanmaya en az onun kadar düşkündü. Bıçağı kucağında duruyordu. Gri damıtıcı-giysisinin üstüne sade, yeşil bir cüppe giymişti. Adı *Sabiha'ydı.* Namri'nin onun için planları vardı.

Leto'nun gözlerinin açıldığını gören Sabiha, "Şafak sökmek üzere," dedi. "Bütün geceyi burada geçirdin."

Leto, "Günün de neredeyse tamamını," diye karşılık verdi. "Güzel kahve yapıyorsun."

Sabiha bu söze şaşırsa da üstünde durmadı; çok katı bir

eğitim ve şimdi nasıl davranması gerektiği konusunda sıkı talimatlar aldığı kararlılığından belliydi.

"Suikastçıların saati," dedi Leto. "Ama artık bıçağına ihtiyaç yok." Sabiha'nın kucağındaki billurbıçağa baktı.

"Buna Namri karar verecek," dedi Sabiha.

Demek Halleck değil. Sabiha, Leto'nun zaten bildiği bir şeyi doğrulamıştı. "Çöpleri ortadan kaldırmakta, istenmeyen kanıtları yok etmekte Şeyh Hulud'un üstüne yoktur," dedi Leto. "Benim de onu bu amaçla kullandığım oldu."

Sabiha elini bıçağının sapına usulca koydu.

"Nerede ve nasıl oturduğumuz ne çok şey anlatıyor," dedi Leto. "Sen kilimde oturuyorsun, ben kumda."

Sabiha bıçağın sapını kavradı.

Leto esneyince, ağzını fazla açtığı için çene kasları ağrıdı. "Bir kehanet hayali gördüm; içinde sen de vardın," dedi.

Kadının omuzları hafifçe gevşedi.

"Arrakis'e hep tek taraflı baktık," dedi Leto. "Barbarlık ettik. Yaptıklarımız belirli bir ivmeye sahip ama bir kısmını artık tersine çevirmeliyiz. Terazide daha iyi bir denge sağlanmalı."

Sabiha şaşkınlıkla kaşlarını çattı.

"Kehanet hayalime göre, Dune'a hayat dansını geri getiremezsek çöl yüzeyindeki ejderhanın soyu tükenecek," dedi Leto.

Leto dev solucanın Eski Fremen dilindeki ismini söylediğinden, Sabiha onun ne dediğini başta anlamadı. Sonra, "Solucanların mı?" diye sordu.

"Karanlık bir geçitteyiz," dedi Leto. "Baharat olmazsa İmparatorluk dağılır. Lonca uzay yolculuğu yapamaz olur. Gezegenler birbirlerini giderek unutur. İçlerine kapanırlar. Lonca seyrüsefercileri uzay yolculuğu konusundaki ustalıklarını yitirince uzay bir sınır haline gelir. Kumullardan başka şey görmez olur, tepemizde ve altımızda olup bitenlerden habersiz kalırız."

"Çok tuhaf laflar ediyorsun," dedi Sabiha. "Kehanet hayalinde *beni* nasıl gördün peki?"

Leto, *Fremenlerin batıl inançlarına güven!* diye düşündü. "Artık sembol dili kullanıyorum," dedi. "Olması gereken tüm değişiklikleri kendi üzerine yazan canlı bir glifim ben. Onları yazmazsam çok üzülürsünüz; hiç kimse o kadar üzülmemeli."

Sabiha, "Ne diyorsun?" diye sordu; eli hâlâ, hafifçe de olsa bıçağının sapındaydı.

Yüzünü Jacurutu kayalıklarına doğru çeviren Leto, az sonra kayaların ardından yükselmeye başlayacak İkinci Ay'ın ışığını gördü. Bir çöl tavşanının ölüm çığlığını duyunca sarsıldı. Sabiha'nın ürperdiğini gördü. Kanat sesleri duydu... bir avcı kuş, bir gece yaratığı uçuyordu. Leto tepesinden geçen parlak, kehribar rengi çok sayıda gözün kayalıktaki yarıklara doğru süzüldüğünü gördü.

"Yeni kalbimin sesine kulak vermeliyim," dedi Leto. "Biliyorum, beni çocuk sanıyorsun Sabiha ama eğer..."

"Senin hakkında uyarmışlardı beni," dedi Sabiha; omuzları kasılmıştı... harekete geçmeye hazırdı.

Onun korktuğunu sesinden anlayan Leto, "Benden korkma Sabiha," dedi. "Benim bu bedenimden sekiz sene fazla yaşamış birisin. Bu yüzden sana saygı duyuyorum. Ama içimde binlerce hayatın binlerce yıllık anıları var; düşünemeyeceğin kadar çoklar. Beni çocuk olarak görme. Birçok geleceğe gittim... onlardan birinde aşk içinde sarmaş dolaş oluyorduk. Sen ve ben sevişiyorduk Sabiha."

"Ne... Olamaz..." Sabiha sustu; şaşkındı.

"Düşündükçe o kadar da imkânsız gelmeyebilir," dedi Leto. "Şimdi siyeçe dönmeme yardım et, çünkü çok uzaklara gittim ve bu yolculuklar yüzünden yorgunum. Namri nerelere gittiğimi öğrenmeli."

Sabiha'nın tereddüt ettiğini görünce, "Ben Mağaranın Misafiri değil miyim?" diye sordu. "Öğrendiklerimi Namri

de öğrenmeli. Yapmamız gereken öyle çok şey var ki... yoksa evrenimiz dağılıp gidecek."

"Solucanlar hakkında... söylediklerine inanmıyorum," dedi Sabiha.

"Peki ya aşk içinde sarmaş dolaş olmamıza?"

Sabiha başını iki yana salladı. Ama Leto onun aklından geçen düşünceleri görebiliyordu... rüzgârda savrulan kuştüyleri gibiydiler. Sabiha onun sözlerinden hem hoşlanmış hem de hoşlanmamıştı. Bir hükümdarın eşi olmak elbette ki oldukça cazipti. Ama Sabiha'nın amcası kesin talimatlar vermişti. Öte yandan bu çocuk, Muad'Dib'in oğlu günün birinde Dune'un ve evrenin en uzak köşelerinin bile hükümdarı olabilirdi. Sabiha birden böylesi bir gelecekten ürktü; tam da mağaralarda gizlenerek yaşayan bir Fremen gibi tepki vermişti. Leto'nun eşi olursa herkesin gözü üstünde olurdu; dedikoduların ve söylentilerin hedefi haline gelirdi. Ama öte yandan zengin olurdu ve...

"Ben Muad'Dib'in oğluyum; geleceği görebilirim," dedi Leto.

Sabiha bıçağını yavaşça kınına geri soktu ve bir hamlede ayağa kalkıp Leto'nun yanına giderek, onun da ayağa kalkmasına yardım etti. Leto, Sabiha'nın daha sonra yaptıklarını eğlenceli bulduğunu fark etti: Sabiha kilimi özenle katlayıp sağ omzuna astı. Leto onun kendisini süzdüğünü, aralarındaki boy farkını ölçtüğünü gördü; Sabiha onun az önceki sözünü düşünüyordu: *Aşk içinde sarmaş dolaş mı?*

Leto, *Boylar da değişir,* diye düşündü.

Sabiha, Leto'nun koluna girdi; böylece hem yürümesine yardım edebilecek hem de onu kontrol altında tutabilecekti. Leto tökezleyince Sabiha sert bir sesle uyardı: "Dikkatli ol... siyeçe daha çok var!" Leto'nun çıkaracağı istenmeyen sesler yüzünden bir solucanın gelebileceğini kastetmişti.

Leto bedeninin terk edilip kurumuş bir böcekkabuğuna dönüştüğünü hissediyordu. İyi tanıdığı bir kabuktu bu:

Melanj ticareti ve Altın İksir Dini temelinde yükselen toplumla birdi. Savurganlık ve aşırılık yüzünden bu toplumun içi boşalmıştı. Muad'Dib'in yüce emelleri çarpıtılıp büyücülüğe indirgenmişti; Evkaf'ın askeri kanadı bunu dayatıyordu. Muad'Dib'in dininin artık başka bir ismi vardı: Shien-san-Shao... billurbıçaklarını kullanarak evreni cennete dönüştürebileceklerini sanan çılgın fanatiklere Ixlilerin verdiği isimdi bu. Ama bu da değişecekti, tıpkı Ix'in değişmiş olduğu gibi. Sonuçta onlarınki güneş sistemlerindeki altı üstü dokuzuncu gezegendi; kendi gezegenlerine ismini veren dili bile unutmuşlardı. Leto, "Cihat bir çeşit kitlesel çılgınlıktı," diye mırıldandı.

"Ne?" Sabiha, Leto'yu düzensiz adımlarla yürütmeye çalışmakla meşguldü; çünkü açık çöldeki varlıklarını solucanlardan gizlemeliydiler. Leto'nun sözlerine bir an kulak verdi ama sonra yorgunluktan saçmaladığını düşündü. Leto'nun trans yüzünden bitkin düştüğünü seziyordu. Bütün bunları anlamsız ve zalimce buluyordu. Leto, Namri'nin söylediği gibi öldürülecekse, bütün bu oyunlar oynanmadan çabucak öldürülmeliydi. Ama Leto muhteşem bir ifşadan bahsetmişti. Belki de Namri'nin istediği buydu. Leto'nun babaannesinin istediği kesinlikle buydu. Yoksa Dune Leydisi, torunu olan bu çocuğun canını neden tehlikeye atsındı?

Çocuk mu?

Sabiha yine Leto'nun sözlerini düşündü. Artık kayalığın dibine varmışlardı... burası biraz daha güvenliydi; Sabiha, Leto'yu durdurup, biraz soluklanmasına izin verdi. Gökyüzündeki donuk yıldızların ışığında Leto'ya tepeden bakarak, "Solucanların soyu neden tükensin ki?" diye sordu.

"Bunu sadece ben engelleyebilirim," dedi Leto. "Korkma. Ben her şeyi değiştirebilirim."

"Ama..."

"Bazı sorular yanıtsızdır," dedi Leto. "O geleceği gördüm ama anlatırsam sözlerimdeki çelişkiler kafanı karıştırır, o ka-

dar. Değişken bir evrendeyiz ve en tuhaf değişimden geçen de bizleriz. Pek çok etkinin altındayız. Geleceğimizin de sürekli olarak güncellenmesi gerekiyor. Şimdi karşımızda kaldırmamız gereken bir engel var. Bunu için şiddet kullanmalı, en temel ve en derin arzularımıza karşı gelmeliyiz... Ama mutlaka başarmalıyız."

"Neyi başarmalıyız?"

Leto, "Hiç bir dostunu öldürdün mü?" diye sordu ve dönüp siyeçin gizli girişi olan, yukarı doğru uzanan yarığa girdi. Trans yüzünden bitkin olmasına karşın elinden geldiğince hızlı yürüyordu. Ama Sabiha peşinden hızla gelip onu cüppesinden çekerek durdurdu.

"Ne demek istiyorsun?"

"O zaten ölecek," dedi Leto. "Benim öldürmem gerekmiyor ama ölmesini engelleyebilirim. Engellemezsem onu ben öldürmüş olmayacak mıyım?"

"Kimden bahsediyorsun... kim ölecek?"

"Diğer seçenek daha kötü; beni suskunlaştırıyor," dedi Leto. "Ablamı bir canavara teslim etmek zorunda kalabilirim."

Yine sırtını dönüp yürümeye başladı; Sabiha tekrar cüppesinden çekiştirince Leto bu kez direndi... onun sorularını yanıtlamayı reddetti. *Vakti gelene kadar bilmese daha iyi,* diye düşündü.

Doğal seleksiyonun tanımı, doğal ortamda hangi canlıların soyunu sürdüreceğinin ortam tarafından belirlenmesidir. Ama insanoğlu söz konusu olduğunda bu oldukça dar bir bakış açısıdır. İnsanlar cinsellik yoluyla üremede deneylere ve yeniliklere açıktır. Bu birçok soruyu doğurur; örneğin kadim bir soru şudur: Doğal ortam varyasyonun belirmesinden sonra mı seçicilik yapar, yoksa varyasyonun belirmesinde etkin rol mü oynar? Dune bu soruları yanıtlamak bir yana yeni sorulara yol açmıştır, ki Leto ile Rahibeler Birliği bunların yanıtını beş yüz nesil boyunca arayabilir.

–Dune Felaketi
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Ganimet'in uzaktan gördüğü Kalkan Duvarı'nın kahverengi ve çıplak kayaları, onun geleceğini tehdit eden bir hayaletin vücut bulmuş hali gibiydi. Kale'nin çatı bahçesinin kenarında duruyordu; batan güneşe sırtını dönmüştü. Toz bulutlarının arasından görülen güneş, solucanların ağız kenarları gibi koyu turuncuydu. Ganimet derin derin iç geçirip *Alia... Alia... Sonum seninki gibi mi olacak?* diye düşündü.

İçindeki hayatlar giderek daha gürültücü oluyordu. Fremen toplumunda kadınlar şartlanma tarzları yüzünden içsel gelgitlere karşı daha duyarlı olurdu –belki de bu durum gerçekten cinsiyet farkından kaynaklanıyordu ama her neyse–. Babaannesi onu bu konuda uyarmış, Ganimet'in içindeki Bene Gesserit bilgeliğine seslenmişti; ama bu bilgeliğin beraberinde getirdiği tehlikeler de vardı.

"Bizler rahimde doğanlara Hilkat Garibesi deriz; bu te-

rimin acı deneyimlerle dolu uzun bir geçmişi var," demişti Jessica. "Anladığımız kadarıyla, bu durum içsel hayatların bölünmesi yüzünden ortaya çıkıyor. Yardımsever ve habis olmak üzere iki gruba ayrılıyorlar. Yardımseverler uysal ve faydalı olmayı sürdürüyor. Habisler ise görünüşe göre birleşip tek bir güçlü psişe oluşturarak kişinin bedenini ve bilincini ele geçirmeye çalışıyor. Bu süreç oldukça yavaş ilerlese de belirtilerini biliyoruz."

Ganimet, "Alia'yı neden terk ettin?" diye sormuştu.

Jessica, "Yarattığım şeyden dehşete düşerek kaçtım," diye fısıldamıştı. "Pes ettim. Ama şimdi... belki de fazla erken pes ettim diye düşünmekten içim içimi yiyor."

"Ne demek istiyorsun?"

"Henüz açıklayamam ama... belki... hayır! Seni boş yere umutlandırmayacağım. *Gaflet'in,* o berbat kafa karışıklığının insan mitolojisinde uzun bir geçmişi vardır. Ona çeşitli isimler verilse de genel olarak *zapt edilme* şeklinde adlandırılmıştır. Olan gerçekten de bu gibi görünüyor. Kişi o habisliğin içinde yolunu kaybediyor ve onun tarafından zapt ediliyor."

"Leto... baharattan korkardı," demişti Ganimet; artık onun hakkında konuşurken sakinliğini koruyabildiğini fark etmişti. Ne büyük bir bedel ödemek zorunda kalmışlardı!

"Haklı olarak," demişti Jessica. Sonra da susmuştu.

Ama Ganimet içindeki anıların patlaması riskine girerek, tuhaf bir şekilde bulanık görünen bir perdenin ardından geçmişe bakmış ve Bene Gesseritlerin korktuğu şey hakkında daha fazla bilgi edinmeye çalışmış, ancak başarılı olamamıştı. Alia'nın başına gelen şeyi anlamak, onun içinde bulunduğu durumun korkunçluğunu hiç azaltmıyordu. Yine de Bene Gesseritlerin deneyim birikimi, tuzaktan çıkmanın bir yoluna işaret ediyordu; Ganimet bu çıkış yolunu araştırırken içsel paylaşımda bulunma riskine girerek önce *Muhâlâta'ya,* yani onu koruyabilecek yardımsever gruba seslenip yardım istemişti.

Şimdi günbatımında Kale'nin çatı bahçesinin kenarında dururken o paylaşımı anımsadı. Annesinin anı-varlığını hissetti hemen. Chani, Ganimet ile uzaklardaki kayalıkların arasında duran bir hayaletti.

"Buraya girersen Zakkum meyvesini, cehennem besinini yiyeceksin!" dedi Chani. "Bu kapıyı sürgüle kızım: Güvende olmanın tek yolu bu."

İçindeki hayatlar seslerini yükselterek araya girince Ganimet hemen geri çekilip Rahibeler Birliği Amentüsü'ne odaklandı; bunun sebebi güvenden çok çaresizlikti. Amentüyü fısıltıyla, hızla tekrarlamaya başladı:

"Din çocukların yetişkinleri taklit etmesidir. Din eski inançların kistleşmesidir: Tahminlerden ibaret mitolojinin, evrene duyulan güvene dayanan gizli varsayımların, kişisel güç arayışındaki insanların söylediği sözlerin, bütün bunların biraz aydınlanmayla harmanlanmasıdır. Dillendirilmeyen başlıca emir hep şudur: 'Sorgulamayacaksın!' Oysa biz sorgularız. Yolumuz bu emre karşı gelmeyi gerektirir. Kendimizi adadığımız iş, hayal gücünün serbest kılınması ve insanoğlunun en derin yaratıcılık yeteneğine hizmet edecek şekilde kullanılmasıdır."

Ganimet'in düşünceleri yavaş yavaş tekrar düzene girdi. Ama vücudunun titrediğini hissediyor ve ulaştığı bu huzuru her an yitirebileceğini biliyordu... o bulanık perde de hâlâ zihnindeydi.

"Leb Kamai," diye fısıldadı. "Düşmanımın kalbi... kalbim olmayacaksın."

Farad'n'ın genç ve kasvetli yüzünü, kalın kaşlarını ve kararlılık ifadesi taşıyan ağzını anımsadı.

Nefret beni güçlendirecek, diye düşündü. *Nefrete tutunursam Alia'nın yazgısını paylaşmaktan kurtulabilirim.*

Ama durumunun ne kadar sallantıda olduğunu hissettikçe titriyordu ve düşünebildiği tek şey Farad'n'ın dedesine, müteveffa IV. Shaddam'a ne çok benzediğiydi.

"Demek buradasın!"

Irulan korkuluk duvarı boyunca erkeksi adımlarla yürüyerek Ganimet'in sağından yaklaşıyordu. Ganimet ona doğru dönerken, *O da Shaddam'ın kızı,* diye düşündü.

Ganimet'in karşısında duran Irulan ona tepeden bakıp kaşlarını çatarak, "Neden ısrarla tek başına ortadan kayboluyorsun?" diye sordu.

Ganimet yalnız olmadığını, çatıya çıktığını muhafızların gördüğünü söyleyecekken kendini tuttu. Irulan'ın kızdığı şey, burada açık havada olmalarıydı; uzun menzilli bir silahla saldırıya uğrayabilirlerdi.

Ganimet, "Üstünde damıtıcı-giysi yok," diye karşılık verdi. "Eski zamanlarda siyeç dışında damıtıcı-giysisiz yakalananlar sorgusuz sualsiz öldürülürdü; bunu biliyor muydun? Su israfı kabileye zarar vermek olarak görülürdü."

Irulan öfkeyle, "Boş ver şimdi suyu!" dedi. "Kendini böyle tehlikeye atmanın sebebini öğrenmek istiyorum. Gel, içeri dönelim. Hepimizin başına iş açıyorsun."

Ganimet, "Burası tehlikeli mi ki?" diye sordu. "Stilgar hainleri ayıkladı. Ayrıca her yerde Alia'nın muhafızları var."

Irulan başını kaldırıp kararan göğe baktı. Grimsi mavi gökyüzünde yıldızlar belirmeye başlamıştı bile. Irulan dikkatini tekrar Ganimet'e yöneltti. "Tartışmayacağım. Farad'n'dan haber geldiğini söylemem için gönderildim. Kabul ediyor ama nedense nişan törenini ertelemek istiyor."

"Ne kadarlığına?"

"Henüz bilmiyoruz. Görüşmeler sürüyor. Ama Duncan buraya geri gönderiliyor."

"Ya babaannem?"

"Şimdilik Salusa'da kalmak istiyormuş."

"Onu kim suçlayabilir ki?"

"Alia'yla ettikleri o salakça kavga yüzünden!"

"Beni kandırmaya çalışma Irulan! Salakça bir kavga yüzünden filan değil. Söylentileri duydum."

"Rahibeler Birliği'nin korkuları..."

"Gayet yerinde," dedi Ganimet. "Neyse, mesajı ilettin. Şimdi bu fırsatı değerlendirip bir kez daha beni bu işten caydırmaya çalışacak mısın?"

"Hayır, pes ettim."

"Bana yalan söylemeye kalkışmanın boşuna olduğunu biliyorsundur," dedi Ganimet.

"Tamam, tamam! Seni ikna etmeye çalışmayı sürdüreceğim. Bu yol çılgınlık." Irulan, Ganimet'in bu kadar canını sıkmasına neden izin verdiğini merak etti. Oysa bir Bene Gesserit'in hiçbir şeye canının sıkılmaması gerekirdi. "Büyük tehlikedesin... senin için kaygılanıyorum," dedi. "Bunu biliyorsun. Gani, Gani... sen Paul'ün kızısın. Nasıl olur da..."

"Çünkü ben onun kızıyım," dedi Ganimet. "Biz Atreideslerin ceddi ta Agamemnon'a dek uzanır; kanımızda ne var biliriz. Bunu sakın unutma, babamın evlatsız karısı. Biz Atreideslerin geçmişi kanlıdır ve kan dökmeyi sürdüreceğiz."

Aklı karışan Irulan, "Agamemnon da kim?" diye sordu.

"O çok övündüğün Bene Gesserit eğitimin öyle yetersiz ki," dedi Ganimet. "Tarih konusunda ne kadar cahil olduğunu hep unutuyorum. Oysa benim hafızam öyle uzak bir geçmişe uzanıyor ki..." Sustu; içindeki gölgeleri uyandırmak istemiyordu... zaten her an uyanacak gibiydiler.

Irulan konuştu: "Ne hatırlarsan hatırla, ne kadar tehlikeli bir işe kalkıştığını biliyor olma..."

"Onu öldüreceğim," dedi Ganimet. "Bana can borcu var."

"Ben de seni engellemek için elimden geleni yapacağım."

"Bunu ikimiz de biliyoruz zaten. Ama fırsatın olmayacak. Alia seni güneyde yeni kurulan kentlerden birine gönderecek; iş bitene kadar orada kalacaksın."

Irulan başını kaygıyla iki yana salladı. "Gani, seni her türlü tehlikeye karşı koruyacağıma yemin ettim. Gerekirse senin için canımı veririm. Ama evleri tuğladan bir cedidede elim kolum bağlı oturacağımı sanıyorsanız..."

Ganimet usulca, "Huanui de her zaman için bir seçenek,"

dedi. "Bir alternatif olarak ölü-damıtıcısına sahibiz. Onun içine girersen işlerimize burnunu sokamayacağına eminim."

Beti benzi atan Irulan bir elini ağzına götürdü; aldığı tüm eğitimi bir anlığına unutmuştu. Kendini bu hayvansı korkuya tamamen kaptırması, Ganimet'e ne çok bel bağladığının göstergesiydi. O sarsıcı hisle konuşurken dudakları titriyordu: "Gani, kendim için korkmuyorum. Senin için bir solucanın ağzına bile atlarım. Evet, haklısın, babanın evlatsız karısıydım ben ama sen de asla sahip olamadığım evladımsın. Sana yalvarırım..." Göz kenarlarında yaşlar parıldadı.

Üzülen Ganimet yutkunmaya çalışarak, "Aramızda bir fark daha var," dedi. "Sen asla Fremen olmadın. Bense sadece Fremen'im. Bu yüzden aramızda bir uçurum var. Alia şimdi nasıl biri olursa olsun bunu biliyor."

Irulan acı acı, "Alia'nın ne bildiğini bilemezsin," dedi. "Onun bir Atreides olduğunu bilmesem, kendi ailesini yok etmeye çalışıyor derdim."

390 Ganimet, *Onun hâlâ bir Atreides olduğunu nereden biliyorsun ki?* diye düşündü; Irulan'ın körlüğüne şaşıyordu. Sonuçta onun bir Bene Gesserit olarak Hilkat Garibeliği'nin tarihini herkesten iyi bilmesi gerekmez miydi? Oysa buna inanmak bir yana, düşünmekten bile kaçınıyordu. Alia bu zavallı kadıncağıza büyü yapmış olmalıydı.

"Sana su borcum var," dedi Ganimet. "Bu yüzden canını koruyacağım. Ama kuzenin ölecek. Artık bu konuyu kapatalım."

Irulan dudaklarının titremesini durdurup gözlerini sildi. "Babanı gerçekten sevmiştim," diye fısıldadı. "Ama bunu ancak o ölünce anladım."

"Belki de ölmedi," dedi Ganimet. "Vaiz denen o adam..."

"Gani! Seni bazen hiç anlamıyorum. Paul kendi ailesine saldırır mı hiç?"

Ganimet omuz silkerek gözlerini kararan göğe dikti. "Belki de biraz eğlenmek için yapıyordur..."

"Bu kadar ciddi bir meseleden nasıl böyle bah..."

"Derin karanlıklardan uzak durmak için," dedi Ganimet. "Sana sataşmıyorum. Tanrılar adına yemin ederim. Ama ne de olsa babamın kızıyım. Atreideslere döl vermiş herkesin kızıyım. Sen Hilkat Garibeliği'ni düşünmek bile istemiyorsun ama ben başka bir şey düşünemiyorum. Ben rahimde doğanım. İçimde ne var biliyorum."

"Şu saçma sapan batıl inançlar..."

"Sakın ha!" Ganimet elini uzatarak Irulan'ın ağzını örtmeye çalıştı. "Ben babaannem de dahil olmak üzere, o lanet olası dölleme programında kullanılan her Bene Gesserit'im. Üstelik çok daha fazlasıyım." Sol avucunu açıp tırnağıyla yararak kan çıkardı. "Bedenim genç ama tecrübelerim... Ah, *tanrılar adına* Irulan! Tecrübelerim! Hayır!" Irulan yaklaşmaya davranınca Ganimet yine elini uzatıp onu durdurdu. "Babamın keşfettiği bütün o gelecekleri biliyorum. İçimde öyle çok hayatın bilgeliği, cehaleti ve... zaafları var ki. Bana yardım edeceksen önce kim olduğumu öğrenmelisin Irulan."

Irulan içgüdüsel olarak eğilip Ganimet'i kollarının arasına aldı ve sarılarak yanağını onun yanağına yasladı.

Ganimet, *Umarım bu kadını öldürmek zorunda kalmam,* diye düşündü. *N'olur kalmayayım.*

Bunu düşünürken, çölün üzerine karanlık çöküyordu.

Küçük bir kuş çağırdı seni
Kızıl gagasıyla.
O Tabr Siyeçi'nin üstünde tek bir çığlık atınca
Gittin Cenaze Ovası'na.

–II. Leto'ya Ağıt

Leto bir kadının saçındaki su halkalarının şıngırtısına uyandı. Hücresinin açık kapısına bakınca, orada oturan Sabiha'yı gördü. Henüz baharat farkındalığından tam olarak çıkmadığından, kehanet hayalinde gördüğü, Sabiha'yla ilgili her şeyi hatırlıyordu. Sabiha çoğu Fremen kadınının evlendiği ya da en azından nişanlandığı yaştan iki yaş büyüktü. Demek ki ailesi onu bir şey... ya da birisi için saklıyordu. Evlenecek yaşta olduğu kesindi. Kehanet hayalinin etkisinden çıkmamış olan Leto, onu insanoğlunun Yerküre'de yaşadığı çağlardan kalma biri olarak görüyordu: Sabiha siyah saçlı ve soluk tenliydi; derin göz çukurları, masmavi gözlerine yeşil bir ton katıyordu. Burnu küçük, çenesi sivri, ağzı genişti. Sabiha'nın varlığı, Bene Gesseritlerin planının burada, Jacurutu'da bilindiğinin –ya da en azından tahmin edildiğinin– canlı kanıtıydı. Demek Bene Gesseritler Leto sayesinde Firavun Emperyalizmi'ni burada canlandırmayı umuyorlardı? Öyleyse neden onu kendi ablasıyla evlenmeye zorlamayı düşünüyorlardı? Sabiha bunu engelleyemezdi herhalde.

Ama onu esir edenlerin bu plandan haberleri vardı. Nereden öğrenmişlerdi peki? Kehanet hayalini paylaşmamışlardı. Leto'yla birlikte başka boyutlara, hayatın hareketli bir zar olduğu boyutlara gitmemişlerdi. Kendiliğinden gelerek

Sabiha'yı gösteren o döngüsel, öznel kehanet hayallerini Leto'dan başka gören olmamıştı.

Sabiha'nın saçındaki su halkaları yine şıngırdadı; bu ses Leto'nun kehanet hayallerini canlandırdı. Nereye gittiğini ve ne öğrendiğini biliyordu. Bunu hiçbir şey silemezdi. Şu an bir Yaradan'ın sırtındaki büyük bir tahtırevanda yolculuk etmiyordu, su halkası şıngırtıları da yolcuların söylediği yol şarkılarına eşlik etmiyordu. Hayır... Leto buradaydı, Jacurutu'da bir hücredeydi ve tüm yolculukların en tehlikelisine çıkmıştı: Duyuların gerçek dünyasıyla *Ehl es-sünni val-cemas* arasında gidip geliyordu.

Saçındaki su halkaları şıngırdayan Sabiha'nın burada ne işi vardı? Tabii ya. Leto'yu esir tutmakta işe yaradığını düşündükleri baharat özlü yemeği karıştırıyordu; baharat özü sayesinde Leto'yu gerçek evrenin yarı içinde, yarı dışında tutuyorlardı... sonunda ya Leto ölecek ya da babaannesinin planı başarılı olacaktı. Leto ne zaman kazandığını düşünse, onu geri gönderiyorlardı. Leydi Jessica haklıydı tabii... o yaşlı cadı! Ama ne zor işti bu. Leto'nun içindeki tüm hayatları tamamen anımsaması yeterli değildi; bütün o bilgileri düzenleyip, istediği zaman hatırlayabilmeliydi. O hayatlara daima anarşi hâkim olmuştu. İçlerinden biri ya da hepsi birleşerek Leto'yu yenebilirdi. Baharat ve bu tuhaf ortamda, Jacurutu'da kullanılması çaresizlikten oynanan bir kumar olmuştu.

Şimdi Gurney bir işaret bekliyor, ben de vermeyi reddediyorum. Daha ne kadar sabredecek?

Leto, Sabiha'ya baktı. Sabiha'nın kukuletası açıktı; şakaklarında kabilesinin dövmeleri görülüyordu. Leto dövmeleri ilk başta tanıyamadı ama sonra birden nerede olduğunu anımsadı. Evet, Jacurutu hâlâ yaşıyordu.

Leto babaannesine teşekkür etmesi mi yoksa ondan nefret etmesi mi gerektiğini bilemiyordu. Jessica onun bilinç düzeyinde içgüdülere sahip olmasını istemişti. Ama içgüdüler insana krizlerle başa çıkmayı öğreten ırksal anılardan baş-

ka bir şey değildi. Leto içindeki diğer hayatlardan doğrudan aldığı anılardan çok daha fazla şey öğreniyordu. Artık hepsini düzene koymuştu ve durumunu Gurney'ye açıklamasının tehlikeli olduğunun farkındaydı. Ama Namri'den gizlemesi olanaksızdı. Namri de ayrı bir sorundu.

Sabiha elinde kâseyle hücreye girdi. Arkadan vuran ışığın Sabiha'nın saç kenarlarını gökkuşağı renklerine boyaması Leto'nun hoşuna gitti. Sabiha, Leto'nun başını yavaşça kaldırıp kâseden yemek yedirmeye başladı. Leto ne kadar bitkin olduğunu ancak o zaman fark etti. Sabiha'nın kendisini beslemesine izin verirken, Gurney ve Namri ile yaptığı görüşmeyi hatırladı. Ona inanmış mıydılar? Namri, Gurney'den daha çok inanmıştı ama Leto'nun bu gezegenle ilgili söylediklerine Gurney bile itiraz edememişti.

Sabiha cüppesinin kenarıyla Leto'nun ağzını sildi.

Leto, *Ahhh, Sabiha,* diye düşündü; gördüğü diğer kehanet hayalini anımsayınca kalbine sızı saplanmıştı. *Kim bilir kaç gece açık havada, su kenarında oturmuş rüzgârı dinlerken hayalini kurdum. Kim bilir kaç gece, bedenim yılan yuvasının yanında uzanırken, yaz sıcağında Sabiha'yı düşledim. Sıcaktan kırmızılaşmış plasçelik levhalarda pişirilmiş baharat ekmeklerini istiflediğini gördüm. Kanâttaki berrak suyu gördüm; ışıl ışıl, usul usul akıyordu... ama kalbimde fırtına esiyordu. Sabiha kahvesini yudumluyor, yemek yiyor. Dişleri gölgelerin içinde parıldıyor. Saçını örerek su halkalarımı taktığını görüyorum. Göğsünden yükselen kehribar kokusu içime işliyor. Sırf varlığıyla bile bana eziyet ediyor, zulmediyor.*

İçindeki çok sayıda belleğin baskısı, direnmeye çalıştığı donmuş an küresini parçaladı. Bedenlerin birbirine karıştığını hissetti, sevişme sesleri duydu, bütün duyusal algılara örülmüş ritimleri fark etti: Dudaklar, solumalar, nemli nefesler, diller. Kehanet hayalinde bir yerde kömür rengi sarmallar gördü ve içinde dönüp durduklarını hissetti. Başının içinde bir ses yalvardı: "Lütfen, lütfen, lütfen, lütfen...."

Kasıklarında yetişkinlere özgü bir kabarma vardı; ağzının açıldığını hissetti... hazza bir direkmiş gibi tutunuyor, bırakmıyordu. Sonra iç geçirdi; içine bir hoşluk yayıldı ve üstüne rehavet çöktü.

Ah, bunların gerçekleşmesine izin vermek ne güzel olurdu!

Leto, "Sabiha," diye fısıldadı. "Ah, Sabiha'm."

Leto'nun yemekten sonra derin transa geçtiğini anlayan Sabiha kâseyi alıp dışarı çıktı ve kapının önünde durup Namri'yle konuştu: "Yine ismimi söyledi."

"Yanına geri dön ve başında dur," dedi Namri. "Ben Halleck'i bulup durumu onunla konuşmalıyım."

Sabiha kâseyi kapının yanına koyup hücreye geri döndü. Yatağın kenarına oturup Leto'nun gölgeli yüzüne baktı.

Az sonra Leto gözlerini açtı ve elini uzatıp Sabiha'nın yanağına dokundu. Sonra onunla konuşmaya, gördüğü kehanet hayalini anlatmaya başladı.

Leto konuşurken Sabiha onun elini tuttu. Leto ne tatlıydı... öyle tat... Sabiha ne yaptığını bilmeden yatağa, Leto'nun kolunun üstüne uzandı; Leto kolunu çektiğinde Sabiha uyuyordu. Leto doğrulup oturdu; kendini çok bitkin hissediyordu. Baharat ve kehanet hayalleri enerjisini tüketmişti. Hücrelerinde kalmış enerji kırıntılarını toplamaya çalışarak, Sabiha'yı uyandırmadan usulca yataktan kalktı. Gitmek zorundaydı ama fazla uzaklaşamayacağını biliyordu. Damıtıcı-giysisini yavaşça giyip üzerine cüppesini geçirdikten sonra dışarı çıkarak geçitten usulca geçti. Etrafta kendi işleriyle meşgul olan birkaç kişi vardı. Onu tanıyorlardı ama Leto onların sorumluluğunda değildi. Namri ile Halleck onun ne yaptığını biliyor olmalıydılar; Sabiha da fazla uzakta olamazdı.

Leto aradığı gibi bir yan geçide rastlayınca gözünü kararıp oraya daldı.

Geride bıraktığı Sabiha mışıl mışıl uyudu, ta ki Halleck gelip onu uyandırana dek.

Doğrulup oturarak gözlerini ovuşturan Sabiha yatağın boş olduğunu gördü; Halleck'in arkasında duran amcasını ve o ikisinin yüzündeki öfkeyi gördü.

Sabiha'nın yüzündeki ifadeyi gören Namri, "Evet, kaçmış," dedi.

"Kaçmasına nasıl izin verirsin?" Halleck öfkeden köpürüyordu. "Bu nasıl olabilir?"

Namri tuhaf bir şekilde sakin bir sesle, "Alt çıkışa doğru giderken görülmüş," dedi.

Sabiha korkuyla önlerinde çömeldi; olanları hatırlamaya başlıyordu.

Halleck sert bir sesle, "Nasıl kaçtı?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Bilmiyorum."

"Vakit gece ve o bitkin," dedi Namri. "Fazla uzağa gidemez."

Halleck hışımla ona döndü. "Çocuğun ölmesini istiyorsun!"

"İstemiyorum desem yalan olur."

Halleck tekrar Sabiha'ya döndü. "Anlat, neler oldu?"

"Yanağıma dokundu. Kehanet hayalinden bahsedip duruyordu... birlikte olduğumuzu söylüyordu." Sabiha boş yatağa baktı. "Beni uyuttu. Bana büyü yaptı."

Halleck, Namri'ye baktı. "İçeride bir yerde saklanıyor olabilir mi?"

"İçeride değil. Yoksa bulunur, görülürdü. Son görüldüğünde çıkışa doğru gidiyormuş. Şimdi dışarıda olmalı."

Sabiha, "Büyü," diye fısıldadı.

"Büyü filan değil," dedi Namri. "Onu hipnotize etmiş. Az kalsın beni de ediyordu, hatırlıyor musun? Dostu olduğumu söylemişti."

"Çocuk bitkin," dedi Halleck.

"Sadece vücudu bitkin," dedi Namri. "Yine de fazla uzağa gidemez. Damıtıcı-giysisinin topuk pompalarını bozmuştum. Onu bulamazsak susuzluktan ölür."

Halleck az kalsın dönüp Namri'yi yumruklayacaktı ama

kendini tutmayı başardı. Jessica, Namri'nin çocuğu öldürmeye kalkabileceğini söyleyerek onu uyarmıştı. Yeryüzü tanrıları adına! Bu ne biçim işti? Atreides, Atreides'e düşman olmuştu. Halleck, "Baharat transındayken kalkıp gezinmeye başlamış olabilir mi?" diye sordu.

Namri, "Ne fark eder ki?" diye sordu. "Sonuçta onu bulamazsak ölecek."

"Sabahın ilk ışıklarıyla aramaya başlıyoruz," dedi Halleck. "Yanına fremkit almış mı?"

"Kapımühründün yanında her zaman birkaç tane durur," dedi Namri. "Birini almayacak kadar aptal değildir herhalde. Bana aptal gibi gelmedi."

"Öyleyse dostlarımıza haber gönder," dedi Halleck. "Olanları anlat."

"Bu gece mesaj gönderemeyiz," dedi Namri. "Fırtına geliyor. Kabileler üç gündür fırtınayı takip ediyor. Gece yarısı burada olur. Şimdiden dış dünyayla irtibatımız kesildi bile. Bu bölge için uydu bağlantısını iki saat önce kaybettik."

Halleck derin derin iç geçirdi. Çocuk dışarıda kum fırtınasına yakalanırsa mutlaka ölürdü. Eti kemiğinden sıyrılır, kemikleri un ufak olurdu. Ölü numarası yaparken sahiden ölürdü. Halleck avucunu yumrukladı. Fırtına yüzünden siyeçte mahsur kalacaklardı. Çocuğu aramaya bile çıkamazlardı. Fırtına statiği yüzünden dış dünyayla irtibatları da kesilmişti.

"Distrans," dedi Halleck; bir yarasanın sesine mesaj kaydedip, hayvanı dışarı gönderebilirlerdi.

Namri başını iki yana salladı. "Yarasalar fırtınalı havada uçmaz. Yapma dostum. Onlar bizden akıllı. Fırtına geçene dek kayalıklarda gizlenecekler. En iyisi uydu bağlantısının tekrar kurulmasını beklemek. Sonra da çocuğun kalıntılarını aramaya çıkarız."

"Yanına fremkit aldıysa ve kendini kuma gömerse kurtulabilir," dedi Sabiha.

Halleck içinden küfrederek hışımla dönüp hücreden çıktı.

Barış için sorunların çözülmesi gerekir; oysa biz sorunları çözmüyor, sadece çözmeye çalışıyoruz. Sabit bir çözüm, tanımı gereği işe yaramaz bir çözümdür. Barışın sorunu şudur ki, genellikle dehayı ödüllendirmek yerine hataları cezalandırır.

–Babamın Sözleri:
Muad'Dib'in Hâriku'l-Âde tarafından derlenen sözleri

"Onu mu eğitiyor? Jessica, Farad'n'ı mı eğitiyor?"

Alia kasıtlı olarak öfkeli ve şaşkın gözlerle Duncan Idaho'ya bakıyordu. Lonca büklümgemisi Arrakis yörüngesine yerel saatle öğleyin girmişti, bir saat sonra da Idaho mavnayla Arrakeen'e inmişti; gelişi ilan edilmemiş ama özel önlemler alınarak gizlenmemişti de. Idaho iniş alanına ayak basmasından birkaç dakika sonra bir toptere bindirilip Kale'nin çatısına götürülmüştü. Idaho'nun gelmek üzere olduğunu öğrenen Alia onu çatıda karşılamıştı; muhafızlarının yanında soğuk ve resmi davranmıştı ama şimdi Kale'nin kuzey kanadındaki odasındaydılar. Duncan Idaho rapor vermeyi yeni bitirmişti; bir mentat olarak hiçbir ayrıntıyı atlamamıştı.

"Aklını kaçırmış," dedi Alia.

Idaho bu sözü mentat gözüyle değerlendirdi: "Tüm belirtiler akıl sağlığının yerinde olduğunu gösteriyor. Şunu söyleyebilirim ki akıl sağlığı endeksi..."

Alia öfkeyle, "Kes!" dedi. "Amacı ne olabilir acaba?"

Kendi duygusal dengesini korumak için artık mentat soğukluğuna sığınması gerektiğini bilen Idaho, "Hesaplarıma göre, torununu nişanlamak istiyor," dedi. Sakin yüz ifadesi,

zor zapt ettiği öfkesini gizleyen bir maskeydi. Karşısındaki kişi Alia değildi. Alia ölmüştü. Idaho kendi ihtiyaçları yüzünden bir süre bu konuda kendini kandırmış olsa da sonuçta bir mentattı ve kendini ancak kısa süreliğine kandırabilirdi. Karşısındaki bu yaratık insan gibi görünse de, aslında bir iblis-psişe tarafından zapt edilmişti. Idaho çok işlevli çelik gözleri sayesinde, eski Alia'nın çeşitli hallerini ne zaman isterse yeniden görebilirdi. Ama bu görüntüleri birleştirdiğinde ortada Alia kalmıyordu. Alia'nın yüz hatları başka bir iradenin taleplerine göre hareket ediyordu. İçinde iğrenç, korkunç şeyler yapılmış bir kabuktu yalnızca.

Idaho, "Ganimet nerede?" diye sordu.

Alia boş ver dercesine elini salladı. "Onu Irulan ile birlikte Stilgar'ın himayesine gönderdim."

Idaho, *Tarafsız bölge,* diye düşündü. *Asi kabilelerle barış görüşmelerine tekrar başlanmış olmalı. Alia savaşı kaybediyor ama farkında değil... yoksa farkında mı? Başka bir amacı mı var? Stilgar onun tarafına mı geçti?*

Alia dalgınca, "Nişan," diye mırıldandı. "Corrino Hanedanı'nın durumu nasıl?"

"Farad'n'ın akrabaları Salusa'ya akın ediyor; hepsi de onun gözüne girmeye çalışıyor, ileride İmparator olursa kendilerine faydası dokunabilir diye."

"Jessica da ona Bene Gesserit eğitimi veriyor..."

"Ganimet'in kocası olacaksa bu normal değil mi?"

Alia kendi kendine gülümsedi; aklına Ganimet'in inatçılığı ve hiddeti gelmişti. Jessica, Farad'n'ı eğitsindi bakalım. Bir cesedi eğitiyordu. Planları işe yarayacaktı.

"Bu konuyu düşünmeliyim," dedi Alia. "Ağzını bıçak açmıyor Duncan."

"Sorularını bekliyorum."

"Anlıyorum. Biliyor musun, sana çok kızmıştım. Jessica'yı Farad'n'a götürmene!"

"Gerçek gibi görünsün demiştin."

"İkinizin de esir edildiğinizi ilan etmek zorunda kaldım," dedi Alia.

"Emirlerine uydum."

"Bazen biraz kalın kafalı oluyorsun Duncan. Neredeyse beni korkutacak kadar. Ama öyle olmasan, neyse..."

"Leydi Jessica artık emniyette," dedi Idaho. "Ganimet adına da müteşekkir olmalıyız..."

Alia "Kesinlikle haklısın," diye onayladı. *Artık Duncan'a güvenemem,* diye düşündü. *Lanet olası Atreideslere fazla sadık. Onu bir bahaneyle uzaklaştırıp... işini bitirmeliyim. Kaza süsü vererek tabii.*

Idaho'nun yanağına dokundu.

Kendini bu okşayışa karşılık vermeye zorlayan Idaho, Alia'nın elini tutup öptü.

"Duncan, Duncan, ne üzücü," dedi Alia. "Ama seni burada, yanımda tutamam. Ortalık fazla karışık ve güvenebileceğim öyle az kişi var ki."

400 Idaho, Alia'nın elini bırakıp bekledi.

"Ganimet'i Tabr'a göndermeye *mecbur kaldım,*" dedi Alia. "Burası fazlasıyla huzursuz ve karışık bir hal aldı. Kırık Diyar'ın akıncıları Kagga Havzası'ndaki kanâtları parçalayıp bütün sularını kumlara saçmış. Arrakeen'de zaten kıtlık var. Havza'nın her tarafı kumalabalıklarıyla dolmuş. Sorunu hallediyoruz elbette ama kuvvetlerimiz fazla dağıldı."

Idaho, Alia'nın Kale'deki amazon muhafızlarının sayısının epey azaldığını fark etmişti. *İç Çölün Makileri onun savunma kabiliyetini sınamayı sürdürecek,* diye düşündü. *Bunun farkında değil mi?*

"Tabr hâlâ tarafsız bölge," dedi Alia. "Barış görüşmeleri orada sürdürülüyor. Javid, Rahipler Birliği delegasyonuyla birlikte oraya gitti. Ama senin de Tabr'a giderek onları, özellikle de Irulan'ı izlemeni istiyorum."

Idaho, "Haklısın, ne de olsa o bir Corrino," diye onayladı.

Ama Alia'nın onu dışladığını gözlerinden anlıyordu. Alia

kılığındaki bu yaratığın içini okumak öyle kolaylaşmıştı ki!

Alia elini salladı. "Artık git Duncan, yoksa kendime hâkim olamayıp yanımda kalmanı isteyebilirim. Seni çok özledim..."

Idaho içindeki tüm kederin sesine yansımasına izin vererek, "Ben de seni özledim," dedi.

Alia ona bakakaldı; Idaho'nun sesindeki hüzne şaşırmıştı. "Benim için gitmelisin Duncan," dedi sonra. *Zavallı Duncan,* diye düşündü. "Zia seni Tabr'a bırakır," dedi. "Toptere burada ihtiyacımız olacak."

Idaho, *En gözde amazonu,* diye düşündü. *O kadına dikkat etmeliyim.*

"Anladım," dedi ve tekrar Alia'nın elini tutup öptü. Bir zamanlar Alia'sına ait olan o sevgili bedene baktı. Ama odadan çıkarken onun yüzüne bakamadı. Çünkü o gözlerde bir yabancı vardı.

Idaho, Kale'nin çatısındaki piste çıkarken, yanıtsız soruların giderek artan baskısını hissediyordu. Alia'yla yaptığı görüşme sırasında, durmadan veri toplayan mentat benliği epey zorlanmıştı. Kale amazonlarından biriyle birlikte topterin yanında beklerken kasvetle güneye baktı. Hayalinde Kalkan Duvarı'nın ardındaki Tabr Siyeçi'ne gitti. *Neden Zia beni Tabr'a götürüyor? Bir topteri geri getirmek düşük rütbelilerin yapacağı türden bir iş. Topterin dönüşü biraz gecikse ne olur ki? Yoksa Zia özel talimatlar mı aldı?*

Idaho yanında pür dikkat duran muhafıza baktıktan sonra çabucak toptere binip pilot koltuğuna oturdu. Dışarı eğilip, "Alia'ya söyle, gider gitmez topteri Stilgar'ın adamlarından biriyle göndereceğim," dedi.

Muhafızın karşılık vermesine fırsat tanımadan kapıyı kapatıp topteri çalıştırdı. Kadının kararsız kaldığını görebiliyordu. Sonuçta Alia'nın kocasına kim karşı gelebilirdi ki? Idaho topteri havalandırdığında muhafız hâlâ bir karara varamamıştı.

Idaho şimdi topterde tek başınaydı ve artık hıçkıra hıçkı-

ra ağlayabilirdi. Alia ölmüştü. Idaho onu sonsuza dek yitirmişti. Tleilax malı gözlerinden yaşlar süzülürken, "Dune'un bütün suyu kuma karışsa da gözyaşlarımın yanında hiçtir," diye fısıldadı.

Ama mentat gibi davranmayıp aşırıya kaçtığının farkındaydı; toparlanıp durum değerlendirmesi yapmaya, şimdiki zorunluluklarla ilgilenmeye kendini zorladı. Topterle ilgilenmesi gerekiyordu. Topter kullanmak onu rahatlattı ve kontrolünü geri kazandı.

Ganimet yine Stilgar'ın yanında. Irulan da.

Alia neden kendisini Zia'nın götürmesini istemişti? Duncan bu soruyu bir mentat olarak ele aldığında, tüylerini ürperten bir yanıta ulaştı: *Kaza geçirip ölecektim.*

Bir hükümdarın kafatasını barındıran bu kayalık türbe duaları yerine getirmez. Burası yalnızca ağıt yakılan bir mezardır. Burânın sesini ancak rüzgâr duyar. Gece yaratıklarının çığlıkları ve gökyüzünde yükselen iki ay, günün bittiğini söylüyor. Artık daha fazla ricacı gelmeyecek. Konuklar şölenden ayrıldı. Bu dağdan inen yol nasıl da bomboş.

–Bir Atreides
Dükü'nün türbesindeki yazıt
Anonim

Leto bu işin görünürdeki basitliğinin yanıltıcı olduğunun farkındaydı: Kehanet hayalinden uzak durup, görmediği şeyleri yapmalıydı. Düşüncelerinin içindeki tuzağı biliyordu... sabitlenip kilitlenen bir geleceğin rastlantısal görünen iplikleri kıvrılıp bükülerek birleşiyordu, ta ki onu sımsıkı sarmalayana dek; ama Leto artık o iplikleri daha sıkı tutuyordu. Hiçbir kehanet hayalinde kendisini Jacurutu'dan kaçarken görmemişti. Önce Sabiha'ya uzanan iplik kesilmeliydi.

Leto, Jacurutu'yu koruyan kayalığın doğu kenarında çömelmişti; güneş batmak üzereydi. Fremkitinden enerji tabletleri ve yiyecek çıkmıştı. Şimdi gücünü toplamayı bekliyordu. Batısında Azrak Gölü uzanıyordu; bu alçıtaşı ova çok eskiden, solucanlardan önce sular altındaydı. Doğusunda, bulunduğu yerden görülmese de açık *belede* dek uzanan yeni, dağınık yerleşim merkezlerinden biri olan Bene Sherk vardı. Güneyde Tanzerouft, yani Dehşet Diyarı bulunuyordu; üç bin sekiz yüz kilometre boyunca uzanan bu çölde yalnızca Arrakis'in yüzeyini değiştiren ekolojik dönüşümün ürünü

olan tek tük çimenli kumullar ve onları sulayan rüzgâr-kapanları vardı. Bakımları sadece hava ekipleriyle yapılırdı; o bölgede kimse pek fazla kalmazdı.

Leto, *Güneye gideceğim*, diye düşündü. *Gurney bunu yapmamı bekleyecektir.* Şu an hiç beklenmeyeni yapmanın sırası değildi.

Yakında hava kararacaktı; Leto geçici olarak gizlendiği yerden o zaman çıkabilecekti. Güney ufkuna baktı. Ufuk boyunca uzanan karanlık gökyüzünde uğuldayarak dönen, ateşten çıkan dumanı andıran bir hat vardı... fırtına. Leto fırtınanın yüksek merkezinin Büyük Düzlük'te, avını arayan bir solucan gibi yükselmesini seyretti. Bir dakika boyunca gözünü ayırmadan baktığı merkezin sağa sola hareket etmediğini gördü. Aklına eski bir Fremen sözü geldi: *Fırtınanın merkezi hareket etmiyorsa, tam onun yolunun üstündesin demektir.*

Bu fırtına durumu değiştirmişti.

Leto dönüp bir anlığına batıya, Tabr'a doğru baktı; grimsi kahverengi çöl akşamının dinginliği öyle aldatıcıydı ki... rüzgârın yuvarlaklaştırdığı çakıllarla çevrili ıssız alçıtaşı panın gerçekdışı görünen parlak beyaz yüzeyinde toz bulutları yansıyordu. Leto hiçbir kehanet hayalinde büyük bir fırtınanın gri yılanından sağ kurtulduğunu veya kendini kuma gömerek sağ kalmayı başardığını görmemişti. Rüzgârda savrulduğu bir kehanet hayali vardı... ama belki de henüz onun vakti gelmemişti.

İşte fırtına yaklaşıyordu; ufku kaplayarak esiyor, geçtiği her yere kırbacıyla hükmediyordu. Leto'nun riske girip fırtınadan kurtulması olasılığı vardı. Hep arkadaşların arkadaşlarının anlattığı eski söylentilere göre, bitkin bir solucanı geniş halkalarından birine Yaradan kancası geçirerek yüzeyde kımıldayamaz hale getirdikten sonra solucanın rüzgâraltı tarafına sığınarak fırtınayı sağ salim atlatmak mümkündü. Ama gözüpeklikle delice ihtiyatsızlık arasındaki sınır inceydi; Leto'nun içinden o sınırı aşmak geliyordu. Fırtına gece

yarısından önce gelmezdi. Leto'nun zamanı vardı. Burada kaç ipliği kesebilirdi? Ah, sonuncusu da dahil olmak üzere hepsini kesebilir miydi?

Gurney güneye gitmemi bekleyecek, fırtınanın içine dalmamı değil.

Güneye bakarak aşağı inmek için yol ararken, Jacurutu kayalığında kıvrılarak uzanan, sanki fırçayla çizilmiş, abanoz renkli derin bir yarık gördü. Yarığın dibinin kimera kumuyla dolu olduğunu gördü. Bu mağrur kum dereleri sanki ovaya su gibi akıyordu. Leto fremkitini omuzlayıp patikadan kanyona inmeye başlarken, dili damağı kurumuş ağzında susuzluğun kumsu tadının fısıltısını hissetti. Hava hâlâ aydınlık sayılırdı, dolayısıyla da Leto'nun görülmesi riski vardı; ama kaybedecek zamanı yoktu.

Kanyonun kenarına indiğinde hava birden kararda; çöl ortasında gece bir anda çökerdi. Tanzerouft'a giden yolu artık yalnızca ay ışığı, yer yer aydınlatıyordu. Leto içindeki sayısız anıdan kaynaklanan korkulara kapıldığını, nabzının hızlandığını hissetti. Belki de Huanui-naa'ya –Fremenlerin en şiddetli fırtınalara verdiği isimdi bu–, Dünyanın Ölü-Damıtıcısı'na doğru gidiyordu. Ama o fırtına, şiddeti ne olursa olsun kehanet hayallerinde yer almayan bir şeydi. Leto attığı her adımla, baharatın yol açtığı *dhyanadan*, yani hareketsiz nedensellik zincirine tanık olan yaratıcı-içgüdüsel doğasının genişleyen farkındalığından biraz daha sıyrılıyordu. Artık her yüz adımda, yana doğru en az bir adım atmalıydı; sözcüklerin ötesine geçip, yeni kavradığı içsel gerçekliğiyle temas kurmalıydı.

Öyle ya da böyle sana geliyorum baba.

Çevresindeki kayalıklarda göremediği kuşlar vardı; hafif sesler çıkararak varlıklarını belli ediyorlardı. Leto etrafı göremediği zamanlarda Fremenler gibi yaparak kuş seslerinin yankılarına kulak kabartıyor, yolunu bu şekilde buluyordu. Yarıklardan geçerken, fesatça bakan yeşil gözler görüyordu

sık sık; fırtınanın yaklaştığını bilen hayvanlar şimdiden gizlenmişti.

Leto sonunda geçitten çöle ulaştı. Ayaklarının altındaki kumlar canlıymış gibi kımıldıyor, nefes alırcasına kabarıp alçalıyordu; demek ki derinlerde hareketlilik ve fümeroller vardı. Leto arkasına dönüp, ay ışığıyla aydınlanan Jacurutu kayalıklarına, o lav tepelerine baktı. Bütün yapı başkalaşım geçirmiş, büyük ölçüde basınçla oluşmuştu. Arrakis hâlâ kendi geleceğini belirleyebiliyordu. Solucan çağırmak için gümleyicisini kuma saplayan Leto, aleti çalıştırdıktan sonra biraz uzağa gitti ve etrafı izleyip dinlemeye başladı. Sağ eli dişdaşasının gizli cebindeki şahin armalı Atreides yüzüğüne kendiliğinden gitti. Gurney yüzüğü bulmuş ama almamıştı. Paul'ün yüzüğünü görünce ne hissetmişti acaba?

Bekle beni baba... yakında geliyorum.

Solucan güneyden geldi. Kayalıklara çarpmamak için etraflarından dolandı; Leto'nun umduğu kadar iri değildi ama yapacak bir şey yoktu. Devasa vücuduyla gümleyicinin üstünden etrafa kumlar saçarak geçen solucanın pullu tarafına kancalarını saplayan Leto çabucak tırmandı. Kancaları çekerek solucanı kolayca yönlendirdi. Yaratığın hızı yüzünden Leto'nun vücuduna rüzgâr çarpıyor, cüppesi dalgalanıyordu. Başını kaldırıp güneye, tozlu gökyüzünde donuk donuk parlayan yıldızlara baktı ve solucanı o tarafa çevirdi.

Dosdoğru fırtınanın içine.

İlk Ay yükselirken Leto fırtınanın yüksekliğine bakıp, gelişinin ne kadar süreceğini hesapladı. Fırtına gün doğmadan önce gelmezdi. Şimdilik sadece yayılıyor, büyük bir sıçrayış için güç topluyordu. Ekolojik dönüşüm ekiplerine epey iş çıkacaktı. Sanki gezegen burada onlara karşı bilinçli bir şekilde ve öfkeyle savaşıyor, yeni topraklar dönüştürüldükçe de öfkesi artıyordu.

Leto solucanı gece boyunca güney yönünde sürdü; hayvanın yorulup yorulmadığını tabanlarında hissettiği ha-

reketlerinden anlıyordu. Hayvan ya bölgesinin görünmez sınırlarına geldiğinden ya da yaklaşan fırtınanın bilincinde olduğundan ve kaçmak istediğinden, ısrarla batıya gitmeye çalışıyordu; Leto bazen buna izin veriyordu. Solucanlar kum fırtınalarından korunmak için kendilerini kumun derinliklerine gömerdi; ama bu solucan çölün içine dalamıyordu, çünkü Yaradan kancaları halkalarını açık tutmaktaydı.

Gece yarısı solucan çeşitli yorgunluk belirtileri sergilemeye başladı. Leto daha gerideki halkaları açarak solucanın yavaşlamasına izin verse de, onu güney yönünde sürmeyi sürdürdü.

Fırtına şafaktan hemen sonra geldi. Başta ortalığa çöl şafağının hareketsizliği hâkimdi; sıkışık kumullar boncuk gibi, göz alabildiğine uzanıyordu. Leto karşıdan gelen toz sisini görünce damıtıcı-giysisinin maskesini sımsıkı kapadı. Havadaki tozlar arttıkça çöl hatları silinen boz bir resme dönüştü. Sonra kum taneleri Leto'nun yanaklarını, göz kapaklarını acıtmaya başladı. Dilinde iri kum taneleri hissedince, karar anının geldiğini anladı. Eski söylentilere güvenme riskine girerek, neredeyse tamamen bitkin düşmüş solucanı durdurmalı mıydı? Bu seçeneği elemesi yalnızca bir kalp atışı kadar sürdü; sonra solucanın kuyruğuna geri dönüp kancalarını çıkardı. Artık zar zor hareket edebilen solucan durup kendini kuma gömmeye başladı. Ama yaratığın ısı transfer sisteminin aşırı çalışması Leto'nun arkasında, giderek şiddetlenen fırtınanın içinde fırın gibi sıcak bir siklon oluşmasına yol açıyordu. Fremen çocukları solucanın kuyruğuna bu kadar yakın olmanın tehlikelerini çok küçük yaşta öğrenirdi. Solucanlar oksijen fabrikalarıydı; geçişleri sırasında harlayan alevler, sürtünme ısısını azaltmaya yönelik kimyasal tepkimelerle ortaya bol miktarda çıkan gazlarla iyice büyürdü.

Leto'nun ayaklarına kum çarpmaya başladı. Kancalarını çıkarıp, kuyruktaki fırından kurtulmak için uzun bir sıçrayış

yaptı. Artık her şey solucanın gevşettiği kumun altına girebilmesine bağlıydı.

Statik sıkıştırma cihazını sol elinde sımsıkı tutarken, bir kumulun kaygan yüzeyine gömüldü; solucanın geri gelip o beyazlı turunculu dev ağzıyla onu yutmaya kalkışamayacak kadar yorgun olduğunu biliyordu. Sol eliyle kazarken, sağ eliyle fremkitinden damıtıcı-çadırı çıkardı ve kurulmaya hazır hale getirdi. Bir dakikadan az sürede kumulun rüzgâr almayan tarafında oyuk açıp duvarlarını sertleştirmişti. Çadırı kurup içine girdi. Çadırın girişini kapamadan önce sıkıştırma cihazını uzatıp işlevini tersine çevirdi. Böylece sertleştirdiği kum çözülerek çadırın üstüne yığıldı. Leto çadırı kaparken içeri sadece birkaç kum tanesi girdi.

Şimdi daha da çabuk olması gerekiyordu. Kumşnorkelini hava alabilecek kadar yukarıya çıkaramazdı. Çok şiddetli bir fırtına, çok az canlının sağ kurtulabileceği türden bir fırtına geliyordu. Çadırın üstü tonlarca kumla örtülecekti. Leto'yu ezilmekten sadece çadırın sert dış katmanı koruyacaktı.

Leto sırtüstü yatıp ellerini göğsünde kavuşturarak uyku transına geçti; artık ciğerleri saatte yalnızca bir kez hareket edecekti. Böylece kendini bilinmeyene teslim etmiş oluyordu. Fırtına eninde sonunda geçip gidecekti; Leto, kazdığı bu narin çukur o zamana dek dayanırsa sağ kurtulabilirdi... veya *Medinaetü's-selâm'a,* yani Huzur Evi'ne gidebilirdi. Ama ne olursa olsun iplikleri birer birer kesip kurtulması gerektiğini biliyordu; geride yalnızca Altın Yol kalmalıydı. Bu olmalıydı; Leto babasının vârisi olarak halifeliğe geri dönemezdi. Artık o *Desposyni** yalanını, o korkunç halifeliği reddedecek, babasının Tanrı'nın aracısı olarak dünyayı biçimlendirdiğine dair ilahiler okumayacaktı. Artık bir rahip, *"Onun billurbıçağı iblisleri yok eder!"* gibisinden saçma sapan laflar ettiğinde susmayacaktı.

Leto'nun bilinci zamanın ötesindeki *dao* ağının derinlik-

* İsa'nın kan hısımları. *–çn*

lerine bu kararlılıkla daldı.

Her gezegen sisteminin birtakım üst düzey etkilere açık olduğu ortadadır. Bu durum çoğu zaman yeni keşfedilmiş gezegenlerde yer şekillendirme çalışmalarına başlandığında görülür. Böyle tüm vakalarda, benzer bölgelerdeki canlı türlerinin uyum sağlama tarzları arasında şaşırtıcı benzerlikler gözlenmiştir. Bu uyum sağlama tarzı biçimlerden çok daha önemli bir şeye, bir sağ kalma düzenine ve bu tür düzenler arasındaki ilişkiye işaret eder. İnsanoğlunun bu birbirine bağımlı düzenler sistemini ve onun içindeki kendi yerini araştırması son derece önemli ve gereklidir. Ama bu arayış çarpıtılırsa muhafazakârlığa ve değişime direnmeye yol açabilir. Bu her seferinde sistemin tamamının sonunu getirmiştir.

–Dune Felaketi
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

"Oğlum aslında *geleceği* görmüyordu; yaratılış sürecini ve bunun insanları uyutan efsanelerle bağlantısını görüyordu, o kadar," dedi Jessica. Hızlı ama telaşsız ve görünürde acele etmeksizin konuşuyordu. Konuşmalarını gizlice dinleyen kişilerin ne yaptığını anlar anlamaz müdahale edeceklerini, onu engellemenin bir yolunu bulacaklarını biliyordu.

Farad'n yerde oturmaktaydı; arkasındaki pencereden üstüne ikindi güneşinin eğik huzmeleri düşüyordu. Farad'n'ın karşısındaki duvara yaslanmış halde ayakta duran Jessica pencereden bakınca avlu bahçesindeki ağacın tepesini görüyordu. Farad'n çok değişmişti: Artık daha zayıftı, sırım gibiydi. Aylardır aldığı eğitim sihirli etkisini kaçınılmaz olarak göstermişti. Jessica'ya bakarken gözleri parlıyordu.

"Oğlum var olan güçlerin yönleri değiştirilmediği takdirde yaratacağı şekilleri görüyordu," dedi Jessica. "Diğer insanlara düşman olmak yerine kendine düşman oldu. Sadece kendisini rahatlatan şeyleri onaylamayı reddetti, çünkü bu ahlaki açıdan korkaklık olurdu."

Farad'n sessizce dinlemeyi, karşısındakini sınamayı ve yoklamayı, sorularını aklında iyice netleştirmeden sormamayı öğrenmişti. Jessica moleküler hafızanın ayinlerle ifade edilmesine dair Bene Gesserit yaklaşımını anlatırken, doğal olarak Rahibeler Birliği'nin Paul Muad'Dib'e ilişkin analizinden bahsetmeye başlamıştı. Ama Farad'n, Jessica'nın söz ve eylemlerinin gizli bir sebebi olduğunu, onun yaptığı açıklamaların görünürdeki sebepleriyle çelişen, bilinçsizce verdiği ipuçlarından anlıyordu.

"En önemli gözlemimiz şu," dedi Jessica. "Hayat bir maskedir ve evren bu maske aracılığıyla kendini ifade eder. Tüm insanlığın ve onu destekleyen tüm canlı türlerinin *doğal* bir topluluk oluşturduğunu ve bireyin kaderinin tüm canlıların kaderiyle bağlantılı olduğunu varsayarız. Dolayısıyla nihai öz inceleme, yani *amor fati* sırasında tanrı rolü oynamayı bırakıp öğretmenliğe döneriz. Zor koşullar altında bazı bireyleri seçer ve olabildiğince özgürleştirmeye çalışırız."

Jessica'nın lafı nereye getirmek istediğini anlayan Farad'n, odayı gözetleyenlerin de bunu anladığını bildiğinden kapıya kaygıyla bakacakken kendini zor tuttu. Dengesini yalnızca bir anlığına yitirmişti ve bunu ancak eğitimli biri fark edebilirdi; ama Jessica'nın gözünden kaçmamıştı... Jessica gülümsedi. Ne de olsa bir gülümseme her anlama çekilebilirdi.

"Bu bir çeşit mezuniyet töreni," dedi Jessica. "Senden çok memnunum Farad'n. Lütfen ayağa kalk."

Farad'n itaat edince, Jessica ağacın tepesini göremez oldu.

Jessica hazır ol pozisyonunda durarak, "Sana şunu söylemek görevim," dedi. "Kutsal bir varlığın, bir insanın huzurundayım. Umarım bir gün sen de aynı şeyi yaşarsın. Bunun

için dua ediyorum. Gelecek hâlâ belirsiz; öyle de olmalı, çünkü üstüne arzularımızla resim yaptığımız boş bir tuvaldir o. İnsanların karşısında hep güzel ve boş tuvaller vardır. Elimizde sadece şu an var; paylaştığımız ve yarattığımız kutsal varlığa kendimizi sürekli adamalıyız."

Jessica sözünü bitirirken solundaki kapıdan içeri Tyekanik girdi; rahat görünmeye çalışsa da kaşları çatıktı. "Lordum," dedi. Ama artık çok geçti. Jessica'nın sözleri ve daha önceden yaptığı tüm hazırlıklar işe yaramıştı. Farad'n artık bir Corrino değildi. O artık bir Bene Gesserit'ti.

Siz CHOAM yöneticileri bir şeyi, ticarette gerçek sadakatin çok ender görüldüğünü anlayamıyorsunuz galiba. Bir kâtibin şirketi için canını feda ettiğini en son ne zaman duydunuz? Belki de sorununuz insanları fikirlerini değiştirmeye ve işbirliği yapmaya zorlayabileceğinizi sanmanız. Tarih boyunca rahiplerden askeri yetkililere dek pek çok kişinin düştüğü bir yanılgıdır bu. Tarihte kendi ulusunu mahveden nice general vardır. Dinlere gelince, Thomas Aquinas'ı tekrar okumanızı tavsiye ederim. Siz CHOAM yetkilileri ne saçma şeylere inanıyorsunuz! İnsanlar en temel güdülerine göre hareket ederek bir şeyler yapmak ister. Büyük uygarlıkların temelinde ticari kurumlar ya da emir komuta zincirleri değil halk vardır. Her uygarlığın değeri, ürettiği bireylerin kalitesiyle ölçülür. İnsanları fazla düzene sokar, yasalarla fazla kontrol altına alır, başarıya yönelik dürtülerini bastırırsanız... sonunda çalışamaz hale gelirler ve uygarlıkları çöker.

–CHOAM'a yazılmış bir mektup
Vaiz'in yazdığı düşünülmektedir

Leto iki durumu birbirinden ayrı göstermeyen yumuşak bir geçişle transtan çıktı. Temel olarak bir farkındalık düzeyi bir diğerinin içine doğru kaymıştı.

Leto nerede olduğunu biliyordu. Gücünün geri geldiğini hissetti ama damıtıcı-çadırdaki oksijeni tükenmiş havanın ağırlığı ve hareketsizliği ona başka bir şey anlatıyordu. Harekete geçmezse burada zamansızlığın ağına takılı kalacağını, tüm olayların aynı anda gerçekleştiği sonsuz *şimdide* yaşayacağını biliyordu. Cazip bir fikirdi bu. Leto zamanı tüm canlıların kolektif zihni tarafından biçimlendirilmiş bir anlaşma olarak görüyordu. Zaman ve mekân, kendi zihni tarafından

evrene dayatılmış kategorilerdi. Leto'nun tek yapması gereken çeşitlilik dünyasından, kehanet hayallerinin onu cezbederek tuzağa çektiği yerden kurtulmaktı. Cesur seçimler yaparsa koşullu gelecekleri değiştirebilirdi.

Şu an nasıl bir cesur seçim yapmalıydı?

Transa dönme arzusu duyuyordu. *Âlemü'l-Misâl*'den gerçeklik evrenine döndüğünde, ikisinin aynı olduğunu görmüştü. Bu aydınlanmanın Rihani büyüsünü sürdürmek istiyordu ama sağ kalma güdüsü onu bazı kararlar almaya zorluyordu. Hayata karşı duyduğu tükenmez sevgi sinirlerine sinyal gönderiyordu.

Bıraktığı yerde duran kum sıkıştırıcıya birden sağ elini uzattı. Cihazı sımsıkı tutup yüzükoyun döndü ve çadırın girişini biraz açtı. Eli kumla kaplandı. Karanlıkta, ağır havada hızla çalışarak yukarı doğru dik bir tünel açmaya girişti. Boyunun altı misli kadar yukarı çıkınca karanlıktan kurtulup temiz havaya ulaştı. Tünelden çıkınca kendini ay ışığında, uzun ve kıvrımlı bir kumulun rüzgâraltı tarafında buldu; kumulun tepesine yaklaşık üçte birlik mesafedeydi.

Tepesinde İkinci Ay vardı. İkinci Ay hızla hareket ederek kumulun ardında gözden kayboldu ve gökyüzünde yol kenarındaki parlak taşları andıran yıldızlar belirdi. Leto, Gezgin Takımyıldızı'nı arayıp buldu ve gökyüzündeki o uzanmış kolun gösterdiği yere bakınca, güneyin kutup yıldızı Fûmü'l-Hût'un parlak ışıltısını gördü.

İşte lanet olası evrenin! diye düşündü. Yakından bakınca, evren Leto'nun etrafındaki çölü andırıyordu... kum gibi yıldızlarla doluydu; sürekli değişim halindeydi ve eşsiz şeylerle dolup taşıyordu. Uzaktan bakınca sadece genel hatları görünüyor, bunlar da insanı mutlak şeylere inanmaya yöneltiyordu.

Mutlakların içinde yolumuzu kaybedebiliriz. Bunu düşününce Leto'nun aklına bir Fremen şarkısındaki uyarı geldi: "*Tanzerouft'ta yolunu kaybeden canını kaybeder.*" Genel hatlar

insana yol gösterebileceği gibi tuzağa da düşürebilirdi. Zamanla değişebildiklerini unutmamak gerekirdi.

Leto derin bir nefes alıp harekete geçti. Tünele inip çadırı topladı ve dışarı çıkarıp fremkitine yerleştirdi.

Doğu ufkuna şarap rengi aydınlık yayılmaya başlamıştı. Leto fremkiti omuzlayıp kumulun tepesine çıktı ve şafak öncesi serinliğinde öylece, doğan güneşin sıcaklığını sağ yanağında hissedene dek durdu. Sonra yansımayı azaltmak için göz altlarını boyadı; çölle savaşmak yerine onun huyuna suyuna gitmesi gerektiğini biliyordu. Boyayı fremkite geri koyduktan sonra damıtıcı-giysisinin bir toplayıcı-tüpünden su içmek istedi ama sadece birkaç damla su geldi.

Kuma oturup damıtıcı-giysisini incelemeye başladı; sonunda topuk pompalarına baktı. İğne bıçağıyla zekice kesilmişlerdi. Leto giysiyi üstünden çıkarıp tamir etti ama olan olmuştu artık. Vücut suyunun en az yarısını yitirmişti. Damıtıcı-çadırda kalmamış olsaydı... Giysisini yeniden giyerken bunu düşündü; böyle bir şeyi tahmin edememiş olması ne tuhaftı. Kehanetsiz yaşamanın tehlikelerine bir örnekti bu.

Leto kumulun tepesinde çömeldi; bulunduğu yerin ıssızlığını hissediyordu. Çöle göz gezdirerek, vızıldayan bir çukur, kumul şekillerinde bir farklılık aradı... bunlar oralarda baharat ya da solucan olduğu anlamına gelebilirdi. Ama fırtınadan sonra çölün her tarafı aynı görünüyordu. Leto bir süre sonra fremkitinden bir gümleyici aldı ve yeraltındaki Şeyh Hulud'u çağırmak için cihazı kuma saplayıp çalıştırdı. Biraz uzaklaşıp beklemeye başladı.

Solucanın gelmesi uzun sürdü. Onu görmeden önce sesini duyan Leto doğuya dönünce, o hışırtının civardaki kumları ve havayı titreştirdiğini gördü; kumların arasından solucanın turuncu ağzının yükselmesini bekledi. Solucan yüksek bir tıslamayla yeraltından çıkarken, dev gövdesi toz bulutu tarafından gizlendi. Gri bir suru andıran solucan kıvrılarak geçerken Leto kancalarını yaratığın yan tarafına sapladı ve

kolayca yukarı tırmandı. Tırmanırken solucana geniş bir kavis çizdirerek, onu güneye yöneltti.

Kancaları kullanarak solucanı hızlandırdı. Rüzgâr cüppesini vücuduna yapıştırıyordu. Tıpkı o solucan gibi yönlendirildiğini hissetti; kasıklarında yoğun bir yaratış akıntısı vardı. Her gezegenin ve hayatın vaktinin sınırlı olduğunu kendine hatırlattı.

Solucan, Fremenlerin "hırlayan" dedikleri türdendi. Ön pullarını sık sık kuma gömerek kuyruğundan hız alıyordu. Böylece sanki sıçraya sıçraya, gümbürtü çıkararak ilerliyordu. Ama hızlı bir solucandı. Arkadan rüzgâr esince Leto solucanın kuyruğu etrafında fırın gibi ısınan havanın sıcaklığını hissetti. Hava oksijen bolluğu sebebiyle keskin kokuyordu.

Solucan hızla güneye giderken, Leto düşüncelere daldı. Bu yolculuğu hayatının yeni dönemine giriş ritüeli olarak düşünmeye çalışarak, Altın Yol için ödemesi gereken bedeli düşünmekten kaçındı. Kişiliğinin anı parçalarına bölünmesini önlemek, ruhundaki aç avcıları ebediyen uzak tutmak için yeni ritüeller benimsemek zorunda olduğunu tıpkı eski Fremenler gibi o da biliyordu. Asla birleşemeyecek çelişkili görüntüler artık daimi gerilim içinde, kutuplaştırıcı bir güçle hapis tutulmalıydı.

Leto, *Hep yenilik,* diye düşündü. *Kehanet hayalinden kurtulmamı sağlayacak yeni iplikler bulmalıyım hep.*

İkindi başında ilerideki, biraz sağındaki bir çıkıntı dikkatini çekti. Çıkıntı giderek büyüyüp, çölde tek başına yükselen dar bir dağa dönüştü; tam da Leto'nun beklediği yerdeydi.

Namri... Sabiha, bakalım yoldaşlarınız beni nasıl karşılayacak, diye düşündü. Şimdi önünde çok tehlikeli bir iplik uzanıyordu; açık tehditlerden çok gizli tuzakları yüzünden tehlikeliydi.

Dağın büyümesi epey uzun sürüyordu. Bir ara da Leto'ya sanki dağ ona yaklaşıyormuş gibi geldi.

Artık yorulmuş olan solucan sola dönmeye çalışıyordu.

Leto hayvanın dev gövdesinin yan tarafına doğru kayarak kancalarını tekrar yerleştirdikten sonra solucanı düz gitmeye zorladı. Burnuna hafif, keskin melanj kokusu geldi; civarda zengin bir baharat yatağı olduğunu gösteriyordu bu. Cüzzamlı derisi gibi leke leke olmuş mor kumlardan geçtiler... burada baharat püskürtüsü olmuştu besbelli; Leto solucanın yataktan geçerken sapmaması için epey çaba harcadı. Tarçın ve zencefil kokulu rüzgârı bir süre arkalarına aldıktan sonra solucanı dağa yöneltti.

Güneydeki *beledin* içlerinde, çok uzaklarda renkli ışıklar belirdi: İnsan yapımı bir makinenin gökkuşağı rengi parıltılarıydı bunlar. Leto dürbününü çıkarıp o tarafa çevirerek yağ merceklerini ayarlayınca, bir baharat gözcü aracının gün ışığında parlayan kanatlarını gördü. Aracın altında büyük bir hasatçı, krizalit gibi kanatlarını açarak ilerliyordu. Leto dürbünü indirince, hasatçı bir noktaya dönüştü; Leto *hadhdhab,* yani çölün enginliği karşısında sarsıldığını hissetti. Baharat avcıları onu çöl ile gökyüzü arasındaki kara bir nesne olarak görecekti, ki Fremenlerin *insan* sembolüydü bu. Onu elbette ki görecek ve ihtiyatlı davranacaklardı. Bekleyeceklerdi. Fremenler çölde karşılaştıkları insanlara daima şüpheyle yaklaşırdı, yeni gelen kişinin tanıdık olduğunu veya tehlikeli olmadığını anlayana dek. Karmaşık kurallarla yönetilen gelişkin İmparatorluk uygarlığında bile hâlâ yarı vahşiydiler ve billurbıçağın ancak sahibi öldüğünde çözülüp dağıldığını asla unutmamışlardı.

Leto, *Bu bizi kurtarabilir,* diye düşündü. *Bu yabanilik.*

Uzaktaki baharat gözcü aracı önce sağa, sonra sola doğru yattı; yerdekilere sinyal veriyordu. Leto araçtakilerin onun arkasındaki çöle göz gezdirdiklerini, yalnız olup olmadığını anlamaya çalıştıklarını hayal etti.

Solucanı sola çevirdi ve bu yönde gitmesini bekledikten sonra yan tarafından yere atladı. Kancalardan kurtulan solucan yüzeyde biraz soluklandıktan sonra ön kısmını, vücu-

dunun üçte birini kuma gömerek öylece yatıp dinlenmeye başladı; bu çok yorulduğunu gösteriyordu.

Leto solucana sırtını dönüp uzaklaştı; solucan şimdilik orada kalacaktı. Gözcü araç, kanat sinyalleri vermeye devam ederek kumsürüngeninin yukarısında turluyordu. Bu insanların kaçakçılar için çalıştığı belliydi; elektronik haberleşme yöntemleri kullanmaktan kaçınıyorlardı. Burada baharat avına çıkmış olmalıydılar. Sürüngenin varlığı bunu gösteriyordu.

Gözcü araç son bir tur attıktan sonra kanatlarını indirdi ve çember çizmeyi bırakarak Leto'ya doğru uçmaya başladı. Leto bu aracın Arrakis'e ilk kez dedesinin getirdiği hafif topterlerden olduğunu fark etti. Topter, Leto'nun tepesinde bir kez turladıktan sonra onun üstünde durduğu kumul boyunca, rüzgâra karşı uçtu. On metre ileriye tozu dumana katarak indi. Leto'ya bakan tarafındaki kapısı gıcırdayarak açıldı ve kalın Fremen cüppesi giymiş bir adam dışarı çıktı; cüppesi-

nin sağ göğsünde mızrak sembolü vardı.

Fremen birbirlerini incelemelerine zaman tanımak için ağır ağır yaklaştı. Uzun boyluydu ve çivit mavisi baharat gözlerine sahipti. Damıtıcı-giysi maskesi yüzünün alt kısmını gizliyordu, kukuletası da kaşlarına dek inikti. Cüppesinin altındaki elinde maula tabancası tuttuğu kumaşın hareketlerinden belliydi.

Leto'nun iki adım önünde durup, gözlerini kısarak merakla baktı.

"Talihimiz bol olsun," dedi Leto.

Adam etrafa bakınıp bomboş çöle göz gezdirdikten sonra dikkatini tekrar Leto'ya yöneltti. Sert bir sesle, "Burada ne yapıyorsun çocuk?" diye sordu. Damıtıcı-giysi maskesi yüzünden sesi boğuk çıkıyordu. "Solucan deliğine tıpa olmaya mı çalışıyorsun?"

Leto yine Fremen âdetlerine uygun şekilde karşılık verdi: "Çöl benim yuvamdır."

Adam, "Wenn?" diye sordu. *Nereye gidiyorsun?*

"Jacurutu'dan gelip güneye gidiyorum."

Adam kahkahayı bastı. "Vay batigh vay! Tanzerouft'da gördüğüm en acayip şeysin sen."

"Küçük kavunun değilim," dedi Leto. *Batigh* "küçük kavun" demekti ve korkutucu bir terimdi, çünkü çöl sınırında yetişen küçük kavunların suyu içilirdi.

"Merak etme, seni içmeyiz Batigh," dedi adam. "Adım Muriz. Bu taifin ârifasıyım." Uzaktaki baharat-sürüngenini başıyla gösterdi.

Adamın kendini grubunun yargıcı olarak tanıtması, diğerleri için de grup ya da topluluk anlamına gelen *taif* sözcüğünü kullanması Leto'nun dikkatini çekti. Demek ki bunlar *ihvan*, yani kardeşler topluluğu değildi. Para için çalışan kaçaklar olmalıydılar. İşte Leto'nun aradığı iplik buydu.

Leto suskun kalınca Muriz, "Adın var mı?" diye sordu.

"Batigh desen yeter."

Muriz sarsılarak kıkırdadı. "Burada ne işin olduğunu hâlâ söylemedin?"

"Bir solucanın ayak izlerini arıyorum," dedi Leto; bu dinsel tabirle kendi *ümmisi*, yani bireysel aydınlaması için hacca çıktığını söylemiş oluyordu.

Muriz, "Bu yaşta mı?" diye sordu. Başını iki yana salladı. "Seninle ne yapacağımı bilmiyorum. Bizi gördün."

Leto, "Ne gördüm ki?" diye sordu. "Jacurutu'dan bahsettim, hiçbir şey demedin."

"Bilmece oyunu ha?" dedi Muriz. "Tamam, şu ne?" Uzaktaki dağı başıyla gösterdi.

Leto kehanet hayaline dayanarak, "Tabii ki Shuloch," dedi.

Muriz kaskatı kesildi; Leto kendi nabzının hızlandığını hissetti.

Uzun bir sessizlik oldu; Leto adamın kendi kendisiyle tartıştığını, verebileceği çeşitli tepkileri gözden geçirip elediğini

görebiliyordu. *Shuloch!* Siyeçlerde, akşam yemeğinden sonra öykü vakti geldiğinde, Shuloch kervansarayına dair öyküler sık sık anlatılırdı. Dinleyiciler genellikle Shuloch'un bir efsane, yalnızca hikâyelerde geçen ve ilginç olayların yaşandığı uydurma bir yer olduğunu varsayardı. Leto bir Shuloch öyküsünü hatırladı: Çöl sınırında kimsesiz bir çocuk bulunup siyeçe getirilmiş. Başta hiç konuşmazmış, zaman içinde ortama alışıp konuşmaya başladığındaysa dilini kimse anlamamış. Günler geçtikçe içine kapanmayı sürdürmüş, giyinmeyi ve herhangi bir şekilde işbirliği yapmayı reddetmiş. Ne zaman yalnız kalsa elleriyle tuhaf hareketler yapmaya başlıyormuş. Siyeçteki tüm uzmanlar bu kimsesiz çocuğu incelemeleri için çağrılmış ama hiçbiri işin içinden çıkamamış. Sonra bir gün çok yaşlı bir kadın, çocuğun odasının önünden geçerken, onun yaptığı el hareketlerini görünce kahkahayı basmış. "Baharat lifinden halat yapan babasını taklit ediyor, o kadar," diye açıklamış. "Shuloch'ta halatlar hâlâ elle örülerek yapılır. Çocuk kendini yalnız hissetmemek için o hareketleri taklit ediyor." Öykünün kıssadan hissesi şuydu: *"Shuloch'ta hâlâ sürdürülen eski yöntemler güven vericidir; insan orada hayatın altın ipliğine bağlı olduğunu hisseder."*

Muriz suskunluğunu sürdürünce Leto, "Ben sadece ellerini oynatmayı bilen, Shulochlu kimsesiz çocuğum," dedi.

Adam birden başını kaldırınca Leto, Muriz'in o öyküyü bildiğini anladı. Muriz yavaşça, tehditkâr bir sesle fısıldadı: "İnsan mısın?"

Leto, "Senin kadar," diye yanıtladı.

"Bir çocuk için çok tuhaf konuşuyorsun. Fakat unutma ki ben takvâya direnebilecek bir yargıcım."

Leto, *Ah, evet,* diye düşündü. Böyle bir yargıcın *takvâdan* bahsetmesi, her an saldırıya geçebileceğinin göstergesiydi. *Takvâ,* insanın iblisler karşısında kapıldığı korkuydu; yaşlı Fremenler arasında çok güçlü bir inançtı. Ârifalar iblisleri öldürmenin yollarını bilir ve daima "zalimliğe kapılmadan

acımasız olabilecek kadar bilge oldukları, yufka yürekliliğin ne zaman büyük zulme yol açacağını bildikleri için" seçilirdi.

Ama bu konuşma tam Leto'nun istediği noktaya gelmişti. "*Meşed* sınavına girmeyi kabul ediyorum," dedi.

"Ruhani sınavın yargıcı ben olacağım," dedi Muriz. "Bunu kabul ediyor musun?"

"Bilâ-keyf," dedi Leto. *Kayıtsız şartsız.*

Muriz'in yüzünde sinsi bir ifade belirdi. "Buna neden izin veriyorum bilmem," dedi. "Aslında seni buracıkta öldürmek en iyisi ama sen küçük bir batighsin... benim de bir oğlum öldü. Hadi gel, Shuloch'a gidiyoruz; orada İsnâd toplantısı yapılıp hakkında karar alınmasını isteyeceğim."

Oysa adamın Leto'yu öldürmek niyetinde olduğu her halinden anlaşılıyordu. Kimi kandırıyordu? "Shuloch'un *Ehl es-sünni val-cemas* olduğunu biliyorum," dedi Leto.

"Sen daha çocuksun, gerçek dünya hakkında ne bilirsin ki?" diyen Muriz, Leto'ya önüne düşüp toptere doğru yürümesini işaret etti.

Leto itaat etti ama Fremen'in ayak seslerini dikkatle dinliyordu. "Bir sırrı gizlemenin en emin yolu, insanları yanıtı zaten bildiklerine inandırmaktır," dedi Leto. "O zaman soru sormazlar. Siz Jacurutu'dan kovulanlar gerçekten akıllıca davrandınız. Efsanevi Shuloch'un gerçekten var olduğuna kim inanır? Kaçakçılar ve Dune'a gelmek isteyen yabancılar için de mükemmel bir yer."

Muriz durdu. Leto ona dönüp topteri arkasına aldı; topterin kanadı solundaydı.

Muriz yarım adım karşısında duruyordu; maula tabancasını çekip Leto'ya doğrultmuştu. "Demek çocuk değilsin," dedi Muriz. "Casusluk yapmaya gelmiş lanet olası bir cücesin! Yaşına göre fazla akıllıca konuştuğunu düşünüyordum zaten ama konuşmakta acele ettin ve çok fazla konuştun."

"Hayır," dedi Leto. "Ben Paul Muad'Dib'in oğlu Leto'yum. Beni öldürürsen sen de, halkın da kuma gömülürsünüz. Öl-

dürmezsen, sizleri başarıdan başarıya koştururum."

Muriz, "Bana numara yapma cüce," diye hırıldadı. "Leto gerçek Jacurutu'da, senin söylediğin..." Birden sustu. Silahını yavaşça indirdi. Şaşkınlıkla kaşlarını çatıp gözlerini kıstı.

Leto bu tereddüt ânını bekliyordu. Sola hamle eder gibi yapınca Fremen silahını hızla o tarafa çevirdi ama eli kanadın kenarına çarpınca silah elinden fırladı. Maula tabancasını kapmasına fırsat kalmadan Leto, Muriz'in billurbıçağını çekip adamın sırtına dayamıştı bile.

"Ucunun zehirli olduğunu biliyorsun," dedi Leto. "Topterdeki arkadaşına da söyle sakın kımıldamasın. Yoksa seni öldürmek zorunda kalırım."

Yaralı elini ovuşturan Muriz, topterdeki adama bakarak başını iki yana salladı. "Arkadaşım Behaleth seni duydu. Kaya gibi hareketsiz olacak."

Leto fazla vakti olmadığını biliyordu. Acele etmezse ya bu ikisi plan kurup harekete geçecekti ya da arkadaşları neler olduğuna bakmaya gelecekti. Hızla konuştu: "Bana ihtiyacınız var Muriz. Ben olmazsam Dune'da ne solucan kalacak ne de onların baharatı." Fremen'in kasıldığını hissetti.

Muriz, "Peki ama Shuloch'u nereden biliyorsun?" diye sordu. "Jacurutu'da sana Shuloch'tan bahsetmediklerini biliyorum."

"Leto Atreides olduğumu kabul ediyorsun demek?"

"Başka kim olabilirsin ki? Ama nereden..."

"Çünkü buradasınız," dedi Leto. "Shuloch'un varlığını bilince gerisini anlamak çok kolay. Sizler Jacurutu yerle bir edildiğinde kaçan Kovulmuşlarsınız. Kanatla sinyal verdiğinizi gördüm; demek ki uzaktan dinlenebilecek haberleşme cihazları kullanmıyorsunuz. Baharat topluyorsunuz; demek ki tacirsiniz. Kaçakçısınız ama Fremensiniz. Demek ki Shulochlusunuz."

"Neden seni buracıkta öldürmeye çalışmaya zorladın beni?"

"Çünkü Shuloch'a gittiğimizde beni zaten öldürecektin."

Muriz tekrar kasıldı.

Leto, "Dikkatli ol Muriz," diye uyardı. "Sizi tanırım. İhtiyatsız yolcuların suyunu almanın âdetiniz olduğunu biliyorum. Bu artık sizde gelenek haline gelmiş olmalı. Sizi tesadüfen görenleri başka nasıl susturabilirsiniz ki? Sırrınızı başka nasıl gizli tutabilirsiniz? Batighmiş! Beni tatlı sözlerle kandırmaya çalıştın. Suyumun kuma dökülüp ziyan olmasını istemiyordun, değil mi? Diğerleri gibi ortadan kaybolduğumda... Tanzerouft'un çetin koşulları yüzünden öldüğüm sanılacaktı."

Muriz, Leto'nun sözlerindeki Rihani'den korunmak için sağ eliyle *Solucan Boynuzları* işareti yaptı. Yaşlı Fremenlerin mentatlara ya da çok mantıklı kişilere güvenmediğini bilen Leto az kalsın gülümseyecekti.

"Jacurutu'da Namri bizden bahsetmiş olmalı," dedi Muriz. "Onun suyunu alacağım..."

"Salak rolü yapmayı sürdürürsen eline su değil kum geçer ancak," dedi Leto. "Dune'un tamamı yeşil çimenler, ağaçlar ve su birikintileriyle kaplandığında ne yapacaksınız Muriz?"

"Bu asla olmayacak!"

"Gözünüzün önünde olmaya başladı bile."

Leto, Muriz'in öfke ve çaresizlikle dişlerini gıcırdattığını duydu. Muriz bir süre sonra, "Bunu nasıl engelleyebilirsin ki?" diye sordu.

"Dönüşüm planını çok iyi biliyorum," dedi Leto. "Tüm zayıf ve güçlü noktalarını biliyorum. Ben olmazsam Şeyh Hulud sonsuza dek yok olacak."

Muriz tekrar sinsi bir sesle, "Bunu neden burada tartışıyoruz ki?" diye sordu. "Eşit durumdayız. Senin bıçağın var. Ama beni öldürürsen Behaleth de seni vurur."

"Tabancanı kapıp onu öldürebilirim," dedi Leto. "Böylece topteriniz benim olur. Evet, topter kullanmayı biliyorum."

Muriz kukuletasının altındaki kaşlarını çattı. "Peki ya söylediğin kişi değilsen?"

Leto, "Babam beni tanımaz mı?" diye sordu.

"Ahhhh," dedi Muriz. "Demek bu şekilde öğrendin ha? Ama..." Susup başını iki yana salladı. "Öz oğlum ona rehberlik ediyor. Ama söylediğine göre siz ikiniz hiç... Bu nasıl...?"

"Muad'Dib'in geleceği gördüğüne inanmıyorsunuz demek?" dedi Leto.

"Elbette inanıyoruz! Ama o kendisi hakkında şey diyor..." Muriz tekrar sustu.

"Ona güvenmediğinizi bilmiyor sanıyorsunuz," dedi Leto. "Buraya tam bu vakitte gelmemin sebebi seni bulmaktı Muriz. Seni çok iyi tanıyorum, çünkü seni *gördüm*... oğlunu da gördüm. Kendinizi güvende sandığınızı, Muad'Dib ile alay ettiğinizi, çöldeki bu küçük bölgenizi kurtarmak için plan yaptığınızı biliyorum. Ama ben olmazsam çöldeki bu küçük bölgeniz mahvolur Muriz. Onu sonsuza dek yitirirsiniz. Dune'da işler çığrından çıktı. Babamın kehanet hayalleri neredeyse tükenecek; size ancak ben yardım edebilirim."

"O kör..." Muriz susup yutkundu.

"Yakında Arrakeen'den dönecek; kör müymüş, değil miymiş o zaman görürüz," dedi Leto. "Bakıyorum da eski Fremen âdetlerini bırakmışsınız Muriz."

"Ne?"

"O sizin *Vadkiyas'ınız*. Halkın onu çölde tek başınayken bulup Shuloch'a getirdi; ne büyük bir keşifti! Baharat yatağından bile kıymetliydi. *Vadkiyas!* Sizinle yaşadı; suyu kabilenizin suyuna karıştı. O artık Ruh Nehri'nizin parçası." Leto bıçağı cüppeli Muriz'in sırtına sertçe dayadı. "Dikkatli ol Muriz." Sol eliyle Fremen'in maskesini indirdi.

Leto'nun niyetini anlayan Muriz, "İkimizi öldürsen nereye gidecektin ki?" diye sordu.

"Jacurutu'ya dönerdim."

Leto başparmağının iç kısmını Muriz'in ağzına dayadı. "Isır ve iç Muriz. Yoksa ölürsün."

Muriz duraksadıktan sonra Leto'nun başparmağını sertçe ısırdı.

Leto adamın gırtlağının inip kalkmasından, kanını yuttuğunu anladı; bıçağı geri çekip ona iade etti.

"*Vadkiyas,*" dedi. "Artık suyumu ancak kabilenizin kanunlarını çiğnersem alabilirsiniz."

Muriz başıyla onayladı.

"Tabancan şurada." Leto başıyla gösterdi.

Muriz, "Artık bana güveniyor musun?" diye sordu.

"Kovulmuşlara güvenmezsem, onlarla nasıl yaşarım?"

Leto, Muriz'in gözlerinde yine sinsilik gördü; ama adam bu kez onu tartıyor, durum değerlendirmesi yapıyordu. Muriz ansızın, gizli bir karar almışçasına dönüp maula tabancasını yerden aldı ve kanadın yanına geri döndü. "Gel," dedi. "Solucan yuvasında fazla oyalanmayalım."

Kehanet hayallerindeki gelecek, her zaman geçmişin kurallarına bağlı değildir. Varoluş iplikleri bilinmeyen nice kanuna göre birbirine dolanır. Kehanet hayallerindeki gelecek kendi kurallarında ısrar eder. Ne Zensünnilerin ne de bilimin emrini dinler. Kâhinlik göreceli bir içsel bütünlük oluşturur. Hep şu anda çalışmanızı ister ve her ipliğin geçmişin kumaşına eklenemeyeceği uyarısında sürekli bulunur.

–Kelime: Muad'Dib'in Sözleri
Shuloch Tefsiri

Shuloch'a giderlerken Muriz ornitopteri ustaca kullandı.

Onun yanında oturan Leto arkalarındaki silahlı Behaleth'in varlığını hissediyordu. Artık onlara güvenmek ve kehanet hayalinin incecik ipliğine tutunmak zorundaydı. Bu işe yaramazsa... *Allahu ekber.* İnsan bazen kaderine boyun eğmek zorunda kalırdı.

Shuloch Dağı çölde etkileyici görünüyordu. Buradaki varlığının bilinmemesi verilen rüşvetler, işlenen cinayetler ve yüksek mevkilerdeki birçok dost sayesindeydi. Leto, Shuloch'un ortasında kayalıklarla çevrili bir pan ve oraya inen, iç içe geçmiş çıkmaz kanyonlar görüyordu. Bu kanyonların alt kenarlarındaki gölgepullarla tuz çalıları ve ortada halka şeklinde dizili yelpaze palmiyeleri, orada suyun bol olduğunu gösteriyordu. Yeşil çalı, baharat lifi ve yelpaze palmiyesinden yapılmış derme çatma binalar kuma saçılmış yeşil düğmeleri andırıyordu. O binalarda Kovulmuşların kovulmuşları, ölmek dışında düşebileceği kadar düşmüş insanlar yaşıyor olmalıydı.

Muriz topteri pana, kanyonlardan birinin girişinin yakınına indirdi. Topterin tam karşısında, çöl asmasıyla bejato yaprağından inşa edilmiş ve üstü ısıtılmış baharat kumaşıyla kaplanmış bir kulübe vardı. İlk ilkel damıtıcı-çadırların birebir kopyasıydı ve Shuloch'ta hayat standartlarının ne kadar düşük olduğunun göstergesiydi. Leto o kulübenin nem sızdırdığını ve geceleri civardaki bitkilerden gelerek insanı ısıran haşeratla dolduğunu biliyordu. Demek babası böyle bir yerde yaşıyordu. Zavallı Sabiha. O da burada yaşamakla cezalandırılacaktı.

Leto, Muriz'in emriyle topterden aşağıya, kuma atlayıp kulübeye doğru yürüdü. Biraz ileride, kanyon civarında, palmiyelerin arasında birçok kişinin çalıştığını görüyordu. Hırpani ve yoksul görünüyorlardı; ne Leto'ya ne de toptere ilgi göstermeleri, buradaki zulmün ne kadar büyük olduğunun kanıtıydı. Leto işçilerin arkasında uzanan taş kanâtın kenarını gördü; havadaki nem oranının fazlalığı da yakınlarda, açık havada su olduğunu gösteriyordu. Leto kulübenin önünden geçerken, oranın tahmin ettiği kadar ilkel olduğunu gördü. Kanâta gidip eğilerek, karanlık akıntının içinde dönüp duran avcı balıkları seyretti. Onunla göz göze gelmemeye özen gösteren işçiler, kayalıktaki girişlerin önündeki kumları süpürmeyi sürdürdü.

Muriz arkadan yaklaşarak, "Balıklar ile solucanlar arasındaki sınırda duruyorsun," dedi. "Bu kanyonlardan her birinde bir solucan var. Bu kanâtı açtık; şimdi de içindeki balıkları çıkaracağız, kumalabalıkları gelsin diye."

"Tabii ya," dedi Leto. "Hayvan çiftliği. Gezegen dışına kumalabalığı ve solucan satıyorsunuz."

"Muad'Dib'in fikriydi!"

"Biliyorum. Ama solucanlarınız ve kumalabalıklarınız Dune'dan ayrılınca fazla yaşamıyor."

"Şimdilik öyle," dedi Muriz. "Ama bir gün..."

"Bu on bin yıl boyunca değişmeyecek," dedi Leto. Dönüp

Muriz'in allak bullak olan yüzüne baktı. Adamın aklından kanattâki sular misali geçen sorular yüzünden okunuyordu. Muad'Dib'in oğlu gerçekten geleceği görebiliyor muydu? Muad'Dib'in hâlâ geleceği görebildiğine inananlar vardı ama... Kesin bir yargıya varmak nasıl mümkündü ki?

Muriz dönüp önden kulübeye doğru yürüdü. İlkel nem geçirmez kapıyı açtı ve Leto'ya içeri girmesini işaret etti. Karşı duvarda yanan baharat yağı lambasının altında ufak tefek biri, sırtı kapıya dönük şekilde çömelmiş oturuyordu. Yanan yağın ağır tarçın kokusu içeri yayılmıştı.

Muriz alayla, "Yeni bir esir gönderdiler, Muad'Dib'in siyeçinde çalışsın diye," dedi. "İyi çalışırsa suyunu bir süreliğine koruyabilir." Dönüp Leto'ya baktı. "Kimileri insanların vücut suyunu almanın kötü bir şey olduğunu söylüyor. O dantel gömlekli Fremenlerin yeni şehirlerinde artık çöp yığınları var! Düşünebiliyor musun? Çöp yığınları! Dune'da ne zaman çöp yığını görülmüş? Böyleleri elimize düştüğünde..." Lambanın altındaki kızı gösterdi. "...genellikle toplumlarından dışlanmış ve korkudan neredeyse akıllarını kaçırmış halde oluyor; gerçek Fremenler onları asla kabul etmiyor. Beni anlıyor musun Leto-Batigh?"

"Anlıyorum." Oturan kız kımıldamamıştı.

"Bize liderlik etmekten bahsediyorsun," dedi Muriz. "Fremen liderleri savaşçı olur. Sen bize ne verebilirsin ki?"

Leto oturan kızdan gözünü ayırmadan, "Kralizec'i," diye yanıtladı.

Muriz masmavi gözlerinin üstündeki kaşlarını çatarak Leto'ya öfkeyle baktı. Kralizec? Bu sadece savaş ya da isyan değil, Tayfun Savaşı'ydı. En eski Fremen efsanelerinde geçen bu sözcüğün anlamı "evrenin sonundaki savaş" idi. Kralizec ha?

Uzun boylu Fremen güçlükle yutkundu. Bu velet tam bir şehirli züppe gibiydi; sağı solu hiç belli olmuyordu! Muriz çömelmiş kıza döndü. "Kadın! Liban vahid!" diye emretti. *Bize baharat içkisi getir!*

Kız duraksadı. "Dediğini yap Sabiha," dedi Leto.

Kız birden ayağa fırlayıp ona döndü. Gözlerini Leto'nun yüzünden alamıyordu.

Muriz, "Onu tanıyor musun?" diye sordu.

"Namri'nin yeğeni. Jacurutu'ya karşı suç işlediği için sana göndermişler."

"Namri mi? Ama..."

"Liban vahid," dedi Leto.

Sabiha yanlarından fırlayıp kapı mührünü yırtarcasına açarak dışarı çıktı; koşarak uzaklaştığını duydular.

"Uzağa gidemez," dedi Muriz. Parmak ucuyla burnunun kenarına dokundu. "Namri'nin akrabası ha? İlginç... Kabahati neymiş ki?"

"Kaçmama göz yumdu." Leto dönüp dışarı çıkarak Sabiha'nın peşinden gitti. Sabiha'yı bulduğunda, kız kanâtın yanında duruyordu. Leto onun yanına gidip suya baktı. Civarda bulunan yelpaze palmiyelerindeki kuşların ötüşünü ve kanat seslerini duyuyordu. İşçiler kumları süpürürken çıkan hışırtıları duyuyordu. Yine de Sabiha gibi yaparak, suyun derinliklerine ve üstündeki yansımalara baktı. Palmiye dallarındaki küçük, mavi muhabbetkuşlarını göz ucuyla gördü. Kuşlardan biri kanâtın üstünden uçunca, yansıması dönüp duran gümüşi balıkların görüntüsüne karıştı; sanki kuşlar ile avcı balıklar aynı suda yüzüyorlardı.

Sabiha genzini temizledi.

"Benden nefret ediyorsun," dedi Leto.

"Beni rezil ettin. Halkımın gözünde rezil ettin. İsnâd toplantısı yaptılar ve suyumu kaybetmem için beni buraya gönderdiler. Hep senin yüzünden!"

Arkalarından yaklaşan Muriz kahkahayı bastı. "Görüyorsun ya Leto-Batigh, Ruh Nehri'mizin kolları çoktur."

Leto, Muriz'e dönerek, "Unutma ki damarlarında benim suyum akıyor," dedi. "Bu nehrin bir kolu değil. Sabiha'yı kehanet hayalimde gördüm; nereye giderse peşinden giderim.

Geleceğimi bulmak için kaçıp çölü geçerek buraya, Shuloch'a geldim."

"Yani siz ikiniz..." Muriz, Sabiha'yı gösterdi, sonra da başını geriye atarak kahkahayı bastı.

"İkinizin de inandığı gibi olmayabilir," dedi Leto. "Bunu hatırla Muriz. Ben solucanımın ayak izlerini buldum." Gözlerinin yaşardığını hissetti.

Sabiha, "Ölüye su veriyor," diye fısıldadı.

Muriz bile afallayıp Leto'ya huşu içinde bakakaldı. Fremenler ancak ruhlarının en derininden bir armağan vermek istediklerinde ağlardı. Muriz utanmış gibiydi; ağız maskesini takıp kukuletasını kaşlarının üstüne indirdi.

Leto adamın arkasındaki kayalığa bakıp, "Burada, Shuloch'da hâlâ çöl sınırındaki çiy için dua edilir," dedi. "Git Muriz, git ve Kralizec için dua et. Sana söz veriyorum ki duan kabul olacak."

Fremen dili az sözle çok şey anlatmaya ve net ifadelere dayanır. Mutlakların illüzyonuyla doludur. Varsayımları mutlakiyetçi dinlerin serpilmesi için son derece elverişlidir. Dahası Fremenler ahlakçıdır da. Herhangi bir konudaki korkunç tutarsızlıkları basmakalıp deyişlerle dengeleyebilirler. "Biliyoruz ki her şeyi bilmemiz imkânsız, çünkü bu Tanrı'ya özgüdür. Ama öğrenebildiğimiz şeyleri unutmayabiliriz," derler. Evrene böyle bıçak gibi keskin bir anlayışla yaklaşarak, alamet ve kehanetlere duydukları fantastik inançla birlikte kendi kaderlerine damgalarını vururlar. Kralizec, yani "evrenin sonundaki savaş" efsanelerinin temelinde de bu yatar.

–Özel Bene Gesserit Raporları/Folyo 800881

Namri kare şeklindeki taş odanın diğer tarafındaki Gurney Halleck'e gülümseyerek, "Onu emniyetli bir yerde, güvende tutuyorlar," dedi. "Bunu dostlarına bildirebilirsin."

Halleck, "Bu emniyetli yer neresiymiş?" diye sordu. Namri'nin ses tonundan hoşlanmamıştı ama Jessica'nın emirleri elini kolunu bağlıyordu. O lanet olası cadı! Jessica'nın yaptığı saçma sapan açıklamalar arasında Halleck'in anlayabildiği tek şey, Leto'nun içindeki korkunç anılara hâkim olamaması halinde olabilecekler hakkındaki uyarıydı.

"Emniyetli bir yer işte," dedi Namri. "Sana ancak bu kadarını söyleyebilirim."

"Nereden biliyorsun peki?"

"Distrans mesajı aldım. Sabiha da onun yanındaymış."

"Sabiha mı! Yine kaçmasına göz..."

"Hayır. Bu kez değil."

"Leto'yu öldürecek misin?"

"Artık bu kararı ben veremem."

Halleck yüzünü buruşturdu. *Distrans mesajı ha?* O lanet olası mağara yarasaları ne kadar uçabiliyordu acaba? Halleck tiz çığlıklarla gizli mesaj ileten o yaratıkların çölde uçmasına sık sık tanık olmuştu. Ama bu cehennem çukuru gibi gezegende ne kadar uzağa uçabiliyorlardı?

"Onu görmeliyim," dedi Halleck.

"Buna izin yok."

Halleck, sakinleşmek için derin bir nefes aldı. Aramanın sonucunu iki gün iki gece beklemişti. Oysa bu sabah, sonunda haber geldiğinde, üstlendiği rolü yitirdiğini ve çıplak kaldığını hissediyordu. Gerçi komuta etmekten asla hazzetmemişti. Başkaları ilginç ve tehlikeli işler yaparken, komutada olanlar hep sonuçları beklerdi.

Halleck "Neden göremezmişim?" diye sordu. Bu güvenli siyeçte kalmasını ayarlayan kaçakçılar sorduğu birçok soruyu yanıtsız bırakmışlardı; şimdi Namri'den de aynı tavrı görmeyi hiç istemiyordu.

"Bu siyeçi görmekle zaten gereğinden fazla şey öğrendiğini düşünenler var," dedi Namri.

Halleck bu tehdit karşısında hemen kaslarını gevşeterek eğitimli bir savaşçının rahat duruşuna geçti ve elini bıçağına yaklaştırdı ama üstüne koymadı. Keşke kalkanı olsaydı ama solucanlar üzerindeki etkileri sebebiyle ve fırtınaların statik yükü yüzünden kullanım ömrü çok kısa olduğundan burada kalkan kullanılmıyordu.

"Bu gizlilik anlaşmamızda yoktu," dedi Halleck.

"Anlaşmamızda Leto'yu öldürmeme izin var mıydı peki?"

Halleck yine görünmez güçlerin varlığını hissetti; Jessica onu bu güçler hakkında uyarmamıştı. Onun bu lanet olası planı! Belki de Bene Gesseritlere gerçekten de güven olmazdı. Halleck bunu düşünür düşünmez kendini sadakatsizlik etmiş gibi hissetti. Jessica meseleyi açıklamıştı ve Halleck bu

işi kabul ederken, tıpkı tüm planlar gibi bunun da üstünde sonradan değişiklikler yapılması gerekeceğini biliyordu. Anlaştığı kişi de *sıradan* bir Bene Gesserit değildi; ona her zaman dostluk göstermiş ve arka çıkmış olan Jessica Atreides idi. Halleck, Jessica olmasa kendini şimdikinden bile tehlikeli bir evrende yapayalnız halde bulacağını biliyordu.

"Soruma yanıt veremiyorsun," dedi Namri.

"Onu ancak... zapt edilme belirtileri gösterirse öldürecektin," dedi Halleck. "Hilkat Garibesi'yse."

Namri yumruğunu sağ kulağına dayadı. "Leydin bunu anlamak için sınavlarımız olduğunu biliyordu. Bu konuda kararı bana bırakmakla akıllılık etti."

Halleck çaresizlik ve öfkeyle dudaklarını birbirine bastırdı.

"Rahibe Ana'nın bana söylediklerini sen de duydun," dedi Namri. "Biz Fremenler öyle kadınları anlarız ama siz dışdünyalılar asla anlayamazsınız. Fremen kadınlarının oğullarını ölüme göndermesi sık görülür."

Halleck dudaklarını bastırarak konuştu: "Leto'yu öldürdün mü yani?"

"Yaşıyor. Emniyetli bir yerde. Baharat almayı da sürdürecek."

"Ama sağ kalırsa onu babaannesine geri götürecektim," dedi Halleck.

Namri omuz silkmekle yetindi.

Halleck, Namri'den başka yanıt alamayacağını anladı. Lanet olsun! Yanıtsız kalan onca soru varken Jessica'nın yanına dönemezdi! Başını iki yana salladı.

Namri, "Değiştiremeyeceğin şeyleri neden sorguluyorsun ki?" diye sordu. "Zaten iyi para alıyorsun."

Halleck kaşlarını çatarak adama baktı. Fremenler! Tüm yabancıların tek derdinin para olduğunu sanırlardı. Ama Namri'nin öyle konuşmasının tek sebebi bir Fremen olarak beslediği önyargılar değildi. Burada başka güçler de iş başın-

daydı; Halleck bir Bene Gesserit'ten gözlem eğitimi almış olduğundan bunu kolayca fark edebiliyordu. Bütün bunlarda iç içe geçmiş hilelerin kokusu vardı.

Halleck senli benli ve aşağılayıcı bir tonla konuştu: "Leydi Jessica buna çok kızacak. Üstüne adamlarını salabilir ve..."

Namri, "*Zındık!*" diye küfretti. "Seni saray ulağı seni! Sen *Muhâlâta'dan* değilsin! Soylu Halk adına suyuna el koymaktan zevk alacağım!"

Halleck elini bıçağının sapına koydu; sol yeninde de saldırganlara karşı hazırladığı ufak bir sürpriz vardı. "Burada, yerde su filan görmüyorum," diye karşılık verdi. "Gururun gözünü kör etmiş olabilir."

"Hâlâ yaşıyorsun, çünkü Leydi Jessica'nın kimsenin üstüne adamlarını salamayacağını ölmeden önce görmeni istiyorum. Sen kandırılıp da Huanui'ye sessiz sedasız gitmeyeceksin, dışdünyalı pislik. Ben Soylu Halk'tanım, sen ise..."

Halleck sakin bir sesle "Yalnızca Atreideslerin hizmetkârıyım," dedi. "Biz pislikler sizin o leş kokulu boyunlarınızdan Harkonnenların boyunduruğunu çıkaranlarız."

Namri beyaz dişlerini hırlarcasına sergiledi. "Leydin Salusa Secundus'ta esir. Aldığın mesajları gönderen de sandığın kişi değildi... kızıydı!"

Halleck sakin konuşmayı büyük bir çabayla başardı: "Fark etmez. Alia da..."

Namri billurbıçağını çekti. "Cennet Rahmi hakkında ne bilirsin ki? Ben onun hizmetkârıyım, seni erkek orospu. Onun emrini yerine getireceğim... senin suyunu alacağım!" Aniden harekete geçip oda boyunca koşarak, aptalca bir şekilde dosdoğru Halleck'in üstüne atıldı.

Namri'nin görünürde acemice saldırmasına aldanmayan Halleck sol kolunu kaldırarak, cüppesinin yeninin içine dikilmiş kalın kumaş sayesinde adamın bıçağını savuşturdu. Aynı anda cüppesini Namri'nin başına doladı ve bıçağını onun yüzüne sapladı. Bıçağını saplarken gövdeleri birbirine

yaslanınca, Namri'nin cüppesinin altındaki sert metal zırhı hissetti. Öfkeyle çığlık atan Fremen gerileyip yere düştü. Yerde öylece yattı; ağzından kan boşanıyordu... Halleck'e bakan gözleri giderek donuklaştı.

Halleck dudaklarını aralayarak nefes verdi. O geri zekâlı Namri cüppesinin altındaki zırhı kimsenin fark edemeyeceğini mi sanmıştı? Halleck yenine dikilmiş kalın kumaşı düzeltirken ve bıçağını silip kınına koyarken cesetle konuştu: "Biz Atreides *hizmetkârları* dövüşmeyi bilmez miyiz sandın sersem?"

Derin bir nefes alıp düşündü: *Eee? Şimdi kime hizmet etmiş oldum?* Namri'nin sözlerinde gerçek payı yok değildi. Jessica, Corrinoların esiriydi; Alia'nın da kendi şeytani planları vardı. Jessica, Alia'nın düşman olarak yapabilecekleri konusunda sık sık uyarıda bulunsa da kendisinin esir düşeceğini tahmin edememişti. Ama Halleck emirlere uymalıydı. Öncelikle buradan kurtulmalıydı. Neyse ki Fremen cüppeleri birbirine benzerdi. Halleck, Namri'nin cesedini yuvarlayarak bir köşeye götürüp üstünü minderlerle örttü, sonra da yerdeki kilimi kan lekelerinin üstüne çekti. Bu işi halledince damıtıcı-giysisinin burun ve ağız tüpleriyle maskesini taktı, cüppesinin kukuletasını başına geçirdi ve dışarıdaki uzun koridora çıktı.

Masumlar kaygısızca yürür, diye düşünerek, rahat adımlarla yürüdü. Kendini tuhaf bir şekilde özgür hissediyordu; sanki bir tehlikeden kurtulmuştu.

Jessica'nın çocuk için yaptığı planı hiç beğenmemiştim zaten, diye düşündü. *Onu görebilirsem yüzüne de söyleyeceğim. Görebilirsem.* Namri gerçeği söylediyse, artık en tehlikeli alternatif plan uygulamaya konuluyordu. Alia, Halleck'i yakalarsa fazla yaşamasına izin vermezdi ama Stilgar da vardı... o iyi bir Fremen'di ve tüm iyi Fremenler gibi batıl inançlıydı.

Jessica bunu şöyle açıklamıştı: "Stilgar'ın gerçek doğasını çok ince bir medenilik tabakası örtüyor. O tabakayı kaldırmanın yoluysa şu..."

Muad'Dib'in ruhu sadece sözlerden, onun adına çıkarılan kanunların kâğıda dökülmesinden ibaret değildir. Muad'Dib her zaman için insanın kibirli erk sahiplerine, şarlatanlara ve dogmacı fanatiklere karşı içten içe duyduğu öfke olmalıdır. Bu öfkeye kulak verilmelidir, çünkü Muad'Dib'in bize verdiği en büyük ders şudur: İnsanlar ancak toplumsal adalet varken kardeşçe yaşayabilir.

–Fedaykin Ahdi

Leto kulübenin duvarına sırtını yaslamış oturuyor, zihnindeki kehanet hayalinin ipliklerinin çözülüşünü izliyordu; bir yandan da gözü Sabiha'nın üstündeydi. Sabiha, Leto'nun kahvesini getirip yanına bırakmıştı; şimdi de karşısında çömelmiş, akşam yemeğini karıştırıyordu. Yoğun melanj kokulu lapa hazırlıyordu. Kepçeyi hızlı hareketlerle döndürürken, çivit mavisi akışkan lapa kâsenin kenarlarını lekeliyordu. Sabiha ince yüzünü eğerek bulamacı daha dikkatli karıştırmaya başladı. Kulübeyi damıtıcı-çadıra dönüştüren ilkel zarın Sabiha'nın hemen arkasındaki kısmı daha ince bir kumaşla yamanmıştı; Sabiha'nın gölgesi, ocak ateşinin ve içerideki tek lambanın ışığında, gri haleyi andıran o yamalı kısmın üstünde dans ediyordu.

Lamba Leto'nun ilgisini çekmişti. Shulochlular baharat yağını müsrifçe harcıyordu: Korküre değil lamba kullanıyorlardı. En kadim Fremen âdetlerine uyarak, köle olarak kullandıkları kovulmuşları siyeç duvarları içinde tutuyorlardı. Ama aynı zamanda ornitopterler ve son model baharat hasatçıları kullanıyorlardı. Eski ile yeninin tuhaf bir karışımıydılar.

Sabiha lapa dolu kâseyi Leto'ya doğru ittikten sonra ocağı söndürdü.

Leto kâseyi almadı.

"Bunu yemezsen beni cezalandırırlar," dedi Sabiha.

Leto, Sabiha'ya bakarken şöyle düşündü: *Onu öldürürsem, kehanet hayallerinden biri parçalanır. Ona Muriz'in planlarını anlatırsam, bir başka kehanet hayali parçalanır. Burada kalıp babamı beklersem, bu kehanet hayali ipliği kalınlaşıp halada dönüşür.*

İplikleri zihniyle ayırıyordu. Bazıları çok hoştu ve aklında yer ediyordu. Bunlardan biri, Sabiha'yla birlikte olduğu bir gelecek özellikle cazipti. Ama sonu kötü bitiyordu.

Sabiha, "Neden bana öyle bakıyorsun?" diye sordu.

Leto yine karşılık vermedi.

Sabiha kâseyi iyice Leto'nun önüne itti.

Leto kurumuş boğazıyla yutkunmaya çalıştı. Sabiha'yı öldürme dürtüsüyle doluyordu. Bu yüzden titremeye başladı. Kehanet hayallerinden birini parçalayıp yabaniliği serbest bırakmak öyle kolaydı ki!

Sabiha, kâseye dokunarak, "Muriz'in emri," dedi.

Evet, Muriz'in emriydi. Öyle batıl inançlıydılar ki. Muriz, Leto'nun ona dair bir kehanet hayali görüp anlatmasını istiyordu. Eski çağlardaki, büyücü doktorun önüne öküz kemikleri atıp fal bakmasını isteyen vahşilerden farksızdı. Muriz tutsağının damıtıcı-giysisini "basit bir tedbir olarak" almıştı. Bunu yaparken Namri ve Sabiha'yla biraz dalga geçmişti. *Ancak salaklar tutsaklarını ellerinden kaçırır.*

Ama Muriz'in derin bir duygusal sorunu vardı: Ruh Nehri. Muriz'in damarlarında tutsağın suyu akıyordu. Muriz, Leto'yu ölümle tehdit etmesine imkân verecek bir alamet arıyordu.

Leto, *Babasına çekmiş,* diye düşündü.

"Baharat sayesinde hayaller göreceksin, o kadar," dedi Sabiha. Uzun sessizliklerden rahatsız olurdu. "Ben orjilerde bir

sürü hayal gördüm. Hiçbir anlamları yok."

Leto, *Tabii ya!* diye düşündü; bedeni hareketsizlik haline geçince teni soğuyup terlemeye başladı. Bene Gesserit eğitimi bilincini ele geçirdi; zihnine yayılan ışık, Sabiha'yı ve diğer Kovulmuşları başka bir açıdan gösterdi. Kadim Bene Gesserit öğretisi açıktı:

"*Diller bir hayat tarzındaki uzmanlık alanlarını yansıtacak şekilde gelişir. Her uzmanlık alanı ona dair sözcükler, varsayımlar ve cümle yapılarından anlaşılabilir. Tıkanmalara dikkat edin. Uzmanlık alanları hayatın durduğu, hareketin engellenip donduğu yerleri temsil eder.*" Leto birden Sabiha'yı kâhin olarak gördü; aslında bu güç tüm insanlarda vardı. Ama Sabiha baharat orjileri sırasında gördüğü hayalleri ciddiye almıyordu. Onlardan huzursuz olduğundan, bilerek unutuyordu. Halkı Şeyh Hulud'a dua ediyordu, çünkü kehanet hayallerinin çoğunda o solucanları görüyorlardı. Çöl sınırında çiy duasına çıkıyorlardı, çünkü su hayatlarını kısıtlıyordu. Oysa baharat zenginiydiler ve kumalabalıklarını açık kanâtlarla hapsedebiliyorlardı. Sabiha ona kehanet hayalleri gördürmeye çalışırken biraz acımasızdı ama Leto onun sözlerinde aydınlatıcı ipuçları görüyordu: Sabiha mutlaklara bel bağlıyor, hep sınırlar arıyordu; çünkü korkunç kararların yükünden kaçmak istiyordu. Evrene, kapsayıcı ve zamanı dondurucu tek bir bakış açısıyla bakmakta ısrar ediyordu, çünkü diğer seçeneklerden ödü patlıyordu.

Leto ise tersine tamamen özgür hareket ediyordu. Sonsuz boyutları toplayan bir zardı ve o boyutları görebildiğinden, dehşet verici kararlar alabiliyordu.

Tıpkı babam gibi.

Sabiha hırçın bir sesle, "Bunu yemelisin!" dedi.

Leto artık kehanet hayallerinin oluşturduğu tablonun tamamını görüyor ve hangi ipliği izlemesi gerektiğini biliyordu. *Tenim bana ait değil.* Ayağa kalkıp cüppesine sarındı. Üstünde damıtıcı-giysi olmadan cüppe giymek tuhaf geliyordu.

Baharat kumaşıyla kaplı zemine çıplak ayakla bastığından kum tanelerini hissediyordu.

Sabiha sert bir sesle, "Ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Buranın havası pis. Dışarı çıkıyorum."

"Kaçamazsın," dedi Sabiha. "Her kanyonda bir solucan var. Kanâtı geçersen solucanlar seni suyundan fark eder. Bu tutsak solucanlar çok dikkatli... çöldekiler gibi değiller. Üstelik..." Sesinde nasıl da fesatça bir haz vardı! "...damıtıcı-giysin de yok."

Leto, "Öyleyse neden kaygılanıyorsun?" diye sordu; onu kışkırtabilirse Sabiha'nın gerçek bir tepki verip vermeyeceğini merak ediyordu.

"Çünkü yemeğini yemedin."

"Bu yüzden de seni cezalandıracaklar."

"Evet!"

"Ama zaten içim dışım baharat oldu," dedi Leto. "Durmadan kehanet hayali görüyorum." Çıplak ayağıyla kâseyi gösterdi. "Kuma dök. Kim bilecek?"

Sabiha, "Bizi gözlüyorlar," diye fısıldadı.

Leto başını iki yana sallayarak Sabiha'yı kehanet hayallerinden kovunca, yeni bir özgürlük hissine kapıldığını hissetti. Bu zavallı kuklayı öldürmek gereksizdi. O başkalarının müziğiyle dans ediyordu; nasıl dans edeceğini bile bilmiyor ama yine de Shuloch ile Jacurutu'nun açgözlü korsanlarını cezbeden güçten pay almayı umuyordu. Leto kapımührüne gidip elini üstüne koydu.

Sabiha konuştu: "Muriz gelince, bu yaptığına çok kızacak ve..."

"Muriz bir boşluk taciri," dedi Leto. "Halam onun içini boşaltmış."

Sabiha ayağa kalktı. "Seninle geliyorum."

Leto, *Ondan nasıl kaçtığımı hatırlıyor,* diye düşündü. *Üstümdeki gücünün azaldığını hissediyor. Gördüğü kehanet hayalleri de aklını karıştırıyor.* Ama Sabiha o kehanet hayallerine

kulak vermek istemiyordu. Oysa tek yapması gereken aklını kullanmaktı: Leto içinde hapsedilmiş solucan bulunan dar bir kanyondan nasıl geçebilirdi ki? Damıtıcı-giysisi ya da fremkiti olmadan Tanzerouft'ta nasıl sağ kalabilirdi?

"Kehanet hayalleri görmek için yalnız kalmalıyım," dedi Leto. "Sen burada kal."

"Nereye gidiyorsun?"

"Kanâta."

"Kumalabalıkları geceleri sürü halinde gelir."

"Beni yemezler, merak etme."

"Bazen solucanlar da suyun hemen ardına kadar geliyor," dedi Sabiha. "Kanâtı geçersen..." Sustu; Leto'yu korkutmaya çalışıyordu.

"Kancalarım olmadan nasıl solucan sürebilirim ki?" diye soran Leto, Sabiha'nın kehanet hayallerinden en azından bir kısmını değerlendirme şansının hâlâ olup olmadığını merak etti.

Sabiha, "Dönünce yiyecek misin?" diye sordu. Tekrar kâsenin yanına çömelip mavi lapayı kepçeyle karıştırmaya başladı.

"Vakti gelince," dedi Leto. Ses'i ustaca kullanmıştı; Sabiha'nın fark edemeyeceğini biliyordu... onu arzularına göre, sezdirmeden yönlendirebiliyordu.

Sabiha, "Muriz gelip kehanet hayali görüp görmediğini soracak," diye uyardı.

"Muriz ile ben ilgilenirim," dedi Leto; Sabiha'nın hareketlerinin ağırlaştığını fark etmişti. Fremenlerin ortak niteliklerini bildiğinden, Sabiha'yı kolayca yönetebiliyordu. Fremenler şafak vakti çok enerjik olurdu ama günbatımında üzerlerine uyuşukluk ve melankoli çökerdi. Sabiha daha şimdiden uyumak, rüyalara dalmak istiyordu.

Leto dışarıya, geceye çıktı.

Gökyüzünde parlayan yıldızların ışığında, etraftaki kayalıkları hayal meyal seçebiliyordu. Palmiyelerin arasından geçip kanâta gitti.

Kanâtın yanında uzun süre çömelip, ötedeki kanyondan gelen kum hışırtılarını dinledi. Seslerden anladığı kadarıyla orada küçük bir solucan vardı; zaten bu yüzden seçilmiş olmalıydı. Küçük solucanların nakliyesi daha kolaydı. Leto o solucanın nasıl yakalandığını düşündü: Avcılar onu su püskürterek sersemletmiş olmalıydı; orji/dönüşüm ayinleri için solucan yakalamakta kullanılan geleneksel Fremen yöntemiydi bu. Ama buradaki solucan boğulmayacaktı. Satılacak ve bir Lonca büklümgemisine konularak, onu umutla bekleyen sahibine gönderilecekti; ama solucanın salınacağı çöl fazla nemli olacaktı muhtemelen. Kumalabalıklarının Arrakis'i ne kadar kuruttuğunu pek az dışdünyalı fark etmişti. *Gerçi bu eskindendi.* Artık Tanzerouft'ta bile hava bazen öyle nemli oluyordu ki; oysa bir zamanlar solucanlar ancak bir Fremen sarnıcında can çekişirken böylesine nemli bir ortamda bulunurdu.

Leto arkasındaki kulübede Sabiha'nın dolandığını duydu. Sabiha huzursuzdu; bastırdığı kehanet hayalleri onu dürtüyordu. Leto onunla kehanet hayallerinin dışında yaşamanın, geleceği düşünmeden birlikte ânı yaşamanın nasıl olacağını merak etti. Bu ona tüm baharat hayallerinden daha cazip geliyordu. Geleceği bilmemek en temiziydi.

"Siyeçte öpüşmek, şehirde öpüşmekten iki kat güzeldir."

Bu eski Fremen deyişi durumu özetliyordu. Eski siyeçlerin insanları hem vahşi hem de utangaç olurdu. Jacurutu ve Shuloch halkında da o utangaçlıktan izler ama yalnızca izler vardı. Leto nelerin yitirildiğini kavrayınca üzüldü.

Etrafında birçok yaratığın hafifçe kımıldadığını giderek duymaya başladı; o kadar yavaş hareket ediyorlardı ki, Leto onları ilk ne zaman duyduğunu bilmiyordu.

Kumalabalıkları.

Yakında bir kehanet hayalinden diğerine geçmenin vakti gelecekti. Leto kumalabalıklarının hareketlerini kendi içinde hissediyordu. Nesiller boyunca bu tuhaf yaratıklarla yaşamış

olan Fremenler, biraz su kaybetme riskine girilirse kumalabalıklarını elle yakalayacak kadar yakına getirmenin mümkün olduğunu biliyordu. Susuzluktan can çekişen, sadece birkaç damla suyu kalmış birçok Fremen bu riske girmişti; çünkü kumalabalıklarının içindeki tatlı, yeşil, şerbetsi sıvı sayesinde biraz daha yaşayabilirlerdi. Ama kumalabalıkları genellikle çocukların oyuncağıydı... çocuklar onları Huanui'ye götürmek veya oynamak için yakalardı.

Leto bu *oyunun* şimdi kendisi için ne anlama geldiğini düşününce ürperdi.

Çıplak ayağının üstünden yaratıklardan birinin geçtiğini hissetti. Yaratık bir an duraksadıktan sonra yoluna devam etti; kanâtta daha çok su vardı.

Leto verdiği korkunç kararın gerçekliğini hissetti bir an. *Kumalabalığı eldiveni.* Bu bir çocuk oyunuydu. Bir kumalabalığını elinizin etrafına dolarsanız, canlı bir eldiven gibi olurdu. O yaratıklar derinin altındaki kılcal damarlarda bulunan kanı algılayabilirdi ama kanın yapısında bulunan bir şeyden hoşlanmazlardı. O canlı eldiven bir süre sonra kumun üstüne kayar ve oradan alınıp baharat lifinden bir sepete konurdu. Baharat onları yatıştırdığından, ölü-damıtıcısına atılana dek sorun çıkarmazlardı.

Leto kumalabalıklarının kendilerini kanâtın içine atıp oradaki avcı balıklara yem oluşunu duyuyordu. Kumalabalıkları suda yumuşar, kolayca eğilip bükülebilirdi. Çocukların erken yaşta öğrendiği bir şeydi bu. Kumalabalıklarının üzerine biraz tükürmek, şerbetsi sıvılarını çıkarmaya yeterdi. Leto kanâttan gelen şıpırtıları dinledi. Kumalabalıkları açık havadaki suya akın akın geliyordu ama kanâtın bekçiliğini yapan avcı balıklarla başa çıkamazlardı.

Yine de gelmeyi sürdürüyorlardı; şıpırtılar çıkararak suya dalıyorlardı.

Leto sağ elini kuma soktu ve parmakları bir kumalabalığının köselemsi derisine dokunana dek gezdirdi. Tam aradığı

gibi, iri bir kumalabalığıydı bu. Yaratık ondan kaçmaya çalışmadı, aksine hevesle eline dolandı. Leto diğer elini yaratığın üstünde gezdirdi... kumalabalığı kabaca elmas biçimindeydi. Başı, uzuvları, gözleri olmamasına karşın suyu hiç şaşmadan saptayabilirdi. Bu yaratıklar uzun siliyalarını birbirine dolayıp bir araya gelerek çuval benzeri, iri bir organizma oluşturup suyu hapsedebilir, o "zehri" ileride Şeyh Hulud'a dönüşecek kumalabalıklarından uzak tutabilirdi.

Leto'nun eline dolanmış kumalabalığı kıvranıyor, esneyip uzuyor, genişliyordu. Leto seçtiği kehanet hayalinin de o yaratıkla birlikte esneyip uzadığını hissediyordu. *Bu iplik, böbürü değil.* Kumalabalığının inceldiğini, elini giderek daha fazla kapladığını hissetti. Hiçbir kumalabalığı hayatında böyle bir elle, her hücresi baharata böylesine doymuş bir elle karşılaşmamıştı. Başka hiçbir insan, bu kadar çok baharat aldıktan sonra hem sağ kalıp hem de aklını korumayı başaramamıştı. Leto enzim dengesini ayarlıyordu; baharat transındayken öğrendikleri sayesinde kendinden emindi. İçindeki sayısız hayatın anıları da ona gereken bilgileri veriyordu... böylece en uygun ayarı yapabiliyordu; ama bir an bile dikkati dağılsa aşırı dozdan ölürdü. Aynı zamanda kumalabalığıyla bütünleşiyor, ondan beslenirken onu besliyor ve tanıyordu. Transtayken gördüğü kehanet hayalinden öğrendiklerini titizce uyguluyordu.

Kumalabalığının iyice inceldiğini ve neredeyse ön koluna kadar yayıldığını hissetti. Bir başka kumalabalığını alıp onun üstüne koydu. Yaratıklar birbirleriyle temas edince çılgınca kıvranmaya başladılar. Siliyaları birbirine dolandı ve Leto'nun kolunu dirseğine dek kaplayan tek bir zara dönüştüler. Kumalabalıkları çocuk oyunundaki canlı eldiven haline gelmişti ama Leto onları deri simbiyotu rolüne yönelttikçe inceliyor ve hassaslaşıyorlardı. Leto eğilip o canlı eldivenle yere dokununca kumu hissetti; her kum tanesini ayrı ayrı algıladı. Kolundaki yaratık artık kumalabalığı değil,

daha sert ve güçlü bir şeydi. Giderek daha da güçlenecekti... Leto'nun kumun içinde gezinen eli bir başka kumalabalığına rastgeldi; bu seferki de çabucak diğer ikisiyle birleşip, yeni rolüne hemen alıştı. Oluşturdukları yumuşak, köselemsi zar, Leto'nun kolunu omzuna dek kapladı.

Leto müthiş bir odaklanmayla uyuşmazlıkları giderip, bedeninin bu yeni tene alışmasını sağladı. Burada yaptığı şeyin korkutucu sonuçlarına hiç odaklanmadı. Önemli olan tek şey, transta gördüğü kehanet hayalinin gerekleriydi. Altın Yol'a ulaşmak için bu ateşten gömleği giymeliydi.

Cüppesini çıkarıp kuma çırılçıplak uzandı ve kumalabalıklarıyla kaplanmış kolunu, o yaratıkların kanâta ulaşmak için geçtiği yere doğru uzattı. Bir keresinde Ganimet ile birlikte bir kumalabalığı yakaladıklarını hatırladı; onu kuma sürtmüşlerdi, ta ki yaratık büzülüp *yavru solucan* olana, yeşil şerbetle dolu bir tüp şeklini alana dek. O tüpün ucunu hafifçe ısırıp, içerideki birkaç damla tatlı sıvıyı yara kapanmadan çabucak emmek mümkündü.

Artık Leto'nun tüm vücudu kumalabalıklarıyla kaplanmıştı. Bu canlı zarın içinde kendi nabzını hissedebiliyordu. Yüzünü kaplamaya çalışan bir kumalabalığını sertçe çekince, yaratık uzayıp incelerek rulo haline geldi. Yavru solucanlardan çok daha fazla uzamasına karşın esnekliğini koruyordu. Leto yaratığın ucunu ısırınca, ağzına tatlı bir sıvı incecik aktı; hiçbir Fremen bir kumalabalığından bu kadar sıvı çıktığını görmemişti. Leto içtiği sıvının verdiği enerjinin bedenine dalga dalga yayıldığını hissetti. Zarı yüzünden uzak tutmaya epey uğraştı; sonunda kenarlarını kıvırarak, çenesinden alnına dek yüzünü çevreleyen ve kulaklarını açıkta bırakan katı bir başlık haline getirdi.

Kehanet hayalini sınamanın vakti gelmişti.

Leto ayağa kalktı ve kulübeye doğru koşmaya başladı; koşarken ayaklarının fazla hızlı hareket ettiğini, bu yüzden dengesini korumakta zorlandığını fark etti. Kuma atladı,

yuvarlandı ve sıçrayarak ayağa kalktı. İki metre havaya sıçradıktan sonra sırtüstü yere düştü; tekrar kalkıp yürümeye çalıştığında yine fazla hızlı hareket etti.

Kendine, *Dur!* diye emretti. *Prana-bindu* tekniğiyle gevşeyerek, algılarını bilinç havuzunda topladı. Böylece zamanı deneyimlemesini sağlayan *daimi-şimdinin* iç dalgalanmalarına odaklandı ve kehanet hayali esrikliğinin içini ısıtmasına izin verdi. Yapay ten tam kehanet hayalindeki gibi, mükemmel iş görüyordu.

Tenim bana ait değil.

Ama kaslarının bu yeni güçle hareket etmeye alışması için eğitilmesi gerekiyordu. Leto *yürümeye* çalıştığında yere düşüp yuvarlanıyordu. Sonunda oturdu. Sessizlikte, gıdısındaki zar ağzını kaplamaya çalıştı. Leto zara tükürüp ısırdı ve tatlı şerbeti içti. Eliyle bastırınca zar aşağı doğru geri çekildi.

Leto'nun bedeni artık yeni teniyle yeterince uyum sağlamıştı. Kuma yüzükoyun uzandı. Sürünmeye başladı; bedenini kaplayan zarı kuma sürtüyordu. Her kum tanesini hissediyordu ama kendi teni hiçbir şeye sürtünmüyordu. Yalnızca birkaç kulaç atarak kumda elli metre ilerledi. Sürtünme sebebiyle vücudu biraz ısındı.

Zar artık burnunu ve ağzını kaplamaya çalışmıyordu ama Leto şimdi Altın Yol'una doğru ikinci büyük adımı atmalıydı. Kanâtı geçip, hapsedilmiş solucanın bulunduğu kanyona girmişti. Hareketleri solucanın ilgisini çekmişti; yaratığın tıslayarak yaklaştığını duyuyordu.

Leto ayağa fırladı. Niyeti ayakta durup beklemekti ama gücü artmış olduğundan kanyonun yirmi metre içine sıçradı. Kendi tepkilerini müthiş bir çabayla kontrol altına aldıktan sonra kuma oturdu ve dikeldi. Karşısında kumlar kabarmaya başladı; yıldız ışığında korkunç bir kumul yükseliyordu. Leto'nun sadece iki boy ilerisinde kum yarıldı. Loşlukta billur dişler parıldadı. Leto karşısında mağara gibi açılan ağzın derinliklerinde titreşen donuk alevler gördü. So-

lucanın yoğun baharat kokulu nefesini hissetti. Ama solucan durmuştu. Leto'nun karşısında dağın tepesindeki İlk Ay gibi yükselmiş, öylece duruyordu. Vücudunun derinliklerinde gerçekleşen kimyasal tepkimelerin yol açtığı alevlerin hayaletsi ışığı dişlerinden yansıyordu.

Fremenlerin solucanlara karşı duyduğu korku Leto'nun da içine işlemiş olduğundan, dönüp kaçmak istiyordu. Ama kehanet hayaline tutunarak, kımıldamadan bekledi; uzayan bu an onu büyülüyordu. İlk kez bir insan, canlı bir solucanın ağzına bu kadar yakın durup sağ kalıyordu. Leto sağ ayağını yavaşça öne uzatıp adım atmayı denedi ama bir kum tümseğine takılınca solucanın ağzına doğru fırlayıverdi. Dizlerinin üstüne düşerek kendini durdurabildi.

Solucan hâlâ kımıldamamıştı.

Sadece kumalabalıklarını algılıyordu ve kumun derinliklerinde yaşayan bu türdeşlerine saldırmazdı. Solucanlar bölgelerine giren diğer solucanlara saldırır ve baharat olan yerlere giderdi. Onları durdurabilecek tek şey su engeliydi... kumalabalıkları da su içerdiğinden bir tür su engeli teşkil ediyordu.

Leto deney yapmak için elini o ürkütücü ağza uzattı. Solucan bir metre geriledi.

Güveni yerine gelen Leto, solucana sırtını dönüp uzaklaşırken kaslarını sahip olduğu yeni güce alıştırmaya başladı. İhtiyatla yürüyerek kanâta geri döndü. Arkasındaki solucan hâlâ kımıldamadan duruyordu. Leto su engelini geçince sevinçle zıpladı. Bir sıçrayışta on metre kat etti, yere düşüp yuvarlandı, kahkahalar attı.

Kulübenin kapımühürünün açılmasıyla birlikte kumlar aydınlandı. Leto lambanın sarımsı mor ışığında, ayakta durmuş ona bakan Sabiha'nın siluetini gördü.

Leto kahkahalarla koşarak geri dönüp kanâtı geçti, solucanın karşısında durdu ve Sabiha'ya dönerek kollarını açtı.

"Bak!" diye seslendi. "Solucan sözümü dinliyor!"

Afallayan Sabiha dona kalmıştı; Leto solucanın etrafında fıldır fıldır döndükten sonra kanyonun içlerine daldı. Yeni tenine alıştıkça, koşarken kaslarını kullanmaya giderek daha az ihtiyaç duyuyordu. Artık neredeyse hiç efor sarf etmiyordu. Koşmaya gerçekten çaba harcayınca kumun üstünde öyle hızlandı ki, açıktaki yüzüne vuran rüzgâr canını acıttı. Kanyonun sonuna gelince durmak yerine on beş metrelik bir sıçrayışla kayalara tutundu ve böcek gibi yukarı tırmanarak, Tanzerouft'a bakan doruğa ulaştı.

Karşısında ay ışığıyla gümüşiye boyanmış engin çöl uzanıyordu.

Leto'nun coşkusu söndü.

Çömeldi; vücudu öyle hafif geliyordu ki... Harcadığı efor yüzünden teninde ince bir ter tabakası oluşmuştu; üstünde damıtıcı-giysi olsa, terini emip tuz ayrıştırıcı katmana gönderirdi. Ama şimdi, gevşerken ter tabakası kaybolup gitti; vücudunu kaplayan zar, terini damıtıcı-giysiden daha hızlı emiyordu. Dudaklarının altındaki zarı hafifçe rulo haline getirdi ve ağzına götürüp ısırarak tatlı sıvısını emdi.

Ama ağzı maskeli değildi. Fremen gibi düşündüğünden, verdiği her nefesle birlikte vücut nemini harcadığını hissediyordu. Zarın birazını ağzının üstüne çekti ve burun deliklerine girmesini engelleyerek kenarını aşağı kıvırdı; kıvrılmış zar yerinde kalana dek bu hareketi tekrarladı.

Çöldeyken içgüdüsel olarak soluma düzenini değiştirir, burnundan soluk alıp ağzından verirdi; soluk verdiğinde, ağzını kaplayan zarda kabarcık oluştu ama patlamadı. Artık ağzından nem kaybetmeyecekti ve burun delikleri açıktaydı. Yani uyum süreci başarıyla ilerliyordu.

Leto ile ayın arasına uçarak giren bir topter yan yatıp kanatlarını açarak alçaldı ve kayalığa, Leto'nun yüz metre kadar soluna iniş yaptı. Leto önce toptere, sonra da dönüp geldiği kanyona baktı. Kanâtın ardında kımıldayan birçok ışık noktası vardı. Uzaktan gelen bağrışmalar duyan Leto, o seslerin

histerikliğini fark etti. Topterden inen iki adam ona doğru yürüdüler. Silahları ay ışığında parlıyordu.

Leto, *Meşed,* diye düşündü; kederlendirici bir düşünceydi bu. İşte onu Altın Yol'a sokacak büyük sıçrama gerçekleşiyordu. Üzerinde kumalabalığından bir zar, kendini onarabilen canlı bir damıtıcı-giysi vardı; böyle bir şey Arrakis'te paha biçilmezdi... ama bedeli de bir o kadar büyüktü. *Artık insan değilim. Bu geceye dair efsaneler kulaktan kulağa yayılarak büyüyecek ve çarpıtılarak, olaya tanık olanların bile tanıyamayacağı hale gelecek. Ama sonuçta o efsane gerçek kabul edilecek.*

Aşağıya bakınca, çöl zemininin iki yüz metre kadar yukarısında olduğunu tahmin etti. Ay ışığı sarp uçurumdaki girinti çıkıntıları gösteriyordu ama bunları birbirine bağlayarak aşağı inen bir patika yoktu. Leto kalkıp derin bir nefes aldı; yaklaşan adamlara dönüp baktıktan sonra uçurumun kenarına gidip kendini aşağı attı. Otuz metre kadar düştükten sonra, esnek bacaklarıyla dar ve uzun bir kaya çıkıntısı-

nın üstüne indi. Güçlenmiş kasları sayesinde darbenin etkisini fazla hissetmedi ve yandaki bir başka dar kaya çıkıntısına doğru sıçrayıp tutunmayı başardı; sonra atlayıp yirmi metre aşağıdaki bir başka kaya çıkıntısına tutundu... bu şekilde, atlayıp sıçrayarak, küçük çıkıntılara tutunarak inmeyi sürdürdü. Son kırk metreyi tek atlayışta inerek bir kumulun kaygan yüzeyine, kırdığı tek dizinin üstüne düştü ve tozu dumana katarak aşağı yuvarlandı. Sonra ayağa fırlayıp, tek sıçrayışta en yakındaki kumulun tepesine çıktı. Uçurumun tepesinden gelen boğuk haykırışlara aldırmayıp, kumulların tepesinden sıçraya sıçraya gitmeye odaklandı.

Güçlenmiş kaslarını kullanmaya alıştıkça, tek sıçrayışta uzun mesafeler kat eden vücudundan beklenmedik bir duyumsal haz alıyordu. Çölde bale yapıyordu; Tanzerouft'a ilk kez böyle meydan okunuyordu.

Ornitopterden inen adamların artık şoktan çıkıp kendisini takibe başlamış olduğunu tahmin edince, bir kumulun ay

ışığı almayan karanlık tarafına geçip kuma daldı. Yeni gücü sayesinde kum artık ona koyu sıvı gibi geliyordu ama fazla hızlı hareket ettiğinde tehlikeli ölçüde ısı ortaya çıkıyordu. Kumulun diğer tarafından çıktığında, zarın artık burun deliklerini de kapladığını fark etti. Zarı çekerek burun deliklerinden uzaklaştırırken, bedenini sarmalayan yeni tenin terini emmek için nabız gibi attığını hissetti.

Ağız kenarındaki zarı tüp şekline sokup şerbetinden içerken başını kaldırıp yıldızlı gökyüzüne baktı. Shuloch'tan on beş kilometre kadar uzakta olmalıydı. Az sonra gökyüzünde bir topter belirdi; yıldızların altında dev bir kuş gibi uçan bu aracın peşinden başkaları geldi. Leto topter kanatlarının hafif hışırtısını, susturuculu jet motorlarının fısıltısını duyuyordu.

Ağzındaki canlı tüpü emerek bekledi. İlk Ay her zamanki yolunda ilerleyerek gözden kayboldu, ardından da İkinci Ay yolculuğunu tamamladı.

Leto şafağa bir saat kala kumulun tepesine çıkıp gökyüzüne göz gezdirdi. Avcılardan eser yoktu. Leto artık dönüşü olmayan bir yola girdiğini biliyordu. Önünde Zaman ile Mekân'ın tuzağı uzanıyordu; bu tuzak hem ona hem de tüm insanlığa unutulmaz bir ders vermek için kurulmuştu.

Leto kuzeydoğuya döndü; sıçraya sıçraya elli kilometre kadar ilerledikten sonra, akşamı beklemek için kendini kuma gömdü ve kumalabalığı zarından bir tüp yapıp ucunu dışarı çıkardı. Leto nasıl zarla yaşamayı öğreniyorsa, zar da onunla yaşamayı öğreniyordu. Leto zarın vücuduna yaptığı başka şeyleri düşünmemeye çalıştı.

Yarın Gara Rulen'e saldıracağım, diye düşündü. *Kanâtlarını parçalayacağım; o kanâtın suyu kuma karışacak. Sonra da Rüzgârçıkını, Eski Yarık ve Harg'a saldıracağım. Bir ayda, ekolojik dönüşüm projesinin bir nesillik kazanımlarını ortadan kaldıracağım. Böylece zaman kazanacağız.*

Vahşi asi kabileler suçlanacaktı elbette. Kimileri Jacu-

rutu efsanesini anımsayacaktı. Alia'nın başına iş çıkacaktı. Ganimet'e gelince... Leto, Ganimet'in hafızasını yerine getirecek sözcükleri ses çıkarmadan, sadece dudaklarını oynatarak tekrarladı. Bunun da zamanı gelecekti... bu korkunç iplikler yumağından kurtulmayı başarabilirlerse.

Altın Yol, onu cezbederek çöle getirmişti; neredeyse Leto'nun gözleriyle görebileceği kadar somut bir şeydi. Bunun nasıl gerçekleştiğini düşündü: Hayvanlar nasıl sağ kalmak için hareket etmek zorundaysa, insanoğlunun çağlardır hapsedilmiş ruhu da ilerleyebileceği bir yol bulmak zorundaydı.

Aklına babası gelen Leto, "*Yakında erkek erkeğe konuşacağız ve yalnızca birimizin kehanet hayali gerçekleşecek,*" diye düşündü.

Sağ kalmanın sınırları iklim tarafından belirlenir, iklim değişiklikleri de çoğunlukla bir nesilde fark edilemeyecek kadar yavaş gerçekleşir. Değişim sürecini belirleyen, iklimin aşırı uçlarıdır. Fani insanlar bölgesel iklimleri ve hava durumundaki yıllık değişimleri tek başlarına gözlemleyebilir ve bazen, "Hiç bu kadar soğuk bir yıl görmemiştim," gibisinden saptamalarda bulunabilir. Bunlar makul şeylerdir. Ama uzun yıllar boyunca değişen iklim ortalamaları insanların pek dikkatini çekmez. Oysa insanların herhangi bir gezegende yaşamayı öğrenmek için tam da bu tür değişimlere dikkat etmesi gerekir. İnsanlar iklimi tanımalıdır.

–Arrakis, Dönüşüm
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

Alia yatağında bağdaş kurmuş, Korkuya Karşı Dua'yı okuyarak sakinleşmeye çalışıyordu; ama başının içinde yankılanan alaycı kıkırtılar tüm çabalarını boşa çıkarıyordu. O sesi, kulaklarını ve zihnini kontrol eden o sesi duyabiliyordu.

"Neden böyle saçmalıyorsun? Neden korkuyorsun ki?"

Ayaklarıyla koşma hareketi yapmaya çalıştıkça Alia'nın baldır kasları kasılıyordu ama kaçacak yer yoktu.

Üstündeki halis Palia ipeğinden, altın rengi gecelik, son zamanlarda tombullaşmaya başlayan vücudunun hatlarını sergiliyordu. Suikastçıların Saati henüz geçmişti; yakında şafak sökecekti. Alia'nın önüne, kırmızı yatak örtüsünün üstüne son üç aylık raporlar yayılmıştı. Alia klimanın uğultusunu duyuyordu; hafif bir esinti, şiga teli makaralarının etiketlerini kımıldatıyordu.

İki saat önce yardımcıları son saldırıyı haber vermek için

onu uyandırınca korkuya kapılan Alia, saldırılar arasında bağlantı olup olmadığını anlamak için rapor makaralarını istemişti.

Korkuya Karşı Dua'yı okumayı bıraktı; duadan umudu kesmişti.

Bu saldırılar asilerin işi olmalıydı. Başka kimin işi olabilirdi ki? Muad'Dib'in dinine düşman olanların sayısı giderek artıyordu.

İçindeki alaycı ses, "Bunda ne terslik var ki?" diye sordu.

Alia başını çılgınca iki yana salladı. Namri onu hayal kırıklığına uğratmıştı. Alia öyle çift taraflı oynayan, tehlikeli birine güvenmekle salaklık etmişti. Yardımcıları Stilgar'ı suçlayarak, onun gizli bir asi olduğunu fısıldamıştı. Halleck'e ne olmuştu peki? Kaçakçı dostlarının yanına mı dönmüştü? Muhtemelen.

Alia rapor makaralarından birini aldı. *Ya Muriz'e ne demeli!* O herif aklını kaçırmış olmalıydı. Tek mantıklı açıklama buydu. Alia mucizelere inanmazdı. Hiçbir insan, hele bir çocuk (Leto gibi bir çocuk bile) Shuloch Dağı'ndan atlayıp da sağ kalamaz, sonra da kumuldan kumula sıçrayarak kaçamazdı.

Alia elinin altındaki şiga telinin soğukluğunu hissetti.

Leto neredeydi peki? Ganimet, Leto'nun öldüğüne emindi. Bir Gerçeğisöyleten onun doğruyu söylediğini onaylamıştı: Leto bir Laza kaplanı tarafından öldürülmüştü. Öyleyse Namri ile Muriz'in bahsettikleri çocuk kimdi?

Alia ürperdi.

Kırk kanât saldırıya uğrayıp parçalanmış, suları kuma dökülmüştü. İstisnasız bütün Fremenler –ister sadık olsunlar, ister asi– batıl inançlı hödüklerdi! Raporlar baştan sona esrarengiz olaylarla doluydu. Kanâtlara atlayıp küçük parçalara bölünerek çoğalan kumalabalıkları... kendilerini bile bile suda boğan solucanlar... İkinci Ay'dan Arrakis'e düşerek şiddetli fırtınalara yol açan kan damlaları... Gerçi fırtınaların sayısında *sahiden* artış vardı!

Alia kendisinin emriyle Stilgar tarafından Tabr'da sıkı gözetim altında tutulduğu, kimseyle görüştürülmediği için canı sıkılan Duncan'ı düşündü. Duncan ile Irulan bu alametlerin *asıl* anlamı üstüne konuşup durmuşlardı. Geri zekâlılar! Alia'nın kendi casusları bile bu saçma sapan masallara kanıyordu!

Ganimet neden Laza kaplanı öyküsünde diretiyordu?

Alia iç geçirdi. Şiga teli makaralarındaki raporlardan sadece biri içini rahatlatmıştı. Farad'n bir saray muhafız birliğini "Resmi Nişan Töreni hazırlıkları ve çıkabilecek sorunlar konusunda yardımcı olmaları için" göndermişti. Alia kendi kendine gülümsedi, sonra da başının içindeki sesle birlikte kıkırdadı. En azından bu plan tıkır tıkır işliyordu. Batıl inançlardan kaynaklanan saçma sapan söylentileri çürütmek içinse mantıklı açıklamalar gerekliydi.

Alia bu arada, Farad'n'ın adamlarını Shuloch'a gönderecekti; oradaki, özellikle de Naibler arasındaki bilinen işbirlikçilerin tutuklanmasına yardım etmelerini istiyordu. Stilgar'ı da tutuklatmayı düşündü ama içindeki ses onu uyardı.

"Henüz sırası değil."

Alia, "Annemle Rahibeler Birliği hâlâ kendi planlarını uyguluyor," diye fısıldadı. "Annem neden Farad'n'ı eğitiyor?"

Eski Baron, "Belki de o çocuktan hoşlanıyordur," dedi.

"Hayır, annem soğuk bir kadındır."

"Farad'n'a onu teslim etmesini söylemeyi düşünmüyorsun herhalde?"

"Bunun tehlikelerinin farkındayım!"

"Güzel. Bu arada, hani şu Zia'nın geçenlerde getirdiği genç yaver... Adı Agarves idi galiba... Buer Agarves. Onu bu gece buraya çağırsana..."

"Hayır!"

"Alia..."

"Neredeyse şafak sökecek, seni geri zekâlı yaşlı teke! Bu sabah Askeri Şûra toplantısı var; Rahipler..."

"Onlara güvenme Aliacığım."

"Tabii ki güvenmiyorum!"

"Çok güzel. Şimdi, şu Buer Agarves..."

"Hayır dedim!"

İçindeki Eski Baron sustu ama birden Alia'nın başı ağrımaya başladı. Sol yanağından kafatasının içlerine doğru ağır ağır bir sızı yayıldı. Baron bir keresinde bu numarayla Alia'nın koridorlarda haykırarak koşmasına yol açmıştı. Ama Alia bu kez ona direnmekte kararlıydı.

"Devam edersen ağrı kesici alırım," dedi.

Baron, Alia'nın doğru söylediğini anladı. Alia'nın baş ağrısı geçmeye başladı.

"Pekâlâ." Baron'un sesi huysuzdu. "Ama bir ara çağıracaksın."

Alia, "Evet, bir ara," diye kabul etti.

Gücünle çölü yarıyorsun; çöldeki ejderhaların kafasını kırıyorsun. Evet, kumullardan yükselen bir hayvan olarak görüyorum seni; koç gibi boynuzlusun ama ejderha gibi konuşuyorsun.

–Gözden Geçirilmiş
Turuncu Katolik İncili
Arran 2:4

Bu değiştirilemez bir kehanetti; iplikler halata dönüşüyordu... Leto bunu aslında tüm ömrü boyunca bildiğini hissediyordu. Tanzerouft'un akşam gölgelerine baktı. Yüz yetmiş kilometre kuzeyde Eski Yarık vardı; Kalkan Duvarı'ndan geçen o derin, yılankavi yarık, ilk Fremenlerin çöle göç ederken geçtikleri yerdi.

Leto artık hiç şüphe duymuyordu. Burada, çölde tek başına durmasının sebebini biliyor ama bir yandan da bu diyarın sahibi olduğunu ve çöle hükmedebileceğini hissediyordu. Kendisini tüm insanlara bağlayan bağı hissediyor ve mantıklı deneyimlerin yaşandığı bir evreni, sürekli değişmesine karşın sabit temel öğelere sahip bir evreni arzuluyordu.

Bu evreni tanıyorum.

Onu buraya getiren solucanı ayağını yere vurarak çağırmıştı; solucan hemen karşısında kumdan çıkıp yükselerek evcil hayvan gibi öylece durmuştu. Leto solucanın üstüne sıçramış ve zarla kaplı, güçlenmiş elleriyle yaratığın en büyük halkasını kaldırarak, onun tekrar kuma dalmasını önlemişti. Gece boyunca kuzey yönünde sürdüğü solucan yorulmuştu. Yaratığın içindeki silikon-kükürt "fabrikası" tam kapasiteyle çalışarak bol miktarda oksijen yaymış, rüzgâr da bu oksijeni

Leto'nun üstüne göndererek onu çevreleyen girdaplar oluşturmuştu. Bu sıcak rüzgârlar zaman zaman Leto'nun başını döndürmüş, tuhaf şeyler düşünmesine yol açmıştı. Kehanet hayallerinin dönüşümsel ve döngüsel öznelliği Leto'nun içine, atalarına yönelerek onu Yeryüzü'ne dair birtakım deneyimleri tekrar yaşamaya ve bunları kendi değişen varlığıyla kıyaslamaya zorlamıştı.

Daha şimdiden insanlıktan epey çıktığının farkındaydı. Nerede bulsa yediği baharatın etkisiyle üstünde kalan zar da artık kumalabalığı olmaktan çıkmıştı. Siliyaları Leto'nun tenine girmiş, böylece dönüşümünü çağlar boyu sürdürecek yeni bir canlı türü ortaya çıkmıştı.

Sen bu seçeneği biliyordun baba ama reddettin, diye düşündü. *Böyle bir şeyle yüzleşmek fazla korkutucu geldi.*

Leto babası hakkında neye niçin inanıldığını biliyordu.

Muad'Dib kâhinliği yüzünden öldü.

Oysa Paul Atreides henüz sağ iken gerçeklik evreninden *Âlemü'l-Misâl'e* geçmiş, oğlunun yaptığı bu şeye cesaret edemeyip kaçmıştı.

Artık sadece Vaiz vardı.

Leto kumda çömelip kuzeye dikkatle bakmayı sürdürdü. Solucan o taraftan gelecek ve sırtında iki kişi olacaktı: Genç bir Fremen ile kör bir adam.

Leto'nun tepesinden solgun yarasalar uçtu; güneydoğuya gidiyorlardı. Kararan gökyüzünde uçuşan o noktalara bakan tecrübeli bir Fremen, yarasaların rotasına dikkat ederek nerede bir yerleşim merkezi olduğunu anlayabilirdi. Ama Vaiz yerleşim merkezlerinden uzak duruyor olmalıydı. O Shuloch'a gidiyordu; Shuloch'ta vahşi yarasalar sağ bırakılmazdı, çünkü yabancılara yol göstererek onları o gizli yere getirmelerinden çekinilirdi.

Solucan önce çöl ile kuzey göğü arasında hareket eden karanlık bir şekil olarak belirdi. Atmosferin üst tabakalarında dinmekte olan fırtınanın sebep olduğu *matarda,* yani kum

yağmurunda birkaç dakika gözden kaybolduktan sonra tekrar ortaya çıktı; giderek yaklaşıyordu.

Gece olurken, Leto'nun çömeldiği kumulun dibinde nem birikmeye başladı. Leto o hafif nemin kokusunu alınca, ağzını kaplayan kabarcık şeklindeki zarı düzeltti. Artık sızıntı veya yudum-kuyu aramasına gerek yoktu. Annesinin genleri sayesinde, Fremenlerin her şeyin suyunu alan uzun ve geniş kalın bağırsaklarına sahipti. Üstündeki canlı damıtıcı-giysi de civardaki nemi hemen saptayıp emiyordu. Leto burada çömelmiş dururken bile, zarın kum ile temas eden kısmı yalancı ayak siliyalarını uzatarak, depolayabileceği enerji kırıntıları arıyordu.

Leto yaklaşan solucanı inceledi. Genç rehberin onu, kumulun tepesindeki noktayı artık fark etmiş olduğunu biliyordu. Solucan süvarisi bu mesafeden onu net seçemezdi ama Fremenler bu soruna çözüm bulmuştu. Bilinmeyen her nesneyi tehlikeli olarak görürlerdi. Genç rehberin ne yapacağını kestirmek için kehanet hayaline gerek yoktu.

Sahiden de solucan biraz sapıp Leto'nun üstüne doğru gelmeye başladı. Fremenler dev solucanları sık sık silah niyetine kullanırdı. Arrakeen'de Shaddam'ı solucanlar sayesinde yenmişlerdi. Ama bu solucan artık sürücüsüne itaat etmeyecekti. Leto'nun on metre kadar ilerisinde durdu ve bir kum tanesi kadar ilerlemeyi bile reddetti.

Leto ayağa kalkarken, sırtındaki zardan çıkmış siliyaların geri çekildiğini hissetti. Ağzını örten zarı çekerek "Ehlen ve sehlen!" diye seslendi. *Hoş geldiniz, iki kere hoş geldiniz!*

Kör adam solucanın sırtında, rehberinin arkasında ayakta duruyordu; elini delikanlının omzuna koymuştu. Yüzünü kaldırmış, burnunu Leto'ya çevirmişti; yollarını kesen kişiyi kokusunu alarak tanımaya çalışır gibiydi. Batan güneşin ışığı, alnını turuncuya boyuyordu.

Rehberini omzundan sarsarak, "Kim o?" diye sordu. "Neden durduk?" Burun tıkaçları yüzünden sesi boğuk çıkıyordu.

Delikanlı, Leto'ya korkuyla bakarak "Çölde tek başına biri, o kadar," dedi. "Görünüşe göre bir çocuk. Solucanı üstüne sürecektim ama hayvan gitmiyor."

Yaşlı adam sertçe, "Neden söylemedin?" diye sordu.

Delikanlı, "Sadece çölde tek başına dolaşan biri sanmıştım!" diye kendini savundu. "Ama iblismiş meğer."

"Tam Jacurutulu gibi konuştun," dedi Leto. "Siz de Vaiz olmalısınız efendim."

"Evet, oyum." Vaiz'in sesinde korku vardı, çünkü nihayet geçmişiyle yüzleşmişti.

"Burası bahçe değil ama isterseniz geceyi burada benimle geçirebilirsiniz," dedi Leto.

Vaiz sertçe, "Kimsin?" diye sordu. "Solucanımızı nasıl durdurdun?" Durumu anladığı sesinden belliydi. Bu alternatif kehanet hayalinin anılarını canlandırdı... burada bir sona ulaşabileceğini biliyordu.

Genç rehber, "O bir iblis!" diye itiraz etti. "Buradan he-

men gitmeliyiz, yoksa ruhlarımız..."

Vaiz, "Sus!" diye gürledi.

"Ben Leto Atreides'im," dedi Leto. "Solucanınız durdu, çünkü durmasını emrettim."

Donakalan Vaiz sustu.

"Gel baba," dedi Leto. "Aşağı in de geceyi birlikte geçirelim. Sana tatlı şerbet veririm, içersin. Görüyorum ki yanınızda yiyecek ve su kavanozlarıyla dolu fremkitler var. Servetimizi burada, kumun üstünde paylaşalım."

Vaiz, "Leto daha çocuk," diye itiraz etti. "Hem hain Corrinolar tarafından öldürüldüğü söyleniyor. Sen ise çocuk gibi konuşmuyorsun."

"Beni bilirsiniz efendim," dedi Leto. "Yaşıma göre küçük gösteririm, tıpkı sizin gibi; ama kadim deneyimlere sahibim, sesim de eğitimlidir."

Vaiz, "Burada, İç Çöl'de ne işin var?" diye sordu.

"Bu ji," dedi Leto. *Hiçlikten hiçliğe.* Zensünni gezginle-

ri gibi, yalnızca çaba harcamaksızın ve bulunduğu ortamla uyum içinde hareket eden biri gibi yanıt vermişti.

Vaiz, rehberini omzundan sarstı. "Çocuk mu... sahiden çocuk mu?"

Delikanlı korkulu gözlerini Leto'dan ayırmadan, "Evet," dedi.

Vaiz tepeden tırnağa titreyerek iç geçirdi. "Hayır," dedi.

"Çocuk kılığında bir iblis," dedi rehber.

"Geceyi burada geçireceksiniz," dedi Leto.

"Dediğini yapacağız," dedi Vaiz. Rehberini bırakıp, solucanın halkaları arasından kayarak aşağı indi ve kuma basar basmaz öne sıçradı. Rehberine dönüp, "Solucanı götürüp serbest bırak... kuma geri dönsün," dedi. "Bu yorgun haliyle bizi rahatsız etmez."

Delikanlı, "Solucan kımıldamıyor ki!" diye itiraz etti.

"Kımıldayacak," dedi Leto. "Ama onunla kaçmaya kalkarsan, seni yemesini emrederim." Yana çekilerek solucanın algı sahasından çıktı ve geldikleri yönü gösterdi. "Şu tarafa git," dedi.

Delikanlı arkasındaki halkaya üvendireyle vurdu ve halkayı açık tutan kancayı oynattı. Kanca aşağı kaydıkça solucan kumun üstünde yavaşça dönüyordu.

Leto'nun sesine doğru yürüyerek kumula çıkan Vaiz, iki adım kala onun karşısında durdu. Bir anda ve kendinden emin bir şekilde durması, aralarındaki mücadelenin kolay geçmeyeceğini gösteriyordu.

Kehanet hayallerinin birbirinden ayrıldığı noktadaydılar.

"Damıtıcı-giysi maskeni indir baba," dedi Leto.

Vaiz itaat ederek, kukuletasını geriye itti ve ağız maskesini indirdi.

Kendi görünüşünü bilen Leto karşısındaki yüzü inceleyip, aralarındaki benzerlikleri saptadı. Keskin olmayan yüz hatlarında genlerden kaynaklanan tarifsiz bir benzerlik olduğu barizdi. Bu yüz hatları Leto'ya maceralı geçmişten, suyun bol

olduğu günlerden, Caladan'ın mucizevi denizlerinden gelmişti. Ama artık Arrakis'te bir kavşakta karşılıklı duruyorlardı ve gece kumulların üstüne serilmek için bekliyordu.

"Evet baba," diyen Leto soluna göz atınca, genç rehberin solucanı bıraktığı yerden ağır ağır yürüyerek yaklaştığını gördü.

Vaiz sağ kolunu sallayarak, "Mu zeyn!" dedi. *İyi değil!*

Leto usulca, "Kooliş zeyn," dedi. *Belki de sahip olabileceğimizin en iyisi budur.* Ardından Atreideslerin savaş dili Çakobsa'yı kullanarak ekledi: "Buradayım; burada kalacağım! Bunu unutamayız baba."

Vaiz'in omuzları çöktü. Boş göz çukurlarını elleriyle örttü; uzun zamandır yapmadığı bir hareketti bu.

"Bir keresinde sana gözlerimi vermiş ve anılarını almıştım," dedi Leto. "Verdiğin kararları biliyorum, saklandığın yere de gittim."

"Biliyorum." Vaiz ellerini indirdi. "Kalacak mısın?"

460 "Bana, bu sözü hanedan armasına işleyen adamın adını verdiniz," dedi Leto. "J'y suis, j'y reste!"

Vaiz derin derin iç geçirdi. "Kendine yaptığın bu şey... ne kadar ilerledi?"

"Tenim bana ait değil baba."

Vaiz ürperdi. "Beni burada nasıl bulduğunu şimdi anladım."

"Evet, hafızamı bedenimin asla bilmediği bir yere bağladım," dedi Leto. "Babamla birlikte bir akşam geçirmeye ihtiyacım var."

"Baban değilim ben. Onun kötü bir kopyasıyım, o kadar; onun kalıntısıyım." Vaiz yaklaşan rehberin sesini duyunca başını çevirdi. "Artık geleceğimi görmek için kehanet hayallerine bakmıyorum."

O konuşurken çöle karanlık çöktü. Tepelerinde yıldızlar belirirken, Leto da yaklaşan rehbere döndü. Delikanlıya "Sabahü'l-Hayr!" diye seslendi. "*Selam!*"

Rehber karşılık verdi: "Sabahü'l-Nûr!"

Vaiz boğuk bir sesle fısıldayarak, "Bu Hasan Tarık tehlikeli bir genç," diye uyardı.

"Kovulmuşların hepsi tehlikelidir," dedi Leto. "Ama bana zarar veremezler." Alçak ve samimi bir sesle konuşmuştu.

"Kehanet hayalin buysa, onu paylaşmayacağım," dedi Vaiz.

"Belki de seçme şansın yoktur," dedi Leto. "Sen *filhakikasın*, Gerçeklik'sin. Sen Ebu Dur'sun, Zamanın Belirsiz Yollarının Babası'sın."

Vaiz acı bir sesle, "Tuzaktaki yemden başka bir şey değilim," dedi.

"Alia o yemi yuttu bile," dedi Leto. "Ama ben şahsen tadını beğenmedim."

Vaiz öfkeyle, "Bunu yapamazsın!" diye fısıldadı.

"Yaptım bile. Tenim bana ait değil."

"Belki de hâlâ çok geç değildir..."

"Çok geç." Leto başını yana eğdi. Hasan Tarık'ın kumula yorgun argın çıkarak yaklaştığını, seslerinin geldiği yöne doğru yürüdüğünü duyabiliyordu. "Hoş geldin, Shulochlu Hasan Tarık," dedi.

Delikanlı, Leto'nun hemen aşağısında durdu; yıldızların altında kara bir gölgeydi. Kararsızlığı omuzlarının duruşundan ve eğik başından okunuyordu.

"Evet," dedi Leto. "Shuloch'tan kaçan benim."

Vaiz, "Duyunca..." diye söze başladı. Sonra "Bunu yapamazsın!" diye tekrarladı.

"Yapıyorum işte. Bir kez daha kör olsan ne fark eder ki?"

Vaiz, "Bundan korktuğumu mu sanıyorsun?" diye sordu. "Bana iyi bir rehber verdiler, görmüyor musun?"

"Görüyorum." Leto tekrar Tarık'a döndü. "Dediğimi duymadın mı Hasan? Shuloch'tan kaçan benim."

Delikanlı titrek bir sesle, "Sen bir iblissin," dedi.

Leto, "Sana göre öyle," diye karşılık verdi. "Bana görey-

se asıl iblis sensin." Babasıyla arasındaki gerilimin arttığını seziyordu. Etraflarındaki her şey gölge oyunundan ibaretti, bilinçaltındaki şekillerin yansımasıydı. Leto babasının anılarını hissediyordu; onunki kehanet hayallerini şu anın tanıdık gerçekliğinden ayrı tutan, bir çeşit geriye dönük kâhinlikti.

Tarık kehanet hayallerinin çarpıştığını sezmişti. Geriye doğru birkaç adım attı.

Vaiz, "Geleceği kontrol edemezsin," diye fısıldadı; sesi çok ağır bir yükün altındaymış gibi zor çıkmıştı.

Leto o zaman aralarındaki uyumsuzluğu fark etti. Tüm hayatı boyunca mücadele ettiği evrenin bir öğesiydi bu. Ya o ya da babası fazla erken davranmak zorunda kalacak, böylece bir karar verecek ve sonuçta bir kehanet hayali seçecekti. Babası haklıydı: Evreni tamamen kontrol etmeye çalışan kişi, evrenin kendisini eninde sonunda yenmekte kullanacağı silahları geliştirmiş olurdu, o kadar. Bir kehanet hayalini seçip gerçekleştirmek, incecik bir ip üzerinde dengede durmaktı...

boşluğa gerilmiş bir şiga telinin üstünde, her iki yandaki kozmik yalnızlığın ortasında tanrıcılık oynamaktı. Ne Leto ne de babası ölmekle paradokstan kurtulabilirdi. Kehanet hayallerini ve kuralları ikisi de biliyordu. Bütün eski illüzyonlar can çekişiyordu. İki hasımdan biri harekete geçtiğinde, diğeri de karşı hamle yapabilirdi. Şu an onlar için önemli olan tek gerçek, onları arka plandaki kehanet hayalinden ayıran gerçekti. Sığınabilecekleri güvenli hiçbir yer yoktu; kaçınılmaz değişiklikler uyarınca dayattıkları sınırlar içinde geçici olarak değişen ilişkiler vardı, o kadar. İkisi de yapayalnızdı ve cesaretlerinden başka dayanakları yoktu ama Leto iki avantaja sahipti: Birincisi, kendini geri dönülmez bir yola adamıştı; ikincisi, başına gelecek korkunç şeyleri kabullenmişti. Babası ise hâlâ geri dönmenin bir yolu olduğunu umuyordu ve kendini hiçbir şeye adamamıştı.

Vaiz hırıltılı bir sesle, "Yapmamalısın! Yapmamalısın!" dedi.

Leto, *Avantajlı olduğumun farkında,* diye düşündü.

Gerginliğini, farklı bir boyutta yapılan mücadelede zorlandığını ele vermeyen sakin bir sesle konuştu. "Gerçeğe körü körüne inanmam; kendi yarattığım gerçeğe inanırım, o kadar," dedi. O zaman babasıyla arasında bir kıpırtı hissetti; kendine duyduğu öznel ve tutkulu inanca bir şey dokunmuştu. Bu inanç sayesinde Altın Yol'a işaretler koyduğunu biliyordu. Bu işaretler sayesinde gelecekte başkaları insan olmayı öğrenebilirdi, ki o zamana kadar artık tamamen insanlıktan çıkmış olacak birinin tuhaf bir armağanı olacaktı bu. Ama bu işaretleri koymak her zaman için aslında kumar oynamaktı. İç hayatlarına onların yayıldığını hisseden Leto kendini en büyük kumara hazırladı.

Havayı hafifçe kokladı; hem kendisinin hem de babasının geleceğini bildikleri işareti arıyordu. Artık tek mesele şuydu: Babası aşağıda korkuyla bekleyen genç rehberi uyaracak mıydı?

Leto birden ozon kokusu aldı; bu koku, çalışan bir kalkanın varlığını gösteriyordu. Genç Tarık, Kovulmuşlardan aldığı emre uyarak, bu tehlikeli Atreideslerin ikisini birden öldürmeye çalışıyordu; bunun doğuracağı korkunç sonuçların farkında değildi.

Vaiz, "Yapma," diye fısıldadı.

Ama Leto'nun beklediği işaret gelmişti. Ozon kokusu alıyordu ama çevrelerindeki hava henüz elektriklenmemişti. Demek ki Tarık sahte-kalkan kullanıyordu; sadece Arrakis için geliştirilmiş bir silahtı bu. Holtzmann Etkisi bir solucanın gelmesine yol açacak ve onu delirtecekti. Böyle gözü dönmüş bir solucanı hiçbir şey durduramazdı; ne su ne de kumalabalıkları... hiçbir şey. Evet, delikanlı kalkanı çalıştırıp kumulun yamacına gömmüştü ve tehlikeli bölgeden usulca kaçmaya çalışıyordu.

Leto kumulun tepesinden sıçrarken, babasının haykırarak itiraz ettiğini duydu. Ama kaslarının yeni sahip olduğu

müthiş güç sayesinde füze gibi fırlamıştı. Bir eliyle Tarık'ı damıtıcı-giysisinin boyun kısmından tutarken, diğer eliyle zavallı delikanlının cüppesini belinden kavradı. Tarık'ın boynu çatırdayarak kırılıverdi. Yerde yuvarlanan Leto ayağa fırlayıp ince ayarlı bir makine gibi kuma, sahte-kalkanın gömüldüğü yere daldı. Kalkanı bulup çıkardı ve güneye, çok uzağa fırlattı.

Az sonra, sahte-kalkanın düştüğü yerden yüksek tıslamalar ve hışırtılar gelmeye başladı. Sesler sonunda kesildi ve tekrar sessizlik çöktü.

Leto kumulun tepesinde duran babasına baktı; babası hâlâ meydan okur gibiydi ama yenilmişti. O yukarıdaki, Paul Muad'Dib idi; kördü, kızgındı ve kaçtığı kehanet hayalini Leto'nun kabul etmesi sebebiyle neredeyse umutsuzdu. Paul şimdi Zensünnilerin Uzun Koan'ını düşünüyor olmalıydı: "*Muad'Dib geleceği tamamen görmek istediğinden, insanları görmesini sağlayan kehanet hayallerine gelişme ve büyüme unsurunu da ekledi. Ama tam da bu yüzden belirsizliğe saplandı. Mutlak bir düzene oturmuş kehanete ulaşmak isterken, tersine iyice düzensizliğe yol açarak kehanet hayallerini bulandırdı.*"

Leto tek sıçrayışta kumulun tepesine geri döndü ve, "Artık rehberin benim," dedi.

"Hayatta olmaz!"

"Shuloch'a geri dönmek mi istiyorsun? Tarık'sız döndüğünde seni iyi karşılasalar bile, Shuloch nereye gitti acaba? Orayı *gözlerinle* görebiliyor musun?"

Paul boş göz çukurlarını Leto'ya, oğluna çevirerek konuştu: "Burada nasıl bir evren yarattığının gerçekten farkında mısın?"

Leto babasının ne demek istediğini biliyordu. İkisinin de bildiği gibi Leto burada korkunç bir kehanet hayalini hareket geçirmişti; bunu yapmak için, belirli bir zaman *noktasında* bir yaratma eyleminde bulunması gerekmişti. O anda tüm canlılar evreni, düzenli ilerlemeyi mümkün kılan doğrusal

bir zaman akışını paylaşmıştı. Bu zamana hareket halindeki bir araca atlar gibi girmişlerdi ve ancak aynı şekilde çıkabilirlerdi.

Ama Leto'nun elinde dizgin niyetine kullanabileceği diğer iplikler vardı; böylece, kehanet hayalleriyle aydınlanan çokdoğrusal ve çok döngülü zaman görüşüyle denge getirebilirdi. Körler evreninde görebilen biriydi o. Mantığa oturtulmuş düzeni ancak o bozabilirdi, çünkü dizginler artık babasında değildi. Leto'nun bakış açısına göre, oğul geçmişi değiştirmişti. Artık en uzak gelecekteki, henüz hayal edilmemiş bir düşünce bile *şimdiye* etki edebilir ve Leto'yu harekete geçirebilirdi.

Ama sadece *Leto'yu.*

Paul bunu biliyordu, çünkü Leto'nun dizginleri nasıl kullanacağını artık göremiyordu... Leto'nun kabul ettiği şeyin insanlık dışı sonuçlarını görebiliyordu, o kadar. *İşte olması için dua ettiğim değişim sonunda gerçekleşti,* diye düşündü. *Neden korkuyorum ki? Çünkü bu Altın Yol!*

"Ben evrime, dolayısıyla da hayatlarımıza yön vermek için buradayım," dedi Leto.

"Binlerce yıl yaşayıp sürekli değişmek mi *istiyorsun*? Değişeceğini artık biliyorsun."

Leto babasının fiziksel değişimi kastetmediğinin farkındaydı. Fiziksel değişimin nasıl olacağını ikisi de biliyordu: Leto ile ona ait olmayan ten giderek birbirlerine daha çok uyum sağlayacaktı. Evrim yolları birleşip kaynaşacak ve ortaya tek bir dönüşüm çıkacaktı. Dönüşüm tamamlandığında *–tamamlanırsa–* evrende muazzam boyutlara sahip, düşünen bir yaratık ortaya çıkmış olacaktı... ve evren bu yaratığa tapacaktı.

Hayır... Paul içsel değişimleri, müritleri etkileyecek düşünce ve kararları kastediyordu.

"Seni ölü sananlar son sözünün ne olduğunu söylüyor biliyorsun," dedi Leto.

"Tabii ki biliyorum."

"*Şimdi yaşamın hizmetinde olan tüm canlıların yapması gerekeni yapıyorum,*" dedi Leto. "Aslında böyle bir laf etmedin ama nasılsa öldüğünü ve geri gelip ona yalancı diyemeyeceğini düşünen bir rahip sana bu sözü atfetti."

"Yalancı demezdim zaten." Paul derin bir nefes aldı. "Son söz olarak gayet iyi bence."

Leto, "Burada mı kalacaksın, yoksa Shuloch havzasındaki kulübeye geri mi döneceksin?" diye sordu.

"Bu artık senin evrenin," dedi Paul.

Babasının sesindeki yenilgi hissi Leto'nun içini sızlattı. Paul yıllar önce Tabr Siyeçi'nde yaptığı seçime uyarak, kişisel bir kehanet hayalinin son ipliklerini izlemeye çalışmıştı. Bunun için de Jacurutu'dan geriye kalanların, Kovulmuşların intikam aracı olmayı kabul etmişti. Kovulmuşlar onun içini kirletmişti; ama Paul, Leto'nun seçtiği bu evren görüşü yerine o seçeneği yeğlemişti.

Leto öyle derin bir hüzne kapıldı ki dakikalar boyu konuşamadı. Konuşmayı başarabildiğinde, "Alia'ya yem atıp kandırdın; kafasını karıştırıp onu hareketsizliğe ve yanlış kararlar vermeye zorladın," dedi. "Artık senin kim olduğunu biliyor."

"Biliyor... Evet, biliyor."

Paul'ün gizli itirazlar barındıran sesi öyle yaşlı çıkmıştı ki... Ama asiydi de. "Kehanet hayalini elinden almaya çalışacağım," dedi.

"Binlerce yıllık barış," dedi Leto. "Onlara bunu vereceğim."

"Durgunluk! Atalet!"

"Elbette. Ayrıca izin verdiğim ölçüde şiddet unsurları da barındıracak. İnsanoğluna asla unutamayacağı bir ders vereceğim."

"Dersine tüküreyim!" dedi Paul. "Senin seçtiğine çok benzeyen bir yol görmedim mi sanıyorsun?"

Leto, "Evet, gördün," diye katıldı.

"Senin kehanet hayalin benimkinden daha mı iyi?"

"Hiç değil," dedi Leto. "Hatta belki daha kötü."

Paul sert bir sesle, "Öyleyse sana karşı çıkmaktan başka ne yapabilirim, söylesene?" diye sordu.

"Belki de beni öldürebilirsin."

"O kadar saf değilim. Neyi harekete geçirdiğinin farkındayım. Parçalanan kanâtlardan ve ayaklanmalardan elbette ki haberim var."

"Şimdi de Hasan Tarık asla Shuloch'a dönemeyecek. Oraya ya benimle dön ya da hiç dönme, çünkü bu artık benim kehanet hayalim."

"Dönmemeyi seçiyorum."

Sesi ne kadar yaşlı çıkıyor, diye düşünen Leto'nun içi burkuldu. "*Dişdaşamda* Atreideslerin şahin armalı yüzüğü var," dedi. "Sana geri vermemi ister misin?"

Paul, "Keşke ölseydim," diye fısıldadı. "O gece çöle gittiğimde gerçekten ölmek istemiştim ama bu dünyadan ayrılamayacağımı biliyordum. Geri dönmek zorundaydım; geri dönüp..."

"Evet, efsaneyi geri getirmek zorundaydın," dedi Leto. "Biliyorum. O gece Jacurutu çakalları seni bekliyordu; bekleyeceklerini biliyordun. Kehanet hayallerini istiyorlardı! Bunu biliyordun."

"Reddettim. Onlara tek bir kehanet hayali bile vermedim."

"Ama seni hasta ettiler. Seni baharat özüyle beslediler, kadınlarla ve düşlerle kandırmaya çalıştılar. Orada kehanet hayalleri *gördün.*"

"Zaman zaman." Paul'ün sesi nasıl da sinsi çıkmıştı.

Leto, "Şahin armalı yüzüğü geri alacak mısın?" diye sordu.

Paul birden kuma oturdu; yıldızların altında kara bir lekeydi. "Hayır!"

Leto, *O yolun bir yere çıkmadığını biliyor demek,* diye düşündü. Bu çok şey anlatıyordu ama daha fazlası gerekliydi.

Kehanet hayalleri arasındaki mücadele ince seçimler boyutundan çıkıp, seçeneklerin bayağıca elenmesine dönüşmüştü. Paul kazanamayacağının farkında olsa da, Leto'nun tutunduğu kehanet hayalini durdurma umudunu yitirmemişti.

"Evet, Jacurutu beni hasta etti," dedi Paul. "Ama sen de kendi kendini hasta ediyorsun."

Leto, "Haklısın," diye itiraf etti. "Sonuçta oğlunum."

"İyi bir Fremen misin peki?"

"Evet."

"Ben kör bir adamım; çöle son yolculuğumu yapmama izin verecek misin? Aradığım huzuru bulmama izin verecek misin?" Paul eliyle kuma pat pat vurdu.

"Hayır, buna izin vermeyeceğim," dedi Leto. "Ama çok ısrar edersen bıçağınla intihar edebilirsin."

"O zaman cesedimi alırsın!"

"Evet."

"Olmaz!"

Leto, *Demek o yolu da biliyor,* diye düşündü. Muad'Dib'in oğlu olarak babasının naaşı için türbe yaptırması, Leto'nun kehanet hayalini iyice güçlendirirdi.

"Onlara asla söylemedin, değil mi baba?" diye sordu.

"Asla söylemedim."

"Ama ben söyledim," dedi Leto. "Muriz'e anlattım. Kralizec'i, Tayfun Savaşı'nı."

Paul'ün omuzları çöktü. "Yapamazsın," diye fısıldadı. "Yapamazsın."

"Ben artık bu çölün bir yaratığıyım baba," dedi Leto. "Bir Coriolis fırtınasına yapamazsın der miydin?"

Paul boğuk ve titrek bir sesle, "O yolu reddettiğim için korkak olduğumu düşünüyorsun," dedi. "Ah, seni çok iyi anlıyorum oğlum. Kâhinlik ve falcılık her zaman için kendi işkence yöntemlerine sahiptir. Ama bu gelecek anlatılamayacak kadar korkunç diye muhtemel geleceklerin içinde kaybolmadım ben!"

Leto, "Bu yolun yanında senin cihadın Caladan'da piknik gibi kalır," diye katıldı. "Şimdi seni Gurney Halleck'e götüreceğim."

"Gurney! O annem aracılığıyla Rahibeler Birliği'ne hizmet ediyor."

Leto birden babasının kehanet hayalinin tamamını kavradı. "Hayır baba. Gurney artık hiç kimseye hizmet etmiyor. Onu nerede bulacağımı biliyorum; seni oraya götürebilirim. Yeni bir efsane yaratmanın vakti geldi."

"Anlaşıldı, seni ikna edemeyeceğim. Bari izin ver de sana dokunayım; ne de olsa oğlumsun."

Leto sağ elini uzatıp, onu arayan parmakları tuttu; o parmaklar güçlüydü ama Leto daha güçlüydü... babasının elini sımsıkı tutarak, kımıldamasını engelledi. "Artık bana zehirli bıçak bile işlemez," dedi. "Vücut kimyam değişti."

Paul'ün göz çukurlarından yaşlar süzüldü; oğlunun elini bıraktı. "Senin yolunu seçersem, *şeytanın bikourosu* olurum. Ya sen ne olacaksın?"

"Bir süre bana da *şeytanın misyoneri* diyecekler," dedi Leto. "Sonra bundan şüpheye düşecekler, en sonunda da beni anlayacaklar. Sen kehanet hayalini yeterince izlemedin baba. Hem iyi hem kötü işler yaptın."

"Ama kötü olduklarını ancak sonradan fark ettim!"

"Nice büyük kötülük böyle yapılmıştır," dedi Leto. "Kehanet hayalimin yalnızca bir kısmına girebildin. Gerisine gücün yetmedi mi?"

"Orada kalamazdım, biliyorsun. Kötü olduğunu bildiğim bir şeyi yapamam. Jacurutu değilim ben." Paul ayağa kalktı. "Geceleri yalnız kalınca kahkahalarla gülenlerden olduğumu mu sanıyorsun?"

"Asla gerçek bir Fremen olmaman ne acı," dedi Leto. "Biz Fremenler ârifalarımızı seçmeyi biliriz. Yargıçlarımız kötüler arasından bir seçim yapabilir. Biz hep böyleydik."

"Fremenler ha? Onları seçtiğin kaderin kölesi yapmadın mı?" Leto'ya bir adım yaklaşan Paul tuhaf bir çekingenlikle

elini uzatarak onun zarla kaplı koluna dokundu; elini yukarıya çıkarıp Leto'nun zarla kaplı olmayan kulağını, yanağını ve nihayet ağzını buldu. "Ahhhh, bu hâlâ senin tenin," dedi. "Bu beden seni nereye götürecek?" Elini indirdi.

"Yeni tenim sayesinde, insanın geleceğini anbean yaratabileceği bir diyara gideceğim."

"Hilkat Garibesi gibi konuştun."

"Hilkat Garibesi değilim ama olabilirdim," dedi Leto. "Alia'ya baksana. Onun içinde bir iblis yaşıyor baba. Gani'yle ben o iblisi tanıyoruz: Baron, yani deden."

Paul elleriyle yüzünü örttü. Bir an omuzları titredi; sonra ellerini indirdi... sımsıkı bastırdığı dudakları ince bir çizgi halini almıştı. "Hanedanımız lanetli. O yüzüğü çöle atıp beni reddetmen ve kaçıp... başka bir hayat kurman için nasıl da dua etmiştim. Bunu yapabilirdin."

"Ama ne pahasına?"

Uzun bir sessizlik oldu. "Varılan hedefler, geçilen yolları değiştirir," dedi Paul. "İlkelerim uğruna savaşmayı sadece bir kez başaramadım. Sadece bir kez. Mehdiliği kabul ettim. Bunu Chani için yapmıştım ama kötü bir önder oldum."

Leto buna verecek karşılık bulamadı. O kararın anısı hâlâ içindeydi.

"Sana yalan söyleyemem; kendime yalan söylemek gibi olur bu," dedi Paul. "Bunu biliyorum. Her insanın içten konuşabileceği bir dinleyicisi olmalı. Sadece tek bir şey soracağım: Tayfun Savaşı gerçekten gerekli mi?"

"Evet, yoksa insan nesli tükenecek."

Leto'nun doğru söylediğini anlayan Paul, oğlunun kehanet hayalinin kendisininkinden daha büyük olduğunu kabullendiğini belli eden bir ses tonuyla fısıldadı: "Seçenekler arasında bunu görmemiştim."

"Sanırım Rahibeler Birliği de bundan şüpheleniyor," dedi Leto. "Babaannemin verdiği karara başka bir açıklama bulamıyorum."

Birden soğuk gece rüzgârı esmeye başladı. Paul'ün cüppesi bacaklarına dolandı. Paul titredi. Bunu gören Leto, "Fremkitin var baba," dedi. "Çadırı kurayım da geceyi rahat geçirelim."

Ama Paul başını iki yana salladı; artık hiçbir geceyi rahat geçiremeyeceğini biliyordu. Kahraman Muad'Dib yok edilmeliydi. Bunu bizzat kendisi söylemişti. Artık sadece Vaiz kalmalıydı.

Fremenler gezegen sistemlerindeki hareket ve ilişkileri deneyimlemek için bilerek veya bilinçsizce bir semboloji geliştiren ilk insanlardı. Herhangi bir yerde iklimi, dışsal ilişkileri kapsayan (ve içselleştiren) sembollere sahip yarı matematiksel bir dille ifade eden ilk insanlardı. Dilleri tarif ettiği sistemin parçasıydı. Yazılı biçiminde, harfler tasvir ettikleri şeyin şeklini taşıyordu. Fremenlerin bu dili geliştirmesi, yaşadıkları dünyayı ne kadar iyi tanıdıklarının göstergesidir. Sistem ile dil arasındaki bu karşılıklı etkileşimin boyutunu sergileyen bir olgu, Fremenlerin kendilerini ne bulabilirlerse yiyen toplayıcı hayvanlar olarak görmeleridir.

–HÂRİKU'L-ÂDE
Liet-Kynes'ın Öyküsü

"Kaveh vahid," dedi Stilgar. *Kahve getir.* Elini kaldırıp, içinde bütün geceyi gözünü kırpmadan geçirdiği, sade döşenmiş taş odanın tek kapısının yanında bekleyen hizmetçiye işaret etti. Burası eski Fremen Naiblerinin genellikle sade kahvaltılarını yaptığı yerdi; kahvaltı vakti neredeyse gelmişti ama Stilgar yaşadığı gecenin ardından kendini hiç de aç hissetmiyordu. Ayağa kalkıp gerindi.

Kapının yanında, minderde oturan Duncan Idaho esnemesini bastırmaya çalıştı. Stilgar ile gece boyunca konuştuklarını fark etmişti.

"Kusura bakma Stil," dedi. "Seni de bütün gece uyutmadım."

"Bir geceyi uyanık geçirmek, ömre bir gün eklemektir," diyen Stilgar, hizmetçinin getirdiği kahve tepsisini aldı. Idaho'nun önüne bir sehpa itip üstüne tepsiyi koyduktan sonra misafirinin karşısına oturdu.

İki adam da sarı matem cüppesi giymişlerdi; ama Idaho'nunki emanet bir giysiydi... Tabr halkı onun yeşil Atreides üniformasından hiç hazzetmemişti.

Stilgar geniş bakır cezveden fincanına döktüğü koyu kahveyi yudumladıktan sonra fincanı Idaho'ya doğru kaldırdı; bu kadim Fremen hareketi "*Zehirli değil; ben de içiyorum*" anlamındaydı.

Kahveyi Stilgar'ın damak tadını bilen Harah yapmıştı: Çekirdekleri koyu gül rengini alana dek kavurduktan sonra sıcakken taş havanda döverek toz haline getirir ve hemen kaynatıp, içine bir tutam melanj katardı.

Idaho baharatlı kahvenin kokusunu içine çekti; kahvesini dikkatle ama höpürdeterek yudumladı. Stilgar'ı ikna edip edemediğini hâlâ bilmiyordu. Sabaha karşı mentat güçleri aksamaya başlamıştı; Gurney Halleck'in gönderdiği mesajdaki göz ardı edilemez veriler, tüm hesaplamalarında karşısına dikiliyordu.

Alia, Leto'nun sağ olduğunu biliyordu demek! Biliyordu.

Öyleyse Javid de biliyordu.

Idaho sonunda, "Kısıtlamalarından kurtulmalıyım," diyerek tartışmayı tekrar başlattı.

Stilgar direndi. "Tarafsızlık anlaşması yaptığım için zor kararlar vermek durumundayım. Gani burada güvende. Sen ve Irulan da güvendesiniz. Ama mesaj gönderemezsiniz. Mesaj alabilirsiniz, evet ama gönderemezsiniz. Buna söz verdim."

"Bir misafirine, hele seninle bin bir tehlikeye atılmış eski bir dosta böyle mi davranılır?" dedi Idaho; bunu daha önce de söylediğinin farkındaydı.

Stilgar ağzından uzaklaştırıp dikkatle tepsiye koyduğu fincanından gözlerini ayırmadan konuştu: "Başkalarının suçluluk duymasına yol açan şeyler biz Fremenleri etkilemez." Gözlerini kaldırıp Idaho'nun yüzüne dikkatle baktı.

Idaho, *Gani'yi alıp buradan kaçmaya ikna etmeliyim onu,*

diye düşündü. "Amacım suçluluk duymana yol açmak değildi," dedi.

"Biliyorum," dedi Stilgar. "Biz Fremenlerin farklı olduğumuza dikkatini çekmek istedim, o kadar; çünkü Fremenlerle uğraşıyoruz. Alia bile Fremen gibi düşünür."

"Ya Rahipler?"

"Onlar ayrı mesele," dedi Stilgar. "Onlar günahın gri rüzgârının halkı yutmasını ve *bunun* ebediyen sürmesini istiyor. Kendi sofuluklarını bu büyük lekeyle tanımanın peşindeler." Stilgar'ın sakin sesindeki acı ton Idaho'nun dikkatinden kaçmamıştı; Stilgar madem böyle hissediyordu, neden durumun bu şekilde sürüp gitmesine razı oluyordu?

"Dikta rejimlerinin çok eski bir numarasıdır bu," dedi Idaho. "Alia da çok iyi bilir. Vatandaş dediğin suçluluk duymalıdır. Suçluluk duymak da başarısızlık hissiyle başlar. İyi bir otokrat, her fırsatta halka kendini başarısız hissettirmelidir."

Stilgar soğuk bir sesle, "Farkındayım," dedi. "Ama affına sığınarak şunu bir kez daha söylemeliyim ki, sonuçta karından bahsediyorsun... Muad'Dib'in de kız kardeşinden."

"Dedim ya, o zapt edildi!"

"Evet, bunu bir sürü kişi söylüyor. Eninde sonunda sınavdan geçmesi gerekecek. Bu arada düşünmemiz gereken daha önemli meseleler var."

Idaho başını kederle iki yana salladı. "Sana söylediğim her şeyi kanıtlayabilirim. Baştan beri Jacurutu'yla Alia'nın Tapınağı'ndan bağlantı kuruluyordu. İkizlere karşı kumpas kuranların orada işbirlikçileri vardı. Gezegen dışına satılan solucanların parası da oraya gidiyor. Bütün kanıtlar işin içinde Naiplik Hükümeti'nin, yani Alia'nın olduğunu gösteriyor."

Stilgar başını iki yana sallayarak derin bir nefes aldı. "Burası tarafsız bölge. Bu konuda söz verdim."

Idaho, "Ama işler böyle devam edemez!" diye itiraz etti.

"Haklısın." Stilgar başıyla onayladı. "Alia'nın etrafındaki

çember her geçen gün daralıyor. Bu bizim birden çok kadınla evlenmeyi onaylayan eski âdetlerimize benziyor. Böylece bir erkek kısırsa hemen anlaşılır." Öne eğilerek Idaho'ya sorgulayan gözlerle baktı. "Alia'nın seni başka erkeklerle aldattığını söylüyorsun... 'cinselliğini silah olarak kullanıyor' demiştin yanılmıyorsam. Madem öyle, önünde gayet yasal bir yol var. Javid burada, Tabr'da; Alia'dan mesaj getirdi. Tek yapacağın..."

"Senin tarafsız bölgende mi?"

"Hayır ama dışarıda, çölde olabilir..."

"Ya kaçma fırsatı bulursam?"

"Kaçma fırsatın olmayacak."

"Stil, sana yemin ederim ki Alia zapt edilmiş. Seni ikna etmek için ne..."

"Bunu kanıtlamak zor," dedi Stilgar. Gece boyunca defalarca aynı şeyi söylemişti.

Jessica'nın sözlerini hatırlayan Idaho, "Ama kanıtlama yollarınız var," dedi.

"Bir yol var, evet," dedi Stilgar. Başını tekrar iki yana salladı. "Dönüşü olmayan, acılı bir yol. Suçluluk duygusuna karşı tavrımızı bu yüzden anımsattım sana. Bizi mahvedebilecek her türlü suçluluk hissinden kendimizi tamamen arındırırız; bunun tek istisnası Zapt Edilme Sınavı'dır. Bu yüzden de o sınavın sorumluluğunu mahkeme, yani tüm halk üstlenir."

"Daha önce de yapmıştınız, değil mi?"

"Rahibe Ana durumu anlatırken sana bu konuyla ilgili geçmişimizden bahsetmiştir eminim," dedi Stilgar. "Daha önce de yaptığımızı gayet iyi biliyorsun."

Idaho, Stilgar'ın sinirlendiğini sesinden anlamıştı. "Seni tuzağa düşürmeye, yalancı çıkarmaya filan çalışmıyorum," dedi. "Ben sadece..."

"Uzun bir gece geçirdik ve sorulara yanıt bulamadık," dedi Stilgar. "Artık sabah oldu."

Idaho, "Jessica'ya mesaj göndermeme izin vermelisin," diye ısrar etti.

"Yani Salusa'ya mesaj göndermene," dedi Stilgar. "Söz verip de ertesi gün sözünden dönenlerden değilim ben. Sözüm sözdür; Tabr da işte bu yüzden tarafsız bölge. Dışarıyla bağlantı kurmanı engelleyeceğim. Tüm ailem üstüne yemin ettim."

"Alia'yı sınavdan geçirmelisiniz!"

"Olabilir. Önce hafifletici sebepler aramalıyız. Mesela otorite eksikliği. Hatta kötü şans bile olabilir. Belki de Alia zapt edilmemiştir de herkes kadar kötü huyludur, o kadar."

"Aldatılmış bir koca olarak sırf intikam almak için başkalarını kullanmaya çalışmadığımdan emin olmak istiyorsun," dedi Idaho.

"Ben öyle yaptığını düşünmüyorum ama düşünenler var," dedi Stilgar. Sözünü yumuşatmak için gülümsedi. "Biz Fremenler kendi gelenek bilimimize sahibiz; ona *hadis* deriz. Bir mentattan veya Rahibe Ana'dan korkarsak *hadise* başvururuz. Yenemeyeceğimiz tek korkunun hata yapma korkusu olduğu söylenir."

"Leydi Jessica durumdan haberdar edilmeli," dedi Idaho. "Gurney'nin dediğine göre..."

"O mesaj Gurney Halleck'ten gelmemiş olabilir."

"Ondan geldiği kesin. Biz Atreidesler mesajlarımızda kendimizi tanıtmak için özel yöntemler kullanırız. Stil, en azından oraya adam göndersen ve..."

"Jacurutu diye bir yer yok artık," dedi Stilgar. "Nesiller önce yok edildi." Idaho'nun yenine dokundu. "Her halükârda, elimde fazla adam yok zaten; savaşçılarımı oraya gönderemem. Zor zamanlar yaşıyoruz; kanâtlara yapılan saldırılar... anlıyor musun?" Arkasına yaslandı. "Şimdi, Alia..."

"Alia diye biri yok artık," dedi Idaho.

"Sen öyle diyorsun." Stilgar kahvesinden bir yudum daha alıp fincanını geri bıraktı. "Bu konuyu kapatalım, dostum Idaho. Kıymığı çıkarmak için bütün kolu kesmeye gerek yok."

"Öyleyse Ganimet hakkında konuşalım."

"Hiç gerek yok. O himayem altında. Burada kimse onun kılına dokunamaz."

Idaho, *Bu kadar saf olamaz,* diye düşündü.

Ama Stilgar ayağa kalkarak, görüşmenin sona erdiğini belli etti.

Idaho da ayağa kalktı; bacaklarının uyuşmuş olduğunu hissetti. Baldırları hissizleşmişti. O sırada içeri bir yaver girdi ve kenara çekilip öylece durdu. Ardından Javid girdi. Idaho ona döndü. Stilgar dört adım ötede duruyordu. Idaho hiç duraksamadan bıçağını çekip, bu saldırıyı beklemeyen Javid'in göğsüne sapladı. Adam sendeleyerek gerilerken bıçağı çıkardı. Dönüp yüzükoyun yere kapaklandı. Bacakları bir süre titredikten sonra öldü.

"Dedikodulara son vermek için yaptım," dedi Idaho.

Yaver bıçağını çekmiş, kararsızca duruyordu. Idaho ise kendi bıçağını kınına yerleştirmişti bile; sarı cüppesinin kenarında kan izi vardı.

Stilgar, "Onurumu lekeledin!" diye haykırdı. "Burası tarafsız..."

Idaho afallamış Naib'e, "Kapa çeneni!" diye bağırdı. "Tasmalı Stilgar!"

Bir Fremen'e edilebilecek en büyük üç hakaretten biriydi bu. Stilgar'ın beti benzi attı.

"Sen bir uşaksın," dedi Idaho. "Fremenleri suları için sattın."

Edilebilecek ikinci en büyük hakaret buydu; Jacurutu bu yüzden yok edilmişti.

Stilgar dişlerini gıcırdatarak elini billurbıçağına götürdü. Yaver birkaç adım gerileyerek kapının ağzındaki cesetten uzaklaştı.

Idaho, Naib'e sırtını dönüp kapıya doğru yürüdü; Javid'in cesedinin yanındaki dar boşluktan geçerken, Stilgar'a dönmeden üçüncü hakareti savurdu: "Sen ölümsüzlüğe ulaşamayacaksın Stilgar. Çocuklarından hiçbiri senin kanını taşımıyor!"

Stilgar odadan çıkan Idaho'nun arkasından, "Şimdi nereye gidiyorsun mentat?" diye seslendi. Sesi kutup rüzgârı gibi soğuktu.

Idaho hâlâ dönmeden, "Jacurutu'yu bulmaya," diye yanıtladı.

Stilgar bıçağını çekti. "Belki sana yardım edebilirim."

Idaho artık koridora çıkmıştı. Yürümeyi sürdürerek konuştu: "Bıçağınla yardım edeceksen bari sırtıma sapla, su hırsızı. Bir iblisin tasmasını takan birine bu yakışır."

Stilgar iki sıçrayışta odayı kat edip, Javid'in cesedine basarak koridora fırladı ve Idaho'yu yakaladı. Idaho'yu boğumlu eliyle durdurup kendisine çevirdi. Dişlerini sergileyip bıçağını kaldırarak ona baktı. Öyle kızgındı ki, Idaho'nun yüzündeki tuhaf gülümsemeyi fark etmedi bile.

"Çek bıçağını, adi mentat!" diye gürledi.

Idaho güldü. Stilgar'a önce sol, sonra sağ eliyle iki sert tokat attı.

Stilgar anlaşılmaz sözler haykırarak bıçağını Idaho'nun karnına sapladı ve yukarı doğru çekerek onun önce diyaframını, sonra da kalbini parçaladı.

Öne doğru yığılarak ağırlığını bıçağa veren Idaho başını kaldırıp Stilgar'a bakarak sırıttı; öfkesi bir anda geçen Stilgar afalladı... içi buz kesti.

Idaho hırıltılı bir sesle, "Atreidesler için ikinci defadır ölüyorum," dedi. "İkisinin de sebebi aynı." İki yana doğru sendeledikten sonra taş zemine yüzüstü kapaklandı. Yarasından akan kan yayıldı.

Ucundan kan damlayan bıçağını indirip Idaho'nun cesedine bakan Stilgar derin, titrek bir nefes aldı. Arkasında da Javid'in cesedi yatıyordu. Cennet Rahmi Alia'nın kocasını kendi eliyle öldürmüştü. Bir Naib olarak onurunu koruduğunu, tarafsız olacağına söz verdiği bir yerde işlenen cinayetin intikamını aldığını söyleyebilirdi. Ama öldürdüğü adam Duncan Idaho'ydu. Ne derse desin, "hafifletici sebepler"

ne olursa olsun, hiçbir şey bu gerçeği değiştiremezdi. Alia, Stilgar'ın işlediği cinayeti içten içe onaylasa bile, görünüşü kurtarmak adına intikam almak zorundaydı. Sonuçta o da Fremen'di. Fremenleri yönetmek için tamamen Fremen gibi davranmalıydı.

Stilgar birden Idaho'nun "ikinci ölümüyle" tam da bunu hedeflediğini anladı.

Başını kaldırınca ikinci karısı Harah'nın afallamış yüzüyle karşılaştı; Harah'nın arkasında bir kalabalık toplanmıştı. Stilgar nereye baksa, gördüğü yüzlerde aynı ifade vardı: Şok ve bundan sonra olacakların bilinmesi.

Stilgar yavaşça doğruldu ve bıçağını yenine sildikten sonra kınına soktu. Etrafındaki kalabalığa dönüp sakin bir sesle konuştu: "Benimle gelecekler hemen eşyalarını toplasın. Çöle adam gönderin... solucan çağırsınlar."

Harah, "Nereye gideceksin Stilgar?" diye sordu.

"Çöle."

"Seninle geliyorum," dedi Harah.

"Elbette geleceksin. Bütün karılarım benimle gelecek. Ganimet de. Onu hemen bul Harah. Çabuk."

"Peki Stilgar... hemen." Harah duraksadı. "Ya Irulan?"

"İsterse o da gelsin."

"Peki kocacığım." Ama Harah hâlâ duraksıyordu. "Gani'yi rehine olarak mı alacaksın?"

"Rehine mi?" Stilgar buna gerçekten şaşırmıştı. "Bak kadın..." Ayak ucuyla Idaho'nun cesedine hafifçe dokundu. "Eğer bu mentat haklıysa, Gani'nin tek umudu benim." O an Leto'nun uyarısını hatırladı: *"Alia'dan sakın. Gani'yi de alıp kaçmalısın."*

Fremenlerden sonra tüm gezegenbilimciler yaşamı enerjinin tezahürü olarak görüp baskın ilişkileri incelemeye başladı. Bilgi kırıntılarının bir araya getirilmesiyle ulaşılan genel kavrayış sayesinde, Fremenlerin ırksal bilgeliğine netlik kazandırıldı. Fremenlerin halk olarak sahip olduğu şeye her ulus sahip olabilir. Bunun için enerjiler arasındaki ilişkilerin farkına varmaları yeterlidir. Enerjinin olayların gidişatını kopyalayıp ileride tekrarladığını görmeleri yeterlidir.

–Arrakeen Felaketi
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

480 Tuek Siyeçi, Sahte Yamaç'ın hemen içindeydi. Halleck siyeçin yüksek girişini gizleyen kaya çıkıntısının gölgesinde durmuş, içeridekilerin onu kabul edip etmeme konusundaki kararını öğrenmeyi bekliyordu. Dönüp kuzeye, çöle baktıktan sonra gözlerini grili mavili sabah göğüne çevirdi. Buradaki kaçakçılar onun, yani bir dışdünyalının solucan yakalayıp sürebilmesine çok şaşırmıştı. Ama Halleck de onların tepkisine aynı ölçüde şaşırmıştı. Sonuçta yaptığı iş, solucanların yakalanmasına defalarca tanık olmuş çevik biri için zor değildi.

Tekrar çöle baktı; gümüşi çölde kayalar ışıldıyor, suyun sihirli parmağıyla dokunduğu grili yeşilli tarlalar uzanıyordu. Birden bütün bunların enerjiyi, yaşamı içeren son derece kırılgan bir kap olduğu hissine kapıldı... değişimin yönünün aniden değişmesi her şeyin sonunu getirebilirdi.

Halleck böyle düşünmesinin sebebini biliyordu. Aşağıda, çölde gördüğü hareketli manzara yüzündendi. Ölü kumalabalıklarıyla dolu sandıklar, bu yaratıkların damıtılıp suları-

nın alınması için telaşla siyeçe taşınıyordu. O sandıklarda binlerce kumalabalığı vardı. Dökülen sulara gelmişlerdi. Halleck'in aklından bin bir düşünce geçmesine sebep olan da bu dökülen sulardı.

Halleck aşağıda uzanan siyeç tarlalarına ve onları çevreleyen kanâta baktı; kanâtın değerli suyu artık akmıyordu. Halleck taş kanâtta açılmış delikleri görmüştü; kanâtın suyu bu deliklerden kuma akmıştı. O delikler nasıl açılmıştı? Kanâtın en zayıf kısımlarında yirmi metreye ulaşan yarıklar vardı; buralarda kumun suyu emmesi yüzünden çukurlar oluşmuştu. Özellikle bu çukurlar kumalabalığı kaynıyordu. Siyeç çocukları bu kumalabalıklarını öldürüyor, yakalıyordu.

Tamirat ekipleri kanâtın parçalanmış kısımlarını onarmaya uğraşıyordu. Diğer ekipler de en susuz kalmış bitkileri azar azar sulamaktaydı. Tuek'in rüzgârkapanının altındaki dev sarnıç kapatılmış, böylece hasarlı kanâta su akışı kesilmişti. Güneş enerjisiyle çalışan pompalar da durdurulmuştu. Bitkiler kanâtın altında oluşmuş, giderek küçülen su birikintilerinden sulanıyor, ayrıca siyeçteki sarnıçtan da su taşınıyordu.

Havanın giderek ısınması yüzünden, Halleck'in arkasındaki kapımühürünün metal çerçevesi çatırdadı. Halleck bu ses gözlerini harekete geçirmişçesine kanâtın en uzak kıvrımına, suyun çöle en çok aktığı yere baktı. Siyeçin umut dolu bahçe planlamacıları oraya özel bir ağaç ekmişti; kanât kısa sürede onarılmazsa o ağaç kuruyacaktı. Halleck kum ve rüzgâr tarafından hırpalanmış söğüt ağacının acizce sarkmış yapraklarına baktı. Onun gözünde bu ağaç hem kendisinin hem de Arrakis'in şimdiki durumunu simgeliyordu.

İkimiz de buraya yabancıyız.

Siyeçtekilerin kararı gecikmeye başlamıştı ama sonuçta onun gibi iyi bir savaşçı her zaman işlerine yarardı. Kaçakçıların iyi savaşçılara daima ihtiyacı olurdu. Ama Halleck onlara fazla bel bağlamıyordu. Zamane kaçakçıları, yıllar önce

Dük'ü yenildiğinde ve derebeyliği dağıldığında Halleck'e kucak açan kaçakçılar gibi değildi. Hayır, bunlar yeni kuşaktı ve kısa yoldan köşeyi dönme peşindeydiler.

Halleck aciz söğüt ağacına tekrar odaklandı. Birden şunu fark etti: İçinde yaşadığı bu yeni gerçekliğin fırtınaları hem kaçakçıları hem de dostlarını mahvedebilirdi. Tarafsız kalmaya çalışan Stilgar'ı ve Alia'ya sadık kalan tüm kabileleri de mahvedebilirdi. Hepsi de koloni halklarına dönüşebilirdi. Halleck buna daha önce de tanık olmuştu; özellikle de kendi gezegeninin başına gelenlerden biliyordu. Şehirli Fremenlerin tavırları, banliyölerin hali ve bu kaçakçı ininde bile hâkim olan bariz taşra siyeçi havası, böyle bir şeyin olabileceğini açıkça gösteriyordu. Kırsal kesimler, şehirlerin kolonileri haline gelmişti. Halk rahat bir boyunduruk altında yaşamayı öğrenmişti; bunun sebebi açgözlülükten çok batıl inançlardı. Burada bile, hatta özellikle burada, insanlar hür değil köle bir halk gibi davranıyordu. Savunmacı, sinsi ve ketumdular.

Her türlü otoriteye, Naiplik Hükümeti'ne, Stilgar'a, hatta kendi meclislerine bile karşıydılar...

Halleck, *Onlara güvenemem,* diye düşündü. Onları kullanabilir ve başkalarına karşı duydukları güvensizliği besleyebilirdi, o kadar. Ne acıydı. Geçmişteki o bağımsız insanlar artık yoktu. Eski âdetler basmakalıp sözlere dönüşmüş, kaynakları unutulmuştu.

Alia işini gerçekten de iyi yapmıştı; itiraz edenleri cezalandırıp işbirlikçileri ödüllendirmiş, İmparatorluk kuvvetlerinin yerini sık sık değiştirerek ana kuvvetlerinin yerini gizlemişti. Ayrıca sürüyle casusu vardı! Yeryüzü tanrıları adına, kim bilir kaç casusu vardı!

Halleck, Alia'nın düşmanlarını zayıflatmakta kullandığı hamle ve karşı hamle taktiğinin ölümcül ritmini neredeyse gözünde canlandırabiliyordu.

Fremenler koyun olmayı sürdürürse Alia kazanacak, diye düşündü.

Arkasındaki kapımührü gıcırdayarak açıldı. Melides adlı bir siyeç görevlisi dışarı çıktı. Tıknaz bir adamdı; damıtıcı-giysisi, çırpı gibi bacaklarının üstünde sukabağına benzeyen gövdesini iyice çirkin gösteriyordu.

"Kabul edildin," dedi Melides.

Halleck adamın sesindeki sinsiliği fark etti. Demek burada ancak bir süreliğine kalabilecekti.

Topterlerinden birini çalana kadar kalsam yeter, diye düşündü.

"Meclisinize müteşekkirim," dedi. Bu siyeçe adını veren Esmar Tuek'i düşündü; çok eskiden, birilerinin ihaneti yüzünden ölmüş olan Esmar bu Melides'i görse anında boğazını kesiverirdi.

Geleceğe dair olasılıkları azaltan yollar ölümcül bir tuzağa dönüşebilir. İnsanlar bir labirentin içinde yol aramıyor; karşılarında uzanan, eşsiz fırsatlarla dolu engin ufka göz gezdiriyorlar. Labirentin dar bakış açısı ancak burunlarını kuma gömen yaratıklara uygundur. Cinsel kökenli eşsizlik ve farklılıklar türlerin yaşamını korur.

–Uzay Loncası Elkitabı

Alia küçük görüşme odasının tavanına bakarak, "Neden üzülmüyorum?" diye kendine sordu. On beş adım boyunda ve on adım eninde olan odanın iki uzun ve dar penceresinden, Kalkan Duvarı'ndaki Arrakeen evlerinin çatıları görülüyordu.

Vakit neredeyse öğlen olmuştu. Güneş ışınları şehrin kurulduğu *panı* kavuruyordu.

Alia gözlerini indirerek Buer Agarves'e baktı. Bu adam eskiden Tabr Siyeçi'ne mensupken, şimdi Tapınak muhafızlarının başı Zia'nın yaveriydi. Agarves, Javid ile Idaho'nun öldükleri haberini getirmişti; dalkavuklar, yaverler ve muhafızlardan oluşan bir kalabalık onunla birlikte içeri girmişti... dışarıda daha da fazlası bekliyordu; Agarves'in getirdiği haberi hepsinin öğrendiği belliydi.

Arrakis'te kötü haber çabuk yayılırdı.

Agarves ufak tefek bir adamdı; yüzü bir Fremen'e göre fazla toparlak, neredeyse çocuksuydu. Su şişmanı yeni nesildendi. Alia ona baktığında iki farklı yüz görüyordu: Biri mat çivit mavisi gözlü, kaygısı dudaklarının çevresinden okunan, ciddi bir yüzdü; diğeriyse haz düşkünü ve kırılgan,

insanı tahrik edecek kadar kırılgan bir yüzdü. Alia özellikle Agarves'in dolgun dudaklarına bayılıyordu.

Vakit henüz öğlen bile değildi ama Alia etrafındaki afallamış insanların suskunluğunda günbatımı havası seziyordu.

Idaho gün batarken ölmeliydi, diye düşündü.

"Nasıl oluyor da bana bu haberi sen getiriyorsun Buer?" diye sordu; Agarves'in yüzünde beliren dikkatli ve ihtiyatlı ifadeye dikkat etti.

Agarves yutkunmaya çalıştıktan sonra boğuk bir fısıltıyla konuştu: "Hatırlarsanız Javid ile birlikte gitmiştim. Sonra... Stilgar beni size yolladı; size son kez itaat ettiğini söylememi istedi."

Alia, "Son kez mi itaat etmiş?" diye tekrarladı. "Ne demek şimdi bu?"

Agarves yalvaran bir sesle, "Bilmiyorum Leydi Alia," dedi.

Alia, "Gördüklerini tekrar anlat," diye emrederken kendi soğukkanlılığına şaşırdı.

"Şey..." Agarves başını kaygıyla oynatarak yere, Alia'nın ayaklarının dibine baktı. "Kutsal Eş'in naaşının merkez geçitte, yerde yattığını gördüm; Javid'in cesedi de biraz ileride yan koridorda yatıyordu. Kadınlar onları Huanui için hazırlamaya çoktan başlamıştı."

"Stilgar bunları görmen için seni oraya çağırdı ha?"

"Evet Leydim. Beni oraya Stilgar çağırdı. Siyeçteki ulağı Kambur Modibo'yu göndererek çağırdı. Ama Modibo yolda bana bu konuda hiçbir şey anlatmadı. Stilgar'ın beni görmek istediğini söyledi, o kadar."

"Oraya gittiğinde kocamın naaşının yerde yattığını gördün, öyle mi?"

Agarves bir an Alia'ya baktıktan sonra gözlerini tekrar indirdi ve başıyla onayladı. "Evet Leydim. Biraz ileride de Javid'in cesedi yatıyordu. Stilgar bana... şey... Kutsal Eş'in Javid'i öldürdüğünü söyledi."

"Kocamı da Stilgar'ın öldürdüğünü söylüyorsun..."

"Bunu bana kendi ağzıyla söyledi Leydim. Kutsal Eş'in onu bile bile kızdırdığını, onu öldürmesi için kışkırttığını söyledi."

Alia, "Bile bile kızdırmış demek," dedi. "Nasıl kızdırmış?"

"Söylemedi. Hiç kimse söylemedi. Sordum ama söylemediler."

"Sonra da Stilgar seni buraya, bunları anlatman için gönderdi, öyle mi?"

"Evet Leydim."

"Yapabileceğin hiçbir şey yok muydu peki?"

Agarves diliyle dudaklarını ıslattıktan sonra, "Stilgar öyle emretti Leydim," dedi. "Onun siyeçindeydim."

"Anlıyorum. Sen de her zaman Stilgar'a itaat edersin."

"O eskidendi Leydim, Stilgar beni azat etmeden önceydi."

"Yani seni hizmetime göndermesinden önceydi, değil mi?"

"Artık sadece size itaat ediyorum Leydim."

"Sahi mi? Peki Buer, sana Stilgar'ı, eski Naib'ini öldürmeni emretsem, yapar mısın?"

Agarves, Alia'nın gözlerine kararlı bir ifadeyle baktı. "Siz emrederseniz yaparım Leydim."

"Emrediyorum. Nereye gittiği hakkında bir fikrin var mı?"

"Çöle gittiğini biliyorum o kadar Leydim."

"Yanına kaç adam aldı?"

"Sanırım adamlarının yarısını."

"Yanına Ganimet ile Irulan'ı da aldı ha!"

"Evet Leydim. Onunla gidenler yanlarına karılarını, çocuklarını ve eşyalarını da aldı. Stilgar herkese seçme şansı tanıdı; onunla gelmek istemeyenleri azat edeceğini söyledi. Çoğu azat edilmeyi seçti. Yeni bir Naib seçecekler."

"Yeni Naiblerini ben seçeceğim! Yeni Naib sen olacaksın, Buer Agarves... bana Stilgar'ın kellesini getirdiğin gün."

Bu Fremen âdetlerine de uygundu. Lideri dövüşte yenen lider olurdu. "Emredersiniz Leydim. Yanıma kaç adam..."

"Zia'yla konuş. Arama işi için sana fazla topter veremem. Onlara başka yerlerde ihtiyacımız var. Ama yeterince savaşçın olacak. Stilgar kendi onuruna leke sürdü. Sana seve seve hizmet edecek bir sürü kişi bulabilirsin."

"Öyleyse işe başlıyorum Leydim."

"Bekle!" Alia onu bir an süzdü. Bu kırılgan çocuğu kime gözetletmeliydi acaba? Agarves kendini kanıtlayana dek sıkı göz hapsinde tutulmalıydı. Neyse, Zia birini seçerdi.

"Gidebilir miyim Leydim?"

"Gidemezsin. Stilgar'ı nasıl yakalamayı düşündüğünü baş başa, etraflıca konuşmalıyız."Alia elini yüzüne götürdü. "Sen intikamımı alana dek yas tutmayacağım. Bana birkaç dakika ver; kendimi toplayayım." Elini indirdi. "Hizmetçilerden biri sana yolu gösterir." Hizmetçilerinden birine gizlice işaret etti, sonra da yeni oda hizmetçisi Shalus'a, "Getirmeden önce iyice yıkayıp parfümleyin," diye fısıldadı. "Solucan kokuyor."

"Peki hanımım."

Alia dönüp, öyle hissetmediği halde kederliymiş gibi yaparak yatak odasına koştu. Odaya girip kapıyı kapatınca da tepinerek küfretmeye başladı.

Lanet olası Duncan! Neden? Neden? Neden?

Idaho'nun bu işi planlı olarak yaptığını seziyordu. Idaho, Javid'i öldürmüş, sonra da Stilgar'ı bile bile kızdırmıştı. Demek ki Alia'nın Javid ile olan ilişkisinden haberdardı. Bütün bunlarla Duncan Idaho ona son bir mesaj göndermişti.

Alia yatak odasında tepine tepine dolanıyordu. *Lanet olası! Lanet olası! Lanet olası!*

Sonuç olarak Stilgar yanına Ganimet ile Irulan'ı da alarak asilerin tarafına geçmişti.

Topunun canı cehenneme!

Tepinirken yerdeki bir metal parçasına basınca Alia'nın canı yandı. Acıyla haykırarak yere baktığında, ayağına metal bir kemer tokasının batmış olduğunu gördü. Eğilip yerden aldığı kemer tokasına bakınca dona kaldı. Dük I. Leto

Atreides'in kılıçustası Duncan Idaho'ya Caladan'da armağan ettiği, gümüş ve platinden yapılma, eski kemer tokasıydı bu. Alia bu tokayı Duncan'ın belinde birçok kez görmüştü. Duncan onu buraya bırakmıştı demek.

Alia'nın parmakları kemer tokasını sımsıkı kavradı. Idaho bunu gitmeden önce bırakmıştı...

Alia tüm Fremenler gibi asla ağlamamaya koşullandırıldığı halde, birden gözlerinden yaşlar boşandı. Ağzı çarpılıp kaldı ve başının içinde eski savaşın tekrar başladığını, el ve ayak parmaklarının uçlarına dek yayıldığını hissetti. Kendini iki kişi gibi hissetti. Biri bedeninin kasılmalarına şaşkın bir halde bakıyordu. Diğeriyse göğsüne yayılan derin hüzne kendini bırakmış, hüngür hüngür ağlıyordu. İçindeki Şaşkın Kişi huysuzca sordu: "Kim ağlıyor? Ağlayan kim? Şimdi kim ağlıyor?"

Ama Alia'nın gözyaşlarını hiçbir şey durduramadı; göğsünü yakan acı, vücudunu harekete geçirip yatağa fırlattı.

Ama o diğer kişi hâlâ derin bir şaşkınlıkla soruyordu: "Kim ağlıyor? Ağlayan kim?"

II. Leto bu eylemler sayesinde kendini evrim zincirinden çıkardı. Bu kopuş eylemini bilerek yaptı ve, "Bağımsız olmak ayrılmaktır," dedi. İkizlerin her ikisi de bir ölçüm süreci, yani insan kökenlerine ne kadar uzak olduklarını anlamanın bir yolu olan hafızanın gereklerinin ötesini görüyordu. Ama asıl cesareti II. Leto gösterdi; o gerçek bir yaratının yaratıcısından bağımsız olduğunu anlamıştı. Evrim sürecine uymayı reddetti ve, "Bu da beni insanlıktan giderek uzaklaştıracaktır," dedi. Bunun ne anlama geldiğini biliyordu: Hayatta gerçekten kapalı bir sistem olamayacağını biliyordu.

–HÂRİKU'L-ÂDE
Kutsal Dönüşüm

Parçalanmış kanâtın ardındaki ıslak kumda kaynaşan böceklerle beslenen birçok kuş vardı: Papağanlar, saksağanlar, alakargalar. Burası eskiden bazalt zemine kurulmuş bir cedideydi, yeni kentlerin sonuncusuydu. Şimdiyse terk edilmişti. Bu sabah metruk siyeçin ekinliklerinin ardındaki bölgeyi incelemeye çıkmış olan Ganimet bir hareket algıladı; o tarafa bakınca bir grup geko kertenkelesi gördü. Az önce de cedidenin balçık duvarlarından birine tünemiş bir gila ağaçkakanı görmüştü.

Ganimet burayı siyeç olarak görse de, aslında kumulları uzak tutmak için ekili alanlarla çevrelenmiş ve balçıkla sıvanmış alçak tuğla duvarlardan ibaret bir yerdi. Burası Tanzerouft'ta, Sihaya Sırtı'nın altı yüz kilometre güneyindeydi. Onaracak insan olmayınca bakımsız kalan siyeç un ufak olarak çöle karışmaya başlamıştı bile; duvarları rüzgârların

savurduğu kumlarla aşınmış, bitkileri ölmüş, ekim alanlarının toprağı kızgın güneşin altında çatlamıştı.

Ama kırık kanâtın ardındaki kum hâlâ ıslaktı; bu alçak rüzgârkapanının hâlâ çalıştığını gösteriyordu.

Kaçaklar Tabr'dan kaçtıktan sonra aylar boyunca, Çöl İblisi'nin yaşanmaz hale getirdiği böyle birkaç yerde gizlenmişti. Kanâtın birileri tarafından parçalandığı açıkça belli olsa da Ganimet, Çöl İblisi'nin varlığına inanmıyordu.

Arada sırada karşılaştıkları asi baharat avcılarından kuzeyde olup bitenlere dair haberler alıyorlardı. Birkaç topterin –biri en fazla altı demişti– Stilgar'ı aradığı söyleniyordu ama Arrakis büyüktü ve çölde gizlenmek kolaydı. Stilgar ile yanındakileri öldürmekle görevli bir timin de onları aradığı ama eski Tabrlı Buer Agarves'in komutasındaki bu timin başka görevler sebebiyle sık sık Arrakeen'e döndüğü söylenmekteydi.

Asilerin söylediğine göre, onların adamlarıyla Alia'nın askerleri arasında pek çatışma olmuyordu. Çöl İblisi'nin rastgele yaptığı saldırılar Alia ile Naibleri yeterince meşgul etmekteydi. Kaçakçılar bile Çöl İblisi'nin saldırısına uğramıştı ama yine de başına ödül konan Stilgar'ı çölde aradıkları söyleniyordu.

Stilgar grubunu cedideye evvelki gün, günbatımından hemen önce getirmişti; burayı şaşmaz Fremen burnu sayesinde, su kokusundan bulmuştu. Yakında güneye, palmiyeliklere gideceklerine söz vermişti ama belirli bir tarih vermekten kaçınıyordu. Başına konan ödül eski zamanlarda gezegen satın almaya yetecek kadar büyüktü ama Stilgar dünyanın en mutlu ve kaygısız insanı gibi görünüyordu.

"Burası tam bize göre bir yer," demiş ve rüzgârkapanının hâlâ çalıştığını söylemişti. "Dostlarımız bize bir miktar su da bırakmış."

Artık altmış kişiden oluşan küçük bir gruptular. Yaşlılar, hastalar ve küçük çocuklar güneydeki palmiyeliklere, gü-

venilen akrabaların yanına gönderilmişti. Geride sadece en dayanıklılar kalmıştı, ki onların da kuzey ve güneyde birçok dostu vardı.

Ganimet, Stilgar'ın gezegene olanlar üstüne konuşmaktan kaçınmasının sebebini merak etti. Stilgar olanları görmüyor muydu? Kanâtlar parçalandıkça Fremenler kuzey ve güneydeki eski yerleşim bölgelerine geri çekiliyordu. Bu da İmparatorluk'a olan şeyin bir göstergesi olabilirdi ancak. Bir durum diğerinin yansımasıydı.

Ganimet damıtıcı-giysi yakasından içeri elini sokarak mühür kapaklarını yeniden kapadı. Tüm kaygılarına karşın burada kendini oldukça özgür hissediyordu. İçindeki hayatlar artık canını sıkmıyordu, her ne kadar zaman zaman bilincine onların anılarının sızdığını hissetse de. O anılar sayesinde çölün bu kısmının eski halini, ekolojik dönüşüm hareketinin başlamasından önceki halini biliyordu. Bir kere burası o zamanlar daha susuz bir yerdi. Rüzgârkapanı bakım görmemesine karşın hâlâ çalışıyordu, çünkü artık havadaki nem miktarı artmıştı.

Eskiden çölün bu kısmından uzak duran birçok yaratık artık buralarda yaşamaya başlamıştı. Gruptaki birçok kişi civardaki gün ışığı baykuşlarının bolluğundan dem vurmuştu. Ganimet şimdi bile etrafta karıncakuşları görüyordu. Parçalanmış kanâtın ucundaki ıslak kumda kaynaşan böcekleri dans ederek yiyorlardı. Buralarda porsuklar tek tük görülse de kanguru farelerinin sayısına bereketti.

Yeni kuşak Fremenleri batıl inançlardan kaynaklanan korkular yönetiyordu ve Stilgar da onlardan farklı değildi. Bu cedide, kanâtı on bir ay içinde beşinci kez parçalandıktan sonra çöle geri verilmişti. Çöl İblisi'nin verdiği hasarı dört kez onarmış ama yedek suları tükenmeye yüz tutunca artık beşinci bir saldırı riskini göze alamaz hale gelmişlerdi.

Tüm cedidelerde ve eski siyeçlerin çoğunda da durum aynıydı. Dokuz yeni yerleşim merkezinden sekizi terk edil-

mişti. Eski siyeç topluluklarının çoğunun nüfusu görülmedik ölçüde artmıştı. Çöl bu yeni döneme girdikçe Fremenler de eski âdetlerine geri dönüyordu. Her şeyde alamet arar olmuşlardı. Tanzerouft dışında her yerde solucanlar azalıyor muydu? Çünkü Şeyh Hulud öyle istemişti! Ölü solucanlara rastlanıyordu ama ölmelerinin sebebi bilinmiyordu. Solucanlar öldükten sonra hızla dağılarak çölün tozuna karışırdı ama Fremenlerin rastgeldiği devasa leşler görenleri dehşete düşürüyordu.

Stilgar'ın grubu da geçen ay böyle bir solucan ölüsü görmüştü ve kapıldıkları kötülük hissinden kurtulmaları tam dört gün sürmüştü. Leşten ekşi ve zehirli bir çürük kokusu yayılıyordu. Çürümekte olan devasa leşi çok büyük bir baharat püskürtüsünün üstünde bulmuşlardı; baharatın neredeyse tamamı kullanılmaz haldeydi.

Ganimet gözlerini kanâttan tekrar cedideye çevirdi. Tam karşısında yıkık bir duvar vardı; bu duvar eskiden bir

müştemâli, yani küçük bir ek bahçeyi çevreliyordu. Ganimet orayı şüpheciliği ve merakı sebebiyle araştırınca taş bir kutunun içinde yassı, mayasız baharat somunları bulmuştu.

"Fremenler yenebilecek şeyleri asla geride bırakmaz," diyen Stilgar somunları imha etmişti.

Ganimet, Stilgar'ın yanıldığından şüpheleniyordu ama sonuçta tartışmaya veya riske girmeye değecek bir mesele değildi bu. Fremenler değişiyordu. Eskiden doğal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla *beledde* serbestçe gezinir, su ve baharat arayıp ticaret yaparlardı. Hayvanların davranışlarını alarm niyetine kullanırlardı. Ama hayvanların davranışları değişip yeni ve tuhaf ritimler kazanırken, Fremenlerin çoğu da Kalkan Duvarı'nın kuzeyindeki eski mağara şehirlerine doluşmuştu. Artık Tanzerouft'ta baharat avcıları pek görülmüyordu ve sadece Stilgar'ın grubu eski yöntemlerle hareket ediyordu.

Ganimet, Stilgar'a ve onun Alia'ya karşı duyduğu korkuya

güveniyordu. Irulan da artık Stilgar'ı desteklemeye başlamış ve Bene Gesseritlerin tuhaf vecizelerini tekrarlayıp durmaya geri dönmüştü. Ama çok uzaktaki Salusa'da Farad'n hâlâ hayattaydı. Ganimet eninde sonunda onunla hesaplaşacaktı.

Başını kaldırıp grimsi gümüşi sabah göğüne baktı; aklından sorular geçiyordu. Kimden yardım alabilirdi? Her yerde görüp fark ettiği tüm olup biten şeyleri anlattığında kendisini dinleyecek kişiyi nerede bulabilirdi? Leydi Jessica'nın hâlâ Salusa'da olduğu söyleniyordu. Alia ise tahta kurulup şişmanlayan ve gerçeklikten giderek daha fazla kopan bir yaratık haline gelmişti. Gurney Halleck ortalarda yoktu ama bir yerlerde görüldüğüne dair haberler geliyordu sürekli. Vaiz de sırra kadem basmış, kâfirce vaazları unutulmaya yüz tutmuştu.

Ve Stilgar.

Ganimet yıkık duvarın ötesine, sarnıcın onarılmasına yardım eden Stilgar'a baktı. Stilgar oynadığı "çölün iradesi" rolüne bayılıyordu; başına konan ödül de her ay artmaktaydı.

Artık her şey saçmaydı. Her şey.

Kanâtları sahte idollermiş gibi parçalayıp çölün kumlarına devirebilen bu yaratık, bu Çöl İblisi kimin nesiydi? Saldırgan bir solucan mıydı? Yoksa isyana katılmış üçüncü bir asi güç... yani bir topluluk muydu? Solucan olduğuna kimse inanmıyordu; solucan olsa, kanâtın dökülen suyu onu öldürürdü. Fremenlerin çoğu, Çöl İblisi'nin aslında Alia'nın Mehdilik hükümetini devirip Arrakis'i eski haline döndürmeye çalışan devrimci bir topluluk olduğuna inanıyordu. Bunun iyi bir şey olacağını söylüyorlardı. Kendi vasatlıklarını savunmaktan başka pek bir şey yapmayan açgözlü rahiplerden kurtulmak iyi olurdu. Muad'Dib'in benimsediği gerçek dine dönülmeliydi.

Ganimet titreyerek, derin derin iç geçirdi. *Ah Leto,* diye düşündü. *İyi ki yaşayıp da bu günleri görmedin diyesim geliyor. Keşke ben de sana katılabilsem ama bıçağım henüz kanlanma-*

dı. Alia ve Farad'n. Farad'n ve Alia. Artık Alia'yı bir iblis, Eski Baron yönetiyor ve buna göz yumulmamalı.

Cedidenin duvarları arasından çıkan Harah kumda düzenli adımlarla yürüyerek yaklaştı. Ganimet'in karşısına gelince durup sert bir sesle, "Burada tek başına ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Burası tuhaf bir yer Harah. Gitmeliyiz."

"Stilgar burada biriyle buluşacakmış; onu bekliyor."

"Ya? Bana söylemedi."

"Sana neden her şeyi söylesin ki? *Maku?*" Harah, Ganimet'in cüppesinin altındaki, karnını şişkin gösteren su torbasına hafifçe vurdu. "Büyüyüp kadın oldun da hamile mi kaldın?"

"Sayısız kez hamile kaldım," dedi Ganimet. "Bana çocuk muamelesi yapma!"

Ganimet'in sesindeki öfke Harah'yı bir adım geriletti.

Ganimet cedideyi ve orada çalışan Stilgar ile adamlarını göstererek, "Hepiniz aptalsınız," dedi. "Sizinle gelmemeliydim."

"Gelmesen ölürdün."

"Olabilir. Ama sizler burnunuzun ucunu bile göremiyorsunuz! Stilgar burada kiminle buluşacak?"

"Buer Agarves ile."

Ganimet hayretle bakakaldı.

Harah, "Kızıl Uçurum Siyeçi'ndeki arkadaşları onu gizlice buraya getirecek," diye açıkladı.

"Alia'nın minik oyuncağını mı?"

"Getirilirken gözleri bağlanacak."

"Stilgar buna gerçekten inanıyor mu?"

"Bu ateşkes görüşmesini Buer istedi. Tüm şartlarımızı da kabul etti."

"Benim neden haberim olmadı peki?"

"Stilgar karşı çıkacağını biliyordu da ondan."

"Tabii karşı çıkarım... Delilik bu!"

Harah kaşlarını çattı. "Unutma ki Buer..."

Ganimet öfkeyle, "*Akrabası!*" dedi. "Stilgar'ın kuzeninin torunu. Biliyorum. Ama unutma ki Farad'n da benim akrabam ve onun kanını dökeceğim. Onunla karşılaştığımda aramızdaki kan bağının bıçağımı durduracağını mı sanıyorsun?"

"Distrans mesajı aldık. Buer'in grubu takip edilmiyormuş."

Ganimet, "Bu işin sonu kötü olacak Harah," diye fısıldadı. "Buradan hemen gitmeliyiz."

Harah, "Alamet mi gördün?" diye sordu. "Gördüğümüz o solucan leşi! Yoksa o..."

Ganimet öfkeyle, "O solucanı rahmine sok, sonra da git başka bir yerlerde doğur!" diye bağırdı. "Burayı da, o görüşme meselesini de sevmedim. Bu yetmez mi?"

"Bunu Stilgar'a söyleyeceğim..."

"Kendim söylerim!" Ganimet hışımla geçip giderken Harah onun arkasından, kötülüğü kovmak için solucan boynuzu hareketi yaptı.

Ama Stilgar, Ganimet'in kaygılarına gülmekle yetindi ve ona çocukmuş gibi davranarak, gidip kumalabalığı aramasını söyledi. Ganimet cedidenin metruk evlerinden birine öfkeyle dalıp bir köşede çömelerek sakinleşmeye çalıştı. Öfkesi kısa sürede dindi; içindeki hayatların kımıldandığını hissederken, birinin şöyle dediğini hatırladı: "Onları hareketsiz kılabilirsek, işler planladığımız gibi yürür."

Ne tuhaf bir düşünce.

Ama bunu kimin söylediğini hatırlamıyordu.

Muad'Dib mirasından mahrum bırakılmış biri olarak, çağlar boyu kendisinin durumuna düşmüş herkes adına konuşmuştu. Bireyi inanmaya yöneltildiği şeylere, doğru bildiği her şeye yabancılaştıran korkunç haksızlığa karşı haykırmıştı.

–HÂRİKU'L-ÂDE
Mehdilik, Bir Analiz

Gurney Halleck, Shuloch Dağı'nda, baharat lifinden yapılmış bir kilimin üstünde, yanında balisetiyle oturmaktaydı. Aşağısındaki kapalı havza, bitki diken işçilerle doluydu. Kovulmuşların eskiden solucanları baharat iziyle tuzağa düşürmekte kullandığı kumlu rampa şimdi yeni bir kanâtla kapatılmıştı. Bitkiler yamaçtaki toprağın kaymaması için aşağı dikiliyordu.

Öğle yemeği vakti gelmek üzereydi; Halleck burada bir saatten fazladır tek başına oturmuş düşünüyordu. Aşağıda çalışan insanlar görüyordu ama aslında gördüğü her şey melanja dairdi. Leto yakında baharat üretiminin Harkonnen yıllarındaki azami üretimin onda birine kadar düşüp sabitleneceğini tahmin etmişti. İmparatorluk'taki baharat stoklarının değeri hızla, katlanarak artıyordu. Metulli Hanedanı'nın Novebruns Gezegeni'nin yarısını üç yüz yirmi bir litreye sattığı söyleniyordu.

Kovulmuşlar başlarında iblis varmış gibi çalışıyordu, ki belki gerçekten de vardı. Her yemekten önce yüzlerini Tanzerouft'a çevirerek Şeyh Hulud'un bedenlenmiş haline dua ediyorlardı. Leto'yu öyle görüyorlardı; Halleck gelecekte tüm insanlığın Leto'yu öyle göreceğini tahmin ediyordu. Bundan pek hoşlanmıyordu.

Leto, Halleck ile Vaiz'i buraya, Halleck'in çaldığı topterle getirdiğinde efsaneyi başlatmıştı. Shuloch kanâtını çıplak elleriyle parçalayan Leto koca koca kaya parçalarını havaya, elli metreden fazla yukarıya fırlatmıştı. Kovulmuşlar onu durdurmaya kalkınca Leto ona ilk ulaşan kişinin başını sırf kolunu büyük bir hızla savurarak koparmıştı. Diğerlerini arkadaşlarının yanına fırlatıp atmış, silahlarını görünce kahkahalarla gülmüştü. Bir iblisin sesiyle haykırmıştı: "Ateş beni yakmaz! Bıçaklarınız bana zarar vermez! Ben Şeyh Hulud'un derisini taşıyorum!"

Kovulmuşlar o zaman onu tanımış, uçurumdan çöle atlayarak ellerinden kaçtığını hatırlamışlardı. Önünde secdeye durmuşlardı, Leto da onlara emirler vermişti: "Size iki misafir getirdim. Onlarla iyi ilgilenin, saygıda kusur etmeyin. Kanâtınızı tekrar inşa edin ve bir vaha bahçesi kurmaya başlayın. Bir gün burada yaşayacağım. Evimi siz hazırlayacaksınız. Artık baharat satmayın; topladığınız her kırıntıyı biriktirin."

Leto emir vermeye devam ederken Kovulmuşlar onu korku dolu gözlerle ve huşu içinde titreyerek dinlemişti.

İşte Şeyh Hulud sonunda çölden çıkagelmişti.

Oysa Leto, Gare Ruden'deki küçük asi siyeçlerinden birinde, Ghadhean El-Fali'nin yanında kalan Halleck'i bulduğunda, geçirdiği bu dönüşüme dair hiçbir belirti sergilememişti. Leto kör arkadaşıyla birlikte çöldeki eski baharat yolundan, solucan sırtında gelmişti (oysa oralarda artık pek solucan yoktu). Kumdaki nem miktarının artması yüzünden, solucan zehirlenmesin diye sık sık yolu uzatmak zorunda kaldıklarını söylemişti. Geldiklerinde vakit öğleni biraz geçmişti; muhafızlar tarafından taş duvarlı görüşme odasına alınmışlardı.

Halleck o görüşmeyi hatırlıyordu.

"Demek Vaiz bu," demişti.

Kör adamın çevresinde uzun adımlarla dolanıp onu incelerken, hakkında söylenenleri düşünmüştü. Siyeçte dami-

tıcı-giysi maskesini çıkardığından, adamın yaşlanmış yüzü ortadaydı; Halleck bu yüz hatlarını hafızasındaki simayla karşılaştırmıştı. Evet, bu adam sahiden de Leto'ya adını veren Eski Dük'e benziyordu. Bu benzerlik tesadüf müydü?

Halleck, Leto'yu bir kenara çekip, "Onun hakkında söylenenleri biliyor musun?" diye sormuştu. "Onun çölden dönen baban olduğunu söylüyorlar, biliyor musun?"

"Öyle söylentiler duymuştum."

Halleck dönüp çocuğu süzmüştü. Leto'nun üstünde, yüzünü ve kulaklarını çevreleyen kısımları kıvrılmış, tuhaf bir damıtıcı-giysi vardı; bunun üstüne siyah bir cüppe geçirmiş ve kum botları giymişti. Buraya gelmesinin sebebi... ve bir kez daha kaçmayı nasıl başardığı hakkında açıklaması gereken çok şey vardı.

Halleck, "Vaiz'i neden buraya getirdin?" diye sormuştu. "Jacurutulular onlar için çalıştığını söylüyordu."

"O eskidendi. Onu sana getirdim, çünkü Alia onu öldürmek istiyor."

"Yani? Burası sığınağa mı benziyor sence?"

"Onun sığınağı sensin."

Bu arada Vaiz yakında durup onları sakince dinlemiş ama konuşmanın gidişatıyla ilgilendiğine dair en ufak bir belirti sergilememişti.

"O bana iyi hizmet etti Gurney," demişti Leto. "Atreides Hanedanı hizmetkârlarını yüzüstü bırakmama geleneğini tamamen terk etmedi."

"Atreides Hanedanı mı?"

"Evet, ben Atreides Hanedanı'yım."

Halleck soğuk bir sesle, "Babaannenin emrettiği sınavı tamamlamama fırsat vermeden Jacurutu'dan kaçtın," demişti. "Şimdi nasıl oluyor da..."

"Bu adamın canını kendi canınmış gibi koruyacaksın." Leto, Halleck'in gözlerinin içine bakarak, itiraz kabul etmez bir sesle konuşmuştu.

Bene Gesseritlerin gözlem tekniklerinin birçoğunu Jessica'dan öğrenmiş olan Halleck, Leto'ya bakınca sakinlik ve özgüvenden başka bir şey görememişti. Ama Jessica'nın emirleri kesindi. "Babaannen eğitimini tamamlamamı ve zapt edilmediğine emin olmamı emretti."

"Zapt edilmedim." Leto bunu çok sakin bir sesle söylemişti.

"Neden kaçtın peki?"

"Namri ne yaparsam yapayım beni öldürme emri almıştı. Alia'dan emir alıyordu."

"Gerçeğisöyleten misin yani?"

"Evet." Leto yine sakin ve özgüvenli bir sesle konuşmuştu.

"Ganimet de öyle mi?"

"Hayır."

O zaman Vaiz sessizliğini bozmuş, boş göz çukurlarını Halleck'e çevirip Leto'yu göstererek konuşmuştu: "Onu sınayabileceğini mi sanıyorsun?"

Halleck o adama bakmadan, "Ortadaki sorunu da bilmiyorsun, yol açabileceği sonuçları da; o yüzden bu işe karışma," diye emretmişti.

"Sonuçlarını çok iyi biliyorum, merak etme," demişti Vaiz. "Bir zamanlar ben de sınanmıştım... ne yaptığını bildiğini sanan yaşlı bir kadın tarafından. Ama aslında ne yaptığını bilmediği sonradan ortaya çıkmıştı."

Halleck o zaman ihtiyara dönmüştü. "Sen de mi Gerçeğisöyletensin?"

"Herkes Gerçeğisöyleten olabilir, hatta sen bile," demişti Vaiz. "İşin sırrı hislerin hakkında kendine dürüst olmakta. Bunun için de gerçeklerle barışık olmalısın."

Halleck elini billurbıçağına götürerek, "Neden lafa karışıyorsun ki?" diye sormuştu. Kimdi bu Vaiz?

"Bu olaylar beni de ilgilendiriyor," demişti Vaiz. "Annem kendi kanını sunağa koyabilir ama beni harekete geçiren güdüler farklı. Senin sorununu da anlıyorum."

"Ya?" Halleck gerçekten meraklanmıştı.

"Leydi Jessica sana kurtla köpeği, *zi'b* ile *kelp'i* ayırt etmeni emretti; onun tanımına göre kurt, güçlü olup da gücünü kötüye kullanan kişidir. Ama kurtla köpek arasında öyle bir nokta vardır ki, ikisi birbirinden ayırt edilemez olur."

"Gerçeğe yaklaştın," diyen Halleck görüşme odasının giderek kalabalıklaştığını, insanların onları dinlemeye geldiğini fark etmişti. "Bunu nereden biliyorsun peki?"

"Çünkü bu gezegeni tanıyorum. Anlamadın mı? Şöyle düşün: Yeraltında kayalar, toprak, tortu, kum var. Bunlar gezegenin belleği, tarihinin tablosu. İnsanlar için de aynı şey geçerli. Köpekler kurtları hatırlar. Her evren bir *varlık* çekirdeği etrafında döner; bu çekirdek halkalar halinde anılarla çevrilidir, ta yüzeye dek."

"Çok ilginç," demişti Halleck. "Ama bütün bunların aldığım emirleri yerine getirmeme nasıl bir faydası olabilir?"

"İçinde bulunan geçmiş tablosunu gözden geçir. Hayvanların yaptığı şekilde iletişim kur."

500

Halleck başını iki yana sallamıştı. Bu Vaiz denen adam tıpkı Atreidesler gibi etkileyici ve dobraydı, Ses'in gücünü kullandığı da belliydi. Halleck kalbinin küt küt atmaya başladığını hissetmişti. Yoksa söylenenler doğru muydu?

"Jessica torununun içinde yatanı ortaya çıkaracak nihai bir sınav yapılmasını istiyordu," demişti Vaiz. "Oysa Leto'nun içini görmek için sınava gerek yok; bakan gözler için hep ortadaydı zaten."

Halleck dönüp Leto'ya uzun uzun bakmıştı. Bunu istemsizce, karşı konulmaz güçlerin etkisiyle yapmıştı.

Vaiz anlamamakta direnen bir öğrenciye ders verir gibi anlatmaya devam etmişti: "Bu genç insan kafanı karıştırıyor, çünkü o tek bir varlık değil. O bir topluluk. Zor zamanlardan geçen her toplulukta olabileceği gibi, topluluğun herhangi bir üyesi yönetimi ele geçirebilir. Bu kişi her zaman iyi biri olmayabilir; böyleleri Hilkat Garibeliği öykülerine konu ol-

muştur. Ama sen bu topluluğu yeterince incitmiş durumdasın Gurney Halleck. Dönüşümün çoktan başladığını görmüyor musun? Bu delikanlı öyle bir içsel bütünlüğe ulaştı ki, artık bozulması mümkün değil. Gözlerim olmamasına rağmen ben bile bunu görebiliyorum. Önceden ona karşı çıkardım ama artık emrindeyim. O Şifacı."

Halleck, "Kimsin sen?" diye sormuştu.

"Gördüğünden fazlası değilim. Bana bakma. Eğitmek ve sınamakla görevlendirildiğin kişiye bak. O bir kriz zamanında oluştu. Ölümcül bir ortamdan sağ kurtulmayı başardı. Şimdi de burada."

Halleck ısrarla, "Kimsin sen?" diye sormuştu.

"Sözümü dinle... şu genç Atreides'e bak! Türümüzün ihtiyaç duyduğu nihai karşılık o. Sisteme eski işleyişin sonuçlarını geri verecek. Eski işleyişi ondan iyi bilen yok. Sen ise onu öldürmeyi düşünüyorsun!"

"Onu sınamakla görevlendirildim ve..."

"İyi ya işte, sınadın zaten!"

"O Hilkat Garibesi mi?"

Vaiz bezgince, sarsılarak gülmüştü. "Bene Gesserit zırvalarına inanmakta diretiyorsun. Onlar insanları uyutan efsaneler yaratır!"

Halleck, "Sen Paul Atreides misin?" diye sormuştu.

"Artık Paul Atreides diye biri yok. Ahlaki kaygıları yokmuş gibi yaparken aslında en yüce ahlak sembolü olmaya çalışan biriydi o. Sonunda tanrısız bir azize dönüştü; her sözü küfürdü. Böyle bir şeyi nasıl düşüne..."

"Çünkü onun sesiyle konuşuyorsun."

"Şimdi de *beni* mi sınayacaksın? Dikkatli ol, Gurney Halleck."

Halleck yutkunmuş, sonra da hâlâ yanlarında durarak onları sakince ve dikkatle seyreden Leto'ya bakmıştı. Vaiz "Sınanan kim?" diye sormuştu. "Sakın Leydi Jessica seni sınıyor olmasın, Gurney Halleck?"

Bu fikirden fazlasıyla rahatsız olan Halleck, Vaiz'in sözlerinin kendisini bu kadar etkilemesine izin vermesinin sebebini merak etmişti. Ama Atreideslerin hizmetkârları, onların gizemli ve otokrat havası karşısında ister istemez itaat ederdi. Jessica'nın bunu açıklaması durumu daha da anlaşılmaz kılmıştı. Halleck birden kendi içindeki *bir şeyin*, şimdiye kadar ancak Jessica'dan aldığı Bene Gesserit eğitimiyle biraz değişen bir şeyin iyice değiştiğini hissetmişti. Hiddete kapılmıştı. Değişmek istemiyordu!

Vaiz, "Hanginiz tanrı rolü oynuyor ve neden?" diye sormuştu. "Bu soruyu sadece mantıkla cevaplayamazsın."

Halleck gözlerini Leto'dan ayırıp yavaşça dönerek kör adama bakmıştı. Jessica ona *kairitis* dengesine, yani "yapmakla yapmamak" arasındaki dengeye ulaşmasını söyleyip dururdu. Bunun kelimesiz, sözsüz, kuralsız, savsız bir disiplin olduğunu söylerdi. Kast ettiği şey, Halleck'in içindeki kapsayıcı gerçeğin keskin kenarıydı. Kör adamın sesi, ses tonu ve tavırlarındaki bir şeyin Halleck'te uyandırdığı hiddet yerini giderek köreltici bir sakinliğe bırakmıştı.

"Soruma cevap ver," demişti Vaiz.

Halleck, Vaiz'in sözlerini duyarken dikkatinin oraya, o âna ve gereklerine iyice odaklandığını hissetmişti. Evrendeki konumunu belirleyen tek şey dikkatiydi. Artık kesinlikle emindi. Karşısındaki Paul Atreides idi; ölmemiş ve geri dönmüştü. Ve bu çocuk olmayan çocuk, Leto... Bir kez daha Leto'ya bakan Halleck onu gerçekten görmüştü. Onun göz çevrelerindeki stres belirtilerini, duruşundaki hassas dengeyi, hareketsiz ağzından belli olan tuhaf mizah anlayışını görmüştü. Leto'nun üstüne ışık tutulmuştu sanki. O sırf durumu kabullenmekle uyuma ulaşmıştı.

"Söylesene Paul," demişti Halleck. "Annen biliyor mu?"

Vaiz iç geçirmişti. "Rahibeler Birliği'ne göre uyuma ancak onu kabullenmekle ulaşılır."

"Söylesene Paul," demişti Halleck. "Annen biliyor mu?"

Vaiz iç geçirmişti. "Rahibeler Birliği, hepsi öldüğümü sanıyor. Beni diriltmeye çalışma."

Halleck hâlâ bakmadan sormuştu: "Ama Jessica neden böyle..."

"Yapması gerekeni yapıyor. Kendi yolunu çizerken başkalarının hayatını da kontrol ettiğini düşünüyor. İşte hepimiz böyle tanrıcılık oynarız."

Halleck, "Ama yaşıyorsun," diye fısıldamıştı; bunun anlamını tüm benliğiyle kavrayınca nihayet dönüp, kendisinden genç olmasına karşın çölde geçirdiği zaman yüzünden onun iki misli yaşında görünen bu adama bakmıştı.

Paul sert bir sesle, "Yaşamak dediğin nedir ki?" diye sormuştu.

Halleck dönüp, şüphe ve huşu içinde onları seyreden Fremenlere bakmıştı.

"Öğrendiğim dersi annem asla öğrenmek zorunda kalmadı." Paul'ün sesiydi bu! "Tanrı olmak sonunda insanı sıkabilir ve küçültebilir. Özgür iradenin keşfedilmesi için yeterince sebep vardır zaten! Bir tanrı her şeyden kaçıp uyumak ve sadece rüyasındaki yaratıkların bilinçaltının yansımasında yaşamak isteyebilir."

Halleck sesini yükselterek, "Ama yaşıyorsun!" demişti.

Paul eski dostunun sesindeki heyecana aldırmadan, "Bu delikanlıyı sahiden Meşed sınavında ablasıyla kapıştıracak mıydın?" diye sormuştu. "Ne korkunç bir saçmalık! Ne diyeceklerdi, biliyor musun? İkisi de, 'Hayır, beni öldürün! O yaşasın!' diyecekti. Böyle bir sınavın sonu ne olurdu dersin? Yaşamak nedir sence Gurney?"

Halleck, "Hayır, sınav öyle olmayacaktı," diye itiraz etmişti. Etraflarındaki Fremenlerin çemberi giderek daraltıp, Leto'yu umursamadan Paul'ü incelemelerinden hoşlanmamıştı.

Ama Leto araya girmişti. "Meselenin derinine bak baba."

"Evet... evet..." Paul havayı koklarcasına başını kaldırmıştı. "Farad'n ile olacaktı!"

"Duyularımız yerine düşüncelerimizi izlemek ne kolay," demişti Leto.

Onun ne demek istediğini anlamayan Halleck tam soracakken kolunda Leto'nun elini hissetmişti. "Sorma Gurney. Yoksa yine Hilkat Garibesi olduğumdan şüphelenebilirsin. Hayır! Olayları akışına bırakmalısın Gurney; zorlarsan yalnızca kendine zarar vereceksin."

Ama Halleck şüphelenmeye başlamıştı bile. Jessica'nın uyarısını hatırlamıştı: "*Rahimde doğanlar* çok *kurnazdır. Hayal bile edemeyeceğin numaraları vardır.*" Halleck başını yavaşça iki yana sallamıştı. Paul! Yeryüzü tanrıları adına! Paul yaşıyor ve bir soru işareti olan oğluyla işbirliği yapıyordu!

Çevrelerindeki Fremenler artık arka planda bekleyemeyecek kadar çığrından çıkmıştı. Zorla aralarına girerek Halleck ile Leto'yu itip uzaklaştırmışlardı. Paul'e bağırarak sorular yağdırmışlardı: "Muad'Dib misin? Sahiden Muad'Dib misin? Onun söylediği doğru mu? Söyle!"

Paul onları iterek, "Beni sadece Vaiz olarak düşünmelisiniz," demişti. "Artık bir daha asla Paul Atreides ya da Muad'Dib olamam. Ne Chani'nin kocasıyım ne de İmparator'um."

Güruh sorularına mantıklı bir yanıt alamazsa olacaklardan korkan Gurney tam harekete geçecekken Leto daha önce davranmıştı. Halleck, Leto'nun ne korkunç bir değişim geçirdiğini ilk o zaman fark etmişti. Leto boğa gibi, "Çekilin!" diye gürleyerek öne çıkmış ve koca koca Fremenleri tutup sağa sola savurmaya, yumruklayarak yere sermeye, dövmeye, ellerindeki bıçakları namlularından tutarak çekip almaya başlamıştı.

Bir dakikadan kısa süre sonra, hâlâ ayakta kalan Fremenler hayret ve korkuyla geri çekilip sessizce duvarlara yaslanmıştı. Leto babasının yanında durmuştu. "Şeyh Hulud konuştuğunda itaat etmelisiniz," demişti.

Birkaç Fremen itiraza kalkışınca, Leto gülümseyerek oda kapısının önündeki koridorun köşesinden bir kaya parçası koparıp elleriyle un ufak etmişti.

"Yoksa siyeçinizi başınıza yıkarım," demişti.

Biri, "Çöl İblisi," diye fısıldamıştı.

"Evet, kanâtlarınızı da parçalarım," demişti Leto. "Buraya geldiğimizi kimseye söylemeyin... duyuyor musunuz?"

Korkmuş Fremenler başlarıyla onaylamıştı.

"Hiçbiriniz bizi görmediniz," demişti Leto. "Hakkımızda tek kelime fısıldadığınızı duyarsam geri gelip sizi çöle susuz yollarım."

Halleck, Fremenlerin elleriyle şeytan kovma hareketi olan solucan işaretini yaptığını görmüştü.

"Şimdi babamla ben yanımıza eski dostumuzu da alarak gidiyoruz," demişti Leto. "Topterimizi hazırlayın."

Leto daha sonra onları Shuloch'a getirmişti; yolda çabuk olmaları gerektiğini söylemiş, "Farad'n çok yakında buraya, Arrakis'e gelecek," demişti. "Babamın dediği gibi, asıl sınavı o zaman göreceksin Gurney."

Halleck, Shuloch Dağı'ndan aşağıya bakarken, kendine her gün sorduğu soruyu bir kez daha sordu: "Ne sınavı? Ne demek istedi?"

Ama Leto, Shuloch'tan ayrılmıştı; Paul de yanıt vermeyi reddediyordu.

Kilise ve devlet, bilimsel mantık ve iman, birey ve toplum, hatta ilerleme ve gelenek... Muad'Dib'in öğretisinde bütün bunlar uzlaştırılabilir. O bize uzlaşmaz zıtlıkların ancak insanların inançlarında yer aldığını öğretmiştir. Zamanın perdesini herkes açabilir. Geleceği geçmişte ya da hayal gücünüzde keşfedebilirsiniz. Bunu yapmakla da içsel varlığınızın bilincini geri kazanmış olursunuz. İşte o zaman evrenin tutarlı bir bütün olduğunu ve sizin de onun ayrılmaz bir parçası olduğunuzu kavrarsınız.

–Vaiz'in Arrakeen'de yaptığı konuşmadan
Hâriku'l-Âde tarafından alıntılanmıştır

506 Ganimet baharat lambalarının ışık çemberinin epey gerisinde oturmuş, Buer Agarves'e bakıyordu. Adamın tombul suratından ve oynak kaşlarından, sanki sözleri gizli bir müzikmiş gibi konuşurken ayaklarını dans edercesine kımıldatmasından hoşlanmamıştı.

Buraya Stil ile uzlaşmaya gelmedi, diye düşündü. Bunu adamın her sözünden ve hareketinden anlıyordu. Meclis çemberinden biraz daha uzaklaştı.

Her siyeçte böyle bir salon bulunurdu ama bu terk edilmiş cedidenin toplantı salonunun tavanının basıklığı Ganimet'i rahatsız etmişti. Stilgar'ın grubundaki altmış kişi ve Agarves ile gelmiş dokuz kişi, salonun bir ucunu ancak dolduruyorlardı. Baharat yağı lambalarının ışığı, tavanı destekleyen alçak kirişlerden yansıyordu. Işık duvarlarda dans edercesine dalgalanan gölgeler oluştururken, içeriye tarçın kokusuyla birlikte keskin kokulu duman dolmuştu.

Görüşme günbatımında, nem duasının ve akşam yeme-

ğinin ardından başlamıştı. Toplantı bir saatten fazladır sürmekteydi; ama Ganimet, Agarves'in asıl niyetini henüz anlayabilmiş değildi. Adam gayet açık konuşur gibi görünse de hareketleri ve gözleri aksini söylüyordu.

Agarves şimdi Stilgar'ın subaylarından birinin, Harah'nın yeğeni Rajia'nın bir sorusunu yanıtlıyordu. Genç, esmer ve sofu bir kadın olan Rajia'nın ağız kenarlarının inikliği hep şüpheci gibi görünmesine yol açardı. Ganimet bu koşullar altında o yüz ifadesini gayet uygun buluyordu.

"Alia'nın hepinizi tamamen affedeceğine kesinlikle eminim," dedi Agarves. "Yoksa buraya gelmezdim."

Rajia tekrar konuşacakken Stilgar araya girdi. "Bence asıl mesele bizim Alia'ya güvenip güvenmememiz değil, onun sana güvenip güvenmediği," diye homurdandı. Eski konumuna dönme fikrinden rahatsız olmuştu.

"Bana güvenip güvenmemesi önemli değil," dedi Agarves. "Bu konuda dürüst olmam gerekirse, güvendiğini de sanmıyorum açıkçası. Çok uzun süre boyunca seni aradım ama bir türlü bulamadım. Yine de Alia'nın senin yakalanmanı aslında istemediğini hep sezdim. O..."

"Öldürdüğüm adamın karısıydı," dedi Stilgar. "Şunu da ifade edeyim ki Idaho kendi kaşınmıştı. Onunkisi kendi bıçağının üstüne düşmek, intihar etmek sayılabilir. Ama tavrınızdaki bu değişiklik bence hayra alamet değil..."

Agarves zarifçe ayağa fırladı; öfkesi yüzünden okunuyordu. "Alia seni affetti! Bunu daha kaç kez söylemem gerekiyor? Rahiplerine büyük bir ayin düzenletip Tanrı'ya danışarak..."

"Bu da ayrı bir mesele." Konuşan Irulan'dı; Rajia'nın arkasından eğilmişti... sarı saçı Rajia'nın esmer teniyle tezat oluşturuyordu. "Seni ikna etmiş ama başka planları olabilir."

"Rahipler Birliği..."

"Ama ortalıkta bir sürü söylenti dolaşıyor," dedi Irulan. "Senin Alia'nın sadece askeri danışmanı olmadığını, onun..."

"Yeter!" Agarves öfkeden deliye dönmüştü. Elini bıçağına

yaklaştırdı. Hislerinin birbiriyle mücadelesi çarpılmış yüzünden okunuyordu. "Neye inanmak istiyorsanız inanın ama o kadının emrinde çalışamam artık! Beni kirletiyor! Dokunduğu her şeyi kirletiyor! Beni kullandı. Lekeledi. Ama bıçağımı akrabalarıma karşı kaldırmam. Artık... yeter!"

Ganimet, *En azından sonunda gerçeği söyledi,* diye düşündü.

Stilgar şaşırtıcı bir şekilde kahkahayı bastı. "Ahhhh kuzenim," dedi. "Kusura bakma ama bak... sinirlenince baklayı ağzından çıkarıverdin."

"Yani kabul ediyor musun?"

"Öyle demedim." Agarves tekrar bağırıp çağırmaya başlayacakken, Stilgar elini kaldırıp onu susturdu. "Söz konusu olan sadece ben değilim Buer... başkaları da var." Çevresindekileri gösterdi. "Bu insanlar benim sorumluluğumda. Şimdi bir bakalım... Alia bize tazminat verecek mi?"

"Tazminat mı? Hayır. Bundan bahsetmedi. Seni affediyor ama..."

"Peki sözünü tutacağını nereden bilelim?"

"Tabr Siyeçi'ne ve Naibliğe geri döneceksin; tarafsız kalacak ve tam özerkliğe sahip olacaksın. Alia artık meselenin iç yüzünü anlıyor ve..."

Stilgar, "Ne Alia'nın maiyetine geri dönerim ne de ona asker veririm," diye uyardı. "Anlaşıldı mı?"

Stilgar'ın yumuşamaya başladığını sesinden anlayan Ganimet, *Hayır Stil! Hayır!* diye düşündü.

"Elbette, bunlara hiç gerek yok," dedi Agarves. "Alia'nın tek istediği, Ganimet'in ona geri dönmesi ve söz verdiği gibi nişan törenine..."

Stilgar kaşlarını çatarak, "Nihayet meselenin özüne geldik!" dedi. "Affedilmemin bedeli Ganimet. Alia beni ne sanıyor?"

Agarves tekrar sandalyesine otururken, "Senin mantıklı biri olduğunu düşünüyor," dedi.

Ganimet sevinçle, *Kabul etmeyecek,* diye düşündü. *Boşuna çeneni yorma. Kabul etmeyecek.*

Tam bunu düşünürken arkasından, sol tarafından bir hışırtı geldi. Arkasına döneceği anda, güçlü eller tarafından kavrandığını hissetti. Haykırmaya çalıştı ama uyku ilacı kokan kalın bir bezle yüzü örtülüvermişti. Bilincini kaybetmeye başlarken, salonun en karanlık köşesindeki bir kapıya doğru götürüldüğünü hissetti. *Tahmin etmeliydim!* diye düşündü. *Hazırlıklı olmalıydım!* Ama onu tutan yetişkin elleri çok güçlüydü. Onlardan kurtulamıyordu.

Ganimet'in algılayabildiği son şeyler yüzüne çarpan soğuk hava, bir an için gördüğü yıldızlar ve tepeden bakan kukuletalı bir yüzün, "Yaralanmadı, değil mi?" diye sormasıydı.

Ganimet verilen yanıtı duymadı; fırıl fırıl dönen yıldızlar, Ganimet'in benliğinin içsel özünden yayılan parlak ışıkta solup gitti.

Muad'Dib bize kehanet sezgisi, bu sezgiyi çevreleyen davranışlar ve bunun "hizada" gibi görünen –yani kâhinin anlatıp yorumladıklarıyla ilgili bir sistem içinde meydana gelen– olaylar üstündeki etkisine dair belirli bir türde bilgiler vermiştir. Başka çalışmalarda da belirtildiği üzere, bu sezgi kâhinin kendisine kurulmuş tuhaf bir tuzağı harekete geçirir. Kâhin bildiği şeylerin kurbanı olabilir... ki bu insanlar arasında göreceli olarak yaygın bir hatadır. Buradaki tehlike, geleceği görebilen kişilerin kendi doğrularına fazla inanmalarının yol açtığı kutuplaştırıcı etkiyi göz ardı edebilmesidir. Kutuplaşmış bir evrende hiçbir şeyin zıttı olmadan var olamayacağını unutmaya meyillidirler.

–HÂRİKU'L-ÂDE

Ufukta savrulan kumlar doğan güneşi sis gibi örtüyordu. Kumulların gölgesindeki kumlar soğuktu. Leto çember şeklinde sıralanmış palmiyelerin biraz ötesinde durmuş, çölün içlerine bakıyordu. Burnuna dikenli bitkilerin aroması ve toz kokusu geliyordu; insanların ve hayvanların her sabahki gibi çıkardığı sesleri duyuyordu. Buradaki Fremenler kanât inşa etmemişti. Kadınların ekim yapıp deri torbalarla su taşıyarak suladığı küçük bir bahçeleri vardı, o kadar. Rüzgârkapanları fırtınalar yüzünden sık sık bozulsa da tamiri kolaydı. Buradaki hayat çetin ve maceralıydı, baharat ticareti de oldukça zor bir işti. Hâlâ bu Fremenlerin aklına cennet deyince su sesi geliyordu ama tıpkı Leto gibi onlar da kadim bir özgürlük anlayışına düşkündü.

Leto, *Özgürlük bir yalnızlık halidir,* diye düşündü.

Canlı damıtıcı-giysisini örten beyaz cüppesini düzeltti. Üstündeki kumalabalığı zarının onu ne kadar değiştirdiğini hissediyor ve bu hisse her kapıldığında olduğu gibi, derin bir yitirmişlik duygusunu bastırmak zorunda kalıyordu. Artık tam anlamıyla insan sayılmazdı. Kanında tuhaf şeyler yüzüyordu. Kumalabalığı siliyaları her organına girmiş ve onları değiştirip kendine uydurmuştu. Kumalabalığı zarının kendisi de değişiyor, Leto'nun bedenine uyum sağlıyordu. Ama yitirdiği insanlığının kalıntıları Leto'ya acı veriyordu; hayatının kadim sürekliliği bozulmuştu. Fakat böyle hislerin aslında tuzak olduğunu biliyordu. Çok iyi biliyordu.

Gelecek kendiliğinden oluşsun, diye düşündü. *Yaratıcılığı yöneten tek kural yaratma eyleminin kendisidir.*

Çölden, kumullardan... o engin ıssızlıktan gözlerini almakta zorlanıyordu. Burada, çöl sınırında birkaç kaya vardı; ama onlar da rüzgârları, tozu, tek tük ve yapayalnız bitkilerle hayvanları, birbirine karışan kumulları, çöle karışan çölü düşündürtüyordu.

Leto'nun arkasından sabah duası için çalınan flütün sesi geldi; nem duası yeni Şeyh Hulud için biraz değiştirilmiş, serenat gibi olmuştu. Bunu bilen Leto'nun zihni o müziği duyunca, ebediyen yalnız kalacağı hissine kapılıyordu.

Her şeyi bırakıp çöle gidebilirim, diye düşündü.

O zaman her şey değişirdi. Herhangi bir yöne gitmek diğer yönlere gitmekle aynı olurdu. Zapt edilmeden, özgürce yaşamayı çoktan öğrenmişti. Fremen mistisizmini korkutucu bir uç noktaya vardırmıştı: Yanına sadece gerekli şeyleri almıştı. Sırtındaki cüppeden, onun kıvrımları arasında gizlediği şahin armalı Atreides yüzüğünden ve kendisine ait olmayan teninden başka hiçbir şey taşımıyordu.

Buradan öylece çekip gitmek ne kolaydı.

Gökyüzündeki bir hareket Leto'nun dikkatini çekti: Kanatlarını açma şekline bakılırsa, gördüğü bir akbabaydı. O kuşu görünce içi sızladı. Yabani Fremenler gibi akbabalar

da bu diyarda yaşıyordu, çünkü burada doğmuşlardı. Başka yerleri, daha iyi yerleri bilmiyorlardı. Çöl onlara damgasını vurmuştu.

Ama Muad'Dib ile Alia'nın ardından yeni bir Fremen nesli yetişmekteydi. Leto işte bu yüzden babasının yaptığını yapamaz, alıp başını çölün içlerine gidemezdi. Idaho'nun buraya geldikleri ilk günlerde söylediklerini hatırladı: "Bu Fremenler öyle harika bir şekilde canlılar ki! Henüz açgözlü bir Fremen ile karşılaşmadım."

Ama artık açgözlü Fremenlerin sürüsüne bereketti.

Leto bir an hüzne kapıldı. Bütün bunları değiştirecek bir yoldaydı ama korkunç bir bedel karşılığında. Ayrıca girdaba yaklaştıkça ilerlemek güçleşiyordu.

İleride Kralizec, yani Tayfun Savaşı vardı... ama yanlış bir adımın bedeli Kralizec'ten bile korkunç olabilirdi.

Leto'nun arkasından insan sesleri geldi; sonra bir çocuğun net ve tiz bir sesle, "İşte burada," dediğini duydu.

Leto döndü.

Palmiyelerin arasından Vaiz çıktı; rehberi küçük bir çocuktu.

Leto, *Niye onu hâlâ Vaiz olarak düşünüyorum ki?* diye merak etti.

Bunun yanıtı, Leto'nun zihnindeki tertemiz bir tablette yazılıydı: Çünkü o artık ne Muad'Dib ne de Paul Atreides. Çöl onu dönüştürmüş, bu hale getirmişti. Çöl ve Jacurutu'nun çakalları... ona düzenli olarak verdikleri aşırı dozda melanjla ve ardı arkası kesilmeyen ihanetleriyle. Vaiz vaktinden önce yaşlanmıştı... baharata karşın değil, baharat yüzünden.

Rehberlik eden çocuk durunca Vaiz, "Beni görmek istemişsin," dedi.

Leto palmiyelikte yaşayan çocuğa baktı; boyları neredeyse eşitti... çocuk hem huşu içinde hem de meraklı ve açgözlü görünüyordu. Küçük damıtıcı-giysi maskesinin yukarısından görünen koyu gözleri parlıyordu.

Leto elini salladı. "Bizi yalnız bırak."

Çocuğun bir an isyan ettiği omuzlarından belliydi ama sonra duyduğu huşu ve bir Fremen olarak saygılı davranma arzusu baskın çıktı. Yanlarından ayrıldı.

Leto, "Farad'n, Arrakis'e geldi, biliyor musun?" diye sordu.

"Gurney beni dün gece getirirken söyledi."

Vaiz, *Ne kadar soğuk ve hesaplı konuşuyor,* diye düşündü. *Tıpkı eski halim gibi.*

"Zor bir seçim yapmalıyım," dedi Leto.

"Bütün seçimlerini yaptığını sanıyordum."

"*O* tuzağı ikimiz de biliyoruz baba."

Vaiz genzini temizledi. Sezdiği gerilimler yıkıcı bir krize çok yaklaştıklarını gösteriyordu. Artık Leto kehanet hayallerine bağlı kalmakla yetinmeyip onları yönetmeye de çalışacaktı.

Vaiz, "Yardımıma ihtiyacın var mı?" diye sordu.

"Evet. Arrakeen'e geri dönüyorum; oraya rehberin olarak gitmek istiyorum."

"Neden?"

"Arrakeen'de bir vaaz daha verir misin?"

"Olabilir. Onlara söylemediğim şeyler var."

"Çöle geri dönmeyeceksin baba."

"Seninle gidersem mi?"

"Evet."

"Kararın neyse uyarım."

"İyi düşündün mü? Farad'n ile birlikte annen de gelmiştir."

"Şüphesiz."

Vaiz tekrar genzini temizledi. Bu huzursuz olduğunu gösteriyordu, oysa Muad'Dib huzursuzluğunu asla belli etmezdi. Vücudu eski öz disiplininden fazla uzak kalmış, zihniyse Jacurutulular yüzünden sık sık deliliğe doğru kaymıştı. Sonra birden, Arrakeen'e dönmesinin pek akıllıca olmayabileceğini düşündü.

"Oraya benimle dönmek zorunda değilsin," dedi Leto. "Ama ben dönmeliyim, çünkü ablam orada. Sen daha sonra Gurney ile birlikte de gidebilirsin."

"Gelmezsem Arrakeen'e yalnız mı gideceksin?"

"Evet. Farad'n ile görüşmeliyim."

Vaiz iç geçirerek, "Seninle geliyorum," dedi.

Vaiz'in tavırlarında eski kehanet hayali çılgınlığından izler gören Leto, *Yoksa kehanet oyunu mu oynuyor?* diye merak etti. Hayır. Vaiz artık asla o yoldan gitmezdi. Kendini o yola tamamen adamazsa düşeceği tuzağı biliyordu. Kehanet hayallerini oğluna bıraktığını ve bu evrendeki her şeyin öngörülebileceğini bildiğini her sözüyle belli ediyordu.

Şimdi Vaiz'in canını sıkan şey eski kutuplaşmalardı. Paradokstan kaçarken bir başka paradoksa tutulmuştu.

"Öyleyse birkaç dakika sonra yola çıkalım," dedi Leto. "Gurney'ye söyleyecek misin?"

"Gurney bizimle gelmiyor mu?"

"Gurney'nin ölmesini istemiyorum."

Vaiz o zaman gerilimlere teslim oldu. Havada ve yerdeydiler... etrafını tamamen kuşatmışlardı; bağımsız hareket ediyorlardı ve odak noktaları Vaiz'in çocuk olmayan oğluydu. Vaiz'in gırtlağında eski kehanet hayallerine dair pervasız bir haykırış, yükselmek için bekliyordu.

Bu lanet olası kutsallık!

Korkularının kumu andıran özsuyundan kaçamazdı. Arrakeen'de onları neyin beklediğini biliyordu. Onlara asla huzur vermeyecek olan korkunç ve ölümcül güçlerle bir kez daha oyun oynayacaklardı.

Babasının izinden gitmeyi reddeden çocuk, insanoğlunun en eşsiz yeteneğinin simgesidir. "Babam gibi olmak zorunda değilim. Babamın kurallarına uymak ya da inandığı her şeye inanmak zorunda değilim. Bir insan olarak neye inanıp neye inanmayacağımı ve ne olup ne olmayacağımı seçebilme gücü benim elimdedir."

– II. Leto Atreides
Hâriku'l-Âde Biyografisi

Tapınak meydanında hacı kadınlar davul ve flüt eşliğinde dans ediyordu; başları açıktı, boyunlarında halkalar vardı ve incecik giysileri vücut hatlarını sergiliyordu. Uzun siyah saçlarını savurarak dönüyorlardı.

Tapınağının tepesindeki güvenli bir noktadan onları seyreden Alia gördüklerinden hem hoşlanıyor hem de rahatsız oluyordu. Vakit sabahın ortasıydı, gölgeli kemerlerin altındaki satıcı tezgâhlarından tüm meydana baharat kahvesi kokusunun yayılmaya başladığı saatti. Alia az sonra çıkıp Farad'n'ı karşılamak, ona resmi armağanlar sunmak ve Ganimet ile yapacağı ilk görüşmeyi idare etmek zorundaydı.

Her şey plana uygun gelişiyordu. Ganimet'in Farad'n'ı öldürmesinden sonra ortalık öyle karışacaktı ki... ve bu işten kazançlı çıkmak için hazırlıklarını yapıp bekleyen tek bir kişi vardı. Kuklalar ipleri çekilince dans ederdi. Stilgar'ın Agarves'i öldürmesi tam da Alia'nın umduğu şeydi. Üstelik Agarves, Ganimet'i kaçıracak kişileri cedideye yönelttiğinin farkında bile değildi; Alia'nın armağanı olan yeni çizmelerinde sinyal verici gizliydi. Stilgar ile Irulan şimdi Tapınak

zindanlarında bekliyorlardı. Alia onları öldürebilir veya kullanabilirdi. Beklemekten zarar gelmezdi.

Alia şehirli Fremenlerin hacı dansçıları ilgiyle, gözlerini ayırmadan izlediğini fark etmişti. Çöl Fremenlerinin toplumundaki cinsiyet eşitliği kasaba ve kentlere de yayılmıştı ama erkeklerle kadınlar arasındaki sosyal farklılıklar şimdiden hissediliyordu. Bu da plana dahildi. Böl ve zayıflat. Alia, iki Fremen'in gezegen dışından gelmiş kadınları ve egzotik danslarını izleyişlerindeki ufak değişikliği sezebiliyordu.

İzlesinler bakalım. Zihinlerini gaflet ile doldursunlar.

Alia'nın penceresinin panjurları açılmıştı; havanın hızla ısındığını hissedebiliyordu... bu mevsimde hava sıcaklığı şafakla birlikte yükselmeye başlayıp ikindi vakti doruğa ulaşırdı. Meydanın taş zemini sıcaktan yanıyor olmalıydı. Bu dansçılara sıkıntı veriyor olsa gerekti; ama yine de kendilerini kaptırmış dönüp duruyor, eğiliyor, kollarını ve saçlarını savurmayı sürdürüyorlardı. Danslarını Alia'ya, Cennet Rahmi'ne adamışlardı. Bunu Alia'ya fısıldayan yaveri, o dışdünyalı kadınları ve tuhaf âdetlerini aşağılamıştı. O kadınların Ixli olduğunu, orada yasaklanmış bilim ve teknolojiler üstünde hâlâ çalışıldığını açıklamıştı.

Alia burnunu çekti. O kadınlar da çöl Fremenleri kadar cahil, batıl inançlı ve geri kafalıydı... onları aşağılayan yaverinin dediği gibi, danslarını Alia'ya adadıklarını söyleyerek gözüne girmeye çalışıyorlardı. Ix'in artık unutulmuş bir dilde sadece bir sayı olduğunu ne Alia'nın yaveri ne de Ixliler biliyorlardı. Alia hafifçe gülerek, *Dans etsinler bakalım,* diye düşündü. Dans iyiydi, çok daha tehlikeli şekillerde kullanılabilecek enerjiyi tüketirdi. Müzik de hoştu; kalabalık el çırparak, sukabağından yapılmış düz timpaniler ile flüte eşlik ediyordu. Birden meydanın diğer ucundan yükselen bağrışmalar müziğin sesini bastırdı. Bir an bocalayan dansçılar adımlarını şaşırdı; hemen kendilerini toparlasalar da o ruh halinden çıkmış, uyumlarını yitirmişlerdi ve onlar bile mey-

danın diğer ucundaki girişe baktı... oradan geçen bir güruh taş meydana hızla, vanası açık bir kanâta akan su misali yayılıyordu.

Alia yaklaşan o dalgaya bakakaldı.

Haykırılan sözcükleri artık seçebiliyordu, özellikle de birini: "Vaiz! Vaiz!"

Birden onu gördü; Vaiz elini genç rehberinin omzuna koymuş, ilk dalganın önünde uzun adımlarla ilerliyordu.

Hacı dansçılar döne döne dans etmeyi bırakıp Alia'nın hemen aşağısındaki basamaklara çekildi. Seyirciler de aynı şeyi yaptı; Alia huşuya kapıldıklarını hissediyordu. Kendisiyse korkuyordu.

Buna nasıl cüret eder!

Dönüp muhafızları çağıracakken, aklına gelen bir düşünceyle durdu. Güruh meydanı doldurmuştu bile. Kör Vaiz'i dinlemeye can atıyorlardı ve arzuları gerçekleşmezse saldırganlaşabilirlerdi.

Alia yumruklarını sıktı.

Vaiz! Paul bunu neden yapıyordu? Halkın yarısının gözünde "çöl delisiydi," bu yüzden de kutsaldı. Diğerleriyse pazar ve dükkânlarda, onun Muad'Dib olduğunu fısıldıyordu. Yoksa Mehdilik hükümeti onun kâfirce laflar etmesine, verip veriştirmesine neden göz yumsundu ki?

Alia güruhta mülteciler de görüyordu; terk edilmiş siyeçlerden geriye kalan bu insanlar yırtık pırtık cüppeler giymişti. Aşağısı tehlikeli bir yer, hatalar yapılabilecek bir yer haline gelmişti.

"Hanımım?"

Arkasından gelen sesi duyunca dönen Alia, dış odanın kemerli kapı eşiğinde Zia'nın durduğunu gördü. Zia'nın hemen ardında silahlı saray muhafızları vardı.

"Evet Zia?"

"Leydim, Farad'n burada ve sizinle görüşmek istiyor."

"Burada mı? Odamda mı yani?"

"Evet Leydim."

"Yalnız mı?"

"Yanında iki muhafızı ve Leydi Jessica var."

Alia elini boğazına götürdü; annesiyle son görüşmesini hatırlamıştı. Ama köprünün altından çok sular akmıştı. Artık ilişkilerinde yeni kurallar vardı.

"Farad'n da amma sabırsızmış," dedi Alia. "Neden görüşmek istiyormuş?"

"Şey, olanları duymuş..." Zia meydana bakan pencereyi gösterdi. "Ona meydanı en iyi gören yerin burası olduğunu söylemişler."

Alia kaşlarını çattı. "Buna inanıyor musun Zia?"

"Hayır Leydim. Bence söylentileri duydu. Tepkinizi ölçmek istiyor."

"Annemin işidir bu!"

"Büyük ihtimalle Leydim."

"Zia, canım, benim için çok önemli bazı şeyler yapmanı istiyorum. Buraya gel."

Zia ona bir adım kalana dek yaklaştı. "Emredin Leydim."

"Farad'n'ı, muhafızlarını *ve* annemi içeri al. Sonra da Ganimet'i görüşme için hazırlayıp buraya getir. Tam bir Fremen gelini gibi olsun... *her şeyiyle.*"

"Bıçağını yanına alsın mı Leydim?"

"Alsın."

"Leydim, bu çok..."

"Ganimet benim için tehlikeli değil."

"Leydim, Stilgar'ı korumak için onunla kaçtığına inanmamız için sebepler var, ayrıca..."

"Zia!"

"Buyrun Leydim?"

"Ganimet, Stilgar'ın canını bağışlamam için bana yalvardı ve Stilgar hâlâ yaşıyor."

"Ama o muhtemel veliaht!"

"Emirlerimi yerine getir. Ganimet'i hazırlat. Bu arada beş

Tapınak Rahibi'ni meydana gönder. Vaiz'i yukarıya, buraya davet etsinler. Bir fırsatını bulana dek bekleyip yanına gitsinler ve onunla sadece konuşsunlar. Kaba kuvvet kullanmasınlar. Kibarca davet etmelerini istiyorum. Kesinlikle kaba kuvvet kullanılmasın. Bir de Zia..."

"Buyrun Leydim?" Zia'nın canının sıkıldığı sesinden belliydi.

"Vaiz ile Ganimet aynı anda huzuruma çıkarılmalı. İşaret verdiğim anda birlikte içeri alınsınlar. Anladın mı?"

"Planınızı biliyorum Leydim ama..."

"Emirlerimi uygula! Unutma, birlikte girecekler." Alia başını sallayarak amazon yaverine çekilmesini işaret etti. Zia dönüp çıkarken Alia "Farad'n ile maiyetini en güvendiğin on muhafızının eşliğinde buraya gönder," dedi.

Zia dönüp ona baktı ama kapıya doğru yürümeyi sürdürdü. "Emredersiniz Leydim."

Alia dönüp pencereden dışarıya baktı. Sadece birkaç dakika sonra *planı* kanlı meyvesini verecekti. Üstelik Paul kutsal sayılma arzusuna kızının son darbeyi indirmesine tanık olacaktı. Alia, Zia'nın muhafızlarının içeri girdiğini duydu. Bu iş birazdan bitecekti. Her şey sona erecekti. Vaiz'in ilk basamağa çıkışını izlerken Alia'nın içi zafer hissiyle doldu. Genç rehberi Vaiz'in yanında çömeldi. Alia sarı cüppeli Tapınak Rahiplerinin solda, kenarda beklediğini gördü; güruhun arasından geçemiyorlardı. Ama kalabalıklar konusunda tecrübeliydiler. Hedeflerine ulaşmanın bir yolunu bulacaklardı. Vaiz'in sesi meydanda gürleyince güruh hemen sessizleşip kulak kabarttı. Onu dinlesinlerdi bakalım! Çok yakında sözleri hiç istemediği anlamlara çekilecekti. *Vaiz* ortalıkta olmayacağından bunlara itiraz edemeyecekti.

Alia, Farad'n ile maiyetinin içeri girdiğini ve Jessica'nın seslendiğini duydu. "Alia?"

Alia onlara dönmeden, "Prens Farad'n, anne, hoş geldiniz," dedi. "Gelin de gösterinin tadını çıkarın." Başını çevirip bakınca, iri yarı Sardaukar Tyekanik'in önünde durarak

geçmesini engelleyen muhafızlara kaşlarını çatarak baktığını gördü. "Ama misafirlerimize böyle davranmak olmaz," dedi Alia. "Bırakın yaklaşsınlar." Muhafızlarından ikisi yaklaşıp, Alia ile diğerlerinin arasında durdular; bunu Zia'nın talimatıyla yaptıkları belliydi. Geri kalanlarsa iki yana çekildi. Alia geri geri giderek pencerenin sağından dışarıyı gösterdi. "Meydan sahiden de en iyi buradan görünür."

Geleneksel siyah aba cüppesini giymiş olan Jessica, Alia'ya öfkeyle bakarak Farad'n'ı pencereye götürdü; ama onunla Alia'nın muhafızları arasında durdu.

Farad'n, "Çok naziksiniz Leydi Alia," dedi. "Bu Vaiz denen adam hakkında öyle çok şey duydum ki."

"Kendisi işte orada," dedi Alia. Farad'n'ın gri, sade Sardaukar komutan üniforması giydiğine dikkat etti. Delikanlının sırım gibi vücuduna ve zarif hareketlerine hayran kalmıştı. Belki de bu Corrino Prensi'yle iyi vakit geçirebilirdi.

Pencere kenarlarındaki güçlendirilmiş alıcılar sayesinde,
520 Vaiz'in sesi odada gürledi. Alıcıların titreşimini kemiklerinde hisseden Alia, Vaiz'in konuşmasını giderek artan bir ilgiyle dinlemeye başladı.

Vaiz, "Kendimi Zan Çölü'nde, rüzgârın uğuldadığı o ıssız yabanda buldum," diye haykırdı. "Tanrı orayı temizlememi emretti. Çünkü bizler çöldeyken kışkırtıldık, çöldeyken acı çektik; o yabanda âdetlerimizden vazgeçmeyi düşündüğümüz zamanlar oldu."

Alia, *Zan Çölü,* diye düşündü. Fremenlerin atası olan Zensünni Gezginleri'nin ilk yargılandığı yerin ismiydi bu. Vaiz ne demek istiyordu? Alia'ya sadık kabilelerin siyeçlerine yapılan saldırıların, verilen onca hasarın sorumluluğunu mu üstleniyordu?

Vaiz'in, "Topraklarınızda vahşi hayvanlar yatıyor," diyen sesi meydanda gürledi. "Evleriniz mahzun hayvanlarla dolu. Evlerinizden kaçan sizler artık çölde ömrünüze ömür katmıyorsunuz. Evet, âdetlerimize sırt çeviren sizler, bu yolda

gitmeye devam ederseniz feci şekilde can vereceksiniz. Ama uyarımı dinlerseniz, Tanrı sizi çukurlarla dolu diyardan geçirip Tanrı Dağlarına ulaştıracak. Evet, Şeyh Hulud size rehberlik edecek."

Kalabalıktan mırıltılar yükseldi. Duraksayan Vaiz boş göz çukurlarını sağa sola, seslere doğru çevirdi. Sonra kollarını kaldırıp açarak haykırdı: "Ey Tanrım, bu kupkuru, susuz diyarda bedenim Sen'in yolundan gitmek istiyor!"

Vaiz'in önünde duran, mülteci olduğu yamalı ve yırtık giysisinden anlaşılan yaşlı bir kadın ellerini ona doğru uzatarak yalvardı: "Yardım et bize Muad'Dib. Yardım et bize!"

Birden korkuya kapılan Alia'nın göğsü sıkıştı... o yaşlı kadın sahiden gerçeği biliyor muydu? Alia annesine baktı ama Jessica kımıldamamıştı; dikkatini Alia'nın muhafızları, Farad'n ve dışarıdaki manzara arasında bölmüştü. Farad'n ise olanları heyecanla, pür dikkat izliyordu.

Alia pencereden bakıp Tapınak Rahiplerini görmeye çalıştı. Ortalıkta yoktular; basamaklardan inerek Paul'e ulaşmak için Tapınak kapılarına gitmiş olmalıydılar.

Vaiz sağ elini yaşlı kadının başının üstünden uzatarak, "Artık ancak siz yardım edebilirsiniz!" diye bağırdı. "İsyan eden sizlersiniz. Ne temizleyen ne de serinleten kuru rüzgârı getirdiniz. Çölümüzün yükünü taşıyorsunuz, ki kasırgalar oradan, o korkunç diyardan gelir. Ben o yabandaydım. Parçalanmış kanâtların suyu kuma karışıyor. Dune Kuşağı'nda gökyüzünden su yağdığını gördüm! Ey dostlarım, Tanrı bana emretti. Çölde Tanrımız'ın geçeceği bir yol açın, çünkü ben size o yabandan gelen sesim."

Üstünde durduğu basamağı titreyen, kaskatı parmağıyla gösterdi. "Burası ebediyen metruk kalacak yitik bir cedide değil! Burada cennetin ekmeğini yedik. Bizi evlerimizden kovan yabancıların gürültüsü burada! Onlar ki diyarımızı ıssız, kimsenin yaşamadığı, kimsenin uğramadığı bir yer haline getirdiler."

Kalabalık huzursuzca kımıldandı; mülteciler ve şehir Fremenleri aralarında sessizce duran hacılara baktılar.

Alia, *Kanlı bir isyan başlatabilir!* diye düşündü. *Eh, başlatsın bakalım. O hengâmede rahiplerim onu yakalar.*

Birden beş Rahip'i gördü; sarı cüppeleriyle, birbirlerinden ayrılmadan Vaiz'in arkasındaki basamakları iniyorlardı.

Vaiz kollarını açıp sallayarak, "Çöle saçtığımız sular kana dönüştü," dedi. "Topraklarımızın üstünde kan var! Oysa çölümüzde çiçekler açabilir, mutluluk hâkim olabilirdi; çölümüz yabancıları cezbedip aramıza karıştırdı. Onlar şiddet kullanmaya geliyor! Burada toplanmış, Kralizec'in son rüzgârını bekliyorlar! Onlar kumun esaretini artırdı. Çölü soyuyorlar. Kumun bereketini, derinliklerine gizlenmiş hazineleri sömürüyorlar. Yaptıkları kötülüklere bir bakın. Yazılı olanı unutmayın: 'Çölde dururken, kumun içinden bir hayvanın yükseldiğini gördüm ve hayvanın alnında Tanrı'nın ismi yazılıydı!'"

Kalabalık öfkeyle mırıldandı. İnsanlar yumruklarını kaldırıp sallamaya başladılar.

Farad'n, "Ne yapıyor?" diye fısıldadı.

"Keşke bilsem," dedi Alia. Bu ânın verdiği heyecan ve korkuyla elini göğsüne bastırdı. Vaiz böyle konuşmaya devam ederse kalabalıktakiler hacılara saldıracaktı!

Ama Vaiz yan dönüp boş göz çukurlarını Tapınak'a doğru çevirdi ve elini kaldırarak Alia'nın pencerelerini gösterdi. "Geride kalan bir küfür daha var!" diye haykırdı. "Küfür! Ve bu küfrün adı Alia!"

Meydana sessizlik çöktü; kalabalık afallamıştı.

Alia dehşet içinde donakalmıştı. Güruhun onu göremediğini bilse de kendini açıkta, savunmasız hissediyordu. Başının içinde yatıştırıcı sözler yankılanmasına karşın kalbi küt küt atıyordu. Aşağıdaki inanılmaz tabloya bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. Vaiz hâlâ eliyle onun pencerelerini göstermekteydi.

Ama bu sözler Rahipleri çileden çıkarmıştı. Öfkeli haykırışlarla sessizliği bozarak, önlerine çıkanı yana iterek, koşarak basamakları indiler. Onlarla birlikte kalabalık da harekete geçmişti; en ön sıradaki seyircileri ve Vaiz'i önlerine katarak basamaklardan yukarıya dalga gibi yayıldılar. Genç rehberinden ayrı düşen kör Vaiz ilerlemeye çalışırken tökezledi. Sonra sıkış tıkış insanların arasından sarı giysili bir kol yükseldi; elinde billurbıçak vardı. Alia bıçağın yukarıdan Vaiz'in göğsüne saplandığını gördü.

Tapınağın dev kapılarının gürleyerek kapanması Alia'yı şoktan çıkardı. Muhafızlar kapıları güruh girmesin diye kapamıştı besbelli. Ama kalabalık gerilemeye başlamıştı bile; basamaklara iki büklüm yığılmış birinin etrafını açıyorlardı. Meydana tuhaf bir sessizlik çöktü. Alia yerde yatan birçok kişi görüyordu ama sadece o kişi tek başınaydı.

Sonra güruhtan cırtlak bir ses yükseldi: "Muad'Dib! Muad'Dib'i öldürdüler!"

Alia titrek bir sesle, "Yeryüzü tanrıları adına," dedi. "Yeryüzü tanrıları adına."

Jessica, "Bunun için biraz geç kalmadın mı?" diye sordu.

Alia hışımla dönerken, yüzündeki hiddetin Farad'n'ı irkilttiğini gördü. "Öldürdükleri kişi Paul'dü!" diye haykırdı. "O senin oğlundu! Bu anlaşılınca neler olacak, biliyor musun?"

Uzun bir an boyunca öylece kalakalan Jessica, Alia'nın söylediği şeyi zaten bildiğini düşündü. Koluna Farad'n'ın dokunduğunu hissedince kendine geldi. Farad'n, "Leydim," dedi; sesi öyle şefkatliydi ki Jessica oracıkta ölebileceğini hissetti. Gözlerini Alia'nın soğuk ve öfkeli yüzünden Farad'n'ın anlayışlı ve kederli yüzüne çevirdi; *Belki de işimi fazla iyi yaptım,* diye düşündü.

Alia'nın doğru söylediği kesindi. Vaiz'in sesindeki tüm tonlamaları hatırlayan Jessica, bunlarda kendi geliştirdiği küçük numaraları gördü; İmparator olsun diye yıllarca emek

harcayarak eğittiği genç adam şimdi Tapınak basamaklarında, kanlı paçavralar içinde yatıyordu.

Gaflet beni kör etti! diye düşündü.

Alia yaverlerinden birine işaret edip, "Ganimet'i getirin," diye seslendi.

Jessica, *Ganimet mi?* diye düşündü. *Neden şimdi?*

Yaver kapıya dönüp açılmasını işaret etti ama bir şey demesine fırsat kalmadan kapı içeri göçüverdi. Menteşeleri söküldü. Sürgüsü de kırılınca, çok şiddetli darbelere bile dayanıklı olan o kalın plasçelik kapı odanın içinde düştü. Muhafızlar kapının altında kalmamak için geriye sıçrayıp silahlarını çekti.

Farad'n'ın muhafızları ile Jessica hemen Corrino Prensi'nin etrafını çevirdiler.

Ama kapı ağzında sadece iki çocuk duruyordu: Solda siyah nişan cüppeli Ganimet, sağdaysa gri bir damıtıcı-giysinin üstüne çölde kirlenmiş beyaz bir cüppe geçirmiş Leto.

Alia önce yerdeki kapıya, sonra da çocuklara baktı; kontrolsüzce, tir tir titrediğini fark etti.

"Bütün aile bizi karşılamak için burada," dedi Leto. "Babaanne." Başıyla Jessica'ya selam verdi. Sonra gözlerini Corrino Prensi'ne çevirdi. "Bu da Prens Farad'n olmalı. Arrakis'e hoş geldin Prens."

Ganimet'in gözleri donuktu. Sağ elini belindeki ayin bilurbıçağının sapında tutuyor ve kolunu Leto'nun elinden çekip kurtarmaya çalışıyordu. Leto kolunu sarsınca Ganimet'in tüm vücudu sarsıldı.

"Beni dinleyin ailem," dedi Leto. "Ben Ari, yani Atreides Aslanı'yım. O da..." Ganimet'in kolunu tekrar sertçe sarstı. "...Aryeh, Dişi Atreides Aslanı. Sizi Secher Nbiw'e, Altın Yol'a sokmaya geldik."

Tetikleyici sözcükleri, yani *Secher Nbiw'i* duyan Ganimet kilitlenmiş bilincinin zihnine aktığını hissetti. Bilinci doğrusal bir hassasiyetle akarken, içindeki annesinin farkındalığı

arkada, kapıda bekleyen muhafız gibi duruyordu. Ganimet o an içindeki yaygaracı geçmişleri fethettiğini anladı. Artık bir kapısı vardı ve o geçmişlere bakması gerektiğinde bu kapıyı aralaması yeterliydi. Kendi kendini soktuğu, aylarca süren hipnozun baskılaması sayesinde kendine bedenini yönetmekte kullanabileceği güvenli bir sığınak inşa etmişti. Bunu açıklama ihtiyacıyla Leto'ya dönerken, kiminle ve nerede olduğunu fark etti.

Leto, Ganimet'in kolunu bıraktı.

Ganimet, "Planımız işe yaradı mı?" diye fısıldadı.

"Evet," dedi Leto.

Şoktan sıyrılan Alia, solundaki bir grup muhafıza, "Yakalayın onları!" diye bağırdı.

Ama Leto eğilip yerdeki kapıyı tek eliyle kaldırarak odanın diğer tarafındaki muhafızların üstüne fırlattı. Muhafızlardan ikisi duvarla kapı arasında ezildi. Diğerleri dehşetle geri çekildi. Bu çocuk yarım tonluk bir kapıyı fırlatmıştı.

Birden dışarıdaki koridorun muhafız cesetleriyle dolu olduğunu fark eden Alia, onları öldüren ve sözde aşılmaz kapısını kıran kişinin bu çocuk, Leto olduğunu anladı.

Cesetleri ve Leto'nun müthiş kuvvetini Jessica da fark etmiş ve benzer varsayımlarda bulunmuştu ama Ganimet'in sözleri Jessica'nın Bene Gesserit disiplininin özünü harekete geçirerek onu soğukkanlılığını korumaya zorladı. Torunu bir plandan bahsetmişti.

Jessica, "Ne planı?" diye sordu.

"Altın Yol, yani İmparatorluk için görkemli planımız," dedi Leto. Farad'n'a başını salladı. "Hakkımda kötü düşünme kuzen. Senin de iyiliğin için uğraşıyorum. Alia, Ganimet'in seni öldüreceğini umuyordu; ama ben yaşamanı ve mutlu olmanı isterim."

Alia koridorda sinmiş muhafızlarına haykırdı: "Yakalayın onları... size emrediyorum!"

Ama muhafızlar odaya girmeye yanaşmıyordu.

"Beni burada bekle abla," dedi Leto. "Yapmam gereken sevimsiz bir iş var." Alia'ya doğru yürümeye başladı.

Alia bir köşeye kadar geriledi, sonra da çömelip bıçağını çekti. Bıçağın sapındaki yeşil mücevherler, pencereden gelen ışıkta parıldadı.

Leto sakince yürümeyi sürdürdü; elleri boştu ama kullanılmaya hazırdı.

Alia, Leto'nun üstüne atıldı.

Leto neredeyse tavana kadar sıçrayıp sol ayağıyla vurdu. Başına aldığı darbenin şiddetiyle savrulan Alia'nın alnı kan içinde kaldı. Elinden fırlayan bıçağı yerde kayarak uzaklaştı. Bıçağı geri almak için sürünen Alia karşısında Leto'yu buldu.

Duraksayan Alia, aldığı Bene Gesserit eğitiminde öğrendiği her şeyi hatırlamaya çalıştı. Ayağa kalkıp dövüşe hazırlandı.

Leto tekrar Alia'nın üstüne yürüdü.

Alia soldan hamle eder gibi yapıp sağ omzunu kaldırarak sağ bacağıyla insanın karnını deşebilecek bir ayak ucu tekmesi savurdu.

Leto darbeyi koluyla karşılayıp Alia'yı ayağından yakaladı ve başının etrafında çevirmeye başladı. Onu öyle hızlı döndürüyordu ki, Alia'nın vücuduna çarpan cüppesinin hışırtısı tüm odada duyuluyordu.

Diğerleri eğilerek kaçıştı.

Alia çığlıklar atıyor ama dönüşü kesilmiyordu. Sonunda sustu.

Leto döndürme hızını giderek azaltarak onu yavaşça yere bıraktı. Alia soluk soluğa yığılıp kaldı.

Leto, Alia'nın üstüne eğildi. "Seni duvara yapıştırabilirdim," dedi. "Belki de en iyisi o olurdu; ama madem kozlarımızı paylaşıyoruz, senin de bir şansın olmalı."

Alia'nın gözleri çılgınca sağa sola çevrilip duruyordu.

"İçimdeki hayatları fethettim," dedi Leto. "Gani'ye baksana. O da fethetti..."

Ganimet söze karıştı: "Alia, sana nasıl yapılacağını göstere..."

"Hayır!" Alia bunu zorlanarak söylemişti. Göğsü inip kalkmaya, farklı farklı insan sesleri çıkarmaya başladı. Bunların birbiriyle alakası yoktu; kimi küfrediyor, kimi yalvarıyordu: "Bak, görüyorsun! Niye sözümü dinlemedin?" Sonra: "Bunu neden yapıyorsunuz? Neler oluyor?" Sonra bir başka ses: "Durdur onları! Durdur!"

Eliyle gözlerini örten Jessica, Farad'n'ın ona destek vermek için dokunduğunu hissetti.

Alia çılgınca konuşmayı sürdürüyordu: "Seni öldüreceğim!" Ağza alınmayacak küfürler savuruyordu. "Kanını içeceğim!" Çeşitli dillerde, bağlantısız sözcükler söylemeye başladı.

Koridorda birbirlerine sarılmış muhafızlar solucan işareti yapıp yumruklarını kulaklarına götürdü. Alia zapt edilmişti!

Leto başını iki yana salladı. Pencereye gitti ve peş peşe üç darbe indirerek, güya kırılmaz kristalle sağlamlaştırılmış camı parçaladı.

Alia'nın yüzünde sinsi bir ifade belirdi. Jessica kendi sesini andıran bir sesin o ağızdan çıktığını işitti; sanki Bene Gesserit kontrol tekniği gülünç bir şekilde taklit ediliyordu. "Hepiniz! Olduğunuz yerde kalın!"

Ellerini indiren Jessica'nın avuçları gözyaşlarıyla ıslanmıştı.

Alia dizlerinin üstünde doğrulup ayağa fırladı.

"Beni tanımıyor musunuz?" diye sordu. Eski sesiydi bu, artık var olmayan genç Alia'nın tatlı ve neşeli sesiydi. "Neden hepiniz bana öyle bakıyorsunuz?" Dönüp yalvaran gözlerle Jessica'ya baktı. "Anne, durdur onları."

Jessica dehşetten donakalmış, ancak başını iki yana sallayabiliyordu. Eski Bene Gesseritlerin bütün uyarıları doğruydu demek. Jessica, Alia'nın yakınında yan yana duran

Leto'yla Ganimet'e baktı. O uyarıların bu zavallı ikizler için anlamı neydi peki?

Leto yalvaran bir sesle, "Babaanne," dedi. "Zapt Edilme Sınavı düzenlemeli miyiz?"

Alia, "Sen kimsin ki sınavdan bahsediyorsun?" diye sordu; huysuz, zorba, bedensel hazlara düşkün, arzularına kapılmakta fazla ileri gitmiş bir erkeğin sesiydi bu.

O sesi Leto da Ganimet de tanımışlardı. Eski Baron Harkonnen. Ganimet başının içinde de aynı sesi duymaya başladı ama sonra içsel kapının kapandığını ve önünde annesinin durduğunu hissetti.

Jessica susuyordu.

"Öyleyse kararı ben vereyim," dedi Leto. "Alia, iki seçeneğin var. Ya Zapt Edilme Sınavı'na girersin ya da..." Açık pencereyi başıyla gösterdi.

Alia sert bir sesle, hâlâ Eski Baron'un sesiyle, "Sen kimsin ki bana seçenek veriyorsun?" dedi.

Ganimet, "İblis!" diye haykırdı. "Bırak kararını kendi versin!"

Alia küçük kız sesiyle, "Anne," diye yalvardı. "Anne, ne yapıyorlar? Ne yapmamı istiyorsun? Yardım et bana."

"Kendi başının çaresine bak," diyen Leto, bir an Alia'nın gözlerinde mahvolmuş halasını gördü; halası ona acizce baktıktan sonra kayboldu. Ama Alia'nın vücudu harekete geçti; kaskatı uzuvlarla, ağır ağır yürümeye başladı. Sallanıyor, tökezliyor, arada yoldan sapsa da her seferinde geri dönüyor, açık pencereye giderek yaklaşıyordu.

Yaşlı Baron onun ağzından haykırdı: "Dur! Dur diyorum sana! Emrediyorum! Dur! Al bakalım!" Alia başını tuttu ama tökezleyerek pencereye doğru yürümeyi sürdürdü. Denizliğe yaslandı. "Yapma! Dur, sana yardım ederim. Bir planım var. Dinle. Dur diyorum. Bekle!" Ama Alia ellerini indirip parçalanmış pencere çerçevesini kavradı. Bir hamlede denizliğe çıktı ve pencereden atlayıp boşluğa düştü. Düşerken çığlık atmadı.

Kalabalığın çığlıkları ve Alia'nın çok aşağıdaki basamaklara düşmesiyle çıkan boğuk ses duyuldu.

Leto, Jessica'ya baktı. "Ona acımanı söylemiştik."

Jessica dönüp yüzünü Farad'n'ın tüniğine gömdü.

Bir sistemin tamamının daha iyi işlemesi uğruna içindeki bilinçli öğelere saldırmak tehlikeli bir cehaletin göstergesidir. Kendilerine bilim insanı ya da teknolojist diyen cahiller genellikle bu yöntemi kullanır.

–HÂRİKU'L-ÂDE
Butleryan Cihadı

"Geceleri koşar kuzen," dedi Ganimet. "Koşar. Koşmasını gördün mü hiç?"

Farad'n, "Hayır," dedi.

Kale'nin küçük görüşme salonunun önünde, Ganimet ile
530 birlikte bekliyordu; Leto onları buraya çağırmıştı. Kenarda Leydi Jessica'yla birlikte duran Tyekanik, onun yanında olmaktan rahatsızdı; Jessica ise içine kapanık görünüyordu... sanki aklı başka yerdeydi. Kahvaltı biteli henüz bir saat olmasına karşın, bu arada çok şey yapılmıştı... Lonca'ya görüşme talebi iletilmiş, CHOAM ile Landsraad'a da mesaj gönderilmişti.

Farad'n bu Atreidesleri anlamakta zorlanıyordu. Gerçi Leydi Jessica onu uyarmıştı ama onlarla bizzat tanışmak çok farklıydı. Hâlâ nişandan bahsediyorlardı, oysa bunun için herhangi bir siyasi sebep kalmamıştı. Tahta Leto'nun geçeceği kesin gibiydi. Vücudunu kaplayan o tuhaf, *canlı derinin* çıkarılması gerekecekti elbette... ama zamanla...

"Yorulmak için koşuyor," dedi Ganimet. "Kralizec'in bedenlenmiş hali o. Tüm rüzgârlardan daha hızlı. Kumullarda koşarken öyle hızlanıyor ki bulanık bir şekle dönüşüyor. Onu gördüm. Durmadan koşuyor. Nihayet yorulunca da gelip ba-

şını kucağıma koyuyor. 'İçindeki annemize söyle... bir yolunu bulsun da öleyim,' diye yalvarıyor."

Farad'n, Ganimet'e baktı. Tapınak meydanındaki ayaklanmadan sonra, geçen hafta içinde Kale'de tuhaf bir hareketlilik olmuş, gizemli kişiler gelip gitmeye başlamıştı; Farad'n, Kalkan Duvarı'nın ardında şiddetli çatışmalar yaşandığını, askeri konularda tavsiye istenen Tyekanik'ten duymuştu.

"Ne dediğini anlamadım," dedi. "Ölmeye çalışıyor ama ölemiyor mu?"

"Seni hazırlamamı istedi," dedi Ganimet. Bu Corrino Prensi'nin tuhaf masumluğundan etkileniyordu. Bu Jessica'nın işi miydi yoksa doğuştan gelen bir şey miydi?

"Neye?"

"O artık insan değil," dedi Ganimet. "Dün üstündeki *canlı deriyi* ne zaman çıkaracağını sormuştun ya? Asla çıkarmayacak. O deri artık Leto'nun parçası, Leto da onun parçası. Dönüşüm sonucunda ölmeden önce dört bin yıl kadar yaşayacağını düşünüyor."

Farad'n yutkunmaya çalıştı; birden boğazı kupkuru kesilmişti.

Ganimet, "Neden koştuğunu şimdi anladın mı?" diye sordu.

"Ama o kadar uzun yaşayacaksa ve..."

"Çünkü hâlâ insanlığını yoğun bir şekilde hatırlıyor. Onun içindeki onca hayatı düşün kuzen. Hayır. Bunu hayal edemezsin, çünkü nasıl bir şey olduğunu bilmiyorsun. Ama ben biliyorum. Leto'nun ne kadar acı çektiğini tahmin edebiliyorum. Şimdiye kadar kimsenin yapmadığı fedakârlıklarda bulundu o. Babamız bundan kaçmaya çalışarak çöle gitmişti. Alia korkusundan Hilkat Garibesi oldu. Babaannem bu durumu çok hafif yaşasa da, yine de onunla başa çıkabilmek için bildiği tüm Bene Gesserit yöntemlerini kullanmak zorunda kalıyor, ki zaten Rahibe Analar bunun için eğitilir. Leto ise yapayalnız! Eşi benzeri asla görülmeyecek."

Farad'n sarsılmıştı. Leto dört bin yıl boyunca İmparator mu olacaktı?

Ganimet, babaannesine bakarak, "Jessica biliyor," dedi. "Leto ona dün gece söyledi. Leto kendini insanlık tarihindeki ilk gerçek uzun vadeli planlamacı olarak görüyor."

"Ne... planlıyor peki?"

"Altın Yol'u. Sana daha sonra açıklayacak."

"Peki bu planda... benim için belirlediği bir rol var mı?"

"Evet, eşim olacaksın," dedi Ganimet. "Leto, Rahibeler Birliği'nin dölleme programını devralacak. Babaannem sana anlatmıştır eminim... Bene Gesseritler sıradışı güçlere sahip bir erkek Rahibe Ana üretmenin düşünü kurar. O..."

"Yani biz sadece..."

"*Sadece* deme." Ganimet, Farad'n'ın kolunu tutup şefkatle sıktı. "Leto ikimize de çok önemli görevler verecek. Yani çocuk yapmakla meşgul olmadığımız zamanlarda."

Farad'n kolunu çekerek, "Ama sen daha çocuk sayılırsın," dedi.

"Sakın bir daha bu hatayı yapma," dedi Ganimet. Sesi buz gibiydi.

Jessica, Tyekanik ile yanlarına geldi.

"Tyek çatışmaların diğer gezegenlere de yayıldığını söylüyor," dedi Jessica. "Biarek'teki Merkez Tapınak kuşatılmış."

Farad'n, Jessica'nın bunu sakince söylemesini tuhaf buldu. Gece boyunca Tyekanik ile birlikte raporları gözden geçirmişlerdi. Ayaklanmalar İmparatorluk'un dört bir yanına çayır yangını gibi yayılıyordu. Eninde sonunda bastırılacaklardı elbette ama Leto'nun elinde yakılıp yakılmış bir İmparatorluk kalacaktı; İmparatorluk'u eski haline getirmesi kolay olmayacaktı.

"İşte Stilgar da geliyor," dedi Ganimet. "Onu bekliyorlardı." Tekrar Farad'n'ın kolunu tuttu.

Koridorun diğer ucundaki kapıdan giren yaşlı Fremen Naibi'nin yanında, çölde yaşadıkları zamanlarda Ölüm Ko-

mandoluğu yapmış iki adam vardı. Hepsi de beyaz fitilli siyah resmi cüppe giymiş, başlarına da yasta olduklarını gösteren sarı bantlar bağlamışlardı. Sert adımlarla yaklaşmaktaydılar; Stilgar gözünü Jessica'dan ayırmıyordu. Jessica'nın karşısında durup, başını ihtiyatla sallayarak selam verdi.

"Hâlâ Duncan Idaho'nun ölümü konusunda kaygılısın," dedi Jessica. Eski dostunun böyle çekingen davranmasından hoşlanmıyordu.

"Rahibe Ana," dedi Stilgar.

Jessica, *Demek öyle!* diye düşündü. *Fremen resmiyetiyle konuşacağız anlaşılan; Fremen kültüründe, kan dökülmesini affettirmek zordur.*

"Bize göre sen Duncan'ın istediğini yaptın, o kadar. Duncan, Atreidesler için canını feda eden ilk insan değil. Bunu neden yapıyorlar dersin Stil? Sen de birçok kez bizim için aynı şeyi yapmaya hazırdın. Neden? Karşılığında Atreideslerin neler verdiğini bildiğin için mi?"

"İntikam almak istememene sevindim," dedi Stilgar. "Ama torununla konuşmam gereken bazı meseleler var. Sizden ebediyen ayrılmamıza yol açabilecek meseleler."

Ganimet, "Yani Tabr, Leto'ya sadakat yemini etmeyecek mi?" diye sordu.

"Henüz kararımı vermedim." Stilgar soğuk bir ifadeyle Ganimet'e baktı. "Fremenlerin yeni halinden hoşlanmıyorum," diye homurdandı. "Eski âdetlere döneceğiz. Gerekirse sizsiz."

"Belki bir süreliğine," dedi Ganimet. "Ama çöl can çekişiyor Stil. Solucan da çöl de kalmayınca ne yapacaksınız?"

"Öyle bir şey olacağına inanmıyorum!"

"Yüz yıl içinde solucanların sayısı ellinin altına düşecek, onlar da hasta ve koruma altındaki solucanlar olacak," dedi Ganimet. "Baharatlarını da sadece Uzay Loncası alacak ve fiyatı..." Başını iki yana salladı. "Leto'nun verdiği rakamları gördüm. O bütün gezegeni dolaştı. Neler olacağını çok iyi biliyor."

"Fremenleri idareniz altında tutmak için yeni bir numara mı bu?"

Ganimet, "Ne zaman idarem altındaydınız ki?" diye sordu.

Stilgar kaşlarını çattı. Ne söylese, ne yapsa bu ikizler karşısında hep kabahatli çıkıyordu!

"Leto dün gece bana şu Altın Yol' dan bahsetti," dedi Stilgar. "Hiç hoşlanmadım!"

Ganimet, babaannesine bakarak, "Ne tuhaf," dedi. "Oysa İmparatorluk'takilerin çoğu hoşlanacak."

Stilgar, "Hepimizin sonu olacak," diye mırıldandı.

"Ama herkes Altın Çağ'ı istiyor," dedi Ganimet. "Değil mi babaanne?"

Jessica, "Evet, herkes," diye onayladı.

"Leto'nun onlara vereceği Firavun İmparatorluğu'nu istiyorlar," dedi Ganimet. "Barış ve refah içinde yaşamayı, bol mahsul almayı, ticaretin artmasını ve Altın Hükümdar hariç herkesin eşit olmasını istiyorlar."

Stilgar, "Ama bu Fremenlerin sonu olacak!" diye itiraz etti.

"Bunu nasıl söylersin? Zaman zaman çıkacak isyanları bastırmak için askerlere ve cesur adamlara ihtiyacımız olmayacak mı sanıyorsun? Sizler ve Tyek'in yiğit askerleri bu işi yapmaktan başınızı kaşıyacak zaman bulamayacaksınız Stil."

Stilgar, Sardaukar subayına baktı; aralarında tuhaf, sessiz bir iletişim oldu.

Jessica, "Leto da baharatı kontrol edecek," diye hatırlattı.

"Hem de tamamen," dedi Ganimet.

Bu konuşmayı Jessica sayesinde edindiği yeni farkındalıkla dinleyen Farad'n, Ganimet ile babaannesinin ezbere konuştuklarını fark etti.

"Barış hiç son bulmayacak," dedi Ganimet. "İnsanlar savaş nedir unutacak. Leto insanlığı barış bahçesinde en az dört bin yıl yaşatacak."

Tyekanik soran gözlerle Farad'n'a bakıp genzini temizledi.

Farad'n, "Evet Tyek?" dedi.

"Sizinle yalnız konuşabilir miyim Prensim?"

Farad'n gülümsedi; tam bir asker olan Tyekanik'in aklındaki soruyu anlamıştı ve diğerlerinden en az ikisinin de anladığını biliyordu. "Sardaukarları satmayacağım," dedi.

"Buna gerek yok zaten," dedi Ganimet.

Tyekanik sert bir sesle, "Bu çocuğun sözünü mü dinleyeceksiniz?" diye sordu. Öfkelenmişti. Tüm bu planların yol açacağı sorunları bir tek şu yaşlı Naib anlıyordu, diğerlerininse durum hakkında bir şey bildiği yoktu!

Ganimet kasvetle gülümseyerek, "Söyle ona Farad'n," dedi.

Farad'n iç geçirdi. Bu çocuğun aslında çocuk olmamasının tuhaflığını unutmak kolaydı. Farad'n, Gani'yle evlenip bir ömür boyu birlikte yaşadığını, giderek yakınlaştıklarını hayal edebiliyordu. Bunun sevimsiz tarafları olsa da, Farad'n başka seçeneği olmadığını anlamaya başlamıştı. Giderek azalacak olan baharatın kontrolünde söz sahibi olmak zorundaydı. Baharat olmazsa evrende hayat dururdu.

Farad'n, "Sonra konuşuruz Tyek," dedi.

"Ama..."

"*Sonra dedim!*" Farad'n ilk kez Ses'i Tyekanik'in üstünde kullanıyordu; adamın şaşkın şaşkın göz kırpıştırıp sustuğunu gördü.

Jessica hafifçe gülümsedi.

Stilgar, "Leto aynı anda hem barıştan hem de ölümden bahsediyor," diye mırıldandı. "Altın Çağ!"

"İnsanları ölüm tarikatı aracılığıyla temiz havaya, mutluluğa götürecek!" dedi Ganimet. "Ölümden bahsetmesi gerekli Stil. Canlılar yaşadıklarını ancak bu gerilim sayesinde anlar. Leto'nun İmparatorluk'u çöktüğünde... ki çökecek. Şimdi Kralizec'i yaşıyoruz sanıyorsun ama Kralizec henüz gelmedi. Geldiğinde insanlar yaşamanın nasıl bir şey olduğunu hatırlayacak. Tek bir insan bile sağ kaldığı sürece, bu-

nun anısı var olacak. Bir kez daha çetin bir sınava gireceğiz Stil. Alnımızın akıyla da geçeceğiz. Biz hep küllerimizden doğarız. Her zaman."

Bunları duyan Farad'n, Ganimet'in Leto'nun koşması hakkında söylediklerinin anlamını kavradı. *O insan olmayacak.*

Stilgar hâlâ ikna olmamıştı. "Demek solucanların soyu tükenecek," diye homurdandı.

"Ama geri gelecekler," dedi Ganimet. "İki yüzyıl içinde bütün solucanlar ölecek ama sonra geri gelecekler."

"Nasıl..." Stilgar sözünü tamamlamadan sustu.

Birden Farad'n'ın zihni açıldı. Ganimet'in ne söyleyeceğini anladı.

"Lonca elindeki ve bizdeki baharat stokları sayesinde kıtlık dönemini zar zor da olsa atlatacak," dedi Ganimet. "Ama Kralizec'ten sonra baharat bollaşacak. Kardeşim kuma girince solucanlar geri gelecek."

Çoğu din gibi, Muad'Dib'in Altın Yaşam İksiri de yozlaşıp yüzeysel bir sihirbazlığa dönüştü. Mistik işaretleri elbette ki kontrol dışı olan derin psikolojik süreçlerin simgelerine indirgendi. İnsanların yaşayan bir tanrıya ihtiyacı vardı ama yaşayan bir tanrıları yoktu; Muad'Dib'in oğlu bu durumu düzeltti.

–Lu Tung-pin'e atfedilen sözler
(Lu, Mağara Konuğu)

Leto, Aslan Tahtı'na oturmuş, kabilelerin sadakat yeminlerini kabul ediyordu. Ganimet de yanında, bir basamak aşağıda duruyordu. Büyük Salon'daki tören saatlerdir sürmekteydi. Fremen kabilelerinin delege ve Naibleri sırayla Leto'nun karşısına geçiyordu. Grupların her biri, korkunç güçlere sahip bir tanrıya, onlara barış vaat eden bir intikam tanrısına uygun hediyeler sunuyordu.

Leto geçen hafta, tüm kabilelerin ârifalarının huzurunda yaptığı gösteriyle hepsine boyun eğdirmişti. Yargıçlar onun ateş çukurunda yürüdüğünü görmüş ve dikkatle incelemelerine karşın teninde yanık izine rastlamamıştı. Leto kendisine bıçak saplamalarını emretmiş, delinmez zarla yüzünü örtmeyi ihmal etmemişti; indirilen bıçak darbeleri tenini delememişti. Üstüne dökülen asitler de biraz buhar çıkarmaktan başka sonuç vermemişti. Verdikleri türlü türlü zehirleri yerken de kahkahalar atmıştı.

En sonunda bir solucan çağırmış ve ağzının hemen önünde durup ârifalara dönmüştü. Ardından da Arrakeen'in iniş alanına gitmiş ve oradaki Lonca firkateynlerinden birini kanadından tutarak kolayca devirmişti.

Ârifalar tüm bunları korkuyla rapor edince, kabileler Leto'ya boyun eğdiklerini bildirmek için delegeler göndermişti.

Kubbeli Büyük Salon'un ses emici akustiği sert sesleri yumuşatacak nitelikteydi ama ayak sesleri salondan hiç eksik olmuyordu; havaya dışarıdan gelen toz ve çakmaktaşı kokusu yayılmıştı.

Törene katılmayı reddeden Jessica olanları tahtın arkasındaki yüksek bir gözetleme deliğinden izliyordu. Gözü Farad'n'a ilişince, hem onun hem de kendisinin kandırıldığını fark etti. Leto ile Ganimet, Rahibeler Birliği'nden hep bir adım ileride olmuşlardı elbette! Ne de olsa ikizlerin içindeki, danışabildikleri Bene Gesseritler şu an İmparatorluk'ta yaşayan Bene Gesseritlerden fazlaydı.

Alia'nın Rahibeler Birliği'nin mitolojisinin tuzağına düşmesi Jessica'yı her şeyden çok üzmüş ve öfkelendirmişti. *Korku üstüne korku!* Nesiller boyu edinilen alışkanlıklar, Alia'yı Hilkat Garibesi olmaya zorlamıştı. Alia umudunu yitirmişti. Bu yüzden de boyun eğmişti. Alia'nın başına gelenler, Leto'yla Ganimet'in başarısıyla yüzleşmeyi iyice zorlaştırıyordu. Bu tuzaktan sadece biri değil, ikisi birden kurtulmuştu. İşin en acı tarafı, Ganimet'in içindeki hayatları yenmekle kalmayıp, Alia'nın sadece acınmayı hak ettiğini ısrarla söylemesiydi. Ganimet stres altındayken girdiği hipnozun baskılaması ve yardımsever bir atası sayesinde kurtulmuştu. Alia'yı da kurtarabilirlerdi. Ama umutsuzluk yüzünden, iş işten geçene dek kimse bir şey yapmamıştı. Alia'nın suyu kuma dökülmüştü.

Jessica iç geçirerek, tahtta oturan Leto'ya baktı. Muad'Dib'in suyunun bulunduğu dev kanopik kavanoz, Leto'nun sağ dirseğinin yanında, onurlu bir yerde duruyordu. Leto içindeki babasının bu jeste güldüğünü ve hayran kaldığını söyleyerek Jessica'ya övünmüştü.

O kavanoz ve Leto'nun böbürlenmesi, Jessica'nın törene katılmama kararını pekiştirmişti. Paul'ün Leto'nun ağzından

konuşmasını hayatı boyunca kabullenemeyeceğini biliyordu. Atreides Hanedanı'nın kurtulmasına sevinse de, yapılabilecekken yapılmayan şeylerin acısı dayanılmazdı.

Farad'n, Muad'Dib'in suyunun bulunduğu kavanozun yanında bağdaş kurmuş oturuyordu. Orası Kraliyet Yazıcısı'nın yeriydi; Farad'n kendisine yeni teklif edilen bu onurlu mevkiyi kabul etmişti.

Farad'n bu yeni düzene kolay uyum sağlıyordu, her ne kadar Tyekanik hâlâ öfkeden köpürse ve bu işin sonunun çok kötü olacağını iddia etse de. Tyekanik ile Stilgar güvensizlik paydasında buluşup sıkı dost olmuşlardı; Leto bunu eğlenceli bulur gibiydi.

Saatlerdir süren sadakat yemini töreni sırasında Farad'n önce hayrete kapılmış, sonra sıkılmış, ardından da tekrar hayrete kapılmıştı. Durmadan insanlar geliyor, eşsiz savaşçıların ardı arkası kesilmiyordu. Tahttaki Atreides'e ettikleri sadakat yemininden şüphe duyulamazdı. Ârifaların anlattıklarını duyunca dehşete kapıldıklarından, Leto'nun karşısında korkuyla boyun eğerek duruyorlardı.

Nihayet törenin sonu geldi. Sonuncu Naib, yani Stilgar, Leto'nun karşısına geçti... sonuncu olması, "onurun artçı muhafızı" olmasından kaynaklanıyordu. Armağan olarak baharat dolu küfeler, ateş mücevherleri veya tahtın etrafında yığılı pahalı hediyeler gibi şeyler getirmemişti; elinde baharat lifinden dokunmuş bir alın bandı vardı. Alın bandının üstüne yeşilli sarılı Atreides şahin arması işlenmişti.

Ganimet şahin armasını görünce Leto'ya yan gözle baktı.

Stilgar alın bandını tahtın önüne, ikinci basamağa bıraktı ve eğilerek selam verdi. "Ablanızı korumak için çöle götürdüğümde kendisinin taktığı alın bandını size sunuyorum," dedi.

Leto gülümsememek için kendini zor tuttu.

"Zor zamanlar geçirdiğini biliyorum Stilgar," dedi. "Karşılığında benden istediğin bir şey var mı?" Yığınlar halinde duran pahalı hediyeleri gösterdi.

"Hayır Lordum."

"O halde armağanını kabul ediyorum," dedi Leto. Eğilip Ganimet'in cüppesini tutarak ucundan ince bir şerit yırttı. "Karşılığında sana Ganimet'in cüppesinden bir şerit veriyorum; bu cüppeyi senin çöl kampındayken giymişti... hani oradan kaçırılmıştı da, onu kurtarmak zorunda kalmıştım."

Stilgar'ın şeridi alan eli titriyordu. "Benimle alay mı ediyorsunuz Lordum?"

"Alay mı? Stilgar, seninle asla alay etmem. Sana paha biçilmez bir armağan verdim. Onu daima kalbinin üstünde taşımanı emrediyorum; böylece her insanın hata yapabileceğini ve liderlerin de insan olduğunu unutmazsın."

Stilgar elinde olmadan, tiz bir sesle kıkırdadı. "Mükemmel bir Naib olurdunuz!"

"Mükemmel bir Naib'im zaten! Naibler Naibi'yim. Bunu sakın unutma!"

"Peki Lordum." Stilgar yutkundu. Ârifasının anlattıklarını hatırlamıştı. *Bir ara onu öldürmeyi düşünmüştüm,* diye düşündü. *Ama artık çok geç.* Gözü kavanoza ilişti; yeşil kapaklı, mat altın sarısı, zarif bir kavanozdu. "Bu kabilemin suyu."

540

"Ve benim," dedi Leto. "Üstündeki yazıyı okumanı emrediyorum. Sesli oku ki herkes duysun."

Stilgar soran gözlerle Ganimet'e baktı ama Ganimet çenesini kaldırarak karşılık verdi; bu soğuk karşılık Stilgar'ın kanını dondurdu. Bu Atreides cinleri, ona bir anlık öfkesinin ve hatalarının bedelini ödetmek mi istiyorlardı?

Leto parmağıyla göstererek, "Oku," dedi.

Stilgar basamakları ağır adımlarla çıktı ve kavanoza bakmak için eğildi. Yüksek sesle okumaya başladı: "Bu su mutlak özdür, ırmak gibi dışa akan yaratıcılık pınarıdır. Hareketsiz de olsa, bu su tüm hareketin kaynağıdır."

Stilgar, "Ne demek bu Lordum?" diye fısıldadı. Okuduğu yazı onu tuhaf bir şekilde etkilemişti.

"Muad'Dib'in cesedi, böceği tarafından terk edilmiş kuru

bir kabuk gibi," dedi Leto. "Muad'Dib iç dünyasının hâkimi olup dış dünyayı hor görünce sonuç felaket olmuştu. Dış dünyanın hâkimi olup iç dünyasını dışladığındaysa, onun soyundan gelenler iblislerin eline düştü. Altın İksir itikadı zamanla Dune'dan silinecek ama Muad'Dib'in dölü yaşayacak ve suyu evrenimizi hareket ettirecek."

Stilgar başını eğdi. Mistik şeyler hep aklını karıştırırdı.

"Başlangıç ve son birdir," dedi Leto. "Havanın içinde yaşarsın ama onu görmezsin. Bir dönem kapandı. Bu kapanışın içinden zıttının başlangıcı türüyor. Böylece Kralizec'i yaşayacağız. Her şey biçim değiştirerek geri gelir. Sen düşünceleri kafanda hissediyorsun, senin soyundan gelenlerse karınlarında hissedecek. Tabr Siyeçi'ne dön Stilgar. Yakında Gurney Halleck de oraya gidip, danışmanım sıfatıyla meclisinize katılacak."

Stilgar, "Bana güvenmiyor musunuz Lordum?" diye fısıldadı.

"Sana güvenim tam, yoksa Gurney'yi yanına göndermezdim. Yakında ihtiyaç duyacağımız yeni askeri kuvvet için adam toplamaya başlayacak. Sadakat yeminini kabul ediyorum Stilgar. Gidebilirsin."

Stilgar eğilip veda ettikten sonra dönüp salondan çıktı. Diğer Naibler sessizce peşinden gitti; Fremenlerin "son gelen ilk gider" ilkesine uyuyorlardı. Çıkarken Stilgar'a soru sormaya başladılar ama bu sorulardan bazıları tahttan da duyuldu.

"Ne konuştunuz Stil? Muad'Dib'in suyuna yazılan yazının anlamı ne?"

Leto, Farad'n'a döndü. "Hepsini kaydettin mi Yazıcı?"

"Evet Lordum."

"Babaannem Bene Gesserit hafıza geliştirme tekniklerini sana iyi öğrettiğini söyledi. Bu iyi. Yanımda yazı yazıp durmanı istemiyorum."

"Nasıl emrederseniz Lordum."

"Gel, karşımda dur," dedi Leto.

Farad'n itaat etti; Jessica'dan ders aldığına ilk kez bu kadar seviniyordu. Leto'nun artık insan olmadığı ve insan gibi düşünemeyeceği gerçeği kabul edildiğinde, Altın Yol'u daha da ürkünçleşiyordu.

Leto başını kaldırıp Farad'n'a baktı. Muhafızlar konuşulanları duyamayacak kadar gerideydi. Büyük Salon'da sadece İç Maiyet'e ait danışmanlar kalmıştı; onlar da ilk basamağın epey uzağında gruplar halinde, itaatkârca, kımıldamadan duruyordu. Ganimet tahta yaklaşmış ve bir kolunu tahtın sırtına koymuştu.

"Sardaukarlarını bana vermeye henüz razı olmadın," dedi Leto. "Ama olacaksın."

Farad'n, "Size çok şey borçluyum ama bunu değil," dedi.

"Fremenlerimle uyuşamazlar diye mi düşünüyorsun?"

"Stilgar ile Tyekanik nasıl arkadaş olduysa, onlar da o kadar uyuşur."

"Yine de reddediyorsun?"

"Teklifinizi bekliyorum."

"Bu durumda teklifimi yapmalıyım; bunu kimseye söylemeyeceğini biliyorum. Umarım babaannem görevini iyi yapmıştır; umarım anlayacak düzeye gelmişsindir."

"Neyi anlamam gerekiyor?"

"Her uygarlıkta egemen bir gizemcilik vardır," dedi Leto. "Değişime direnir ve gelecek nesillerin evrenin hıyanetine hazırlıksız yakalanmasına yol açar. Gizemciliğin her türü aynı direnişi sergiler... ister dinsel gizemcilik olsun, ister kahraman-lider gizemciliği, mesih gizemciliği, bilim/teknoloji gizemciliği veya hatta doğa gizemciliği. Böyle bir gizemciliğin biçimlendirdiği bir İmparatorluk'ta yaşıyoruz ve bu İmparatorluk artık dağılıyor, çünkü insanların çoğu o gizemcilikle kendi evrenlerini birbirinden ayırt etmez oldu. Gizemciliğe kapılmak bir iblis tarafından zapt edilmek gibidir; insanın bilincini ele geçirir ve ona sanki her şeymiş gibi görünür."

Farad'n, "Bu bilgece sözlerinizde babaannenizin de payı var sanki," dedi.

"Pekâlâ kuzen. O Hilkat Garibesi olup olmadığımı sordu. Olmadığımı söyledim. İlk hıyanetim buydu. Şunu anlamalısın ki, Ganimet bundan kurtuldu ama ben kurtulamadım. Aşırı dozda aldığım melanjın baskısı altındayken içsel hayatlarımı dengelemek durumunda kaldım. İçimdeki hayatlardan aktif işbirliği istemek zorunda kaldım. Bunu yaparken de en habis olanlardan uzak durup, aslında babam olan içsel farkındalığın dayattığı dominant bir yardımcıyı seçtim. Gerçeği söylemek gerekirse, ben babam ya da o yardımcı değilim. Ama İkinci Leto da değilim."

"Açıklayın."

"Dobralığına hayranım," dedi Leto. "Ben kadim ve son derece kudretli biri tarafından yönetilen bir topluluğum. Bu kişi bizim takvimimizle üç bin yıllık bir hanedanı başlatmış biri. Adı Harum idi ve torunlarından birinin doğuştan gelen kusurları ve batıl inançları yüzünden soyu tükenmeden önce, tebaası daimi ve ritmik bir vecit halinde yaşardı. Mevsim değişikliklerine bilinçsizce ayak uydururlardı. Çocukları genellikle bir tanrı-kral tarafından kolayca yönetilmeye uygun, kısa ömürlü ve batıl inançlı insanlardı. Ama bir bütün olarak düşünüldüğünde güçlü bir halktılar. Bir tür olarak sürdürdükleri yaşam mücadelesini alışkanlık haline getirmişlerdi."

Farad'n, "Bundan hiç hoşlanmadım," dedi.

"Aslına bakarsan ben de," dedi Leto. "Ama o evreni yaratacağım."

"Neden?"

"Dune'dan öğrendiğim bir ders bu. Buradaki insanlara ölümün varlığını egemen bir unsur olarak sürekli hissettirdik. Bu yüzden de ölüm, sağları değiştirdi. Böyle bir toplumun insanlarının aklı midesine kayar. Ama durum tersine döndüğünde yükselir ve büyük, güzel insanlara dönüşürler."

Farad'n, "Sorumu yanıtlamadınız," diye itiraz etti.

"Bana güvenmiyorsun kuzen."

"Size babaanneniz bile güvenmiyor."

"Haklı da," dedi Leto. "Ama bana itaat ediyor, çünkü buna mecbur. Sonuçta Bene Gesseritler pragmatisttir. Onların evrenimize bakış açısını paylaşıyorum, biliyor musun? Sen bu evrenin izlerini taşıyorsun. Hükmetme alışkanlığını koruyarak, çevrendeki herkesi faydalı ya da tehlikeli olarak sınıflandırıyorsun."

"Yazıcınız olmayı kabul ettim ama."

"Seni eğlendirdiği ve bir tarihçi olarak –ki asıl yeteneğin bu– gururunu okşadığı için. Şimdiyi geçmişe göre değerlendirme konusunda kesinlikle bir dâhisin. Ne yapacağımı defalarca kestirdin."

Farad'n, "Üstü kapalı imalarınız hoşuma gitmiyor," dedi.

"Güzel. Hırsın sonsuzdu; oysa bak, şimdi ne hale geldin. Babaannem seni sonsuzluk konusunda uyarmadı mı? Sonsuzluk bizi gece vakti yanan ışıldak gibi kendine çeker ve fanileri sevk edebileceği aşırılıklara karşı gözümüzü kör eder."

Farad'n, "Bene Gesserit aforizmaları bunlar!" diye itiraz etti.

"Ama çok daha doğru versiyonları," dedi Leto. "Bene Gesseritler evrimin gidişatını kestirebileceklerine inanıyordu. Ama o evrim sırasında kendilerinin de değişeceğini hesaba katmadılar. Dölleme planları evrilirken kendilerinin hiç değişmeden kalacağını sandılar. Ben onlar gibi kör değilim. Bana iyi bak Farad'n; artık insan değilim."

"Ablanız da öyle diyor." Farad'n duraksadı. Sonra, "Hilkat Garibesi misiniz?" diye sordu.

"Rahibeler Birliği'nin tanımına göre belki. Harum zalim bir despot. Ben de onun zalimliğini paylaşıyorum. Şimdi beni iyi dinle: Çiftçi gibi zalimim, insanların bu evreni de tarlam. Eskiden Fremenler kartalları evcilleştirip beslerdi, bense bir Farad'n'ı evcilleştirip besleyeceğim."

Farad'n'ın yüzü karardı. "Pençelerime dikkat et kuzen. Bir zamanlar Sardaukarlarımın Fremenlerine karşı koyamadığını biliyorum. Ama en azından seni hırpalarız; unutma ki güçlülerin zayıf düşmesini bekleyen çakallar hep vardır."

"Seni iyi kullanacağıma söz veriyorum," dedi Leto. Öne eğildi. "Artık insan değilim demedim mi? İnan bana kuzen. Çocuğum olmayacak, çünkü bu yetimi yitirdim. Bu da beni ikinci hıyanetime zorladı."

Farad'n sessizce bekledi; Leto'nun lafı nereye getirmek istediğini sonunda anlamıştı.

"Fremenlerin tüm ilkelerine karşı geleceğim," dedi Leto. "Ama kabullenecekler, çünkü başka seçenekleri yok. Seni buraya nişan vaadiyle çağırdım ama seninle Ganimet arasında nişan olmayacak. Ablam benimle evlenecek!"

"Ama sen..."

"Sadece evleneceğim dedim. Ganimet, Atreides soyunu sürdürmeli. Ayrıca Bene Gesserit dölleme programı meselesi de var, ki artık benim dölleme programım oldu."

Farad'n, "Kabul etmiyorum," dedi.

"Bir Atreides hanedanının babası olmayı ret mi ediyorsun?"

"Ne hanedanı? Tahtta binlerce yıl oturacaksın."

"Ama torunlarını kendime göre eğiteceğim. Tarihteki en geniş kapsamlı ve yoğun eğitim programı olacak bu. Minyatür bir ekosistem olacağız. Biliyorsun ki hayvanların sağ kalmak için seçtiği her sistem birbirine bağımlı ve iç içe geçmiş, sistem uyarınca bir arada çalışan topluluklardan oluşmak zorundadır. Sistemim gelmiş geçmiş en bilge hükümdarları üretecek."

"Son derece sevimsiz bir şeyi allayıp pullamaya çalışı..."

Leto, "Kralizec'ten kim kurtulacak?" diye sordu. "Kralizec kesinlikle gelecek, emin ol."

"Delisin sen! İmparatorluk'u yıkacaksın."

"Elbette yıkacağım... bu arada bana deli diyemezsin, çün-

kü insan değilim. Ama tüm insanlarda yeni bir bilinç yaratacağım. Sana diyorum ki Dune çölünün altında, gizli bir yerde eşi benzeri görülmemiş bir hazine yatıyor. Yalan söylemiyorum. Son solucan da ölünce ve kumlarımızdaki son baharat kırıntısı da toplanınca, evrenimizin dört bir yanında böyle derinlerdeki hazineler ortaya çıkacak. Baharat tekeli ortadan kalktıkça ve gizli depolar kritik önem kazandıkça, evrenimizde yeni güçler belirecek. İnsanoğlunun içgüdülerine göre yaşamayı tekrar öğrenmesinin vakti geldi."

Ganimet elini tahtın sırtından çekti ve Farad'n'ın yanına gidip elini tuttu.

"Annem babamın karısı değildi, sen de Ganimet'in kocası olmayacaksın," dedi Leto. "Ama belki de birbirinizi seveceksiniz... bu da yeterli."

"Her gün, her an değişim getirir," dedi Ganimet. "İnsan bunu anları izleyerek öğrenir."

Farad'n, Ganimet'in küçük elinin sıcaklığını hissediyordu; Ganimet onun elini bırakmıyordu. Leto konuşurken bir kez bile Ses'i kullanmaya kalkmamıştı. Farad'n'ın zihnine değil, cesaretine seslenmişti.

Farad'n, "Sardaukarlarıma karşılık teklifin bu mu?" diye sordu.

"Çok ama çok daha fazlası kuzen. Torunlarına İmparatorluk'u vermeyi teklif ediyorum. Sana huzur teklif ediyorum."

"Verdiğin huzurun sonu ne olacak peki?"

Leto soğuk, alaycı bir sesle, "Tam zıttı," dedi.

Farad'n başını iki yana salladı. "Sardaukarlarıma karşılık iyi bir teklif yaptın. Ama yazıcılık yapmak ve çocuklarının babası olduğumu gizlemek zorunda mıyım?"

"Zorundasın."

"Bana kendi huzur anlayışını dayatmaya çalışacak mısın?"

"Çalışacağım."

"Ömrüm boyunca sana karşı koyacağım."

"Ben de senden bunu bekliyorum zaten kuzen. Seni bu yüzden seçtim. Hatta bunu resmileştireceğim. Sana yeni bir isim vereceğim. Şu andan itibaren adın Alışkanlığın Bırakılışı, yani bizim dilimizde Hâriku'l-Âde olacak. Hadi kuzen, bırak inadı. Annem seni iyi yetiştirdi. Sardaukarlarını ver bana."

Ganimet, "Ver onları," diye tekrarladı. "Nasılsa bir şekilde alacak."

Farad'n, Ganimet'in onun için kaygılandığını sesinden anladı. Ganimet onu seviyor muydu? Leto mantığını değil sezilerini kullanmasını istemişti. "Tamam, senin olsunlar," dedi.

"Pekâlâ," dedi Leto. Tahttan kalktı. Hareketlerinde tuhaf bir akıcılık vardı; sanki korkunç güçlerini kontrol etmek için yoğun bir dikkat harcıyordu. Ganimet'in durduğu basamağa indi ve onu nazikçe çevirdikten sonra dönüp sırtını onunkine yasladı. "İyi bak, kuzenim Hâriku'l-Âde. Biz hep böyle olacağız. Evliyken de böyle duracağız. Her zamanki gibi sırt sırta duracak ve zıt yönlere bakarak varlığımızı koruyacağız." Dönüp Farad'n'a alayla baktıktan sonra sesini alçalttı: "Ganimet'imle yüz yüzeyken bunu hatırla kuzen. Ona aşk ve sevgi sözcükleri fısıldarken, sana verdiğim huzurlu hayata kendini kaptırmışken, sırtının daima açıkta kalacağını hatırla."

Dönüp basamakları indi ve bekleyen danışmaların arasından geçip salondan çıktı; danışmanlar uydu gibi peşinden gittiler.

Ganimet tekrar Farad'ın elini tuttu; ama salonun diğer ucuna, Leto'nun çıktığı kapıya bakmayı sürdürüyordu. "Birimizin acı çekmesi gerekiyordu ve o hep benden daha güçlüydü," dedi.